

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Victor Elberling

RIGSDAGENS MEDLEMMER

GENNEM HUNDREDE AAR

1848-1948

BIOGRAFIER UDARBEJDET
PAA GRUNDLAG AF MATERIALE INDSAMLET
AF RIGSDAGSBIBLIOTEKARERNE

Emil Elberling og Victor Elberling

MED STØTTE
AF RIGSDAGEN OG INDENRIGSMINISTERIET

BIND II

I Kommission hos
J. H. SCHULTZ FORLAG
København 1950

RIGSDAGSMÆNDENE

1848-1918

BIND II

Lange—Østergaard

Udarbejdelsen foretaget af
Rigsdagsbibliotekar *Victor Elberling*

I Samarbejde med
Bibliotekar *C. G. Elberling*

Lange, Carl Wilhelm, 1801-69, Auditor, Generalkrigskommissær. Folketingsmand for Københavns 2. Kreds 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 25. Marts 1801 i Frederikssund, Søn af Farver Jørgen Lange, blev Student fra Frederiksborg 1819, juridisk Kandidat 1825, Auditor i Armeen 1829, Overauditor 1835, tillige Auditor og Regnskabsfører ved Garden 1842, konstitueret Chef for første Udskrivningsdistrikt 1854 og Generalintendant for Civillisten 1863.

Efter at Grosserer Alfred Hage flere Gange ved Kaaring var valgt til Folketingsmand i Københavns anden Kreds, opstillede man 1858 Lange imod ham med det Resultat, at han sejrede med een Stemmes Overvægt; 1861 kaarede man Professor Kayser til Folketingsmand. Lange var 1859-60 Medlem af Udvalg om Værnepligten.

Han døde 10. Marts 1869 i København.

R. 1846. Justitsraad 1854. Generalkommissær 1857. DM. 1864. K. 1867.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Lange, Markus Jonas Ludvig, 1794-1860, Proprietær. Landstingsmand for 5. Kreds 3. Juni 1853 - 20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 28. Marts 1794 i København, Søn af Brygger og Assistent ved den grønlandske Handel Hans Chr. Lange, kom i Gartnerlære og ansattes 1818 paa den danske Regerings Anbefaling som Gartner hos Sultanen af Marokko, hvorfra han tre Aar senere med Aarpenge drog tilbage til Danmark, arbejdede

som Gartnersvend i Frederiksborg Have 1824-27 og forpagtede 1830 Hovedgaarden Ejegod i Nykøbing F. Landdistrikt, som han 1837 blev Ejer af.

Markus Lange opstilledes ved Landstingsvalget 1853 i 5. Kreds, hvor det lykkedes ham at fortrænge Venstremanden, Landstingsmand, Gaardejer P. H. Steffensen, Alstrup, der kun fik 32 Stemmer mod Langes 86. Han sad til Valget 1855, men opstilledes ikke mere.

Han døde 4. Juni 1860.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lange, Vilhelm, 1849-1917, Fabrikant. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 16. Juni 1903 - 20. Maj 1910 og Landstingsmand for 3. Kreds 20. September 1910 - 18. Juni 1917. — Højre.

Født 22. Januar 1849

i Svendborg, Søn af

Murermester Marcellinus Lange, kom i Lære paa Tobaksfabriker i Svendborg og Køge og paabegyndte

1873 selv Fabrikation under beskedne For-

mer i Slagelse, skabte sig hurtigt en solid

Forretning, som han i

1880 udvidede ved Køb

af Roys Tobaksfabrik, og hvori han nogle

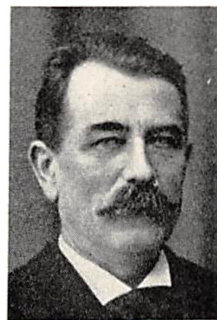
Aar efter Aarhundredskiftet optog en Søn

som Kompagnon. Aar 1900 blev han tillige

Formand for Aktieselskabet Trælast- og Kul-

handelen »Silvan« i Slagelse.

Iøvrigt var Vilh. Lange Formand for Slagelse Ligningskommission fra 1878, Medlem af Byraadet 1891-1906, af Bestyrelsen for Slagelse og Omegns Sparekasse fra 1891,

for Cigar- og Tobaksfabrikanternes Forening af 1875 og for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening samt Medlem af Kontrolkomiteen i Kreditforeningen for industrielle Ejendomme, Formand for Teknisk Skoles og Slagelse Industriforenings Bestyrelse, for Slagelse Musikforening, Forskønnelsesselskab og Forening til Dyrenes Beskyttelse.

Ved Folketingsvalgene 1895 og 98 samt ved et Suppleringsvalg 1897 var han opstillet i Næstved-Kredsen uden at blive valgt. 1901 stillede han sig i Slagelse-Kredsen, valgtes 1903 og genvalgtes 1906. Han blev ogsaa valgt 1909 som Fælleskandidat for Højre og Venstre mod Redaktør H. P. Hansens stigende socialdemokratiske Stemmestærke. 1910 opstilledes Lange forgæves i Horsens-Kredsen, men kom fire Maanedere senere ind som Landstingsmand for 3. Kreds og genvalgtes 1914; endelig var han i 1913 sit Partis Kandidat i Næstved-Kredsen. Han blev Medlem af Teldraadet 1910 og var i 1915 den eneste, der svarede »Stemmer ikke« til den nye Grundlov, blandt andet fordi han var Modstander af Kvinders Valgret.

Han døde 18. Juni 1917 i Hornbæk.

R. 1909.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Tillæget. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen) 21-6-1917, Tiden den Sp. 1797. Blaa Bog 1917.

Larsen, Anders, 1816-99, Gaardmand. Landstingsmand for 3. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866. — Venstre.

Født 29. Juni 1816 i Venslev, Sorø Amt, Søn af Gaardfæster Lars Johansen, oplærtes ved Landbruget og overtog 1845 Fædrengaarden, hvor han levede til sin Død.

A. Larsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1848 - 53, Sognefoged 1854-60. Medlem af Amtsraadet 1862-74 og siden 1872 Landvæsenkommisær. Han var Skattekommissionsmedlem

for Sorø Amts 3. Skattekreds fra 1870 og Tillidsmand i den sjællandske Bondestands Sparekasse fra 1857.

Han valgtes 1859 til Landstingsmand for 3. Kreds, men lod sig ikke genopstille 1866 trods flere Opfordringer.

Han døde 17. December 1899 i Venslev.

N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Larsen, Anders, 1801-68, Gaardfæster. Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 29. April 1801 i Gamborg Syd for Strib, Søn af Gaardfæster Lars Andersen, var Soldat i København 1823-25 og fæstede derefter sin Fødegård, Margaard. Han sluttede sig tidlig til den fynske Vækelse, besøgte jævnlig Kristiansfeld og fik allerede 1828 en alvorlig Advarsel fra Kancelliet mod at holde

kirkelige Foredrag. Hans Hus blev Samlingssted for de opvakte i Gamborg, og han fulgte en Aarrække P. Larsen Skræppemborg paa Rejser i Jylland, 1837 tiltaltes han sammen med denne. Senere skiltes han dog fra ham, sluttede sig til den grundtvigske Retning for tilsidst at knytte sig til den indre Mission.

A. Larsen var Sogneforstander 1842-47 og udgav 1855-57 to Smaaskrifter om »Kirkestriden i Danmark«.

Ved det andet Folketingsvalg i 1853 opstilledes han i Middelfart-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Gaardejer Trydemand, og valgtes, ligesom han genvalgtes ved Kaaring baade 1854 og 55, men ikke lod sig genopstille 1858.

Han døde 9. Maj 1868.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Larsen, Christen, 1840-1923, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 21. Januar 1890 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 24. September 1840 i Sønder Jernløse Sogn ved Holbæk, Søn af Gaardejer Lars Jensen, opdroges ved det hjemlige Land-

brug, hvor han blev, til han i 1865 tilgittede sig en Gaard i Hagendrup længere Vest paa ved Kalundborg. Her boede han til sin Død.

Chr. Larsen var Medlem af Sogneraadet 1871-76 og 1883-88, den sidste Periode tillige dets Formand, Medlem af Skolekommissionen 1874-76 og 1880-82 og af Amtsraadet 1892-98. Endvidere var han Formand for Ballebjerg Mejeri, Taksationsmand i Østfjernes Kreditforening og Forligsmægler i Tyendesager.

Ved Folketingsvalget 1890 opstilledes han i Svinninge-Kredsen mod en Højremand, Læge Lemvig. Han sejrede med 1315 Stemmer mod 536, men havde dog ikke Lyst til at søge Genvalg 1892 eller senere. Han sluttede sig straks til Det forhandlende Venstre og indbragte i 1891 et Forslag om en Bane fra et Sted midtvejs mellem Kalundborg og Holbæk over Svinninge til Nykøbing. Han var en af Folketingets Sekretærer 1890-91.

Han døde 27. Oktober 1923 i Hagendrup.

Rigsdagskalender 1890. Fra Holbæk Amt 1932, S. 110-11.

Larsen, Christen, 1804-75, Gaardmand. Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 8. Distrikt (Kerteminde) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 4. December 1849 - 14. Juni 1855 og 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 10. Maj 1804 paa Flæggærgaard i Dalby ved Kerteminde, Søn af Gaardmand Lars Christensen, overtog Styrelsen af Fødegaarden og fik Fæstebrev paa den 1838.

Han blev tidlig greben af Grundtvigs Tanker baade i kirkelig og folkelig Retning, var nøje knyttet til Kr. Kold og fik dennes Høj- og Friskole lagt i Dalby. Han var 1858 Med-

stifter af »Den danske Almueskole« og medvirkede ogsaa 1866 til Odense Amts Skytteforening og 1868 til Kerteminde Valgmenighed. Christen Larsen var 1845-50 og 1856-61 Medlem af Sogneforstanderskabet og tillige Medlem af Fattigkommissionen.

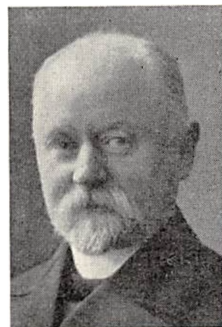
Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han med stort Stemmetal i Kerteminde, ligeledes ved Folketingsvalgene sammesteds, indtil han 1855 trak sig tilbage. I 1861 stillede han sig paany, ligesaa ved Junivalget 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov, men blev ikke valgt. Derimod valgtes han ved Oktobervalget samme Aar, sluttede sig til Det nationale Venstre, men stillede sig ikke ved Valget 1869.

Han døde 30. Januar 1875; paa hans Grav paa Dalby Kirkegaard findes en Mindesten.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Dansk Folketidende 1875, S. 32. Aarbog for historisk Samfund for Odense og Assens Amter 1915, S. 267-93.

Larsen, Stig Eduard, 1860-1946, Dr. phil., Seminarieforstander. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Kerteminde) 20. Maj 1910 - 22. April 1918. — Det radikale Venstre.

Født 2. September 1860 i København, Søn af Skræddermester Lars Martin Larsen, blev Student fra Lyceum 1878, cand. theol. 1884 og Dr. phil. 1891, var 1886-88 Lærer ved Borgerdydskolen paa Christianshavn, 1891-1915 ved Vesterbro og Blaagaard Seminarier, 1892-1900 desuden

ved Slomanns Skole og 1902-15 paa Konstabellevskolen, ligesom han en Aarrække var Manuduktør til Filosofikum. 1915-29 var han Forstander for Skaarup Statsseminarium.

Eduard Larsen var en Aarrække Formand for Studentersamfundets Smaaskriftudvalg og Korrespondanceudvalg, Medlem af Bestyrelserne for Københavns Grundejerforening, for Københavns og senere ogsaa Gentofte radikale Venstreforening, for Højskolen for moderne Samfundsvidenskab og Politik samt af Seminarieforeningens Bestyrelse 1914-15.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Frederiksberg-Kredsen mod Professor El-

linger og opnaaede 2269 Stemmer mod dennes 3373. 1909 forsøgte han sig i Kerteminde-Kredsen, som han Aaret efter erobrede og ved senere Valg fastholdt for det radikale Parti, indtil han i 1918 trak sig tilbage. Han var Medlem af Kommissionen angaaende Uddannelsen af Hærens Befalingsmænd og Medlem af Grundlovsudvalget 1915.

Han døde 30. September 1946 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. Blaa Bog 1946.

Larsen, Erhard Florian, 1838-1916, Højesteretsassessor. Folketingsmand for Københavns 1. Valgkreds 28. Januar 1887 - 21. Januar 1890. — Højre.

Født 7. Januar 1838 i København, Søn af Kancellibud Jens Larsen, blev Student fra Borgerdydskolen i København 1855, juridisk Kandidat 1862, var Lærer ved Borgerdydskolen 1856, blev Volontør i det slesvigske Ministerium 1862-64, derpaa Assistent i Indenrigsministeriet, Fuldmægtig 1875 og Kontorchef 1880, Assessor i Overretten 1884 og i Højesteret 1894-1910. Desuden var han fra 1865 Regnskabsfører ved Sjællands Stifts gejstlige Enkekasse. Sine sidste Leveaar var han ekstraordinær Assessor i Højesteret.

Florian Larsen var bl. a. Medlem af Bestyrelsen for Kong Christian IX.s og Dronning Louises Jubilæums-Asyl og for Vesterbros Asylselskab, Formand for Højres Arbejder- og Vælgerforening 1901-03 og for Foreningen for Alderdoms-Friboliger samt kontrollerende Direktør for Det kgl. octr. almindelige Brandassurance-Compagni. 1901-12 udgav han »Den danske Kirkeret« i tre Bind.

Ved Folketingsvalget 1887 opstilledes han i Københavns 1. Kreds mod dennes nyvalgte Venstre-Folketingsmand, Herman Trier, og sejrede med 300 Stemmers Overvægt; men ved Valgene 1890, 92 og 95 sejrede Trier overlegent over Florian Larsen, der ikke stillede sig senere. Han var Medlem af Jernbaneraadet 1889-93 og af Kommissionen om kirkelige Forhold i København 1890-92.

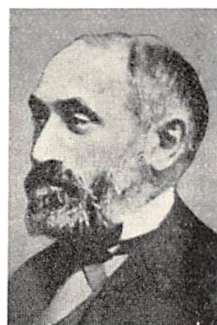
Han døde 11. Februar 1916 paa Frederiksberg.

R. 1888. DM. 1896. K² 1907.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Juridisk og statsvidenskabelig Stat., 1881. Rigsdagskalender, 1887. Blaa Bog 1915.

Larsen, Hans Peter Lauritz, 1823-91, Etatsraad, Landvæsenskommissær. Lands-tingsmand for 2. Kreds 23. Juni 1866 - 5. September 1891. — Højre.

Født 12. November 1823 i Horsens, Søn af Kontorfuldmægtig, senere Brygger Peter Larsen, gik i Horsens Borgerskole og lærte Landvæsen paa sin Fars Gaard i Torsted ved Horsens. Han var derefter Forvalter paa flere store Gaarde i Jylland, blev 1854 Forpagter og 1863 Ejer af Søborggaard i Gladsakse Sogn. 1869-

73 var han Ejer af Pilegaarden i Brøndby-øster og bosatte sig derefter paa Frederiksberg. Han var Landvæsenskommissær fra 1868, administrerende Direktør for Sjællands Stifts Brandforsikring 1875-87, Medlem af Landmandsbankens Bankraad og Delegation fra dens Stiftelse 1871 og gennem de første tyve Aar samt Overbestyrer af De danske Sukkerfabrikkers Avlsbrug 1877-87.

H. P. Larsen var Medlem af Gladsakse Sogneraad 1865-71 og 1874-91, af alle Taksationskommissionerne angaaende Grundafstaelser til Jernbaner paa Sjælland og Lolland-Falster fra 1862, af Københavns Amtsråd 1865-91, landbrugskyndig Konsulent med Hensyn til Udlaanssager for Sparekassen for København og Omegn og de Spanjerske Legater samt Formand for Overfor-mynderiets Laanebestyrelse for Københavns Amtsråadskreds. Han testamenterede 100.000 Kr. til et Legat for trængende af Middelstanden i Københavns Amtsråadskreds.

Ved Landstingsvalget i Juni 1866 valgtes han i 2. Kreds og genvalgtes her til sin Død; han var Medlem af flere betydelige Udvalg, af sit Partis Bestyrelse og fra 1887 af Rigsretten. Han var en af Landstingets Sekretærer 1871-72.

Han døde 5. September 1891 paa Frederiksberg.

R. 1872. Etatsraad 1889.

Bricka I og II. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Liebe) 5-10-1891, Tidenden Sp. 14.

Larsen, Jens Christian, 1852-1923, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 21. Januar 1890 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 26. Maj 1852 i Nørre Onsild Sogn ved

Hobro, Søn af Gaardejer Lars Peter Jensen; han besøgte Gjerlev Højskole ved Randers 1867-69, Testrup Højskole den følgende Vinter og Næsgaard Landbrugsskole paa Falster 1870-72, derefter var han Mejerielever paa Lundbygaard mellem Næstved og Vordingborg og gik

endelig paa Askov Højskole 1873-74. Han overtog 1875 Fædrengaarden i Nørre Onsild (6½ Tdr. Hartk.) og var fra 1885 Bogholder ved Hobro Landbosparekasse. En Søn styrede Gaarden indtil sin Død 1911, medens J. Chr. Larsen daglig tog til Hobro.

Da Venstres Folketingsmand i Mariager-Kredsen trak sig tilbage ved Valget 1890, opstilledes Larsen i hans Sted og valgtes med 1367 Stemmer mod Højres 766; paa Rigsdagen sluttede han sig til Det forhandlende Venstre, men søgte ikke Genvalg 1892 eller senere.

Han døde 15. April 1923.

Rigsdagskalender, 1890.

Larsen, Johannes Ephraim, 1799-1856, Professor, Dr. jur. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 7. Distrikt 5. Oktober 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 4. December 1849 - 27. Maj 1853 samt Landstingsmand for 1. Kreds 3. Juni 1853 - 27. August 1854 og for 10. Kreds 20. Juni 1855 - 17. November 1856. — Konservativ.

Født 11. Februar 1799 i København, Søn af

Ølhandler Knud Larsen, blev 1813 Volontør i Generaltoldkammeret, to Aar senere Skriver i Politiretten, exam. juris og Kopist i Københavns Politiret 1816, Fuldmægtig 1818, privat dimitteret Student Aaret efter, cand. jur. 1825, Politisekretær 1826, Politiasistent 1828, ekstraordinær Professor 1831 og ordinær Professor i Lovkyndighed 1836 ved Universitetet samt Assessor i Konsistorium, ekstraordinær Assessor i Højesteret 1839 og Justitiarius i samme Ret 1856.

J. E. Larsen var Medstifter af Historisk Forening 1839, dens Formand 1839-41 og fra 1853, Formand for Historisk-genealogisk Selskab fra 1839, Bankrepræsentant og Medlem af Videnskabernes Selskab 1841, Inspektør ved Universitetskvæsturen 1844, Medstifter af Den slesvigske Hjelpeforening samme Aar, Medlem af Kommunitets- og Regensbestyrelsen fra 1845, Efor for Den arnamagnæanske Stiftelse 1850, Universitetets Rektor 1838-39 og 1853-55, kongevalgt Stænderdeputeret 1841-48 og Forsamlingernes Vicepræsident baade i Viborg og Roskilde 1844 og 46 samt landstingsvalgt Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 til sin Død. Hans samlede Skrifter udgaves 1857-61 i 10 bind.

1848 valgtes han til Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, i hvis Grundlovsudvalg han fik Sæde, kaaredes 1849, 52 og 53 til Folketinget i Københavns 3. Kreds, derpaa valgtes han i 1. Landstingskreds, udtraadte godt et Aar efter som Protest mod Ministeriet Ørsted, men lod sig ved Valgene 1855 opstille baade i 1., 2. og 10. Kreds, faldt i 2. Kreds og valgtes baade i 1. og 10. Kreds, af hvilke han foretrak 10. Han var Medlem af Straffelovskommissionen af 1850, Formand for Landstingets Finansudvalg 1853-54, en af Landstingets Sekretærer 1855-57 og Formand for Rigsretten 1855.

Han døde i København 17. November 1856.

R. 1841. Etatsraad 1851. Konferensraad 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Nordisk personalhistorisk Folke-Kalender 1863, S. 39. Nordisk Universitets-Tidsskrift III, 1. 1857, S. 225-31.

Larsen, Jens Kristian, 1840-1926, Sagfører, Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 5. Juli 1882-11. Maj 1887 og for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 9. Oktober 1893-9. April 1895. — Venstre.

Født 29. August 1840 paa Rottrupgaard i Ulsted Sogn Øst for Nørresundby, Søn af Gaardejer Lars Christensen, blev Student fra Aalborg 1861, cand. jur. 1868, derefter Prokuratorfuldmægtig i Hjørring indtil 1871, i hvilket Aar han overtog sin Fødegaard,

som han drev til 1879 og beboede 1890-1909. Iøvrigt var han Sagfører i Aalborg indtil 1889, beskikket 1873, og Overretssagfører i Nørresundby 1898-1904. Sine sidste Aar levede han i en Villa i Hareskov.

J. K. Larsen var Medlem af Ulsted Sogneraad 1877-79, og 1886 var han med til at stifte Landbosparekassen i Aalborg, for hvilken han et Par Aar var administrerende Direktør, ligesom han var med at oprette Nørresundby Andelsslagteri. Han var 1879-87 Medlem af Komiteen for den østvendssysselske Bane og rejste 1880 Spørgsmaalet om Pontonbroens Frigivelse.

Ved Folketingsvalget 1881 genvalgte Venstre i Aalborg Hofjægermester Nyholm, han døde imidlertid Aaret efter, og ved det paafølgende Suppleringsvalg blev Sagfører Larsen den foretrukne og genvalgte med stigende Stemmetal 1884 og 87, men trak sig tilbage kort efter Valget 1887. Han søgte forgæves Valg i Nibe-Kredsen 1890 og i Sæby 1892, men blev 1893 ved et Suppleringsvalg Proprietær Tuteins Efterfølger i Nørresundby-Kredsen. Han hørte til Det moderate Venstre og var imod Visnepolitikken, sluttede sig 1894 til Førilaget og blev ikke genvalgt 1895. Senere stillede han sig ikke.

Han døde 16. December 1926 i Hareskov.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Juridisk Stat 1910. Thomas Larsen: En Gennembrudstid. Bd. II, 1922.

Larsen, Knud Peter Christian, 1817-90, Gaardmand, Folketingsmand for Hjørring

Amts 4. Valgkreds (Vrejlev) 26. Februar 1853-4. Juni 1866. — Venstre.

Født 25. Maj 1817 i Jerslev Øst for Brønderslev, Søn af Gaardmand Lars Knudsen, oplærtes ved Landbruget og arvede Faderens Gaard ved dennes Død i 1847, men solgte den 1873. Han døde i Fattigdom som Indsidder.

Ved Folketingsvalget 1852 i Vrejlev, den senere Vraa-Kreds, søgte han forgæves Valg, men valgtes det følgende Aar og genvalgte ved Kaaring, undtagen 1864, da P. Chr. Zahle forgæves stillede sig imod ham. Ved sin Afstemning for den reviderede Grundlov opnaede han imidlertid at gøre sig saa grundigt upopulær blandt sine Standsfæller, at han ved Juni-Valget 1866 kun opnaede 47 Stemmer mod 1262, der faldt paa en Modstander af Loven. 1869 stillede han sig derpaa i Sæby-Kredsen, men trak sig sammen med to andre tilbage inden Afstemningen, søgte paany Valg her 1872, men opnaede kun otte Stemmer. 1864-66 havde han desuden haft Sæde i Rigsraadets Folketing, ved begge Valg kaaret i Vrejlev.

Han døde 20. December 1890.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Larsen, Lars, 1839-1927, Gaardejer, Vejby. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 22. September 1869-25. April 1876, for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 27. Februar 1877-3. Januar 1879 og 21. Januar 1890-20. April 1892. — Nærmest Venstre.

Født 31. Oktober 1839 i Vejby i Fredensborg Amt, Søn af Husmand Lars Larsen, tjente paa forskellige Gaarde indtil 1864, da han overtog Faderens Parcelsted, som han drev til 1874. Samme

Aar købte han en Gaard paa 5½ Tdr. Hartkorn, beliggende i Fødesøgnat. Han maatte 1892 opgive denne Gaard, blev senere Købmand i Vejby, 1895 Kontrollør ved Folketeatret og Skriver ved Orlogsværftet. Endelig blev han 1896 Kontrollør ved en Malerisamling.

Lars Larsen, der 1865-67 var Medlem af Sogneforstanderskabet, interesserede sig stærkt for gammel Sæd og Skik paa sin Egn, skrev siden 1905 en lang Række Artikler om disse Emner i de lokale Blade, gennemarbejdede det 1908-10 til tre længere Afhandlinger i Frederiksborg Amts Aarbøger under Titlen »Dagligt Liv paa Landet i Nordsjælland«; og 1918 fik Historisk Samfund for Frederiksborg Amt Forfatteren Anders Uhrskov til at arbejde alt Stoffet igennem til en særskilt Aarvog »Nordsjællandsk Landsbyliv i ældre Tid. Paa Grundlag af flv. Folketingsmand Lars Larsens Beretninger«.

Ved Folketingsvalget 1869 valgtes han i Fredensborg, genvælgtes i 1872 og 73, men lod sig ikke genopstille 1876; derimod opnaaede han Valg i Maribo det følgende Aar ved et Suppleringsvalg efter Professor N. C. Frederiksens Udtræden, men faldt to Aar senere for Højremanden, Pastor P. M. Lund. I 80'erne søgte han tre Gange forgæves Valg: 1881 i Nakskov, 1884 i sin gamle Kreds i Fredensborg og endelig 1887 ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds; 1890 opstilledes han paany i Maribo mod P. M. Lunds Efterfølger, Lærer T. F. J. Johannsen, og sejrede. Siden søgte Lars Larsen ikke Valg. Han havde i Begyndelsen sluttet sig til de nationaltprægede Grupper, stod en Tid udenfor Partierne og tilhørte senere den maadeholdne Fløj af Venstre.

Han døde 15. Oktober 1927 i Hillerød.

Penntegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1890.

Larsen, Lars Christian, 1854-1910, Gaard-ejer. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 21. Januar 1890 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 3. Maj 1854 i Toustrup ved Skanderborg, Søn af Gaardejer Morten Larsen, blev 1875 ved Giftermaal Ejer af en Gaard paa ca. 8 Tønder Hartkorn i Haldum Nordvest for Aarhus. 1892-95 havde han en Markfrøforretning i Aarhus, men satte sin Formue

til og endte med at blive Husmægler i København.

L. C. Larsen var Medlem af det stedlige Sogneraad 1883-92, deraf Formand 1884-90, endvidere var han Formand for Kommunens Sparekasse 1878-83 og 1885-92.

Han opstilledes ved Valget 1890 mod Partikulier Thomas Christensen fra Thorsager, som siden 1869 havde været Ebeltoft-Kredsens Folketingsmand, og blev den foretrukne, men han blev ikke opstillet i 1892 eller senere. Han sluttede sig til Det forhandlende Venstre og var en af Folketingets Sekretærer 1890-91.

Han døde 21. Januar 1910 i København.

Rigsdagskalender, 1890.

Larsen, Lars Christian, 1813-73, Overretsprokurator, Borgmester. Folketingsmand for Københavns 1. Kreds 30. September 1854 - 14. Juni 1861 og for Københavns 3. Kreds 15. Juli 1863 - 20. September 1872. — Nationalliberal.

Født 19. Januar 1813 i Odense, Søn af Gæstgiver Frederik Larsen, blev Student fra Odense 1829, cand. jur. 1833, Fuldmægtig hos Overretsprokurator Skeel Aaret efter og 1835-41 hos Kammeradvokaterne Schack og Sporon, 1841-48 Notarius for Københavns Borgerrepræsentation, fra 1846 Overretsprokurator, og fra 1863 til sin Død var han Borgmester for Magistratens 1. Afdeling.

L. C. Larsen, der i 1849 havde taget Borgerskab i København som Grundejer, indvalgte 1850-58 og 1860-63 i Borgerrepræsentationen, hvis Formand han var hele den sidste Periode.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 opstilledes han i sin Fødeby, men opnaaede ikke Valg; paa samme Maade gik det ham Aaret efter ved de

første Valg i Københavns 1. Kreds, hvor Professor Wilckens blev den foretrukne. Men da denne 1854 trak sig tilbage, kaaredes Larsen. Han kaaredes ligeledes ved de følgende Valg indtil 1861, da Brygger J. C. Jacobsen blev valgt. Larsen havde i 1854 forgæves stillet sig ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds og søgte nu ogsaa hertil ved Valget i Juni 1863, men opnaaede kun syv Stemmer. Ved et Suppleringsvalg i Københavns 3. Kreds samme Aar, foranlediget ved Kammerherre Feddersens Død, kaaredes imidlertid L. C. Larsen, og han genvalgtes her, lige til han i 1872 af Helbredshensyn trak sig tilbage. Han kaaredes desuden baade 1864 og 65 til Rigsradets Folketing i samme Kreds. Larsen var Medlem af og Ordfører for flere vigtige Udvalg, navnlig om Skatte- og Retsreformer, Medlem af Kommissionen om stemplet Papir af 1858 og af den store Procekskommission af 1868.

Han døde 24. Marts 1873 i København.

R. 1862. Etatsraad 1867.

Bricka I og II. Salmonsen I. Barfod: Dansk Rigsdagsskalendar, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tid. 1873, Nr. 706.

Larsen, Mads, 1862-1938, Forpagter, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Otterup) 3. April 1901-16. Juni 1903 og 29. Maj 1906-25. Maj 1909, for Københavns Amts 6. Valgkreds (Køge) 20.

Maj 1910-22. April 1918, for Københavns Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Præstø Amtskreds 6. Juli 1920-22. Oktober 1935. — Venstrereformpartiet, senere Det radikale Venstre.

Født 28. Maj 1862 i Hlessum Nord for Odense, Søn af Gaardejer Knud Larsen, ud-

dannedes ved Landvæsen, gik 1881-82 paa Vester Skerninge Højskole, 1883-84 paa Særslev Højskole, lærte Mejerivæsen paa forskellige Andelsmejerier og deltog 1889 i det første Mejerikursus paa Dalum Landbrugsskole, blev Mejeribestyrer i Aastrup ved Faaborg 1887-95, Forpagter af Skeby Præstegaard til 1902 og fra 1902 Ejer af sin Fødeggaard i Hlessum.

Mads Larsen var Medlem af Sogneraadet

1897-1909, deraf 1904-07 Formand, desuden siden 1894 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Mejeristforenings Ulykkesforsikring, for Odense offentlige Slagtehus og Eksportslagteri fra 1899, Tillidsmand i Svendborg Amts Landbosparekasse, fra 1902 Formand for Husmandskommissionen i Odense Amt og siden 1912 Formand for Aktieselskabet Fyns Venstreblad.

Ved Folketingsvalget 1898 opstilledes han i Otterup-Kredsen, men erobrede den først i 1901, faldt atter i 1903, valgtes paany 1906 og faldt tre Aar senere igen for en Venstremand. I 1910 opstilledes han i Køge-Kredsen, som han derpaa repræsenterede indtil 1920, ialdt i April i Præstø Amtskreds, som imidlertid valgte ham ved Valgene i Juli og fremdeles indtil 1935. Han var en af Folketingets Sekretærer 1905-13, Medlem af Finansudvalget 1913-19 og af Overskyldraadet 1919-21.

Han døde 26. Oktober 1938.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901, 06 og 1910-14. Blaa Bog 1938.

Larsen, Niels, 1817-68, Gaardmand, Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 12. Oktober 1866-23. August 1868. — Venstre.

Født 9. August 1817 i Svindinge, Søn af Gaardfæster, Sognefoged Lars Larsen, var først Bestyrer af Lundsgaard i Frørup Sogn, Syd for Nyborg, og fik 1845 en Gaard i samme Sogn.

Niels Larsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-53, 56-61 og paany fra 1865 til sin Død.

Ved Folketingsvalget i Maj 1853 stillede han sig i Kværndrup, den senere Gudme-Kreds, men traadte tilbage inden Valghandlingen, og ved Valget i 1854 stillede han sig ogsaa, men uden at blive valgt. Bedre gik det ikke Niels Larsen i Nyborg 1864 og 66 mod Kriminalretsassessor C. C. V. Nyholm, der ogsaa i Juni 1866 sejrede med 668 Stemmer som Tilhænger af den reviderede Grundlov mod Larsens 399 Stemmer. Derimod opnaaede han godt fire Maa-

neder senere Valg ved Kaaring i Middelfart-Kredsen, men døde inden Periodens Udløb. Larsen havde ligeledes forgæves søgt Valg til Rigsraadets Folketing i Nyborg 1864. Han tilhørte Det nationale Venstre.

Han døde 23. August 1868.

Larsen, Niels, 1836-1922, Gaardmand. Folketingsmand for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds Vedby) 14. November 1873-September 1879. — Venstre.

Født 30. December 1836 i Ørslev Sogn, Holbæk Amt, Søn af Gaardfæster Lars Pedersen, arbejdede hjemme hos Faderen, indtil han 1874 overtog Gaarden imod Af-tægt. Senere købte han Gaarden til Selv-ejendom, men maatte i 1885 opgive den og rejste 1890 til Nord-amerika, hvor han først var Redaktions-sekretær ved det norske Blad »Skandinavian« i Chicago, senere ansat paa et Kontor. Allerede næste Aar vendte han tilbage til Danmark og bosatte sig i Aalborg som Thingvalla-Linjens Udvandringsagent i Nordjylland. 1898 blev han Toldmedhjælper, senere Toldassistent i Ærøskøbing, 1900 i Odense, hvor han døde.

Da Lars Dinesen 1873 skiftede Kreds og forlod Ruds Vedby, blev Niels Larsen, som allerede Aaret før havde været opstillet imod ham, hans Efterfølger, genvalgtes med stigende Stemmetal i 1876 og 79, men nedlagde September 1879 sit Mandat, vistnok for at give Plads for Redaktør Tauber, som var faldet i sin Kreds, Slagelse, for Højremanden Rektor F. C. B. Dahl. Larsen opstilledes nu mod denne, baade ved de to Valg i 1881 samt i 1884, naaede ogsaa nær op til Dahls Stemmetal uden dog at kunne vælte ham.

Han døde 29. April 1922 i Odense.

Penetegninger 1875.

Larsen, Niels Jakob, 1845-1928, Redaktør, Direktør. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbeköbing) 24. Maj 1881-16. Juni 1903. — Venstre.

Født 24. November 1845 i Lumbsaas paa Sjællands Odde, Søn af Husmand Lars Pedersen, var som ganske ung Vogterdreng, derpaa en Tid i Malerlære i Nyköbing S., 1862 kom han paa Blaagaards Seminarium, hvor han privat forberedtes til Studentereksamen, som han tog 1865, blev cand. jur. 1870, var en

kort Tid Sagførerfuldmægtig, men skrev fra 1871 Rigsdagsreferater til Provinsblade og var desuden Lærer i Historie ved Seminariet paa Blaagaard og Emdrupborg Folkehøjskole. Han var Medstifter og Redaktør af »Morgenbladet« 1873-81, derefter dets juridiske Medarbejder, 1881-96 Revisor i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, 1891-1918 Direktør for Østifternes Brandforsikring for Landbygninger samt 1904-13 Censur ved de juridiske Eksaminer.

Desuden var N. J. Larsen Medlem af Bestyrelserne for Dansk Husflidsselskab fra 1887, for Zoologisk Have indtil 1907 og senere Æresmedlem af Foreningen til Dyrenes Beskyttelse.

Ved Folketingsvalget 1881 opstilledes han i Stubbeköbing imod den ved forrige Valg i Saksköbing faldne Folketingsmand, Lærer Chr. Pedersen; N. J. Larsen sejrede med 809 Stemmer mod 600 og genvalgtes siden, til han i 1903 trak sig tilbage. Han tilhørte i Begyndelsen Folketingets Venstre, gik i 1884 med Berg til Dannelsen af Det danske Venstre og blev Medlem af dettes Bestyrelse, brød med ham 1887 og blev senere en af Lederne af Det forhandlende Venstre sammen med Bojsen. Han var Medlem af Finansudvalget 1884-95, de sidste tre Aar dets Formand, og Medlem af Proceskommissionen 1892-98.

Han døde 15. December 1928 i København.

R. 1906. DM. 1914.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. II, 1914. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulfi: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Erindringer fra Kamppolitikens Dage. En Række Samtaler. Ved Sv. Martir, 1923. Blaa Bog 1928.

Larsen, Ole, 1805-63, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849-19. September 1850. — Venstre.

Født 30. Maj 1805 i Aarhus, Søn af Vognmand Peter Larsen; uddannedes ved Landbruget og var en Tid Ladefoged paa Hovedgaarden Katholm ved Grenaa. Han forpagtede 1832 Præstegaardsavlingen i Karlby paa samme Egn, købte 1837 en Gaard i Tøstrup Vest for Grenaa, som han senere forøgede ved at tilkøbe et Par andre Gaarde og sammenlagdes til Christinebjerg, ca. 20 Tdr. Htk. Han kalder sig fra 1855 Proprietær.

Ole Larsen var en Aarrække Landvæsenkommissær i Randers Amt og Formand for det lokale Sogneforstanderskab, hvoraf han havde været Medlem siden 1842. Han var tillige Medlem af Randers Amdsraad 1859-65.

Ved det første Valg til Landstinget, i 1849, valgtes han i 9. Kreds, men udtraadte igen inden et Aar var gaaet og søgte ikke siden Valg. Han tilhørte Venstre, men havde nogen Berøring med de konservative.

Han døde 5. December 1868.

R. 1865.

R. 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Larsen, Ole, 1829-90, Gaardejer. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 20. September 1872 - 14. November 1873 og for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 25. April 1876 - 3.

Januar 1879. — Venstre.

Født 13. Februar 1829 i Lille Rørbæk syd for Frederikssund, Søn af Gaardejer Lars Mikelsen; opdroges ved Landvæsen og blev 1855 ved Giftermaal Ejer af Rørbækgaard i det lidt nordligere liggende Store Rørbæk.

Ole Larsen var Medlem af Sogneforstan-

derskabet 1856-61, Kontordagsbestyrer og Bestyrelsesmedlem i den sjællandske Bondestands Sparekasse, Medlem af Bestyrelsen for Aktieselskabet Kronprins Frederiks Bro 1871-88 og for Sjællands Brandforsikring for mindre Landbygninger. I 1877 stiftede han en Friskole i sin Hjemstavn.

Han var Venstres Kandidat ved et Suppleringsvalg til Landstinget 1871 i 2. Kreds, men valgtes ikke. Næste Aar ved Folketingsvalget i Roskilde var han opstillet mod D. G. Monrad og besejrede denne med et halvt Hundrede Stemmer, men faldt for Gaardejer Lars Jacobsen ved Valget 1873. Ole Larsen valgtes 1876 i Frederiksværk-Kredsen, sad Valgperioden ud og stillede sig ikke senere.

Han døde 3. September 1890.

Larsen, Thomas Christian, 1854-1944, Smed og Husmand, Minister. Folketingsmand for Hjørring Amts 4. Valgkreds (Vraa) 9. April 1895 - 25. Maj 1909, for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 20. Maj 1910 - 22. April 1918, for Hjørring Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Hjørring Amtskreds 26. April - 6. Juli 1920, Landstingsmand for 6. Kreds 10. August 1920 - 22. September 1932. — Venstre.

Født 17. Februar 1854 i Milbæk, Lendum Sogn, Vest for Frederikshavn, Søn af Husmand og Smed Lars Peter Thomsen, lærte Faderens Haandværk og levede som Smed og Husmand først paa Glimsholt Hede 1874-83, derefter i Hørmested, hvor han besad Ejendommen Lillelund; fra 1900 var han bosat i Vraa Stationsby, og der døde han.

Thomas Larsen var Medlem af Mosbjerg-Hørmested Sogneraad 1888-94, Vurderingsmand for Husmandskreditforeningen 1889-93 og for Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland siden 1895, Medlem af Overskyldraadet 1903-09, af Direktionen for Det gensidige Livsforsikringsselskab Andels-Anstalten 1903-09, af Dansk Arbejderforbunds Bestyrelse til dets Opløsning, af Bestyrelsen for Dansk Forening for Socialpolitik og for Landsforeningen Arbejde adler. Han var

Medstifter af Nationalforeningen til Tuberkulose Bekæmpelse og blev Medlem af dens Hovedbestyrelse, han var Formand for Det sociale Sekretariat og Bibliotek 1913-26, Medlem af Kontrolkomiteen for Andels-Anstalten Tryg fra 1914 og Formand fra 1922.

Ved Folketingsvalget 1895 blev han S. P. Christensens Afløser i Vraa-Kredsen, der genvalgte ham til 1909, hvor de Radikale fik Flertallet; Aaret efter opstilledes han i Frederikshavn-Kredsen, som Højre i Mellemtiden havde erobret, vandt den tilbage og genvalgte indtil 1920, hvorefter han valgtes til Landstinget samme Aar. Han sad her til 1932. Thomas Larsen var Minister for offentlige Arbejder i Ministeriet Holstein-Ledreborg 16. August - 28. Oktober 1909 og i Ministeriet Berntsen 5. Juli 1910 - 21. Juni 1913. Medlem af den parlamentariske Skattekommission 1900, Formand for Kommissionen om en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring 1903-08, Medlem af Finansudvalget 1907-09, af Telefonkommissionen af 1917, af Rigsretten fra 1924 og af Jernbaneraadet fra 1915, dets Formand 1927-32.

Thomas Larsen har blandt andet udgivet »Alderdomsunderstøttelse og Folkeforsikring«, 1909, og det store lokalhistoriske Værk »En Gennembrudstid, Tidsbilleder fra Vendsyssel i det 19. Aarhundredes sidste Halvdel«, Bd. I-IV, 1917-34.

Han døde 27. December 1944 i Vraa.

K² 1911. DM. 1927.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906 og 1910-14. Blaa Bog 1943.

Lassen, Anton Gregers, 1832-1911, Proprietær. Landstingsmand for 7. Kreds 6. December 1892 - 21. September 1898. — Højre.

Født 24. August 1832 paa Hørbylund Vest for Sæby, Søn af Proprietær Niels Riis Lassen; lærte Landbrug og overtog som Forpagter Fødegaarden 1859. Da Faderen døde 1869, blev han Ejer af Hørbylund og opførte baade Hovedbygningen og Avlsbygningerne fra ny.

Gregers Lassen var

Kreditforeningsrepræsentant fra 1879, Landvæsenkommisær fra 1871. Medlem af Direktionen for Sæby Bank fra 1880, Medlem af Landbohøjskolens Tilsynsraad fra 1894, af Hjørring Skoledirektion og af Direktionen for Fjerritslev-Nørresundby-Frederikshavn Jernbaneselskab samt Medlem af Hjørring Amsraad 1877-1910.

I 1881 og 1887 søgte han forgæves Valg til Folketinget i Sæby-Kredsen og i 1890 og 1892 i Frederikshavns-Kredsen, men valgtes ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds i 1892 efter Gaardejer Hauerslevs Død og sad Valgperioden ud.

Han døde 8. Juni 1911.

R. 1890. DM. 1899.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Blaa Bog 1911.

Lassen, Johan Lorentz, 1831-1910, Overretsprokurator. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 8. Oktober 1831 paa Gaarden Svanholm Sydvest for Frederikssund, Søn af Forpagter, senere Landvæsenkommisær S. Lassen; blev Student 1850 fra Frederiksborg, juridisk Kandidat 1857, derefter Sagførerfuldmægtig, Prøveprokurator i Københavns Overret 1862 og to Aar efter Overretsprokurator sammesteds.

J. L. Lassen tog Del i de første Bestræbelser for at danne et Venstre i København; var 1872 Medstifter af »Onsdagsforeningen« og opstilledes ved Borgerrepræsentantvalgene, dog uden Held. Han var Medarbejder ved »Morgenbladet«, og 1885 var han Forsvarer for Gaardmand Noes og Redaktør Th. Nielsen i »Holstebro-Sagen«. Han var endvidere Medlem af Industribankens Bankraad.

Ved Folketingsvalget 1876 opstilledes han i Frederikssund-Kredsen og besejrede Højremanden Proprietær Abrahams, Højjagergaard, som kun fik 660 Stemmer mod Lassens 962. Ved det paafølgende Valg trak Lassen sig imidlertid tilbage og lod sig ikke

siden opstille. Fra Februar 1878 var han Medlem af Det moderate Venstres Bestyrelse.

Han døde 12. Januar 1910.

R. 1900.

Juridisk Stat, 1881 og 1902.

Lassen, Vilhelm Herman, 1861-1908, Redaktør, Minister, Folketingsmand for Hjørrigs Amts 2. Valgkreds (Sæby) 3. December 1901 - 6. April 1908. — Venstrereformpartiet.

Født 10. Juni 1861 i Butterup ved Holbæk, Søn af Møller Laurits Christian Lassen; to

Aar efter købte Faderen Strandmøllen, en Vandmølle med Jordtilliggende ved Roskilde, hvorfra Sønnen 1879 blev Student. Vilh. Lassen tog juridisk Embedseksamen 1884, blev Redaktionssekretær ved »Aarhus Amtstidende«, 1885-89 an-

svarlig Redaktør, derefter Redaktør af »Aalborg Amtstidende«, 1891 Udgiver, 1893 Medejer og 1896 Eneejer af Bladet.

Vilhelm Lassen var 1882 Medstifter af Studentersamfundet og dets første Bibliotekar; han udgav 1894 et Skrift om »Offentligt Fæste. Jord til Arbejdere« og gjorde sig til Talsmand for, at Jorden skulde gives dem i Arvefæste af Staten. En Tid var han Medlem af Aalborg Skolekommission.

Ved Folketingsvalget 1892 stillede han sig forgæves i Halvrimme 1-Kredsen mod dennes forligsvenlige Folketingsmand, Forpagter J. Bertelsen, men da Sæby-Kredsens Folketingsmand i 1901 overgik til Landstinget, stillede Vilhelm Lassen sig ved Suppleringsvalget og sejrede efter en haard Valgkamp med kun 29 Stemmer. Han genvalgtes 1903 og 06, men døde inden Valgperiodens Udløb.

Paa Rigsdagen blev han blandt andet regeringsvalgt Medlem af Centraldirektionen for de forenede nordjyske Privatbaner, Medlem af Kommissionen af 1901 angaaende Opretelse af en Husmandsskole, af Overskyldraadet til 1905, af Finansudvalget fra 1903 og blandt andet Ordfører for Tiendeloven. Da J. C. Christensen 14. Januar 1905 dannede sit første Ministerium, blev Lassen dets Fi-

nansminister til sin Død, gennemførte blandt andet Lønningslov for Ministerierne og Hypotekbankloven samt forberedte den nye Toldlov med Tillægslove.

Han døde 6. April 1908 i København. Et Mindesmærke med hans Buste afsløredes i Sæby 1911.

R. 1905. DM. 1907.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Medlemmerne af Folketinget 1901-06. A. Christensen: Vilhelm Lassen, 1919. Mindetale i Folketinget (Anders Thomsen) 7-4-1908, Tiden den Sp. 6884. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi III, 1929, S. 422.

Lauridsen, Jakob Kristian, 1858-1905, Overretssagfører. Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 28. Januar 1887 - 9. April 1895. — Venstre.

Født 18. Oktober 1858 i Rind Sogn ved Herning, Søn af Boelsmand Lauritz Møller Larsen; var en Tid Vogterdreng, kom 1873 til København, læste hos Ludvig Trier til Studentereksamen, som han tog 1879, blev derefter, uden Benyttelse af Manuduktør, juridisk Kandidat 1884, boede de sidste to Aar paa Regensen, var en Tid Journalist ved »Morgenbladet« og »Politiken«, juridisk Manuduktør og Sagførerfuldmægtig og blev 1887 Overretssagfører i København.

J. K. Lauridsen, eller som han i Almindelighed kaldtes *Je Kaa*, var Medlem af Studentersamfundets Bestyrelse 1884-87 og fra 1889. Han var en ivrig og slagfærdig Taler paa politiske Møder, saavel i Hovedstaden som rundt om i Landet; hans barokke og slagfærdige jyske Lune gjorde oftest Lykke, men skaffede ham ogsaa et Par Rets-sager paa Halsen og bidrog til at sætte en Stopper for hans politiske Karriere. Han udgav sammen med Jens Busk Ugebladet »Bondevennen« 1888.

Da Gaardejer P. Andersen, Jydstrup, 1887 trak sig tilbage fra Ringsted-Kredsen, blev Lauridsen hans Efterfølger og genvalgtes baade 1890 og 1892 med store Stemmetal

mod Højres Kandidater, til man i 1895 nødte ham til at trække sig tilbage. Han hørte til den radikale Retning indenfor Venstre.

Han døde 3. November 1905 i København; han havde Maaneden før i »Sorø Amtstidende« offentliggjort sit »politiske Testamente«.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Studentersamfundet gennem 25 Aar, 1907, S. 163-67.

Lauridsen, Johannes Peder, 1847-1920, Nationalbankdirektør. Landstingsmand for 11. Kreds 14. November 1907 - 11. Maj 1918. — Venstre.

Født 9. Maj 1847 paa Grønvang ved Vejen,

Søn af Gaardejer Peder Lauridsen; uddannedes ved Landbrugs- og Dræningsarbejde, gik paa Askov Højskole 1865-66 og 1866-67 samt en Vinter paa Landbohøjskolen, overtog 1877 Fødegården, senere ogsaa Dalagergaard i Vorbasse og var desuden 1901-11 Ejer af Skov-

gaard i Øster Starup Sogn Syd for Vejle. 1889 oprettede han for egen Regning Cikoriefabrikken Nørrejylland, som 1902 overgik til De danske Cikoriefabrikker, for hvilke han derefter var Direktør til 1909. Han skabte fremdeles Margarinefabrikken Alfa 1897, som han 1909 overdrog til en Søn, men vedblev at være Formand for dens Bestyrelse. Han tog desuden Initiativet til Stiftelsen af Banken for Vejen og Omegn 1902, var Formand for dens Repræsentantskab til 1909, samt for Tagpapfabrikken Phønix 1907 og var paa denne Maade stærkt medvirkende til Dannelsen af Stationsbyen Vejen. Endelig var han fra 1908 kongevalgt landbrugskyndig Direktør i Nationalbanken som Afløser af Ole Hansen.

Lauridsen var Formand for Vejen-Læborg Sogneraad 1890-94 og 1901-06, for Vejen Andelsmejeri 1891-1905, for Vejen Kirkes Bestyrelse, for Sparekassen for Vejen og Omegn samt for Bestyrelsen for Skibelundforeningen, Næstformand i Dansk Ferskvandsfiskeriforening og i en Aarrække Medlem af blandt andet Repræsentantskaberne for Hedeselskabet, for Den almindelige Brandfor-

sikring for Landbygninger og for De forenede syddjyske Telefonselskaber. Yderligere har han gavnet sin Fødeby ved at bidrage til Oprettelsen af en Realskole i 1900 og senere en Teknisk Skole samt ved Stiftelsen af et Legat.

Ved et Suppleringsvalg til 11. Landstingskreds fik han Sæde i dette Ting, genvalgtes 1910, 14 og 15, men lod sig ikke opstille i 1918.

Han døde 20. Juni 1920 paa Blindekildegaard ved Slagelse, men begravedes i Vejen, hvor hans Buste findes paa Banegaardspladsen, paa Alfa og paa Museet.

R. 1900. DM. 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Heinberg: Danske Erhvervsmand, 1930. Lauridsen og Harbo: Slægten Lauridsen fra Grønvang, 1921. Blaa Bog 1920.

Laursen Niels Johan, 1855-1930, Præst, fhv. Redaktør. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 20. Maj 1910 - 22. April 1918, for Vejle Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Vejle Amtskreds 26. April 1920 - 2. December 1926. — Venstre.

Født 11. Juni 1855 i Tønning Vest for Skanderborg, Søn af Gaardejer, Sognefoged Laurs Stephensen; var Elev paa Jelling Seminarium 1872-75, Student fra Herlufsholm som Privatist 1877, cand. theol. 1882, idet han dog forinden en Tid 1879-80 havde været Huslærer i Norge. Han var 1882-95 Redaktør af det ny-stiftede, grundtvigske »Aarhus Folkeblad«, som derefter omdannedes til »Aarhus Amts Folkeblad«, af hvilket Laursen var Medredaktør og Medejer til 1903, da han blev residende Kapellan ved Aarhus Domkirke. 1890 overtog hans Hustru en privat Realskole i Aarhus, med hvis Ledelse Laursen var hende behjælpelig. Han tog sin Afsked som Præst 1924.

N. J. Laursen var Medlem af Aarhus Byraad 1900-06 og 1909-20, Formand for Aarhus Højskoleforening 1882-94, Udgiver af Højskolesangbogen og dens Melodisamling

samt en Aarrække Forfatter af »Søndags-tanker« til flere Provinsblade.

Ved Folketingsvalgene 1887 og 90 opstilledes han forgæves i Lemvig-Kredsen mod Gaardejer Aaberg, 1892 i Mariager, 1894 ved et Suppleringsvalg i Skjoldelev-Kredsen, hvor han dog traadte tilbage inden Valg-handlingen, Aaret efter i Silkeborg og 1901 i Aarhus Søndre Kreds. I 1910 valgtes han i Kolding-Kredsen og genvalgtes, til han 1926 trak sig tilbage. Han var Medlem af Folketingsrets Finansudvalg 1910-26, dets Formand 1920-24, og Medlem af Universitetskommissionen af 1912.

Han døde 17. Oktober 1930 i Aarhus.

R. 1918.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1930.

Lehmann, Peter Martin Orla, 1810-70, Minister, Amtmand. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 22. September 1851 - 26. Februar 1853, Landstingsmand for 10. Kreds 27. September 1854 - 23. Juni 1866 og for 1. Kreds 23. Juni 1866 - 13. September 1870. — Nationalliberal.

Født 19. Maj 1810 i København, Søn af Kollegiedeputeret, Justitsraad Martin Christian Gottlieb Lehmann; gik i Petri Menigheds tyske Realskole til 1824, derefter i Københavns Borger-

dydskole, hvorfra han 1827 blev Student, tog juridisk Embedseksamen 1833, studerede i Berlin det følgende Aarstid, blev Fuldmægtig hos forskellige Overretsprokuratorer, Medarbejder ved »Kjøbenhavnsposten« 1835, var med til at stifte og udgive »Fædrelandet« 1839, idømtes 1842 tre Maaneders Fængsel for en Udtalelse mod Enevælden, var 1842-43 samt 1845 og 1847-48 paa Udenlandsrejser, blev 1844 Højesteretsadvokat og 1848-61 Amtmand over Vejle Amt. Sin største Indsats øvede han dog paa det politiske Livs Omraade og maa vel nærmest regnes for den egentlige Grundlægger af det nationalliberale Parti.

Iøvrigt har Orla Lehmann blandt andet været Medstifter af Læseforeningen 1835, af Industriforeningen 1838, af Skandinavisk Selskab 1843 og af Vejle Amts Landboforening, oftest tillige i Bestyrelserne for disse Foreninger og Formand for sidstnævnte Forening 1851-60, Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1840-46 og 47, af Roskilde Stænderforsamling 1840-48 samt i Foraaet 1848 Regeringskommisær for Nørrejylland.

Ved et Suppleringsvalg til Den grundlovgivende Rigsforsamling December 1848 søgte han forgæves Valg i Aakirkeby-Distriktet, fik 1851 ved et Suppleringsvalg i Vejle-Kredsen Sæde i Folketinget, genvalgtes her ved Kaaring Aaret efter, søgte ikke Valg i 1853, men kom, ligeledes ved Suppleringsvalg, 1854 ind i Landstinget for 10. Kreds, som genvalgte ham, lige til han i 1866 faldt som Tilhænger af den reviderede Grundlov; knap fire Maaneder senere valgtes han imidlertid i 1. Kreds, som han repræsenterede til sin Død.

I Molktes 1. Ministerium (Martsministeriet) var han Minister uden Portefeuille 22. Marts - 16. November 1848 og ledede som saadan Forhandlinger i London og Berlin, afløste 15. September 1861 Monrad som Indenrigsminister i Halls 2. Ministerium til dettes Afgang 31. December 1863. Desuden valgtes han til Rigsraadet af 2. Oktober 1855 blandt Landstingets Medlemmer og 1864 til Rigsraadets Landsting. Han blev 1854 Medlem af Rigsretten, var Viceformand i Landstinget 1858 og 1860-61. En Del af hans Taler, Foredrag samt efterladte Papirer er udgivet.

Han døde 13. September 1870 i København; hans Buste findes paa Amtsgaarden i Vejle, paa Fredericia Raadhus, i Studenterforeningen og paa Rigsdagen.

R. 1855. DM. 1858. K. 1859.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslaw: Forfatter-Lexikon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Reinhardt: Orla Lehmann og hans Samtid, 1871. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Mindetale i Landstinget (Liebe) 3-10-1870, Tidenden Sp. 18-19. Loll.-Falst. hist. Aarbøger, 1941, S. 37. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd. 1929, S. 427.

Lehrmann, Jens Christian, 1807-91, fhv. Skolelærer, Folketingsmand for Randers

Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 14. Juni 1855-14. Juni 1858. — Konservativ.

Født 2. Februar 1807 i Aarhus, Søn af Skræddermester Rasmus Adolph Lehrmann; var en Tid i Snedkerlære, men kom 1825 paa Lyngby Seminarium, hvorfra han to Aar senere tog Eksamen, var Huslærer i Nærheden af Grenaa hos Godsforvalter Laurberg 1827-32, de følgende tre Aar Lærer i Holme ved Ebeltoft og endelig fra 1835 i Gjerrild Nord for Grenaa, hvorfra han 1852 paa Grund af Svagelighed tog sin Afsked; siden 1843 var han desuden Husfæster i Gjerrild.

Lehrmann var Formand for Lærerforeningen for Grenaa og Omegn, siden 1854 Forligsmægler; fra 1855-85 var han tillige Distriktskommisær i Brandforsikringen for mindre Landejendomme i Nørrejylland. Han udgav 1843 en romantisk Fortælling »Bjergmanden paa Mols« med Fortale af Blicher. 1850 en Digtsamling »Markblomster« og 1857 et lille Modskrift mod O. M. Giersings Skrift om Homøopathica.

Ved Folketingsvalget i Grenaa December 1854 opstilledes han sammen med Sognefoged M. Rasmussen fra Tøstrup mod Venstremanden, Fabrikejer M. Drewsen, som imidlertid valgtes ved Kaaring. I Juni 1855 kaaredes Lehrmann i Ebeltoft-Kredsen, men opnaaede ved det paafølgende Valg i 1858 kun een Stemme. Senere stillede han sig ikke.

Han døde 22. November 1891.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Lemmich, Jobst Conrad Hirsch, 1795-1866, Oberstløjtnant. Landstingsmand for 10. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 27. Oktober 1795 i Sjørdalen ved Trondhjem, Søn af Premierløjtnant Hans Lemmich; blev Sekondløjtnant 1813, Premierløjtnant og Regimentsadjutant 1824, men afgik 1834 fra Tjenesten som Kaptajn. Han blev Translatør og Tolk i Tysk, Fransk og

Engelsk i Helsingør og holdt tillige Skole. 1842 vendte han tilbage til Militærkarrieren, blev Kaptajn-vagtmester paa Kronborg samt Slotsforvalter og Inspektør ved Kronborg Fyr 1844-51, Kaptajn ved 5. Reservebataillon og Major 1848, Kommandør for 8. Linjefanteri-Bataillon 1849, Oberstløjtnant 1850 og Oberst 1854. Han var 1851-63 Chef for 12. Bataillon i Fredericia og afgik 1853 som Generalmajor.

Ved Folketingsvalget i Maj 1853 stillede han sig forgæves i Kolding-Kredsen, hvor han opnaaede 117 Stemmer mod 147, men Ugen efter valgtes han til Landstinget i 10. Kreds. Ved Valget to Aar senere opnaaede han imidlertid kun tre Stemmer og lod sig ikke siden genopstille.

Han døde 3. April 1866 i Helsingør.

R. 1840. DM. 1851. Kammerherre 1860.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94.

Lerche, Christian Albrecht, 1830-85, Greve. Landstingsmand for 2. Kreds 29. September 1880-30. September 1882. — Højre.

Født 3. April 1830 paa Sæbygaard i Holbæk Amt, Søn af Hofjægermester, Greve Christian Albrecht Lerche til Sæbygaard; blev 1849 Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn og arvede efter sin Farfarer Grevskabet Lerchenborg paa Asnæs.

C. A. Lerche var Medlem af Holbæk Amtsraad 1871-73, Formand for Holbæk Amts økonomiske Selskab fra 1865, Medstifter af Foreningen til den ædle Hesteavl's Fremme 1859, Repræsentant i Nationalbanken 1868-72, 74-78 og 80-85 og siden 1878 Medlem af Bestyrelsen for Kysthospitalet paa Refsnæs, hvortil han gav store Bidrag, og i hvis Forvaltning han tog levende Del.

Forud for Folketingsvalget 1873 rettedes der kraftige Henstillinger til ham om at stille sig i Kalundborg-Samsø-Kredsen mod daværende Birkedommer C. Krabbe, men Lerche undslog sig. Først da der ved fhv. Konsejlspræsident Fønnesbechs Død 1880 blev en Plads ledig i Landstinget, lod Lerche sig opstille ved Suppleringsvalget samme Aar og valgtes med 273 Stemmer mod Venstres 95, men han lod sig ikke genopstille ved de ordinære Valg 1882 eller senere.

Han døde 10. April 1885.

Kammerherre 1854. R. 1867. K² 1869. K¹ 1871. DM. 1880.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Leth, Albert, 1795-1849, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 5. Distrikt (Middelfart) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 26. December 1795 paa Klarskov-

gaard i Marslev Øst for Odense, Søn af Gaardejer og Godsinspektør Peder Leth, blev Student fra Odense 1813, cand. theol. 1818, Adjunkt ved Nyborg Latinskole 1819, Kateket i Ærøskøbing 1823, residerende Kapellan ved Ribe Domkirke samt Præst i Sem 1830 og Sogne-

præst i Middelfart og Kavslunde 1837. Han har bl. a. udgivet »Kristelig Huspostil« i 2 Bind 1843.

1847 valgtes han til Medlem af Stænderforsamlingen i Roskilde og deltog i Møderne 1848.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig sammen med Sognepræst Kragh i Gelsted, opnaaede Valg ved Kaaring, men døde inden Valgene til Folke- og Landsting Aaret efter.

Han døde i Middelfart 9. Oktober 1849.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. D. E. Rugaard: Nordisk personallhistorisk Folkekalender, 1863, S. 19. Dansk Kirketidende, 1849, S. 47-48. Selmers nekrologiske Samlinger, 1852, Bd. II, S. 541-48.

Leth, Jens Nicolaus Fabricius, 1808-89, Sognepræst. Landstingsmand for 8. Kreds

14. Oktober 1850 - 24. Maj 1852. — Nærmest Konservativ.

Født 9. Maj 1808 i Skive, Søn af Sognepræst Jens Højer Leth; tog Studentereksamen fra Viborg 1826, var en Tid Huslærer, blev 1832 cand. theol. og samtidig konstitueret Adjunkt ved sin gamle Skole, fastansat 1834-42, hvorefter han i fyrretyve Aar var Sognepræst til Visby og Heltborg i det sydlige Thy. Si-

ne sidste Aar levede han hos en Søn i Aggersborg Præstegaard, efter i nogle Aar at have boet i en Villa ved Struer.

Leth var i ti Aar Formand for Hassing og Refs Herreders gejstlige Konvent.

Ved Suppleringsvalget i 8. Landstingskreds efter Byfoged Voigts Udtræden 1850 stillede Leth sig med otte andre; i første Omgang blev Valget uafgjort, men ved Omvalget sejrede Leth, dog nedlagde han to Aar efter sit Mandat. Han var en af Landstingets Sekretærer 1850-51.

Han døde 12. Juli 1889 i Aggersborg Præstegaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1864-1884.

Leth, Ivar Quistgaard, 1836-88, Løjtnant. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 12. Oktober 1866 - 14. November 1873. — Nærmest Konservativ.

Født 5. Maj 1836 i Viborg, Søn af Landstingsmand, Sognepræst Fabricius Leth, Søstersøn af Folketingsmand Quistgaard; blev Student fra Aalborg Latinskole 1855, Sekondløjtnant 1862 og deltog i Krigen 1864, hvor han saaredes i Slaget ved Sankelmark, boede derefter en Aarrække i Visby i det sydlige

Thy, antagelig hos Faderen. 1879 blev han Postekspeditør i Øster Svenstrup i Thisted

Efter at Kammerraad Edv. Neergaard 1866 havde trukket sig tilbage som Folketingsmand for Vestervig, den senere Hurup-Kreds, opstilledes Leth i hans Sted mod to andre Kandidater, der tilsammen fik 174 Stemmer mod hans 205. Leth genvalgtes 1869 og 72, men faldt ved Valget i 1873 og lod sig ikke senere genopstille. Han var en af Folketingets Sekretærer 1857-72 og hørte til Mellempartiet.

Han døde 2. November 1888 i Øster Svenstrup.

Pennetegninger 1870. Jens Damgaard: 8. Landskingskreds og Thisted Amts politiske Historie, 1913, S. 35-38.

Leth, Frantz Henrik Theodor, 1825-1911, Overretssagfører. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 2. Februar 1876 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 27. April 1825 paa Aalykkegaard ved Odense, Søn af Justitsraad, Proprietær Laurits Christian Frederik Leth; blev privat dimitteret som Student 1845, cand. jur. 1853 og fik samme Aar slesvigsk juridisk Eksamen, blev Amtssekretær i Tønder 1853-55, Underretsadvokat og Notarius publicus i Aabenraa 1855-64. Han forlod Slesvig Nov. 1864, procederede paa Prøve i København de følgende to Aar og blev Overretsprokurator her 1866. Han var C. Bergs Sagfører i Holstebrosgen.

Theodor Leth var 1902-07 1. Vicepræsident i Dansk Fiskeriforening, derefter dens Æresmedlem og juridiske Konsulent, 1903-08 var han Formand i den nye »Københavns Venstreforening«. Foruden et Par retsvidenskabelige Skrifter har han blandt andet udgivet Flyveskriftet »Danmarks Riges Grundlov og Hertugdømmet Slesvig« 1861, »Nogle Bemærkninger til det Folkethinget forelagte Forslag til Lov om Fiskeriet i Danmark« 1882 samt 1884-86 »Nogle Oplysninger om Fiskerirettighederne i Randers Fjord«.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han mod en Højremand i Københavns 3. Valgkreds, men uden Held; derpaa valgtes han

1876 ved et Suppleringsvalg i Næstved-Kredsen, genvalgtes her — ofte ved Kaaring —, til han 1892 trak sig tilbage. Han tilhørte i Begyndelsen Folketingets Venstre, var en Tid udtraadt, senere i Det danske og derpaa det Berg'ske Venstre. Han var en af de første, som talte Fiskeriets Sag ved Lovgivningen herom og var Medlem af Fiskerikommissionen 1902.

Han døde 29. Marts 1911 i København.

R. 1902. Etatsraad 1905.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1910.

Leth Espensen, Christian, 1855-1933, Gaardejer. Folketingsmand for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 8. November 1892 - 5. April 1898 og for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kellerup) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Venstre.

Født 21. November 1855 paa Højlund ved Alken nær Skanderborg, Søn af Gaardejer Espen Nielsen, gik i et Sommer- og tre Vinterhalvaar paa Lars Bjørnbaks Højskole i Viby og derefter paa Faurbogaard Agerbrugsskole 1876-77. Han var i to Vintre, 1877-79, Landbrugslærer ved Viby Højskole og gjorde i Sommeren 1878 en Rejse til Nordtyskland for at studere Landboforholdene der. 1878-80 var han, sammen med Viggo Bjørnbak, Medejjer og derefter Eneejer af en Gaard i Viby paa 5 Tdr. Htk. Denne Gaard solgte han i 1885 og købte Vibygaard ved Aarhus i Stedet.

Leth Espensen var Medlem af Viby Sogneraad 1883-89 og 1904-07, var en Aarrække Delegeret for Aarhus Landboforening, Medarbejder ved »Aarhus Amtstidende« og fra 1901 Repræsentant i Kreditforeningen af jyske Landejendomsbesiddere. 1887 var han Medstifter af »Bondeorganisationen« og rejste 1888 Smøragitationen sammen med Vilh. Lassen.

Ved Folketingsvalget April 1892 stillede han sig forgæves i Hurup-Kredsen mod Entreprenør Niels Andersen, valgtes derpaa godt et halvt Aar efter ved et Suppleringsvalg til

Redaktør Viggo Bjørnbaks Efterfølger i Odde, genvalgtes 1895, men faldt 1898 for Gaardcjer Nielsen-Grøn, som han derpaa i 1903 forgæves søgte at slaa. 1909 lykkedes det ham mod tre andre Kandidater at erobre Kellerup-Kredsen, som han dog allerede Aaret efter maatte aflevere til Amtsforvalter N. P. Jensen; senere lod han sig ikke opstille.

Leth Espensen tilhørte indtil 1894 Det forhandlende Venstre, 1895 var han Venstre-Løsgænger og stod 1909-10 i Valggruppe med Det radikale Venstre, var Medlem af Kommissionen af 1909 angaaende Besparelser paa Finansloven. Han har blandt andet skrevet »Frem Bondemand, frem. Hvad vil Agrarerne?« 1892 og »Bondetanker i Anledning af Grundlovs Kampen« 1913.

Han døde 3. Februar 1933 i Viby.

Bricka II. Biogr. Haardleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1913.

Leuning, Søren Johan, 1794-1873, Justitsraad, Byfoged, Landstingsmand for 3. Kreds 3. Juni 1853 - 1. September 1854. — Konservativ.

Født 22. August 1794 i København, Søn af Justitssekretær ved Landsoverretten C. G. Leuning; blev Student fra Metropolitanskolen 1812, cand. jur. 1816, Herredsfoged og Skriver i Øster Flakkebjerg Herred 1819 og 1843 Byfoged og Byskriver i Sorø samt Birkedommer og Skriver i Sorø Birk og ved Baroniet Holberg. I 1864 tog han sin Afsked.

Ved Landstingsvalgene i 1853 valgtes han i 3. Kreds, men udtrådte allerede det følgende Aar og lod sig derefter ikke opstille til Landstinget. Derimod stillede han sig ved Folketingsvalget i Ringsted-Kredsen 1861 mod Major Müllen, men blev ikke valgt. Han var Medlem af Rigsretten 1853.

Han døde 27. Januar 1873 i København.

Kancelliraad 1839. Justitsraad 1846. Etatsraad 1857. R. 1862. DM. 1864. Konferensraad 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Lewinsky, Christian Ferdinand Alexander, 1858-1934, Fabrikant. Landstingsmand for 2. Kreds 21. September 1906 - 10. August 1920 og landstingsvalgt Medlem 10. August 1920 - 18. Marts 1934. — Socialdemokratiet.

Født 2. Marts 1858 i Roskilde, Søn af Murermester Vilhelm Lewinsky; stod i Farverlære i Kalundborg til 1877, var derefter beskæftiget ved Mølleriet til 1884, blev Bestyrer og 1897-1906 Indehaver af et Farveri og Uldspinderi i Kalundborg. Sine sidste Aar levede han i Roskilde, hvor han ejede et Hus.

Lewinsky var Medlem af Bestyrelsen for De fattiges Kasse i Kalundborg 1897-1907, af Byraadet sammesteds 1900-08 og af Roskilde Byraad 1913, af Bestyrelsen for Folkebogsamlingen i Kalundborg 1901-08 samt Medstifter af og Bestyrelsesmedlem i Kalundborg Folkeuniversitetsforening 1899-1908.

I 1906 valgtes han til Landstingsmand i 2. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, hvorefter han fra 1920 og til sin Død var tingvalgt Medlem; han var blandt andet Medlem af Den anden Ædruelighedskommission af 1914, af Sygekasseudvalget, af Brændselsnævnet 1917, af Det udenrigspolitiske Nævn 1931 og af Rigsretten 1932.

Han døde 18. Marts 1934 i Roskilde.

Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog 1933. Mindetale i Landstinget (Jensen-Klejs) 21-3-1934, Tidenden Sp. 681.

Licht, Hans Henrik, 1814-86, Sognepræst. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Konservativ.

Født 4. Juni 1814 i Vordingborg, Søn af Maskinbygger Christian Frederik Rask Licht; blev Student fra sin Fødeby 1833, cand. theol. 1841, personel Kapellan i Vestervig og Agger to

Aar efter, Kåteket i Hobro 1847, Sognepræst til Hundborg og Jannerup i Thisted Amt 1856, i Buderup, Gravlev og Aardestrup Syd for Aalborg 1867 og fra 1873 i Horne paa Fyn.

Ved Folketingsvalget 1861 i Thisted valgtes han ved Kaaring, sad Valgperioden ud, men stillede sig ikke senere.

Han døde 17. Marts 1886 i Horne

Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Liebe, Carl Christian Vilhelm, 1820-1900, Højesteretsadvokat. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 14. Juni 1861 - 4. Juni 1866 og kongevalgt Landstingsmand 5. November 1866 - 24. Juli 1895.

— Nationalliberal, senere Højre.

Født 30. November 1820 i Roskilde, Søn af Prokurator, senere Hospitalsforstander og Universitetsforvalter Georg Julius Johnsen Liebe; blev Student fra Roskilde 1837, cand. jur. 1841, Fuldmægtig hos Kammeradvokat Sporon 1843-

48, foretog derefter en Udenlandsrejse og blev efter Hjemkomsten 1851 Højesteretsadvokat, vandt som saadan særlig Ry som Forsvarer i Rigsretssagen 1855-56 samt som Kurator i Frederik VII's Bo; sin Afsked tog han i 1895.

Liebe var 1846-49 ledende Senior i Studenterforeningen, deltog i Affattelsen af Statutterne for Privatbanken, var 1857-86 Bankens juridiske Konsulent, siden 1862 tillige Medlem af dens Bankraad, 1872 Medstifter af Kysthospitalet paa Refsnæs og siden Medlem af dets Styrelse, Præsident for det nordiske Juristmøde 1890, en Aarrække Konsulent for de sjællandske Jernbaner, Medlem af Direktionen for Det kgl. Vajsenhus, af Bestyrelsen for de Iselinske og Rosenfeldtske Fideikommissar, det Raben-Levetzauske Fond og for Lægeforeningens Boliger.

Ved Folketingsvalget 1861 valgtes han i Roskilde-Kredsen, genvalgtes 1864 ved Kaaring, men faldt 1866 for en Grundlovsmodstander og blev kort efter kongevalgt Med-

lem af Landstinget, til han 1895 nedlagde dette Mandat. Desuden valgtes han 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing. Han var 1868-70 Medlem af Kirkekommissionen, 1868-77 af Proceskommissionen, 1890-92 af Kommissionen om de københavnske Kirkeforhold, 1894 Formand for Kommissionen om Marmorkirken og 1870 Medlem af Rigsretten.

Endelig var han gennem 25 Aar Landstingets Formand, 1869-94, afslog 1857 og 65 Tilbud om Ministerposter, men var Formand og Ordfører for en Række Udvalg i Rigsdagen.

Han døde 24. August 1900 i Frederiksdal ved Lyngby. En Mindesten er rejst ved Kysthospitalet, og hans Buste i Marmor findes paa Rigsdagen.

R. 1857. DM. 1865. K² 1875. K¹ 1884. SK. 1892. Gehejmekonferensraad 1895.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Rigsdagsskalendar 1887 og 90. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd., 1929.

Lier, Carl Frederik, 1806-80, Oberstløjtnant, Skomagermester. Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 10 September 1806 i København, Søn af Skomager og Lysestøber Ole Olsen Lier (norsk Slægt). Carl Lier havde fra sin Barndom Lyst til Militærvæsenet, men maatte efter Faderens Vilje vælge et Haandværk. 1824 blev han Skomagersvend og næste Aar Sekondløjtnant i det borgerlige Artilleri. 1827 gjorde han Mesterstykke som Skomager, men gav sig fortrinnsvis af med at vejlede borgerlige Officersaspiranter. Som Følge af en Duel med en anden Borgerofficer maatte han 1829 forlade Landet og levede blandt andet nogle Aar i Paris og London, vendte imidlertid 1836 tilbage til Danmark og nedsatte sig i København som Skomagermester, blev

1837 Premierløjtnant, 1845 Kaptajn, 1847 Kompagnichef og 1848 Major. Han gjorde 1849 frivillig Tjeneste som Artilleriofficer paa Als, opgav samme Aar sit Haandværk og ofrede sig udelukkende for den militære Tjeneste. 1851 blev han Eksercerinspektør, 1855 Oberstløjtnant, 1869 Oberst og var 1868-70 Kommandør for Artillerikorpsset.

Carl Lier var 1847-52 Formand i Haandværkerforeningen og siden 1851 Medlem af den borgerlige Indrullerings-Kommission og siden 1858 af Kassations-Kommissionen.

Da Brygger J. C. Jacobsen 1858 forlod Københavns 7. Valgkreds, som han havde repræsenteret i Folketinget i fire Aar, stillede Lier sig mod Kammerherre Feddersen og sejrede med 197 Stemmer mod 85; ved det derpaa følgende Valg i 1861 valgtes Justitsminister A. L. Casse ved Kaaring, og Lier lod sig ikke opstille senere.

Han døde 3. Oktober 1880.

R. 1856. DM. 1869.

Lillelund, Jens Peter, 1876-1922, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Aars) 2. April 1912 - 22. April 1918, for Aalborg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Aalborg Amtskreds 26.

April 1920 - 23. December 1922. — Venstre.

Født 7. Marts 1876 i Frøslev paa Mors, Søn af Sognepræst H. B. Lillelund; besøgte blandt andet Elbæk

Fortsættelsesskole, Tune Landboskole, Vejstrup og Askov Højskoler. 1901 blev han Ejer af den 5 Tønder Htk. store

Gaard Bondelhaven i Lime Sogn ved Randers, og fra 1913 ejede han Svejgaard i Bagsværd, omtrent ligesaa stor som Bondelhaven.

J. P. Lillelund var Formand for Kaløvig Landboforening 1908-13 og Medlem af Bestyrelsen for Brandforsikringsselskabet Vermund 1909-13.

Ved Folketingsvalget 1910 stillede han sig i Hornslet-Kredsen, som Folketingsmand, Amtsforsvalter N. P. Jensen da forlod, men de Radikale gik af med Sejren; to Aar efter blev Aarskredsens Folketingsmand, Statsre-

visor Anders Thomsen, kongevalgt Medlem af Landstinget, og ved det følgende Suppleringsvalg blev Lillelund den foretrukne og genvælges ved de paafølgende Valg.

Han skrev »De nye kirkelige Love«, udgivet 1923.

Han døde 23. December 1922.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Jens Damsgaard: Præsten Rasmus Lund og Frimenigheden paa Mors, 1916, S. 158-60. Mindetale i Folketinget (Jensen-Klejs) 10-1-1923, Tidenden Sp. 2791-92.

Lind, Niels Christian, 1812-91, Kaptajn, Farver. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 1. December 1854 - 14. Juni 1855. — Venstre.

Født 16. Maj 1812 i København, Søn af Farver Knud Chr.

Lind, oplærtes i Faderens Farveri, blev Svend 1831, fik Privilegium og Borgerskab som Farver 1838, købte Faderens Gaard og Farveri, som var beliggende i Sct. Gertrudsstræde, 1846.

Desuden havde han en militær Løbebane, idet han først var Under-

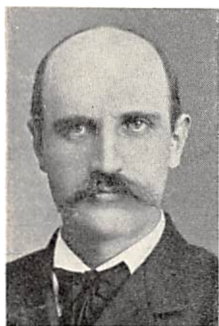
officer ved Københavns Borgerlige Infanteri 1834, blev Sekondløjtnant fire Aar senere, Premierløjtnant 1848 og endte som Kaptajn og Kompagnichef i Københavns Borgervæbning fra 1853. I April 1860 maatte han opgive sit Bo og drog til Nordamerika, hvor han i en Række af Aar var Kustode ved en Forening for unge kristelige Mænd i Nærheden af New York. Her døde han i 1891.

Niels Lind var Medstifter af Københavns Laanebank, i hvis Bestyrelse han sad fra 1853, samt Medlem af Borgerrepræsentationen 1854-60. Han var Ordfører ved den københavnske Fest 25. Oktober 1854 for Medlemmerne af det opløste Folketing.

Da Gaardejer P. Hansen 1854 forlod Køge-Kredsen, kaaredes Lind i hans Sted, men faldt Aaret efter for Grev Moltke, Thurebyholm. Lind stillede sig desuden i 2. Landstingskreds 1855 og ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1856, men uden at opnaa Valg. Han stemte i sin Rigsdagstid ofte sammen med Bondevennerne.

Han døde i New York i September 1891.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lindahl, Hans Jakob, 1812-85, Proprietær. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 6. Juni 1856 - 14. Juni 1861. — Nationalliberal.

Født 15. April 1812 i Lemvig, Søn af Generalauditor H. J. Lindahl; blev Student fra Viborg 1831, cand. jur. 1837, ejede 1845-56 Skjerrildgaard paa 30 Tdr. Htk. Syd for Horsens, bosatte sig senere i Mariager og flyttede 1866 til København, hvor han tog Bopæl paa Frederiksborg.

Lindahl blev Landvæsenskommissær i Vejle Amt 1851-58, derefter indtil 1866 i Randers Amt. Han efterlod sig en stor Bogsamling, særlig af dansk Skønlitteratur.

Ved Folketingsvalget 1854 var han eneste Kandidat i Bjerre-Kredsen, men opnaede kun 60 Stemmer af 215, hvorfor der en Uge efter, den 8. December, foretoges Omvalg, hvor Kredsens tidligere Folketingsmand, Gaardejer Th. Therkelsen, blev valgt. Godt et halvt Aar efter søgte Lindahl — atter forgæves — at blive valgt til Landstinget ved et Suppleringsvalg i 10. Kreds; først ved et Suppleringsvalg 1856 i Horsens, hvor Gods ejer Tutein havde nedlagt sit Folketingsmandat, valgtes Lindahl ved Kaaring, genvalgtes paa samme Maade 1858, men lod sig ikke genopstille i 1861. Hans Lindahl hørte til det nationalliberale Parti og brugtes gentagne Gange som Ordfører for Partiet.

Han døde 29. Oktober 1885 paa Frederiksborg.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Lindberg, Jacob Christian, 1797-1857, Præst, Dr. phil. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 26. Februar 1853 - 10. December 1857. — Nærmest Venstre.

Født 14. Januar 1797 i Ribe, Søn af Sognepræst Niels Lindberg; blev Student fra Ribe 1815, kom Aaret efter ind paa Valkendorfs Kollegium, blev cand. theol. 1822, Magister (Dr. phil.) 1828, Adjunkt ved Metropolitanskolen 1822-30, kom i Mellemtiden ind

i det Røre, der rejstes omkring den unge Grundtvigs Person, tog Parti for denne og blev en af hans mest fremtrædende og derfor stærkt omstridte Pennetførere, udgav 1830-32 »Maanedsskrift for Kristendom og Historie« og derefter 1833-1840 »Den nordiske Kirketidende« samt en Del skarpe Flyveskrifter og i 1853 en Oversættelse af Bibelen. Sine sidste Aar i København samlede han en Slags fri Menighed om sig i sit Hjem, blev derpaa 1844 Præst i Tingsted paa Falster, forflyttedes 1857 til Lille Lyngby og Ølsted ved Frederiksværk, men døde her af Tyfus samme Aar.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han sammen med en Gaardejer Ludvig fra Taars i Nakskov-Kredsen mod dennes 1849 kaarede Folketingsmand, Pastor I. I. S. Wegener, uden dog at kunne slaa ham; men Aaret efter trak Gaardejeren sig tilbage, og det lykkedes Lindberg at besejre Wegener. Han genvalgtes ved Kaaring til sin Død; desuden valgtes han i Januar 1856 blandt Folketingets Medlemmer til at tage Sæde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855.

Han døde 10. December 1857 i Lille Lyngby; et Mindesmærke rejstes 1869 for ham i Skibelund Krat.

Bricka: I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi. III. Bd., 1929.

Lindhardt, Bendt, 1804-94, Sognepræst. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 27. Maj 1853 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 30. August 1804 paa Holckenhavn ved Nyborg, Søn af Købmand Lindhardt Holgersen, blev Student fra Nyborg Skole 1822, var Huslærer i Fakse samt paa Margretelund Vest for Fakse 1823-25, tog teologisk Embedseksamen 1831 og blev Aaret efter personel Kapellan i Ørbæk i Svendborg Amt, 1836 Kateket i Ribe, 1841 Sognepræst i Farup ved Ribe og fra 1862 i Jyderup og Holmstrup

mellem Kalundborg og Holbæk. Han tog sin Afsked i 1889.

Ved Folketingsvalget i Maj 1853 kaaredes han i Ribe-Kredsen, som hidtil havde været repræsenteret ved Finansminister, Grev W. C. E. Spønneck; men ved Valget halvandet Aar senere kaaredes Grosserer Hans Puggaard fra København, og Lindhardt opstilledes ikke siden. Han hørte til den Wintherske Gruppe.

Han døde 1. Februar 1894 i Aggersvold ved Jyderup.

R. 1882.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84.

Lindholm, Hans, 1814-93, Skolelærer. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 26. Februar - 27. Maj 1853. — Nærmest Konservativ.

Født 31. Juli 1814 i Moseby paa Falster, Søn af Skolelærer Cornelius Lindholm, tog Eksamen fra Vesterborg Seminarium 1832 og blev samme Aar Hjælpe lærer i Systofte ved Nykøbing, var fra 1839 Lærer ved Rødby Borgerskole, fra 1841 Skolelærer i Karleby paa Falster og 1851-72 ved sin Fødebys Skole. 1885 flyttede

han til Stubbekøbing.

H. Lindholm var 1857 Medstifter af Aastrup Sogns Sparekasse og Formand indtil 1885, ligeledes var han Formand for Sognets Alderdomsunderstøttelsesforening 1872-84 og Revisor for Falsters Kreaturforsikring fra 1854. Han har skrevet et Par Smaaskrifter til Vejledning for Husnænd i Landbrug og Havedyrkning og drev selv et mønsterværddigt Landbrug.

Ved Folketingsvalge: i Februar 1853 opstilledes han med tre andre i Stubbekøbing mod dennes Folketingsmand, Gaardejer Si-

denius; baade sidstnævnte og endnu to Kandidater trak sig inden Valghandlingen tilbage, saaledes at Lindholm kun havde den senere Venstre-Folketingsmand, Arvefæster Rasmus Olsen, Skjoldrup, imod sig; han sejrede overlegent over Olsen, der imidlertid ved Valget tre Maanedes efter fik 36 Stemmers Flertal. Lindholm stillede sig ikke senere.

Han døde i Stubbekøbing 18. Juni 1893.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Lindø, Niels Peder Nielsen, 1852-1941, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 8. Valgkreds (Verninge) 16. Juni 1903 - 24. Juni 1911. — Venstre.

Født 5. December 1852 paa Lindø i Munkebo Sogn ved Kerteminde, Søn af Gaardejer Niels Nielsen, tog Navneforandring efter Fødegården 1886, var to Vintre paa Askov Højskole samt paa Landbrugsskole, ejede en Gaard i Dræby Vest for Kerteminde Fjord 1876-83, derefter en større i Sønder Næraa et Par Mil sydligere, som han omkring 1920 overdrog til en Søn.

N. P. Lindø var en Aarrække Medlem af det lokale Sogneraad, af Bestyrelserne for flere Kontrol-, Forskuds- og Kvægavlforeninger, for den fynske Foderstofforening og for det fynske Andelsbogtrykkeri, Næstformand for Odense Eksportslagteri samt Formand for Den fynske Friskoleforening til 1909, for den fynske Afdeling af Agrarforeningen, for Midtjys Forskudsforening og for Dalum Landbrugsskoles Repræsentantskab. Desuden havde han Sæde i Forretningsudvalget for Venstres Organisation paa Fyn samt i Venstres Bestyrelse 1910-11.

Ved Folketingsvalgene i Kerteminde 1892 og 1895 stillede han sig forgæves mod Højres Kandidater i denne Kreds. Han sluttede sig nærmest til Det forhandlende Venstre, var dog imod Forliget 1894 og stod udenfor Partierne, da han i 1903 valgtes som Harald

Holms Efterfølger i Veringe-Kredsen; han genvalgte her, til han i 1911 paa Grund af Sygdom maatte nedlægge sit Mandat. 1905 blev han Medlem af Venstrereformpartiet, fulgte i 1909 Neergaard i Forsvarssagen, udtraadte med 10 andre af Reformpartiet og dannede en 11 Mands Gruppe. Han arbejdede ivrigt for Dannelsen af Ministeriet Holstein.

Han døde 20. Februar 1941 i Sdr. Næraa.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Tillægget. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. Blaa Bog 1911.

Linnemann, Ingvard Henrik, 1818-1892, Overlærer, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 2. Distrikt (Randers) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Randers

Amts 2. Valgkreds (Randers) 4. December 1849 - 7. August 1851 og Landstingsmand for 2. Kreds 30. September 1882 - 30. September 1890. — Højre.

Født 22. August 1818 i Vejle, Søn af Købmand, Agent Andreas Diechmann Linnemann og Brodersøn af Folketingsmand Thomas Linnemann; gik i Schousboes Institut i Vejle til 1833, derefter i Københavns Borgerdydskole, hvorfra han to Aar efter blev Student, tog teologisk Embedseksamen 1840, var 1841-43 paa en længere Udenlandsrejse og studerede navnlig ved Universiteterne i Berlin og Heidelberg, blev 1844 konstitueret Adjunkt ved Randers Latinskole, to Aar senere Overlærer ved Friskolen i samme By samt Overdegn ved St. Mortens Kirke, Sognepræst til Øse og Næsbjerg 1851, til Ovsted og Taaning ved Skanderborg 1856 og endelig til Raklev 1868-85, de sidste fem Aar tillige Provst for Arts og Løve Herreder; han tog sin Afsked 1885.

I. H. Linnemann var Sogneraadformand i 12 Aar, Medlem af Skanderborg Amtsråd 1851-68 og af Holbæk Amtsråd 1871-83 samt Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 og ved det paafølgende

Valg til Folketinget kaaredes han i Randers, men udtraadte, da han i 1851 fik Præsteembede. I 1878 søgte han at blive Medlem af Landstinget ved et Suppleringsvalg i 2. Kreds, men det lykkedes ham først ved de ordinære Valg to Aar efter; han sad saa Perioden ud, men stillede sig ikke oftere. Han valgtes 1887 til Medlem af Rigsretten.

Han døde 11. Februar 1892 i København.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. Rigsdagskalender 1887.

Linnemann, Thomas, 1797-1868, Gaardejer, Kammerraad. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 26. Februar - 27. Maj 1853. — Nationalliberal.

Født 14. November 1797 i Vejle, Søn af Købmand Henrik Linnemann og Farbroder til Folketingsmand I. H. Linnemann; blev examinatus juris 1817 og købte 1822 Haughus Nord for Vejle. 1854 solgte han Haughus og købte Aaret efter Hopballegaard i samme Sogn, som han ejede til sin Død. Han var Tiendekommissær for Vejle Amt 1837-55, desuden Forligskommissær og fra 1845 Landvæsenskommissær.

T. Linnemann var 1841 Medstifter af Vejle Amts yngre Brandforsikring, blev dens Kasserer og egentlige Leder til sin Død. Han var i en lang Aarrække Skolepatron, 1842-61 Medlem af Sogneforstanderskabet og 1842-48 af Vejle Amtsråd. Han var endvidere Repræsentant for den nørrejydske Kreditforening fra 1851.

Da Orla Lehmann ved Folketingsvalget i Februar 1853 forlod Vejle-Kredsen, valgtes Linnemann i hans Sted, men trak sig allerede ved Valgene tre Maaneder senere tilbage.

Han døde 14. Februar 1868 paa Hopballegaard.

Kammerraad 1845.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lohmann, Kristian Rasmussen, 1852-1919, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts

4. Valgkreds (Middelfart) 20. April 1892 - 9. April 1895, for Odense Amts 5. Valgkreds (Middelfart) 9. April 1895 - 3. April 1901 og for Odense Amts 7. Valgkreds (Otterup) 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906. — Forhandlende Venstre.

Født 22. April 1852 i Aasum ved Odense, Søn af Gaardmand Rasmus Hansen, tog Navneforandring 1901; gik paa Vesterskjerne Højskole 1869-70, paa Skovgaard Højskole 1875-79 og var sidstnævnte Sted selv Lærer fra 1876, byggede 1882 paa en Lod paa 24 Tdr. Land fra Fødegaarden, som hans ældre Broder afstod, Gaarden Hlidarende. Lohmann, der i Vintrene 1879-81 havde holdt Aftenskole for unge Karle, oprettede en Skole paa Gaarden. Han virkede forøvrigt som Foredragsholder og var Medarbejder ved forskellige Blade.

Lohmann var Formand for den demokratiske Forening i Odense Amts 2. Valgkreds 1885-92, for Fyns Stifts demokratiske Vælgerforeninger 1885-88 og derefter en Aarrække Medlem af Venstres Overbestyrelse, Medlem af det lokale Sogneraad fra 1892, Formand fra 1908, Formand for Den fynske Bondestands Brandforsikring, hvis Næstformand han havde være: i 18 Aar, Repræsentant i Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger fra 1895, Amtsrevisor fra 1899, Medlem af Kerteminde-Banens Bestyrelse 1904 og Vurderingsformand for Kerteminde Skyldkreds fra 1912.

Ved Folketingsvalgene 1887 og 90 søgte han forgæves Valg i Kerteminde, opnaede 1892, 95 og 98 Valg i Middelfart-Kredsen, men faldt 1901 for Slengerik; 1903 valgtes han i Otterup-Kredsen, som han erobrede fra den radikale Forpagter Mads Larsen, der dog i 1906 paany blev Kredsens Folketingsmand. Endelig søgte Lohmann 1909 paany Valg i Kerteminde, men uden Held. Han var Medlem af den parlamentariske Skattekommission 1900.

Han døde 2. Januar 1919 i Aasum.

Bricka II. Biogr. Haendleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1903. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Blaa Bog 1918.

Lomborg, Christian Larsen, 1832-80, exam. juris. Landstingsmand for 8. Kreds 1. Oktober 1878 - 15. November 1880. — Venstre.

Født 27. August 1832 i Thisted, Søn af Hattemager, senere Postbud Jens Kristian Lomborg; var 1846-52 ansat paa Kæmnerkontoret i Thisted, derefter paa Amtskontoret, tog 1857 dansk juridisk Eksamen og blev Fuldmægtig paa Hasing-Refs Herredskontor indtil Udgangen af 1858, et halvt Aars Tid Amtsfuldmægtig og Sekretær for Amtsrådet, Fuldmægtig paa Byfogedkontoret i Thisted, 1862-70 paa Hillerslev og Hundborg Herreders Kontor og endelig 1870-78 paa det forenede By- og Herredsfoged- samt Skriverkontor i Thisted.

Lomborg, der var stærkt præget af grundtvigske Livsanskuelser og en Tid optraadte som Lægprædikant, valgtes 1874 til Medlem af Thisted Byraad, men maatte paa Byfogdens Forlangende afslaa Valget. 1873-79 var han Formand for Ligningskommissionen, Medstifter af Grundlovsværneforeningen 1877 samt af Borgersangforeningen, i hvis Bestyrelse han ogsaa fik Sæde.

Ved Landstingsvalget 1878 opstilledes han i den udprægede Højrekreds, som omfattede Thisted Amt samt Dele af Viborg og Ringkøbing Amter. Det lykkedes Venstremændene at sætte Lomborg ind med størst Stemmetal, men han var allerede da mærket af Sygdom og døde godt to Aar efter. Ved Suppleringsvalget Maanednen efter mistede Venstre atter Kredsen til Højre. Lomborg var Medlem af Rigsretten.

Han døde 15. November 1880 i Thisted.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Jens Damsgaard: 8.de Landstingskreds og Thisted Amts politiske Historie, 1913, S. 66. Mindetale i Landstinget (Liebe) 20-11-1880, Tidenden, Sp. 81-82.

Lomholt, Jens, 1841-1906, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 14. September 1841 i Trelde Nord for Fredericia, Søn af Gaardejer, Sognefoged Peder Hansen Lomholt; gik i Trelde Skole

og kom efter Konfirmationen ud at tjene ved Landbruget. Han besøgte 1856-57 Rødding Højskole og købte 1869 Gaarden Anelyst i Vejlbj Vest for Fødebyen og beholdt den til sin Død. Han var fra 1899 Branddirektør i Fredericia for Landbygningernes almindelige Brandforsikring.

Jens Lomholt var Sogneraadsmlem 1874-79 og Formand 1874-76, Formand for Vurderingsmændene til den almindelige Brandforsikring 1870-76 og for Vurderingsmændene i Elbo Herred til Husmands - Kreditforeningen 1881-91. Tillige var han Formand for Vejle Amts yngre Brandforsikring for rørlige Ejendele fra 1885 indtil sin Død.

Ved Folketingsvalget 1876 opstilledes han i Fredericia mod Kredens Højre-Folketingsmand siden 1858, Fuldmægtig J. M. E. C. Gad, og opnaede 1144 Stemmer mod Gads 953, men ved det paafølgende Valg i 1879 opstillede Højre en ny Mand, Højesterets-assessor H. Smith, som tilbageerobrede Kredsen. Lomholt, som sluttede sig til Det moderate Venstre, stillede sig ikke senere.

Han døde 24. Oktober 1906 i Fredericia.

Lorange, Georg Hahn, 1808-92, Glarmester. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 12. Februar - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 1808 i Norge, Søn af Løjtnant i den norske Flaade Henrik Christian Lorange, der døde samme Aar, hvorefter Moderen med sine Børn rejste til Danmark og tog Ophold hos sin Far, Provst v. Hahn i Maribo. Da og Moderen nogen Tid efter døde, blev Georg Hahn Lorange sat i Pleje hos en Møller paa Lolland, gik i Landsbyskolen, kom efter Konfirmationen i Haandværkerlære og gik som ung Svend »paa Valsen« i Tyskland, hvor han 1832 gif-

tede sig med en tysk Pige fra Harzen. De bosatte sig i København, senere i Kiel, til han omkring 1845 rejste til Nakskov, hvor han fik sig et lille Husmandssted og iøvrigt ernærede sig ved forskelligt Haandværk som Snedker, Glarmester, Mekaniker og Gravør.

1876 flyttede han til Holme-Olstrup ved Næstved, fik en lille Arv paa sine gamle Dage og eksperimenterede for den med mekaniske Køretøjer, Cykler og lignende.

Efter at Nakskov-Kredsens Folketingsmand, Pastor J. C. Lindberg, 1857 var død, opstilledes Lorange sammen med en Proprietær fra Egnen ved det paafølgende Suppleringsvalg 1858 og valgtes med 400 Stemmer mod 293; ved det ordinære Valg fire Maaneder senere traadte han imidlertid tilbage til Fordel for Gaardejer P. Pedersen Ludvig og lod sig ikke siden genopstille.

Han døde 5. Juni 1892 i Holme-Olstrup.

Lorck, Lorents, 1806-68, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 5. Distrikt (Roskilde) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 20. Marts 1806 i København, Søn af Kaptajn i Flaaden Lorents Lorck, men opdrages som Plejesøn af Etatsraad L. N. Hvidt, hvem han var i Slægt med; blev Student fra Borgerdydskolen i København 1824, teologisk Kandidat 1829, Aaret efter Lærer ved Søetatens Drengeskoler, Overlærer ved samme Etats Pigeskole 1831, Sognepræst til Jydstrup og Valsøllille Nord for Ringsted 1833 og til Hvedstrup og Fløng ved Roskilde 1836.

L. Lorck var desuden i en Aarrække Medbestyrer af Edelgave Sparekasse og udgav 1842 et Skrift »Landsbyskolen og Landsbyungdommen«, hvori han udtalte sig for en Reform af Folkeskolen og tvungne Fortsættelsesskoler.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling opstilledes han i Roskilde sammen med den senere Landstingsmand, Professor A. F. Bergsøe, og sejrede med 253

Stemmer mod 149. Ved de paafølgende Valg til Rigsdagens to Ting; 1849 lod han sig ikke opstille. I Rigsforsamlingen havde han slut-
tet sig til det højreprægede Centrumsparti.

Han døde 19. Oktober 1868.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869 Bd. I, 1870.

Lorentzen, Jens Frederich, 1818-68, Urmager. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Nærmest Nationalliberal.

Født 18. Januar 1818 i Gjentofte, Søn af

Skibskaptajn Peter Lorentzen, der forliste i hans Barndom. Han blev opdraget hos sin Farbroder, Postmester Joh. Lorentzen i Faaborg; kom i Urmagerlære sammesteds, arbejdede som Svend bl. a. i Altona og bosatte sig som Urmager i Ærøskøbing. 1844 flyttede han tilbage til

Faaborg. J. F. Lorentzen blev Formand for Borgerrepræsentationen i Faaborg 1857, Medlem af Skolekommissionen 1848, af Udvalget for Anlæggelse af Byens Gasværk 1865, af Havnekommissionen, af Bestyrelsen for Den Ploug-Hempelske Stiftelse og af Direktionen for Skydeforeningen samt for den private Telegrafforbindelse mellem Faaborg og Svendborg.

Ved Folketingsvalget 1861 kaaredes han i Faaborg-Kredsen, men ved det følgende Valg — 1864 — kaarede man imidlertid Gaardfæster Michael Pedersen, og Lorentzen, som tre Maaneder forinden havde besejret denne ved Valget til Rigsraadets Folketing, faldt nu ogsaa for ham ved Rigsraadsvalget Maj 1865. Lorentzen stillede sig ikke senere. Han sluttede sig nærmest til den nationalliberale Retning, men hørte dog til blandt »de uafhængige«.

Han døde 18. August 1868 i Faaborg.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Ludvig, Peder Pedersen, 1814-79, Gaardmand. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 14. Juni 1858 - 14. Juni

1861 og 22. September 1869 - 14. November 1873. — Venstre.

Født 17. Februar 1814 i Taars ved Nakskov, Søn af Gaardmand Peder Ludvig; han oplærtes ved Landbruget og overtog Faderens Gaard, vistnok i Trediveaarsalderen. I Midten af 60erne bortkastede han Slægtsnavnet *Ludvig*, fordi politiske Modstandere paa Egnen kaldte hans Tilhængere »Ludvig-erne«.

P. Pedersen Ludvig blev 1845 Sogneforstander og genvalgtes til sin Død. Han medvirkede 1868 til Oprettelse af Venstrebladet »Nakskov Tidende«, for hvilket hans Søn, Valdemar Pedersen, blev Redaktør.

Ludvig søgte forgæves Valg til Folketinget 1852 og traadte tilbage for Pastor Lindberg i 1853, men da Lorange, som var valgt efter Lindbergs Død ved et Suppleringsvalg i Februar 1858, traadte tilbage for ham ved de ordinære Valg 4 Maaneder senere, valgtes Ludvig, dog kun for en enkelt Valgperiode. Han faldt i 1861 for den konservative Proprietær C. H. J. Jensen, men da Ludvig i 1869 stillede sig mod Hother Hage, besejrede han denne, sad to Valgperioder, men maatte i 1873 bukke under for en Højremand og stillede sig ikke senere.

Han døde 27. November 1879.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870.

Lund, Anders Henrik, 1852-1936, Gaardejer. Landstingsmand for 5. Kreds 20. September 1910 - 10. Juli 1914. — Venstre.

Født 6. Oktober 1852 i Østoftede ved Maribo. Søn af Husmand og Murer Hans Andersen Lund, fik Skolelærereksamen 1872, men foretrak Landbruget og blev Ejer af Kaa-
havegaard, ca. 8 Tdr. Htk., beliggende i Abed Nordvest for Fødebyen.

A. H. Lund var 1878-90 Regnskabsfører for Kjeldby Sogne-
raad samt Sognets Opkræver af Konge- og Kirketiende, Formand for Stokkemarke Andelsmejeris Bestyrelse 1895-1907 og for Lollandske Mejeriers og Andelshaveres Fællesindkøb fra denne Forenings Stiftelse,

fremdeles Medlem af Stokkemarke Sogneraad 1896-1902 og Vurderingsmand til Ejendomsskyld i Sognet fra 1903.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han med størst Stemmetal i 5. Landstingskreds, men opstilledes ikke ved de paafølgende Valg fire Aar efter eller senere.

Han døde 25. Marts 1936 i Abed.

Medlemmerne af Landstinget 1910.

Lund, Johan Ludvig, 1831-98, Redaktør. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 20. September 1872 - 14. November 1873. — Højre.

Født 30. Oktober 1831 i Thisted, Søn af Nordmanden, Bogtrykker Johan Grøn Lund; var oprindelig Sproglærer (Engelsk og Tysk), men overtog efter Faderens Død 1860 det af denne stiftede Blad »Thisted Amtsavis« og var dets Udgiver og Redaktør indtil 1872. Han solgte da Bladet og blev Bogtrykker i Køben-

havn, men mistede 1880 Størstedelen af sin Formue ved en bedragerisk Kompagnon. Han blev derefter 1880-82 Redaktør af »Bornholms Amtsavis«. En Overgang boede han hos en Ven, som var Præst i Brabrand ved Aarhus, søgte at ernære sig ved Sprogundervisning i Aarhus, hvor han senere flyttede til, og døde i smaa Kaar 1898.

Ludvig Lund var Borgerrepræsentant i Thisted fra 1861 og Borgerrepræsentationens Formand, derefter Byraadsmedlem til 1872, ligesom han var Medlem af Amtsskoleraadet 1862-72.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han mod den da mere frisindede Højremand Kaptajn Jagd, som siden 1869 havde repræsenteret Kredsen i Rigsdagen, og sejrede med 512 Stemmer mod 469; Aaret efter tilbageerobrede Jagd imidlertid Kredsen, og Lund lod sig ikke opstille siden.

Han døde 27. September 1898 i Aarhus.

Jens Damsgaard: 8.de Landstingskreds og Thisted Amts politiske Historie, 1913, S. 20.

Lund, Jørgen, 1856-1943, Redaktør. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds

(Næstved) 20. April 1892 - 14. September 1897. — Venstre.

Født 27. Januar 1856 i Roager Syd for Ribe. Søn af Skomager, senere Jordbruger Nis Nielsen Lund, gik i Almueskolen til Konfirmationsalderen, var derefter i tre Vintre Lærer i Skolens nederste Klasse, en Tid Tjenestekarl, kom paa Gjedved Seminarium 1875-78 og drev de følgende syv Aar en Privatskole i Beder ved Aarhus, fra 1880 desuden som Ejer af Skolebygningen. 1885 tog han efter egen Forberedelse Skolelærereksamen og blev samme Aar Redaktionssekretær ved »Næstved Tidende«.

Jørgen Lund virkede desuden som Foredragsholder, navnlig i Afholdsbevægelsens Tjeneste, blev Medlem af Nordisk Good-Templarorden, opsigde 1906 sin Stilling ved Bladet i Næstved for udelukkende at arbejde for det nævnte Selskab. Han blev 1900 Redaktør af »Nordisk Good Templar Ugeblad til Ædruelighedens Fremme«, og 1919-34 var han Selskabets Formand.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han i Næstved som Overrettsprokurator Leths Afløser, sejrede ogsaa med stort Stemmetal over Højres Kandidat, genvalgtes 1895, men udtraadte inden Valgperiodens Udløb. Han sluttede sig straks til Det forhandlende Venstre, men i 1894 hørte han til de 14 Venstrømænd, der med Ole Hansen i Spidsen meldte sig fra og oprettede deres egen Gruppe, og da Venstrereformpartiet stiftedes næste Aar, sluttede han sig til dette.

Han døde 18. April 1943 i København.

Rigsdagskalender 1890, Tillæg. Claus Johannsen: Erindringer fra et langt Liv, 1928. Gads danske Magasin, 1932. S. 629-631. Næstved Tidendes Jubilæumsnummer 1916.

Lund, Ole, 1812-91, Overauditor. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Freddericia) 4. August 1852 - 26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 30. April 1812 i Helsingør, Søn af Købmand H. Troels Lund; blev Student fra Helsingør Skole 1831, juridisk Kandidat 1836,

Volontør hos Birkedommeren i Københavns søndre Birk de følgende tre Aar, derefter Fuldmægtig paa Byfogdens Kontor i Præstø 1840-41, Volontør i Bureauet for Armeens Kommandosager, Kancellist her samt Auditor 1842. Han blev Auditor ved 3. Infanteribrigade samt Garnisonsauditor i Fredericia 1846 og Auditor ved 2. Brigade 1851-52. Ved sin Afgang 1852 udnævntes han til Overauditor og blev Herredsfoged og Skriver i Bølling og Nørre Herreder ved Skern, hvorfra han 1870 af Helbredshensyn tog sin Afsked. Derefter flyttede han til København, hvor han blandt andet var beskæftiget med at skrive sine Erindringer.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Fredericia mod den i 1849 valgte Venstre-Folketingsmand, Avlsbruger R. Ottesen, og valgtes med 203 Stemmer mod 143, men Aaret efter kaaredes Ottesen paany i denne Kreds. Da Premierminister P. G. Bang 1855 forlod Ringkøbing-Kredsen, opstilledes Lund ved Suppleringsvalget, men manglede 45 Stemmer i at opnaa Valg og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 12. Februar 1891 paa Frederiksberg.

R. 1848. Justitsraad 1860.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk og statsvidenskabelig Stat 1881. Ole Lund: Livet i en Provindsby ved Aarhundredets Midte, 1899. Ole Lund: Smaabilleder fra Helsingør 1800-1830, 1900.

Lund, Peter Martin, 1831-1911, Sognepræst. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 4. Juni-12. Oktober 1866 og for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 3. Januar 1879-25. Juli 1881. — Højre.

Født 15. Marts 1831 paa Fæmø Nord for Lolland, Søn af Skolelærer Christian Andersen Lund, blev Student fra Skolen i Nykøbing F. 1849, cand. theol. 1855, Lærer ved Borger- og Realskolen i Nakskov tre Aar efter, 1862 Kateket sammesteds, 1873 Sognepræst i Arninge, ti

Aar senere til Halsted-Avnede, begge Steder

beliggende ved Nakskov; endelig blev han 1886 Provst for Sønder og Nørre Herreder, Afsked 1904.

Ved Grundlovsvalget i Juni 1866 valgtes han som Tilhænger af den reviderede Grundlov ved Kaaring i Nakskov, sad Valgperioden ud, men stillede sig først paany ved et Suppleringsvalg i Maribo 1877 mod Venstremanden, Gaardejer Lars Larsen, som valgtes, men ved de ordinære Valg to Aar efter maatte vige Pladsen for Lund. Denne genvalgtes i Maj 1881, men faldt i Juli for sine nye Modstander, Translatør Wederkinch-Madsen, og lod sig ikke senere opstille.

Foruden flere religiøse Skrifter udgav Lund blandt andet et Skrift »Om Folkeoplysningen og Folkehøjskolen«, 1869 og 1891 et om »Socialismen«.

Han døde 19. Juni 1911 i København.

R. 1891. DM. 1901.

Bricka I. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ill. Tid. 1904, Nr. 23.

Lunddahl, Jacob Andreas, 1807-88, Justitsraad, fhv. Landfoged og Herredsskriver. Folketingsmand for Færøerne 23. Juli 1866-18. Oktober 1869. — Konservativ.

Født 19. September 1807 i Maribo, Søn af Amtsforvalter Hans Jacobsen Lunddahl; blev Student fra Nykøbing F. 1824, cand. jur. 1829, Kopist i Rentekammeret tre Aar efter, Fuldmægtig 1836, Landfoged paa Færøerne 1837, By- og Raadstueskriver i Faaborg samt Herredsskriver i Salling Herred 1852, Afsked i 1864.

Ved de første Rigsdagsvalg efter Rigsforsamlingen, der paa Færøerne afholdtes 1851, stillede han sig til Folketinget, hvor han med sine 403 Stemmer kun manglede 27 Stemmer i at blive valgt, medens han ved Valget til Landstinget ligesom J. H. Weihe fik 7 Stemmer, hvorefter antagelig Lodtrækningen har afgjort Valget til Fordel for Weihe. Først ved Folketingsvalget i Juli 1866 opstilledes Lunddahl paany som Færøernes Kandidat og blev valgt. Han blev ogsaa valgt i Okto-

ber samme Aar, men faldt i 1869 og stillede sig ikke mere.

Lunddahl udgav et Par Skrifter om Forholdene paa Færøerne, saaledes 1851 »Nogle Ord om de færøeske Landboforhold«, som udgaves paa Indenrigsministeriets Foranledning, samt 1869 »Bidrag til Belysning af Færøernes finansielle Stilling«.

Han døde 20. November 1888.

Kammerraad 1847. Justitsraad 1864.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Lunde, Peter Frederik, 1803-93, Jernstøber. Folketingsmand for Københavns 8. Kreds 4. December 1849 - 4. August 1852. — Nærmest Venstre.

Født 3. Maj 1803 i København, Søn af tidligere Kolonibestyrer i Grønland, Købmand Niels Larsen Lunde; blev tidligt forældreløs og kom 1816 paa Artilleriets Underofficersskole, gjorde Underofficerstjeneste 1817-29, fulgte nogle naturvidenskabelige Forelæsninger, blandt andet af H. C. Ørsted, der skaffede ham et

Studielaan, saaledes at han 1830 kunde indrette et Jernstøberi paa Vesterbro og udvide det to Aar efter. Han tog som den første Jernstøber herhjemme Dampkraften i sin Tjeneste og støbte allerede 1837 Granater til Artilleriet, var fra 1852 desuden Medejer af Sortehat Kul- og Teglværk paa Bornholm, men tjente ikke videre paa sine Arbejder, gik fallit 1857, søgte at drive Teglværksindustri paa Frederiksberg 1861-63, var derefter i fem Aar i England uden praktiske Resultater og fik ved sin Hjemkomst 1870 en Statspension for sine Fortjenester som Leverandør til Artilleriet.

P. F. Lunde var bl. a. Medstifter af Industriforeningen 1838, af Østifternes Kreditforening 1850, af Foreningen til Arbejdernes Vel 1851 og af Almindelig dansk Velfærdsforening 1873, Medlem af Borgerrepræsentationen 1840-51, af Vandkommissionen 1842-51, Formand for Hippodrommøderne 1848 og for Haandværkerdannelsesforeningen 1848-52 samt Medlem af Roskilde Stænderforsamling 1846-48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Københavns 9. Distrikt med fem andre, hvoraf de fire traadte tilbage, og den femte, Professor P. Pedersen, valgtes med 342 Stemmer mod Lundes 209. Ved Valgene det paafølgende Aar sejrede Lunde i 8. Valgkreds med 514 Stemmer mod Major Tuxens 255, men lod sig ikke genopstille 1852. Derimod søgte han forgæves Valg 1872 i sin gamle Kreds mod Kommandør Schönheyder og 1879 i Nykøbing F.-Kredsen. Han var Medlem af Finansudvalget 1850-52.

Han hørte tidlig til de mest fremskredne Haandværkere herhjemme og interesserede sig meget for Arbejdsspørgsmaalet, skrev saaledes blandt andet »Forslag til Forbedring i de arbejdende Klassers Kaar«, 1848, »Forslag til Arbejderreformens Løsning i Overensstemmelse med Menneskets Bestemmelse paa Jorden«, 1891, »Valghandlingen til Folkethinget i det 8de kjøbenhavnske Distrikt 4. Dec. 1849«, 1850 og »Hovedtræk af et Levnetsløb«, 1888.

Han døde 21. September 1893 i København. R. 1888.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Haandværkerbladet 1893, Nr. 76. P. F. Lunde: Hovedtræk af et Levnetsløb, 1888.

Lundgaard, Graves Pedersen, 1806-68, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 13. December 1853 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 18. April 1806 paa Lundgaard ved Hobro, Søn af Gaard ejer Peder Pedersen, overtog 1832 Fædre-gaarden, efter hvilken han antog Navnet.

Han var Sogneforstander uafbrudt fra 1848 til sin Dødsdag; 1851-54 Suppleant til Aalborg Amtsraad og 1852-55 Distriktskommisær i Geert Winthers Brandforsikring.

I November 1860 overgik der ham en Dom ved Højesteret for mislig Omgang med Attester.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Løvel-Kredsen mod Højres Folketingsmand, Overretsassessor Ussing, der imidlertid gen-

valgtes. I Februar 1853 satte Lundgaard sit Stemmetal godt i Vejret, men opnaaede dog først ved et Suppleringsvalg i December samme Aar at faa Sæde i Folketinget, genvalgtes 1854, 1855 ved Kaaring, søgte 1858 over i Aars-Kredsen, som Lærer M. Andersen da forlod; det blev dog her Husmand Anders Nielsen, Fyrkilde, der sejrede. Lundgaard søgte endnu engang — ved Valget 1864 — at fortrænge ham, men uden Held.

Han døde 11. November 1868 paa Lundgaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lundsteen, Petrus, 1803-61, Sognepræst. Landstingsmand for 11. Kreds 30. Juni 1853-20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 18. November 1803 i Helsingør, Søn af Klejnsmed Daniel Lundsteen, blev Student fra Helsingør 1820, teologisk Kandidat 1833, Sognepræst i Vorgod og Nørrevium i Ringkøbing Amt 1837 og forflyttedes 1849 til Aal i Ribe Amt.

Ved Landstingsvalgene 1853 opstilledes han i 11. Kreds. I første Omgang opnaaede kun een af de syv Kandidater det abso-

lutte Flertal, men Lundsteen stod højest af de ikke valgte; ved Omvalget faldt de fleste Stemmer imidlertid paa to andre, Amtmand J. S. Schulin og Kammerraad Brødsgaard. Sidstnævnte modtog dog ikke Valget, og ved et Suppleringsvalg krap fire Uger senere blev Lundsteen den foretrukne; ved Valgene 1855 gled han paany ud, og siden lod han sig ikke opstille.

Han døde 30. August 1861.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. I, 1870.

Lunn, Villars Knudsen, 1845-1921, Ingeniør og Landmand. Landstingsmand for 2. Kreds 30. September 1890-10. Juli 1914. — Højre.

Født 11. Oktober 1845 paa Dorthéalyst ved Holbæk, Søn af Godsejer Frederik Carl August Lunn; blev 1864 Student fra Roskilde, studerede ved Polyteknisk Lærean-

stalt 1865-68, derefter halvandet Aarstid Tegner hos W. G. Armstrong i Elswick, studerede Jernbaneteknik i Newcastle, var Bestyrer af et Stenhuggeri i Bohuslen, Ingeniør ved den nordvestsjællandske Jernbane 1872-75, drev desuden Knabstrup Teglværk 1873-86 som Forpagter og derpaa til 1897 som Ejer. Desuden var Lunn Ejer af Tornvedgaard ved Jyderup 1888-1910, af Aggersvold mellem Kalundborg og Holbæk 1898-1916, af Søgaard Hovedgaard Syd for Aabenraa 1907-10, af Stokkebjerg Skov ved Aggersvold fra 1906 og af Hegnholt ved Fredensborg 1916-19.

Lunn var Medstifter af Oktoberforeningen af 1898 til Fremskaffelse af Midler til Laan til nordslesvigske Landmænd samt Medlem af Københavns Havneraad 1895-1900.

Fem Gange forsøgte han forgæves at fortrænge Venstremanden Lærer C. L. Fogtmann som Folketingsmand fra Holbæk-Kredsen, nemlig ved Valgene 1879, 81, 87, 90 og 1898, derimod valgtes han 1890 i 2. Landstingskreds, hvor han genvalgtes 1898 og 1906, til han 1914 trak sig tilbage. Desuden var han opstillet som Højres Tællingskandidat ved Folketingsvalget i Svinninge-Kredsen i 1906. Han var en af Landstingets Sekretærer 1893-96.

Lunn interesserede sig navnlig for Jernbanespørgsmaal, rettede 1892 et stærkt Angreb paa Statsbanerne og deres Forhold til Privatbanerne, udgav to Aar efter en Pjecc om de københavnske Banegaardsforhold og var blandt andet Medlem af Kommissionerne af 1898 angaaende Statsbanedriften og om de københavnske Banegaardsforhold, af Forsvarskommissionen af 1902 og af Jernbanekommissionen af 1904.

Han døde 26. December 1921 paa Frederiksberg.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1921.

Lybye, Søren Pedersen, 1825-98, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 1.

Valgkreds (Skive) 27. Maj 1853 - 1. December 1854, for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjergets Kro) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861, for

Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864 og 20. September 1872 - 25. April 1876 samt Landstingsmand for 8. Kreds 1. Oktober 1878 - 19. September 1894. — Højre.

Født 15. Januar 1825 i Hem Nordvest for Skive, Søn af Gaardejer Peder Ly-

bye; opdroges ved Landvæsenet og blev allerede 1843 Ejer af sin Fødegaard, som var paa 4½ Tønde Hartkorn.

Lybye var Sognefoged 1850-53, Sogneforstander 1856-58 og Formand for Sogneraadet 1868-72, Medlem af Skive Banks Bankraad fra 1858 samt en Aarrække Bankens Revisor, Formand for Salling Landboforening 1856-62 og paany 1865-66, Repræsentant i den nørrejydske Kreditforening 1867-87 og Landvæsenkommisær fra 1876 til sin Død.

Ved Folketingsvalgene 1852 og Februar 1853 søgte han forgæves Valg i Skive-Kredsen, valgtes i Maj 1853, men faldt i 1854, hvorefter han blev valgt i Thisted Amts første Valgkreds i 1858 og sad en Valgperiode her. I 1861 valgtes han paany i Skive, faldt i 1864, men valgtes atter i 1872, genvalgtes i 1873, men maatte 1876 vige Pladsen for den 1872 fortrængte Folketingsmand, Gaardejer Chr. Jensen. Endelig valgtes han 1878 og 1886 i 8. Landstingskreds og trak sig tilbage i 1894. I Folketinget hørte han 1861 til de Uafhængige og stemte 1865 med Højre i Grundlovssagen, men sluttede sig senere til Mellempartiet, i Landstinget til Højre. Desuden valgte Skive-Kredsen ham 1865 til Rigsraadets Folketing. Han var en af Landstingets Sekretærer 1879-91.

Han døde 4. Juni 1898 i Hem.

Kammerraad 1879. R. 1894.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Aarbog for Historisk Samfund for Skive og Omegn, 1910, S. 3-36.

Lychegaard, Andreas, 1797-1863, Exam. juris. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1858. — Nærmest Venstre.

Født 6. Oktober 1797 i Hjørring, hvor hans Fader, tidligere Proprietær Christen Thomsen Lychegaard, var Købmand, kom 1814 paa Amtskontoret i sin Fødeby, paa Byfogedkontoret 1821 og tre Aar efter paa Byfogedkontoret i Skagen, blev examinatus juris 1826, Fuldmægtig hos Herredsfogeden i Hassing-Refs Herreder 1826-32 og derpaa et Aarstid paa Byfogedkontoret i Vordingborg, til han 1833 købte Morupmølle i det sydlige Thy, flyttede 1844 til Hjørring, 1858 til Aalborg og 1862 til København.

Lychegaard var Forligskommisær for Thylands søndre Distrikt 1833-44 og Kystbefalingsmand 1834-44, Medlem af Thisted Amtsraad 1842-44, Formand for Hjørring Borgerrepræsentation 1845-47 samt Strandingskommisær i Hjørring Amt i samme Tidsrum.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig forgæves i Vestervig, den senere Hurup-Kreds, hvor Møller Joh. Jensen, Gudnæs Mølle, blev den foretrukne. Da Lychegaard Aaret efter paany opstilledes, fik han over to Trediedele af Stemmerne og genvalgtes ved Kaaring 1854 og 55, men trak sig 1858 tilbage.

Han døde 19. December 1863 i København.

Kancelliraad 1858.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lüders, Ferdinand Henrik Leonhard, 1806-83, Arvefæster, Partikulier. Landstingsmand for 3. Kreds 20. Juni 1855 - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 15. September 1806 paa Krummbek i Holsten, Søn af Kaptajn Hans Lüders; kom til København, blev senere Landmand og forpagtede 1831-38 Søgaard ved Roskilde, købte Store Vejlegaard ved Taastrup 1838, men solgte den igen Aaret efter og arvefæstede Proprietærgaarden Marienlund i Stenmagle Sogn ved Sorø, som han derpaa ejede 1839-56, hvorefter han flyttede til København og levede som Partikulier Resten af sin Levetid.

Ferdinand Lüders søgte 1848 forgæves Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Sorø Amts 2. Distrikt og var Bondevennernes Kandidat ved Suppleringsvalget 28. Sep-

tember 1854 til Landstinget i 3. Kreds, men valgtes ved de ordinære Valg 1855 og paany i 1859 og i Juli 1866, hvorefter han trak sig tilbage. Han stemte 1855 imod Fællesforfatningen og i 1866 imod den reviderede Grundlov.

Han døde 6. Maj 1883 i København.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Lykke, Christian, 1815-75, Vejnspektør, Prokurator. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Højre.

Født 20. April 1815 i Viborg, Søn af Overretsprokurator N. Lykke; blev examinatus juris 1838, det følgende Aar Fuldmægtig hos Byfogden i Thisted, 1842 Amtsvejbtjent (Vejnspektør) i Thisted Amt, 1844 Sandflugtskommisær for Hillerslev og Hundborg Herreder sammesteds, Prøveprokurator 1851 og virkelig Prokurator i Aalborg Stift 1854.

C. Lykke var 1854-60 Borgerrepræsentant i Thisted, 1862-73 Medlem af Amtsskoleraadet, siden 1850 Formand for Husmandshoveriafløsningen i Thisted Amt, Repræsentant i Kreditforeningen af jyske Landejendomsbesiddere 1851-66 og 1872-75 Formand i dens Direktion.

Ved det første Folketingsvalg i Thisted-Kredsen 1849 kaaredes han til Folketingsmand, men trak sig tilbage ved næste Valg, 1852, og afløstes af H. E. Schack. Da denne Maj 1853 forlod Kredsen, søgte Lykke paany Valg, men traadte med to andre Kandidater inden Valghandlingen tilbage for Pastor E. Boesen. Endelig stillede han sig 1863 ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds, men uden Held og stillede sig ikke siden.

Han døde 31. December 1875 i Thisted.

Kammerraad 1859.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Lyngsie, Michael Christian, 1864-1931, Forretningsfører. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 5. April 1898 - 29. Maj 1906 og tingvalgt Med-

lem af Landstinget 19. Oktober 1925 - 31. December 1931. — Socialdemokratiet.

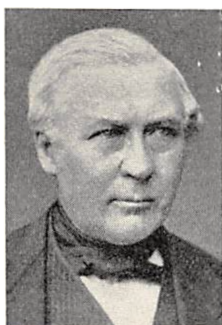
Født 6. Juli 1864 i København, Søn af Syerske Ane Margrethe Nielsen; blev allerede 1872 Bydreng og 13 Aar gammel Arbejder paa Hærens Patronfabrik, hvor han var til 1890, da han afskedigedes paa Grund af Deltagelse i Arbejderbevægelsen. Han helligede sig nu helt denne, navnlig Organisationen af de ringest stillede, var 1891-96 Formand for Arbejdsmændenes Forbund i København og derpaa for det nystiftede Dansk Arbejdsmands Forbund til sin Død. Tillige var han 1898 med til at oprette De samvirkende Fagforbund, i hvis Forretningsudvalg og Repræsentantskab han sad.

M. C. Lyngsie var desuden Medstifter af Mælkeriet Enigheden 1896, Medlem af dettes Bestyrelse, af Socialdemokratisk Forbunds Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse 1898-1914, af Københavns Borgerrepræsentation 1900-14 samt Formand for Spørvejsudvalget. Medlem af Den faste Voldgiftsret 1910-28, af Valutaraadet af 1920 og Næringslovskommissionen 1921, af Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg og siden 1919 af Arbejdernes Landsbanks Repræsentantskab.

Ved Folketingsvalget 1898 lykkedes det ham i Horsens-Kredsen at faa ni Stemmer flere end Højremanden, Sekretær J. Wulff. Han hævdede 1901 og 03 sin Stilling mod den senere Børskommisær Schovelin, men faldt 1906 for Dr. Fraenkel. Lyngsie blev ved Valget 1918 Stedfortræder i Hovedstadskredsen, 1920 2. Stedfortræder for de landstingsvalgte Medlemmer og kom som saadan 1925 ind i Landstinget i Stedet for Redaktør Harald Jensen og genvalgte 1928.

Lyngsie døde 31. December 1931 i Bagsværd. Hans Bronzerelief findes paa Enigheden og i Arbejdsmændenes Hus, sidstnævnte Sted desuden en Marmorbuste.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. M. C. L. og Chr. Sørensen: Dansk Arbejdsmands Forbund gennem 25 Aar, 1922. Oluf Bertolt: M. C. Lyngsie, 1944. Blaa Bog 1931.

Lütken, Otto Hans, 1813-83, Orlogskaptajn, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 31. Juli 1813 i Kristianssand, Søn af Kaptajnløjtnant, senere Kontreadmiral Magnus Lütken, blev Kadet 1825, Sekondløjtnant 1831, Premierløjtnant 1840, Kaptajnløjtnant 1849, Kaptajn 1857 og Orlogskaptajn 1858. Han gjorde Tjeneste som Chef paa Kongens Dampskib Ægir 1842-43, paa Dampskibet

Eideren i Krigsaarene 1849 og 50 samt paa Fregatten Niels Juul 1861 og 63. Efter sin Ministertid blev han 1865 Postvæsenets maritime Konsulent og senere Leder af Postfarten med Dampskibe.

O. H. Lütken var blandt andet Kommitteret i Københavns Søassuranceselskab, fra 1843 Meddirektør for Bømbøbøssen, siden 1859 Formand for dens Direktion, en Overgang Formand for Sogneraadet i Brønshøj, hvor han ejede Gaarden Bellahøj, samt fra 1862 Medlem af Københavns Havneraad.

Da Proprietær A. A. David 1858 trak sig tilbage som Folketingsmand for Lyngby-Kredsen, blev Lütken valgt til hans Efterfølger med 170 Stemmer mod 70, men han stillede sig ikke 1861. Han søgte derimod i 1866 tre Gange forgæves Valg i 1. Landstingskreds. Lütken, der 1860 blev Medlem af Kommissionen om Orlogsværftets Flytning, var Marineminister i Monrads Ministerium fra 31. December 1863 og derefter i Bluhmes andet Ministerium 11. Juli 1864 - 6. November 1865.

Han døde 26. November 1883 i København.

R. 1843. DM. 1850. K¹ 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1883, Nr. 1264.

Lüttichau, Christian Ditlev 1832-1915, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 28. Januar 1887 - 5. April 1898. — Højre.

Født 20. April 1832 paa Tjele ved Viborg, Søn af Stamhusbesidder, Kammerherre Hans

Helmuth Lüttichau; blev Student fra Viborg 1849, studerede i flere Aar Retsvidenskab, men besluttede sig ved Faderens Død 1857 til at blive Landbruger, var 1860-62 Forpagter af Vingegaard under Stamhuset Tjele, som han derefter styrede med stor Dygtighed, til han 1911 overdrog det til sin Søn; desuden ejede han 1889-97 Hovedgaarden Viskum i Nabsognet.

Chr. Lüttichau var Formand for Tjele Sogneraad 1865-94, Medlem af Viborg Amtsråd 1869-74, Medstifter af Hedeselskabet 1865, senere i Repræsentantskabet for samme indtil 1894, Formand for Bestyrelsen 1899-1908, derefter Æresmedlem. Han var Medstifter af og Formand for Tjele Sparekasse 1865-94, Medstifter af og Formand for Centralforeningen for jydsk Sognesparekasser 1883-94, Formand for Fællesforeningen af jydsk Landboforeninger 1884-93, for Brandforsikringsforeningen Jyllands Repræsentantskab 1886-94, Medlem af Bestyrelsen for Landhusholdningsselskabet 1884 og dets Præsident 1893-94 samt Leder af Landmandsfor-samlingen i Randers 1894.

Ved Folketingsvalgene 1879 og Maj 1881 søgte han forgæves Valg i Løvel-Kredsen, fortrængte 1887 Venstres Folketingsmand i Randers, Godsejer H. E. Bluhme, og holdt 1890 og 95 Kredsen mod dens kommende Folketingsmand, Forretningsfører P. Knudsen, men søgte ikke Valg 1898 eller senere, trak sig ud af Politik og helligede sig navnlig Hedesagen. 1894 fik han Sæde i Landbo-kommissionen og 7. August 1894 - 23. Maj 1897 i Ministeriet Reedtz-Thott som Finansminister, i hvilken Egenskab han blandt andet gennemførte Statsgældens Konvertering, Ordningen af Det statistiske Bureau og arbejdede med de nye Skattelove til sin Afgang.

Christian Lüttichau, der var Brodersøn af Landstingsmand M. Lüttichau og Far til Folketingsmand H. H. Lüttichau, døde 24. August 1915 paa Tjele. Hans Statue findes paa Torvet i Viborg, en Mindesten paa Askhøj ved Tjele.

Hofjægermester 1862. Kammerherre 1874. R. 1875. DM. 1888. K² 1894. K¹ 1897. SK. 1908.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Rigsdagskalendar 1887 og 90. III. Tid. 21-IV-1907 og 5-IX-1915. Blaa Bog 1915.

Lüttichau, Hans Helmuth, 1868-1921, Godsejer, Hofjægermester. Folketingsmand for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Højre.

Født 13. Januar 1868 paa Vingegaard ved Viborg, Søn af forannævnte Folketingsmand, Godsejer, Kammerherre Christian Ditlev Lüttichau, blev Student 1888 fra Fredericia, cand. polit. 1894, Ejer af Hovedgaarden Viskum 1897-1915 og Stamhusbesidder til Tjele fra 1911.

Helmuth Lüttichau var Medlem af Viborg Amtsraad 1904-16, Formand for Hedeselskabet fra 1908, Medlem af Landhusholdnings-selskabets Bestyrelse fra 1910, dets Præsident fra 1920, Medlem af Sogneraad, Skole- raad, Skoledirektion, Overskatteraad, af Bestyrelserne for Viborg Amts landøkonomiske Forening, for Forsikringselskabet Danmark, af Nationalbankens Repræsentantskab, Formand for Dansk Plantageforsikring, for Gaardmandshoveriaflesningen i 9. Lands- tingskreds, for Afløsningen af Jagtretten i Viborg Amt, for Tjele med flere Sognes Spar- kasse, for Højres Bestyrelse i 9. Lands- tingskreds 1908-15 samt Vicepræsident i Dansk Adelsforbund.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Viborg-Kredsen mod Venstres Folketings- mand, Herredsfoged Poul Svejstrup, og manglede kun 11 Stemmer i at sejre. 1909 opstillede Venstre ikke i Kredsen, og Lüt- tichau valgtes nu mod en radikal og en social- demokratisk Kandidat, men faldt det føl- gende Aar, da Venstre mødte op med en Kandidat. Senere lod han sig ikke opstille; han sluttede sig til Folketingets Højre.

Han døde 22. Februar 1921 i København. En Mindesten rejstes for ham paa Askhøj ved Tjele.

Hofjægermester 1904. R. 1911. DM. 1916. Kam- merherre 1918.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. R. K. Bertel- sen: Viborgkredsens Folketingsmænd, 1918. Med- lemmerne af Folketinget 1910. Hedeselskabets Tidsskrift 1921, S. 25-28. Blaa Bog 1920.

Lüttichau, Mathias, 1795-1870, Godsejer, Generalmajor, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstings- mand for 10. Kreds 21. November 1851 - 22. Juli 1854 samt 20. Juni 1855 - September 1864. — Konservativ.

Født 9. December 1795 paa Egebjerg- gaard i Odsherred, Søn af Godsejer, Ge- neralkrigskommissær. Schack Lüttichau, blev Artillerikadet 1808, Stykjunker 1810, Se- kondløjtnant 1812, tog Landmaalereksamen

1813 og deltog i Felittoget samme Aar, ar- vede sin Fædrenegaard Store Grundet ved Vejle i 1819, blev Premierløjtnant 1819, Bat- terichef 1836, Kaptajn og Chef for Haand- værkeretaten i København 1842, Major 1846, deltog i Krigen, blandt andet som Komman- dør for 1. Divisions Artilleri ved Isted, ud- nævntes til Oberstløjtnant 1850, Oberst 1852, Regimentskommandør 1854, Generalmajor 1856, Artillerichef 1861. Han deltog i Krigen 1864 som øverste Artilleriofficer i Danne- virke-Stillingen, havde under de Mezas Hjem- kaldelse til København midlertidig Overkom- mandoen, stemte imod Stillingens Opgivelse. Han var Chef for Artilleriet indtil Maj 1865, da han tog sin Afsked fra Hæren som Gene- ralløjtnant.

Lüttichau, der 1834-48 var Medlem af Stænderforsamlingen i Viborg, blev konge- valgt Medlem af Den grundlovgivende Rigs- forsamling efter ogsaa at være blevet valgt til »de erfarne Mænds« Raad 1848, søgte for- gæves Valg i 10. Landstingskreds 1849, men fik Sæde i Tinget ved første Suppleringsvalg her 1851, udtraadte 1854, valgtes paany Aaret efter samt i 1859, til han 1864 nedlagde sit Mandat. Desuden var Lüttichau Medlem af Rigsraadet af 26. Juli 1854, udtraadte dog knap et halvt Aar efter, desuden af Rigsraa- det af 2. Oktober 1855 siden 1857, hvorfra han overgik i Rigsraadet af 18. November 1863, udtraadte 1864. Han var Krigsminister i Ministeriet Bang 12. December 1854 - 25. Maj 1856. Lüttichau var i de første Aar af- gjort konservativ, men sluttede sig senere nærmere til den nationalliberale Side.

Han døde 13. April 1870 paa Store Grundet.

Kammerjunker 1821. R. 1826. Kammerherre 1843. DM. 1848. K. 1855. SK. 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Land:thingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1870, Nr. 558. Vejle Amts Aarbøger 1914, S. 50-55. E. Schau: En Generalstabsofficer i 1864, 1925.

Lützen, Andreas Christian, 1813-74, Skolelærer. Landstingsmand for 12. Kreds 8. August 1863 - September 1864. — Nærmest Konservativ.

Født 13. Juni 1813 i Horsbøl, Tønder Amt, Søn af Digefoged A.

Lützen, af frisisk Byrd, blev Seminarist fra Skaarup 1837, og Huslærer paa Fyn, indtil han i Foraaret 1839 blev Lærer ved Thorshavn Almueskole. Han forblev i denne Stilling til sin Død. Tillige var han Lærer fra 1870 ved den nyoprettede Lærerskole, og

endelig drev han 1856-71 en Købmandsforretning i Thorshavn.

Lützen var 1855-64, samt paany fra 1867, Lagtingsmand for Sydstrømø og var under Samlingerne Lagtingets Sekretær. Da Thorshavn Kommunalbestyrelse oprettedes 1866, blev han straks valgt til Borgerrepræsentant indtil 1868 og paany 1869-74 og var i alle disse Aar Formand. Endvidere var han siden 1866 Medlem af Direktionen for Færøernes Sparekasse.

Ved Landstingsvalget paa Færøerne 1863 valgtes han i Stedet for Amtmand Dahlerup. Sysselmand H. C. Müller, som ogsaa var opstillet, fik kun tre Stemmer mod Lützens otte, men allerede Aaret efter udtraadte Lützen og afløstes af sin Modkandidat.

Lützen døde under et Kongebesøg paa Færøerne 25. Juli 1874, umiddelbart efter at han havde udbragt et Leve for Kongen.

Lützhøft, Hans Ditlev, 1798-1858, Agent. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Thisted Amts 2. Distrikt (Thisted) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 8. Kreds 27. September 1854 - 13. Marts 1858. — Nærmest Konservativ.

Født 30. Oktober 1798 paa Løvegaard ved Slagelse, Søn af den senere Byfoged Jess Lützhøft; blev examinatus juris 1819 og Fuldmægtig hos sin Fader i Thisted; 1827 blev han Strandingskommissær for Vestkysten af Nørrejylland, svensk-norsk Vicekonsul i Thisted samt Underretsprokurator i Aalborg Stift, Købmand i Thisted 1832, Agent 1841, Ejer af Hovedgaarden Tandrup i Bedsted Sogn 1848 og desuden af Postgaarden i Sønder Tranders Sogn ved Aalborg 1854-56.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling lykkedes det ham at blive valgt med 185 Stemmer, kun seks flere end Højesteretsadvokat Rotwitt. Derefter stillede han sig først ved et Suppleringsvalg 1854 i 8. Landstingskreds, opnaede Valg og blev genvalgt i 1855, men døde inden Valgperiodens Udløb.

Han døde 13. Marts 1858.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jens Damsgaard: 8.de Landstingskreds og Thisted Amts politiske Historie, 1913, S. 64-65.

Maaløe, Carl Adolf, 1802-53, Gaardfæster, exam. juris. Landstingsmand for 6. Kreds 3. Juni - 14. Juli 1853. — Nærmest Konservativ.

Født i Barløse ved Assens 3. Oktober 1802, Søn af Sognepræst J. F. V. H. Maaløe; var Skriver hos Godsforvalteren paa Erholm 1817-21, blev to Aar efter examinatus juris og Fuldmægtig paa Erholm Gods-kontor til 1829. Han fæstede samme Aar Avlsgaarden Aagaarde ved Bogense.

Maaløe var Medlem af Bestyrelsen for Fyens Stifts Brandforsikringsselskab fra 1839, Forligskommissær siden 1851 samt Medlem af Stænderforsamlingen i Roskilde 1841-48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende

Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Bogense; endvidere søgte han Valg til Landstinget i 6. Kreds 1849, valgtes sammesteds i 1853, men døde allerede godt en Maaned senere. Han valgtes til Sekretær i Landstinget.

Han døde 14. Juli 1853 i København.

Barfod: Dansk Rigsdagkalender, 1856.

Madsen, Carl Kristian, 1873-1936, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 10. Juli 1914 - 11. Maj 1918. — Venstre.

Født 29. August 1873 i Klim Vest for Fjerritslev i det østligste Thy, Søn af Gaardejer Peder Kristian Madsen; var paa Thylands Folkehøjskole og overtog 1903 sin Fødegaard, der var paa 1½ Tønde Hartkorn.

Carl Madsen var Medlem af Thorup-Klim Sogneraad siden 1909, dets Formand siden 1912, Medlem af Menighedsraadet,

Formand for Vester Han Herreds Sogneraadsforening, Næstformand for Han Herreds Aiholdskreds, Medlem af Thisted Amtsraad fra 1916, blev Formand i Repræsentationskabet for Nørresundby Andelsslagteri 1911, Medlem af dets Bestyrelse 1914, Formand for Aalborg Amts Andelssvineslagteri 1918, for Fællesbestyrelsen for samvirkende danske Andelsslagterier 1932, og samme Aar Næstformand i Andelsudvalget og Medlem af Landbrugsraadet. Frendes var han Medlem af Skoledirektionen og af Direktionen for Landbygningernes Brandforsikring i Thisted Amt, af Thisted-Fjerritslev Jernbanes Direktion, af Repræsentationskabet for Andelspensionsforeningen og af Landbrugsraades Præsidium samt af Bestyrelserne for Amtsraadsforeningen i Danmark og for Dansk Røde Kors' Kuranstalt ved Hald.

Ved Folketingsvalget 1910 opstilledes han forgæves i Thisted mod Højres Folketingsmand her, Gaardejer N. K. Hornstrup, derimod valgtes han 1914 og 15 i 8. Landstingskreds, men lod sig ikke genopstille 1918.

Han døde 12. Januar 1936.

Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1935.

Madsen, Christen, 1832-98, Gaardmand. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Søndersø) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 28. Juli 1832 i Højby Sogn, Søn af Gaardejer Mads Knudsen; han blev oplært ved Landbruget, købte 1859 en Gaard i Bolmerod i Skamby Sogn Nordvest for Odense, solgte denne Gaard 1867 og købte en ny i Aarslev Syd for Odense ikke langt fra Ringe By, hvor han levede til sin Død. Han blev tidlig grebet af det kirkelige Røre og var 1854 med til at stifte Foreningen for Indre Mission i Fyens Stift.

Chr. Madsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1862-67, og da han flyttede til Aarslev, var han Medlem af det stedlige Sogneraad der 1871-76 og paany 1883-88, Formand 1871-73 og 1883-85. Han var endvidere Formand for Femte-Juni Folkeforeningen i Valgkredsen, Medstifter og Medlem af Bestyrelsen for Svendborg Amts Landbosparekasse 1875-81, fra 1869 Vurderingsmand for Vinding Herred for Udlaan af Umyndiges Midler, Formand for Demokratisk Forening i Sønderbrohy-Kredsen og 1895 Medstifter af Aarslev og Omegns Hjælpeforening.

Ved Grundlovsvalget i Juni 1866 opstilledes han som Grundlovsmodstander i Søndersø, den senere Otterup-Kreds, hvis Højrefolketingsmand, Væver Lars Eriksen, nu maatte nøjes med 507 Stemmer mod Madsens 534; men ved Valget godt fire Maaned senere byttedes Rollerne atter om. Ved Folketingsvalget 1873 søgte Madsen forgæves Valg i Kerteminde-Kredsen mod Cornelius Petersen og 1879 i Middelfart mod Balthazar Christensen. Siden stillede han sig ikke.

Han døde 31. August 1898 i Aarslev.

Madsen, Hans, 1841-1918, Gaardejer, Fæstemand. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 20. September 1872 - September 1876. — Venstre.

Født 25. Marts 1841 i Ellinge Sogn Vest

for Nyborg, Søn af Gaardejer Mads Stephansen; uddannedes ved Landbruget, blev Dragon i 1863 og overtog sine Svigerforældres Gaard i Rolisted Sogn 1866-76; derefter var han Forpagter af Rønninge Søgaard i 15 Aar, men rejste 1891 til København og blev Fæstemand.

Hans Madsen var 1877-82 Medlem af Sogneraadet, Formand for Hindsholm Landboforening 1879-88 og Medlem af Bestyrelsen for Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Da Gaardejer Cornelius Petersen 1872 trak sig tilbage som Verninge-Kredsens Folketingsmand, opstilledes Hans Madsen mod en Højremand og

sejrede med 631 Stemmer mod 106, genvalgte 1873 og 76, men udtraadte af Folketinget i September 1876, navnlig fordi Arbejdet med Rønninge Søgaard krævede mere af hans Tid. Han tilhørte paa Rigsdagen Det forenede Venstre, tog sammen med Kl. Bernsen og A. Tange megen Del i Valgkampen paa Fyn 1873, lige som han var ivrig for Dannelsen af et nyt Venstre i København 1902. Han var opstillet som Venstres Kandidat i Valby-Kredsen 1906.

Han døde 16. Oktober 1918.

R. 1911.

Pennetegninger, 1875.

Madsen, Hans, 1846-1927, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 20. April 1892 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 5. April 1846 i Bisholt Sydøst for Horsens, Søn af Gaardmand Mads Hansen, fik i nogle Aar efter Konfirmationen Privatundervisning, gik paa Vallekilde Højskole 1868-69, blev Aaret efter Forpagter af sin Fødegård og købte

1874 Gaarden Skærumhede Vest for Frederikshavn.

Hans Madsen var Formand for Aasted-Skærum Sparekasse 1875-82, for Sogneraadet 1886-89 efter at have været Medlem siden 1880, var desuden Medlem af Amtsraadet 1889-1901, af Hjørring Amts og Kjær Herreds Brandforsikrings Direktion i over 20 Aar, af Bestyrelserne for Hjørring Andelsslagteri siden 1891 og for Hjørring Amts Landboforening, Vurderingsmand i Den alm. Brandforsikring for Landbygninger og i Husmandskreditforeningen, Formand for Aasted og Skærum Sognes Forskudsforening fra 1898 og Landvæsenskommissær siden 1889.

Ved Folketingsvalget 1892 afløste han Godsejer H. C. Nyholm som Frederikshavn-Kredsens Folketingsmand med kun seks Stemmer flere end Højres Kandidat; han genvalgte med stigende Stemmetail, 1901 uden Modkandidat, men faldt 1909 for Højremanden, Proprietær C. O. Holm, lod sig ikke oftere opstille her, men søgte — uden Held — Valg til Landstinget i 7. Kreds 1914. Hans Madsen, der i Begyndelsen tilhørte Det Berg'ske Venstre, senere Venstrereformpartiet, valgtes i 1901 af Finansministeriet til Medlem af Bestyrelsen for Skagens-Banen.

Han døde 3. Februar 1927 i Frederikshavn.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1890, Tillæg.

Madsen, Jacob, 1815-92, Gaardejer, Sognefoged. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 14. Juni 1858 - 4. Juni 1866 og 12. Oktober 1866 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født 21. Maj 1815 i Bækby Syd for Nisum Fjord, Søn af Husmand, senere Gaardmand Mads Jakobsen Veje; var oprindelig Arbejdsmand og i Aarene 1835-39 Vinterskolelærer, men blev 1839 ved Ægteskab med en Enke Gaardfæster i Bur Sogn Vest for Holstebro; efter sit Giftermaal var han dog 1840-

43 endnu Vinterskolælærer. 1868 fik han Gaarden overdraget i Arvefæste.

Jacob Madsen var 1842-50, 1856-67 samt endelig 1874-79 Medlem af Sogneforstanderskabet og tillige Sognefoged 1856-70.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Holstebro-Kredsen, genvalgtes 1861 og 64 men faldt i Juni 1866 for en Modstander af den reviderede Grundlov. Han kaaredes dog 4 Maaneder efter og blev genvalgt til Kredsens Folketingsmand indtil 1881, da han trak sig tilbage. Desuden valgtes han 1864-65 til Medlem af Rigsraadets Folketing. Oprindeligt hørte han til den Tscherningske Gruppe af Bondevennerne, sluttede sig 1866-70 til Geert Winthers Gruppe, derpaa til Det forenede Venstre, hvis Bestyrelse han blev Medlem af, og fulgte ved Partiets Deling den moderate Fløj.

Madsen var Medlem af Finansudvalget 1865-66, 1868-69 og 1877-78, ogsaa af Fællesudvalget 1876-77 og Medlem af Forsvarskommissionen 1866.

Han døde 30. Maj 1892.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Madsen, Niels, 1813-68, Exam. juris., Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 3. Distrikt (Vissenbjerg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 4. Juni 1813 i Asperup Øst for Middelfart, Søn af Stænderdeputeret, Gaardejer Mads Hansen, blev examinatus juris 1839 og overtog Fødegården 1847, hvilken han ejede til 1857. Han var 1852-62 Branddirektør i Vends Herred, derefter Fuldmægtig i Justitsministeriets Brandforsikringskontor, 1864-66 Branddirektør i Skanderborg og fra 1867 i Hillerød, desuden var han konstitueret Birkedommer i Wedellsborg Birk 1854-57.

N. Madsen var Medlem af Assens Amtsråd 1848-56, Formand for Gaardmandshoveriets Afløsning i 6. Landstingskreds og for Jagtafløsningen i Odense Amt 1852-62 og Medlem af Repræsentantskabet for Landbyg-

ningernes Brandforsikring 1858-62. Han var Medstifter af Brandforsikringen for Vends og Baag Herred 1847 og dens første Formand indtil 1852.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Vissenbjerg; desuden stillede han sig til Valg i Middelfart Oktober 1866, hvor man imidlertid kaarede Gaardejer Niels Larsen, Frørup.

N. Madsen døde 31. August 1868 i Hillerød.

Kancelliraad 1856.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Madsen, Niels Peder, 1851-1941, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 9. April 1895 - 25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 13. Januar 1851 i Eskildstrup Syd for Nykøbing S., Søn af Gaardejer Mads Larsen; opdroges som Gaardens eneste Søn til at overtage denne, besøgte blandt andet Askov og Hindholm Højskoler samt Tulle Landboskole, lærte Mejeri paa Kalundborg Ladegaard og søgte ved Rejser rundt i Landet yderligere Kundskab om Landbruget, indtil han 1876 overtog Fødegården. Fra 1908 var han desuden Direktør i Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne, 1922-29 Direktionsens Formand.

P. Madsen var Medstifter af og Medlem i Bestyrelsen for Holbæk Amts Andelsslægteri 1888-1910, Landvæsenkommisær 1882-1912, Medlem af Sogneraadet 1885-89, af Amtsraadet 1886-1904, af Byggeudvalgene for Odsherred-Banen og Høng-Tølløse-Banen, desuden af førstnævntes Ekspropriationsudvalg samt Formand for dens Direktion 1906-13, Medlem af Repræsentantskabet for Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne fra 1888, senere Næstformand og Formand og Medlem af Centralbestyrelsen for Nationalforeningen af 1901 til Tuberkulosens Bekæmpelse.

Ved Folketingsvalget 1895 besejrede han Kredsens Folketingsmand, Redaktør K. P. Korsgaard, som 1898 og 1901 forgæves for-

søgte at tilbageerobre Mandatet; 1903 valgtes Peder Madsen uden Afstemning og 1906 med over dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat, 1909 trak han sig tilbage. Han var Medlem af Finansudvalget 1904-08 og af Tuberkulosekommissionen af 1901.

Han døde 21. Februar 1941 i Eskildstrup.

R. 1901. DM. 1916. K² 1929.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Fra Holbæk Amt IX, Bd. 2, 1937, S. 176-183. Blaa Bog 1940.

Madsen, Mathias Theodor, 1823-1904, Sognepræst. Landstingsmand for 9. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 30. August 1823 i Hobro, Søn af Provst Hans Henrik Matzen, tog Navneforandring til Madsen 1858; blev Student fra Ribe 1842, var nogle Aar Huslærer og tog 1850 teologisk Embedseksamen, paany Huslærer, siden 1852 i Skjold, Bjerre Herred, Syd for Horsens hos Pastor Carl Fog, blev ordineret Medhjælper i Jelling-Hover ved Vejle 1858, Sognepræst til Gjøvdal og Balle ved Silkeborg 1864 og i Ringe paa Fyn 1874-93; derefter boede han nogle Aar i Kolding, senere i Svendborg.

Ved Landstingsvalgene i Juni 1866 lod han sig i 9. Kreds vælge som Modstander af den reviderede Grundlov og var i en lang Aarrække Høgsbros Stiller; selv stillede han sig ikke senere til Valg.

Han døde 25. April 1904 i Svendborg.

Elvius: Danmarks Præstehistorie, 1885-87.

Madsen, Vilhelm Herman Oluf, 1844-1917, Generalmajor, Minister. Folketingsmand for Københavns 7. Kreds 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Venstre.

Født 11. April 1844 i København, Søn af Overfyrværker, Krigsassessor Jeppe Madsen; kom paa Landkadetakademiet 1859-61, derefter Sekondløjtnant og paa den militære

Højskole 1863-68, deltog i Krigen 1864, blev Premierløjtnant 1867, fra det følgende Aar ved Artilleriet, hvor han siden var, skrev forskellige Værker af teknisk og matematisk Natur, var Lærer ved Officersskolen 1868-96, Kaptajn 1879, Oberstløjtnant og Stabschef hos Artillerigeneralen 1889, Oberst og fungerende Direktør for den tekniske Tjeneste 1895 og Generalmajor 1903. Madsen, der desuden var kendt som en dygtig Vaabenkonstruktør, Opfinder af det danske Rekylgevær, tog sin Afsked i 1914, og var Direktør for Gradmaalingen fra 1907.

V. H. O. Madsen var Formand for De samvirkende danske Forsvarsbrødresekskaber fra 1905, for Københavns Skytteforening 1906-14, for Danmarks-Samfundet 1908-10, for Overbestyrelsen for Foreningen af Officerer udenfor aktiv Tjeneste og for Matematisk Forening til 1910, Medlem af den permanente Jordmaalingskommission, af Kommissioner om Kystskyts 1875-76, om Forbedring af Bagladeriflen 1881 og om en Omordning af Artilleri- og Konstruktionskommissionen 1882, Medlem af Artillerikomiteen 1883-87, dens Formand samt Chef for Konstruktions- og Forsøgskommissionen 1892-95 og Medlem af Bestyrelsen for Burmeister & Wain fra 1909.

Ved Folketingsvalget 1903 stillede han sig forgæves i Randers, opstilledes 1909 med Held mod den socialdemokratiske Folketingsmand i Københavns 7. Kreds, Snedker C. A. Schmidt, som dog tilbageerobrede sit Mandat det følgende Aar med syv Stemmers Overvægt. V. H. O. Madsen, der ikke senere lod sig opstille, var Krigsminister i Ministeriet Deuntzer 24. Juli 1901 - 14. Januar 1905 og udgav 1910 en Afhandling om »Forholdstalsvalg i Enmandskredse«.

Han døde 14. Juni 1917 i København. Paa hans Gravsted her findes en Buste af ham.

R. 1876. DM. 1886. K² 1896. FM. i Guld 1898. K¹ 1903. SK. 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1910. Vort Forsvar 1905, Nr. 630. Blaa Bog 1917.

Madsen-Mygdal, Niels Peter, 1835-1913, Skolelærer, Statsrevisor. Landstingsmand for 7. Kreds 30. September 1882 - 19. Oktober 1913. — Venstre.

Født 12. Juli 1835 paa Øen Gjør i Limfjorden, Søn af Gaardmand og Sognefoged Mads Jensen, tog Navneforandring 1895. Han gik paa Ranum Seminarium 1853-55 og tog Eksamen her, blev derpaa Hjælpe­ lærer i Skallerup ved Hjørring, Lærer i Bagterp 1358-62 og i Mygdal Nordøst for Hjørring 1862-1902. Han var

Statsrevisor 1895-1912.

Madsen-Mygdal var Formand for Bestyrelsen af De Fattiges Kasse 1863-1902, for Sogneraadet 1865-76, Medstifter af Hjørring Amts Skytteforening 1883 og senere Næstformand i Bestyrelsen.

Ved Landstingsvalget 1882 stillede han sig i 7. Kreds, der valgte og genvalgte ham til hans Død. Allerede 1873 havde han sluttet sig til Venstre, tilhørte i Rigsdagen først Det danske Venstre, derpaa Det Berg'ske Venstre, fra 1895 Venstrereformpartiet, stod 1909-13 udenfor Partierne, men gik godt et halvt Aarstid før sin Død ind i Det radikale Venstre. Efter Bergs Død sluttede han sig til til J. C. Christensen, stemte imod Forliget 1894, var 1. Viceformand 1901-10, desuden Statsrevisor 1895-1912 (Formand i 7 Aar), Medlem af Toldkommissionen af 1895, af Jernbanekommissionerne af 1898 og 1904, af Forsvarskommissionen af 1902, af den danskislandske Kommission af 1907, af Finanslovkommissionen af 1909, af Overskyldraadet og Rigsretten fra 1903 og af Toldraadet fra 1910. 1912 udgav han sine »Politiske Oplevelser«.

Han døde 19. Oktober 1913 i Tarm.

R. 1902. DM. 1907.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag. 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid. 1922, Bd. II. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1887 og 90. N. P. Madsen-Mygdal: Politiske Oplevelser, 1912. Blaa Bog 1913.

Madvig, Johan Nicolai, 1804-86, Professor, Minister. Medlem af Den grundlovgivende

Rigsforsamling for Bornholms Amts 2. Distrikt (Aakirkeby) 5. Oktober -16. November 1848, Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 4. December 1849 -27. Maj 1853 samt Landstingsmand for 1. Kreds 3. Juni 1853 -28. August 1854 og 12. Juli 1855 - 1. Oktober 1874. — Liberal.

Født 7. August 1804 i Svaneke paa Bornholm, Søn af By- og Herredsskriver Poul Anthoni Madvig, blev Student fra Frederiksborg Skole 1820, filologisk Kandidat 1825, Magister Aaret efter og samtidig Docent i Latin ved Universitetet, Lektor i klassisk Filologi og Dr. phil. 1828, Professor 1829 og samtidig fra 1832 Bibliotekar ved Universitetsbiblioteket, hvilken sidste Stilling han opgav, da han 1848 blev Undervisningsinspektør for de lærde Skoler, hvad han var til 1874; Professoratet nedlagde han 1879.

Madvig var Medlem af Videnskabernes Selskab fra 1833, dets Præsident fra 1867, samt Medlem af talrige udenlandske videnskabelige Selskaber og fra 1876 Formand for Carlsbergfondets Direktion; kendt er han som Forfatter til talrige Skrifter om græske og romerske Forfattere og Statsforhold samt Lærebøger; om politiske Forhold herhjemme har han bl. a. skrevet »Om Arvefølgesagens Behandling i den forenede Rigsdag« 1853, »Ministeriet af 2. December, betragtet fra Monarchiets Standpunkt« 1860, »De holstenske Stænders Forfatningsforslag og Grev Sponeck« 1859, »Om Udkastet til Grundlov ...« 1863, »Personalunionen mellem Danmark og Slesvigholsteen, betragtet fra et dansk Standpunkt« 1865, og hertil kommer hans Erindringer, som en Søn udgav 1887 med et Tillæg 1917.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Aakirkeby, men udtraadte, da han 16. November samme Aar blev Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Moltkes 2. Ministerium, fortsatte som saadan i Juliministeriet og to Maa­ neder i Oktoberministeriet til 7. December 1851, da han trak sig tilbage som Modstander af Helstatspolitikken; i Mellemtiden valgtes han som Folketingsmand i Frederiksværk-

Kredsen 1849, 52 og 53, lod sig ikke opstille ved Valget i Maj 1853, men valgtes Ugen efter i 1. Landstingskreds, udtraadte Aaret efter, og valgtes paany i 1855, 63 og 66, til han 1874 trak sig tilbage. Han var Viceformand i Landstinget 1858-63, 66-69 og 1870-74. Madvig var 1852-53 Formand i Folketinget, aaflog Valg til Rigsraadet af 1854 som kongevalgt Medlem, men valgtes 13. Februar 1856 til Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvis Præsident han derpaa blev til 1863; han valgtes ligeledes 1854 til Medlem af Rigsraadets Landsting.

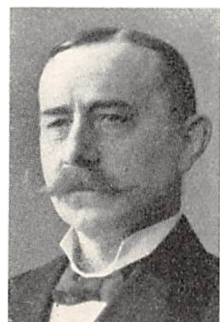
Han døde 12. December 1886 i København. Hans Buste findes i Fødebyen, paa Universitetet, i Studenterforeningen samt paa Kunstmuseet, og en Mindetavle opsattes 1910 paa et Hus i Slotsgade i Hillerød.

R. 1840. K. 1850. Etatsraad 1852. Konferensraad 1856. SK. 1859. DM. 1871. RE. og Dr. juris. h. c. 1879. Gehejmekonferensraad 1881.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. J. A. Jørgensen: Bornholms Historie, 1901, Bd. II, S. 272-276. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 1936, Bd. I, S. 24-30. J. N. A. Madvig: Supplementer til Livserindringer af J. N. Madvig, 1917. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III, 1929, S. 459.

Maegaard, Hans Viggo, 1868-1928, Gaardejer, Statsrevisor. Folketingsmand for Bornholms Amts 1. Valgkreds (Rønne) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913, Landstingsmand for 4. Kreds 10. Juli 1914 - 11. Maj 1918, for 3.

Kreds 11. Maj 1918 - 30. September 1928 og Folketingsmand for Bornholms Amt 1. Oktober - 21. November 1928. — Venstre.

Født 14. April 1868 paa Maegaard ved Allinge paa Bornholm, Søn af Gaardejer Hans Edvard Maegaard, oplærtes til Landmand, gik paa Næsgaard Landbrugsskole 1886-88, blev Sekondløjtnant i Fodfolket 1890, Ejer af sin Fødegård 1896-1927, Kompagnichef i Born-

holms Væbning 1901 og Kaptajn 1910; desuden var han Statsrevisor fra 1921.

Maegaard var Medlem af Olsker Sogneraad 1899-1907, dets Formand 1900-1907, Medlem af Amtsraadet 1907-28, Formand for Aktieselskabet Nordlandets Handelshus fra 1902, for Bornholms Andelssvineslagteri og for Øens nordre Vurderingskreds fra 1909, for Anlægsbestyrelsen for Rønne-Allinge Jernbane og Næstformand i dens Driftsbestyrelse, fremdeles Medlem af Bestyrelserne for Bornholms landøkonomiske Forening, Almindingen-Gudhjem Jernbane og »Bornholms Tidende«, Medlem af Bankraadet for Bornholms Laane- og Diskontobank fra 1904 samt Skyldraadsformand for Bornholms Amt.

Da M. P. Blem ved Folketingsvalget i Rønne 1909 forlod denne Kreds, opstilledes Maegaard i hans Sted, men blev ikke valgt. Næste Aar, da Højre undlod at opstille, valgtes Maegaard, for dog i 1913 igen at maatte vige Pladsen for C. N. Hauge. Aaret efter valgtes han imidlertid i den bornholmske Landstingskreds og genvalgtes til 1928. Samme Aar blev han 1. Stedfortræder for de tingvalgte Landstingsmænd; i Mellemtiden var han ved Folketingsvalget 1926 blevet Stedfortræder for Pastor Blang, og da denne i 1928 opnaaede Valg til Landstinget, blev Maegaard saaledes paany Folketingsmand. Han var Medlem af Bestyrelsen for Venstre i Landstinget, Medlem af Militærkommissionen af 1919, af den militære Straffelovskommission og af Statsregnskabs-Kommissionen.

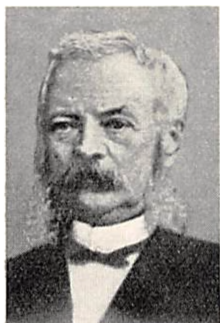
Han døde 21. November 1928 i Rønne.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1928.

Magius, Jens Erik Albert, 1816-84, Oberst. Landstingsmand for 6. Kreds 18. Oktober 1866 - 11. Juni 1884. — Højre.

Født 28. Maj 1816 i København, Søn af Løjtnant, senere Oberstløjtnant Christian Wilhelm Magius, der faldt i Slaget ved Slesvig 1848; Sønnen blev Kadet 1827, efter endt Officerseksamen 1836 Sekondløjtnant ved slesvigske Jægerkorps, fra 1838 ved jyske Jægerkorps, hvor han 1842 blev Premierløjtnant, 1848 Adjudant hos Faderen, 1849 Kaptajn, 1864 Major, 1866 Oberstløjtnant og Aaret efter Oberst. I Krigen 1848

udmærkede han sig paa en saadan Maade, at han allerede Aare: efter blev Chef for et Kompagni, og han var med i Slagene ved Fredericia, Isted og Mysunde; efter Krigen fik han Bopæl i Nyborg, blev 1863 Bataillonschef og deltog som saadan i Krigen 1864. Sin Afsked fik han i 1880.

J. E. A. Magius var 1861-75 Medlem af Byraadet i Nyborg.

Ved Valgene til Landstinget i Efteraaret 1866 valgtes han i 6. Kreds og genvalgtes til sin Død.

Han døde 11. Juni 1884 i Ems.

R. 1848. DM. 1849. K² 1875.

Bricka I. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Vort Forsvar 1884, Nr. 95.

Marckmann, Jørgen Wilhelm, 1804-61, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Bornholms Amts 2. Distrikt (Aakirkeby) 11. December 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Vejle Amts

2. Valgkreds (Kolding) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 21. September 1804 i Rønne paa Bornholm, Søn af senere By- og Herredsskriver i Neksø Andreas Marckmann; blev Student fra Rønne Latinskole 1823, cand. theol. 1829, Lærer i Religion og Dansk ved Christianshavns Borgerdydskole 1829-32 og i Historie sammesteds fra 1842, Kateket ved Frue Kirke i København 1831, residerende Kapellan ved Frelsers Kirke paa Christianshavn 1844, Sognepræst i Højen-Jerlev Syd for Vejle 1849 og Aaret efter i Hoptrup ved Haderslev.

J. W. Marckmann var et virksomt Medlem af Trykkefrihedsselskabet, Viceformand 1841 og en af Forslagsstillerne af Casino-Resolutionerne 20, Marts 1848, senere var han meget ivrig for den nationale Sag i Nordslesvig og Medstifter af Folkeskriftsselskabet 1852. Han udgav en Bog om Benjamin

Franklin 1839 og »Danskhedens Skjæbne i Slesvig« 1860.

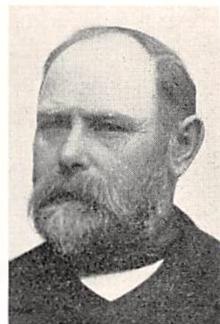
Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Københavns 6. Distrikt, hvor Wisby blev valgt, men da Madvig ved sin Udnævnelse til Minister godt en Maaned senere nedlagde sit Mandat i Aakirkeby, stillede Marckmann sig sammen med Orla Lehmann ved det paafølgende Suppleringsvalg her og opnaede 94 Stemmer mod Lehmanns 45; desuden valgtes han Aaret efter ved Folketingsvalget i Kolding-Kredsen. Senere lod Marckmann sig ikke opstille.

Han døde 11. Juli 1861.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. I, 1870. Kirke-Kalender for Slesvig Stift, I, 1862, S. 55-67. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 1. Afsnit, 1936, S. 36-45.

Markvorsen, Niels, 1844-1920, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 9. April 1895 - 22. April 1918. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 18. Marts 1844 paa Mors, Søn af Gaardejer Markvor Kristensen; besøgte Oddense Høj- og Landbrugsskole i Salting og Galtrup Højskole paa Mors. Han købte 1873 en 4 Tønder Hartkorns Gaard i Lødderup ved Nykøbing M.

N. Markvorsen var Medlem af Sogneraadet 1880-91, Sognefoged 1887-98 og Medlem af Bestyrelsen for Sognets Sparekasse.

Ved Folketingsvalget 1895 opstilledes han i Nykøbing M. mod Kredsen Folketingsmand gennem de sidste 16 Aar, Gaardejer Chr. H. Ravn, der tilhørte Det forhandlende Venstre; Markvorsen sejrede med 1394 Stemmer mod 963 og genvalgtes derefter, lige til han i 1918 trak sig tilbage.

Han døde 4. Juni 1920. Aaret efter rejstes der et Mindesmærke for ham paa Øen.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Historisk Aarvog for Mors, 1930, S. 23-49.

Marott, Conrad Emil, 1856-1940, Redaktør. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 16. Juni 1903-22. April 1918 og for Odense Amtskreds 22. April 1918-26. April 1920. — Socialdemokratiet.

Født 23. August 1856 i Store-Heddinge, Søn af Bogbinder Frederik Christian Clement Marott; kom i Bogtrykkerlære, drog 1875 som udlært Typograf til København og fik Arbejde hos Sally B. Salomon, senere paa »Dagens Nyheder«, »Kalundborg Dagblad«

og »Roskilde Avis«, til han 1879 maatte ind som Soldat, blev Underofficer og gik først 1882 af som Sergent i Aarhus. Derpaa blev han Typograf paa »Aarhus Amtstidende«, var Aaret efter med til at oprette og redigere »Socialdemokratisk Ugeblad«, som han 1884-88 ledede som Dagbladet »Demokraten«, blev derpaa Redaktør af »Horsens Arbejderblad« til 1896 og endelig af »Fyens Socialdemokrat« 1896-1920. Efter Bruddet med Partiet 1920 paa det sønderjydske Spørgsmaal redigerede han de to paafølgende Aar det nye københavnske Blad »Folket«, som i nogle Maaneder var Dagblad, derefter Ugeblad. Senere fik han en Biografteaterbevilling og virkede nogle Aar som Skribent og Foredragsholder.

Marott var Medstifter af Aarhus-Klubben Demokratisk Samfund, Socialdemokratisk Forbunds første Provinsafdeling, af Arbejdernes Boligforening, Medlem af Odense Byraad 1903-17, af Bestyrelserne for Dansk Samvirke og Foreningen til Dyrenes Beskyttelse samt af Centralkomiteen for Sønderjydsk Fond. Han var en Aarrække Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse og Formand for Socialdemokratiets Presseforening.

Ved Folketingsvalgene stillede han sig i Skanderborg-Kredsen 1890, i Aarhus-Kredsen 1892, i Horsens-Kredsen 1895 og i Odense I 1898 og 1901. Det lykkedes ham her to Aar efter at fortrænge den konservative Borgmester Nanke og derefter at blive genvalgt indtil 1920, hvor han forgæves stillede sig tre Gange som Repræsentant for sit eget Parti, Det frie Socialdemokrati; han havde forinden sammen med Godsejer Moesgaard-

Kjeldsen sluttet sig til Oppositionen i det sønderjydske Spørgsmaal og var blevet ekskluderet af sit Parti. Marott var Medlem af Finansudvalget 1906-20, af Kommissionerne af 1909 angaaende Len, Stamhuse og Fideikommissgodser og ang. Tilladeligheden af at forene offentlige og private Hverv samt af det sønderjydske Udvalg. 1930 udgav han sine Erindringer »Tidsbilleder«.

Han døde 22. August 1940 i København.

R. 1925. DM. 1936.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1903-14. Marott: Tidsbilleder, 1930. Blaa Bog 1940.

Martensen, Ernst Vilhelm, 1838-1917, Toldforvalter. Folketingsmand for Svendborg Amts 7. Valgkreds (Ærøskøbing) 24. Maj-26. Juli 1881 og Landstingsmand for 6. Kreds 30. Juli 1884-19. September 1894. — Højre.

Født 24. Oktober 1838 i Ærøskøbing, Søn af Landbruger Carl Fred. Martensen, uddannedes ved Toldvæsenet og var indtil 1861 Toldfuldmægtig i sin Fødeby, blev derefter Revisionsassistent i Finansministeriet, 1876 Fuldmægtig sammesteds og det paafølgende Aar udnævnt til Toldoppebørselskontrollør i Marstal; 1888-1913 var han Toldforvalter i Vejle.

E. V. Martensen var Formand for Kommunalbestyrelsen i Marstal 1882-88, Medlem af Bestyrelsen for Dansk Fiskeriselskab 1885-87 og siden 1891 af Havneudvalget i Vejle. Han var tillige Formand og Kasserer for Marstal Sømandsforening 1881-88.

Ved Folketingsvalget 1879 stillede han sig paa Opfordring mod Kredsens Folketingsmand siden 1864, Overretssagfører B. N. E. Steenstrup, faldt i første Omgang, sejrede i Maj 1881 og forsøgte derefter i Juli samt i 1884 at bevare Mandatet, men uden Held. Godt en Maaned senere lykkedes det imidlertid Martensen ved et Suppleringsvalg i 6. Landstingskreds efter Oberst Magius' Død paany at blive Medlem af Rigsdagen. Han genvalgtes ved de ordinære Valg 1886, men

søgte ikke Valg 1894. Han var en af Landstingets Sekretærer 1885-88.

Han døde 10. Juli 1917 i Vejle.

R. 1899.

Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-1881, 1882.

Matthiassen, Rasmus, 1808-89, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 4. August 1852 - 14. Juni 1855 og 14. Juni 1858 - 4. Juni 1866. — Venstre.

Født 8. Marts 1808 i Gl. Rye ved Skanderborg, Søn af Gaardejer Mathias Jensen; var i sin Ungdom Tømrer og Træskaarbejder, men købte 1834 en Gaard i Emborg Vest for Skanderborg og 1855 en tilliggende Ejendom, byggede ved denne Tid en ny Gaard, som han 1869

overdrog til sin ældste Søn mod Aftægt.

R. Matthiassen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-44 og paany 1848-53, Sognefoged 1840-48. Han tog virksom Del i Arbejdet for en Bro over Gudena mellem Ry og Emborg (bygget 1838), virkede for Fiskeriet og Dampskibsarten paa Himmelfjergsøerne; 1862 var han Medstifter af Den jydsk Folkeforening og Medlem af dennes Bestyrelse, 1865 Medstifter af Oktoberforeningen og ligeledes Medlem af dennes Bestyrelse. Tillige var han Medstifter af »Skanderborg Amts Avis« 1876 og Medlem af Skanderborg Amtsraad 1848-54.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Brædstrup-Kredsen, genvalgtes ved Kaa-ring 1853 og 54, søgte ikke Valg i 1855, men kaaredes paany 1858, 61 og 64; i Juni 1866 lod han sig ikke opstille, stillede sig derefter forgæves i Oktober 1856 og traadte tilbage ved Valget 1869. Desuden søgte han uden Held at blive valgt ved et Suppleringsvalg 1868 i Skanderborg-Kredsen og repræsenterede 1864 og fra December 1865 sin gamle Kreds i Rigsraadets Folketing.

Han døde 9. November 1889 i Voel ved Silkeborg.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Ers-

lew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Østjydske Hjemstavn 1938, S. 31-32.

Matzen, Henning, 1840-1910, Professor. Landstingsmand for 1. Kreds 12. November 1879 - 18. Juli 1910. — Højre.

Født 27. December 1840 i Rebbjærgskov i Angel, Søn af Væver Marquard Nicolaj Matzen; blev 1859 Student fra Flensborg, cand. jur. 1864, fik Universitetets Guldmedaille to Aar efter, studerede i Udlandet 1869-70, blev Professor i Retsvidenskab 1870 og ekstrordinær Assessor i Højesteret 1880. Han blev Docent i Kirkeret ved Pastoralseminariet 1882 og var Universitetets Rektor 1892-93.

Henning Matzen var Medlem af Konsistorium siden 1879, af den nordiske Sølovskommission fra 1879, af det kirkelige Raad 1883-96, af den permanente Domstol i Haag fra 1899 og Opmand i den første Sag her mellem Nordamerika og Meksiko 1902 og i den svensk-norske Rengræsningssag 1909-10, har siddet i endnu et Par udenlandske Institutioner samt i Bestyrelsen for Højres Arbejder- og Vælgerforening og i Kirkeinspektionen for Vor Frue Kirke.

Ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1879 blev han valgt til Medlem af Tinget, genvalgtes lige til sin Død og blev snart Højres Fører i dette Ting, hvis Formand han tillige var 1894-1902. Matzen var Medlem af Rigsretten og af den dansk-islandske Kommission af 1907.

Foruden flere store juridiske Værker har Matzen blandt andet ogsaa skrevet »Grundloven og Folkets Selvstyrelse« 1873, »Den danske Statsforfatningsret« i 3 Bind og i flere Udgaver. »Om de udnævnte Landstingsmænds Stilling i Tilfælde af Landstingets Op-løsning« og »Til Genvar« 1902 samt Aaret efter »Landstingsopløsning og udnævnte Landstingsmænd«.

Han døde 18. Juli 1910 i Ronneby i Sverige. Hans Buste samt et Gipsrelief findes paa Frederiksborg, og der er rejst et Min-

desmærke for ham i Kongens Have i København og paa hans Grav.

R. og Dr. jur. h. c. 1879. DM. 1882. K² 1888. K¹ 1892. SK. 1900.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, 1914, Bd. II. Kieler: Førende konservative Skikkelser. 1. Bd., 1924. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1910. Mindetale i Landstinget (Sonne) 22-7-1910, Tidenden Sp. 22-23. Se især: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917, S. 469.

Mau, Jens Christian **Edvard** Theodor, 1808-85, Sognepræst. Landstingsmand for 6. Kreds 8. September 1852 - 3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 10. Oktober 1808 i Odense, Søn af

Apoteker Carl Heinrich Mau; blev 1827 Student fra Odense. cand. theol. 1831, Huslærer hos Grev E. Bernstorff til 1833, derefter en kort Tid paa Fyn og i Grejs Præstegaard ved Vejle, til han 1834 af Grev F. A. Holstein-Holsteinborg kaldedes til Præst i Haarslev og

Tingjellinge Øst for Skelskør; han var 1846 paa en Studierejse til Norge, blev 1850 Sognepræst til Skjellerup-Ellinge ved Nyborg og 1863 til Farum-Værløse mellem Hillerød og København, hvor han blev, til han 1880 tog sin Afsked og flyttede til København.

E. Mau var 1848 Medstifter af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie og sad i dets Bestyrelse, deltog i flere nordiske Kirkemøder og gav 1860 Stødet til, at der afholdtes et stort Missionsmøde i Nyborg.

Ved de første Folketingsvalg i 1849 stillede han sig i Fuglebjerg-Kredsen, Sorø Amts 5., med tre andre, hvoraf Skoleinspektør Frølund blev den foretrukne ved Kaaring. Da der tre Aar senere afholdtes Suppleringsvalg i 6. Landstingskreds, hvor Pastor Holberg havde trukket sig tilbage, blev Mau valgt, men han trak sig tilbage ved de almindelige Valg næste Aar og lod sig ikke senere genopstille.

Edvard Mau var en flittig Skribent, redigerede 1844-67 »Kristelig Samler«, udgav en Del Prædikensamlinger og Andagtsbøger samt 1879 sit mest kendte Værk »Dansk Ordsprogsskat« i to Bind.

Han døde 4. August 1885 i København.

R. 1869.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1885-87. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Kirkehistoriske Samlinger 4. Række, VI. Bd., 1899-1901, S. 629-707.

Mayntz, Peter Laurits, 1807-76, Proprietær. Landstingsmand for 6. Kreds 23. August 1854 - 20. Juni 1859 og Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Konservativ, senere Venstre.

Født 6. September 1807 paa Landhøj Mølle ved Svendborg, Søn af Møllejejer, tidligere Skolelærer Mikael Hansen Mayntz; 25 Aar gammel overtog han Bestyrelsen af Møllen efter sin Far og blev 1837 Medjejer af Herregaarden Klingstrup i Skaarup Sogn Nord for Svendborg. 1857 blev Ejendommen delt, saa at Mayntz fik Ny Klingstrup paa 11 Tdr. Htk., som han drev indtil sin Død.

Peter Mayntz var Medlem af det lokale Sogneforstanderskab, dets Formand fra 1842, og sluttede sig til Oktoberforeningen.

I Maj 1854 udtraadte to konservative Landstingsmænd, Stiftamtmand Unsgaard og Gaardejer A. Jørgensen, og ved Suppleringsvalget i 6. Kreds lykkedes det i første Omgang kun Møllejejer M. G. Krag at naa det absolutte Flertal, medens Mayntz, som sammen med endnu fire Kandidater havde stillet sig, kun blev Nr. fire med 56 Stemmer, men ved Omvalget blev han en tydelig Nummer et, genvalget ved de ordinære Valg et Aar efter, men lod sig ikke genopstille 1859. Ved Folketingsvalget 1864 stillede han sig derimod med Held som Venstremand mod Svendborg-Kredsens konservative Repræsentant siden 1858, Borgmester J. C. Jessen; Mayntz

genvalgtes 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men trak sig tilbage ved Valget godt fire Maaneder senere og anbefalede J. A. Hansen til sin Efterfølger.

Han døde 29. Juni 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Meier, Ivar Nielsen, 1806-99, Seminarie- lærer. Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 4. August 1852-27. Maj 1853 og for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 27. Maj 1853-27. September 1854. — Nærmest Konservativ.

Født 12. Juni 1806 i Kolstrup Vest for Christiansfeld, Søn af Boelsmand Niels Madsen; efter sin almindelige Skolegang var han et Par Aar Landsbylærer paa Egnen, først, fra 1823, ved Skolen i Bekke, derefter ved Biskolen i

Krogstrup, blev Seminarist fra Skaarup 1828, Huslærer i Kjølstup Præstegaard 1828-32, derpaa Lærer ved Skaarup Seminarium i to Aar, dimitterede privat som Student 1834, blev Aaret efter Tredielærer ved Seminariet, hvorfra han 1838-39 havde Permission for at tage teologisk Erbedseksamen, og blev 1850 Andenlærer ved Seminariet; i 1857 blev han Præst i Vervinge paa Fyn, et Embede han varetog lige til 1893.

I. N. Meier var 1839 med til at stifte Foreningen for dansk Læsnings Udbredelse i Slesvig, udgav 1852 »Grundstene til den nye Skolebygning. Et motiveret Forslag til Forbedringer i det danske Skolevæsen« samt flere Lærebøger i Dansk og Regning.

Ved de første Folketingsvalg i 1849 søgte han forgæves Valg i Svendborg-Kredsen mod Premierløjtnant Jagd, besejrede derimod ved næste Valg, 1852, i samme Kreds Carl Ploug, genvalgtes ved Kaaring Februar 1853, skiftede tre Maaneder senere over til Faaborg-Kredsen, hvor han ogsaa valgtes ved Kaaring. Han blev imidlertid, som han selv skriver i sin Biografi i Elvius' Præstehistorie, »nødsaget til at nedlægge mit Mandat 1854, da der fra Regjeringens Side gjordes Vanskeligheder m. H. t. mit Embedes midlertidige

Bestyrelse; har senere gjentagne Gange været opfordret til at stille mig, men har ikke kunnet være hjemme fra».

Han døde 11. Marts 1899.

R. 1889.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Elberling: Lærernes Delta-gelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Meinert, Nicolai Jonathan, 1791-1877, Grosserer, Raadmand. Landstingsmand for 1. Kreds 7. Oktober 1854-20. Juni 1855. — Nærmest Konservativ.

Født 9. Februar 1791 i København, Søn af Renteskriver Andreas Ewald Meinert (af nordfrisisk Byrd), der ved Siden af sit Embede drev en udstrakt Handel paa Østersøen og Vestindien og senere paa Norge, og her kom Sønnen paa Kontoret i 1804 efter nogle Aar at have gaaet i Efterslægtens Skole; fem Aar efter døde Faderen, og N. J. Meinert styrede derpaa Forretningen for sin Mor, til han selv 1821 blev Grosserer og overtog den.

Han var 1834-67 Medlem af Grosserer-Societetets Komité, af Nationalbankens Repræsentantskab 1835-39 og 1861-65, Medstifter af Trykkefrihedsselskabet 1835, Medlem af de 32 Mænds Forsamling, Borgerrepræsentant 1840 og borgerlig Raadmand 1847-58, Stænderdeputeret 1842-48, Medstifter af Selskabet for dansk Undervisnings Fremme i Nordslesvig 1843 og af Den slesvigske Hjelpeforening Aaret efter, samt Medlem af Københavns Havnebestyrelse 1852-58 og af Sø- og Handelsretten 1861-64.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig med fire andre i Københavns 6. Distrikt, men opnaede kun at faa det næsthøjeste Stemmetal; derimod valgtes han ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1854, men fik ved de ordinære Valg Aaret efter kun 13 Stemmer og stillede sig ikke oftere.

Han døde 26. Februar 1877 i København.

R. 1857.

Bricka I og II. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Meisler, Lars Frederik Nissen, 1816-91, Skolelærer. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds 14. Juni 1855 - 15. Juni 1856. — Nærmest Venstre.

Født 30. Oktober 1816 i Nærum ved København, Søn af Bager Christian Meisler, men da Forældrene kort efter flyttede til Hovedstaden, voksede han op her. Han var 1828-30 paa Opfostringshuset og blev privat dimitteret Seminarist fra Jonstrup Seminarium 1836. Efter at have været Hjælpe lærer i 3 Aar

blev han Skolelærer i Tybjerglille Nord for Næstved 1839, i Vridsløsemagle to Aar senere, var et halvt Aars Tid Lærer i Husby ved Flensborg 1850-51. Han kom derefter til Magleby paa Møen, hvor han blev i 34 Aar, til han 1885 tog sin Afsked. Efter den Tid opholdt han sig dels paa »Tiendegaarden« ved Aalborg, dels i Stege.

Frederik Meisler, der blandt andet i 1843 udgav en Lærebog i Danmarkshistorien, offentliggjorde fire Aar før sin Død en Beskrivelse af sit Levnedsløb.

Ved det første Folketingsvalg, 1849, stillede han sig med to andre i Roskilde-Kredsen, hvor man imidlertid kaarede Indenrigsminister Rosenørn; ved Valget 1855 kaarede Meisler i Stege-Kredsen, men nedlagde allerede det følgende Aar sit Mandat.

Han døde 28. December 1891 i Stege.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fr. Meisler: Opfostringsdrenge, Nr. 101. En Livshistorie, 1887.

Melchior, Moritz, Gerson, 1816-84, Grosserer. Landstingsmand for 1. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1874. — Nationalliberal.

Født 22. Juni 1816 i København, Søn af Grosserer Gerson Moses Melchior, i hvis store Importfirma Moses & Søn G. M. han uddannedes og optoges 1840, blev Encindehaver 1845 og udvidede blandt andet Forretningen med Handel paa Vestindien og Australien; 1850 optoges en yngre Broder som Kompagnon.

Moritz Melchior var Medlem af Grosserer-Societetets Komité fra 1849, 1873-84 dens Formand, Repræsentant for Det mosaiske Trossamfund 1849 og 1852-53 dets Formand, Medlem af Borgerrepræsentationen 1851-69, af Kommissionen om Københavns Politis Omordning 1858, fik 1857 Sæde i Havneforvaltningen og fra 1859 i Havneraadet samt var 1862-83 Medlem af Sø- og Handelsretten, 1857 Medstifter af Privatbanken, senere Medlem af dens Bankraad og Næstformand fra 1876, Medstifter af

Frihandelsforeningen 1861 og dens første Formand, Medlem af Bestyrelserne for Store nordiske Telegrafselskab fra 1874, for Foreningen til Søfartens Fremme 1863-84, for Fællessukkerkogerierne paa St. Croix og for De private Assurandører. Han var 1854 med til at stifte Grundlovsværneforeningen.

Ved Landstingsvalgene 1866 valgtes han i 1. Kreds, sad Perioden ud, men lod sig ikke genopstille.

Han døde 19. September 1884 i København.

R. 1861. Etatsraad 1876. DM. 1878. Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Ill. Tid. 1884, Nr. 1305. Nutiden 1884, Nr. 419. Moritz G. Melchior 1816-84, 1885. E. Reumert: H. C. Andersen og det Melchiorske Hjem, 1924.

Meyer, Adolph Frederik Charles, 1858-1938, Journalist. Folketingsmand for Københavns 13. Valgkreds 9. April 1895 - 22. April 1918. 9. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918 - 21. April 1920 og for København-Frederiksberg vestre Storkreds 26. April 1920 - 16. November 1932. — Socialdemokratiet.

Født 11. Juni 1858 i København, Søn af Skomager, Detailhandler Ludvig Rudolph Meyer, gik i De forenede Kirkeskoler og kom 1872 i Lære paa en Symaskinefabrik, blev Svend 1876 og arbejdede 1879-84 som Stukkator. I 1884 blev han Medarbejder ved »Social-Demokra-

ten«, ledede Thalia-Teatret 1917-19 og fik en Biograibeveilling 1922

A. C. Meyer var Sekretær for Smedenes og Maskinarbejdernes Fagforening 1876-78, Medstifter af og Forretningsfører for Socialdemokratisk Forbund 1878, Stifter af Stukkatorernes Fagforening samt af Oplysningsklubben Karl Marx 1886, hvis første Formand han desuden blev, Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse 1885-1902, grundlagde 1889 der første danske Atletklub, senere ogsaa Arbejdernes Idrætsklub, De Unges Idræt, Børnenes Kontor samt var Medstifter af Københavns Atletklub, Arbejdernes Bicycle Club, De arbejdende Kvinders Gymnastikklub samt Æresmedlem af flere lignende Sammenslutninger, har siddet i Bestyrelserne for Naturfredningsforeningen, for Hjelpekorpset paa Kalvebod Bastion, for Prinsesse Margrethes Juleforening samt som Leder af De vandrende Sangeres Ferieture og Formand for Idrætsmærkeraadet. Han har forfattet adskillige Digtsamlinger, Romaner, Skuespil, Eventyr og Sange, været Redaktør af »Idrætsbogen« og udgivet sine Erindringer. Han var tillige Forkæmper for Afholdsbevægelsen og skrev 1891 »Arbejderne og Afholdssagen«.

Ved Folketingsvalgene 1887, 90 og 92 opstilledes han uden Held i Københavns 8. Kreds mod Marineminister Ravn, valgtes derefter i den nyoprettede 13. Kreds, lige til han 1932 trak sig tilbage.

Han døde 7. August 1938 i Skodsborg.

M.f.D.R. 1908. Afslog at modtage FM. i Sølv 1938.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Frejlif Olsen: Danske Socialister, 1892. A. C. Meyer: En Agitators Erindringer, Bd. I-II, 1929-33. Blaa Bog 1938.

Michelsen, Ove Wilhelm, 1800-80, Søofficer, Minister. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født 29. August 1800 i Tønning i Vest-slesvig, Søn af Raadmand og Stadssekretær Christoph Friederich Michelsen, blev Kadet 1811, Sekondløjtnant i Søetaten 1818, Premierløjtnant 1825, Undertøjmester 1830, Lærer i Søartilleri ved Søkadetakademiet 1833-53, Kaptajnløjtnant 1834, Søjmester og Chef for Søartillerikorpset 1835-54, Kaptajn 1842,

Kommandørkaptajn 1850, Kommandør to Aar efter, Orlogskaptajn 1858 og karakteriseret Kontreadmiral 1859.

Wilhelm Michelsen var blandt andet paa Togt med Korvetten Najaden i Vestindien 1820-21 og paa Studierejse i England, Frankrig, Holland og Sverige 1828-30, hvorefter han blev Medlem af Konstruktions- og Regleringskommissionen, 1838 desuden af Defensionskommissionen. Han udgav 1836 en »Lærebog i Artilleriet for de kgl. Søcadetter«.

Ved Folketingsvalget 1855 valgtes han ved Kaaring i Fredericia, men opstilledes ikke siden; han var to Aar i Forvejen blevet Medlem af Kommissionen angaaende Den militære Højskoles Udvidelse, blev Marineminister i Ministeriet Bang 12. December 1854 - 18. Oktober 1856, derefter i Andræs Ministerium til 13. Maj det følgende Aar og endelig til 2. December 1859 i Halls 1. Ministerium; desuden var han midlertidig Udenrigsminister fra 17. April til 13. Maj 1857 som Afløser for L. N. Scheele i Ministeriet Andræ. Michelsen gennemførte som Marineminister blandt andet Søværnsloven af 1856. Han døde 20. April 1880 i København.

R. 1836. DM. 1840. K. 1852. Kammerherre 1855. SK. 1858.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Tidsskrift for Søvaesen, Ny Række. Bd. XVI, 1882, S. 18-20.

Mikkelsen, Adolf Marius, 1855-1933, Direktør. Landstingsmand for 6. Kreds 25. September 1912 - 11.

Maj 1918. — Venstre.

Født 16. August 1855 i Odense, Søn af Toldofficiant V. Mikkelsen, gik i Borgerskolen, senere i Teknisk Skole i Odense, uddannedes til Klejnsmed 1869-72, var Maskinarbejder i Statsbanernes Værksted i Nyborg 1872-74,

derefter i tre Aar Værkiører paa Fabrikken for Jernbanevogne i Randers og hos Jernstøber H. Rasmussen, Odense, 1878-82, blev 1882 Indehaver af Assens Jernstøberi og Maskinfabrik, indtil 1904, og var tillige Direktør for Assens Bank siden 1896.

Adolf Mikkelsen var Medlem af Assens Byraad fra 1888, Borgmester fra 1929, Medlem af Assens Handelsforenings Bestyrelse fra 1903, Formand fra 1927, Overligningskommissær fra 1905, Medlem af Repræsentantskab og Direktion for Fyens kommunale Telefonselskab fra 1905 og Direktionens Næstformand fra 1929.

Ved et Suppleringsvalg i 6. Landstingskreds 1912 efter Kancelliraad Pagh's Død valgtes han med 199 Stemmer mod den senere Folketingsmand, Ingeniør P. Korsgaards 176; Mikkelsen genvalges ved de ordinære Valg 1914 og 15, men lod sig ikke genopstille 1918. Han var Medlem af Telefonkommissionen af 1917.

Han døde 17. August 1933.

R. 1908.

Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1933.

Mikkelsen, Mikael, 1866-1930, Gaardejer, Amdsraadsmedlem. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 29. September 1914 - 22. April 1918 og Landstingsmand for 5. Kreds 11. Maj 1918 - 1. Oktober 1920. — Venstre.

Født 25. April 1866 i Aale Sogn Vest for Horsens, Søn af Teglbærder Jens Mikkelsen, var Elev paa VestbirkHøjskole 1888-89, paa Dalum Landbrugsskole 1892-93 og blev derefter Gaardejer i Haarup Nord for Fødebyen; 1923

trak han sig tilbage som Partikulier. Han var Medlem af Skanderborg Amdsraad 1910-30.

Ved et Suppleringsvalg i Brædstrup-Kredsen efter Folketingsmand Laust Jensens Død blev Mikkelsen den foretrukne med 810 Stemmer mod de Radikales 614, genvalgte 1915, men opstilledes ikke paany i 1918; der-

imod valgtes han knap tre Uger senere ved Valgene i 5. Landstingskreds, som han repræsenterede i godt to Aar.

Han døde 31. Juli 1930.

Østjydske Hjemstavn, III, 1938, S. 57.

Milling, Rasmus Pedersen, 1811-73, Gaardfæster. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 4. August 1852 - 27. Maj 1853 og Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866. — Nærmest Venstre.

Født 21. September 1811 i Horne Vest for Faaborg, Søn af Gaardfæster Peder Pedersen, efter hvem han 1833 blev Fæster af Fødegården.

Milling var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-44 og 1848-53, Medlem af Svendborg Amdsraad 1856-62 samt Voldgifts- og Vurderingsmand paa sin Egn.

Ved Folketingsvalgene 1849 stillede han sig sammen med Andræ i Faaborg-Kredsen, men opnaaede kun 393 Stemmer mod Andræs 565; derimod kaaredes han ved det paafølgende Valg i 1852, genvalgte Aaret efter i Februar, men lod sig ikke genopstille tre Maaneder senere. Ved Landstingsvalgene 1855 var han nær ved at blive valgt i 6. Kreds, men det lykkedes først tre Aar senere, hvor han opnaaede næsthøjeste Stemmetal af samtlige Kandidater, men derpaa faldt han ved begge Valgene i 1866 som Modstander af den nye Grundlov.

Han døde 21. December 1873.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Mitens, (Mortensen), Edward Esbern, f. 1889, cand. jur., Sagfører. Folketingsmand for Færøerne 12. Maj 1915 - 22. April 1918. — Radikal.

Født 30. November 1889 i Tveraa paa Færøerne, Søn af Skibsreder, Købmand Niels Juul Mortensen, tog Navneforandring 1923; blev Student fra Sorø Akademi 1907, juridisk Kandidat 1912, opholdt sig ved Univer-

sitetet i Oxford 1912, blev konstitueret som Sysselmand for Østerø 1913-14, men slog sig efter Verdenskrigen ned som Sagførerfuldmægtig i Thorshavn 1918, fik Sagførerbestalling 1924 og blev Landsretssagfører i

1934. I 1939 blev han tillige Kontorchef for Færøernes Lagtings Kontor og Hospitalsdirektør paa Færøerne.

E. Mitens var Medstifter af Færøsk Studenterforening og dens Formand et Aarstid, Medlem af Færøernes Lagting, Selvstyrepatriet, fra 1916, Formand 1928-31 og 1936-39,

fremdeles Formand for det særlige Lagtingsudvalg — Landsnevndin — siden 1929 og for det færøske Dampskibsselskab Föroya Skipafelag fra 1925 samt finsk Vicekonsul paa Færøerne fra 1932.

Ved Folketingsvalget 1913 paa Færøerne opstilledes han mod Sysselmand Andreas Samuelsen, der dengang var blevet valgt med 666 Ja-Stemmer mod 154 Nej-Stemmer, men ved Valget i 1915 sejrede Edward Mortensen. Han kunde imidlertid ikke holde Stillingen. Ved Valget 1918 sejrede Samuelsen efter en meget haard Kamp, og Mortensen stillede sig ikke mere. Han havde som Rigsdagsmand stillet sig udenfor Partierne, men stemte med det radikale Venstre, og i 1918 opstilledes han nærmest som radikal Kandidat.

Bricka II. Juridisk Stat. Blaa Bog 1948.

Moesgaard-Kjeldsen, Christen, 1869-1935, Godscjer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 20. Maj 1913-22. April 1918 og for Frederiksborg Amt 22. April 1918-21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 20. Oktober 1869 i Vejby ved Aarhus, Søn af Gaardejer Laurs Jacobsen Kjeldsen; gik i Realskole,

paa Tune Landbrugsskole og fra 1888 paa Landbohøjskolen; Landbrugskandidat 1890. 1891-92 var han i den brasilianske Regerings Tjeneste som Leder af Forsøgsvirksomheden ved et derværende Landbrugsselskab, var 1893-94 Lærer ved Dalum Landbrugsskole, 1894-96 Bestyrer af Kreditforeningens Gaarde Lidsø og Bindernæs ved Rødby, købte dem derefter og var desuden 1901-16 Ejer af Gaarden Vennersminde; Krisen efter Verdenskrigen og forskellige andre Uheld tvang ham til kort før sin Død at sælge Gaardene.

Moesgaard-Kjeldsen var Medstifter og Medleder af Rentabilitetsfodringsforsøgene 1902-03, Medlem af Komiteen for Rødby-Femern-Ruten 1899 og af det dansk-tyske Udvalg herom fra 1910, Formand for det lollandske Digelaug indtil 1932 og for Dampskibsselskabet Rødby Havn 1912-32, Medlem af Rødby Byraad 1906-13, af Maribo Amts Skoleraad fra 1910, af Sukkerroedyrkerforeningens Bestyrelse 1899-1910, de sidste fire Aar dens Formand, Vurderingsmand, i Bestyrelsen for Østlollands Landboforening og fremdeles Medlem af dennes Planteavljudvalg og Formand for Bedømmelsesudvalg i en Aarrække.

Ved Folketingsvalgene 1909 og 10 opstilledes han forgæves mod Højremanden, Godscjer Johan Knudsen i Fredensborg-Kredsen, sejrede imidlertid 1913 og genvalgtes derefter indtil 1920, hvor han ikke lod sig opstille; han sluttede sig til Det radikale Venstre, men kom navnlig som Tilhænger af Flensborgs Indlemmelse i Modsætning til Partiet, som ekskluderede ham i Marts 1920, efter at han sammen med Marott havde sluttet sig til Oppositionspartiernes Ønske om Nyvalg; senere blev han Medlem af L. S. og dennes Bestyrelse. Han var Medlem af Landbokommissionen af 1911, af Jernbaneraadet 1915-20, af Landbohøjskolens Tilsynsraad 1916-32, Formand for Lønningsudvalget 1915-16, for Ernæringsraadet af 1917 og har blandt andet forfattet Skrifterne »Mod Tvang for Frihed« 1920 og »Den nye Tid og det danske Folk« 1934.

Han døde 9. April 1935 i Herning. Et Mindesmærke for ham rejstes 1937 ved Rødby Fjord.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Ugeskrift for Landmænd, 1935, S. 245 f. Blaa Bog 1934.

Moestrup, Niels Kristian Jensen, 1854-1925, Gaardejer, Direktør. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 9. April 1895 - 20. Maj 1913. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 9. Januar 1854 i Harritslev ved Randers, Søn af Gaardejer og Sognefoged Jens Kristensen Moestrup; efter at have gaaet i Almueskolen kom han paa Testrup og Askov Højskoler og købte 1881 en Gaard i Mellerup ved Randers, ikke langt fra Føde-

byen; Gaarden, som var paa 7 Tønder Hartkorn, solgte han 1911 til en Søn, idet han 1906 var blevet Direktør i Jydsk Landhypotekforening.

N. K. Moestrup var Formand for Sogneraadet 1886-98, Vurderingsmand for Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland siden 1891, Formand i Bestyrelsen for Støvring med flere Byers landøkonomiske Forskudsforeninger og Medlem af Administrationen for Jul. Skrikes Stiftelse.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig mod Højres Folketingsmand, Oberstløjtnant Nøkkentved og besejrede denne, genvalgtes derefter, lige til 1913, hvor den socialdemokratiske Redaktør H. P. Hansen fra Skive tog Kredsen. Siden stillede Moestrup sig ikke. Han var Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring samt af Toldraadet.

Han døde 21. Januar 1925 i Aarhus.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Blaa Bog 1924.

Mogensen, Mogens Johannes, 1810-1903, Gaardfæster. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1870 - 1. Oktober 1878. — Venstre.

Født 3. December 1810 paa Catrinebjerg i Humble paa det sydlige Langeland, Søn af Løjtnant og Prokurator Christian Mogensen; fik 1852 Fædregaarden i Fæste. Han købte tidlig Troelsebygaard i Sølsted Sogn Øst for Nakskov, men solgte den 1877

til sin Søn. Han købte ligeledes Fædregaarden i Humble til Selveje 1889, solgte den næste Aar og trak sig tilbage som Partikulier.

Mogensen var Medlem af Humble Sogneforstanderskab 1859-70 og Formand den meste Tid.

Ved Landstingsvalgene 1870 valgtes han som Nr. 4 af syv i 6. Kreds, men genvalgtes ikke 1878 eller senere. Han sluttede sig til Venstre.

Han døde 29. Juli 1903 i Troelseby.

Moltesen, Laust Jevsen, f. 1865, Dr. phil., Minister. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Vinderup) 25. Maj 1909 - 22. April 1918 samt for Ringkøbing Amtskreds 26. April 1920 - 2. December 1926 og 24. April 1929 - 16. November 1932. — Venstre.

Født 18. November 1865 i Rodhede i Tønder Amt, Søn af Gaardejer Peter M. Østergaard, tilbragte en Del af sin Barndom paa en Gaard i Brørup, som hans Far havde købt, for at Børnene kunde nyde dansk

Undervisning; L. Moltesen kom derpaa i en københavnsk Skole 1879, blev Student, privat dimitteret, 1883, cand. theol. fem Aar senere, var Medredaktør af »Dansk Kirketidende« 1890-95, paa Studierejse 1894-95 til det vatikanske Arkiv i Rom, Lærer ved de Brockske Handelsskoler 1888-94, blev Dr. phil. 1896, Lærer ved Askov Højskole 1896-99, ved N. Zahles Skole 1899-1913, Redaktør af »Dansk Tidsskrift« (det senere Gads Magasin) 1898-1908, Lærer ved Folkeuniversitetet 1899-1912, ved Statens Lærerhøjskole 1903-14 samt Statens Tilsynsførende ved Folkehøjskoler og Landbrugsskoler 1913-26 og 1929-42.

Moltesen var Medlem af Dansk interparlamentarisk Gruppe fra 1909, dens Formand 1920-29, Medlem af den danske Delegation

ved Folkenes Forbund 1920-32, af det staaende fransk-svenske Forligsnævn, Formand for Det udenrigspolitiske Nævn 1929-32, Medlem af det interparlamentariske Raad og dets Eksekutivkomité, Præsident for den 21. interparlamentariske Konference i København 1923, ledende Senior i Studenterforeningen 1901, Formand for Foreningen Dannevirke fra 1927 samt Medlem af Bestyrelsen for Kong Fr. d. 7.s Stiiftelse paa Jægerspris, af Bikubens Tilsynsraad og af Censurkommissionen ved Lærereksamen. Desuden er han Forfatter til adskillige historiske Værker.

Da Jens Busk i 1906 havde forladt Ribekredsen, opstilledes Moltesen sammen med to andre Venstremænd og en Socialdemokrat, opnaaede kun det næsthøjeste Stemmetal, men valgtes derpaa ved det følgende Valg i Vinderup, genvalgtes indtil 1918, da han trak sig tilbage, valgtes paany 1920 og 24, men faldt 1926 og var derefter kun Folketingsmand een Periode mere, 1929-32, og desuden i den mellemliggende Tid 14. December 1926 - 29. April 1929 Udenrigsminister i Ministeriet Madsen-Mygdal; endelig har han været Medlem af Præstelønningskommissionen 1919 og af Kommissionen til Oprettelse af et Universitet i Jylland.

K² 1928. Dr. theol. h. c. 1929. K¹ 1942.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog.

Moltke, Adam Wilhelm, 1785-1864, Greve, Gehejmerraad, Minister. Landstingsmand for 3. Kreds 29. December 1849 - 20. Juni 1855 og for 1. Kreds 12. Juli 1855 - 8. September 1860. — Konservativ.

Født 25. August 1785 paa Einsiedelsborg ved Odense, Søn af Statsminister, Lensgreve Joachim Godske Moltke; undervistes af den senere Biskop J. P. Mynster, af hvem han privat dimitteredes til Student 1801, blev juridisk Kandidat og derpaa Auskultant i Højesteret 1805, Assessor i Højesteret 1809, Deputeret i Rentekammeret 1812-31 og i Finanskollegiet fra 1816, overtog 1818 Bregentved samt Ledel-

sen af Knuthenborg, som hans Hustrus 5-aarige Søstersøn, Greve F. M. Knuth, samtidig arvede; desuden blev Moltke Kurator for Vallø og Vemmetofte og købte 1828 Jomfruens Egede ved Fakse. Han blev 1831 Finansminister og 1845 Præsident i Rentekammeret.

A. W. Moltke var Premierminister for de fire første Forfatningsministerier, *Martsministeriet* fra 22. Marts til 16. November 1848, hvor han tillige var Finansminister samt Marineminister til 6. April, derpaa *Novemberministeriet* til 13. Juli 1851, hvor han var Udenrigsminister til 6. August 1850, *Juliministeriet* 13. Juli - 18. Oktober 1851 og endelig *Oktoberministeriet* til 27. Januar 1852.

Ved de første Valg til Landstinget stillede han sig baade i 1. og 3. Kreds, valgtes i sidstnævnte, hvor han genvalgtes 1853, men faldt 1855, hvorpaa han knapt en Maaned senere opnaaede at blive Landstingsmand for 1. Kreds ved et Suppleringsvalg, men nedlagde sit Mandat 1860. Desuden var han kongevalgt Medlem af Rigsraadene af 1854 og 55 indtil 1861, Præsident 1854-55. Han afslog at danne Ministerium 1854 og var 1860 Formand i Komiteen til Indsamling for Frederiksborg Slots Genopførelse.

Han døde 15. Februar 1864 i København. Hans Statue findes i Bronze i Bregentved Park, hans Buste paa Kunstmuseet, Frederiksborg og i Karise Kirkes Kapel samt i Rigsdagen.

Kammerherre 1809. R. 1815. K. 1824. DM. 1826. SK. 1828. RE. 1836. Ordensvicekansler 1843. Gehejmekonferensraad 1848. Ordenskansler og Overkammerherre 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Folkekalender for Danmark II, 1853, S. 27-33. Udvalg af Breve til P. Hjort, ny Samling, 1869, S. 518-19.

Moltke, Frederik Christian, 1854-1936, Lensgreve, Landstingsmand for 3. Kreds 19. September 1894 - 20. September 1910. — Højre.

Født 20. August 1854 paa Turebyholm Syd for Køge, Søn af efternævnte Lensgreve, Kammerherre Frederik Georg Julius Moltke; blev Student fra Herlufsholm 1873, cand. phil. Aaret efter, fulgte Forelæsninger paa Landbohøjskolen og arvede 1875 Grevskaftet Bregentved, som han styrede fra 1879. Han bort-

solgte op mod Halvdelen af det tilbageværende Fæstegods samt overlod Landboforeningerne Turebylille til Forsøgsgaard, og fra 1894 var han Kurator for Vemmetofte adelige Jomfru-Kloster, ombyggede 1887-

91 Bregentved Slot og havde forinden ved Grevskabets Gaard i Bredgade i København opført en særlig Tilbygning til den Moltkeske Malerisamling.

Frederik Moltke var Sogneraadformand for Haslev Kommune 1880-1921, Formand for Præstø Amts Landboforening 1885-1920,

Præsident for Dansk Fiskeriforening 1887-1902 og i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab 1911-30, Formand for De samvirkende sjællandske Landboforeninger 1910-24 og derefter deres Æresmedlem, Medlem af Landmandsbankens Bankraad til 1922, af Bestyrelsen for Kysthospitalet samt Formand for Faxe Kalkbruds Bestyrelse til 1932.

Ved Landstingsvalget 1894 valgtes han i 3. Kreds, genvalgtes 1902, men stillede sig ikke 1910; han var 1897 Formand for Kommissionen om Aalefiskeri og 1913 Medlem af Landbohøjskolens Tilsynsraad.

Han døde 23. Oktober 1936 paa Bregentved, hvor Godsets Beboere allerede 1924 havde rejst ham en Æresstøtte; tillige findes en Bronzestøtte sammesteds.

Hofjærgemester 1881. R. 1885. Kammerherre 1888. D. M. 1892. K² 1913. K¹ 1918. SK. 1925.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Blaa Bog 1936.

Moltke, Frederik Georg Julius, 1825-75, Lensgreve, Kammerherre, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858 og for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861 samt Landstingsmand for 3. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1875. — Højre.

Født 27. Februar 1825 i København, Søn af forannævnte Lensgreve Adam Wilhelm Moltke og Broder til efternævnte Greve

Moltke-Lystrup; blev Student 1842, begyndte at studere Jura, men indtraadte ved Krigens Begyndelse 1848 som Volontør i Udenrigsministeriet og var blandt andet Udsending til St. Petersborg og Paris i 1848 samt til Haag 1849, var Attaché ved Gesandtskabet i London 1850-55, forpagtede 1851 Turebyholm af sin Far, men 1864 arvede han Bregentved og blev Kurator for Vallø og Vemmetofte, var 1853-54 paa Udenlandsrejse i Italien og senere paa flere repræsentative Rejser for Christian IX.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig forgæves i Fakse-Kredsen, valgtes 1855 i Køge-Kredsen, hvor han med 17 Stemmer slog dennes Folketingsmand N. C. Lind, genvalgtes her 1858, men faldt 1861 for en Venstremand. Han var derpaa 1864-66 Medlem af Landstingets Rigsraad for 3. Kreds, søgte i Juni 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov forgæves Valg i 3. Landskreds, hvor han derimod opnaede Valg knap 4 Maaneder senere og Genvalg 1870. 1874 afslog han en Opfordring til at danne Ministerium, men blev ved Ministeriet Estrups Dannelse 11. Juni 1875 dets Udenrigsminister. Han døde nogle Maaneder efter.

Han døde 1. Oktober 1875 paa Bregentved, og her findes et Mindesmærke med hans Medaillon, medens en Bronzestøtte findes paa Vallø.

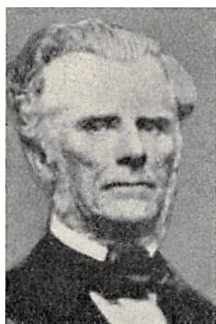
Kammerherre 1851. R. 1856. K. 1866. SK. 1873.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1875, Nr. 837. A. F. Kriegers Dagbøger, Bd. IV-V, 1921-23.

Moltke-Hvitfeldt, Adam Gottlob, 1798-1876, Gehejmekonferensraad, Greve. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866; kongevalgt (udnævnt 9. December 1861) 1866 - 18. Juni 1868. — Højre.

Født 10. Juni 1798 i Trondhjem, Søn af Greve, Højesteretsassessor, senere Amtmand Gebhard Moltke-Hvitfeldt; blev Student 1816, juridisk Kandidat 1819, Gesandtskabsattaché i Paris 1824-28, Legationssekretær i Wien

1829-30, Hofmarskal hos Kronprins Christian 1832 og forblev i denne Stilling, da denne blev Konge efter Frederik den VI's Død, indtil 1842, var derefter 1846-48 Ministerresident i Neapel, det sidste Aar tillige

ved de sardinske og toskanske Hoffer, arvede 1851 Stamhuset Moltkenborg paa Fyn samt Hovedgaarden Mullerup, bortsolgte en mindre Del af Fæstegodset, købte 1861-62 Graasten m. m. af Staten, men solgte allerede 1865 disse Godser til Prins Christian af Augustenborg.

Moltke-Hvitfeldt blev 1860 Repræsentant i Fyns Diskontokasse. deltog 1864 i Oprettelsen af Landboskolen ved Grænsen og var 1865-71 Formand for Dansk Fiskeriselskab.

Ved Folketingsvalget 1858 opstilledes han i Nyborg-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand Gomard, men uden Held. Derimod lykkedes det ham ved Landstingsvalget Aaret efter i 6. Kreds at blive valgt. I 1861 fik han Sæde som kongevalgt Medlem i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, overgik herfra 1864 til Rigsraadets og 1866 til Rigsdagens Landsting, men udtraadte 1868. Han var afgjort Helstatsmand, stemte 1863 imod Novemberforfatningen og 1865 imod den gennemsete Grundlov.

Han døde 23. Marts 1876.

Kammerjunkere 1822. Kammerherre 1834. R. 1836. K. 1840. DM. 1847. Gehejmekonferensraad 1858. SK. 1861.

Bricka I. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Moltke-Lystrup, Christian Carl Henrik, 1833-1918, Gehejmekonferensraad, Kammerherre, Greve. Landstingsmand for 3. Kreds 19. November 1875 - 1. Oktober 1886; kongevalgt 28. Juli 1887 - 29. September 1917. — Højre.

Født 13. Maj 1833 i København, Søn af Lensgreve Adam Wilhelm Moltke; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1851, cand. poli.: 1856, derefter Attaché ved Gesandtskaber i London til 1859, Legationssekretær i Wien 1859-62, tog derefter hjem for at bestyre det i 1857 købte Gods

Lystrup ved Fakse, hvortil i 1872 kom Gaarden Sorvad paa Djursland og det 1895 arvede Jomfruens Egede ved Lystrup. Endvidere var han fra 1893 Kurator for Vallø Stift, deltog i Krigen 1864 som Løjtnant ved Kavalleriet og blev blandt andet kendt som Landmand ved Optrætning af »Lystrup-Kvæget«.

Moltke-Lystrup var Medlem af Præstø Amtsraad 1871-95, Formand for Faxe og Omegns Sparekasse siden Stiftelsen 1869, for Præstø Amts landøkonomiske Forening 1864-76, Medlem af Handelsbankens Bestyrelsesraad og af de østjællandske Baners Bestyrelse.

Ved et Suppleringsvalg i 3. Landstingskreds blev han sin afdøde Broders, Frederik Moltkes, Efterfølger, genvalgtes 1878, men trak sig tilbage 1886. Aaret efter blev han udnævnt til kongevalgt Medlem af Tinget, som han forlod Aaret før sin Død. Han var 1887-1910 med nogle Afbrydelser Medlem af Finansudvalget, til 1901 flere Gange dets Formand, fremdeles Formand for sit Parti i Landstinget 1887-94, derefter Næstformand og fra 1888 Medlem af Rigsretten. Han afslod 1900 Opfordringen til at danne Ministerium.

Han døde 21. December 1918 paa Lystrup.

R. 1864. Kammerherre 1865. DM. 1888. K² 1890. K¹ 1892. Ordensskatmester 1909. SK. 1910. Gehejmekonferensraad 1911.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1918.

Monrad, Ditlev Gothard, 1811-87, Biskop, Minister. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 4. December 1849 - 27. Maj 1853 og 11. Oktober 1853 - 7. November 1865 samt for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 16. Maj 1882 - August 1886 — Liberal, nærmest Højre, fra 1882 nærmest Venstre.

Født 24. November 1811 i København, Søn af Fuldmægtig i Rentekammeret Otto Sommer Monrad, kom 1815 til Trondhjem, hvor Faderen, der var norsk, var blevet Foged; Fa-

derens Sindssygdом bevirkede, at Sønnen 1819 kom til en Slægting i Præstø, 1826-27 til Vordingborg og derfra i Huset hos en Præst

i Pedersborg ved Sorø. Han blev privat dimmitteret som Student 1830, cand. theol. 1836, mag. art. i østerlandske Sprog 1838, studerede videre i Paris 1838-39, udgav de følgende Aar »Flyvende politiske Blade«, var Medredaktør af »Fædrelandet« 1840-41, af »Dansk Folkeblad«

1843-46, hvorpaa han blev Præst i Vester Ulslev paa Lolland, 1849 Biskop over Lolland-Falster, afskedigedes 1854 paa Grund af Modstand mod Ørstedes Politik, blev Aaret efter Overskoledirektør og Departementschef i Kultusministeriet, 1858 dets Direktør, men rejste efter sin derpaa følgende Ministerperiode 1859-64 til New Zealand 1865-69; efter Hjemkomsten blev han Præst i Brøndbyøster ved København og 1871 paany Biskop over Lolland-Falster. Han er Forfatter til adskillige, navnlig politiske Skrifter.

D. G. Monrad, der 1841-46 havde været Borgerrepræsentant og derefter Stænderdeputeret for København, kaaredes med nogle Maaneders Afbrydelse i 1853 til Folketingsmand for Nykøbing F. i Tiden 1849-65, da han udtraadte af Folketinget, søgte derefter 1871 forgæves Valg ved et Suppleringsvalg i Helsingør, Aaret efter ved et Valg i Roskilde og kom i 1882 igen ind i Folketinget ved et Suppleringsvalg i Middelfart, nærmest som Venstremand, genvalgtes ved Kaaring 1884, men udtraadte 1886. Han var 22. Marts-16. November 1848 Minister for Kirke- og Skolevæsenet i Moltkes 1. Ministerium samt i Slutningen af Halls 1. Ministerium (6. Maj-2. December 1859), Halls 2. Ministerium 24. Februar 1860-31. December 1863, hvor han desuden indtil 15. September 1861 fungerede som Indenrigsminister. Derpaa dannede han sit eget Ministerium 31. December 1863-11. Juli 1864, i hvilket han selv var Finansminister og Minister for Holsten og Lauenborg samt Udenrigsminister indtil 8. Januar og 3. April-6. Juli 1864. Han blev 1856 tingvalgt Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855. Udformningen og Gennemførelsen af Grund-

loven af 5. Juni 1849 skyldtes i overvejende Grad D. G. Monrad.

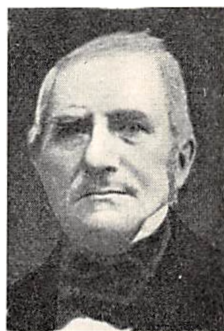
Han døde i Nykøbing F. 28. Marts 1887. Hans Mindesmærke findes paa Nykøbing Kirkegaard og hans Buste bl. a. paa Kunstmuseet, i Rigsdagen og i Maribo Kirkes Landemodesal.

R. 1850. DM. 1854. K. 1859. SK. 1864. Dr. theol. h. c. 1879.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. N-n. Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1880-81. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. P. Vedel: Bidrag til Monrads Biografi («Tilskueren» 1904-05). E. Henrichsen: Mændene fra 48, 1911. Aage Friis: D. G. M.s Deltagelse i Begivenhederne 1864, 1914. Fr. Nørsgaard: D. G. M., 1918. Erik Skram: Sønderjydske Aarbøger, 1925. Harald Nielsen: Mænd og deres Gerninger, 1929. P. Bagge: Studier over D. G. M.s Statstanker, 1936. S. Hauge: Studier over D. G. M. som religiøs Personlighed, 1944. A. Nyholm: Religion og Politik, 1947. P. Stavnstrup: D. G. M., 1948. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 485-87.

Mortensen, Christian, 1805-94, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og 16. September 1853 - 20. Juni 1855. — Nationalliberal.

Født 19. Juli 1805 i Odense, Søn af Værts-husholder og Brændevinsbrænder Søren Mortensen, der blev Ejer af Ellegaard ved Odense, som Sønnen overtog 1826; C. Mortensen solgte denne Gaard 1856 og købte i Stedet Gl. Møllegaard i Vor Frue Landsogn ved Odense, som han ejede indtil 1886 og boede i til sin Død.

C. Mortensen var Skolepatron fra 1829, Formand for Sogneforstanderskabet 1842-53, Medlem af Amsraadet 1842-56, Tiendekommissær 1852-64 og Landvæsenkommissær fra 1853 til sin Død.

Ved de første Landstingsvalg i 6. Kreds, valgtes han som Nummer 5 blandt 21 Kandidater, hvoraf kun de syv kunde opnaa Valg; han faldt imidlertid ved Valgene 1853, men da en af de nye Landstingsmænd, Gaardfæster C. A. Maaløe, seks Uger efter afgik ved Døden, opstilledes Mortensen ved Sup-

pleringsvalget og blev valgt. Han stillede sig ikke senere. Han var en af Landstingets Sekretærer 1853-55.

Han døde 28. Maj 1894 paa Gl. Møllegaard.

Kammerraad 1853.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Mortensen, Edward E., se Mitens, Edward.

Mortensen, Jens, 1838-1904, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 30. September 1890 - 21. September 1898. — Venstre.

Født 17. August 1838 i Randlev Sydøst for Odder, Søn af Gaardejer Morten Jensen, gik paa Saxild Højskole 1853-54 og 1854-55 og var Elev under Landhusholdningsselskabet 1857-60, var Avlsforvalter 1860-67, deltog i Krigen 1864, blev 1867 Gaardejer i Ondrup Vest for Fødebyen, hvor han ejede Teglbrændergaarden paa ca. tre Tønder Hartkorn, senere desuden et Hus i Odder.

J. Mortensen var Medlem af Odder Sogneraad 1874-80 og paany 1886-91, dets Formand 1877-79 samt 1886-90, Formand for Aarhus Amts Sogneraadforening 1886-90, Sekretær for Hads Herreds Landboforening 1880-85, Formand 1885-93, Næstformand for Hads-Ning Herreders Jernbaneselskab og Medlem af dets Forretningsudvalg.

Ved Landstingsvalget 1890 valgtes han i 9. Kreds, sad Perioden ud, men opstilledes ikke senere. Han var Medlem af Det forhandlende Venstre og en af Landstingets Sekretærer 1891-95.

Han døde 12. Juli 1904.

Rigsdagskalender 1890.

Mortensen, Martinus, 1855-1940, Redaktør. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers Bykreds) 29. Maj 1906 - 25. Maj 1909 og 20. Maj 1910 - 22. April 1918 samt for Randers Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Randers Amtskreds 26. April 1920 - 6. Juli 1920. — Socialdemokratiet.

Født 9. December 1855 i Ugilt Sydøst for Hjørring, Søn af Husejer Morten Sørensen

(Kobbersholt); begyndte som Maskinarbejder og tog derefter Maskinmestereksamen, 1. Del 1872 og 2. Del to Aar senere, hvorpaa han nogle Aar sejlede som Maskinmester. 1888 blev han imidlertid Redaktør af »Randers Arbejderblad«, den senere »Socialdemokraten for Randers og Omegn«, hvis Redaktør han var til Begyndelsen af Tyverne, da han fik en Lotterikollektion i København.

M. Mortensen var Medlem af Smede- og Maskinarbejdernes Hovedbestyrelse 1887, af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse fra 1890, af Randers Byraad 1895-1900 og fra 1906 samt af Byens Havneudvalg, Bygningskommission, Brandkommission m. m., endelig var han i en Aarrække Medlem af Købstadforeningens Repræsentantskab.

Han stillede sig forgæves ved Folketingsvalgene 1890 og 1892 henholdsvis i Søndervinge-Kredsen og i Odder-Kredsen. I 1903 var han Poul Rasmusens Modkandidat i Randers Bykreds, hvor han kun manglede et Par Hundrede Stemmer i at sejre. Ved Valget 1906 fik han 54 Stemmer mere end Rasmusen, men blev i 1909 slaaget af Adjunkt Neersøe, der havde afløst Rasmusen som Højres Kandidat. Aaret efter tilbageerobrede Mortensen imidlertid Kredsen og beholdt den, til han ved Julivalget i 1920 trak sig tilbage.

Han døde 9. December 1940 i København.

Medlemmerne af Folketinget 1906, 10 og 14.

Mossin, Christian Frederik, 1805-67, Sognepræst. Landstingsmand for 4. Kreds 27. November 1857-1. August 1862. — Konservativ.

Født 25. Juli 1805 i Rønne, Søn af Major, Tøjmester ved Bornholms Artilleri Christian Peter Mossin; blev Student fra Rønne 1823, cand. theol. 1830, Adjunkt ved

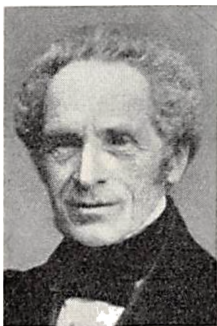
Rønne lærde Skole samme Aar, Sognepræst til Olsker og Allinge 1834, Sognepræst i Aa- kirkeby fra 1846 til sin Død 1867.

Ved Suppleringsvalget 1857 efter den første bornholmske Landstingsmand, Kammerherre L. V. H. Krabbes Død blev Mossin den foretrukne med 27 Stemmer mod 17, men udtraadte fem Aar senere og stillede sig ikke senere.

Han døde 7. Maj 1867.

Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. I, 1870. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 3. Afsnit, 1937.

Mourier, Charles Ferdinand Leonard, 1800-80, Overretsassessor, Konferensraad. Folketingsmand for Københavns 6. Valgkreds 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 1. December 1800 i København, Søn af Direktør i Asiatisk Kompagni René Pierre François Mourier, blev 1818 Student fra Metropolitanskolen, cand. jur. 1822 samt vandt 1826 Universitetets Guldmedaille. Straks efter sin Eksamen blev han Volontør i Danske Kancelli og

Privatsekretær hos A. S. Ørsted til 1831, da han blev Overretsassessor, 1852 Assessor i Højesteret og Marts 1871 Højesteretsjustitiarius.

Mourier var Næstformand i Landbokommissionen 1849, Medlem af Bestyrelsen for det Ørstedske Prisedaillelegat og Medstifter af 5. Juni-Foreningen 1851, Medlem af Kommissionen om en ny Straffelovbog 1850 samt paany 1859, af Justitsdirektionen for Klasselotteriet 1860-71, Formand for Overligningskommissionen i København 1862-65, Repræsentant i Nationalbanken 1864-69 og 1871-75, Formand 1867-68 og 1872-74, og endelig Repræsentant 1860 samt 1865 Meddirektør i Det almindelige Brandassurance-Kompagni for Varer og Effekter. Han var 1856 Medlem af Kommissionen til at bedømme Guvernør Scholtens Embedsførelse og førte 1877 Forsædet i Rigsretten om de to Rigsretssager, medens han 1855-56 ikke var medtaget i Rigsretten.

Ved det første Folketingsvalg 1849 kaare-

des han i Københavns 6. Kreds, men lod sig ikke opstille senere; han var derimod kongevalgt Medlem af Rigsraadene af 26. Juli 1854 og 2. Oktober 1855, gik 1864 over til Rigsraadets Landsting, men ønskede 1866 ikke Sæde i Rigsdagens Landsting. Han afslod ligeledes 1849 at modtage Posten som Indenrigsminister.

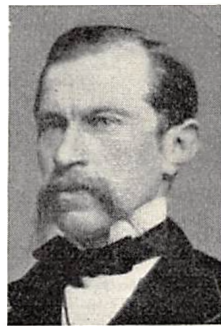
Han døde 25. Juni 1880 i København.

Justitsraad 1842. R. 1850. DM. 1859. Konferensraad 1862. K. 1868. SK. 1871. Dr jur. h. c. 1879.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskaler der. 1856. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. III. Tid. 1880, Nr. 1085.

Mourier-Petersen, Christian Helenus, 1828-1903, Proprietær. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født 26. November 1828 paa Engelsholm ved Vejle, Søn af Godsejer, Generalkrigskommissær Christian Petersen. Efter at have nydt Undervisning i Hjemmet gik han et Par Aar 1842-44, i Frederiksborg Skole og studerede derefter Forstvæsen; var 1848 frivillig Herregaardsskytte og foretog i de følgende

Aar en længere Udenlandsrejse. Han købte 1854 Ryomgaard med to tilhørende Gaarde (63 Tdr. Hartkorn) i Marie Magdalene Sogn mellem Randers og Grenaa; et Par Aar før sin Død solgte han Ryomgaard og flyttede til Skanderborg.

Mourier-Petersen var i 24 Aar, 1862-85, Formand for Sogneraadet, 1874 Medstifter og siden Formand for Sognets Syge- og Sparekasse indtil 1885, Medlem af Bestyrelsen for Hagelskade-Forsikringen i Jylland og siden 1873 Landvæsenskommissær.

Ved Folketingsvalget 1864 opstilledes han mod Venstres Kandidat og Folketingsmand i Grenaa-Kredsen, Gaardejer C. C. Bønløkke, og sejrede med 460 Stemmer mod 301, men blev 1866 fortrængt af denne og deltog ikke senere i det politiske Liv. I 1865 stillede han sig mod Bønløkke ved Valget til Rigsraadets Folketing, men uden Held.

Han døde 31. Oktober 1903 i Skanderborg.
R. 1884.

Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900.

Mourier-Petersen, Peter Paul Christian Ferdinand, 1825-98, Hofjægermester, Gods-ejer. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 14. Juni 1861 - 4. Juni 1866 og Landstingsmand for 9. Kreds 18. Oktober 1866 - 7. August 1898. — Højre.

Født 9. Juli 1825 paa Engelsholm ved Vejle, Søn af Godsejer, Generalkrigskommissær Christian Petersen, og Broder til forannævnte Christian Mourier-Petersen; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1843, gik med

som Frivillig i Kriger. 1848 og blev Sergent, men afsluttede Aaret efter sine Studier som juridisk Kandidat, købte 1850 Hovedgaarden Ulstrup Syd for Hobro, solgte den igen 1855, ejede en kort Tid Lystrup og fra 1857 Hovedgaarden Rugaard med Avlsgaarden Frydensberg mellem Grenaa og Æbeltoft.

Mourier-Petersen var Medlem af Randers Amtsraad fra 1862, af Skoledirektionen, af det lokale Sogneraad fra 1868, dets Formand siden 1870, endvidere Formand for Hedeselskabet fra 1866, medvirkede ved Starten af Randers-Grenaa-Banen, hvis Bestyrelse han sad i 1876-81, Landvæsenskommissær fra 1881 og Medlem af Handelsbankens Bankraad 1894.

Ved Folketingsvalget 1861 kaaredes han i Æbeltoft, genvalgte 1864 samt til Rigsraads Folketing baade 1864 og 65, men faldt ved begge Valg i 1866 for en Modstander af den reviderede Grundlov, hvorpaa han valgtes i 9. Landstingskreds, som genvalgte ham til hans Død. Han var Medlem af Fællesudvalget om Grundlovssagen 1865 og Medlem af Rigsretten siden 1879.

Han døde 7. August 1898 paa Rugaard, i hvis Have Hedesageris Venner 1912 rejste ham et Mindesmærke; desuden findes en Mindesten ved Mallehøje Østergaard.

Jægermester 1861. Hofjægermester 1867. R. 1869. DM. 1875. K² 1887. Kammerherre 1893.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Matzen) 4-10-1898, Tidenden Sp. 23-24. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd., 1917, S. 486.

Mulvad, Mathias Stenfeldt, 1805-76, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 7. Juli 1852 - 3. Juni 1853. — Nærmest Konservativ.

Født 27. Juni 1805 paa Hovedgaarden Østergaard i Aasted Sogn Nord for Skive, Søn af Forpagter Peter Mulvad, uddannedes ved Landvæsen og købte 1844 af sin Svigerfader, Godsejer Tøttrup til Dueholm, dennes Gaard Rolstrup paa Mors, men solgte den 1853 og flyttede til Nykøbing Mors, hvor han blev Bestyrer af Byens Sparekasse, som han var med til at oprette 1852; fra 1866 var han Sparekassens Kasserer og Bogholder.

Mulvad var tillige Medstifter af Morsø Landboforening 1844 og Formand de første 5 Aar, Tiendekommissær for Mors 1854-64, Forligskommissær og Kirkeværge samt Suppleant i Thisted Amtsraad 1845-48. Han var Medlem af Augustforeningen 1864.

Ved det første Landstingsvalg i 8. Landstingskreds stillede han sig 1849 med 16 andre, men opnaaede kun 11 Stemmer; først ved et Suppleringsvalg i samme Kreds knap tre Aar senere lykkedes det ham at opnaa Valg. Han faldt imidlertid ved de ordinære Valg Aaret efter og lod sig ikke genopstille.

Han døde 14 Juli 1876 i Nykøbing Mors.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Munch, Peter Rochegune, 1870-1948, Dr. phil., Minister. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 25. Maj 1909 - 22. April 1918, for Svendborg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Svendborg Amtskreds 26. April 1920 - 30. Oktober 1945. — Det radikale Venstre.

Født 25. Juli 1870 i Redsted paa Mors, Søn af Landmand Chresten Møller Munch; blev

Student fra Viborg 1889, cand. mag. 1895, Dr. phil. 1900, var i en Aarrække Lærer ved forskellige københavnske Privatskoler, blandt

andet ved Frk. Kruses Skole samt ved Statens Lærerhøjskole 1901-09, underviste navnlig i Historie og Samfundskundskab, hvori han udgav flere Lærebøger, og virkede desuden som Foredragsholder, Journalist og Medarbejder ved adskillige kendte historiske Værker.

Senere tog hans politiske og internationale Arbejde det meste af hans Tid.

P. Munch blev Medlem af den danske Rigsdagsdelegation til Fredskonferencen i Paris 1919 og derefter af Delegationerne til Folkenes Forbund 1920-31, ligesom han var Medlem af Folkeforbundsraadet 1933-36. Han var Medlem af Bestyrelsen for Københavns radikale Venstreforening, af Rask-Ørsted Fondets Komité, af Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie 1931 samt Formand for Institutet for Historie og Samfundskundskab fra 1927 til sin Død og for den nationale Kommission for intellektuelt Samarbejde. Han var Senior i Studenteforeningen 1894, sad i Studentersamfundets Bestyrelse 1902-03 og redigerede »Det ny Aarhundrede« 1903-09.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Rudkøbing og var meget nær ved at slaa Kredens Folketingsmand, N. Guldbrandsen, hvilket da ogsaa skete 1909, og siden genvalgtes P. Munch paa Langeland. Han blev Indenrigsminister i Zahles 1. Ministerium 28. Oktober 1909 - 5. Juli 1910, Forsvarsminister i hans 2. Ministerium 21. Juni 1913 - 29. Marts 1920 og endelig Udenrigsminister i Ministeriet Stauning-Munch fra 30. April 1929 til Rekonstruktionen 8. Juli 1940. Han var Medlem af Samarbejdsudvalget 1940-45 og af Det udenrigspolitiske Nævn 1941-45.

Han døde 12. Januar 1948 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. G. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1933. Det radikale Venstre 1905-30, 1930. Blaa Bog 1947.

Mundberg, Anton Nielsen, 1837-1901, Detailhandler. Landstingsmand for 1. Kreds 21.

September 1898 - 28. Januar 1901. — Socialdemokratiet.

Født 15. Juni 1837 ved Struer, Søn af Gaardmand og Sognefoged Mundberg; han uddannedes ved Handelen, kom paa Grüners Handelsakademi og drev derefter selvstændig Handelsvirksomhed — en Aarrække havde han saaledes en Høkerforretning — samt var Medarbejder ved »Social-Demokraten«.

Ved Folketingsvalgene 1876 og 79 stillede han sig forgæves mod Etatsraad Casse i Københavns 7. Valgkreds, derefter ved et Suppleringsvalg i 5. Valgkreds 1880, da Bille var udtraadt; Professor Goos sejrede her med 2611 Stemmer, men Mundberg opnaede dog 1328. Endelig søgte han Valg i Nakskov 1892, hvor han kun fik 35 Stemmer. I 1898 valgtes han i 1. Landstingskreds, men døde halvtredie Aar senere.

Han døde 28. Januar 1901.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Mindetale i Landstinget (Matzen) 30-1-1901, Tidenden Sp. 755.

Mundt, Carl Emil, 1802-73, Professor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 2. Distrikt (Sorø) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 1. Kreds 7. Oktober 1854 - 20. Juni 1855. — Nærmest Konservativ.

Født 4. April 1802 i København, Søn af Guldsmed Philip Mundt; blev Student fra Metropolitanskolen 1821, var 1825-26 paa en Studierejse i England, blev 1829 cand. theol. og samtidig ansat som Adjunkt ved Sorø Akademi, tog 1842 Magistergraden i Matematik og konstitueredes Aaret efter som Lektor ved Akademiet med Astronomi og Matematik som Undervisningsfag, men da Skolens For-

hold 1849 omdannedes, fik han sin Afsked med Pension, blev endnu i nogle Aar boende i Sorø, men flyttede derefter til Frederiksberg og virkede blandt andet som Tilsynsførende ved Realskoleundervisningen.

Mundt, der blandt andet har udgivet flere meget anvendte Lærebøger i Matematik, blev 1849 Medlem af Videnskabernes Selskab.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 opstilledes han sammen med de to senere Landstingsmænd Arvefæster F. H. L. Lüders og Sogneprest P. Chr. Kierkegaard, som han bescjrede. Desuden valgtes han til Landstinget ved et Suppleringsvalg i 1. Kreds 1854, men søgte forgæves Genvalg det følgende Aar baade ved de ordinære Valg og ved det paafølgende Suppleringsvalg. Ved Valget i Juni 1855 havde han ogsaa stillet sig i 2. Landstingskreds, men ligeledes uden Held. I Aarene 1850-52 blev han af Folketinget valgt til Statsrevisor.

Han døde 22. December 1873 paa Frederiksberg.

Titulær Professor 1849. R. 1869.

Bricka I og II. Saltronsen I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Breve til og fra B. S. Ingemann, 1879. S. 492-94.

Munk-Poulsen, Jens, 1860-1921, fhv. Lærer. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Thisted Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Venstre.

Født 8. August 1860 i Søndre Vorupør Vest for Thisted, Søn af Fisker Poul Jensen Munk; indtil 1880 var han ogsaa selv Fisker, men kom derefter paa Ranum Seminarium, hvorfra han fire Aar senere tog Skolelærer-eksamen og blev Lærer i sin Fødeby 1888-1911. Desuden var han i en Aarrække Forretningsfører for

Andels-Fiskeeksportforeningen »Fiskercompagniet« i Vorupør og Ejer af en større Husmandsloed.

Munk-Poulsen var Medlem af Sogneraad og Menighedsraad, af Bestyrelserne for

Aarup Mølles Afvandingsarbejde, for Foreningen til Understøttelse af forulykkede Fiskeres Efterladte i Thisted Amt, for Fiskerforeningen, for Nørre Nissum Seminarium og Højskole, Formand for Laaneforeninger i Vorupør, for Sygekassen, for Fiskercompagniet og for Aalegaardsnævnet i Thisted Amt samt Medlem af Fiskeriafdelingen indenfor Arbejderforsikringsraadet.

Ved Folketingsvalget 1901 opstilledes han som Højremand i Thisted-Kredsen, 1910 som Venstremand mod den radikale Slengerik i Middelfart, men uden Held begge Steder. Han valgtes 1913 i Thisted-Kredsen og genvalgtes, til han 1920 trak sig tilbage; han var Medlem af Udvalget af 1913 til Under søgelse af Fiskeriforholdene i den nordlige Del af Øresund og Medlem af Fiskerikommissionen af 1902.

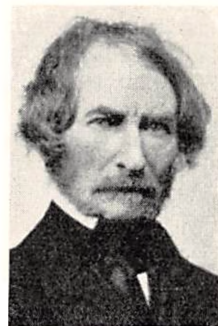
Han døde 16. August 1921.

R. 1908.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1921.

Müllen, Lauritz Michael, 1800-78, Major. Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1858 og 30. November 1858 - 20. September 1872. — Venstre.

Født 25. August 1800 i Daugaard Øst for Vejle, Søn af Gaard-ejer Johan Ludvig v. Müllen, bortkastede 1842 von i Navnet, kom 1814 paa Landkadetakademiet, blev 1820 Sekondløjtnant, 1829 Premierløjtnant, men var blandt andet paa Grund af sine frisindede Ideer blandt dem, der ved Hærens Reduktion 1842 afskedigedes, dog med Titel af Stabskaptajn. Han var 1840, 42 og 45 paa Rejse i Island, købte 1846 Nørrealleenlyst paa Falkoneralleen i København, gjorde paany Tjeneste i Krigen 1848-50, blev en Tid Pladskommandant ved en Eksercerskole i Horsens, fik Titel af Major 1849 og tog sin Afsked 1851.

L. M. Müllen var Medstifter af Læseforeningen 1835 samt Medlem af dens Bestyrelse og Formand 1840-45, Repræsentant i

Trykkefriheds-Selskabet 1838, var 1853 Medstifter af Folkevennernes Selskab og dets Formand indtil dets Opløsning 1855, Medlem af Bestyrelsen for Bondevennernes Selskab fra 1855, Næstformand i Østifternes Folkeforening siden 1865, Formand for Københavns første Arbejderforening 1856-60 samt sluttede sig 1865 til Oktoberforeningen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Københavns 6. Distrikt, ligeledes i 1852 og 53 ved Folketingsvalg i Sønderbroby, Svendborg Amts 5. Valgkreds, men kaaredes ved det andet Valg 1853 i Ringsted-Kredsen, hvor han genvalgtes indtil 1872, da han trak sig tilbage. Han faldt ved Valget 1858, men da Stemmeforskellen var saa ringe, blev der foretaget Omvalg, og ved det sejrede Müller overlegent. Han var Medlem af Finansudvalget 1853-56, af Det folkelige Venstres Bestyrelse 1868-70 og af Det forenede Venstres 1870-72; han valgtes ogsaa til Medlem af Rigsraadets Folketing 1864 og 65 og havde blandt andet Sæde i det første Fællesudvalg om Grundloven 1864-65.

Han døde 10. Februar 1878.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870. J. V. Christensen: Midtsjællands Historie, Bd. II, S. 259-60.

Müller, Hans Christopher, 1818-97, Sysselmand, Folketingsmand for Færøerne 27. Juli - 18. December 1858 (Valget blev forkastet) og 27. September 1859 - 7. Juni 1864, Lands-tingsmand for 12. Kreds April 1865 - 19. August 1886 og atter Folketingsmand for Færøerne 15. Marts 1887 - 10. Marts 1890. — Højre.

Født 2. September 1818 i Thorshavn paa Færøerne, Søn af Sys- selmand Rasmus Müller; blev allerede 1839 konstitueret i Fade- rens Embede og aflø- ste ham 1843 som Sys- selmand paa Strømø, blev 1857 tillige Agent for Firmaet Koch og Henderson ved Damp- skibsfarten, var 1866-90 Ekspeditør for Det forenede Dampskibsselskab, siden 1869 til-

lige Postekspeditør i Thorshavn og desuden Ejer af et Par Marker i Kvivig og Tjørnevig samt af en Grund i Thorshavn.

H. C. Müller var Medlem af Lagtinget 1852-54, 1857-58, 1865-80 og 1883-92, af dette indvalgt i Amtsskoledirektionen 1857-59, 1867 -69 og 1889-91; han var Borgerrepræsentant i Thorshavn 1866-72 samt Direktør for Færø Sparekasse i en Aarrække; fra 1849 var han en Tid lang konstitueret som Sorenskriver og blandt andet 1852 som Landfoged. Siden 1844 forsynede han Universitetets Museum med naturhistoriske Sager fra Færøerne, senere den zoologiske Have med Fugle, havde selv en betydelig Fugle- og Ægssamling og skrev 1862-63 Afhandlinger om »Færøernes Fuglefauna« og om »Grindfangsten«.

Ved de første Folketingsvalg paa Færøerne, 1851 og 52, stillede han sig mod Venstremanden N. C. Winther, men uden at blive valgt; først da Winther havde trukket sig tilbage, stillede Müller sig igen ved Valget 1858 og sejrede; der maatte dog et Omvalg til. Han genvalgtes 1861, men faldt 1864. Aaret før var han desuden forgæves opstillet til Landstingsvalget paa Færøerne, opnaede Valg her 1865 og Genvalg 1866, 70 og 78, men faldt 1886. Aaret efter lykkedes det ham endnu engang at blive Øernes Folketingsmand, men han søgte derefter ikke oftere Valg. Han havde 1864-65 repræsenteret Færøerne i Rigsraadets Folketing.

Han døde 25. December 1897.

DM. 1874. R. 1890.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Föringatidindi 6-I-1898.

Müller, Hans Christian Diderik, 1835-1902, Skolebestyrer, Sognepræst, Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Højre.

Født 5. September 1835 i Odense, Søn af Kasserer Hans Müller; blev Student fra Odense 1854, cand. theol. 1859, tog derefter paa en Studierejse til Tyskland og Schweiz og var de følgende Aar Lærer i København, bl. a. ved Professor Bjerrings Pigeskole 1863-75, hvor han blev Underbestyrer; desuden studerede han Kirkeret. Han fik 1875 Embede som Sognepræst for Bregninge paa Taasinge, forflyttedes 1882 til Ledøje-Smørum ved København og fire Aar efter til Her-

følge, der indtil 1893 desuden havde Sædder som Anneks.

H. C. D. Müller var 1896 Medstifter af og en Tid Næstformand for Præsteforeningen samt skrev 1868-71 det ufuldendte Værk

»Om Stat og Kirke eller de religiøse og kirkelige Forhold i Danmark efter Danmarks Riges Grundlov«.

Ved Folketingsvalget i Oktober 1866 stillede han sig forgæves i Sønderbroby-Kredsen mod Statsrevisor Høgsbro, opnaaede derimod tre Aar senere Valg i Middelfart, hvor han med 13 Stemmer slog Venstres Folketingsmand Lærer Jagd, som dog ved det paafølgende Valg 1872 erobrede Kredsen tilbage. Müller søgte Aaret efter endnu engang forgæves Genvalg, og det gik heller ikke stort bedre, da han 1887 og 98 lod sig opstille mod henholdsvis Hørup og P. A. Alberti. Müller var Medlem af Kommissionen for Afholdelse af Skolelærereksamen 1870-78 og af Kommissionen om de grønlandske Kirke- og Undervisningsforhold 1871.

Han har udgivet politisk-statistiske Oversigter over Valgene fra 1848 til 94 samt over Ministerierne 1848-66, »Historiske Efterretninger om Rigsraadets og Rigsdagens Stilling. Et politisk Indlæg i Forfatningsstriden«, 1865, »Det forenede Venstres Program og Parti, samt Situationen med dets nye Statsret«, 1873, og »Nogle Hovedpunkter ved den politiske Situation«, 1882; hans politisk-historiske Arkiv overgik efter hans Død til Statsbiblioteket i Aarhus.

Han døde i Herfølge 24. Februar 1902.

R. 1895.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Pennetegninger 1870.

Müller, Johan Mikael Andreas, 1805-81, Toldinspektør. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 27. Maj 1853-8. August 1854. — Konservativ.

Født 28. November 1805 i København, Søn af Hattemager Georg Gottfried Michael Müller; blev Volontør i Generaltoldkammer- og Kommercekollegiets slesvigske Kontor 1821,

konstitueret Kopist i dets Kontor for Holsten og Lauenborg 1830, virkelig Kopist to Aar senere, konstitueret Fuldmægtig i dets slesvigske Kontor 1833, Renteskriver samstedts 1836, Overtoldinspektør i Hertugdømmet Slesvig 1838, 3. Toldinspektør i København 1844 og Told- og Konsumptionsinspektør i Aarhus fra 1847 til han sidst i 60erne tog sin Afsked og bosatte sig i København.

Under Krigen 1849 var Johan Müller meget virksom med at skaffe Underretninger til den danske Hær samt var Medlem af Betryggelseskomiteen i Aarhus. Ligeledes ledede han under den store Koleræpidemi 1853 alle Sundhedsforanstaltningerne og fik i den Anledning i 1854 en Hædersgave fra Byen. Under Krigen 1864 blev han dømt til Vand og Brød af den tyske General v. Falkenstein og maatte flygte til Norge for at undgaa ny Fængsling for Spioneri.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han samtidig med Hother Hage i Aarhus-Kredsen, men opnaaede kun 97 Stemmer mod 431; Aaret efter søgte han i Februar Valg i Grenaa-Kredsen mod dennes Folketingsmand Lærer Wad, som dog bevarede Kredsen, men som ved Valget tre Maaneder senere trak sig tilbage, og Müller sejrede derefter overlegent over Bibliotekar Fr. Barfod. Müller trak sig imidlertid tilbage inden Periodens Udløb efter Paalæg fra Finansministeriet og lod sig ikke senere opstille; under sin politiske Virksomhed var han nærmest konservativ Helstatsmand.

Han døde 2. Juni 1881.

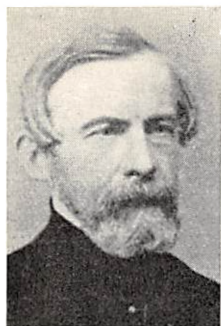
Justitsraad 1840. R. 1846. DM. 1859. Etatsraad 1871.

Müller, Otto Frederik, 1807-82, Overretsassessor. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 14. Juni 1855-14. Juni 1858 og for Københavns 3. Valgkreds 14. Juni 1858-9. August 1860. — Nærmest Nationalliberal.

Født 31. August 1807 i København, Søn af Professor, senere Biskop Peter Erasmus Müller; blev Student fra Metropolitanskolen

1824, cand. jur. 1830 samt vandt to Aar senere Universitetets Guldmedaille, blev 1831 Volontør i det danske Kancelli, 1836 Kancellist, Auditor i Hæren 1832-39, derefter Overauditor, 1834-40 desuden Amanuensis hos Sjællands Biskop og 1841-

60 Kasserer ved Sjællands Stifts gejstlige Enkekasse. Endelig blev han 1846 Overretsassessor og var Højesteretsassessor fra 1860 til 1878, da han tog sin Afsked, desuden konstitueredes han 1860 som Direktør for Pastoralseminariet, hvor han underviste i Kirkeret.

derviste i Kirkeret.

Otto Müller var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1842-49, af Industrieforeningens Repræsentantskab 1842-47, af Kommunalbestyrelsens Laugskomitè 1840-47, af Maadeholdsforeningens Bestyrelse 1843-48, Medstifter af Den patriotiske Forening 1849, fik 1855 overdraget at udarbejde Forslaget til den ny Næringslov, blev 1864 Repræsentant i Augustforeningen og 1862-64 Formand for Det kgl. danske Haveselskab.

Ved Folketingsvalget 1855 kaaredes han i Hillerød-Kredsen, stillede sig ved det paafølgende Valg 1858 i Københavns 3. Valgkreds mod Regeringsraad Tiemroth, der kun fik 176 Stemmer mod Müllers 282; godt to Aar senere nedlagde Müller sit Mandat, men blev ikke valgt, da han 1863 søgte Valg i 2. Landstingskreds.

Foruden en Del juridiske Værker har han blandt andet udgivet Flyveskrifter »Om Valgloven efter Grundlovsudkastet . . .«, 1848, »Det Hall-Monradske Ministerium efter den 15. November 1863«, 1864, og »Interpellationen til Hr. Geheimeraad Hall paa Valgdagen d. 30. Mai 1865«, 1865.

Han døde 21. April 1882 i København.

Justitsraad 1856. R. 1862. DM. 1876. K² 1878.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Müller, Severin Lund, 1810-73, Prokurator. Landstingsmand for 5. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 24. December 1810 i Ørsted Sogn Syd

for Roskilde, Søn af Proprietær Peter Severin Müller, Benzons-eje, var en Tid ansat paa Frederiksberg Birks Kontor, derefter hos Underretsprokurator Th. L. Grüner i København, blev examinatus juris 1827, Godsforvalter paa Bødstrup Gods ved Slagelse 1829-31 og paa Skjørringe Syd for Stubbekøbing 1831

-56, hvortil 1837 ogsaa kom det lidt østligere beliggende Gods Stangerup. Endvidere blev han 1853 Prøveprokurator, 1855 virkelig Prokurator, ved Underretterne i Maribo med Forpligtelse til at bo i Nykøbing F., hvor han tog fast Bopæl 1856, og udnævntes to Aar efter til her at være Prokurator for alle Stiftets Underretter.

S. L. Müller blev 1849 Landvæsens- og Tiendekommisær for Falsters Distrikt, Formand for Borgerrepræsentationen i Nykøbing F. 1861-67, Byraadsmedlem 1868-72 og siden 1864 Medlem af Amtsskoleraadet for Maribo Amt.

Ved Grundlovsvalget i Juni 1866 valgtes han i 5. Landstingskreds for at stemme Ja til den reviderede Grundlov, men søgte hverken før eller siden Valg til Rigsdagen.

Han døde 20. August 1873.

Kammeraad 1854. Kancelliraad 1867.

H. Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer med kongelig Bevilling 1660-1869, 1935.

Müller, Tage Christian, 1780-1849, Biskop. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 3. Oktober 1780 i København, Søn af Skræddermester Wilhelm Müller; blev Student fra Borgerdydskolen i København 1795, teologisk Kandidat 1799, var de følgende Aar Lærer forskellige Steder i København, blandt andet ved Schouboes Institut og Døtreskolen, Alumne paa Borchs Kolle-

gium, blev 1806 Sogneprest til Nørre Snede og Ejstrup i Skanderborg Amt, 1810 til Kjøng ved Vordingborg, 1830 til Stege, hvor han desuden blev Provst for Møens og Baarse Herreder, og tilsidst Biskop i Ribe 1833, hvilket han var til sin Død 1849.

Tage Müller var Medlem af Ritualkommissionen af 1839, kongevalgt Medlem af Stænderforsamlingen siden 1841 og mødte i Viborg 1842-48 samt blev Medlem af »De erfarne Mænds« Forsamling 1848. Han skrev »Udvikling af den kristelige Religions Troeslærdomme for oplyste, men ulærde Kristne«, 1829, som udkom i andet Oplag tre Aar senere.

I 1848 blev han kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men blev syg under dennes Slutning og deltog ikke i de sidste Forhandlinger.

Han døde 2. Oktober 1849 i Ribe.

Konsistorialraad 1828. R. 1835. DM. 1840. K. 1843.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869.

Mynster, Jakob Peter, 1775-1854, Biskop. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 8. November 1775 i København, Søn af Inspektør ved Frederiks Hospital Christian Gutzon Peter Mynster; da han var to Aar gammel, døde Faderen, og hans Mor giftede sig samme Aar med Hospitalets Overlæge F. L. Bang, der blev Mynsters Opdrager, da ogsaa Moderen døde kort efter, 1779. Den pietistiske

Stedfar dimitterede ham selv til Universitet 1790 og lod ham studere Teologi; han blev cand. theol. 1794, Huslærer paa Bregentved for A. W. Moltke til 1802, fortsatte i Mellemtiden sine Studier, vandt Universitetets Guldmedaille 1799 og blev to Aar efter Sogneprest til Spjellerup og Smerup paa Grev Molktes Gods Vemmetofte, 1811 residerende Kapellan ved Vor Frue Kirke i København, 1812 desuden Docent og Meddirektør ved Pastorseminariet, Dr. theol. 1815 og 1826 Hofprædikant samt 1828 kgl. Konfessiona-

rius og Hof- og Slotspræst; endelig blev han 1834 Biskop over Sjællands Stift.

Mynster var Medstifter af Bibelselskabet 1814, Medlem af Universitetsdirektionen 1817-34, af Videnskabernes Selskab fra 1819, af forskellige kirkelige Kommissioner, f. Eks. af Kirkekommissionen af 1853, hvis Formand han blev 1854, Medstifter af Københavns Sparekasse og Medlem af dens Bestyrelse. Han var Forfatter til adskillige kirkelige Skrifter, Prædikener, Oversættelser, psykologiske Værker samt et Tillæg til Salmebogen og Udkast til ny Alterbog og Kirkeritual.

J. P. Mynster, der havde været kongevalgt Medlem af Roskilde Stænderforsamling 1834-48, blev ogsaa kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, var dens Aldersformand og stemte imod Grundlovens Vedtagelse; han tolkede 1850 sin Utilfredshed med »Grundlovens Bestemmelser med Hensyn til de kirkelige Forhold i Danmark«, og Aaret efter kom »Yderligere Bidrag ...« til dette Emne. Han søgte ikke Valg til noget af Rigsdagens to Ting.

Han døde 30. Januar 1854 i København. Et Monument med hans Portrætrelief findes i Frue Kirke, Buster paa Frederiksborg og paa Frue Plads.

R. 1815. DM. 1826. K. 1828. Ordensbiskop 1834. SK. 1836. Excellence 1847.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917, S. 495-96.

Myrup, Peder Christensen, 1816-1901, Skolelærer. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjergets Kro) 4. August 1852-27. Februar 1856. — Konservativ.

Født 21. September 1816 i Fejbested ved Hanstholm Nord for Thisted, Søn af Husmand Christen Larsen Myrup; blev Seminarist fra Snedsted Seminarium 1842, Hjelpe lærer i Vang, Hundborg Herred, samme Aar, Lærer i Tømmerby, Vester Han Herred, 1845 og i Hillerslev ved Thisted fra 1856.

Myrup var i en Række af Aar fritaget for

sin Skolegerning paa Grund af Hæshed; havde en Gaard i Tingstrup 1862-64 og en anden sammesteds 1867-70, men boede fra 1870 i Nabosognet Skinnerup, indtil han 1876 fik sin Afsked.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Bjergets Kro, den senere Frøstrup-Kreds, mod tidligere Folketingsmand i Vestervig, Kammerraad C. A. H. Hansen, Thisted, som kun opnaaede godt halvt saa mange Stemmer som Myrup, der herefter genvalgtes ved Kaaring 1853, 54 og 55, til han 1856 nedlagde sit Mandat for ikke senere at lade sig opstille. Han var en af Folketingets Sekretærer 1855-56.

Han døde 6. Marts 1901 i Thisted.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jens Damsgaard: 8de Landstingskreds og Thisted Amts politiske Historie, 1913, S. 4-5.

Mølgaard-Nielsen, Mads, 1846-1945, Husmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 21. Januar 1890-22. April 1918 og for Ringkøbing Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Venstre.

Født 28. September 1846 i Nørre Tinnet, Nykirke Sogn Øst for Brande, Søn af Husmand Niels Nielsen Hauge; oplærtes ved Landbruget, tjente efter Konfirmationen paa et Par Nabogaarde, aftjente sin Værnepligt som Garder i København 1869 og var Tjennestekarl 1870-71 hos

en Morbroder i Odsherred, hvorefter han bestemte sig til at ville være Lærer. Han kom paa Jelling Seminarium 1872-73, men maatte af Helbredshensyn afbryde Læsningen her, blev Biskolelærer i Aale ved Horsens til 1875, Friskolelærer i Hornsyld Syd for Horsens til 1878, i Skalstrup ved Nissum Fjord 1878-86 og det følgende Aar i Nørre Nissum ved Lemvig, hvorpaa han købte sig en Gaard i Over Yllebjærg Sydøst for Holstebro, som han beholdt til 1905, da han købte sig et Husmandssted i Aulum.

To Aar efter at han var blevet Gaardejer paa Holstebrokonten, blev han, som nærmest sluttede sig til Det Bergske Venstre, opfordret til her at stille sig mod den moderate

Folketingsmand, Lærer H. J. Hansen, Sir, og ved Folketingsvalget 1890 lykkedes det ham at besejre baade denne og Højres Kandidat. Han blev genvalgt, lige til han i 1920 trak sig tilbage; da Venstrereformpartiet dannedes, sluttede han sig hertil og tilhørte efter 1910 Venstre. Han var Medlem af Jernbanekommissionen af 1904.

Han døde 2. Juni 1945 i Aulum. En Mindesten for ham rejstes Aaret efter.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890.

Møller, Christian Caspar, 1815-89, Skolelærer. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 4. August 1852 - 26. Februar 1853. — Nærmest Konservativ.

Født 20. August 1815 i Hving Mølle, Astrup Sogn, Vest for Hjørring; han blev Seminarist fra Snedsted Seminarium 1834, Huslærer paa Bubbøl og derpaa Lærer i sit Fødesogn i Byen Astrup

1837, hvor han blev til sin Død. Sin Afsked tog han 1883.

C. C. Møller var Medlem af Sindal-Astrup Sogneraad 1862

-76, deraf Formand 1864-69. Han stillede sig ved Folketingsvalget 1849 i Frederikshavn-Kredsen, men uden Held, derimod valgtes han 1852 i Hjørring-Kredsen, men faldt ved begge Valgene det paafølgende Aar for Konsul C. H. Nielsen, Hjørring. 1854 stillede Møller sig i Vrejlev, den senere Vraa-Kreds, mod Venstremanden, Gaardejer K. P. C. Larsen, Jerslev, som valgtes ved Kaaring.

Han døde 27. August 1889 i Astrup.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Møller, Christen Christensen, 1810-90, Institutbestyrer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 4. Distrikt (Skelskør) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 4. Februar 1810 i Storvorde ved Aalborg, Søn af Fæstehusmand og Møllebygger Christen Poulsen Møller; tjente i mange Aar paa Landet samtidig med sin Skolegang, var

1825-28 Hjælpelærer i Gudumlund og et Aarstid i Bælum, tog Eksamen fra Snedsted Seminarium 1831 og blev derefter Lærer ved Stephansens Dreng- og Pigeskole i Aalborg, overtog 1833 Pigeskolen og udpegedes 1836

til Forstander for Flakkebjerg Institut, den nyoprettede Opdragelsesanstalt for vanskelige Børn. Her blev han til sin Død, i Begyndelsen kun med sin Hustru som Medhjælp, senere udvidedes Skolen og fik fra 1846 Statstilskud. Ca. 1400 Dreng udgik i Aarenes Løb herfra og

fra dens Filial, Landerupgaard, som Møller fik oprettet i 1867.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling opstilledes han med to andre i Skelskør-Kredsen, valgtes ved Kaaring, men stillede sig ikke ved de efterfølgende Rigsdagsvalg.

Han døde 22. September 1890 paa Flakkebjerg. Her findes hans Buste i Bronze, medens en Marmormindetavle er opsat paa Kirkens Mur.

DM. 1846. R. 1861. Justitsraad 1881. FMG. 1886.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917, S. 499.

Møller, Carl Ludvig, 1815-86, Købmand. Landstingsmand for 2. Kreds 1. Oktober 1874 - 30. Januar 1886. — Højre.

Født 7. November 1815 paa Kallehavegaard i Kappel Sogn, Søn af Proprietær Møller, kom efter Konfirmationen i Handelslære i Nakskov, blev 1835-44 Handelsbetjent hos sin ældre Broder i Hillerød, indtil han selv blev Købmand i samme By, hvor han blev til sin Død.

Efter at Carl Møller havde været Medlem af Ligningskommissio-

nen, blev han 1855 Borgerrepræsentant i Hillerød indtil 1864 samt paany 1867-68 og var stadig Formand, senere til 1877 Medlem af Byraadet sammesteds. Han var Formand for Ligningskommissionen 1865-66 og valgtes derefter til Overligningskommissionen, ligeledes var han Medlem af Direktionen for Frederiksborg Amts Sparekasse 1852-63, Bogholder og Kasserer for samme 1863-73 og Repræsentant i Østifternes Kreditforening 1863-82.

Da Købstæderne paa et Møde i 70erne havde vedtaget at søge at faa en Repræsentant for deres Interesser indvalgt i Landstinget, blev Resultatet, at man ved Valget i 1874 opstillede og valgte Købmand Møller hertil; han genvalgtes 1882, men døde fire Aar senere. Han var en af Landstingets Sekretærer 1876-77 samt Medlem af den store Sparekassekommission.

Han døde 30. Januar 1886 i Hillerød.

R. 1878.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Liebe) 2-2-1886, Tidenden Sp. 457.

Møller, Christian Edvard, 1806-59, Sognepræst. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 4. August 1852 - 27. Maj 1853 og for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 12. Juli 1854 - 14. Juni 1858. — Nationalliberal.

Født 13. Januar 1806 i København, Søn af Højesteretssekretær og Notarius Carl Johannes Møller; blev Student fra Viborg Skole 1825, cand. theol. 1831 og efter nogle Aar som Huslærer i Svendborg Sognepræst til Øster Nykirke og Give Vest for Horsens i 1834 og til Dalby og Stubberup Nord for Kerteminde fra 1847 til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1852 kaaredes han i Verninge-Kredsen, genvalgtes Februar 1853, men faldt tre Maaneder senere, søgte en Uge efter forgæves Valg i 6. Landstingskreds og paany i September 1853 og August 54 ved Suppleringsvalg sammesteds. Godt en Maaned forinden var han blevet kaaret til Medlem af Folketinget ved et Supplerings-

valg i Assens-Kredsen. Han sluttede sig til de Nationalliberale, genvalgtes i Assens ved Kaaring ved de ordinære Valg i December 1854 samt i 1855, men trak sig 1858 tilbage.

Han døde 16. Maj 1859 i Dalby.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. I, 1870.

Møller, Hans Larsen, 1861-1928, Skolebestyrer. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 16. Juni 1903-20. Maj 1910 og for Odense Amts 2. Valgkreds (Odense II) 21. September 1911-20. Maj 1913. — Højre.

Født 8. April 1861 i Gylling Øst for Horsens, Søn af Præstegaardsforpagter Niels Theodor Møller; blev Student fra Odense 1879, cand. mag. 1886 og Dr. phil 1889, var allerede 1880-81 Huslærer, derefter til 1889 Lærer ved Borgerdydskolen paa Christianshavn, 1888-1911 Be-

styrer af De Brockske Handelsskoler, Forstander for den af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse oprettede Aftenskole, den senere Købmandsskole, 1891-1902, Undervisningsinspektør for de statsunderstøttede Handelsskoler 1899-1920, Tilsynsførende ved Købmandsskolen 1902-12, Direktør for Handelsskoleundervisningen fra 1920 samt en Aarrække Censor i Historie ved Skoleembedseksamen og Faglærereksamen.

H. L. Møller var Medlem af Hovedbestyrelsen for Højres Arbejder- og Vælgerforening 1905-11, af Højres Forretningsudvalg 1905-13 og af Tilsynsraadet for Handelshøjskolen fra 1925. Han har forfattet en Del historiske Værker, navnlig Lærebøger.

Ved Folketingsvalget 1901 erobrede Venstremanden, Apoteker Alfred Benzon Københavns 2. Kreds fra Højre, som ved det følgende Valg, 1903, opstillede H. L. Møller, der tog Kredsen tilbage, genvalgtes 1906 og 09, men det følgende Aar maatte vige for den radikale Ivar Berendsen. 1911 døde Højres Folketingsmand i Odense 2. Kreds, Kaptajn Halsted, og ved Suppleringsvalget fik H. L. Møller 2346 Stemmer mod Socialdemokraten L. D. Rasmussens 2288. Ved Val-

get 1913 byttedes Rollerne om, og Møller lod sig ikke siden opstille.

Han døde 4. December 1928 paa Frederiksberg.

R. 1900. DM. 1921.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. M. Vibæk: Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse 1880-1930, S. 53 ff. Blaa Bog 1928.

Møller, Kristian Jensen, f. 1871, Lærer. Folketingsmand for Københavns Amts 7. Valgkreds (Lejre) 25. Maj 1909-20. Maj 1910. — Det radikale Venstre.

Født 19. August 1871 i Rødding ved Skive, Søn af Bager J. C. J. Møller; tog 1892 Eksamen fra Jelling Statsseminarium, var samme Aar paa en Studierejse i Sverige og blev ved Hjemkomsten Vakancelærer ved Dreng-Borgerskolen i Odense, 1893 Huslærer i Lem Præstegaard ved Skive, Aaret efter Hjælplærer

i Kettrup ved Fjerritslev og Andenlærer i Vemmelev ved Slagelse, 1895 Tredielærer i Brønderslev, 1898 Lærer ved Frederikshavn Kommuneskole, 1904 ved Helsingør kommunale Skolevæsen, 1915 i Gentofte og fra 1932 Viceinspektør ved Hellerup Skole; desuden har han undervist ved tekniske Skoler, Handelsskoler og paa Underofficersskolen paa Kronborg.

K. J. Møller var Stifter af og Formand for Henry George-Foreningen for Helsingør 1905-15, dernæst for Foreningens Københavns-Kreds, Redaktør for dens Blad »Den lige Vej« 1910-12 samt af »Grundskyld« 1924-26, Formand for Brønderslev Sygekasse 1895-99, for Den radikale Venstreforening for Helsingør og Omegn 1912-15, Medlem af Hellerup Huslejenævn 1919-31 og Sekretær paa Skoledirektørens Kontor 1923-27. Han har udgivet »Grundværdiskatten og Ejendomsretten« 1926 og senere »Grundskyldens A. B. C.«.

Da fhv. Landbrugsminister Ole Hansen ved Folketingsvalget 1909 trak sig tilbage fra Lejre-Kredsen, opstilledes Møller sam-

men med tre andre og sejrede, men Aaret efter faldt han for en Venstremand. Møller stillede sig 1913 i Odder-Kredsen, men uden Held, og stillede sig ikke oftere. Han var en af Folketingets Sekretærer 1909-10.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Dansk Skole-Stat, Bd. I, 1933, S. 661.

Møller, Mathias Andersen, 1814-79, Gaardejer, Landvæsenskommisær. Landstingsmand for 11. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1859. — Nationalliberal.

Født 5. Januar 1814 i Døstrup Nord for Tønder, Søn af Gaardejer Anders Mathiesen Møller; blev 1833 Ejer af sin Fødegård i Døstrup.

M. A. Møller var Sognefoged 1848-57, Tiendekommissær i Ribe Amts 3. Distrikt 1857-64 og Medlem af Ribe Amtsraad 1850-54.

Ved Landstingsvalget 1855 stillede han sig med syv andre i 11. Landstingskreds og valgtes som Nr. 2, han søgte ikke siden Valg til noget af Rigsdagens Ting. Han hørte til de Nationalliberale og stemte for Fællesforfatningen.

Han døde 2. Februar 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Møller, Niels, 1829-1914, Møller. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 12. December 1888 - 21. Januar 1890 og Landstingsmand for 11. Kreds 19. September 1894 - 20. September 1910. — Venstre.

Født 10. April 1829 i Letbæk Mølle, Tistrup Sogn Nord for Varde, Søn af Gaard- og Møllefæster Jens Nielsen; gik i Almueskolen 1835-43, tjente i 2^{1/2} Aar ved 1. Jægerkorps, uddannedes iøvrigt paa den fædrene Gaard, hvor han særlig interesserede sig

for en dertil hørende Planteskole, som Faderen havde anlagt; 1857 overtog han Letbæk Mølle i Fæste og købte den i 1862.

Niels Møller var Medlem af Hodde-Tistrup Sogneforstanderskab 1860-67, deraf Formand 1862-64, Sognefoged i Tistrup Sogn 1860-64, Jordboniteringsmand og Formand for Jordboniteringsvæsenet i Øster Horne Herred 1860-97, Vurderingsmand for Landbygningernes almindelige Brandforsikring siden 1860, Medlem af Ribe Amtsraad 1862-98, Medlem af Valgbestyrelsen for 11. Landstingskreds og af Skoledirektionen for Øster og Vester Skads Herreders Provsti, Medlem af Sandflugtskommissionen for Ribe Amt fra 1868, Landvæsenskommisær siden 1880, blev Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring 1883 samt i Hedeselskabet, og var Medlem af Bestyrelsen for Paabøl Plantage og af Ekspropriationskommissionen for Ribe Amt ved Anlægget af forskellige Jernbaner.

I 1872 søgte han forgæves Valg til Folketinget i Varde-Kredsen, men valgtes 1888 ved et Suppleringsvalg sammesteds. Han stillede sig ikke 1890 i Varde-Kredsen, men søgte Valg til Landstinget samme Aar ved et Suppleringsvalg i 11. Kreds. Det glippede dengang, men ved de ordinære Valg 1894 valgtes han og genvalgtes 1902.

Han døde 25. September 1914.

DM. 1875.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906.

Møller, Rasmus Nielsen, 1802-60, Husfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 4. Distrikt (Frederikssund) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 14. November 1802 i Trunderup Syd for Odense, Søn af Gaardmand Niels Rasmussen, kaldet Møller efter Møllegaarden ved Trunderup; oplærtes ved Landbruget, var i nogle Aar Kusk hos Kammerherre Lowzow paa Jægerspris og blev senere Husfæster i Skoven, der ligger Nord for Jægerspris.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig med tre andre i Frederikssund og gik af med Sejren; ved det første Valg til Folketinget stillede han sig sammesteds mod Højesteretsadvokat Rotwitt, som imidlertid valgtes ved Kaaring; 1852 forsøgte Møller endnu engang, men opnaaede kun 35 Stemmer mod Rotwitts 252.

Han døde 10. Februar 1860 i Skoven.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Møller, Søren Jakobsen, 1819-94, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 20. Juni 1863 - 23. Juni 1866. — Nærmest Konservativ.

Født 25. Marts 1819 i Norring Nordvest for Aarhus, Søn af Møller Jakob Nielsen. Efter endt Skolegang i sin Fødeby kom S. Møller i Lære ved praktisk Landbrug og blev 1842 Gaardejer i det lidt østligere liggende Søften. Gaarden var omtrent 9 Tdr. Htk., men han udvidede den ved Tilkøb til 13½ Tdr. Htk., og desuden over-

tog han 1873 sin afdøde Svigerfaders Gaard i Hasle, men overdrog den efter faa Aars Forløb til sin Søn.

S. Møller var Sogneforstander 1848-53, samt paany 1861-64, Sognefoged og Lægdsmand 1848-61, Medlem af Aarhus Amtsraad 1859-65, Vurderingsmand i Kreditforeningen 1854-90 og ved Udlaan af Umyndiges Midler 1869-90.

Ved Landstingsvalget i 1863 opstilledes han med 13 andre Kandidater i 9. Kreds og valgtes med næsthøjeste Stemmetal, men faldt sammen med Estrup og flere andre Tilhængere af den reviderede Grundlov ved de paafølgende Valg i Juni 1866 og lod sig ikke siden genopstille.

Han døde 20. Februar 1894 i Søften.

Møller, Sophus Christian, 1824-1905, Prokurator. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født 24. Maj 1824 paa Kristianslund i Skovby Sogn og Herred, Søn af Birkedommer i Gyldensteen Birk Johan Peter Møller, blev Seminarist fra Jellinge Seminarium 1844, Huslærer og Hjælpe lærer 1844-48, derefter nogle Aar paa Faderens Kontor og senere paa Skovby Herreds Kontor i Bogense, blev examinatus juris 1854, konstitueret Bir-

kedommer i Gyldensteens Birk 1855-57, Prøveprokurator 1857, virkelig Prokurator i Bogense 1859 samt Bogholder og Forretningsfører for Bogense Spare- og Laanekasse 1858-97, senere Direktør.

Sophus Møller var Medlem af Bogense Byraad 1860-1900, deraf de første otte Aar dets Formand, og siden 1868 Overligningskommisær.

Ved Folketingsvalget 1864 opstilledes han mod Bogense-Kredsens Folketingsmand gennem mere end 11 Aar, Boelsmand H. M. Petersen, som han besejrede med 337 Stemmer mod 146, men ved de kommende Valg kaarede man paany H. M. Petersen. Møller stillede sig ikke oftere.

Han døde 4. Oktober 1905 paa Lindensborg.

R. 1900.

Mørck, Emil Georg, 1829-1913, Dyrlæge. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Højre.

Født 23. Juli 1829 paa Egense Kloster Syd for Limfjordens Udløb i Kattegat, Søn af Proprietær Christen Mørck; lærte Landvæsenet 1845-49 og kom derefter paa Veterinærskolen, hvor han 1852 tog Eksamen, 1853-54 var han Lærer paa Næsgaard Agerbrugsskole paa Falster, overtog derefter Gaarden Nørgaard i Dorf Nordø for Dronninglund og begyndte samtidig at praktisere som Dyrlæge. 1873-76 var han Ejer og Forstander for Try Folkehøjskole, solgte 1877 sin Gaard, men købte senere en mindre Ejendom i samme Sogn. 1857 blev han udnævnt til Distriktdyrlæge i Frederikshavn, men modtog ikke Posten. Efter i 1904 at have holdt 50 Aars Jubilæum som Dyrlæge tog han 1907 til Kø-

benhavn, men flyttede 1913 kort før sin Død tilbage til Dronninglund.

Mørck var i flere Aar Medlem af Sognets Skolekommission og Formand for et Udvalg om Oprettelse af en Fattiggaard samt i 60-erne Sekretær i Dronninglund Herreds Landboforening.

Ved Folketingsvalget 1869 stillede han sig i Sæby mod Kredsens Venstre-Folketingsmand, Husmand Niels Nielsen, og sejrede med 13 Stemmers Overvægt, men han faldt 1872 og stillede sig ikke senere.

Han døde 31. Oktober 1913 i Dronninglund.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922, S. 305-06. Pennetegninger 1870.

Mørk, Johannes Magnus, 1827-89, Købmand, Konsul. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 14. Juni 1861-14. November 1873 — Højre.

Født 20. Marts 1827 i Aarhus, Søn af Købmand Peter Mørk, gik i Byens Realskole 1837-43 og kom derefter i Handelslære, først i Aarhus, derefter i Hamborg og hos det Westenholz'ske Hus i London fra 1848; han bosatte sig 1852 i Fødebyen, gik i Kompagni med sin tidligere Principal F. W. Kiørboe og opar-

dede en betydelig Handelsforretning i Korn og Smør, men blev slaadet ud af Pengekrisen 1857. Senere var han dog Medlem af flere Handelsselskaber, preussisk Konsul indtil 1864 samt Redaktør af »Aarhus Stiftstidende« fra 1873 til nogle Maaneder før sin Død.

J. M. Mørk var Medlem af Borgerrepræsentationen i Aarhus siden 1856, deraf Formand 1858-68, og ved hans 25 Aars Jubilæum oprettedes et Legat med hans Navn; han var Medlem af Kommissionen om Købstædernes Brandforsikring, blev Byens Repræsentant i Forsikringen 1871, ligeledes i den nye 1874, Formand i Bestyrelsen for De danske Cikoriefabrikker 1872, for Aarhus Handelsforening 1862 samt blandt andet Medlem af Bestyrelserne for Teknisk Skole, for det historisk-antikvariske Selskab og af Udvalget om Aarhus-Ryomgaard Jernbane.

Ved Folketingsvalget 1861 kaaredes han

i Aarhus og genvalgte her, til han 1873 trak sig tilbage; desuden valgtes han 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing og søgte 1887 for-gæves at fortrænge Venstres Folketingsmand, Dr. Pingel, fra Kredsen. Han var Medlem af Lønningsudvalget 1868-70 og af Toldudvalget 1871-73.

Han døde 17. Juni 1889 i København.

R. 1864. DM. 1888.

Bricka I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870. Aarhus Handelsforening 1862-1937, 1937, S. 43 f.

Mørk Hansen, Mouritz, 1815-95, Kateket. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Maribo Amts 5. Distrikt (Nykøbing) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 28. September 1815 i Todbjerg ved Aarhus, Søn af Sognepræst Christian Erhard Hansen, hvis Hustru var født Mørch. 1827 flyttede Forældrene til Ønslev paa Falster, og Sønnen kom i Nykøbing Skole, hvorfra han 1835 blev Student. Han blev 1840 cand. theol., blev boende i København de følgende 4 Aar og drev historiske Studier. Samtidig gav han Undervisning og tog ivrigt Del i Studentertilivet, 1844 blev han personel Kapellan i Nykøbing F. og to Aar efter Kateket, 1850 Sognepræst i Felsted mellem Flensborg og Aabenraa, arresteredes og afskedigedes af Preusserne 1864, blev paany Sognepræst 1866, den gang til Vonsild og Dalby Syd for Kolding, hvor han forblev til sin Død.

Mørk Hansen var Medstifter af Akademisk Læseforening 1839, Medlem af dens Bestyrelse 1843 samt en af Lederne af Studentertoget til Uppsala samme Aar, Medstifter af Folkeskriftselskabet i Slesvig 1852 og Medlem af dets Bestyrelse. Han er desuden Forfatter af nogle historiske Lærebøger, Laurids Skaus Biografi samt navnlig af adskillige Skrifter om sønderjyske Forhold, som han var særdeles godt inde i, ligesom han var en stadig Medarbejder ved »Fædrelandet« 1866-81, senere ved »Dagbladet«, og 1892 blev han Æresmedlem af Overbestyrel-

sen for De samvirkende sønderjyske Foreninger, hvis Skoleudvalg han tillige var Formand for.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 blev han i Nykøbing F. den foretrukne af tre Kandidater, men stillede sig ikke mere til Rigsdagen. I 1865 kaaredes han i Vonsild-Kredsen til Rigsraadets Folketing og stemte for den nye Grundlov; desuden valgtes han af Gejstligheden i Slesvig 1859-63 til Medlem af Den slesvigske Stænderforsamling.

Han døde 18. August 1895 i Vonsild; et Monument paa Skamlingsbanken bærer hans Bronzerelief.

R. 1860. DM. 1887. Titulær Stiftsprovst 1894.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III, 1917, S. 503.

Nanke, Charles Christian Fritz, 1847-1929, Borgmester. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 3. April 1901 - 16. Juni 1903. — Højre.

Født 4. Marts 1847 i København, Søn af Kunstrejer J. G. A. Nancke; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1865, cand. jur. 1870, Herredsfuldmægtig i Merløse og Tudse Herreder ved Holbæk 1872-86, Herredsfoged i Hads Herred ved Odder 1886 og Borgmester og Byfoged i Korsør 1898-1917.

Nanke var Medlem af Odder Sogneraad 1891-98, af Bestyrelsen for Det sjællandske Fængselselskab 1909-17, af Hovedbestyrelsen for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse 1910-17, af den kommunale Skattekommission af 1910, Formand i Den danske Købstadforening 1916-17 samt Æresmedlem af Korsør Sølaug.

Ved Folketingsvalget 1901 opstilledes han i Odense mod den socialdemokratiske Redaktør Marott og holdt for sidste Gang Skansen for Højre i denne Kreds med 1317 Stemmer mod 1280; ved næste Valg 1903 blev Marott Sejrherr, skønt Nanke gik en Smule frem. Senere søgte han ikke Valg til Folketinget, men stillede sig 1908 ved et Supple-

ringsvalg i 3. Landstingskreds, hvor han blev Nr. 2 af fem Kandidater, men ikke valgt.

Han døde 5. December 1929 i København.

R. 1900. DM. 1917.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901. Blaa Bog 1929.

Neergaard, Adolf, 1823-96, Proprietær, Folketingsmand for Ringkøbing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Højre.

Født 3. Juli 1823 i Thisted, Søn af Købmand Niels Bjerregaard Neergaard, der tre Aar senere blev Ejer af Hovedgaarden Ulstrup Sydvest for Thisted; han kom til Landbruget, var 1838-42 paa Grevskabet Lerchenborgs Godskontor, var 1846-50 Forvalter og blev derpaa Ejer af Breinholt Nord for Struer, en Proprietærgaard, som han først skilte sig af med 1895, Aaret før sin Død.

A. Neergaard var Medlem af det lokale Sogneforstanderskab 1851-70, af Amtsraadet 1856-68, Næstformand i Skodborg-Vandfuld Herreders Landboforening siden dens Stiftelse 1856, Formand 1859-83, Repræsentant i Den nørrejyske Kreditforening for Landejendomsbesiddere 1857-62 og Direktør i samme siden 1865, Landvæsenkommissær fra 1859, Medlem af Kommissionerne om Skive-Holstebro Jernbane 1864-66, om Fiskeriet i Limijorden 1865 og om Markeder 1882, fremdeles Medlem af Bestyrelsen for Vemb-Lemvig Jernbane siden 1872, Medstifter af Lemvig Bank 1874, og Næstformand i Repræsentantskabet for Brandforsikringen Jylland 1888.

Ved Grundlovsvalget til Folketinget i Juni 1866 opstilledes han som Tilhænger af den reviderede Grundlov i Holstebro mod Folketingsmand, Sognefoged Jacob Madsen, og sejrede med 348 Stemmer mod 336; ved Valget i Oktober blev Madsen valgt ved Kaaring, og da Neergaard 1879 endnu engang forsøgte at fortrænge ham, var det forgæves.

Han døde 1. Juli 1896 paa Viborg Sygehus.

R. 1882.

Neergaard, Carl (de), 1800-50, Etatsraad, Godsejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 5. Distrikt (Slagelse) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingmand for 2. Kreds 29. December 1849 - 2. August 1850. — Konservativ.

Født 2. Marts 1800 paa Ringstedkloster, Søn af Godsejer Peter Johansen (de) Neergaard; blev Student fra Roskilde 1819, tog 2. Eksamen Aaret efter, men maatte da af Helbredshensyn forlade Studierne og gaa over til Landvæsenet,

var 1821-26 Forpagter af Fuglsang og Priorskov paa Lolland, købte 1826 Nørlund og Torstedlund Vest for Rold Skov, som han dog skilte sig af med i 1830, da han arvede Gunderslevholm og Kastrup ved Sorø samt Antvorskovs og Gyldenholms Skove.

Carl Neergaard var Tiendekommissær for Aalborg Amts vestre Distrikt 1829-31, Repræsentant i Nationalbanken siden 1832, Medlem af Landvæsenkommisionen i Præstø Amt fra 1839, af Sorø Amtsraad fra 1841, Medstifter af Sorø Amts landøkonomiske Selskab 1833, dets Næstformand og siden 1845 Formand, blev Medlem af Landhusholdningsselskabets Præsidium 1848, af Direktionen for Landstutterivæsenet 1844, Medstifter af og i Bestyrelsen for Den patriotiske Forening 1849 og samme Aar Medlem af den store Landbokommission.

Neergaard, der var Medlem af Roskilde Stænderforsamling 1834-48, blev valgt til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Slagelse Distriktet. Han blev Formand for Finansudvalget, Medlem af Grundlovsudvalget og stemte imod Grundlovens Vedtagelse. Ved de første Valg til Landstinget 1849 stillede han sig baade i 2. og 3. Kreds, opnaaede Valg i 2. Kreds, dog først efter to Omvalg med det nødvendige Stemmeftertal, men døde et halvt Aar senere.

Han døde 2. August 1850 i Ems.

R. 1840. Etatsraad 1841.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Ersløw: Forfatter-Lexicon, Suppl. P. F. Koch: Carl de Neergaard, 1894. Udvalg af Breve til P. Hjort, ny Saml., 1869, S. 536-38.

Neergaard, Carl August Johannes, 1851-1901, Godsejer. Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1898 - 30. Januar 1901. — Højre.

Født 21. Juni 1851 paa Rantzauougave Øst for Skanderborg, Søn af Godsejer Peder Sigvard Neergaard; blev Student 1870 fra Horsens lærde Skole, cand. phil. Aaret efter og Landbrugskandidat 1875; han ejede Nakskov Ladegaard fra 1877-90 og Godset Løvenholm paa 74 Tønder Hartkorn, beliggende Øst for Randers, siden 1887.

C. A. J. Neergaard var i en Aarrække Formand for Rougsø-Sønderhald Herreders Landboforening, for Foreningen af jydsk Landboforeningers Mejeriudvalg og for Repræsentantskabet for Grenaa Handels- og Landbrugsbank, samt Medlem af Repræsentantskabet for Landbygningernes almindelige Brandforsikring siden 1895.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig uden Held i Hjørring Amts 3. Valgkreds, Hjørring, mod Venstremanden M. C. Jungeren. Han havde allerede i 1896 forgæves forsøgt sig ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds efter Indenrigsminister Ingerslevs Død, men i 1898 ved de ordinære Landstingsvalg i samme Kreds valgtes han. Han var udpræget Agrar og fulgte paa Rigsdagen en frikonservativ Linie.

Han døde 30. Januar 1901.

Kammerjunker 1883. R. 1894.

Medlemmerne af Landstinget 1899. Ugeskrift for Landmænd, 1901, S. 51-52. Mindetale i Landstinget (Matzen) 31-1-1901, Tidenden Sp. 766.

Neergaard, Edvard, 1821-74, Proprietær. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 14. Juni 1858 - 12. Oktober 1866. — Nærmest Nationalliberal.

Født 7. Juni 1821 i Thisted, Søn af Købmand, senere Godsejer Niels Bjerregaard Neergaard, Broder til foranævnte Folketingsmand Adolf Neergaard; gik i Aalborg Latinskole og lærte derefter Landvæsen i Vendsyssel, blev 1840 Ejer af Dovergaard i det sydligste Thy samt fra 1866 desuden af

Pedersrolighed ved Thisted, begge paa omkring 12 Tønder Hartkorn.

Edvard Neergaard var Medlem af Bestyrelsen for Thylands landøkonomiske Selskab 1846-59 og paany 1869-74, af Sogneforstanderskabet 1852-54 og af Amtsraadet 1856-71, var desuden Tiendekommissær 1854-64, siden 1856 Landvæsenskommissær, Medstifter af Brandforsikringen for Landbygninger i Thisted Amt 1857, Medlem af dens Bestyrelse indtil 1873 og af Overformynderiets Laanebestyrelse i Amtet siden 1869.

Efter forgæves at have stillet sig til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 i Vestervig, valgtes Neergaard 1858 i samme Kreds, genvalgtes 1861, 64 og Juni 66, som Regel ved Kaaring, stemte 1866 for den reviderede Grundlov, i Fællesudvalget for hvilken han havde haft Sæde, og lod sig derefter ikke opstille; desuden kaaredes han 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing. Han var blandt andet 1858-61 Medlem af Lønningsudvalget og 1865 af Kommissionen om Beskatning af Øl og mousserende Vande.

Han døde 17. Februar 1874 paa Døvergaard.

Kammerraad 1862. R. 1866.

Bricka I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Neergaard, Holger Flach (de), f. 1868, Ingeniør. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Højre.

Født 20. Januar 1868 i Göteborg, Søn af Godsejer Peter Poul Ferdinand (de) Neergaard, Student fra Roskilde 1885, cand. polyt. 1891, Ingeniør-assistent ved Havneanlægget i Sænebugten paa Bornholm 1891-93, derefter ved Københavns Havnevesen, til han 1894 blev Medindehaver af

Maskinfabrik og Jernstøberi-Firmaet Ludvigsen & Hermann i København, som han drev til 1931. Desuden var han Medindehaver af Firmaet Sanitas 1898-1903.

Holger Neergaard var Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien 1898-1903, af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg 1901-02, af Bestyrelsen for Dansk Ingeniørforening 1907-16, Formand 1927-30, Medlem af Sø- og Handelsretten 1918-23, af Carlsbergfondets Bryggeriraad fra 1923, af Bestyrelsen for Badeanstalten København 1903-26, derefter Formand, Medstifter af Marstal Gasværk og Medlem af Bestyrelsen 1899-1916, Medstifter af Dagbladet »Samfundet« 1900 og af Dansk Forening for Folkebade 1937, hvis Næstformand han blev, Formand for Stærkstrømsnævnet 1921 samt Medlem af flere tekniske Kommissioner og fra 1928 Oversynskommissær i København.

Ved Folketingsvalget 1910 afløste han Vilhelm Lange som Venstres og Højres Fælleskandidat i Slagelse, men hans Stilling til Forfatningsudkastet 1913 medførte, at Venstre nu opstillede sin egen Kandidat, hvorved Socialdemokraten, den senere Finansminister H. P. Hansen, blev valgt. Neergaard, der ikke oftere stillede sig, tilhørte det moderate Højre. Han gav i 1911 Stødet til Nedsættelsen af Kommissionen om Københavns Nærtrafik.

R. 1921. DM. 1929. K² 1938.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1949.

Neergaard, Joachim Peter Christian **Bruun** (de), 1806-93, Godsejer, Kammerherre, Gehejmekonferensraad. Kongevalgt Landstingsmand 9. Januar 1875 - 28. Januar 1893. — Højre.

Født 24. Marts 1806 i København, Søn af Godsejer, Major Johan Andreas Bruun (de) Neergaard, dimitteredes privat som Student 1822, blev cand. jur. 1827, Auskultant i Rentekammeret 1830-44, Kapitajn i Studenterkorpset 1834-45, hvorefter han ved Faderens Død 1846 overtog Familie-

godset Svenstrup ved Ringsted, ca. 800 Tønder Hartkorn.

Joachim Neergaard var Medlem af Bestyrelsen for Sorø Amts landøkonomiske Selskab 1836-86, dets Formand 1881-83, Medlem af Roskilde Amtsraad 1845-71 samt en Aarrække af Nationalbankens Repræsentantskab, Direktør for Sjællands Stifts Brandforsikring, Medlem af Bestyrelserne for Sparerkassen for Ringsted og Omegn og for den godsejerlige Grundejerforening; endelig havde han 1847-48 Sæde i Roskilde Stænderforsamling.

Ved et Suppleringsvalg 1867 søgte han forgæves Valg i 2. Landstingskreds, men blev otte Aar senere kongevalgt Medlem af Landstinget.

Han døde 28. Januar 1893 i København.

Kammerjunker 1828. Kammerherre 1847. R. 1854. K² 1878. DM. 1883. K¹ 1889. Gehejmekonferensraad 1892.

Bricka I og II. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Liebe) 31-1-1893, Tidenden Sp. 666-667.

Neergaard, Niels Thomasius, 1854-1936, Redaktør, Direktør, Minister. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 28. Januar 1887-21. Januar 1890, for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 20.

April 1892-9. April 1895, for Randers Amts 4. Valgkreds (Hornslet) 9. April 1895-5. April 1898, for Randers Amts 6. Valgkreds (Ebeltoft) 5. April 1898-22. April 1918, for Randers Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Randers Amtskreds 26. April 1920-

16. November 1932. — Venstre.

Født 27. Juni 1854 i Ugilt ved Hjørring, Søn af efternævnte Folketingsmand, Sognepræst Peder Neergaard; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1872, cand. mag. 1879, cand. polit. 1881, Assistent i Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871 de to følgende Aar, Redaktør af »Tilskueren« 1884-92, af »Aarhus Amtstidende«

1892-97, Direktør for Nordisk Livsforsikrings-Aktieselskab 1897, Aaret efter tillige for Nordisk Ulykkesforsikrings Aktieselskab, men nedlagde begge disse Hverv i 1908, da han blev Minister; fra 1931 blev han dog valgt til disse Selskabers Næstformand.

Niels Neergaard har blandt andet haft følgende Tillidshverv: Formand for Centralbestyrelsen for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse fra 1916, Formand for Selskabet Hjemløses Venner 1901-27, for Den danske interparlamentariske Gruppe 1905-20, for Dansk Krigsforsikring for Varer og for Krigsforsikringen for danske Skibe fra 1914, for Den sønderjydske Fond fra 1932, Præsident for Foreningen De danske Atlanterhavsøer 1914-17 samt har tillige været Medlem af en lang Række Bestyrelser. Neergaard er desuden kendt som historisk Skribent, navnlig af det store Værk »Under Junigrundloven. En Fremstilling af det danske Folks politiske Historie fra 1848 til 1866«, der udkom 1892-1916 i 3 Bind, hvortil 1935 kom et Bind »Erindringer«.

Ved Folketingsvalget 1887 valgtes han i Nakskov, men opnaaede ikke Genvalg 1890, opstilledes derpaa som Tilhænger af Det forhandlende Venstre i Hørning, den senere Hornslet-Kreds, hvor han valgtes baade 1892 og 95 for derefter at afløse J. N. C. Wistoft i Ebeltoft-Kredsen, som genvalgte Neergaard, lige til han 1932 trak sig tilbage. Da J. C. Christensen 24. Juli 1908 rekonstruede sit Ministerium, blev Neergaard Finansminister; han dannede godt et Par Maanedes senere, 12. Oktober, sit eget Ministerium, hvor han tillige var Forsvarsminister. Dette Ministerium afløstes 16. August 1909 af Ministeriet Holstein-Ledreborg, hvor han paany overtog Finansministerposten til dets Afgang den 28. Oktober samme Aar, ligeledes var han Finansminister i Ministeriet Berntsen 5. Juli 1910-21. Juni 1913, i sit eget Ministerium 3. Maj 1920-23. April 1924 samt i Madsen-Mygdals Regering 14. December 1926-30. April 1929. Desuden har N. Neergaard blandt andet været Medlem af Folketingets Finansudvalg 1892-1908, 1913-20, 1924-26 og 1929-32, af Toldraadet 1908-10, 1913-20 og fra 1929, Formand for Venstres Folketingsgruppe 1924-26, for Det udenrigspolitiske Nævn 1924-26 og for Rigsdagens Valutaudvalg 1925-26 samt Medlem af Toldkommissionen, Finanslovkommissionen og Tuberkulosekommissionen, og ende-

lig Medlem af Rigsdagens Delegation til Fredskonferencen i Paris 1919.

Han døde 2. September 1936 i København, hvor hans Buste findes i Nordisk Livsforsikrings Aktieselskab.

K² 1912. SK. 1920. DM. 1923. Dr. phil. h. c. 1929.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, 1914, Bd. II. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1887 og 90, Tillæget. Det ny Aarhundrede, 1908, S. 110-22. Tilskueren 1907, S. 990-1007, og 1936, Bd. II, S. 245-54. Johannes Lehmann: Niels Neergaard, 1929. Niels Neergaard: Erindringer, 1935. Blaa Bog 1936.

Neergaard, Peder, 1801-63, Sognepræst. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Nærmest Konservativ.

Født 25. September 1801 i Kaastrup Nord for Thisted, Søn af Proprietær Christen Christensen Neergaard, Broder til Landstingsmand Thomas Neergaard og Fader til Statsminister Niels Neergaard; blev Student fra Aalborg Skole 1822, cand. theol. 1827 og samme Aar Adjunkt i Aalborg, Sognepræst til Flade og Gjørum ved Frederikshavn 1830-45, derefter til Ugilt og Taars, hvorfra han 1861 tog sin Afsked.

Peder Neergaard var Medlem af Bestyrelsen for den lokale Landboforening, 1849-51 og 1858-60 dens Næstformand, Formand for Afløsningen af Husmændenes Pligtarbejde i Hjørring Amt 1850-62, Medlem af Hjørring Aamtsraad 1856-62 samt en Aarrække Repræsentant i Hjørring Diskontobank.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Frederikshavn mod Højremanden, Proprietær Severin Hastrup, der valgtes med kun ni Stemmers Overvægt. Ved de første Valg til Folketinget i samme Kreds Aaret efter blev han derimod den foretrukne blandt de tre Kandidater, idet han fik 444 Stemmer mod 238, men han lod sig ikke genopstille.

Han døde 11. Maj 1863 i København.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. 2, S. 51.

Neergaard, Thomas, 1804-52, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 29. December 1849 - 27. April 1852. — Nærmest Konservativ.

Født 4. Marts 1804 i Kaastrup Nord for Thisted, Søn af Proprietær Christen Christensen Neergaard og Broder til Folketingsmand Peder Neergaard, oplærtes ved Landbruget og overtog 1834 Faderens Gaard Momtofte Nordøst for Thisted, 29 Tdr. Htk.

Th. Neergaard var Medlem af Thisted Aamtsraad 1842-51, en Tid ogsaa af Sogneforstanderskabet, valgtes 1841 til Stænder-suppleant, blev 1847 Deputeret og gav 1848 Møde i Viborg Stænderforsamling.

Ved de første Valg til Landstinget valgtes han til Landstingsmand for 8. Kreds, men nedlagde dette Mandat ved Samlingens Slutning 1852 og døde samme Aar.

Han døde 5. December 1852 paa Momtofte.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Neergaard Wenzel Carl Peter Frederik Flach (de), 1864-1919, Godsejer, Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 29. Maj 1906 - 22. April 1918. — Højre (Det konservative Folkeparti).

Født 6. Januar 1864 paa Sophienborg ved Hillerød, Søn af Godsejer Peter Poul Ferdinand (de) Neergaard og Broder til Folketingsmand Holger Neergaard, blev privat dimitteret som Student 1883, cand. phil. Aaret efter, var inde til militær Tjeneste og blev Løjtnant 1888,

forpagtede Skovsbo paa Fyn, men overtog 1892 Hovedgaarden Faarevejle paa Langeland, afhændede den 1916, hvorpaa han tog Ophold paa den langt mindre Gaard Seinhus ved Store-Heddinge, som han havde købt 1911.

Wenzel Neergaard var Medlem af Svendborg Aamtsraad 1902-18, af Sygehusdirektionen for Rudkøbing Sygehus, af Skoledirektionen for Langelands Herreder, af Bestyrelsen for Fyns Stifts patriotiske Selskab (de senere samvirkende fynske Landboforeninger), af Bestyrelsesraadet for Københavns Handelsbank fra 1909 og af Kontrolkomiteen for Forsikringselskabet Skjold siden 1912 samt Formand for Langelandsbanens Repræ-

sentantskab og for Administrationskommissionen for Baroniet Scheelenborg og Stamhuset Thorseng.

Ved Folketingsvalget 1901 stillede han sig forgæves i Nyborg mod Gaardejer N. Jensen, Toustrup og 1903 i Svendborg mod Kr. Knop, som det lykkedes ham at besejre 1906, hvorefter han holdt Kredsen til 1918, da han trak sig tilbage. Neergaard var Medlem af Arvefæstekommissionen af 1907, af Kommissionerne om Værdistigningsafgift 1908 og om Len, Stamhuse og Fideikommissgodser af 1909. Sammen med fem andre forlod han 1910 Folketingets Højre og dannede Det moderate Højre, sluttede sig en Tid til de Fri-konservative, og var med til at danne Det konservative Folkeparti, men meldte sig 1917 ud af Partiet.

Han døde 10. April 1919 paa Seinhus.

Kammerjunker 1888. Hofjægermester 1893. R. 1900.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-14. Elaa Bog 1918.

Neersø, Søren, 1868-1948, Adjunkt, Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Højre.

Født 26. Marts 1868 i Astrup, Ødum Sogn, Søn af Gaardejer Christen Nielsen; blev Student fra Randers Latinskole 1886, cand. mag. med Fysik som Hovedfag 1891, Lærer ved Slomanns Skole og Østerbros Latin-skole i København 1891-92, ved Fredericia Latin- og Real-skole 1892-94, derefter Timelærer, 1898

Adjunkt og fra 1915 Overlærer ved Randers lærde Skole, Rektor for Aalborg Katedral-skole 1917-21 og for Statsgymnasiet Schneekloths Skole 1921-32, hvorpaa han tog sin Af-sked.

Søren Neersø var Medlem af Randers Byraad 1906-17 samt Forstander for Randers Handelsskole 1907-17.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han som Fælleskandidat for Højre og Venstre i Randers Bykreds mod den socialdemokratiske Folketingsmand, Redaktør M. Morten-

sen, og besejrede denne, men faldt ved næste Valg Aaret efter og stillede sig først i 1924 i Aalborg-Kredsen, dog uden at blive valgt. Paa Rigsdagen sluttede han sig til Folketingets Højre.

Han døde 10. September 1948 i Aalborg.

R. 1924.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1948.

Nellemann, Johannes Magnus Valdemar, 1831-1906, Professor. Nationalbankdirektør. Minister. Landstingsmand for 1. Kreds 26. September 1870 - 26. August 1906. — Højre.

Født 1. November 1831 i København, Søn af Fuldmægtig, senere Hospitalsforstander Mogens Georg Nellemann, blev Student fra Slagelse 1849, cand. jur. 1855. Efter en længere Udenlandsrejse 1856-58, hvor han især opholdt sig i London, Paris og München, blev han Lektor, 1859 Professor i Proces og Rets-historie ved Universitetet i København, 1870 Efor ved Borchs Kollegium og 1871 Regensprovst, men nedlagde alle disse Hverv, da han 1875 blev Justitsminister. Han blev 1870 ekstraordinær Assessor i Højesteret, Universitetets Rektor 1874-75 og kongevalgt Direktør for Nationalbanken 1896.

Nellemann var iøvrigt Medlem af Proceskommissionen af 1868, af Bestyrelsen for de nordiske Juristmøder, Formand for Handelsbankens Bestyrelsesraad 1873-96, Direktør for Det Classenske Fideikommiss fra 1886, Medlem af Videnskabernes Selskab fra 1883, Formand for Læseselskabet Athenæums Repræsentantskab i en Aarrække, Medlem af Rigsretten 1870-75 samt kendt som Forfatter til en lang Række juridiske Værker og Af-handlinger.

Ved et Suppleringsvalg 1870 blev han Medlem af Landstinget for 1. Kreds, som genvalgte ham til hans Død. Da Estrup 11. Juni 1875 dannede sit Ministerium, blev Nellemann Justitsminister og Minister for Island, en Post han beholdt ogsaa i Ministeriet Reedtz-Thott 7. August 1894 - 13. Juni 1896. Han hørte til de moderate indenfor Provisio-

riepolitikkenes Mænd og var med til at forberede og afslutte det politiske Forlig 1894. Han var Ordfører for Finansudvalgets Fællesudvalg 1874-75 og udarbejdede og gennemførte blandt andet Konkursloven af 1872.

J. Nellemann døde 26. August 1906 i København.

R. 1869. DM. 1872. K² 1876. K¹ og Dr. jur. h. c. i Uppsala 1877. SK. 1878. RE. 1893.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, 1913, Bd. 1. Kieler: Førrende konservative Skikkelser, 1924. Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 1-10-1906, Tidenden Sp. 26-27. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917, S. 506-07.

Nielsen, Anders, 1859-1928, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 29. Maj 1908 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 11. Juni 1859 paa Jægergaarden, Ry ved Silkeborg, Søn af Gaardejer Niels Nielsen, uddannedes som Landmand, gik paa Højskole og derefter paa Landbohøjskolen, hvorfra han tog Eksamen som Landbrugskandidat 1879, blev Lærer ved Karise Højskole 1879-82, Mejerikonsulent under Professor Segelcke 1880-

82, hvorefter han overtog Svejstrup Østergaard ved Skanderborg. Desuden var han i en Aarrække Redaktør af »Andelsbladet« og siden 1899 Udgiver af Lommebog for Landmænd.

Anders Nielsen var Formand for Skanderborg Landboforening 1885-1903, derefter Æresmedlem, Medlem af Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Bestyrelse 1894-1915, Formand for Jydsk Andels Foderstofforretning 1898-1925, for Danske Mejeriers Smørmærkeforening Lurmærket 1900-14, for De danske Mejeriers Fællesindkøb og Maskinfabrik 1901-10, for De danske Mejeri-foreningers Fællesorganisation 1912-14, for Dansk Andels-Gødningsforretning 1901-18,

for Dansk Andels Cementfabrik fra 1911, Medstifter og Medlem af Andelsudvalget fra 1899, Formand 1909-27, Næstformand i Foreningen af jydsk Landboforeninger 1909-14, Formand 1916-18, Formand for De samvirkende danske Landboforeninger 1917-19, for Landbrugsraadet af 30. August i 1915, Næstformand i Det staaende Landbrugsudvalg 1918 og for Erhvervsraadet fra 1921, Medlem af Statens Planteavludvalg 1903-14, af Erhvervenes Fællesudvalg i 1918, af Direktionen for Den danske Andelsbank 1914-20, Formand i dens Bestyrelse 1914-24 og det følgende Aar Næstformand, samt Medlem af Landbrugsraadets Præsidium 1919-25 og Formand for Genforsikringsselskabet Nervas Bestyrelse 1919-26.

Ved Folketingsvalgene 1895 og 98 stillede han sig som Tilhænger af Det forhandlende Venstre i henholdsvis Grenaa og Horsens Landkreds, men uden at blive valgt noget af Stederne, derimod valgtes han efter Vilh. Lassens Død ved Suppleringsvalget i Sæby 1908. Han faldt Aaret efter og lod sig ikke senere genopstille.

Anders Nielsen døde 10. Maj 1928.

R. 1907. DM. 1923.

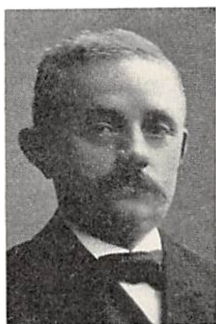
Biogr. Haandleksikon. Skanderborgs Historie 1583-1908, S. 199. Blaa Bog 1928.

Nielsen, Anders, 1862-1914, Husejer, Minister. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 21. Januar 1890 - 13. Juni 1914. — Venstre.

Født 30. Maj 1862 i Tapdrup Øst for Viborg, Søn af Husmand, Tækkemand Niels Johansen; tjente fra 11 Aars Alderen som Hyrdedreng, hjalp Faderen med dennes Husmandsejendom, hvortil hørte 20 Tønder Land delvis opdyrket Hede, overtog Ejendommen 1888 og begyndte at skrive Korrespondancer til

»Viborg Stifts Folkeblad«, var Redaktør af »Randers Venstreblad« 1897-1906 og Statsrevisor 1900-07, derefter Minister.

Anders Nielsen var Medlem af Asmild-Tapdrup Skolekommission fra 1899 og i Bestyrelserne for Dansk Husflidsselskab samt for Venstrereformpartiet siden 1895, senere

dets Næstformand; han har skrevet en Del politiske Pjecer, blandt andet om »Uroen i Venstre« 1904 og »Den politiske Situation. Redegørelse og Imødegaaelse« 1905.

Ved Folketingsvalget 1890 opstilledes han som Forligsmodstander mod Løvel-Kredsens Repræsentant gennem 21 Aar, Gaardejer J. A. Thorup, valgtes og genvalgtes derefter til sin Død med stigende Stemmetal. Da J. C. Christensen 24. Juli 1908 dannede sit 2. Ministerium, blev Anders Nielsen Landbrugsminister, fortsatte som saadan i de to paafølgende Ministerier Neergaard og Holstein-Ledreborg indtil 28. Oktober 1909 samt i Ministeriet Berntser: 5. Juli 1910-21. Juni 1913; desuden var han Medlem af Finansudvalget fra 1892, dets Sekretær 1895, Formand 1901-08 samt 1909-10, 1. Viceformand i Folketinget 1905-08 samt Medlem af Kommissioner angaaende de københavnske Bane-gaardsforhold af 1898, om en Omordning af Udenrigsministeriet af 1906, om Forsvaret af 1902 og Medlem af Toldraadet 1910, af Christiansborgs Slots Byggeudvalg og af den dansk-islandske Kommission.

Anders Nielsen døde 13. Juni 1914 i København. Mindesmærker ved Viborg og i Skals.

K² 1913.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890. R. K. Bertelsen: Anders Nielsen, 1915. Blaa Bog 1914. Mindetale i Folketinget (2. Viceformand Th. Povlsen) 15-6-1914, Tidenden Sp. 5677-78.

Nielsen, Anders, 1817-93, Husmand. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Brorstrup) 14. Juni 1858 - 28. Januar 1887. — Venstre.

Født 24. Oktober 1817 i Brorstrup Sydvest for Aalborg, Søn af Ladefoged, senere Gaardmand Niels Christiansen, fødtes og opvoxsede i Bedsteforældrenes Lærerhjem i Brorstrup, blev flyttede 1829 hjem til Fyrkilde, hvor hans meste Tid gik med at hjælpe Faderen med Arbejdet paa Gaar-

den, 1840-41 laa han som Soldat i Aalborg, giftede sig efter Hjemkomsten med en Husmandsdatter, der var Nabo til Forældrene i Fyrkilde, overtog Husmandsstedet, da hendes Far var død, og købte senere en Parcel til. Han var tillige en dygtig Haandværker og udførte selv alt sligt Arbejde paa Gaarden.

Anders Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1856-61 og 1868-86 af Sogneraadet, deraf de fleste Aar dets Formand, Skolepatron og Regnskabsfører for Kommunen, Medlem af Aalborg Amsraad 1880-86, Repræsentant i Husmandskreditforeningen samt en Arrække Jordboniteringsmand og Forligsmægler i Tyendesager.

Da Lærer M. Andersen 1858 trak sig tilbage som Folketingsmand i Brorstrup, valgtes Anders Nielsen til hans Efterfølger og genvalgtes gennem næsten 29 Aar, oftest ved Kaaring. I 1887 stillede han sig ikke. Han sluttede sig i Begyndelsen til Bondevennerne, senere til Det forenede Venstre, hvis moderate Fløj han fulgte; han var Medlem af Finansudvalget 1869-77. Desuden var han 1864-66 Medlem af Rigsraadets Folketing.

Han døde 9. August 1893.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Fra Himmerland og Kjær Herred, 1924-26, S. 242-79.

Nielsen, August Carl Nikolai, 1809-85, Proprietær, Tiendekommissær, Landstingsmand for 11. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Nærmest Konservativ.

Født 4. Februar 1809 i København, Søn af Overskibskirurg Carl Aug. Nielsen; lærte Landvæsenet i Sundved og paa Als 1824-32 og rejste derefter et Aarstid i Tyskland og Ungarn. Han købte 1833 Endrupholm, en Hovedgaard beliggende ved Vester Nykirke, Skads Herred, Ribe Amt, som han ejede indtil 1862, hvilket Aar han blev Branddirektør for Ribe Amts vestre Del og 1872 tillige for Fanø.

August Nielsen var Tiendekommissær i Gjording, Malt og Anst Herreder 1843-54.

Medlem af Ribe Amtsraad 1848-62, Landvæsenkommisær siden 1857 og Formand for Jagt afløsningen i Ribe Amt 1854-62 Han var tillige Repræsentant i Nørrejylland Kreditforening 1857-62 og i Landbygningernes alm. Brandforsikring 1856-62.

Ved de første Landstingsvalg i 1849 valgtes han i 11. Kreds, men opstilledes ikke ved Valget i 1853. Derimod søgte han forgæves at blive valgt ved et Suppleringsvalg i Juni 1853 samt ved de almindelige Valg 1859.

Han døde 16. Januar 1885 i Varde.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Nielsen, Christen, 1832-1902, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 20. December 1832 i Barrit Øst for Vejle, Søn af Gaardmand Niels Nielsen; blev Seminarist fra Jelling 1861, var Frikolelærer 1863-64 i Øster Jølby, Morsø Nørre Herred, og blev 1865 ved Giftermaal Gaardejer i samme By.

Chr. Nielsen var Medlem af Sogneraadet 1871-76, Formand 1871-73 samt paany

Formand 1880-91. Han var endvidere Medlem af Bankraadet for Morsø Bank siden 1876, Medlem af Bestyrelsen for Venstrevalgerforeningen for Morsø fra 1884 samt af Bestyrelsen for »Morsø Folkeblad« 1884-94.

Ved Folketingsvalget 1873 opstilledes han forgæves i Nykøbing M. mod Borgmester Schjørring, der havde repræsenteret Kredsen siden 1866, men ved næste Valg 1876, da Schjørring trak sig tilbage, blev Nielsen valgt. Han stillede sig ikke oftere; paa Rigsdagen sluttede han sig til den moderate Del af Venstre.

Han døde 18. September 1902.

Historisk Aarvog for Mors, 1930, S. 38-39.

Nielsen, Christian, 1837-1912, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 1. Oktober 1878 - 19. September 1902. — Venstre.

Født 9. Maj 1837 paa Tuemosegaard i Skudlørse Nordøst for Næstved, Søn af Gaardejer Niels Hansen, oplærtes ved Landvæsen, var 1855-63 Bestyrer, derefter Ejer af Fødegaarden Tuemosegaard paa 8 Tønder Hartkorn; i en Aarrække var han tillige Kontordagsbestyrer for Den sjællandske Bondestands Sparerkasse i Haslev og Tistrup.

Chr. Nielsen var 1868-70, 1874-84 og paany 1886-88 Medlem af Skolekommissionen, Sogneraadformand 1871-89, Landvæsenkommisær fra 1875, Medlem af Amtsraadet 1874-80, af Bestyrelsen for De sjællandske Landboforeninger 1880-90, Formand for Haslev og Omegns Landboforening 1888-91, Formand for Andelsmejeriet i Skudlørse siden dets Oprettelse i 1888 og Medlem af Bestyrelsen for Andelsslageriet i Køge fra dets Oprettelse 1890 indtil 1893.

Ved Landstingsvalget 1878 valgtes han i 3. Kreds, genvalgtes 1886 og 94, men opstilledes ikke 1902 eller senere; han tilhørte i Begyndelsen Folketingets Venstre, senere Det forhandlende Venstre og valgtes blandt andet til Medlem af Rigsdagen 1883-87 og af Landbokommissionen af 1894. Han var en af Landstingets Sekretærer 1890-91.

Han døde 29. August 1912 i Haslev.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulfi: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Nielsen, Christian, 1817-1905, Gaardmand. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 25. Oktober 1817 i Vaarst, Gunderup Sogn, Søn af Gaardfæster Niels Jensen; oplærtes ved Landbrug og fæstede 1843 en Gaard under Grevskabet Lindenborg i Gjerding Sogn Sydvest for Vaarst, en ret forsmøt Gaard, som han

med Aarene drev godt fremad og 1873 købte til Selveje. Chr. Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1851-58, samt paany 1865-82, Formand 1871-77, og havde desuden flere mindre Tillidshverv.

Da man i Bælum-Kredsen 1866 var utilfreds med, at Folketingsmanden, Boelsmand N. P. Hansen, sluttede sig til den reviderede Grundlov, kaarede man Chr. Nielsen, for at han i Rigsdagen skulde afgive sin Stemme mod Grundloven. Han afgav sin Nejstemme i Sommersamlingen 1366 og stillede sig ikke siden.

Han døde 6. April 1905.

Fra Himmerland og Kjær Herred, Bd. I, 1912-14, S. 161-63. A. Rasmussen: Aalborg 3die. Bælumkredsens politiske Historie 1848-1915, 1915, S. 30-31.

Nielsen, Christian Henrik, 1809-81, Fabrikant, Konsul. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 26. Februar 1853-7. April 1854. — Konservativ.

Født 1. Januar 1809 i Hjørring, Søn af Købmand, senere

Godsejer Christen Christian Nielsen; lærte Handelen i Aalborg 1823-28 og nedsatte sig 1831 som Købmand i sin Fødeby, fra 1845 desuden som Tobaksfabrikant, og blev efterhaanden i det kommende Tiaar russisk, oldenborgsk, hamborgsk, nederlandsk,

hannoveransk og svensk-norsk Konsul for det nordlige Jylland. Han var Strandingskommissær 1832-44, tabte 1842 sin Formue ved Andenmands Fællit, men arbejdede sig efter nogle Aar igen op til Velstand.

C. H. Nielsen var Medlem af Hjørring Borgerrepræsentation 1841-44, Formand 1842-44, gennemførte under stærk Modstand en Opmaaling af Byens Grunde og Fællesjorder, var i en lang Aarrække Byens ledende Mand og omdannede den fra en stor Landsby til en brolagt Købstad med Gadebelysning. Han var Medstifter af »Hjørring Amtstidende« 1842, af Sparekassen 1844, af Hjørring Amts landøkonomiske Forening 1845 samt af Laane- og Diskonto-

banken 1855, hvis Bestyrelses Formand han derefter var indtil 1870. Han grundlagde endvidere den højere Landboskole i Smedstrup 1855, stiftede Brandforsikringen for mindre Landejendomsbesiddere i Vendsyssel 1861 og en Ulykkesforsikring for Heste og Kvæg 1862 og styrede begge indtil 1872. Han arbejdede ligeledes for en Havn ved Hirtshals og tog Initiativet til et Møde herom 1867.

Han stillede sig som Kandidat til Folketingsvalget 1852 i Hjørring, men trak sig tilbage inden Valghandlingen, valgte derimod det følgende Aar ved begge Valg, men udtraadte 1854 og lod sig ikke senere opstille. Han hørte til Helstatspartiet.

Han døde 1. Maj 1881; hans Marmorbuste rejstes to Aar senere i Plantagen Christiansgave i Hjørring.

R. 1865.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II.

Nielsen, Frederik, 1809-67, Professor, Stiftsprovst. Landstingsmand for 5. Kreds 20. Juni 1859 - August 1864. — Konservativ.

Født 16. Juli 1809 i København, Søn af Kammertjener hos Frederik VI, Christian Nielsen; blev Student fra Metropolitanaskolen 1827, cand. theol. 1831, Adjunkt paa Herlufsholm 1832-33, Privatlærer i København en Tid, tog 1836 Licentiatgraden og blev Sognepræst til Jebjerg og Lyby ved Skive, 1843 til Lyngby og Albøge ved Grenaa og samtidig Forstander for Seminariet i Lyngby, forflyttedes 1856 til Torkildstrup paa Falster og 1863 til Thoreby ved Maribo, hvor han blev til sin Død. Siden 1860 var han ogsaa Stiftsprovst for Lolland-Falsters Stift.

F. Nielsen valgtes Marts 1848 ind i de »Erfarne Mænds« Forsamling, der dog aldrig traadte sammen, og blev kort efter kongevalgt Medlem af Den nørrejydske Stænderforsamling. Han har blandt andet udgivet »Lyngby Seminarium, som Bidrag til Nutidens Forhandlinger om Skolens Reform«

1851 og »Om den danske Folkekirkes Ejen-
domsret til Sognekaldenes Gods og Tiende«
1862.

Ved Valgene til Den grundlovgivende
Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæ-
ves i Grenaa, og han havde ikke større
Held, da han 1849 og ved Suppleringsvalg
Aaret efter stillede sig i 9. Landstings-
kreds, hvorimod han ved de ordinære Valg
1859 opnaaede Valg i 5. Kreds, men udtraad-
te iem Aar senere.

Han døde 9. September 1867 i Thoreby.

Titulær Professor 1851. R. 1856.

Bricka I. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.
N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.
Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869,
1879, Bd. III. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup:
Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917, S. 510.

Nielsen, Frederik Ferdinand, 1868-1940,
Gaardejer, Redaktør. Folketingsmand for
Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 20. Maj
1910 - 22. April 1918, for Viborg Amt 22. April
1918 - 21. April 1920 og for Holbæk Amts-
kreds 27. Oktober 1927 - 24. April 1929. — Det
radikale Venstre.

Født 21. Oktober
1868 i Odstrup Syd
for Nykøbing S., Søn
af Gaardejer Niels
Christensen; var Land-
væsenselev paa Fry-
dendal 1885-86, kom
paa Blaagaard Semi-
narium 1888-90, virke-
de siden 1890 som

Foredragsholder og var Ejer af sin Fø-
degaard i Odstrup 1894-1930. Desuden var
han Redaktør af »Dansk Folketidende«
1896-1909, af Danmarks Afholdsforenings Or-
gan »Folkevennen« siden 1900 og Medredak-
tør af »Randers Venstreblad« i 1901.

Ferd. Nielsen var Medlem af Bestyrelsen
for Danske Afholdsselskabers Landsforbund
fra 1903, dets Formand 1921-35, Medlem af
Grevinge Sogneraad 1909-37, af Bestyrelsen
for Odsherred-Kredsens radikale Venstrefore-
ning, Formand for »Holbæk Amts Venstre-
blad«, Formand for Grevinge Sogns Børne-
værnsudvalg, Menighedsplejeforening og
Næstformand for dets Afholdsforening,
Kvindevalgretsforening og Menighedsraad.
Han har skrevet Danmarks Afholdsforenings
Jubilæumsskrift, 1904.

Ved Folketingsvalgene 1906 og 09 stillede
han sig forgæves i Fakse-Kredsen, men fra
1910 valgtes Ferd. Nielsen med stigende
Stemmetal i Viborg-Kredsen, til han 1920
trak sig tilbage fra denne Kreds. Han blev
opstillet i Holbæk Amtskreds fra September-
Valget 1920, indtraadte som Stedfortæder
Oktober 1927, men blev ikke valgt 1929. Der-
efter stillede han sig ikke. Han var 1915-20 en
af Tingets Sekretærer, sad 1918-20 i sit Partis
Bestyrelse i Folketinget og har blandt
andet været Medlem af Den 2. Ædruelig-
hedskommission og af Alkoholkommissionen
af 1934.

Han døde 12. Februar 1940 i Odstrup.

Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folke-
tinget 1910-14. R. K. Bertelsen: Viborgkredsens
Folketingsmænd, 1918. Blaa Bog 1939.

Nielsen, Frands, 1811-82, Smed, Gaard-
ejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 1.
Valgkreds (Holbæk) 14. Juni 1858 - 14. Juni
1861. — Venstre.

Født 6. September 1811 i Nørre-Hvalsø,
Voldborg Herred, Søn af Husmand Niels Pe-
dersen; lærte Smedehaandværket i Soderup
Sogn, Merløse Herred, lejede 1831 en Sme-
die og fik 1833 ved Giftermaal et Hus med
3 Tdr. Land i Bukkerup i samme Sogn. Han
virkede her som Smed og arbejdede sig saa-
ledes frem, at han fik en Gaard paa 3 Tdr.
Htk., som han 1859 mageskiftede med en
Gaard i Stenlille. Denne Gaard overdrog
han ca. 1880 til en Søn, men beholdt en Par-
cel paa 16 Tdr. Ld., hvor han byggede sig et
Hus.

Frands Nielsen var 1854-58 Medlem af
Sogneforstanderskabet i Soderup, Formand
1856-58, og 1862-67 af Sogneforstanderska-
bet i Stenlille; han var desuden Tillidsmand
i Den sjællandske Bondestands Sparekasse.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i
Holbæk-Kredsen, men opstilledes ikke ved
Valget tre Aar senere; derimod søgte han
— efter at være flyttet til Stenlille — for-
gæves Valg i Ruds Vedby-Kredsen mod Lars
Dinesen i 1869, men opnaaede kun 353 Stem-
mer mod dennes 888. Derefter stillede han
sig ikke.

Han døde 3. Januar 1882 i Stenlille.

Nielsen, Hans, 1859-1937, Gaardejer. Fol-
ketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds
(Skive) 25. Maj 1909 - 22. April 1918, for Vi-

borg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1920 - 22. September 1932. — Det radikale Venstre.

Født 10. Februar 1859 i V. Dølby Nord for Skive, Søn af Gaardejer Niels Christian Jensen; oplærtes ved Landbruget, besøgte Testrup Højskole og blev 1892 Ejer af en Gaard paa 3 $\frac{1}{2}$ Tdr. Htk. i sin Fødeby.

Hans Nielsen var Medlem af Sogneraadet 1898-1904 samt i en Aarrække Tiendekommissær, Medlem af Hovedbestyrelsen for Ringkøbing Amts

Vareindkøbsforening, af Kontrolkomiteen for Jydsk Landhypotekforening, senere dens Formand, og Medlem af Bestyrelsen for »Skive Folkeblad«, hvis Formand han var i sine sidste Leveaar.

Da Husmand Carl Hansen, Vinde, 1909, trak sig tilbage scm Folketingsmand for Venstre i Skive, valgte man i hans Sted den mere radikalsindede Hans Nielsen, som derefter genvalgtes med stigende Stemmetal, til han i 1920 trak sig tilbage; derpaa opstilledes han i 6. Landstingskreds, som han repræsenterede indtil 1932. Han stod som Folketingsmand i Begyndelsen udenfor Partierne, men i Valgruppe med Det radikale Venstre, som han senere sluttede sig helt til.

Han døde 24. April 1937 i Dølby.

Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1936.

Nielsen, Hans, 1817-93, Gaardmand. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 4. August 1852 - 26. Februar 1853 og 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Nationalliberal.

Født 11. Januar 1817 i Daastrup Syd for Roskilde, Søn af Gaardejer Niels Olsen; var Elev paa Rødding Højskole 1845, bestyrede derefter sin Faders Gaard, som han købte 1852. I 1884 blev Gaarden solgt ved Tvangsauktion, og han var derefter 1886-89 Lotterikollektør i Sorø. Han levede senere i København i trange Kaar, bl.a. som Retsvidne i Kriminalretten. H. Nielsen var 1853-65 Sognefoged og 1868-74 Medlem af Roskilde Amtsraad.

Ved Folketingsvalget 1849 stillede H. Nielsen sig i Blæsenborg-Kredsen, men trak sig tilbage inden Valghandlingen, det samme gjorde han i Kalundborg-Samsø-Kredsen ved et Suppleringsvalg i 1851. Ved et Suppleringsvalg i Fakse-Kredsen Aaret i Forvejen havde han kun faaet 29 Stemmer mod H. E. Schacks 677, men ved det ordinære Valg 1852 i Roskilde-Kredsen lykkedes det ham endelig at blive valgt. Han faldt Aaret efter, men blev valgt i samme Kreds 1855, faldt igen 1858, og alle hans

senere Forsøg — 1861, 64, 69 og 72 i Køge-Kredsen, 1873 i Roskilde-Kredsen og 1876 i Lejre-Kredsen — mislykkedes. Han hørte til det nationalliberale Parti, stemte 1853 mod Toldloven og 1855 for Fællesforfatningen. Ved de senere Valg var han opstillet som Højremand.

H. Nielsen døde 28. Maj 1893.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Nielsen, Hans, 1823-1905, Husmand. Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 26. Februar 1873 - 3. Juli 1875. — Venstre.

Født 26. April 1823 i Rorslev ved Middelfart, Søn af Husmand og Bødker Niels Bertelsen og Broder til den kendte Professor i Filosofi Rasmus Nielsen. Hans Nielsen levede som Husmand og Høker i sin Fødeby 1850-75, hvorefter han med Kone og fire Børn rejste til Nebraska i De Forenede Stater og købte sig en Ejendom paa 80 Acres Land i Missouridalen ved Sioux City, hvor han blev til sin Død.

Hans Nielsen var 1856-58 Medlem af Sogneforstanderskabet for Asperup-Rorslev og 1868-73 Sogneraadets Formand samt Formand i Bestyrelsen for Fattiggaarden. I Ne-

braska var han Medlem af Det danske Samfund.

Ved et Omvalg i Middelfart-Kredsen i 1873 blev han valgt og genvalgt ved det ordinære Valg samme Aar, men udtraadte i Sommeren 1875 for som ovenfor nævnt at rejse til Amerika.

Han døde her 10. Februar 1905.

Pennetegninger 1875.

Nielsen, Hans, 1869-1939, Redaktør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens Bykreds) 25. Maj 1909-22. April 1918, for Skanderborg Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Skanderborg Amtskreds 26. April 1920-20. Juni 1939. — Socialdemokratiet.

Født 15. April 1869 i Ejby Sydøst for Middelfart, Søn af Teglværksarbejder Niels Nielsen; gik i Almueskole og var fra sit 10. Aar Hyrdreng, lærte Møllerfaget, men opnaede

kun Arbejde som Arbejdsmand, blandt andet ved et Støberi i Odense, hvorfra han 1895 kom ind ved »Fyens Social-Demokrat« først som Avisbud og Inkassator, senere som Korrekturlæser og Journalist, var derefter Hovedstadskorrespondent til Partiets Provsblade 1903-19 og 1924-30, Redaktør af »Social-Demokraten«s Eftermiddagsblad »Klokken 5« 1918-23 samt siden 1935 konstitueret Direktør og Formand i Bestyrelsen for Danmarks Hypotekbank.

Hans Nielsen var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1914-17, af Bestyrelsen for Teknologisk Institut, af Forretningsudvalget for Landsforeningen Dansk Arbejde, af Andelsbankens Likvidationskomité 1925-29, af Bestyrelsen for Landmandsbankens Afviklingskasse fra 1929, dens Formand Aaret efter, af Bestyrelsen for Statsboligfonden og Formand for Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

Ved Folketingsvalgene 1901 og 1903 søgte han forgæves Valg i Nyborg-Kredsen, men arvede 1909 Horsens Bykreds efter M. C. Lyngsie og genvalgtes her til sin Død. Hans Nielsen var i nogle Aar sit Partis politiske

Ordfører samt Formand for Det erhvervspolitiske Udvalg 1930; fremdeles var han Medlem af Kommissionerne angaaende Banker og Sparekasser 1910, om Danmarks Udenrigsrepræsentation og om Næringsloven, af Komiteen til Belysning af Statsmonopoler 1919, af Det udenrigspolitiske Nævn 1923, af Det dansk-islandske Nævn 1924-27 og 1929-39, af Toldraadet og dettes Appeludvalg 1924, af Folketingets Finansudvalg 1928-36, af Erhvervsraadet, Valutaudvalget, af Statsministeriets økonomiske Raad og af Forfatningskommissionen af 1937.

Hans Nielsen døde 20. Juni 1939 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1939. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 1-9-1939, Tidenden 761-762.

Nielsen, Hans Christian, 1802-87, Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ribe Amts 2. Distrikt (Hjerting) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 12. Marts 1802 i Odense, Søn af fhv. Trompetter, Vejopsynsmand Johannes Nielsen; kom i Farverløse og blev Farversvend i Odense, forpagtede 1828 et Farveri i Faaborg, købte en Gaard her og fik kongeligt Privilegium som Farver 1831. Han blev 1845 Gaardejer i Tranbjerg Øst for Varde, flyttede til Holsted engang i 60erne, blev Vejopsynsmand og Forligskommissær og levede sine sidste Aar i Præstkjær Enkesæde, kaldet Mandøhus, i Brørup Sogn. Hans Nielsen blev 1835 Medlem af Skolekommissionen i Faaborg og var Borgerrepræsentant sammesteds fra 1837, fra 1848 var han Medlem af Ribe Amtsraad.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 valgtes han i Hjerting, men stillede sig ikke siden til Rigsdagsvalg. Han sluttede sig i Den grundlovgivende Rigsforsamling til yderste Højre, stemte for Scavenius's og siden for Andræs Ordning af Rigsdagen.

Han døde 2. Oktober 1887 i Brørup Sogn.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Nielsen, Henrik Christian, 1805-85, Stiftamtmand. Landstingsmand for 11. Kreds 23. Juni 1866 - 1. Oktober 1870 og kongevalgt Medlem af samme Ting 23. December 1876 - 13. Marts 1882. — Højre.

Født 14. December 1805 i Thisted, Søn af Amtsfuldmægtig, senere Amtsforsvalter Rasmus Nielsen; blev Student fra Ribe 1825, juridisk Kandidat 1830, derefter Volontør paa forskellige Embedskontorer, Auditør ved Armeen i Slesvig 1835, tillige Regimentskvartermester 1837, Over-

auditør 1841, fungerede som Chef for Intendanturen i Nørrejylland 1848-51, var Amtsforsvalter i Ribe 1850. som saadan flere Gange konstitueret Amtmand, til han 1855 udnævntes til Stiftamtmand over Ribe Amt. Afsked 1884.

Ved Landstingsvalget 1859 var han opstillet i 11. Kreds, men blev ikke valgt, valgtes i 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov, genvalgtes fire Maaneder senere, men trak sig 1870 tilbage af Helbredshensyn; 1876 udnævntes han imidlertid af Kongen til livsvarigt Medlem af Tinget, til en tiltagende Tunghørighed i 1882 nødte ham til at nedlægge sit Mandat.

Han døde 19. November 1885 i Ribe.

R. 1848. Justitsraad 1850. DM. 1859. K. 1861. SK. 1875.

Bricka I. Juridisk og statsvidenskabelig Stat. 1881. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Fra Ribe Amt 1910, S. 117, og 1912, S. 219.

Nielsen, Hans Jørgen, 1859-1934, Husmand. Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1902 - 20. September 1910. — Venstre.

Født 20. Marts 1859 i Gestelev Sogn paa Fyn, Søn af Husmand Niels Hansen; besøgte i to Aar den udvidede Folkehøjskole i Askov og var i nogle Aar Lærer paa Møllerup Højskole ved Randers, men blev omkring Aarhundredskiftet Husmand i Ferritslev ved Nyborg, hvor han fik et Hus med ca. 3 Skæpper Hartkorn til.

H. J. Nielsen var i en Aarrække Formand for de fynske Husmænds Landboforening.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Kerteminde og 1901 i Børgense, begge Gange i Tilslutning til Venstre, men uden Held; derimod opnåede han at blive valgt i 6. Landstingskreds Aaret efter, sad Periøden ud, men blev ikke genopstillet 1910.

Han døde 30. December 1934 i Ferritslev.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-06.

Nielsen, Jens Clemen, 1837-1913, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 20. April 1892 - 9. April 1895. — Venstre.

Født 26. Maj 1837 i Tømmerup Øst for Kalundborg, Søn af Arvefæster og Sognefoged Niels Jensen; oplærtes ved Landbrug og overtog 1862 Fødegården, der var paa 12½ Tdr. Hartkorn. Han overdrog 1908 Gaarden til sin Søn.

J. Clemen Nielsen var Medlem af Sogneraadet 1864-67 og 1880-91, deraf Formand 1865 og 1880-88, Medlem af Holbæk Amtsraad 1880-1904, Formand for Sognets Skyttekreds fra 1874, for Forbrugsforeningen 1877-83, for Andelsmejeriet 1886-89, Forligskommissær 1883-92, Repræsentant for Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne 1888-1912 og Kontordagsbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1882-1913, Medlem af Andelslagteriets Bestyrelse 1888-92, Formand for Sognets Landboforening 1887-91, for Fortsættelsesskolens Bestyrelse i Kjærby 1888-1900 og for Kalundborg og Omegns Hesteavlforening 1890-1912. Endelig var han 1877 Medstifter af Grundlovsværneforeningen og et Par Aar Medlem af dens Hovedbestyrelse.

Han valgtes 1892 til Folketinget i Svinninge-Kredsen, sluttede sig til Det forhandlende

Venstre og stemte 1894 for Forliget, og blev derfor ikke genvalgt 1895 og stillede sig ikke senere.

Han døde 24. Oktober 1913 i Tømmerup.

R. 1912.

Rigsdagskalender 1890, Tillæget. Fra Holbæk Amt 1932, S. 111-115.

Nielsen, Jens, 1818-93, Gaardejer. Folke­tingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1855, 14. Juni 1858 - 7. Juni 1864 og 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 11. Oktober 1818 i Store Havelse mellem Frederikssund og Frederiksværk, Søn af Gaardejer Niels Nielsen; bestyrede en Aarrække Faderens Ejendom her, til han 1847 købte Proprietærgaarden Petershvile ved Frederiksværk, som han beboede til sin Død.

J. Nielsen var en Aarrække Medlem af det lokale Sogneforstanderskab, Taksationsmand i Kreditforeningen for Østifternes Grundejere, Direktør for en stedlig Sparekasse samt Medlem af Frederiksborg Amtsraad fra 1856.

Ved de første Valg til Folketinget i 1849 stillede han sig forgæves i Frederiksværk mod Kultusminister Madvig, søgte — ligeledes forgæves — Valg i Hillerød Februar 1853, men blev, da Madvig trak sig tilbage, valgt i Frederiksværk-Kredsen, kaaredes 1854, men faldt Aaret efter for Højres Kandidat, erobrede Kredsen tilbage 1858, kaaredes 1861, men faldt endnu engang for en Højremand 1864, for endelig Juni 1866 at blive valgt som Tilhænger af den reviderede Grundlov. Han faldt ved Oktobervalget samme Aar og lod sig ikke siden opstille. Han sluttede sig oprindeligt til Venstre, men fulgte under Grundlovskampen nærmest Højre; han var Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-66.

Han døde 3. Oktober 1893 paa Petershvile.

R. 1893.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Nielsen (Jeksen) Jens, 1842-1923. Folke­tingsmand for Aarhus Amts 4. Valgkreds (Skjoldelev) 9. April 1895 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 31. December 1842 i Skjærring Vest for Aarhus, Søn af Landmand Niels Mathiasen; tjente i Aarene 1852-58 som Hyrdedreng og senere som Karl paa Bøndergaardene i Nabolaget, var Grovsmed 1859-73, siden 1866 By­smed med Værksted i Herskind, kom paa Jelling Seminarium 1873-76, tog Eksamen 1876, var til 1877 Hjælpe­lærer i Høver, hvor­efter han var Lærer i Jeksen ved Skanderborg, til han 1902 flyttede til Stationsbyen Stilling, hvor han blev til sin Død.

Desuden var Nielsen Jeksen, som han almindeligvis kaldtes, Medstifter af og en Tid Formand for Den frivillige Understøttelsesforening for Adslev-Mesing Kommune. Medstifter af Skanderborg Andelssvineslagteri, hvor han blev Revisor, Medlem af Bankraadet for Skanderborg Bank, Formand for Adslev-Mesing Spare- og Laanekasse samt fra 1897 nogle Aar politisk Redaktør af »Skanderborg Amts Avis«.

Ved Folketingsvalget i Skjoldelev-Kredsen 1895 valgtes han som Tilhænger af Det for­handlende Venstre og genvalgtes her, sidste Gang 1906, som Medlem af Venstrereformpartiet. 1909 stillede han sig forgæves mod Ove Rode i Holbæk-Kredsen, 1910 i Skan­derborg-Kredsen mod Socialdemokraten Redaktør H. Rasmussen og i 1913 mod Samuelsen i Aarhus' søndre Kreds. Han var Medlem af Kommissionen af 1905 om Tyndelovgivningens Revision.

Han døde 20. Maj 1923 i Stilling.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906.

Nielsen, Jørgen, 1818-1904, Gaardmand. Landstingsmand for 7. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 22. December 1818 i Svenstrup i Øster Han Herred, Søn af Bonden Niels Andersen; blev Landmand og Ejer af Store Skovgaard i Øster Svenstrup, hvor han blev til sin Død.

I Begyndelsen af '70'erne hjalp han Folketingsmand, Lærer Ove Grønberg, med Oprettelsen af en Privatskole i Svenstrup; Jørgen Nielsen sluttede sig omkring samme Tidrum til Den fri Mission.

Ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds, stillede han sig med tre andre efter Venstremanden, Pastor Hass' Død 1865, manglede i første Omgang kun fire Stemmer i at blive valgt; ingen af de fire Kandidater naaede imidlertid det absolutte Flertal, og ved Omvalget fik den konservative Godsejer J. Kjellerup 125 Stemmer mod Niensens 120. Ved Grundlovsvalget godt et halvt Aar senere byttedes Rollerne om, og Nielsen valgtes som Modstander af Grundlovsændringen, men søgte ikke Genvalg.

Jørgen Nielsen døde 18. Juli 1904 i Svenstrup.

Nielsen, Jørgen Jacob, 1814-87, fhv. Møller. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 26. Februar 1853 - 1. December 1854. — Venstre, senere nærmest Konservativ.

Født 26. Februar 1814 paa Hovedgaarden Vintersborg ved Nakskov, Søn af Forpagter Anders Nielsen; gik i Nakskov Latinskole 1826-31, lærte derefter Landvæsen paa Kastrup ved Næstved, ejede 1838-40 Simonsbjerg ved Sorø, forpagtede de følgende seks Aar Havge Mølle ved Ringsted og 1847-52 Snertinge Mølle mellem Kalundborg og Holbæk, hvorefter han i nogle Aar boede i Melby Syd for Kalundborg, til han 1856 flyttede til København.

J. J. Nielsen var Sekretær i Grundejerforeningen, den senere »Godsejerforening«, fra 1850 og indtil sin Død; ogsaa i Skrift optraadte han som Talsmand for de store Jordbesiddere, 1869 kom saaledes »Bemærkninger til Oplysning om Godsejernes politiske Holdning efter 1848« og i 1871 »Fæstesagen. En Samling Avis-Artikler«, trykt som Manuskript for Subskribenterne, d. v. s.: de forenede Godsejere.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han forgæves i Kalundborg-Samsø-Kredsen, valg-

tes derimod ved begge Valgene det følgende Aar, men faldt baade i 1854, 55 og 58 for en mere udpræget Højremand.

J. J. Nielsen døde 15. Juni 1887.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Nielsen, Michael Cosmos Bornemann, 1847-1930, Provst, Minister, Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 20. April 1892 - 9. April 1895 og for Odense Amts 6. Valgkreds (Bogense) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Venstre, senere Radikal.

Født 8. November 1847 i Langebæk Øst for Vordingborg, Søn af Provst Carl Nielsen; blev Student fra Nykøbing F. 1866, var i nogle Aar ved Landvæsenet, 1869-71 paa Oremandsgaard og Oregaard der paa Eg-

lertid 1872 til at studere Teologi, blev cand. theol. 1875, Kapellan hos sin Far i Kalvehave samme Aar og Sognepræst til Elling og Tolve ved Frederikshavn fra 1880. Han forflyttedes 1884 til Oure og Vejstrup, men søgte om og fik fire Uger efter sin Udnævnelse Tilladelse til at forblive i Elling og blev knap et halvt Aar efter Provst for Horns Herred; han blev derpaa Sognepræst i Nysted 1887 og i Vemmelev ved Slagelse ti Aar senere, hvorfra han 1909 tog sin Afsked. Desuden var han Provst for Slagelse Herred 1905-09, Præst ved det Harboeske Enkefruekloster i København fra 1911 og Censor ved Skolelærereksamen 1895-99 og 1909-24.

M. C. B. Nielsen var Medlem af Bestyrelserne for Det kgl. Blindeinstitut og for Dansk Vare- og Industrilotteri fra 1914, for Foreningen Broen 1917 og for Frk. Josephine Schneiders Børnehjem fra 1924 samt Formand i Bestyrelsen for Den sjællandske Aandssvageanstalt 1914-24.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede han sig forgæves i Slagelse, valgtes derimod 1892 og 95 i Bogense, men trak sig tilbage efter en Del Uoverensstemmelser med sit Parti, Det forhandlende Venstre; han stillede sig senere som radikal Kandidat i Ruds Vedby 1909 og Frederikshavn 1910, uden at blive valgt. Han

var Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Zahles 1. Ministerium 28. Oktober 1909 - 5. Juli 1910.

Han døde 6. Juli 1930.

R. 1894.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Elvius: Dansk Præstehistorie. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1917, Bd. I, S. 132. Blaa Bog 1930.

Nielsen, Niels, 1823-73, Husmand. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 12. December 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 6. September 1823 i Terndrup, Lyngby Sogn, Aalborg Amt, Søn af Gaardfæster Niels Nielsen; var Tjenestekarl og Arbejdsmand indtil 1855, blev en kort Tid Gaardbestyrer, bosatte sig 1856 i Ørum, hvorfra han 1860 flyttede til Skæve Sogn Øst for Brønderslev, hvor han købte Bolsstedet Ovnstrupholdt. 1872 rejste Nielsen med sin Familie til Nordamerika, bosatte sig i Omaha i Nebraska, hvor han døde Aaret efter.

Ved Folketingsvalget i Oktober 1866 nægtede Valgbestyrelsen N. Nielsen Fremstillingsret paa Grund af manglende Underskrifter paa Anmeldelsen; dette medførte, at Valget blev forkastet. Resultatet af Omvalget blev dog, at Nielsen sejrede, men ved det paafølgende Valg blev Højres Kandidat, Dyrslæge Mørck, valgt og Nielsen stillede sig ikke mere.

Han døde i Amerika 1873, Datoen ubekendt.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Nielsen, Niels Henrik, 1865-1930, Cigarfabrikant. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Roskilde) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Københavns Amt 22. April 1918 - 21. April

1920 samt for Københavns Amtskreds 26. April - 6. Juli 1920 og Landstingsmand for 2. Kreds 10. August 1920 - 28. Marts 1930. — Socialdemokratiet.

Født 14. August 1865 i Holbæk, Søn af Arbejdsmand Jens Nielsen; stod i Lære ved Handelen og ved

Tobaksfaget og var Tobakshandler og Cigarfabrikant i Roskilde siden 1898.

Henrik Nielsen var Medlem af Roskilde Byraad 1903-21 og fra 1925, Formand i Roskilde Landbobanks Direktion og Medlem af Bestyrelsen for Aktieselskabet Dansk Legetøjs Fabrik.

Ved Folketingsvalget 1903 og ved et Suppleringsvalg Aaret efter stillede han sig forgæves mod Venstres Repræsentant i Roskilde, sejrede derimod 1906 og 09, men da Venstre og Højre 1910 enedes om en Fælleskandidat, trak Henrik Nielsen, trods sit stigende Stemmetal, det korteste Straa. I 1913, da de to Partier atter opstillede hver for sig, valgtes han paany, ligeledes ved de følgende Valg indtil Julivalget 1920. Han valgtes derefter til Landstingsmand i 2. Kreds, som han derpaa repræsenterede til sin Død. Han var Medlem af Toldraadet.

Han døde 28. Marts 1930 i Roskilde.

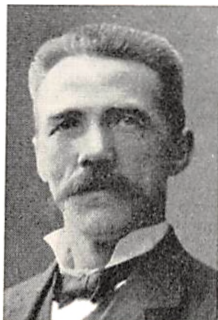
Medlemmerne af Folketinget 1906, 10 og 14. Blaa Bog 1929. Mindetale i Landstinget (Jensen-Klejs) 28-3-1930, Tidenden Sp. 1310.

Nielsen, Niels Hansen, 1815-58, Gaardfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 5. Distrikt (Faurbo Kro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 26. Maj 1815 i Løserup Nord for Holbæk, Søn af Gaardfæster Niels Nielsen; lærte Landbrug og blev 1837 Gaardfæster i sin Fødeby, hvor han forblev til sin Død.

N. H. Nielsen var Sogneforstander 1842-47, tog virksom Del i Bondebevægelsen i Holbæk Amt og interesserede sig stærkt for Ungdommens Dygtiggørelse. Han rejste Højskoletanken paa sin Egn, og da Andragender til Regeringen intet Resultat bragte, foreslog han sine Standsfæller selv at tage fat paa at realisere Tanken. Han var Medlem af Bondedeputationen til Kongen November 1845 og Medopfordrer til Bondevenne-Selskabets Grundlæggelse. 1847 valgtes han til Stænderdeputeret paa Øerne og mødte til Forsamlingen i Roskilde 1848, hvor han blandt andet talte for Valgretsalders Udvidelse til 25 Aar og stemte imod kongevalgte Medlemmer til Rigsforsamlingen.

Holbæk Amts 5. Distrikt valgte ham til Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling, og han blev en af Forsamlingens Yngste, kun 33 Aar gammel; han anbefalede Indfø-

relsen af Et-Kammer-System, men vilde ikke senere søge Valg af Utilfredshed med den strenge Partidisciplin og nægtede 1852 at være Tschernings Stiller.

Han døde 4. Oktober 1858 i Løserup.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fra Holbæk Amt, 1912, S. 67-68.

Nielsen, Niels Peter, 1871-1948, Typograf, Amtsraadsmedlem, Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Valby) 11. Januar 1916 - 22. April 1918 og for Københavns Amtskreds 6. Juli 1920 - 23. Marts 1943. — Socialdemokratiet.

Født 7. Januar 1871 i Hillerød, Søn af Skræddersvend Jens Laurids Nielsen, gik i den Massmannske Søndagsskole og til Studentersamfundets Aftenskoleundervisning, var i tre Aar Tobaksdreng paa en Fabrik i sin Fødeby, kom paa Bianco Lunos

Bogtrykkeri, hvorfra han blev udlært 1890, rejste det følgende Aar i Tyskland og Schweiz, blev Typograf ved Bianco Luno og Græbe 1892-94 og ved »Nationaltidende« 1897-1916, hvorefter politiske Hverv optog hans Tid.

N. P. Nielsen var Revisor i og Medlem af Styrelsen for Typografisk Forening, for Dansk Typograf-Forbund samt af Bogtrykkerfagets Voldgiftsret 1897-1906, Medlem af Taarnby Sogneraad fra 1905, dets Formand 1917-35, Medlem af Københavns Amtsråd 1910-35, Formand for Aktieselskabet Amagerbanen samt for Fællesorganisationen af Landkommuner med bymæssig Bebyggelse 1931.

Efter Folketingsmand Hyllers Død blev han ved Suppleringsvalget 1916 i Valby-Kredsen uden Afstemning valgt til dennes Efterfølger, ved Valget i 1918 stillede han sig forgæves i Halvrimmen-Kredsen og i 2. Landstingskreds; derimod valgtes han ved Juli-Valget 1920 i Københavns Amtskreds, hvor han siden blev genvalgt, til han i 1943 trak sig tilbage. Han blev Formand for Lønningssudvalget 1929 og for Trafikkommissionen af 1936, desuden Medlem af Socialministeriets Arbejdsudvalg 1932, af Bestyrelsen

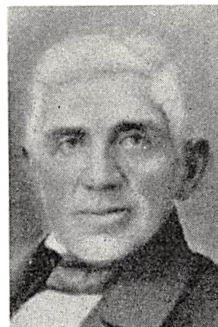
for Københavns Telefon Aktieselskab og af Luftfartsraadet 1932.

Han døde 26. December 1948 i Kastrup.

Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Blaa Bog 1948.

Nielsen, Ole, 1805-76, Gaardmand. Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849 - 23. Juni 1866. — Venstre.

Født 14. September 1805 paa Højsgaard i Gentoft, Søn af Gaardejer og Sognefoged Niels Nielsen, uddannedes ved Landbrug, blev ved Giftermaal 1827 Ejer af Havsgaard i samme Sogn, hvor han boede til sin Død.

Ole Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47 og 1859-64, af Københavns Amtsråd 1848-54, af Bondevennernes Selskab 1846-54, Distriktskommissær samt i Bestyrelsen fra 1848, Suppleant til Stænderforsamlingen i Roskilde 1847, gav Møde her 1848, og var Medstifter af Kreditforeningen for Grundejere i Sjællands Stift 1850.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Lyngby-Distriktet; derimod valgtes han til Landstinget Aaret efter i 2. Kreds, hvor han genvalgtes, til han i 1866 faldt som Modstander af den reviderede Grundlov. I 1855 havde han ogsaa stemt mod Fællesforfatningen. Han var Medlem af Kommissionen om Vejvæsenet.

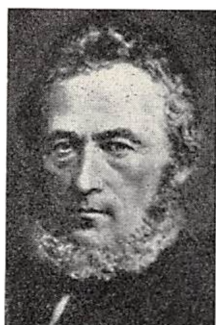
Han døde 9. November 1876 i Gentoft.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Medlemmerne af Landstinget 1863.

Nielsen, Peder, 1818-1910, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 4. Juni 1866 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 22. Februar 1818 i Gjellerup Kirkeby ved Herning, Søn af Boelsmand Niels Iversen, kom 7 Aar gammel ud at tjene som Hyrdedreng paa Herningsholm og tjente senere som Karl forskellige Steder i Fødesognet; efter Giftermaal overtog hans Faderens Gaard i Hammerum med Forældrene paa Af-

tægt, tog ved Siden heraf Akkordarbejde ved Mergelkastning paa Lindbjerggaard, men inddrog samtidig ny Jord til Opdyrkning ved sin Gaard.

P. Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1853-58, Formand 1856-58, samt paany 1865-70, Formand hele Tiden, og 1865-71 Medlem af Ringkøbing Amtsraad. Han var tillige en Aarrække Jordboniteringsmand og Formand for Kredens demokratiske Forening. Han blev ved det jydsk Venstres store Protestmøde 1883 i Skanderborg Ordfører for den Deputation, der skulde overrække Kongen Mødets Resolution.

Han valgtes 1865 i Herning-Kredsen til Rigsraadets Folketing og i Juni 1866 til Rigsdagens Folketing. Han repræsenterede Kredsen til 1877, da han trak sig tilbage. 1866 stemte han imod den reviderede Grundlov.

P. Nielsen døde 1. August 1910.

Pennetegninger 1870 og 75.

Nielsen, Peder, 1821-81, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 2. Juni 1821 i Aasum Øst for Odense, Søn af Gaardejer Niels Larsen; overtog snart Fødegaarden, Dalholm, der var paa 11 Tønder Hartkorn, og som han drev godt fremad og forbedrede ved en Ombygning. P. Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet, senere Sogneraadet, 1859-76 og deraf Formand i 14 Aar; han var desuden Kirkeværge 1865-81, Sognefoged 1865-68, Medlem af Bestyrelsen for Odense Amts Skytteforening fra 1875 og af Bestyrelsen for Lumby Højskole.

Ved Grundlovsvalet i Juni 1866 opstilledes han i 6. Landstingskreds og valgtes med det udtrykkelige Hverv at stemme for den reviderede Grundlov; politisk set var han

nærmest Løsgænger, men sluttede sig nært til Højre; han opstilledes ikke siden.

Han døde 27. Februar 1881.

Nielsen, Peder, 1804-93, Gaardfæster. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Venstre.

Født 2. Februar 1804 i Hemmerslev Syd øst for Bogense, Søn af Gaardfæster Niels Hansen; oplærtes ved Landbruget og blev 1833 Gaardfæster i Ørritslev en lille Milsvej fra Fødebyen, beliggende i Søndersø Sogn. Han havde Gaarden til 1883.

P. Nielsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-61 og i en Aarrække Skolepatron. Han var senere med til at oprette Ørritslev Friskole samt Særslev Højskole og Forsamlingshus. Fra 1846 var han Distriktsformand i Bondevennernes Selskab og en Tid lang Næstformand for den demokratiske Forening i Odense Amts 6. Valgkreds og Formand for Sognets demokratiske Forening.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Bogense-Kredsen. Ved det første Valg i 1853 fik han Prokurator Fr. Jespersen til Modkandidat, men sejrede stort over denne; ved det andet Valg i 1853 blev han imidlertid slaaet af Boelsmand H. M. Petersen og stillede sig ikke mere.

Han døde 20. Juni 1893 i Søndersø.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Nielsen, Christian Philip, 1821-1900, Landmaaler. Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 14. Juni - 30. Oktober 1858 (Valget blev forkastet). — Konservativ.

Født 17. April 1821 i Tibberup ved Helsingør, Søn af Skomagermester Christian Nielsen; tog efter endt Militærtjeneste Landmaalereksamen sidst i 40erne, var derefter i nogle Aar ansat i Matrikulskontoret, men flyttede 1855 til Ringsted og bosatte sig der som Landmaaler med Bestalling til at udføre Landinspektør-Forretninger i Sorø Amt; 1886 bosatte han sig i Fakse, hvorfra han

desuden virkede som Landinspektør i Præstø Amt, og blev her til sin Død.

1853-55 havde Ringsted-Kredsen kaaret Venstremanden, Major L. M. v. Müllen, København, til Folketingsmand, men 1858 op-

stillede Højre P. Nielsen imod ham med det Resultat, at Nielsen fik 273 Stemmer, v. Müllen 268. Valget blev forkastet, og ved Omvalget sejrede v. Müllen med 833 Stemmer mod 419, og Nielsen stillede sig ikke siden. Omvalget gav Anledning til en Del Tumulter paa Valgsted-

det, »Slaget ved Ringsted«, hvorom nærmere i de nedennævnte Litteraturhenvisninger

P. Nielsen døde 20. November 1900.

Historisk Aarbog for Sorø 1915, S. 94-95. Ringsted Folketidende 1908, Nr. 132-33.

Nielsen, Peter, 1331-1924, Malermester. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 20. April 1892 - 9. April 1895. — Højre.

Født 6. December 1831 i Slagelse, Søn af Arbejdsmand Niels Petersen; gik i Slagelse Friskole og kom i Malerlære i sin Fødeby; han blev Svend 1851 og nedsatte sig 1857 som Malermester ligeledes i Slagelse. 1875 tog han desuden Borgerskab som Jernstøber og Maskinfabrikant og var siden Formand og Disponent for Interessentskabet Fabrikken

»Alliance«. P. Nielsen var Medlem af Ligningskommissionen 1865-70, af Byraadet og dettes Fattigudvalg fra 1876 til Aarhundredskiftet, af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse fra 1880, for Haandværker- og Industriforeningen fra 1866, en Aarrække dens Formand og Næstformand, og endelig fra 1886 Repræsentant i Brandassuranceforeningen for rørlig Ejendom i Sjællands Stifts Købstæder.

Ved Folketingsvalget 1892 afløste han Rektor Dahl som Højres Kandidat i Slagelse,

valgtes med kneben Stemme flerhed, faldt ved det paafølgende Valg 1895 for Venstremanden, Grosserer Peschke-Køedt, og lod sig ikke siden opstille.

P. Nielsen døde 17. Juli 1924 i Slagelse. R. 1892.

Rigsdagskalender 1890, Tillæget.

Nielsen, Peder, 1853-1921, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1906 - 10. Juli 1914. — Venstre.

Født 19. December 1853 i Lisbjerg Terp Nord for Aarhus, Søn af Landstingsmand, Gaardejer Niels Rasmussen, var Elev gennem tre Vintre paa Testrup Højskole og blev uddannet ved praktisk Landbrug. Han var Ejer af en Gaard paa 6 Tønder Hartkorn i sin Fødeby 1876-1916.

P. Nielsen var Medlem af Hasle-Skejby-Lisbjerg Sogneraad 1880-92 deraf 8 Aar Formand, Medstifter af Hasle-Skejby-Lisbjerg Sogns Kvægavlsforening og af Aktieselskabet »Aarhus Folkeblad«, i flere Aar Formand, Medstifter af Lisbjerg Andelsmejeri, af Jydsk Andelsmejeri, af Jydsk Andelsselskab til Indkøb af Foderstoffer, af Jydsk Land-Hypotekforening og af Aarhus Eksportslagteri samt Medlem af deres Bestyrelse, desuden Formand for Eksportslagteriets Bestyrelse, for Hypotekforeningens staaende Udvalg, Medlem af Bestyrelsen for Aarhus Amts landøkonomiske Selskab, af Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus, af Overskyldraadet fra 1913 og Næstformand i Jyllandsbankens Bankraad.

I 1890 søgte han Valg i Faderens gamle Kreds, 2. Landstingskreds, hvor denne var valgt til 1882, men forgæves. Først 1906 lykkedes det ham at opnaa Valg dér, og han sad Valgperioden ud.

Han døde 1. Marts 1921.

Medlemmerne af Landstinget 1906 og 10. Rasmus Nielsen: Landstingsmand Niels Rasmussen, 1929. Blaa Bog 1920.

Nielsen, Peder Thomsen, 1863-1916, Gaardejer, Hypotekbankdirektør. Folketingsmand

for Skanderborg Amts 4. Valgkreds (Horsens Landkreds) 5. April 1898 - 25. November 1916. — Venstre.

Født 4. Juli 1863 i Haarby ved Skanderborg, Søn af Gaardejer Niels Pedersen,

lærte Landvæsen, var en Tid paa Klank og Askov Højskoler og overtog 1883 sin Fødeggaard; han blev 1908 Direktør i Kongeriget Danmarks Hypotekbank.

P. Th. Nielsen var Formand for Venge Sogneraad 1900-03, for Fællesledelsen af Kvægavlsforeningerne

i gl. Skanderborg og en Del af Vejle Amt 1905-11, Næstformand i Skanderborg Andelssvineslagteri og Medlem af Bestyrelserne for Dansk Landbrugsmuseum, Skanderborg Realskole, Sønderjydsk Forening for Skanderborg og Omegn, Skanderborg Børnehjem, af Foreningen af jyske Landboforeningers Udvalg for Husdyravl og Husdyrbrug, af Landbohøjskolens Tilsynsraad samt Medstifter af og Formand for Skanderborg-Kredsen af Dansk Fredsforening.

Ved Folketingsvalget 1898 valgtes han i Horsens Landkreds og genvalgtes her til sin Død; han var blandt andet Medlem af Jernbanekommissionen af 1904, af Finanslovkommissionen af 1909, af Statsbaneudvalget af 1911, af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank 1906-08, Formand for Statens Tilsyn med Opdragelsesanstalten Himmelbjerggaarden og Medlem af Finansudvalget fra 1905.

Han døde 25. November 1916 i København.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1916. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 28-11-1916, Tidenden Sp. 1186-87.

Nielsen, Rasmus, 1851-1930, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 16. Juni 1903 - 25. Maj 1909 og 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913 og for Præstø Amt (Tillægsmandat) 22. April 1918 - 21. April 1920. — Venstre.

Født 24. Juni 1851 i Brøderup ved Præstø, Søn af Gaardejer Niels Nielsen, han oplærtes

ved Landbruget og blev Ejer af sin Fødeggaard, som var paa godt 6 Tønder Hartkorn.

I en Aarrække var Rasmus Nielsen Medlem af det lokale Sogneraad, af Bestyrelsen for Præstø med flere Amters Brandforsikring, senere Næstformand, af Tilsynsraadet i Den sjællandske Bondestands-Sparekasse samt Repræsentant for Præstø-Næstved-Banen og Medlem af Bestyrelsen for Nationalforeningen for Præstø Amt.

Ved Folketingsvalget 1903 valgte Venstrestrereformpartiet ham i Præstø-Kredsen som Bønløkkes Efterfølger; han genvalgtes 1906, men faldt 1909 for den radikale Gaardejer Lars Hansen fra Ramsomagle; 1910 samlede Venstre paany Stemmer om Nielsen, der imidlertid ikke stillede sig ved Valgene i 1913 og 1915. 1918 fik han et Tillægsmandat i Præstø Amt, men da han ved Valgene i 1920 stillede sig i Frederiksborg Amt ved de tre Valg, opnaaede han kun en Plads som Stedfortræder dør og stillede sig her efter ikke mere.

Han døde 23. Juni 1930.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903, 06 og 10. Blaa Bog 1930.

Nielsen, Rasmus, 1840-1929, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 3. Januar 1879 - 9. April 1895 og for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Herning) 9. April 1895 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 9. December 1840 i Brund, Skjold Sogn ved Horsens, Søn af Smed Niels Rasmussen, gik først paa Uldum Højskole i Vinteren 1856-58 og var derefter paa Lyngby Seminarium 1859-62, hvorfra han tog Eksamen. Han var senere paa Landbohøjskolen 5 Maaneder

1872-73 og paa Polyteknisk Lærestalt et Par Maaneder i Aarene 1874 og 75. I Mel-

lemtiden var han Lærer ved Lille Andst Almueskole i Vejle Amt 1862-66, ved Uldum Højskole 1866-69, ved Birk Almueskole 1869-70 og det følgende Aar ved Hammerum Højskole, hvor han var Forstander 1871-79. Han havde 1875 købt en mindre Gaard i Hammerum, som han fra 1879 passede ved Siden af Rigsdagsgerningen.

Rasmus Nielsen var Medlem af Bestyrelsen for Jydsk Husmandsforening fra 1886, dens Formand 1888-1916, derefter Æresmedlem, sad i Forretningsudvalget for Ringkøbing Amts østlige Skyttekredse fra 1886, var Direktør i Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland 1893-1920, Formand for Valgmenighedens Menighedsraad fra 1904 samt Formand og Forretningsfører for Gjellerup Brugsforening 1886-1920.

Ved Folketingsvalget 1879 valgtes han til Gaardejer P. Niensens Efterfølger i Herning-Kredsen, hvor han genvalgtes, lige til han 1913 trak sig tilbage. Han hørte 1881-84 til den Bergske Gruppe, derefter til Det danske Venstre og fra 1887 til Det forhandlende Venstre, fra 1908 til Venstre. Han var 1887-89 en af Folketingets Sekretærer og 1909 Medlem af Kommissionen om Len og Stamhuse.

Han døde 9. April 1929 i Hammerum.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Eilaa Bog 1920.

Nielsen, Thomas, 1838-95, Skolebestyrer. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 26. Januar 1870 - 18. Februar 1887 og Landstingsmand for 11. Kreds 18. Februar 1887 - 27. Marts 1895. — Venstre.

Født 13. November 1838 i Sønder Lem ved Ringkøbing, Søn af Gaardejer Niels Jørgensen; var 1855-56 Omgangsskolelærer i Thorsted, en Vinter Biskolelærer i Dejbjerg, paa Jelling Seminarium 1857-60, hvorfra han tog Eksamen, derefter Lærer i Øster Bording ved

Silkeborg. Han kom i Forbindelse med Hostrup, der foranledigede, at han 1862 overtog Redaktørposten ved »Silkeborg Avis«,

forflyttedes samme Aar som Lærer til Birk ved Herning, stiftede og styrede desuden Hammerum Folkehøjskole 1867-70 og Realskolen i Herning 1877-83, antoges 1865 som Redaktør af det nystiftede »Vejle Amts Folkeblad«, maatte fratræde for Lærerembedets Skyld, blev dog Medudgiver 1869 og, efter at have taget sin Afsked som Lærer 1881, Bladets Ene ejer fra 1882; endvidere var han med til at oprette mange af Bladets Aflæggere, der senere blev selvstændige Blade.

Thomas Nielsen var ogsaa Medstifter af Husmandskreditforeningen, i Bestyrelsen for dens nørrejydske Forening fra 1883, desuden Repræsentant i Hammerum Herreds Sparekasse, Formand for Husmandsforeningens Repræsentantskab og i Bestyrelserne for Dansk Husflidsselskab fra 1875 og for Dansk Folkemuseum siden 1885.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing 1864 stillede han sig forgæves i Herning og to Aar efter ved Folketingsvalg til Rigsdagen mod Christen Berg i Kolding; derimod fik han ved Valget i September 1869 i Vejle 846 Stemmer mod Højres Kandidats 813; Valget blev imidlertid forkastet, men Thomas Nielsen sejrede ved Omvalget i Januar 1870 og genvalgtes her, lige til han 1887 modtog Valg i 11. Landstingskreds, hvor han sad til sin Død. Han tilhørte i Begyndelsen Det nationale Venstre, senere Det moderate og Det danske, valgtes 1873 til Det forenede Venstres Bestyrelse, var fra 1889 sit Partis Fører i Landstinget og stærkt medvirkende til Forliget 1894, var Medlem af Kommissionen om Statstilskud til Aandssvageanstalterne 1888 og af den store Landbokommission 1894.

Han døde 27. Marts 1895 i København.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 1895, Nr. 27. Mindetale i Landstinget (Matzen) 27-3-1895, Tidenden Sp. 1395-96.

Nielsen, Vilhelm, 1823-1905, Gaardejer, Sognefoged. Landstingsmand for 2. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Højre.

Født 31. Maj 1823 i København, Søn af Møbelhandler Henrik Nielsen; oplærtes ved Landbruget og var 1845-54 Forpagter af sin Faders Gaard i Ordrup, som han derefter arvede. Han købte tillige 1852 Gaarden Vilhelmshaab i Gentoft. 1880 købte han endnu

en Gaard, som han 1890 overdrog til en af sine Sønner. Han var Sognefoged 1858-98 i Gentofto.

V. Nielsen var Sogneforstander 1854-58, samt paany 1865-88 Medlem af Sogneraadet, deraf i 16 Aar Formand, endvidere Formand for Jordboniteringsmændene i Københavns Amts nordre Birk siden 1867, Vurderingsmand ved Udlaan af Umyndiges Midler siden 1869, Landvæsenskommissær siden 1878, Medlem af Bestyrelsen for Ordrup Asyl og for de Fattiges Kasse. Han fremkaldte 1867 Anlægget af en Baadehavn for Fiskerne i Skovshoved og var siden Medlem af Havnens Bestyrelse. Han stiftede en Del Legater.

Ved Grundlovsvalet i Juni 1866 til Landstinget valgtes han i 2. Kreds, men søgte forgæves Valg til Folketinget i Lyngby-Kredsen 1872. Her stillede han sig endnu engang 1876, men trak sig inden Valghandlingen tilbage til Fordel for Kammerherre Rosen.

Han døde 25. Marts 1905 paa Vilhelms- haab i Charlottenlund.

DM. 1866. Kammerraad 1876. R. 1898. Justits- raad 1903.

Berlingske Tidende 27-3-1905.

Nielsen-Grøn, Niels Kristian, 1853-1918, Lærer, Gaardejer. Folketingsmand for Ma-ribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 24. Maj 1881 - 20. April 1892 og for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 5. April 1898 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 4. Maj 1853 i Brøndum ved Løgstør, Søn af Gaardejer Niels Jensen Grøn; var paa Ryslinge Højskole i Vintrene 1871-72 og 72-73, paa Staby Højskole 1873 og paa Gjedved Seminarium 1875-77, hvorfra han tog Eksamen, Lærer i Brejning ved Ringkøbing 1873-75, ved Sønderholm Højskole ved Nibe 1877-79 og ved Nørre Ørslev Højskole

paa Falster 1879-81, hvorefter han købte sig en Gaard paa 2 Tønder Hartkorn i Klakring Øst for Vejle; her drev han fra 1888 desuden en Købmandshandel samt var 1885-86 Lærer ved Vestbirk Højskole og 1886-88 Medudgiver og Redaktør af »Nyborg Dagblad«.

Nielsen-Grøn var Medlem af Taksationskommissionen for Horsens-Juelsminde-Banen fra 1883 og af Banens Bestyrelse 1892-1902, Distriktskommissær i Wistofts Løsøreforsikringsforening siden 1890, Vurderingsformand i Bjerre-Hatting Herreder for Grundejerkreditforeningen fra 1893, Medlem af Bestyrelserne for Dansk Afholdsförening fra 1898, for Horsens Landbrugsforening, for Kysthospitalet ved Juelsminde samt Formand for dettes Licitationsudvalg og stedlige Udvalg, Næstformand for de Hjemløses Venner og for Klakring Menighedsraad samt Formand for Horsens-Odder Jærnbanel-selskab og for Tilsynsraadet i Afholdsfolkenes Afdeling i Livsforsikringsselskabet Dan.

Ved Folketingsvalget 1881 lykkedes det ham at tilbageerobre den nylig af Højre tagne Sakskøbing-Kreds, han genvalgtes her til 1892, hvor Højre paany sejrede; derefter søgte han forgæves Valg 1895 i Nakskov mod Grev Reventlow, besejrede 1898 Leth-Espensen i Odder og holdt denne Kreds lige til 1909, da han ikke stillede sig mere. Nielsen-Grøn tilhørte oprindelig »De Udtraadte«, senere Folketingets Venstre, Det forhandlende Venstre og Venstrereformpartiet; han var Medlem af Ædruelighedskommissionen af 1903.

Han døde 31. Maj 1918 under et Ophold i København.

R. 1905.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1918.

Nielsen-Kirkelund, Thomas Martin, 1841-1924, Træskomand. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 9. April 1895 - 25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 8. Juni 1841 i Jellinge, Søn af Husmand og Drejer Niels Andersen; var 1853-60 i Tjeneste paa Landet, blev 1860 Træskomand, først i Tamdrup og senere andre Steder. I 1873 slog han sig ned i Vejle, hvor han 1893 købte et Hus.

Th. Nielsen, som siden 1899 kaldte sig

Nielsen-Kirkelund, var 1885-93 Medlem af Bestyrelsen for Vejle Amts Skytteforening og 1884-86 for Vejle Højskolehjem. Han var ogsaa Medlem af Bestyrelsen for flere politiske Foreninger og Medlem af Vejle Byraad 1894-1916.

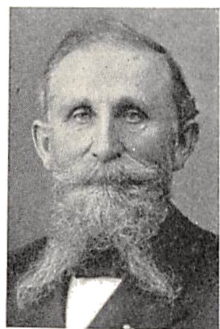
Ved Folketingsvalget 1895 afløste han Højskoleforstander Falckenstjerne som Vejle-Kredsens Folketingsmand. Han havde tidligere været været Bergs Mand, sluttede sig 1895

til det nydannede Venstrereformparti og genvalgtes, til han i 1909 trak sig tilbage for Lærer S. C. Nørgaard.

Han døde 17. Januar 1924 i Vejle.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906.

Nordby, Jeppe Poulsen, 1850-1942, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 25. September 1901 - 20. Apr. 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 5. Juli 1920. — Højre.

Født 25. September 1850 i Stødov paa Helgenæs, Søn af Møller Poul Jeppesen; kom allerede 1865-66 paa Gjedved Højskole, 1870-71 paa Landboscenen ved Kongens Lyngby, ejede Fejrugaard 1877-1908, Lys-

løkken fra 1883, begge paa Helgenæs, samt en Aarrække Hakkemosegaard i Sengeløse og Høje Taastrup Sogne mellem København og Roskilde, trak sig senere tilbage som Partikulier.

Nordby var Formand for Helgenæs Sogneraad 1877-83 og 1895-1904, for Helgenæs Menighedsraad 1926-30, Kirkeværge fra 1921, Formand for Vurderingsmændene i Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger i Helgenæs Sogn 1879-1936, Revisor i Helgenæs Sogns Spare- og Laanekasse i 48 Aar samt 1879 Stifter af det første Fællesmejeri paa sin Egn, som han senere solgte til Andelsmejeri.

Ved Folketingsvalgene 1890, 92 og 98 stillede han sig i Ebeltoft, sidste Gang mod senere Statsminister Neergaard, men uden Held, derimod opnaede han Valg til Landstingets 9. Kreds ved et Suppleringsvalg, genvalgtes 1906, 14 og 15 og var tingvalgt Medlem 1918-20. Han stillede sig desuden ved Folketingsvalgene 1906 i Vonsild-Kredsen og 1913 i Kolding-Kredsen. Han var Medlem af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Ædruelighedskommissionen af 1903, Tyendekommissionen af 1905 samt af Kommissionerne om Invaliditets- og Alderdomsforsikring af 1903 og om Afløsning af Aalegaardsretten af 1916. Han var en af Landstingets Sekretærer 1902-04, Medlem af Rigsretten 1907-20, udtraadte 1916 af Det konservative Folkeparti, men stod de sidste Par Aar i Valgruppe med Partiet.

Han døde 29. Marts 1942 i Stødov.

R. 1930.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Blaa Bog 1941.

Nutzhorn, Carl Ludvig Vilhelm Rømer v., 1828-99, Amtmand, Minister. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 22. September 1869 - Juli 1870. — Højre.

Født 9. Maj 1828 i Fredericia, Søn af Premierløjtnant, senere Major, Branddirektør Bendix Conrad Heinrich v. Nutzhorn; blev Student fra Roskilde 1844, cand. jur. 1850, Assistent i Indenrigsministeriet Aaret efter, Kancellist 1856, Fuldmægtig 1857, Kontorchef 1859, Departementschef 1862-66, Amtmand i Thisted de to følgende Aar og, efter sin Justitsministerperiode, 1870-98 Amtmand over Vejle Amt.

Carl Nutzhorn var Sekretær ved Landinspektør- og Landmaaler-Eksamenskommissionen samt Medlem af Kommissionerne om Islands forfatningsmæssige Stilling 1861, om de inkorporerede sønderjyske Distrikter 1864 og om Provinsløbstedernes Forhold 1870; fremdeles var han Kommissarius ved Banerne Vejle-Vandel 1894 og Kolding-Egtved i 1895.

Da Monrad 31. December 1863 dannede

Ministerium, overtog Nutzhorn Indenrigsministeriet, men nedlagde allerede 10. Maj Aaret efter Posten, tilfreds med Vaabenstillandsbetingelserne. Da Rosenørn-Teilmann 10. August 1868 nedlagde Justitsminister-Posten i Ministeriet Frijs, blev Nutzhorn hans Efterfølger, til Ministeriet den 28. Maj 1870 gik af, men opnaede forinden at faa den meget omstridte Værnepligtslov gennemført. Ved Folketingsvalget 1869 kaaredes han i Aalborg-Kredsen, men nedlagde sit Mandat, da han blev udnævnt til Amtmand, og beskæftigede sig ikke siden med aktiv Politik.

Han døde 29. Oktober 1899 i København.

Kancelliraad 1859. Justitsraad og Etatsraad 1862. R. 1864. DM. 1866. K² 1869. K¹ 1871. SK. 1898.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Penne-tegninger 1870. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Jonassen: Stiftamtænd og Amtmænd 1848-1922. Ill. Tid. 1899, Nr. 7.

Nygaard, Jens Pedersen, 1821-70, Gaardmand, Landstingsmand for 9. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 18. Februar 1821 i Bovlstrup Sydøst for Odder, Søn af Gaardmand Peder Jensen; oplærtes ved Landbruget og overtog 1846 sin Fødegaard, som han styrede indtil sin Død.

Nygaard var 1852 Medstifter af Saksild Folkehøjskole og i en længere Aarrække Medlem af dens Bestyrelse, endvidere var han Medlem af Bestyrelsen for Hads

Herreds Landboforening 1853-62, Distriktskommisær i den Wintherske Brandforsikring 1851-63 og Direktør for Hads Herreds Sparekasse fra dens Stiftelse 1862. Endelig var han Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-53, samt paany 1858-61 og af Aarhus Amtsraad siden 1865. Han var Ordfører for en Deputation af jyske Bønder til Frederik VII paa dennes Rejse i Jylland 1853.

Ved Grundlovsvalget i Juni 1866 valgtes han i Landstingets 9. Kreds som Modstander af den reviderede Grundlov, men blev ikke genopstillet ved Oktobervalget eller senere.

Han døde 6. Juli 1870 i Bovlstrup.

DM. 1853.

Nygart, Jens Jensen Andersen, 1867-1928, Gaardejer, Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 3. April 1901 - 16. Juni 1903, kongevalgt Lanstingsmand 28. Maj 1904 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 19. Marts 1928. — Venstre.

Født 30. Juni 1867 paa Øster Styvelgaard paa Thyholm, Søn af Gaardejer C. Andersen; i Begyndelsen bedst kendt under Navnet Andersen-Nygaard, men tog senere Navneforandring til Nygart; han gik paa Galtrup Højskole og Thorup Landboskole, var Ejer af Nygaard paa Thyholm 1892-1924, Formand for Thylands Indkøbsforening fra 1900 og et Par Aar senere Tiendekommissær for Thisted Amts 3. Kreds.

Nygart var Kredsforstander i Thy Have- og Plantningsforening og i Tyendespareforeningen for Thy, Medstifter og Medlem af Bestyrelsen for Den gensidige Ulykkesforsikring for Thy indtil 1900, Formand for Thyholms Afholdsforening, Medlem af Thisted-Fjerritslevbanens Repræsentantskab, af Jydsk Land- og Hypotekforenings Kontrolkomité, Næstformand i Hurupkredsens Venstreforening 1895 og en Aarrække Formand for Hvidbjerg Banks Bankraad.

Ved Folketingsvalget 1901 valgtes han med knebent Flertal i den ellers saa udprægede Højrekreds Thisted mod to Højrekandidater, men maatte ved næste Valg atter afgive Kredsen, skønt hans Stemmetail steg med over 400; et Aar efter blev han imidlertid kongevalgt Medlem af Landstinget, efter 1918 tingvalgt. Han var blandt andet Medlem af Limfjordskommissionen af 1908, af Valglovskommissionen og af Rigsretten.

Han døde 19. Marts 1928.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog 1927. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 20-3-1928, Tidenden Sp. 983.

Nyholm, Carthon, Kristoffer Valdemar, 1829-1912, Højesteretsassessor, Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 7. Juni 1864 - 20. September 1872 og for Københavns Amts 1. Valgkreds

(Frederiksberg) 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887. — Højre, senere Venstre.

Født 30. Juni 1829 i Nyborg, Søn af Sognepræst Christoffer Nyholm; blev Student fra Sorø Akademi 1847, cand. jur. 1853, Auditor i Hæren 1856, først i Aarhus, 1857-62 i Altona, sidst i København, hvor han 1863 blev Assessor i Kriminalretten, 1876 i Overretten og fra 1881 i Højesteret, hvis Justitiarius han var 1907-09, hvorefter han blev ekstraordinær Assessor i samme Ret.

C. V. Nyholm var Medstifter af Martsforeningen 1864, af Nordisk Samfund Aaret efter og senere Medlem af dettes Bestyrelse, Repræsentant i Dansk Folkeforening 1864-65, Formand for en politisk Diskussionsklub, den ny Martsforening 1887, i Repræsentantskabet for Nordisk Livsforsikrings Aktieselskab af 1897 og for Nordisk Ulykkesforsikring af 1898 samt i Bestyrelsen for Legatstiftelsen, Medlem af Tilsynsraadet for Nyt genealogisk Institut fra 1909 og af Byggeudvalget for Christiansborg Slots Genopførelse; desuden var han Medlem af Proceskommissionerne af 1868 og 92, skrev adskillige juridiske Værker samt mindre politiske Skrifter som »Helstatens Separatister eller Forfatningsudkastet for Slesvig...«, 1853, »Nogle Bemærkninger i Anledning af Forfatningssagens Forhandling i Rigsraadets Folkething«, 1865, »Provisoriet og dets Ophavsmænd«, 1877, »Om Udstedelsen af provisoriske Finanslove«, 1883 og »Provisoriet efter gjældende dansk Statsret«, 1886.

Ved Folketingsvalget 1864 valgtes han i Nyborg, genvalgtes 1866 og 69 ved Kaaring, men faldt 1872 for en Venstremand, søgte forgæves Valg i Helsingør og Bogense 1873 samt ved et Suppleringsvalg 1883 paa Frederiksberg, hvor han valgtes Aaret efter for i 1887 at falde for Krigsminister Bahnsøn; Nyholm tilhørte i Begyndelsen Højres Mellemparti, hvis Fører han blev, men sluttede sig siden til liberale Hovedstadskredse; han var desuden Medlem af Rigsraadets Folkething for Nyborg 1864-66 og stemte for den reviderede Grundlov 1866.

Han døde 16. Maj 1912 i København.

R. 1877. DM. 1888. K² 1894. K¹ 1900. SK. 1905. Bricka I og II. Salmonsens I og II. Pennetegninger 1870. Blaa Bog 1912. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk personalhistorisk Bibliografi, 1917, S. 523.

Nyholm, Hans Christian, 1832-1914, Gods-ejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869 og for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 24. Maj 1881 - 20. April 1892. — Konservativ, senere Venstre.

Født 29. April 1832 paa Solngaardsholm ved Aalborg, Søn af Landstingsmand,Gods-ejer Johannes Christoffer Nyholm; gik i Aalborg Latinskole og i Det v. Westenske Institut i København, lærte derefter Landvæsen, forpagtede 1853 Vrejlevkloster af Faderen, købte Gaarden 1856, men flyttede derfra 1860 og forpagtede Aaret efter Baggesvogn Øst for Hjørring, som han købte efter Faderens Død 1867, idet han solgte Vrejlevkloster. 1880 skilte han sig af med Baggesvogn og købte Ellinggaard ved Frederikshavn, som han 1892 solgte til sin Søn. 1889 blev han Direktør i Viborg for Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, en Stilling han sad inde med til 1900.

H. C. Nyholm var Formand for Vrejlev Sogneforstanderskab 1859-60, for Sindal-Astrup Sogneraad 1865-80, Medlem af Hjørring Amtsraad 1865-89, af Repræsentantskabet for jyske Landejendomsbesidderes Kreditforening 1862-89, Formand for Repræsentantskabet 1881-82, Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts Landboforening 1856-78, de sidste 8 Aar dens Formand, og Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad 1873-80.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig forgæves i Vrejlev-Kredsen, ligeledes ved Valget tre Aar senere til Rigsraadets Folkething i Hjørring. Ved Oktobervalget 1866 valgtes han i denne Kreds, søgte ikke Genvalg 1869, men stillede sig uden Held 1872 og 73 i samme Kreds. I denne Periode tilhørte han

det højreprægede Mellemparti, men sluttede sig til Det moderate, senere Det forhandlende Venstre, af hvilket Parti han 1881-92 valgtes i Frederikshavn.

Han døde 10. September 1914 i København.

R. 1871. DM. 1901.

Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. Blaa Bog 1914.

Nyholm, Johannes Christoffer, 1803-67, Godsejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 3. Distrikt (Hjørring) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 7. Kreds 29. December 1849 - 11. Juni

1852, 3. Juni 1853 - 20. Juni 1855 og 3. Oktober 1857 - August 1859. — Konservativ.

Født 24. November 1803 paa Turebyholm ved Køge, Søn af Godsforvalter for Grevskaftet Bregentved Lars Christian Nyholm, blev Student fra Vordingborg Skole

1823, tog Filosofikum Aaret efter, men lagde sig derpaa efter Landvæsen, ejede 1828-30 Due-mosegaard Nord for Hillerød, 1830-34 Sohn-gaardsholm ved Aalborg, 1830-37 Vorgaard Nord for Hadsund og fra 1837 Hovedgaarden Baggesvogn Øst for Hjørring. Desuden købte han 1847 Vrejlevkloster, som 1856 overgik til hans ældste Søn, Hans Christian, ejede og beboede 1860-66 Dronninggaard ved Furesøen, men flyttede paany tilbage til Baggesvogn, hvor han døde.

Christoffer Nyholm var Medlem af Hjørring Amtsråd 1842-60, Medstifter af Hjørring Amts landøkonomiske Forening 1845, dens Formand 1851-60. Medstifter af Den norrøjske Kreditforening 1850, Formand for dens Repræsentantskab 1858-62 og tillige Medstifter af, senere Bestyrelsesmedlem i Dampskibsselskabet for Ruten Frederikshavn-København samt Formand for Landmandsforsamlingen i Aalborg 1856. Han var Medlem af »de erfarne Mænd«s Forsamling 1848, ligesom han var Medlem af Stænderforsamlingen og gav Møde i Viborg 1838-48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Hjørring,

var Medlem af dennes Adresseudvalg og Finansudvalg; ved det første Landstingsvalg 1849 valgtes han i 7. Kreds, udtraadte 1852, valgtes paany Aaret efter, stillede sig ikke 1855 og valgtes derefter ved et Suppleringsvalg 1857, nedlagde 1859 endnu engang sit Mandat og faldt, da han 1866 søgte Valg som Tilhænger af den reviderede Grundlov. Han sad 1849 i den store Landbokommission, 1851 i Stutterikommissionen, 1850-52 og 1853-55 i Rigsretten, var Viceformand i Tinget 1853-54 og Formand for Den forenede Rigsdag i Sommeren 1853.

Han døde 28. Januar 1867 paa Baggesvogn.

Etatsraad 1853.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. Udvalg af Breve til P. Hjort, ny Samling, 1869, S. 421.

Nyholm, Lauritz Christian, 1823-82, Kap-tajn. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 22. September 1869 - 20. September 1872 og for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 24. Maj 1881 - 7. Juni 1882. — Højre, senere Venstre.

Født 27. August 1823 i Nykøbing M., Søn af Læge Jochum Severin Nyholm og Fætter til forannævnte Folketingsmænd C. V. og H. C. Nyholm; efter at have gaaet i Borgerskolen i sin Fødeby ansattes han 1838 paa Byfogedkon-

toret dér, 1840 i Thisted, 1843 paa Thisted Amtskontor, tog 1844 almindelig Forberedelseseksamen og rejste til København for at tage dansk juridisk Eksamen, men søgte af egen Lyst først at komme ind paa Den militære Højskole, hvilket i første Omgang ikke skete, han maatte 1846-47 tage en Huslærerplads i Munkebjergby. 1848 lykkedes det ham at opnaa den eftertragtede Adgangseksamen, gennemgik samtidig Central- og Kommandoskolen i København 1848-49, blev Sekondløjtnant i Artilleriet 1850-51, afsluttede 1853 sin Eksamen som Artilleriofficer og 1855 som Ingeniørofficer, ansattes ved Vej-

tjenesten, blev 1858 Premierløjtnant, 1867 Kaptajn, 1865 sendtes han af Grosserer-Societetet i København til Kanalarbejderne ved Suez, gjorde 1868-72 Tjeneste ved 1. Ingeniørdirektion, var fra 1871 tillige Sekretær i Ingeniørkorpsets tekniske Komité. 1872 rejste han til Grækenland for at udkaste Planer til Jernbaneanlæg og tog 1875 sin Afsked. Samme Aar købte han Hovedgaarden Bangsbo Syd for Frederikshavn.

L. C. Nyholm deltog sammien med Folketingsmand C. Juel 1869 i Planen om en Jernbane over Frederikssund til Holbæk og Kalundborg, fik Koncession herpaa, men solgte den til et Konsortium; desuden var Nyholm 1871 Medlem af en Kommission om Helsingør Havn og udarbejdede adskillige private Planer for Havne-, Kanal- og andre Ingeniøranlæg i Lancet, hvoraf de fleste senere er udført.

Ved Folketingsvalget 1866 stillede han sig forgæves som Tilhænger af den reviderede Grundlov i Frøstrup-Kredsen, afløste 1869 Fætteren i Hjørring, men faldt 1872 og 73 for en Venstremand her; selv tilhørte han da Højres Mellemparti, derimod valgtes han ved de to Folketingsvalg 1881 i Aalborg som Venstremand, men døde Aaret efter.

Han døde 7. Juni 1882.

R. 1864. Hofjægermester 1878.

Bricka I og II. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. Pennetegninger 1870. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Nøhr, Anders Hansen, 1858-1925, Lærer. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Holbæk Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 2. April 1858 i Kjeldby ved Stege, Søn af Folketingsmand, Gaardejer Hans Jørgen Andersen Nøhr, var paa Gjedved Seminarium 1877-79, tog Skolelærereksamen herfra og blev Lærer i Thorslunde Vest for Holbæk 1883.

Han var Medlem af Kundby Sogneraad fra 1895, Medlem af Bestyrelsen for De fattiges Kasse 1892-95, Formand for Kundby Sogns

Sygekasse fra 1901 samt en Aarrække Medlem af Værgeraadet og Formand for Lærernes Understøttelsesforening for Holbæk Amt samt for Det Schelderupske Legats Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1913 opstilledes han i Holbæk som Ove Rodes Afløser som radikal Folketingskandidat, og det lykkedes ham at tilbageerobre Kredsen fra Venstre med 1485 Stemmer mod dette Partis 1208. Nøhr genvalgtes 1915 og 18, men trak sig tilbage 1920. Han sad blandt andet i Kommissionen af 1909 angaaende Folkeskolens Tilsyn samt i den store Skolekommission af 1919.

Han døde 4. Marts 1925.

Medlemmerne af Folketinget 1914.

Nøhr, Hans Jørgen Andersen, 1838-1910, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 5. Valgkreds (Vordingborg) 3. Januar 1879 - 16. Juni 1903. — Venstre.

Født 24. September 1838 i Kjeldby paa Møen, Søn af Gaardejer Anders Hansen Nøhr og Fader til forannævnte Folketingsmand A. H. Nøhr. Ved Faderens Død 1854 maatte han som den ældste af 6 Søskende overtage Gaardens Styrelse til Moderens Død 1874. Han deltog i Krigen 1864 som Infanterist, overtog 1874

Gaarden, dog saaledes, at Halvdelen af Jorden udskiltes til en yngre Broder. Han var ved Siden af Revisor i en Del lokale Foreninger samt i Landbosparekassen.

Nøhr var 1862 Medstifter af Kjeldby Sogns Læseforening, det senere Sognebibliotek, af Møens Vaabenbroder-Selskab 1866 og dets Næstformand, Formand for Møens Arbejderforening fra 1875, Medlem af den Komite, der 1880 stiftede Østifternes Husmandskreditforening og siden dens Repræsentant for Præstø Amt. 1877 valgtes han til Næstformand i Møens Grundlovsværneforening.

Da fhv. Arvefæster Chr. Schroll, Vestres Folketingsmand i Vordingborg-Kredsen gennem 30 Aar, i 1879 trak sig tilbage, blev Nøhr hans Efterfølger og hævdede Kredsen, til han 1903 trak sig tilbage. Han tilhørte i Be-

gyndelsen Folketingets Venstre, fulgte fra 1884 Hørup og sluttede sig 1895 til Venstre-reformpartiet.

Han døde 10. April 1910.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Østifternes Husmandskreditforening 1880-1930, S. 121.

Nøkkentved, Christian Ditlev Nielsen, 1843-1922, Oberstløjtnant. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 20. April 1892 - 9. April 1895. — Højre.

Født 9. September 1843 i Jægersborg ved København, Søn af Kammerassessor, fhv. Slotsforvalter N. J. Nøkkentved, kom paa Landkadetakademiet 1859-61 og paa den militære Højskole 1866-70, blev Sekondløjtnant 1861, Premierløjtnant 1867, Kaptajn 1874, Oberstløjtnant i Ingeniørkorpset 1890, desuden Lærer ved

Officersskolen 1884, senere dens Chef, Afsked som Oberst 1908. Samme Aar blev han Assistent hos Overvejnspektøren og desuden Inspektør ved det adelige Jomfrukloster i Roskilde. 1911 blev han selv Overvejnspektør.

Ved Folketingsvalgene 1884 og 87 stillede han sig forgæves i Mariager mod Venstres Folketingsmand, Overretssagfører Schjøttz, men da Venstre 1892 stillede to Kandidater, opstilledes Nøkkentved paany og valgtes. Ved det paafølgende Valg tre Aar senere samledes Venstre-Stemmerne atter, han faldt og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 11. November 1922.

R. 1883. DM. 1888. K² 1902. K¹ 1908.

Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. Rigsdagskalender 1890. Tillæget.

Nørgaard, Bertel Lavstsen, 1805-1862, Gaardmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Viborg Amts 1. Distrikt (Skive) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 3. Januar 1850 - 27. Maj 1853 og 1. December 1854 - 21. Maj 1858 samt

Landstingsmand for 8. Kreds 21. Maj 1858 - 31. Oktober 1862. — Venstre.

Født 18. August 1805 i Oddense Nord for Skive, Søn af Gaardejer Lavst Nielsen; efter Faderens Død 1822 styrede han i fire Aar Fødegaarden, men købte 1827 den lidt vestligere liggende Nørgaard i Krejbjerg, udflyttede Gaarden Aaret efter og byggede dertil senere en Smedje og et Teglværk, oprettede 1851 en Bondehøjskole sammesteds, men flyttede den 1855 til sin Fødeby.

Nørgaard var Formand for Krejbjerg Sogneforstanderskab 1848-58, Medlem af Viborg Amtsraad 1856-62 og blev 1860 Branddirektør.

B. L. Nørgaard valgtes 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Skive, hvor han ogsaa valgtes ved det paafølgende Folketingsvalg (Valget 4. December 1849 blev forkastet og der foretoges nyt Valg 3. Januar 1850, men ved begge Valg fik Nørgaard de fleste Stemmer). Han stillede sig ikke ved Maj-Valget 1853, kaaredes derimod i 1854 og 55 i samme Kreds, men blev imidlertid inden næste Valg Landstingsmand for 8. Kreds ved et Suppleringsvalg 1858. Her genvalgtes han 1859, men døde tre Aar efter. Han var Medlem af Kommissionerne om Hoveriets Afløsning, om Limfjordsfiskeriet 1860 og om Ekspropriation til Viborg-Struer Jernbane 1861, tilhørte Venstre, men tog ofte Standpunkter, der nærmest faldt sammen med de Nationalliberales.

Han døde 31. Oktober 1862.

DM. 1856.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Nordisk Skole-Tidende, Bd. V, S. 86-91.

Nørgaard, Frederik, 1878-1945, Højskolelærer. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 20. Maj 1913 - 22. April 1918. — Venstre.

Født 13. August 1878 i Aarhus, Søn af Tømremester, senere Lærer Peter Christian Nørgaard, lærte Mejeribrug paa Brunbjerg Mejeri ved Vallekilde 1894-95 og var de tre

følgende Aar Elev paa Støvring og Askov Højskoler. En Tid var han Efterskolelærer i Vester Vedsted, læste samtidig videre, blev 1902 Student fra Ribe, var Huslærer hos Carl Koch i Ubberup ved Kalundborg og blev 1908

cand. theol. Efter nogle Maaneders Lærergerning ved Brøderup Højskole blev han Lærer ved Frederiksborg Højskole 1908-20, Forstander for og Ejer af Antvorskov Højskole 1920-35, derefter Medforstander.

Nørgaard var Medlem af Bestyrelsen for Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler 1910-29, Næstformand fra 1925 og Formand de to sidste Aar, har siddet i Bestyrelserne for Studenterkredsen, Københavns Højskoleforening og for »Sorø Amtstidende«, var Medlem af Forsvarsministeriets Udvalg for Foredragsrækker for Sikringsstyrken 1914-19, fra 1919 af Den sønderjydske Fonds Central-Komité, af Forretningsudvalget for Fællesraadet for Folkeopdragelse 1926-30, af Udvalget for Skoleudsendelser ved Radio fra 1927 og af Sprogforeningens Tilsynsraad fra 1933. Han har udgivet en Del historiske Værker, blandt andet Bøger om D. G. Monrad, C. Berg, H. P. Hanssen og J. C. Christensen.

Ved et Suppleringsvalg 1910 i Kalundborg-Samsø-Kredsen efter C. Krabbes Udtræden stillede han sig forgæves mod Ove Rode, valgtes derimod tre Aar senere i Nørresundby, hvor hans Onkel, Højskoleforstander S. Frederiksen, da trak sig tilbage; Nørgaard genvalgtes 1915, stillede sig 1918 og 1920 forgæves i Kerteminde og 1939 i Præstø Amtskreds. Han var Medlem af den store Skolekommission 1920-23.

Han døde 12. Maj 1945.

R. 1937.

Bricka II. Biogr. Hændeleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1943.

Nørgaard, Jens Christian, 1807-92, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 3. Juni 1853 - 25. Juli 1854. — Konservativ.

Født i Stenbjerg Sydvest for Thisted 27.

Oktober 1807, Søn af Kroejer Gravers Jensen Nørgaard. Han kom i Handelslære i Thisted og var Handelsbetjent her, men hjalp senere Faderen i hans Forretning og overtog den efter hans Død 1837. Han var tillige Købmand i Thisted til 1841, i hvilket Aar han ombyttede Kroen med Næsgaard i Nørhave Sogn, som han solgte til sin Søn 1884.

Jens Nørgaard var Medlem af Sogneforstanderskabet 1845-58, Formand de sidste 6 Aar, Medlem af Thisted Amtsraad 1851-56, samt Suppleant til den jydsk Stænderforsamling 1847-48.

Ved Landstingsvalget 1853 stillede han sig med 16 andre i 8. Kreds, og det lykkedes ham med 94 Stemmer at faa den fjerde Plads, men han udtraadte et Aar senere og lod sig ikke genopstille.

Han døde 22. Juni 1892.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Nørgaard, Poul Peter Christian, 1866-1923, Konsul, Gesandt. Landstingsmand for 2. Kreds 10. Juli 1914 - 1. Oktober 1920. — Venstre.

Født 5. Juni 1866 i Tingstrup ved Thisted, Søn af Handelsgartner Jens Pedersen Nørgaard, tog Præliminæreksamen fra Thisted Realskole 1881, fik sin Handelsuddannelse hos Firmaerne Magnus Kjær, Holstebro, og G. W. Burrows i London, var 1888-91 Direktør for Andelssvineslagteriet i Horsens, startede derefter en Eksportforretning paa England med Hovedkontor i Hellerup og Filialer i Provinserne, var desuden administrerende Direktør for Holstebro Svineslagteri, Ejer af Randers Svineslagteri og af Gaarden Wesselsminde ved Nærum. Han var britisk Vicekonsul fra 1907, Konsul for Japan fra 1914, General-

konsul fra 1919. Overordentlig Gesandt og befuldmægtiget Minister i Prag fra 1921.

Poul Nørgaard var Medstifter af Friluftsteatret 1910, Formand i dets Forretningsudvalg til 1919 og for Selskabet Scenekunstens Fremme, i Bankraadet for Københavns Bank, i Bestyrelsen for Landbrugskolonierne for fattige Børn og for Gentoite Kommunes Hjælpefond af 1914, Medlem af Direktion eller Bestyrelse for adskillige Handelsfirmaer, Kasserer for Børnekolonien Wesselsminde, Hovedkasserer og Medlem af Forretningsudvalget for Radiumfondet, i Bestyrelserne for Radiumstationerne i Aarhus og Odense, for Foreningen af fremmede Magters Konsuler i Danmark og for Dansk Samvirke.

Ved Landstingsvalget 1914 valgtes han i 2. Kreds og genvalgtes 1915, 18 og August 1920; han var 1919-21 Medlem af Kommissionen angaaende Danmarks Udenrigsrepræsentation samt af Meterudvalget af 1907.

Han døde 6. Juli 1923 i København.

R. 1906. DM. 1912. K² 1921.

Bricka H. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Heinberg: Danske Erhvervs-mænd, 1930. Blaa Bog 1923.

Nørgaard, Søren Christian Christensen, f. 1873, Lærer. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1913, for Thisted Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Thisted Amtskreds 26.

April 1920 - 2. December 1926 samt landstingsvalgt Medlem 9. Marts 1933 - Marts 1947. — Venstre.

Født 1. Juli 1873 i Volsted Syd for Aalborg, Søn af Gaardejer Christen Jensen, tog 1893 Lærereksamen fra Ranum Seminarium, var Vikar for Folketingsmand An-

ders Thomsen i Haubro Skole de følgende to Aar, Enclærer i Søttrup 1895-98, Førstelærer i Lindbjerg til 1902, Enclærer ved Kragelund Skole i Øster Snede 1902-14, hvorfra han 1906-07 gennemgik et Dansk-Kursus paa Statens Lærershøjskole. 1914 blev han Lærer i Kristrup ved Randers, Overlærer 1932, og tog 1937 sin Afsked.

S. C. C. Nørgaard var Medlem af Kristrup Sogneraad 1929-37, af Menighedsraadet siden 1922, Formand for Aktieselskabet »Randers Venstreblad« 1916-18 og Censor ved Seminariernes Optagelsesprøve siden 1913.

Ved Folketingsvalget 1909 blev han Nielsen-Kirkelunds Efterfølger i Vejle-Kredsen, genvalgtes 1910, men da ogsaa Højre i 1913 opstillede Kandidat, splittedes Stemmerne til Fordel for Socialdemokratiet. Nørgaard valgtes fra 1918 til 1926 i Thisted Amt og blev landstingsvalgt Medlem i Landstinget i 1933 som Stedfortræder for Effersøe ved dennes Død. I Marts 1947 udtraadte han ved Valget paa Grund af Alder. Han var desuden Partiets Kandidat i Randers Amtskreds ved Folketingsvalgene 1929 og 39. Nørgaard var Medlem af Valglovskommissionen af 1921 og af Administrationskommissionen af 1923 samt Formand for Tilsynsraadet for Statens Sindssygehospitalet 1922-26.

Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog.

Nørhave, Jens Peter Christensen, 1854-1924, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjergets Kro, fra 1905 Frøstrup) 9. April 1895 - 22. April 1918 og for Thisted Amt 22. April 1918 - 26. April 1920. — Venstre.

Født 22. August 1854 i Vust i Thisted Amt, Søn af Gaardejer Kristen Pedersen, blev uddannet ved praktisk Landbrug, var paa Galtrup Højskole paa Mors 1873-74 og paa Askov 1875-76, hvorpaa han overtog sin Hustrus Fødegård Nørhave paa sin Hjemegn, som han solgte i 1920; desuden købte han 1893 Mosegaarden i Vust, byttede den 1901 bort for Vust Mølle, som han solgte 1904.

Nørhave var Medlem af Vust Sogneraad 1880-92, 1897-1901 og 1908-17, deraf Formand i Aarene 1880-83, 1886-89 og 1889-1901, ligeledes Formand for Sogneraadforeningen for Vester Han Herred 1901-05, Tiendekommissær fra 1904, Medlem af Repræsentantskab og Direktion for Thisted-Fjerritslev

Jernbane fra 1904 og af Hedeselskabets Repræsentantskab fra 1911.

Ved Folketingsvalget 1895 afløste han J. A. Bach, som i næsten 30 Aar havde repræsenteret Venstre i Thisted Amts 1. Kreds. Nørhave genvalgte til 1920, ofte uden Modkandidater, men fik baade ved April- og Julivalgene 1920 for faa Stemmer. Han var Medlem af Folketingets Finansudvalg 1901-18 og af Kommissicnen angaaende Sikring af Limfjordskysterne.

Han døde 6. Februar 1924 i København.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1923.

Nørskov, Laust Laustsen, f. 1883, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 30. September 1914-22. April 1918, for Viborg Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Viborg Amtskreds 26.

April 1920-30. Oktober 1947. — Venstre.

Født 22. Januar 1883 paa Nørskovgaard ved Møldrup Nord for Viborg, Søn af Gaardejer Ole Laustsen Nørskov, uddannet ved praktisk Landbrug, besøgte Ollerup Folkehøjskole og Asmildkloster Landbrugsskole, hvorpaa

han i 1914 overtog Fede-gaarden.

Laust Nørskov var Medlem af Repræsentantskabet for Det danske Hedeselskab, af Bestyrelsen for Selskabet Hedebruget, dets Formand fra 1934, Medlem af Bestyrelserne for Sønderjydsk Forening i Viborg 1920-34, Folkekuranstalten ved Hald 1924-29 og fra 1932, for Asmildkloster Landbrugsskole, dens Formand fra 1933, Formand for Bjerregrav med flere Sognes Plantningsforening og for de samvirkende Plantningsforeninger, Formand for Viborg-Faarup Jernbaneaktieselskab fra 1931, Medlem af Læplantningsudvalget paa Viborg-Egnen og Næstformand i Viborg Amts landøkonomiske Forening.

Ved et Suppleringsvalg i Løvel-Kredsen 1914 efter Landbrugsminister Anders Nielsens Død valgtes han og blev siden genvalgt, indtil han ved Valget 1947 trak sig tilbage. Han var Medlem af Militærkommissionen

1919-22, af Forsvarsministerens Foredragsudvalg og af Kommissionen vedrørende Skovbrugsundersøgningen af 1937 samt af Vestres Bestyrelse i Folketinget fra 1926.

R. 1935.

Bricka II. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Blaa Bog.

Olesen, Hans, 1815-87, Gaardfæster. Medlem af Den grundlovgivende Forsamling for Maribo Amts 4. Distrikt (Sakskøbing) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Maribo Amts 3. Kreds (Sakskøbing) 4. December 1849-8. September 1853. — Venstre.

Født 1. Februar 1815

i Sædinge Nord for Rødby, Søn af Gaardfæster Ole Justesen; fæstede 1835 Fede-gaarden, købte den 1852, men solgte den samme Aar og overtog i Stedet den nærliggende Bukkehave-gaard, som han 1872 solgte til en Søn; desuden var han i nogle Aar Forpagter af Nebbelunde Præstegaards Jorder. 1876 flyttede han til Frederiksberg, hvor han blev til sin Død.

Hans Olesen var Medstifter af og Formand for Maribo Amts Landboforening 1843 og af De mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring for Lollands Stift 1845-82, Formand for Sogneforstanderskabet 1845-56, Medlem af Amtsraadet 1848-54 og 1856-65, Distriktsformand i Bondevennernes Selskab 1846 samt Repræsentant i Maribo Laane- og Diskontobank fra 1854.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Sakskøbing mod den senere kongevalgte Landstingsmand, Kammerherre J. Wichfeldt, der kun opnaaede 169 mod Olesens 730 Stemmer; ved Folketingsvalgene sammesteds Aaret efter blev Olesen ogsaa den foretrukne, genvalgte 1852 og 53 ved Kaaring, men trak sig September 1853 tilbage for ikke senere at lade sig opstille.

Han døde paa Frederiksberg 5. August 1887.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Olesen, Søren, 1842-1902, Lærer, Missiønær. Landstingsmand for 8. Kreds 19. September 1894 - 26. Juli 1902. — Venstre.

Født 18. Juli 1842 paa Mølgaard Mark i Ugilt Sogn ved Hjørring, Søn af Husmand og Skomager Ole Kristian Sørensen; lærte Faderens Haandværk, var Skomager til 1866, men deltog i forskellige Sommerkursus for Lærere. Han blev 1867-75 Friskole- og 1876-83 Højskolelærer i Galtrup paa Mors, derefter til 1890 Lærer ved Salling Højskole og samtidig grundtvigsk Rejsemissionær, fra 1898 udsendt af det nystiftede Kirkeligt Samfund. Han ejede siden 1890 et Husmandssted i Galtrup paa 5 Skæpper Hartkorn.

Søren Olesen var Formand for Morsø Skytteforening 1879-84 og Medlem af Overbestyrelsen for Venstres Organisation 1889.

Ved Folketingsvalget 1873 stillede han sig forgæves i Vestervig, den senere Hurup-Kreds, og 1881 i Thisted. Først ved Landstingsvalget 1894 lykkedes det ham at blive valgt; han sluttede sig til Venstrereformpartiet.

Han døde 26. Juli 1902 i Skanderborg.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Jens Damsgaard: Præsten Rasmus Lund og Frimenigheden paa Mors, 1916, S. 131-33. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. I. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 6-10-1902, Tidenden Sp. 23.

Olrik, Jacob Baden, 1802-75, Borgmester. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 1. Distrikt (Helsingør) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853, 23. Juni - 18. Oktober 1866 og 5. November 1867 - 1. Oktober 1874. — Højre.

Født 8. September 1802 i Helsingør, Søn af Raadmand og Ho-

spitalsforstander Holger Ludvig Olrik; blev Student fra Helsingør lærde Skole 1821, cand. jur. 1826, Fuldmægtig paa Politikontoret i sin Fødeby til 1829, hvor han udnævntes til Auditor ved Artilleriet. 1833 blev han Byfoged og Politimester i Helsingør og 1849 Byens Borgmester samt Auktionsdirektør til sin Død.

J. B. Olrik var Medlem af Karantænekommissionen fra 1833, af den aldrig sammenkaldte Kommunalkommission af 1849 samt Chef for Byens Brandkorps 1833-49.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i sin Fødeby, blev Landstingsmand med størst Stemmetal i 2. Kreds 1849, søgte ikke Genvalg 1853 og 55, stillede sig forgæves ved et Suppleringsvalg sammesteds 1859 samt ved de ordinære Valg 1863, men kom i Juni 1866 paany ind i Landstinget som Tilhænger af den reviderede Grundlov; han lod sig imidlertid ikke genopstille i Oktober samme Aar, men først ved et Suppleringsvalg 1867, hvor han valgtes efter et Omvalg. Olrik var Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66.

Han døde 29. December 1875 i Helsingør.

Kancelliraad 1839. R. 1843. Etatsraad 1850.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Galschiøt: Helsingør, 1921, S. 302 ff.

Olsen, Clement, 1842-1912, Sysselmand. Landstingsmand for 12. Kreds 19. August 1886 - 20. August 1894 samt Folketingsmand for Færøerne 20. Maj 1898 - 1. Juni 1901. — Højre.

Født 10. Februar 1842 i Lervig paa Østerø i den færøske Øgruppe, Søn af Bonde og Købmand Ole Olsen; fik Uddannelse i Thorshavn 1860-61 som Kontorist og var ansat paa Amtskontoret sammesteds 1862-71, hvorefter han blev Sysselmand for

Norderø indtil Udgangen af 1909. Han var desuden Postekspeditør i Klaksvig 1883-1909.

Clement Olsen var Medlem af Kommuneformandskabet fra 1873, dets Formand 1874-88 samt Medlem af Lagtinget 1877-1910

og i en Aarrække Medlem af Forligskommissionen for Nordørø Præstegæld.

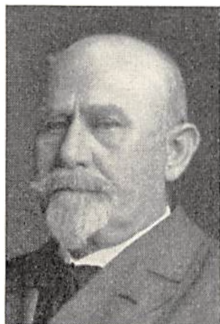
Ved de to Folketingsvalg 1881 stillede han sig forgæves i Thorshavn, men ved Landstingsvalget 1886 besejrede han Sysselmand H. C. Müller. Han sad dog kun en Valgperiode, idet han ved Valget 1894 blev slaaet af Præsten fra Suderø, Fr. Pedersen. 1898 stillede Clement Olsen sig paany til Folketingsvalg i Thorshavn og blev valgt, men lod sig ikke senere genopstille.

Han døde 10. Marts 1912 i Klaksvig.

R. 1900. Justitsraad 1911.

Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90.

Olsen, Christian Martin, 1853-1926, Kommunalrevisor. Folketingsmand for Københavns 8. Valgkreds 3. April 1901 - 25. Maj 1909 og 20. Maj 1910 - 11. Maj 1918 samt Landstingsmand for 1. Kreds 11. Maj 1918 - 1. Oktober 1920, landstingsvalgt Medlem 1. Oktober 1920 - 28.

April 1926. — Socialdemokratiet.

Født 5. Februar 1853 i Vejle, Søn af Skræddersvend, senere Skriver Christian Martin Olsen; stod i Snedkerlære 1867-72, arbejdede som Svend navnlig i Tyskland, Schweiz

og Italien 1873-78, hvorpaa han slog sig ned i København, var Formand i Bygningssnedkernes Fagforening 1889-96, for Snedkerforbundet i Danmark 1892-98, Sekretær i De samvirkende Fagforbund 1898-1903, Formand 1903-09 og samtidig for Arbejdernes Fællesorganisation i København; endelig var han Kommunalrevisor 1909-23.

Martin Olsen var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1897-1909, af Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse fra 1896, af Bestyrelsen for Stiftelsen Krigsraad Mørks Minde siden 1898, af Arbejdsnævnet fra 1914 samt Suppleant i Den faste Voldgiftsret fra 1910.

Ved Folketingsvalget 1895 afløste han A. C. Meyer i Københavns 8. Kreds som Marineminister Ravns Modkandidat, erobrede Kredsen 1901, faldt med nogle faa Stemmer

for Marinekaptajn C. G. Schack i 1909, men tog Kredsen tilbage Aaret efter. Da han ved Valg til Landstinget 1918 fik Sæde i dette Ting, opgav han sit Folketingsmandat; fra 1920 til sin Død var han landstingsvalgt Medlem, blev 1. Viceformand og Medlem af Rigsretten fra 1920.

Han døde 28. April 1926.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901, 10 og 14. Blaa Bog 1925. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 5-10-1926, Tidenden Sp. 2-3.

Olsen, Jens Valdemar, 1862-1933, Forretningsfører. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Maribo Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 samt for Maribo Amtskreds 26. April 1920 - 30. September 1927. — Socialdemokratiet.

Født 16. Maj 1862 i

Nykøbing F., Søn af

Snedkermester Ras-

mus Olsen; uddannedes i

Klejnsmedefaget, var

1888 Medstifter af

Dansk Smede- og Mas-

skinarbejderforbund,

dets første Formand,

og 1897-1903 dets Hovedkasserer, derefter

Forretningsfører for

Aktieselskabet Arbej-

dernes Livsforsikring til sin Død.

Valdemar Olsen var

Medlem af Bestyrel-

sen for Smedenes og

Maskinarbejdernes fag-

lige Organisation i

København 1883-1908, dens

Formand 1884 og 1887-89,

Formand for Smede-

og Maskinarbejdernes

Syge- og Begravelses-

kasse i København 1896-1906,

Stifter af

og første Redaktør af

»Fagblad for Smede-

og Maskinarbejdere«,

Medlem af Forretnings-

udvalget for De sam-

svirkende Fagforbund i

Danmark 1901-08,

Sekretær 1903 samt

gentagne Gange

Medlem af Forretnings-

udvalget for De sam-

svirkende Sygekassers

Fællesrepræsentation i

København.

Da Rasmus Claussen

1903 forlod Nykøbing

F.-Kredsen, valgtes

Venstremanden K. Bjerre

til hans Afløser. Blandt

Modkandidaterne var

ogsaa Vald. Olsen, der

besejrede Bjerre ved

det følgende Valg. Han

genvalgtes 1909, for-

trængtes Aaret efter af

Venstres Kandidat,

Fabrikant H. P. Philipsen, men fra 1913 var han i sikker Besiddelse af Folketingsmandatet, til han i 1927 nedlagde det for udelukkende at kunne hellige sig sin Forretningsførerpost.

Han døde 8. Juli 1933.

Medlemmerne af Folketinget 1906, 10 og 14. Blaa Bog 1933.

Olsen, Lars, 1808-83, Gaardfæster, Sognefoged, Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 14. Juni 1861-22. September 1869. — Venstre.

Født 2. Marts 1808 i Raaby i Holtug Sogn Sogn paa Stevns, Søn af Gaardfæster Ole Jensen. Han overtog 1836 Gaarden efter sin Fader og drev den indtil 1878. Han var desuden Kontordagsbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1862-68.

Lars Olsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47,

samt paany 1859-64, endvidere var han Sognefoged og Lægdsmand 1849-61, var Medstifter af og Formand for Assuranceforening for rørlig Ejendom i Stevns og Fakse Herreder siden 1847 og Formand for en Forsikringsforening for Heste og Kvæg.

Han søgte forgæves Valg til Folketinget i Store-Heddinge-Kredsen i 1852, men valgtes i 1861 i Fakse-Kredsen mod Grev Fr. Moltke og genvalgtes indtil 1869, da han trak sig tilbage. Han valgtes ligeledes til Rigsraadets Folketing 1864-66. Lars Olsen var i sin Rigsdagstid Venstremand, senere skiftede han politisk Stade og blev Højremand.

Han døde 7. December 1883.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Olsen, Ole, 1849-1929, Gaardejer, Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 5. April 1898-29. Maj 1906. — Venstrereformpartiet.

Født 8. November 1849 i Skrodsbjerg mellem Køge og Haslev, Søn af Gaardfæster Ole Olsen; opholdt sig paa Karise Højskole 1869-70 og derefter et Aarstid paa Landbohøjskolen, blev 1876 Gaardejer i Tjæreby,

lagde seks Aar senere endnu en Gaard hertil, byggede desuden en Dampmølle og et Fællesmejeri samt var Medindehaver af en Købmandsforretning i Haslev, solgte 1907 Gaarden og bosatte sig i Haslev. Han var 1910-24 landbrugskyndig Direktør i Østifternes Land-Hypotekforening.

Ole Olsen var Medlem af Terslev Sogneraad 1880-85, de sidste tre Aar Formand, Medlem af Bestyrelsen for Haslev og Omegns Landboforening 1887-1906, Formand fra 1891, Distriktsformand i Østifternes Brandforsikring siden 1890, Formand for Haslev Andels-Svineslagteri 1896-1918, for De samvirkende danske Andels-Svineslagterier 1915-22, Næstformand i De samvirkende sjællandske Landboforeningen 1901-11, Medstifter af »Venstres Folkeblad i Ringsted« og Næstformand i Statsdyrskuekommissionen til 1919.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig forgæves mod P. A. Alberti i Køge, erobrede 1898 Maribo-Kredsen fra Højre, genvalgtes 1901 og 03, men faldt 1906 for Chr. Reventlow. Han søgte derefter at komme ind i Landstinget ved et Suppleringsvalg i 3. Landstingskreds 1908. Det lykkedes ham ikke, ligesom han ikke havde Held med sig ved Folketingsvalget 1910 i Fakse mod Th. Stauning. Han stod i Begyndelsen Agrarerne nær, sluttede sig senere til Venstrereformpartiet og endte som Venstre-Løsgænger: han var Medlem af Den parlamentariske Skattekommission 1900-03, af Finansudvalget 1901-06, af Landbohøjskolens Tilsynsraad fra 1904, af Overskyldraadet indtil 1919, af Andelsudvalget 1917-19 og af Landbrugsraadet af 1919.

Han døde 14. April 1929.

R. 1905. DM. 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-03. Blaa Bog 1928.

Olsen, Ove Peter, 1821-85, Skolelærer, Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 4. August 1852-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 3. Februar 1821 i København, Søn af The- og Porcellænshandler Niels Olsen; gik i Det v. Westenske Institut til 1836, bestyrede sin Faders The- og Porcellæns-handel til Faderens Død i 1840, tog Eksamen fra Jonstrup Seminarium 1843, blev samme Aar Hjælpe-lærer i Vidskølle ved Køge, Skolelærer sam-mesteds 1848 og senere Lærer i Soderup ved Roskilde, hvor han forblev til sin Død.

Han valgtes til Folke-tinget i Fakse-Kredsen ved Valget 1852 og genvalgtes ved de fire paafølgende Valg ved Kaaring, til han 1858 trak sig tilbage. Aaret før han døde, ved Folketingsvalget 1884, lod han sig opstille som Højremand i Lejre-Kredsen mod Grey Holstein-Ledreborg, men opnaede kun 140 Stemmer mod dennes 1057

Han døde 3. Januar 1885.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Olsen, Poul Buch, 1829-1907, Husejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 3. Januar 1879 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 21. September 1829 i Bogense, Søn af Købmand Hans Olsen; gik paa Realskolen i sin Fødeby, var Frivillig i Krigen 1848, stod ved Intendanturen i 49 og var derefter Forvalter paa flere større Gaarde indtil 1859, da han tog til Australien for at forsøge sig som Guldgraver. Efter seks Aars Forløb vendte han tilbage og købte sig en Gaard paa 4 $\frac{1}{2}$ Tønde Hartkorn i Torslev Sogn i Vendsyssel Vest for Sæby, men flyttede 1881 til Sønder Højrup paa Fyn, hvor han købte sig et Hus med 4 Tdr. Land.

P. B. Olsen var Medlem af Sønder Højrup Sogneraad 1882-85.

Ved Folketingsvalget 1879 opstilledes han

med tre andre Kandidater i Sæby og fik 647 Stemmer mod disses 527, genvalgtes 1881, 84, 87 og 90, til han 1892 trak sig tilbage. Han tilhørte de første Aar De udtraadte, sluttede sig 1884 til Det danske Venstre og 1887 til Det forhandlende Venstre.

Han døde 13. Juli 1907.

Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Olsen, Peter Engelbrecht, 1813-76, Malermester. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 14. Juni 1861 - 4. Juni 1866, for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869 samt for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 20. September 1872 - 25. April 1876. — Venstre, senere national Løsgænger.

Født 28. Januar 1813 i Odense, Søn af Slotsvægter Knud Olsen; lærte Malerfaget og blev 1844 Malermester i Skelskør; 1862 flyttede han dog til København, hvor han blandt andet var Medredaktør af Bladet »Hejmdal« 1871-72 sammen med C. Rosenberg, udgav 1859-63 »Danebrog«, et Kirke-, Skole- og Folkeblad, samt skrev jævnlig i »Morgenposten«.

P. E. Olsen var Medlem af Bestyrelsen for Østifternes Folkeforening siden 1862, Næstformand 1866-67, og Medstifter af Oktoberforeningen 1865, hvoraf han dog udtraadte to Aar senere og blev Medlem af Nordisk Samfund. Han har udgivet adskillige Skrifter, saaledes blandt andet »Hvad er den første Betingelse for en varig og taalelig Fred mellem Danmark og Tydskland«, 1864, »Hvem var de første »Hjemmesvenskere« i Danmark?«, 1868, og »Er Forfatningen af 18. November 1863 Skyld i Krigen 1864 eller Danmarks Sønderlemmelse?«, 1868, samt »Tien- de Oktoberforeningens Overbestyrelse« som Sandhedsvidne i Fæstesagen«, 1869, og »Slaget ved Arninge og Kjældernæs med forudgaaende Forpostfægtning ved Nakskov og Storehedinge«, der var et Angreb paa C. Berg, 1875.

Ved Folketingsvalget 1854 stillede han sig forgæves i Skelskør, valgtes her 1861 og 64,

søgte Juni 1866 forgæves Valg i Køge som Grundlovsmodstander, kaaredes i Oktober i Rudkøbing, faldt igen 1869 og søgte derefter over i Frederiksværk-Kredsen, hvor han 1872 og 73 valgtes nærmest som Højremand, medens han ellers havde tilhørt Bondevennerne og 1867-69 Det nationale Venstre.

1864-65 repræsenterede han Skelskør-Kredsen i Rigsraadets Folketing.

Han døde 31. Juli 1876 paa St. Hans ved Roskilde, hvor han havde opholdt sig i nogen Tid for en Sindssvækkelse.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1875.

Olsen, Rasmus, 1814-94, Arvefæster. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 27. Maj 1853 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født i Skjoltrup Syd for Stubbekøbing 16. Februar 1814, Søn af Gaardfæster Ole Christensen. Som ungt Menneske tjente han for en Del til Livets Ophold ved Musik og Vævning, men hjalp ogsaa sin Fader med Gaardens Drift og fritoges i den Anledning for Soldatertjeneste. 1836 arvefæstede han sin Fødegaard, købte den 1854 til Selveje, men solgte den 1862 og købte et Hus i Bregninge i samme Sogn, hvor han boede, til han 1879 rejste til Amerika, hvor han tog Ophold hos sine Børn i Wanpaca.

Rasmus Olsen var Sogneforstander 1849-53 og i en Aarække Formand for Nordfalsters Vælgerforening samt for dens Grundlovsforening. Han var Medstifter af Spare- og Laanekassen for Falsters Landbostand 1863.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 søgte han forgæves Valg i Stubbekøbing-Kredsen, men valgtes samme Sted i Maj. Han genvalgtes derefter ved Kaaring lige til 1879, hvor han faldt for Gaardejer Skytte, Bregninge. Desuden valgtes han 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing.

Han døde Februar 1894.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75.

Olsen, Sigvald Conrad Christian, 1854-1919, Bryggeribestyrelser. Folketingsmand for Københavns 11. Kreds 9. April 1895 - 22. April 1918 og for Hovedstaden 22. April 1918 - 16. December 1919. — Socialdemokratiet.

Født 27. August 1854 i København, Søn af Skomager Vilhelm Otto Olsen; han boede fra 1861 i Sønderborg, hvor han gennemgik Almueskolen og derefter i 1½ Aar havde Friplads i Realskolen, kom 1869 i Smedelære i København, men maatte 1873 efter et Ulykkestilfælde forlade

dette Haandværk og blev Cigararbejder, anlagde 1886 en lille Cigarfabrik i København og tog Aaret efter Borgerskab som Cigarmager. Efter en Rejse i Tyskland 1875-77 havde han sluttet sig til Socialdemokratiet, var Formand for Cigarmageres Fagforening 1883-95, Forretningsfører for Tobaksarbejderforbundet i Danmark 1886-1900 og Bestyrer af Arbejdernes Bryggeri Stjernen siden 1902.

Sigvald Olsen var Medstifter af De samvirkende Fagforeninger i København 1886 samt af De samvirkende Fagforbund i Danmark 1898, han var Medlem af deres Forretningsudvalg, Viceformand for Socialdemokratisk Forbund, Partiets Repræsentant ved flere internationale Kongresser, Medlem af Repræsentantskabet for Arbejdernes Fællesbageri siden 1886, senere for Arbejdernes Livsforsikringsselskab, samt Suppleant i Den permanente Voldgiftsret indtil 1910.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han forgæves i den gamle Højre-Kreds, Odense. I 1895 valgtes han derimod i den nyoprettede 11. Valgkreds i København, hvor han valgtes med stigende Stemmetal, ofte uden Afstemning, til sin Død. Han var Folketingsgruppens Næstformand fra 1916, Medlem af Medicinalkommissionen af 1908, af Overskatteraadet paa Frederiksberg fra 1903 og af Toldforordningskommissionen af 1912 samt Formand for Skatteudvalget 1915 og 18.

Han døde 16. December 1919 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1919. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 17-12-1919, Tidenden Sp. 2479.

Olufsen, Peter, 1862-1933, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 20. September 1910 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 10. August 1920. — Højre.

Født 6. Juni 1862 i Tønder, Søn af Købmand Peter Olufsen, lærte Landvæsen og blev 1882 Landbrugs-kandidat, Ejer af Sædegaarden Qvistrup Syd for Struer samt af Ørumgaard i det sydvestlige Thy fra 1888, af Gimsinghoved ved Struer indtil 1915 og Medejer af Filso ved Varde. Han var 1897-1911 Direktør i Struer Bank, derefter Repræsentantskabets Formand.

Peter Olufsen var Medlem af Gimsing Sogneraad siden 1893, dets Formand 1895-98, Formand for Hjerm-Ginding Herreders Landboforening 1902-11, Medlem af Bestyrelsesraadet for Det kgl. danske Landhusholdningsselskab og for Den alm. Brandforsikring for Landbygninger samt Formand for Repræsentantskabet, Formand for Foreningen af jydsk Landboforeningers Græsmarkssektion, Repræsentant i Hedeselskabet og i Aktieselskabet Københavns Handelsbank.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han i 8. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, blev 1918 tingvalgt Medlem, men opnaaede ved Valgene 1920 kun at blive 2. Stedfortræder.

Han døde 19. November 1933.

R. 1922.

Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog 1933.

Oppermann, Ludvig Henrik Ferdinand, 1817-83, Professor. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 4. December 1849 - 4. August 1852 og for Svendborg Amts 5. Valgkreds (Sønder Broby) 20. September 1854 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født 7. September 1817 paa Ditlevsløst ved Brahetrolleborg paa Fyn, Søn af Skovrider Johann Carl Vincentz Oppermann; blev Student fra Odense 1834, gik et halvt Aars-tid paa Polyteknisk Lærestanstalt, men tog dernæst fat paa Filologien, blev cand. philol. 1843, Lærer ved Mariboës Skole 1843-46,

Overlærer ved Aarhus Katedralskole 1846-51, hvorefter han tog Forsteksamen 1852. Men han fik ikke det lovede Skovriderembede, blev i Stedet Lektor i Tysk ved Universitetet, fra 1855 med Titel af Professor; matematisk Direktør for Statens Livrenteanstalter 1861-70 og teknisk Konsulent for Livsforsikringsselskabet Hafnia fra 1872.

L. Oppermann, der 1835-39 boede paa Val-kendorffs og 1842-43 paa Borchs Kollegier, blev 1840 Medlem af Studenterforeningens Bestyrelse og 1875 Medlem af Videnskabernes Selskab. Han har udgivet en Del sprogvitenskabelige og matematiske Skrifter.

Ved de første Valg til Folketinget 1849 kaaredes han i Ebeltoft men faldt ved det paafølgende Valg 1852 for O. Wiedemann. Efter Gaardfæster Højers Udtræden af Højrup-Kredsen 1853, kaaredes Oppermann som hans Afløser 1854, 55 og 58, men trak sig tilbage 1861. Han hældede til Venstre, men stemte dog 1855 for Fællesforfatningen. Han var Medlem af Finansudvalget 1849-50 og fra 1854, af Kommissionerne om Skovvæsenet 1850 og om Skovenes Skyldsætning 1857. Desuden var han Statsrevisor 1853-58, de 3 sidste Aar Formand.

Han døde 17. August 1883 i København.

R. 1870.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp. Nordisk Tidsskrift for Filologi, Ny Række, Bd. VI, 1883-84. S. 248-51. Tidsskrift for Mathematik, 5. Række. Bd. I, 1883, S. 137-44.

Ostenfeldt, Niels, 1797-1875, Hospitalsforstander. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 26. Februar 1797 paa Rosenholm i det sydvestligste Djursland, Søn af Ladefoged Søren Larsen Ostenfeldt, der senere blev Fæster af Skjørring Mølle, Søndre Herred. Han blev tidligt Kontorist paa et Herredskontor, examinatus juris 1817, derefter Fuldmægtig paa Stifts- og Amtskontoret i Aalborg, Prø-

veprokurator 1844 og Underrettsprokurator i Aalborg Stift og Amt 1847. Han var tillige fra 1839 Hospitalsforstander i Aalborg.

Ostenfeld var 1863-67 borgerlig Raadmand og blev 1864 Medlem af Augustforeningen. Han blev kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men han opstilledes ikke ved de ordinære Valg til Rigsdagen Aaret efter eller senere.

Han døde 18. Juni 1875 i Aalborg.

Kancelliraad 1854.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Ostermann, Johannes Andreas, 1809-88, Overlærer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 6. Distrikt (Hillerød) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 4. December 1849 - 27. Maj 1853. — Højre.

Født 5. November 1809 i Søndbjerg paa Thyholm, Søn af Sognepræst Andreas Ostermann. 1823 forflyttedes Faderen til Randlev Syd for Odder, og herfra søgte Sønnen Horsens Latinskole, hvorfra han blev Student i 1829. Han blev 1838 filologisk Kandidat, Adjunkt ved Metropolitanskolen 1840 og Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole 1846-77. Desuden var han nogle Maaneder i 1849 Redaktør af »Frederiksborg Amtstidende«.

Johannes Ostermann var Medbestyrer af Frederiksborg Amts Spare- og Laanekasse fra 1858 og skrev 1867 et lille Skrift »Livet og Skolen«.

Han valgtes til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Hillerød-Distriktet og kaaredes sammesteds ved det første Folketingsvalg, ligeledes 1852, havde i Februar 1853 et Par Modkandidater, men besejrede dem overlegent. Alligevel trak han sig tilbage ved Valget tre Maaneder senere og lod sig ikke siden genopstille.

Han døde 22. Februar 1888.

R. 1877.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fra Frederiksborg Amt, 1921, S. 76-77. Hillerød By, 1925, S. 138, 228 og 322.

Otterstrøm, Christian Rasmus, 1795-1876, Bankkasserer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aarhus Amts 2. Distrikt (Aarhus) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 4. December 1849 - 4. August 1852. — National-liberal.

Født 6. Juli 1795 i København, Søn af Skomagermester og Skibsreder Aage Otterstrøm. Ved Krigen 1807 mistede Faderen det meste af sin Ejendom og flyttede tilbage til Sverige, hvorfra han stammede; Sønnen tog dansk-juridisk Eksamen 1812, blev Fuldmægtig paa Stifts- og Amtskontoret i Viborg 1814 og Overrettsprokurator sammesteds 1822. Han var tillige en Aarrække Hospitalsforstander i Viborg, til han 1837 blev Bankkasserer i Aarhus, fik hurtigt den egentlige Ledelse af Fialbanken og styrede den indtil 1859, da han efter en langvarig, alvorlig Sygdom tog sin Afsked. Senere flyttede han til København. Han var 1848 en kort Tid konstitueret Stiftamtmand i Aarhus.

C. R. Otterstrøm valgtes 1834 til Stænderforsamlingen i Viborg, hvor han mødte 1836 og 40 og ofte benyttedes som Ordfører, ligesom han i Februar 1856 valgtes til Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, men udraadte Aaret efter.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling kaaredes han i Aarhus, var blandt andet Medlem af dens Finansudvalg og stemte for almindelig Valgret; ved de første Valg til Folketinget kaaredes han paa ny i Aarhus, men lod sig ikke genopstille 1852 eller senere; han sad hele Perioden i Finansudvalget og tilhørte de Nationalliberale.

Han døde 17. Maj 1876.

Kancelliraad 1842.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Ottesen, Rasmus, 1803-62, Avlsbruger, Lægprædikant. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 4. December 1849 - 4. August 1852 og 26. Februar 1853 -

1. December 1854. — Venstre, senere nærmest Højre.

Født i Torup i Allerup Sogn ved Oden-
se 19. April 1803, Søn
af Husfæster og Væ-
ver Otto Adrian Sø-
rensen, tjente 1817-21
i Allerup Præste-
gaard, derefter paa
en Gaard i Kerteminde,
hvor han 1822 kom
slem til Skade med
sit ene Knæ, maatte
de følgende tre Aar
opholde sig i Hjem-
met, hvor han blev

religiøst grebet og begyndte at tale i gude-
lige Forsamlinger, levede atter nogle Aar i
Kerteminde, til han 1830 fik en Gaard i
Fæste i Venslev ved Skelskør under
Grevskabet Holsteinborg, købte 1836 en
Gaard i Nabosognet Hyllested, som han tre
Aar efter byttede med en anden Gaard i
Tingjellinge i samme Herred. Han optraadte
ofte som Lægprædikant paa Egnen, var flere
Gange i Konflikt med Myndighederne, flyt-
tede 1841 til Fredericia, hvor han blev Avls-
bruger. I 1854 blev han Opsynsmand ved Es-
rom Kanal i Nordsjælland.

Rasmus Ottesen var Medlem af Fredericia
Borgerrepræsentation 1842-53, Forligskom-
missær sammesteds og under Byens Belej-
ring 1849 virksomt Medlem af Indkvarter-
ings-Kommissionen samt valgtes 1847 til
Suppleant i Stænderforsamlingen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende
Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæ-
ves i Fredericia mod P. G. Bang, som kort
efter blev Minister og udtraadte af Forsam-
lingen. Han blev heller ikke valgt ved det
paafølgende Suppleringsvalg, derimod ved
det første Folketingsvalg Aaret efter. 1852
faldt han for Overauditor O. Lund, men kaa-
redes paany ved de to Valg i 1853 og trak
sig 1854 tilbage. Han hørte oprindeligt til
Venstre, men forlod snart Partiet og sluttede
sig 1852 til Ministeriets Helstatspolitik.

Han døde 15. Oktober 1862 i Esrom.

DM. 1849.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod:
Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-
Lexicon, Suppl.

Ottesen, Søren Johan, 1859-1904, Skole-
inspektør. Folketingsmand for Københavns

Amts 1. Valgkreds (Frederiksberg I) 3. April
1901 - 16. Juni 1903. — Venstrereformpartiet.

Født 31. Januar 1859 i Hylke Syd for
Skanderborg, Søn af
Lærer Knud Ottosen,
blev Student fra Hor-
sens 1878, studerede
først Teologi, men
endte med 1885 at ta-
ge Skoleembedseksa-
men med Historie som
Hovedfag, blev Lærer
ved Efterslægtsselska-
bets Skole 1885-99, de
sidste seks Aar In-
spektør for den sprog-
lig-historiske Afdeling, hvorefter han blev
Leder af Det nordiske Forlags pædagogiske
Afdeling.

Johan Ottosen var Medlem af Skolekom-
missionen i Sundbyerne, af Bestyrelserne for
De lærde Skolers Lærerforening, Nordisk
Forening og for Studentersamfundet, som
han var med til at stifte 1882, og hvis For-
mand han var 1896-97. Han udgav Vær-
kerne »Nordens Historie« 1891, »Vor Histo-
rie« 1901-04 og var Udgiver og Redaktør af
det store Standardværk »Folkenes Historie«,
der begyndte at udkomme i 1900. Han udgav
tillige et Flyveskrift »Valgene i Nordslesvig
Februar 1890«.

Ved Folketingsvalgene 1901 opstilledes han
i 1. Frederiksberg-Kreds mod dennes Folke-
tingsmand, Professor Ellinger, som han i
første Omgang besejrede med 2448 Stemmer
mod 2390, men ved det paafølgende Valg i
1903 sejrede Ellinger.

Han døde 10. Marts 1904 i København.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon-
sen II. Bransager: Den danske Regering og Rigs-
dag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901.
Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk personal-
historisk Bibliografi, 1917, S. 530-31.

Ousen, Jens, 1844-1911, Gaardejer. Folke-
tingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fre-
dericia) 24. Maj 1881 - 29. Maj 1906. — Ven-
stre.

Født 29. November 1844 i Egum Nordvest
for Fredericia, Søn af Gaardejer, Sognefoged
Peder Ousen; var Elev paa Vinding Højskole,
oplærtes ved Landbruget og blev 1875 Ejer
af Fødegaarden, som var paa 11 Tønder Hart-
korn; 1910 overdrog han den til en Svigersøn.

Ousen var Medlem af Sogneraadet 1877-

82, Formand fra 1878, Vandsynsmændenes Formand 1882-90, Medlem af Vejle Amtsraad 1898-1910 og af Skoledirektionen for

Elbo m. fl. Herreder siden 1902, Formand for Børkop og Fredericia Omegns Landboforening 1887-1907, Medlem af Bestyrelserne for Foreningen af jydsk Landboforeninger, for Vejle Amts Plejehjemsforening og for Andels-Livsforsikringsselskabet »Fædrelandet«.

Ved Folketingsvalget 1881 tilbageerobrede han Fredericia-Kredsen fra Højre og beholdt den derpaa lige til 1906, da han tabte den til Socialdemokratiet. Han tilhørte det maadeholdne Venstre og var Medlem af den parlamentariske Skattekommission af 1900.

Han døde 15. Maj 1911.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Ovesen, Lucas Peder, 1847-1935, Husmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skjern) 21. Januar 1890-20. April 1892 og for Ringkøbing Amts 6. Valgkreds (Skjern) 9. April 1895-22. April 1918. — Venstre.

Født 25. December 1847 i Marup Nord for Skjern, Søn af Smed og Husmand Ove Corneliussen. Efter at have tjent som Hyrde-dreng og Postbærer kom han 1864 i Møllerlære, aftjente sin Værnepligt og hjemsendtes 1871 som Korporal, hvorpaa han i

1874 købte sig et lille Husmandssted i Sønder Vium Syd for Skjern.

L. P. Ovesen var Medlem af Sogneraadet 1886-91 og 1909-13 og Formand til 1890, Herredsvurderingsmand i Husmandskreditforeningen for Nørrejylland siden 1893 samt Amtssuppleant i samme Tidsrum, stiftede 1885 en Skytteforening i Sognet og blev dens

Formand. Han sluttede sig samme Aar til Afholdsbevægelsen og blev 1892 Medlem af Kredsbestyrelsen. Han var endvidere Medlem af Menighedsraadet, af Bestyrelsen for Esbjerg Andels-Svineslagteri og Formand for Skjern-Kredsens Venstreforening.

Ved Folketingsvalget 1890 afløste han A. B. Clausager i Skjern-Kredsen. Da denne 1892 vendte tilbage, fortrængtes han midlertidigt, men i 1895 besejrede han Clausager og genvalgtes til 1918, da han trak sig tilbage. Han var 1894 paa Valg til Landstinget i 11. Kreds, men faldt ved Lodtrækning med N. Møller, Letbæk. Han tilhørte det Berg'ske Venstre og sluttede sig senere til Venstrereformpartiet, han var Medlem af Landbokommissionen af 1894 og Formand for Kommissionen for Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere i Ringkøbing Amt 1906.

Han døde 27. Maj 1935.

R. 1923.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890.

Ovesen, Salmon Andersen, 1834-93, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 1. Oktober 1886-13. November 1893. — Venstre.

Født 13. Maj 1834 paa Raastrup, Hundborg Sogn, i Thy, Søn af Gaardejer Anders Ovesen, kom paa Ranum Seminarium 1854-56 og blev efter endt Eksamen Lærer i Elso ved Nykøbing paa Mors, hvorfra han 1860 forflyttedes til Solbjerg. Her blev han 1870 Ejer af en fire Tønder Hartkorns Gaard og nedlagde sin Lærerpост. Han var Medstifter af »Morsø Folkeblad« 1877 og Redaktør til 1880.

S. A. Ovesen var Formand for Solbjerg Sogneraad 1871-82, Medstifter af Grundlovsværneforeningen 1877 og Formand for Kredsen paa Mors samt Medlem af Bestyrelsen for Thised Amts Brandforsikring fra 1885.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig forgæves i Nykøbing M. mod Skelskørborgmesteren C. P. C. Schjørring; derimod lykkedes det ham ved Landstingsvalget 1886 i 8 Kreds at opnaa 13 Stemmer mere end den

tidligere Højre-Landstingsmand, Proprietær Brejnholt, men han døde inden Valgperiodens Udløb. Skønt oprindelig Radikal hørte han til Det forhandlende Venstre.

Han døde 13. November 1893 i Solbjerg.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856, Jens Damsgaard: Præsten Rasmus Lund og Frimenigheden paa Mors, 1916, S. 147-48. Mindetale i Landstinget (Liebe) 15-11-1893, Tidenden Sp. 319-20.

Oxenbøll, Villhelm Michael Christian, 1823-98, Borgmester. Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1870 - 19. September 1894. — Højre.

Født 13. April 1823 i Randers, Søn af By- og Herredfoged Morten Oxenbøll; blev

Student fra Kolding 1841, cand. jur. 1848, Auditor i Hæren 1853, Byfoged i Stubbekøbing 1856, fra 1859 desuden Herredsfoged i Stubbekøbing Herred og endelig siden 1869 Borgmester i Byen; 1888 tog han sin Afsked og flyttede til Frederiksberg.

Ved Landstingsvalget 1870 valgtes han i 5. Kreds, genvalgtes 1878 og 86, men trak sig tilbage i 1894.

Han døde 27. Maj 1898.

R. 1873.

Bricka I. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Oxholm, Waldemar Tully, 1805-76, Kammerherre, Generalmajor. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Højre.

Født 11. November 1805 i København, Søn af Generalløjtnant Peter Lotharius Oxholm, blev 1820 Student fra Herlufsholm og Sekondløjtnant 1821, rejste til Vestindien, hvor han 1822-27 hjalp med at bestyre Faderens Plantager paa St.

Croix og de følgende seks Aar, med en enkelt Afbrydelse 1830-31, var Adjutant hos Generalguvernøren, Kammerherre v. Scholten. Han fulgte med denne til København 1834, udnævntes til Regeringsraad og ledsagede de næste to Aar den senere Christian IX og Prins Frederik af Hessen til Universitetet i Bonn. Han blev 1831 Premierløjtnant, 1839 Kaptajn, 1841 Kommitteret i Generaltoldkammeret og var 1842-47 Hofchef hos Kronprins Frederik, Ordensceremonimester 1852 og Overhofmarchal fra 1863. Oxholm, der 1848 havde faaet Titlen Generalmajor, købte 1845 Gaarden Taarnborg ved Korsør, solgte den 1866 og købte i Stedet Smidstrup Nord for Vedbæk.

Kammerherre Oxholm deltog i det politiske Liv, navnlig omkring 1848, hvor han udfoldede stor politisk Aktivitet, han var et Par Gange paa Tale som Minister, og deltog i Forhandlinger baade i St. Petersborg, Stockholm og Malmø samt 1849 i London, hvor han 1854-57 var Danmarks Gesandt.

Han var kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, valgtes 1849 i 6. Landstingskreds, søgte ikke Genvalg 1853, men stillede sig forgæves i 3. Kreds 1859 og ved Folketingsvalget 1861 i Vordingborg.

Han døde 3. August 1876 paa Smidstrup ved Vedbæk.

Kammerjunker 1824. R. 1834. Kammerherre 1840. K. 1844. DM. 1847. SK. 1848. Overkammerherre 1867. RE. 1869.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Ill. Tid. 1876, Nr. 881. Udvalg af Breve til P. Hjørt, Ny Samling, 1869, S. 422.

Pagh, Christian Lehmann, 1841-1912, Kancelliraad, Redaktør. Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1902 - 8. April 1912. — Højre.

Født 17. Januar 1841 i Fredericia, Søn af Snedkermester Niels Pagh, gik i Trinitatis Borgerskole i sin Fødeby, kom efter Konfirmationen i Bogtrykkerlære, men gik paa Efterskole og tog Privatundervisning. Han ansattes ved »Frede-

ricia Avis«, hvor han hjalp til i Redaktionen og 1864 en Tid var Redaktør, blev derefter Redaktør og Udgiver af »Bogense Avis« 1865-1904. Han var en Aarrække Formand for Bogense Banks Repræsentantskab og for Teknisk Skoles Bestyrelse.

Pagh var Medlem af Bogense Byraad siden 1869, Formand for dettes Fattigudvalg og Skoleudvalg, Medlem af Byens Skolekommission og af Odense Amts Skoleraad, Overligningskommisær, Formand for Den danske Købstadforening 1909-12, for Dansk Provinsoftrykkerforening og for Østifternes Afdeling af Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk, Næstformand i Bestyrelserne for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, for Almindeligt dansk Vare- og Industrielotteri, for Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk og for Teknologisk Institut, i en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Nordfynske Landboforening og for Nordisk Forening til økonomisk Samarbejde samt Revisor i Nordfynske Jernbaneselskab og Medlem af Næringslovkommissionen af 1890.

Ved Landstingsvalget 1902 valgtes han i 6. Kreds, og genvalgtes 1910.

Han døde 8. April 1912 i Bogense.

Kancelliraad 1890. R. 1892. DM. 1909.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-10. Mindetale i Landstinget (Goos) 10-4-1912, Tidenden Sp. 1276. Blaa Bog 1912.

Paludan-Müller, Caspar Peter, 1805-82, Overlærer, Dr. phil. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 1. Distrikt (Odense) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest konservativ.

Caspar Paludan-Müller blev Medlem af Selskabet for Fædrelandets Historie, 1843

af Videnskabernes Selskab samt 1848 Præsident for Fyns Stifts litterære Selskab; han er Forfatter til adskillige historiske Værker, deriblandt »Grevens Fejde« i 2 Bd. 1853-54, samt et Par politiske Flyveskrifter: »Hvad er nu at gjøre i Danmark? Tanker og Forslag«, 1848, »Kritik over Droysen og Samwers saakaldte aktmæssige Fremstilling af den danske Politik siden 1806«, 1851 og »Imod Nordisk Samfunds Skandinavisme«, 1868.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han med 448 Stemmer mod 196, der faldt paa den senere Borgmester i København, Overretsprokurator L. C. Larsen; Paludan-Müller stemte for Grundloven, men imod Valgloven. Han lod sig ikke opstille til de paafølgende Rigsdagsvalg.

Han døde 1. Juni 1882 i København.

Tit. Professor 1852. R. 1858. DM. 1867. K² 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Historisk Tidsskriit 9. Rk. V. Bd., 1926-27, S. 349-446.

Pape, Hans Christian, 1808-89, Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 4. Distrikt (Jerslev) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 12. Oktober - 12. December 1866 (Valget blev forkastet). — Konservativ, senere nærmest Venstre.

Født 21. Oktober 1808 paa Hovedgaarden Qvistrup Syd for Struer, Søn af Gaardejer Johan B. Pape. Faderen maatte allerede 6 Aar efter sælge Gaarden, hvorfor Sønnen tidligt kom ud som Skriverdreng, først paa Byfogedkontoret i Lemvig, senere paa Amtskontoret i Ringkøbing, til han 1831 tog dansk juridisk Eksamen og blev Fuldmægtig hos Byfogeden i Rudkøbing. 1834 købte han en Gaard i Dons ved Kolding, solgte den 1841 og købte Aaret efter Hovedgaarden Hejselt ved Sæby. Han forpagtede tillige 1849 den lidt sydligere liggende Voergaard, ejede 1856-59 desuden Klausholm ved Nørresundby og var Forpag-

ter af Hovedgaarden Sødal ved Viborg. 1879 tog han Sagførerbevilling i Viborg, fra 1885 i Nykøbing Mors, men overlod nogle Aar før sin Død Forretningen til andre og tog Ophold paa Hejselt, som han ejede indtil 1889, et halvt Aar før sin Død.

Pape var fra 1860 Formand for Dronninglund Herreds landøkonomiske Forening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Hjørring Amts 4. Distrikt, men stillede sig ikke ved de kommende Valg til Rigsdagen. 1865 søgte han formæves Valg til Rigsraadets Folketing i Løvel-Kredsen, sejrede derimod Aaret efter i Sæby over Kredsens Folketingsmand, Statsrevisor Fischer, med 332 Stemmer mod 197. Valgbestyrelsen havde imidlertid med Urette nægtet Husmand Niels Nielsen, Ovstrupholdt, Fremstillingsret, hvorfor Valget forkastedes, og Niels Nielsen valgtes ved Omvalget to Maaneder senere.

H. C. Pape, som ikke siden lod sig opstille, døde 27. Juni 1889 paa Roeslund ved Brønderslev.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II.

Parkov, Hans Peter, 1857-1934, Oberst, Borgmester. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1913, for Frederiksborg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 (Tillægsmandat) og for Frederiksborg Amtskreds 26. April 1920 - 10. April 1934. — Højre (Det konservative Folkeparti).

Født 20. September 1857 i København, Søn af Varemægler Hans Petersen. Han adopteredes 1863 af Restauratør Hans Petersen og fik Navneforandring 1902. Han blev Sekondløjtnant i Artilleriet 1879, Premierløjtnant 1881, Kaptajn 1891, Oberstløjtnant 1906, Oberst 1913, Chef for Tunestillingens Artillerikommando 1916, Stabschef hos Generalinspektøren for Artilleriet 1918 og tog 1919 sin Afsked. Tillige var han blandt andet ved Hærens Laboratorium siden 1888 og Bestyrer af Frederiksværk Krudtværk 1902-05.

Parkov var en Tid Medlem af Kregometog Vinderød Sogneraad og Formand for Genlofte Kommunalbestyrelse i 25 Aar, fra 1909 til sin Død. Han var Medlem af Amtsraadet for gl. Københavns Amt fra 1922, af Direktionen for Sparekassen for Frederiksværk og Omegn, af Kontrolkomiteerne for Forsikringsselskaberne Haand i Haand og National, af Bestyrelserne for Københavns Sygehjem, for Foreningen af 23. April 1882 og for Aktieselskaberne Wibroes Bryggeri og »Frederiksborg Amts Tidende« samt Næstformand i Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab og Formand for Frederiksborg Amts Skytteforening, samt siden 1922 i Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Frederiksværk-Kredsen mod Folketingsmand Doose og endnu en Venstremand, sejrede og genvalgtes 1909 og 10, men fortrængtes 1913 af den radikale Niels Petersen. 1918 opstilledes han baade i 2. og 4. Valgkreds i Frederiksborg Amt, fik et Tillægsmandat og genvalgtes derefter til sin Død. Han valgtes 1920 til 2. Viceformand i Folketinget og Medlem af Partibestyrelsen og sad siden 1924 i Statens Lønningsraad.

Han døde 10. April 1934.

R. 1895. DM. 1904. K² 1919. K¹ 1924.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-10. C. Christensen: Frederiksværk, 1926, S. 152, 171 og 177. Blaa Bog 1933. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 11-4-1934, Tidenden Sp. 4228-30.

Patursson, Jóannes, 1866-1946, Kongsbonde. Folketingsmand for Færøerne 1. Juni 1901 - 22. Juni 1906 og Landstingsmand for 7. Kreds 13. Maj 1918 - 3. Februar 1921 samt 1. Oktober 1928 - 12. Oktober 1936. — Venstre-reformpartiet, Det radikale Venstre.

Født 6. Maj 1866 i Kirkebø paa Strömø i den færøske Øgruppe, Søn af Kongsbonde Poul Peder Pedersen; tog Agronom-Eksamen fra Stend Landbrugsskole ved Bergen 1884, blev Landbrugskandidat fra Norges Landbrugshøjskole i Aas ved Kristiania 1891 og overtog efter Studierejser i Skotland og Norge Slægtsgaarden

Kirkebo Kongsgaard 1892; desuden var han Leder af en Forsøgsgaard 1892-98.

Patursson var Medlem af Föroyingafelags Bestyrelse fra 1889, Formand i Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø Præstegæld 1890, Medlem af Bestyrelsen for Færøsk Museum siden 1899, af Over-Landvæsenskommissionen 1891-1906, af Lagtinget som Repræsentant for Suderø fra 1901, senere for Sydstrømø, og Formand for Selvstyrepertiet, hvis Dannelse væsentligt skyldtes ham, fra 1906 til Slutningen af Trediveerne, samt for Föroya bóndeafelag siden 1913. Han har foruden en Del Digte og Sange blandt andet udgivet »Tingstarv« 1902, »Færøsk Politik« 1903, »Færøsk Selvstyre« 1931 og »Gråbogen m. m. Gensvar til rigsdagsforhandlingerne 1936-37«, 1937.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig forgæves i Thorshavn, men sejrede 1901 over den nye Højrekandidat Joen Poulsen, genvalgte 1903, for i 1906 af falde for det nydannede Sambandspartis Kandidat Oliver Efferesøe, 1910 forsøgte han forgæves at tilbageerobre Mandatet, og bedre gik det ham ikke ved de færøske Landstingsvalg i 1906, 14 og 15; derimod valgtes han i 1918 af Lagtinget til Øernes Repræsentant i det danske Landsting, genvalgte ikke i 1921, men først i 1928, og var derefter Landstingsmand til 1936. Han stillede sig til Folketingsvalget 1939, men opnaede ikke Valg. Paa Rigsdagen sluttede han sig først til Venstreformpartiet, stod senere i Valggruppe med Det radikale Venstre, i Landstinget efter 1928 udenfor Partierne, repræsenterende det færøske Selvstyrepertii. Han foreslog i 1924 at oprette et særligt Bispedømme for Færøerne, ligesom han gentagne Gange fremsatte Forslag om at udvide Færøernes Selvstyre.

Han døde 2. August 1946 i Kirkebo.

R. 1907.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901 og 03. Blaa Bog 1943-45.

Paulin, Jeppe Hansen Madsen, 1845-1927, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 20. April 1892 - 5. April 1898. — Højre.

Født 24. Juli 1845 i Vester Vamdrup Sydvest for Kolding, Søn af Gaardejer Mads P. J. Paulin; gik paa Søgaard Landboskole

1865-66 og blev 1872 Ejer af Fædregaarden paa 4^{1/2} Tønder Hartkorn.

Paulin var Medlem af det lokale Sogneraad 1877-82, deraf de tre Aar dets Formand, Medlem af Ribe Amtsraad 1886-1907 og blev Sognefoged 1886. Han var Vurderingsmand for Husmandskreditforeningen fra 1882 og for Umyndiges Midler siden 1883, Medlem af Bestyrelsen for Vamdrup og Omegns Sparerkasse fra samme Aar og siden 1888 Medlem af den overordentlige Sundhedskommission for Andst og Slaugs Herreder. 1898 blev han valgt til Medlem af den jyske Jernbanekommission.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han i Vonsild-Kredsen mod Venstres Folketingsmand, Redaktør Enevold Sørensen, og sejrede med 793 Stemmer mod 783; ved næste Valg fik han 25 Stemmer flere end Enevold Sørensen, hvorpaa Venstre 1898 opstillede Gaardejer A. Jessen, der besejrede Paulin med næsten 200 Stemmers Overvægt. Enevold Sørensen blev i 1898 valgt i C. Bergs gamle Kreds, Kolding-Kredsen. Paulin, der ikke lod sig opstille oftere, var en af Folketingets Sekretærer 1893-94.

Han døde 12. Juni 1927 i Kolding.

R. 1912.

Rigsdagskalender 1890, Tillæget.

Paulsen, Sophus Johannes, 1838-84, Kaptajn. Folketingsmand for Københavns 9. Valgkreds 3. Januar 1879 - 25. Juni 1884. — Højre.

Født 12. Marts 1838 i Lindemark ved Stege, Søn af Justitsraad, Amtsforvalter Carl Ludvig Paulsen, der imidlertid døde fire Aar senere, hvorfor Sønnen opdroges i Grosserer H. P. Priors Hus; blev Løjtnant i Marinen 1860, Premierløjtnant 1868 og Kaptajn 1876. Han deltog i Krigen 1864 ombord paa Fregatten Jylland og var 1865-

72 Fører af private Dampskibe, tilhørende Prior og D. F. D. S. Han deltog 1869 i Oprettelsen af et Bugserselskab paa Københavns Red, som 1872 udviklede sig til Det forenede Bugserselskab, hvis Formand han var til sin Død.

1871 blev Johannes Paulsen Medejer af Hirsholmene, arbejdede ivrigt for Anlæg af en Nødhavn, men overdrog 1877 Øerne til et Aktieselskab. Da Øerne 1884 købtes af Staten, tabte han de Penge, han havde sat i Foretagendet.

Ved Folketingsvalget 1879 afløste han Kommandør J. C. Tuxen i Københavns 9. Kreds, genvalgtes 1881, men faldt 1884 for den socialdemokratiske Forretningsfører Hørdum.

Paulsen døde 20. August 1884.

R. 1881.

Bricka I. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Tidsskrift for Søvnæs, Ny Rk., 1886, S. 9-10.

Pedersen, Christen, 1833-1917, Lærer. Folketingsmand for Maribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 22. September 1869 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 20. Januar 1833 i Frejlev Sydøst for Sakskøbing, Søn af Gaardfæster Peder Rasmussen Ebbe, kaldtes selv en Tid Pedersen-Ebbe; var Tjenestekarl 1850-55 og derefter Stillingsmand, tjente som Dragon i Slesvig, avancerede til Underkorporal, men kom 1857 paa Lyngby Seminarium, hvorfra han to Aar efter tog Skolelærereksamen og straks blev Lærer ved Strandby Skole nær Fødesognet, forflyttedes 1879 til Nørre Vedby paa Falster; i 90erne tog han sin Afsked og flyttede til Frejlev, hvor han døde.

I Vester Ulslev Sogn paa Lolland fik han oprettet en Skytteforening samt en Syge- og Understøttelseskasse for Arbejderne, forestod 1862 en Indsamling til Polakkerne trods Advarsel fra højere Steder og søgte saa sent som 1880 sammen med C. C. Alberti og Tauber at opretholde 5. Juni-Foreningen; Aaret

før havde han haft ikke mindre end tre Injuriesager mod politiske Modstandere.

Ved Folketingsvalget 1869 opstilledes han i Sakskøbing mod Fr. Barfod, som siden 1853 havde repræsenteret denne Kreds, og sejrede med 60 Stemmers Overvægt, genvalgtes 1872, 73 og 76, men faldt 1879 for Konsul Stürup. 1881 søgte Pedersen derpaa forgæves Valg i Stubbekøbing. Han sluttede sig paa Rigsdagen til Det forenede Venstre og var en af Folketingets Sekretærer 1870-76.

Han døde sidst i Juni 1917 i Frejlev.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger 1870 og 75.

Pedersen, Hans, 1815-1901, Gaardejer. Landstingsmand for 10. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Nærmest konservativ.

Født 11. Oktober 1815 i Nørre Bjært, Eltang Sogn Nord for Kolding, Søn af Gaardejer Peder Olesen; opdroges ved Landvæsen og fik 1844 ved Giftermaal en Gaard paa 10 Tdr. Hartkorn i sit Fødesogn.

Hans Pedersen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1851-55 og Sognefoged 1849-56, samt paany 1865-69.

Ved Valget 1866 i 10. Landstingskreds opstilledes han med fire andre og valgtes som Nr. 4 med kun 1 Stemme mere end Højremanden Proprietær, Løjtnant J. C. F. Eckardt. Pedersen genvalgtes ikke 1870 og stillede sig ikke mere. Han sluttede sig til Mellempartiet, men gik senere over til Højre og benævnedes i Tinget Hans Pedersen den Ældre.

Han døde 15. Marts 1901.

Pedersen, Hans Poul, 1850-1931, Gaardfæster. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds 3. April 1901 -- 25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 22. Maj 1850 i Fjelleruplund Øst for Middelfart, Søn af Gaardejer Peder Nielsen; tjente efter Konfirmationen som Tjenestekarl forskellige Steder, var 1868-69

paa Kauslunde Højskole, aftjente 1871-72 sin Værnepligt, blev Underkorporal, var derefter Gaardbestyrer et Par Aar, til han 1874 fæstede den 7 Tønder Hartkorns Gaard Viby Vestergaard under Grevskabet Wedellsborg Syd for Middelfart. Senere blev

han Ejer af den, men boede sine sidste Aar i det lidt nordligere liggende Asperup efter at have overladt Gaarden til andre.

H. P. Pedersen var Formand for Udby Sogneraad 1886-91, Medlem af Skolekommissionen 1887-93, Vurderingsmand i Wedellsborg Birks Jurisdiktion for Udlaan af Umyndiges Midler,

i en Aarrække Formand for Sognets Skytteforening, for Kredens Venstrevælgerforening, Medstifter af og Medlem af Bestyrelserne for »Fyns Venstreblad« og »Middelfart Venstreblad« og fra 1906 Medlem af Direktionen for Sindssygeanstalten ved Middelfart.

Ved Folketingsvalget 1890 i Middelfart-Kredsen og ved Valgene 1895 og 98 i Verninge-Kredsen stillede han sig uden Held, men erobrede 1901 Faaborg-Kredsen fra Gaardejer Kr. Jensen, Højby. Han genvælgtes 1903 og 06, men faldt i 1909 for en Højremand R. Christiansen og stillede sig ikke oftere. Han sluttede sig til Venstrereformpartiet og var bl. a. Medlem af Jernbanekommissionen af 1904.

Han døde 4. Januar 1931.

R. 1920.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-06.

Pedersen, Hans Peder, 1861-1934, Gaardejer. Landstingsmand for 5. Kreds 19. September 1902 - 20. September 1910. — Venstrereformpartiet.

Født 1. Juni 1861 i Opager Sydøst for Nakskov, Søn af Gaardejer, Sognefoged R. Pedersen; oplært ved praktisk Landbrug og blev

1889 Ejer af en Gaard paa 6 Tdr. Hartkorn i det lidt nordligere liggende Højreby, 1902 af endnu en Gaard sammesteds og af samme Størrelse.

H. P. Pedersen var Formand for Søllesteds Sogneraad 1890-93, for Andelsmejeriet Vols-have fra 1894, for Sukkerroedyrkerforeningen af 1905 og for Søllested og Omegns Forskudsforening, desuden Næstformand for De lollandske Mejeriers og Andelshaveres Fællesindkøb og for Maribo Amts Landbosygeforening samt Sognefoged siden 1897.

Ved Landstingsvalget 1902 valgtes han i 5. Kreds, men genvælgtes ikke 1910 eller senere; han sluttede sig til Venstrereformpartiet.

Han døde 20. Februar 1934 i Søllested.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903 og 06.

Pedersen, Jens, 1818-92, Skolelærer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ringkøbing Amts 5. Distrikt (Skjern) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 11. September 1818 i No ved Ringkøbing, Søn af en Gaardmand; tog Lærereksamen fra Lyngby Seminarium 1838. Han blev Skolelærer 1842 i Sædding ved Skjern, var i dette Embede til 1888, men blev boende i Sædding til sin Død.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 opstilledes han i Skjern sammen med to andre konservative, nemlig den senere Folketingsmand i Aarhus, Borgmester C. E. Hertz, og Sognepræsten i Lønborg, J. V. Bloch, der nogle Aar efter blev Landstingsmand; Jens Pedersen sejrede imidlertid, men stillede sig ikke senere.

Kort Tid inden Folketingsvalget i December 1849 suspenderedes han, mistænkt for Smugleri, men blev fuldstændig frikendt ved Undersøgelsen.

Han døde 15. November 1892 i Sædding.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Pedersen, Jens, 1802-58, Gaardmand. Landstingsmand for 2. Kreds 3. Juni 1853 - 31. Maj 1858. — Venstre.

Født 22. Februar 1802 i Ølstykke Sydøst for Frederikssund, Søn af Gaardejer Peder Pedersen; efter Konfirmationen 1818 lærte han Tømmerhaandværket, hjalp derpaa Faderen med Gaardens Drift, til han 1832 ved Giftermaal med en Enke i Nabobyen Udlejre blev Bruger af en Gaard her. Til Gaarden, som han fik i Arvefæste Aaret efter, hørte ca. 100 Tønder Land Ager og Eng, som han ved Dræning og paa anden Maade fik udnyttet, ligesom han ombyggede alle sine Bygninger og gjorde sin Ejendom til en Mønstergaard.

J. Pedersen var Medlem af Ølstykke Sogneforstanderskab 1842-53 og paany fra 1857, Formand 1845-47, Medindbyder til Oprettelsen af Frederiksborg Amts Landboforening 1843 og Herredskommissær i samme 1848-58. Han var Suppleant til Østifternes Stænderforsamling 1841-47 og valgtes til Landstingsmand i 2. Kreds 1853, genvalgtes 1855, men døde inden Periodens Udløb.

Han døde 31. Maj 1858.

Barfod: Dansk Rigestagskalender, 1856. Ruggaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 449-57.

Pedersen, Jens, 1816-95, Gaardfæster. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 4. August 1852 - 24. Marts 1854. - Nærmest Konservativ.

Født 13. Februar 1816 i Kjøng ved Vordingborg, Søn af Gaardejer Peder Jørgensen; han lærte Hørberedning i sin Fødeby og drev Høravl indtil Faderens Død 1841, da han overtog Gaarden 1876 solgte han Gaarden og et Par Aar senere Hør-Fabrikken.

J. Pedersen var Sogneforstander 1848-53 og paany 1871-76, Sognefoged 1868-76 samt Revisor i Præstø Amts Brandassurancesforening 1854-72.

Da N. F. S. Grundtvig ved Valget 1852 opgav sit Folketingsmandat i Præstø-Kredsen, kaarede man i Stedet J. Pedersen og genvalgte ham ved Kaaring ved de to Valg i 1853. Aaret efter traadte han imidlertid tilbage, antagelig for at Grundtvig atter kunde

faa Lejlighed til at repræsentere Kredsen paa Tinge. Det blev i hvert Fald ham, der kaarede ved det paafølgende Suppleringsvalg, og Pedersen stillede sig ikke siden.

Han døde 15. Februar 1895 i Kjøng.

Barfod: Dansk Rigestagskalender, 1856.

Pedersen Jens, 1806-61, Gaardmand. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Kreds (Skjolddelev) 4. August 1852 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født 24. Juli 1806 i Møgelby Syd for Frijsenborg ved Hammel, Søn af Gaardfæster Peder Nielsen; ernærede sig 1828-34 som Kvæg- og Hestehandler i Nordtyskland, Belgien og Frankrig, hvorefter han fæstede sine Svigerforældres Gaard i Røgen, et af Nabosognene. Han købte Gaarden til Selv-eje 1852.

Jens Pedersen var Sogneforstander 1842-47, Distriktskommissær i den Wintherske Brandforsikring 1851-52 og desuden Revisor i samme fra 1855 til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig mod Centrumsmændene Gaardejer Jørgen Blach i Skjolddelev-Kredsen og besejrede denne med 299 Stemmer mod 215, genvalgtes det paafølgende Aar med stort Stemmetal, hvorpaa han ved de tre næste Valg kaarede, og i 1858 knebent holdt Stillingen mod to Modkandidater, til han 1861 trak sig tilbage. Han valgtes 1856 af Folketingets Medlemmer til Rigsraadet af 1855.

Han døde 19. Oktober 1861.

Barfod: Dansk Rigestagskalender, 1856.

Pedersen, Johannes, 1856-1941. Folketingsmand for Aarhus Amts 4. Valgkreds (Skjolddelev) 25. Maj 1909 - 22. April 1918, for Aarhus Amtskreds 22. April 1918 - 21. April 1920 samt Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1921 - 22. September 1936. — Socialdemokratiet.

Født 21. Januar 1856 i Brabrand Sogn ved Aarhus, Søn af Skræddermester Peder Jensen; lærte Faderens Haandværk, arbejdede som Skrædder 1870-1909 og fik eget Hus i Fødebyen.

Johannes Pedersen var Formand for Brabrand-Aarslev Kommunes Sygekasse 1885-92, Medstifter af og Formand for Centralforeningen af Sygekasser i Aarhus Amt 1889-94, Medlem af Sogneraadet i Brabrand 1889-1901, af Skolekommissionen 1894-1900 samt af Menighedsraadet til 1910, Formand for Arbejdernes Foredragsforening i Brabrand siden 1909, Repræsentant for Jydsk Husmandskreditforening fra 1892 og fungerende Formand i Repræsentantskabet for Kreditforeningen af Ejendomme paa Landet i Jylland 1924-25.

Han var opstillet i Skjolddelev-Kredsen 1906, men først ved Folketingsvalget 1909 lykkedes det ham fra Venstre at erobre Kredsen, som Redaktør Harald Jensen havde repræsenteret 1890-92, men atter mistet. Johannes Pedersen genvalgtes indtil Aprilvalget 1920, hvor han kun blev 1. Stedfortræder. Da Borgmester Chr. Jacobsen, Vejle, nedlagde sit Mandat som Landstingsmand i 5. Kreds 1921, indtraadte Johannes Pedersen i hans Sted, genvalgtes 1928, men trak sig tilbage 1936, 80 Aar gammel.

Han døde 29. Juli 1941 i Brabrand.

Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. P. Jensen Pedersen: Landstingsmand Johannes Pedersen, Grindsted 1942.

Pedersen, Jørgen, 1841-1920, Bladudgiver. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 25. April 1876 - 3. Januar 1879 og 16. April 1879 - 1. Oktober 1886 samt Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1886 - 11. Maj 1918 og for 4. Kreds 11. Maj 1918 - 6. Juli 1920. — Venstre.

Født 18. Januar 1841 i Nørre Lyndelse Syd for Odense, Søn af Fæstehusmand Peder Jørgensen; var ude at tjene 1855-59, derefter paa Kolds Højskole paa Hindsholm og 1861-63 paa Blaa-gaards Seminarium, hvorfra han tog Lærereksamen 1863. Han var Lærer ved Kolds Højskole i Hjallesø ved Odense 1863-68 og 1869-72, de sidste to Aar — efter Kolds Død — tilige Bestyrer, samt i Mellemtiden 1868-69 Lærer ved Vejstrup Højskole ved Svendborg.

1873-1902 var han Redaktør af »Fyns Tiden«», derefter Udgiver og politisk Medarbejder.

Jørgen Pedersen var desuden blandt andet Medlem af Bestyrelsen for Bryggeriet Odense og af Sydfynske Jernbaners Direktion.

Ved Folketingsvalget 1873 opstilledes han i Assens mod den konservative Gaardfæster Niels Andersen, Husby, som det dog først lykkedes ham at besejre 1876; ved det paafølgende Valg fik Redaktør Hjort-Lorenzen 12 Stemmers Overvægt, men Valget forkastedes, hvorpaa Jørgen Pedersen valgtes, lige til 1886, da han overgik til Landstinget, hvor han først valgtes i 6., efter den ny Valglov i 4. Kreds. Han var i Rigsdagen blandt andet Medlem af Finansudvalget 1902-20, dets Sekretær 1910-14, Formand 1914-20, endvidere Det moderate Venstres Fører i Landstinget og Finanslovdorfer fra 1910, Tingets 2. Viceformand 1910-18 samt gennem Aarene Medlem af Kommissionen af 1892 om forskellige Byggeforetagender i København, af Landbokommissionerne af 1894 og 1911, af Toldkommissionen af 1895, af Forsvarskommissionen af 1902, af den kommunale Skattekommission af 1910 og af Toldraadet samt fra 1914 Formand for Udvalg og Underudvalg angaaende Grundlovsforslaget i Landstinget.

Han døde 6. Juli 1920 i Odense.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1920. Mindetale i Landstinget (Bülow) 19-8-1920, Tidenden Sp. 6-7.

Pedersen, Knud, 1820-1876, Gaardmand. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 14. Juni 1858 - 22. September 1869 og 14. November 1873 - 6. Februar 1876. — Nærmest Venstre.

Født 11. Februar 1820 i Søsund Sydøst for Frederikssund, Søn af Husmand Peder Andersen, der nogen Tid efter blev Gaardejer i Smørundred. Knud Pedersen gjorde Tjeneste i Krigen 1848-50 som Dragon, blev

Boelsmand i Stenløse 1854, men arvefæstede Aaret efter en lille Gaard i Søster Svenstrup mellem Roskilde og Ringsted, 1866 købte han sig en anden Gaard i Kværkeby, men flyttede 1871 ind til Ringsted og blev Gæstgiver der.

Knud Pedersen var Medlem af Daastrup Sogneforstanderskab 1856-64, deraf de sidste to Aar dets Formand, Medlem af Roskilde Amsraad 1862-66, Vurderingsmand ved Salget af Bistrup Fæstegods 1861-63 og i en Arrække Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Køge-Kredsen og genvalgtes indtil 1869, hvor han faldt for Gæstgiver Chr. Hansen fra København. Han søgte forgæves Valg i Slagelse-Kredsen 1872, men det lykkedes ham 1873 at blive valgt i sin gamle Kreds. Han døde inden Valgperiodens Udløb. Han var desuden 1864-66 kaaret til Medlem af Rigsraadets Folketing for Køge, sluttede sig straks til Bondevennerne, men nærmede sig derefter Højre, blev Medlem af Fællesudvalget angaaende den nye Grundlov 1865 og gik som en af »de syv vise Bønder« med til dens Vedtagelse, sluttede sig til Oktoberforeningen og siden til Mellempartiet.

Han døde 6. Februar 1876.

Bricka I. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1875. Køge Bys Historie, S. 376-79. 1932. Mindetale i Folketinget (Krabbe) 9-2-1876, Tidenden Sp. 1212-1213.

Pedersen, Kristjan, 1857-1927, Gaardejer, Minister. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 9. April 1895 - 22. April 1918, for Holbæk Amt 22. April 1918 - 21. April 1920, og for Holbæk Amtskreds 26.

April 1920 - 2. December 1926 samt 1. Oktober - 26. Oktober 1927. — Venstrereformpartiet, Det radikale Venstre.

Født 13. Oktober 1857 i Sandby ved Svinninge Vest for Holbæk, Søn af Gaardejer Peder Jørgensen, kom paa Hindholm Folkehøjskole 1873-74

og paa Tune Landboskole 1880-81, hvorpaa han overtog Fødegården i Sandby, afstod den 1886 til en Bror og fik i Stedet sin Hu-

strus Arvegaard sammesteds. Siden 1886 var han Jordboniteringsmand, 1887-95 Forligsmægler i Tyendesager og fra 1893 Distriktsvurderingsmand for Kreditkassen for Østifterne.

Kristjan Pedersen var Medlem af Sogne- raadet 1884-88, 1895-98 og 1903-13, deraf de to sidste Perioder dets Formand, Medlem af Skolekommissionen 1885-94, Formand for Vandsynsmændene 1889-94, Medstifter af og i Bestyrelsen for Kundby Andelsmejeri 1886 og ligeledes for Holbæk Andelsslagteri 1888, Formand for Svinninge-Kredsens Venstrefo- rening 1889-95, for Kundby Sogns Arbejder- forening fra 1893, for Holbæk Amts Landbo- forening til 1909, for Banken for Holbæk og Omegns Bankraad til 1913 og for Repræsen- tantskabet for Odsherred-Banerne siden 1902.

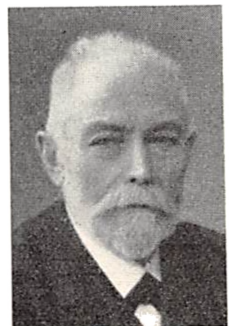
Ved Folketingsvalget 1895 valgtes han i Svinninge-Kredsen mod en moderat Venstre- mand og genvalgtes lige til 1926, hvor han fik for faa Stemmer og kun blev 1. Stedfor- træder. Han blev dog paany Folketingsmand, da Ove Rode ti Maaneder senere traadte til- bage, men 3 Uger efter døde Kristjan Peder- sen. Han var Landbrugsminister i Ministeriet Zahle 21. Juni 1913 - 29. Marts 1920; desuden var han Medlem af Lenskommissionen af 1909, af Landbokommissionen af 1911 og Viceformand i Folketinget 1912-13.

Han døde 26. Oktober 1927.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Med- lemmerne af Folketinget 1899-1914. Fra Holbæk Amt 1932, S. 115-20. Blaa Bog 1927. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen) 26-10-1926, Tidenden Sp. 719-20.

Pedersen (Annisse), Lars, 1846-1922, Møl- ler. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906 og for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 20. Maj 1910 - 22. April 1918. — Ven- strereformpartiet, Det radikale Venstre.

Født 3. Februar 1846 i Ramløse ved Frederiksværk, Søn af Gaardejer P. Peder- sen; blev Student 1864, cand. phil. Aaret efter, men forlod Stu- deringerne og blev Landmand, opholdt

sig i Amerika 1868-76, hvorefter han blev Forpagter af Annisse Mølle Sydøst for Fødebyen, en Mølle hvortil hørte et Jordtilliggende paa 7 Tønder Hartkorn.

Pedersen Annisse, som han almindeligt kaldtes, var Sogneraadsformand i 12 Aar, Medlem af Skolekommissionen og siden 1898 Medlem af Amtsrådet.

Ved Folketingsvalgene 1881, 84 og 95 stillede han sig forgæves mod Højres Folketingsmand i Frederiksværk-Kredsen; 1903 afløste han Gaardejer J. Christensen, Grønholdt, i Fredensborg-Kredsen, sluttede sig til Det radikale Venstre 1905, men faldt 1906. Ved Valget 1910 opstilledes han i Frederiksund mod fhv. Indenrigsminister Sigurd Berg, og det lykkedes Lars Pedersen at erobre Kredsen, som han derpaa beholdt, til han 1918 trak sig tilbage.

Han døde 24. Oktober 1922 paa Hillerød Sygehus.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Tillæget. Medlemmerne af Folketinget 1903, 10 og 14.

Pedersen, Lars, 1827-1903, Gaardmand. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds 20. September 1872 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 2. April 1827 i Aaside mellem Næstved og Præstø, Søn af Fæstegaardmand Peder Hansen, overtog 1853 Fædregaarden i Fæste under Baroniet Gaunø. Gaarden, han fæstede, var paa 7½ Tønder Hartkorn.

L. Pedersen var Medlem af det lokale Sogneraad 1862-73, deraf Formand i tre Aar, 1867-70. Han blev 1871 Medstifter af Snesere Sogns Sparekasse og senere Medlem af Bestyrelsen, ligesom han 1867-69 var Medlem af Bestyrelsen i Landboforeningen for mindre Landbrugere i Præstø Amt og Formand for en Hesteforsikrings-Forening.

Ved Oktobervalget 1866 opstilledes han forgæves i Præstø mod Skoleinspektør Frølund, som det først i 1872 lykkedes ham at fortrænge; 1873 genvalgtes han med meget stort Stemmetal mod Grev Holstein fra Langebækgaard, kaaredes 1876 og 79 samt holdt

derpaa i en Aarrække Godsejer A. Hage Stangen, til man 1892 opstillede endnu en Venstremand, hvorved Stemmerne splittedes til Fordel for Godsejeren. Ved det paafølgende Valg erobrede Bønløkke Kredsen tilbage, og mod ham stillede Lars Pedersen sig derefter i 1898, men uden Held. Han var i Begyndelsen Medlem af Det forenede Venstre, hørte 1878-84 til den radikale Gruppe og derefter til Det danske Venstre, men siden 1887 til Det forhandlende Venstre.

Han døde 11. Marts 1903.

Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Pedersen, Lars Christian, 1816-75, Gaardmand. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 27. Maj 1853 - 7. Juni 1864. — Venstre.

Født 11. August 1816 i Tolne ved Frederikshavn, Søn af Gaardejer Peder Larsen; blev Landvæsenselev under Det kgl. Landhusholdningsselskab 1837-40, først hos Koch paa Ulstrup ved Randers, derefter hos Asmussen i Vester mølle ved Skanderborg og til sidst hos Bodenhoff paa Bistrup ved Roskilde, bestyrede derefter i nogle Aar sin Fars Gaard, til han 1846 købte sin Svigermoders Gaard Skjortholt ved Frederikshavn. Han solgte den og flyttede et Par Aar før sin Død til Bangsbostrand, hvor han købte sig et Hus.

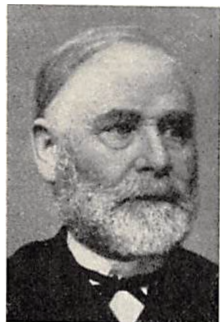
Lars Pedersen var Medlem af Aasted Sogneforstanderskab 1848-54, samt paany 1865-70, og Formand 1865-67. Han var Medbestyrer af Hjørring Amts Brandforsikringsforening 1861-65, Medstifter af »Vendssysels Tidende« 1872 og i en Aarrække Taksationsmand og Voldgiftsmand paa sin Egn.

Ved Folketingsvalget 1853 kaaredes han i Frederikshavn til Etatsraad Westenholz' Efterfølger og genvalgtes de følgende Aar, ligeledes ved Kaaring, til han i Juni 1864 trak sig tilbage. Ved Valget til Rigsraadets Folketing tre Maaneder før var han nemlig blevet vraget til Fordel for Højremanden, Fabrikant Tutein, der fik 203 Stemmer mod 179. Desuden havde Pedersen ved Landstingsvalget 1863 forgæves søgt Valg i 7. Kreds.

Han døde 9. Juli 1875 i Bangsbostrand.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Pedersen, Michael, 1821-1900, Gaardfæster. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 7. Juni 1864 - 22. September 1869, 20. September 1872 - 14. November 1873 og 25. April 1876 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 12. Juli 1821 i Vemmetofte Sogn, Præstø Amt, Søn af Husmand Peder Nielsen, tjente i København og var Soldat 1848. Han fæstede 1852 en Gaard paa 2½ Tønder Hartkorn i Svindinge Syd for Ny-

borg under Stamhuset Moltkenborg, blev 1856 Lægdsmand og 1858 Bestyrer af Skaarupøre Brandforsikring.

Michael Pedersen var Sogneforstander 1856-59 og Medlem af Svendborg Amtsraad 1859-68 og paany 1874-92. Han var tillige Medstifter af og Medlem af Bestyrelsen for Svendborg Amts Landbosparekasse 1869.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig forgæves i Sønderbroby-Kredsen og havde heller ikke Held med sig, da han 1864 søgte Valg til Rigsraadets Folketing i Faaborg, hvor de konservative havde valgt Urmager Lorentzen til Folketingsmand. Derimod kaaredes han tre Maaneder senere til dennes Afløser og slog ham derpaa Aaret efter ved Valget til Rigsraadets Folketing. Michael Pedersen faldt ved Valgene 1869 og 73, men repræsenterede ellers Faaborg-Kredsen i Folketinget lige til 1890, da han trak sig tilbage. Han hørte i Begyndelsen til Det nationale Venstre, sluttede sig til Det forenede Venstre 1870 og gik ved dets Deling over til den Bergske Gruppe, fulgte med den til Det danske Venstre 1884, men skilte sig igen derfra 1887. Han var en af Folketingets Sekretærer 1872-73 og 76-77 og Medlem af Finansudvalget 1867-69, 78-79 og 81-84.

Han døde 29. August 1900 i Vindinge.

Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Pedersen, Niels, 1807-78, Gaardmand. Landstingsmand for 3. Kreds 20. Juni 1859 - 13. April 1878. — Venstre.

Født 24. Juni 1807 paa Stoksbjærgsgaarden i Skuderløse, Søn af Gaardfæster Peder Niel-

sen; oplærtes ved Landvæsen og fik 1832 Fødegaarden i Fæste mod Aftægt til Faderen. 1855 købte han den til Arvefæste og udvidede den til 10 Tdr. Hartkorn; han drev den til 1875.

N. Pedersen var Sogneforstander 1842-47 og paany 1856-65 og Medlem af Sorø Amtsraad 1862-74.

Ved Landstingsvalget 1859 valgtes han med næsthøjeste Stemmetal blandt ti Kandidater i 3. Kreds og genvalgtes ved de to Valg i 1866 samt i 1870, men døde godt fem Maaneder inden Valgene 1878. Han tilhørte Venstre og stemte 1866 imod den reviderede Grundlov.

Han døde 13. April 1878.

N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Pedersen, Ole, 1822-99, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 7. Januar 1874 - 3. Januar 1879. — Venstre.

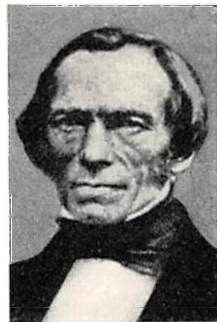
Født 13. Oktober 1822 i Sadserup By, Søstrup Sogn i Holbæk Amt, Søn af Gaardfæster Peder Olsen; overtog 1849 Fædrengaarden paa 5 Tdr. Hartkorn mod Aftægt og blev boende der til sin Død.

Ole Pedersen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1854-61 og paany 1865-70, Jordboniteringsmand og Vandsynsmand. Han var Medstifter af Den sjællandske Bondestands Sparekasse og siden 1871 Kontordagsbestyrer ved den.

Efter at Holbæk-Kredsens Folketingsmand gennem en Række Aar, Redaktør N. Hansen, 1873 var faldet for sin Brodersøn O. L. Hansen, og efter at denne var udtraadt af Tinget, kaarede man ved det paafølgende Suppleringsvalg Ole Pedersen; han genvalgtes 1876 og trak sig tilbage for Lærer Fogtmann ved det følgende Folketingsvalg.

Han døde i Sadserup 5. Marts 1899.

Pennetegninger 1875.

Pedersen, Peter, 1806-61, Professor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 9. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds 4. December 1849 - 4. August 1852. — Højre.

Født 27. November 1806 i København, Søn af Koffardikaptajn Peder K. Pedersen; gik først i Scharlings Institut indtil 1816, derefter i Københavns Borgerdydskole, hvorfra han 1823 blev Student, var Lærer ved forskellige Skoler, blev cand. theol. 1828 samt tog 1835 Magistergraden. Han blev Assistent ved Københavns astronomiske Observatorium 1832 og Observator sammesteds indtil 1846, tillige blev han Bestyrer af Københavns magnetiske Observatorium fra 1844. Han foretog nogle Udenlandsrejser og forfattede et Par Bøger.

P. Pedersen var Medlem af Direktionen for Selskabet De Massmannske Søndagsskoler i København fra 1840, af Tilsynskomiteen for Forsørgelses- og Understøttelsesselskaber siden 1841, af Direktionen for Livrente- og Forsørgelses- samt Livsforsikringsanstalten 1842 og blev samme Aar Medlem af Videnskaberne Selskab. Endelig var han 1844-54 Formand for Athenæum.

Han valgtes til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, og ved de første Folketingsvalg Aaret efter kaaredes han i Københavns 7. Valgkreds, men stillede sig ikke senere.

Han døde 23. Septemder 1861.

Titulær Professor 1846. R. 1851.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Pedersen, Peder Kristensen, 1840-1925, Gaardejer. Landstingsmand for 11. Kreds 30. September 1890 - 19. September 1894. — Venstre.

Født i Darum ved Ribe 19. Januar 1840, Søn af Gaardejer Peder Kjeldsen, besøgte Rødding Folkehøjskole 1857-58 og blev Mølle-ejer i sin Fødeby 1866, men bortbyttede 1881 Møllen mod Frøsiggaard i Hunderup Sogn.

Kristensen Pedersen var Medlem af Sogneraadet 1874-79, deraf

de sidste tre Aar dets Formand, samt Medlem af Amdsraadet 1880-98 og af Skoledirektionen fra 1855. Han medvirkede 1876 ved Dannelsen af Ribe Amts 3. Kreds' Vælgerforening og blev siden dens Formand i en Aarrække.

Ved et Suppleringsvalg i 11. Landstingskreds efter Ludvig Schrøders Død stillede han sig med to andre og blev efter Omvalg og bundet Valg stadig Nummer et i Stemmetal og derfor valgt, til han ved Periodens normale Udløb 1894 trak sig tilbage. Han tilhørte Det forhandlende Venstre og stillede sig 1895 forgæves mod Jens Busk i Ribe-Kredsen.

Han døde 8. Maj 1925.

Rigsdagskalender 1890.

Pedersen (Killerup), Peder, 1868-1948, Gaardejer. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Maribo Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 1. Januar 1868 i Killerup ved Saksøbing, Søn af Gaardejer Bonne Pedersen; gik paa Tune Landbrugsskole 1889-90 og blev 1902 Ejer af Fødegården, som var paa 7 Tønder Hartkorn. 1907 blev han Branddirektør i Østifternes Brandforsikring, hvilket han var til Aaret før sin Død.

Pedersen Killerup var Formand for Taars Sogneraad 1904-13 og fra 1921, for Østlollands Landboforening 1905-19, for Maribo Amts Sogneraadforening 1910-14, for Dansk Bacon Eksport Kompagni, for Lolland-Falsters Andelsslageri samt i Løsørebrandforsikringen for Landboere paa Lolland og i Fejø Birk, fremdelse Medlem af Skolekommissionen, af Repræsentantskabet for Lolland-Falsters Industri- og Landbrugsbank, af Bestyrelserne for De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger samt siden 1923 for De samvirkende danske Andelsslagerier og Medlem af Amdsraadet 1928-35.

Ved Folketingsvalgene 1901 og 03 stillede han sig forgæves i Nykøbing F.-Kredsen, 1910 til Landstingsvalg i 5. Kreds og Folke-

tingsvalg i Maribo-Kredsen, hvor han derpaa ved det paafølgende Valg i 1913 opnaede Valg. Han genvalgtes 1915 og 18, men i 1920 fik han for faa Stemmer og maatte nøjes med at blive 1. Stedfortræder.

Han døde i Killerup 24. Februar 1948.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1947.

Pedersen, Peder, 1822-1911, Gaardejer, Landvæsenskommissær. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 14. Juni 1861 - 4. Juni 1866, Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 12. Okto-

ber 1866 - 14. November 1873, atter for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds 14. November 1873 - 25. April 1876 samt Landstingsmand for 2. Kreds 1. Oktober 1878 - 21. September 1898. — Venstre, senere Højre.

Født 29. April 1822 i Oppesundby Syd for Frederikssund, Søn af

Gaardmand Peder Olsen; blev Landmand og ejede 1843-83 en 4 Tønder Hartkorns Gaard i Sigerslevvester, købte derefter en Købmandsgaard i Frederikssund og var desuden Landvæsenskommissær 1877-1903.

Peder Pedersen var Medlem af Sogneraadet 1848-53, samt paany 1856-61, Formand 1859-61, Repræsentant i Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne 1866-85 og en Aarrække Tilsynsmand ved Landbohøjskolen.

Ved Folketingsvalget 1861 kaaredes han i Frederikssund-Kredsen, genvalgtes 1864, men faldt 1866 som Tilhænger af den gennemsete Grundlov. Han valgtes fire Maaneder efter i Hillerød, sluttende sig til Mellem-partiet i Folketinget, genvalgtes i Hillerød, til han 1873 trak sig tilbage til Fordel for Lars Dinesen, men opnaede paany Valg i Frederikssund, hvor han fortrængte Balthazar Christensen. 1876 trak han sig dog tilbage, men valgtes godt to Aar efter ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds, som han derpaa repræsenterede i tyve Aar, tilhørende Højre-Partiet. Han var en af »de syv vise Bønder« og sad 1864-66 i Rigsraadets Folketing, valgt i Frederikssund. Han var Medlem af Kommissionen om Landbohøjsko-

lens Udvidelse 1887 og Medlem af Rigsretten fra 1895.

Han døde 25. August 1911 i Neder Draaby. R. 1892.

Bricka I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Pedersen, Peder, 1835-1904, Gaardejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 3. Januar 1879 - 3. April 1901. — Venstre.

Født 23. Marts 1835 i Oppesundby ved Frederikssund, Søn af Gaardejer Peder Pedersen; gik i Almueskolen samt i en privat Skole i Frederikssund, lærte Landbrug og overtog 1858 Fødegården, som var paa omkring 10 Tønder Hartkorn; desuden var han fast Vurderingsmand 1869-96.

P. Pedersen var Medlem af Sogneraadet 1862-67 og paany 1871-76, Formand 1867 og 1871-75, Medlem af Amtsraadet 1874-86, Medlem af Bestyrelsen for Amtets Landboforening 1870-75, for Sjællands Brandforsikring for mindre Landejendomme siden 1890 og Formand for Amtssygehuset ved Frederikssund 1871-86. Han var tillige Repræsentant i Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne 1885-90, derefter Formand for Repræsentantskabet, Medlem af Bestyrelsen for Kronprins Frederiks Bro og af Tilsynsraadet ved Landbohøjskolen fra 1883.

Ved Folketingsvalget 1879 blev han valgt i Frederikssund-Kredsen, genvalgtes gennem ca. 20 Aar, nogle Gange ved Kaaring, til han 1901 trak sig tilbage og afløstes af Sigurd Berg. Han sluttede sig i Begyndelsen til Bergs Gruppe, senere til Det danske Venstre og Venstrereformpartiet.

Han døde 3. Maj 1904.

Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Pedersen, Rasmus, 1805-82, Gaardfæster, Sognefoged. Folketingsmand for Svendborg

Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 7. Marts 1805 i Mullerup Syd for Kersteminde; blev Gaardfæster i Fødebyen, som laa i Flødstrup Sogn, men solgte Gaarden 1858 og flyttede næste Aar til Vigerslev Sogn, Odense Amt, hvor han havde købt den godt 4 Tønder Hartkorn store Sværupgaard. Han overdrog den 1876 til en Svigersøn, men blev selv boende som Aftægtsmand paa Gaarden til sin Død.

R. Pedersen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-58, deraf 3 Aar Formand, Sognefoged 1846-59, Voldgiftsmand ved Gaardmands-Hoveriets Afløsning 1857, Forligsmægler 1854 og Formand for Taksationsmændene ved Brandskader 1857.

Ved de første Valg til Folketinget 1849 stillede han sig i Nyborg-Kredsen mod Provst H. P. Engelbrecht, der kun fik 509 Stemmer mod Pedersens 617, men stillede sig ikke ved det paafølgende Valg 1852. Han var ivrig Bondeven, men stemte dog 1851 flere Gange med Det nationalliberale Parti.

Han døde 21. Maj 1882 paa Sværupgaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Pedersen, Søren, 1802-80, Gaardejer. Landsingsmand for 7. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og 20. Juni 1863 - 12. Oktober 1866 samt Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 26. Januar 1802 i Oappelstrup Syd for Aalborg; fik Tilnavnet Nøtting, antagelig efter den lidt vestligere liggende By Nøtten eller Nøtting, hvorfra en af hans Forældre muligvis har stammet. I Begyndelsen ernærede han sig som Hus-

mand, flyttede vistnok 1833 til Sønder Kongerslev, hvor han desuden arbejdede som Skrædder og Høker og tjente saa meget, at han kunde købe to Gaarde i Byen henholdsvis 1841 og 1847. Han sammenlagde dem, og 1854 solgte han dem under Navnet Nørsgaard. Han købte derpaa Gaarden Vester Mariendal i Budolfi Landsogn ved Aalborg, som han ejede til sin Død.

S. Pedersen var Medlem af Sogneforstanderskabet i Sønder Kongerslev Sogn 1845-50 og af Budolfi Landsogn 1859-63, Formand her 1859-61. Ligeledes var han Distriktskommisær i Winters Brandforsikring fra 1857.

Ved de første Valg til Landstinget 1849 valgtes han i 7. Kreds, genvalgtes ikke 1853, men først i 1863 samt Juni 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov. Ved Valgene Oktober 1866 opfordredes han imidlertid til at stille sig til Folketinget i Bælum-Kredsen, valgtes med 474 Stemmer mod 170, men trak sig tilbage 1869.

Han døde 14. April 1880 paa Vester Mariendal.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Fra Himmerland og Kjær Herred 1912-14, Bd. 1, S. 142. A. Rasmussen: Aalborg 3die. Bælumkredsens politiske Historie 1848-1915, 1915, S. 18-19 og 34-37.

Pedersen, Søren, 1826-98, Smed. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrømmen) 14. Juni 1858 - 4. Juni 1866 og Landstingsmand for 7. Kreds 15. September 1868 - Juni 1885. — Venstre, senere nærmest konservativ.

Født 14. December 1826 i Jetsmark Sydvest for Brønderslev, Søn af Gaardejer Peder Andersen, kom i Smedelære og blev 1851 Smed i Blokhus Nord for Fødebyen, hvortil han dog seks Aar efter flyttede tilbage, købte et Hus og opdyrkede efterhaan 20-30 Tønder Land Hede; 1872 solgte han den ene Halvdel og 1885 Resten til sin Svigersøn, idet han dog beholdt 6 Tønder Land og byggede sig et Hus derpaa.

Søren Pedersen var Medlem af Hune Sogneforstanderskab 1856, Vurderingsmand for Husmandskreditforeningen fra 1881, førte 1881-90 Tilsyn med de Huslodder i Hjørring Amt, hvis Ejere søgte Præmie for god Dyrkning, var Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts Landboforening siden 1887 samt Forligskommisær fra 1889 og Medstifter af og i Bestyrelsen for Oktoberforeningen 1865.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Halvrømmen, genvalgtes ved Kaaring 1861

og 64, men faldt 1866 for en Modstander af den reviderede Grundlov, søgte et halvt Aarstid efter forgæves at blive Folketingsmand ved et Omvalg i Sæby-Kredsen. Han, som 1864-65 havde repræsenteret Halvrimmen i Rigsraadets Folketing, tilhørte i Begyndelsen Bondevennerne, men gled mere og mere over i konservativ Retning. Han søgte Oktober 1866 og Januar 1868 forgæves Valg i 7. Landstingskreds, men kom saa ind ved et Suppleringsvalg September 1868, genvalgte 1874 og 1882, hvorpaa han trak sig tilbage i 1885, skuffet over den politiske Udvikling. Han var 1865 Medlem af Fællesudvalget om Grundlovssagen.

Han døde 21. November 1898.

Bricka I og II. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Pedersen, Søren, 1835-1911, Gaardfæster. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 22. September 1869 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 25. Februar 1835 i Klarup Øst for Aalborg, Søn af Gaardfæster og Sognefoged Peder Sørensen; blev Landmand og overtog 1860 i Fæste sin Hustrus Fædregaard i Gudum paa 4 $\frac{1}{2}$ Tønder Hartkorn.

Søren Pedersen, der bar Tilnavnet Bach, var Medlem af Gudum Sogneraad 1865-70 og paany 1886-91, Formand 1886-91. Han var tillige Formand for Hegnsynsmændene fra 1878.

Da fornævnte Søren Pedersen-Nøtting 1869 trak sig tilbage som Bælum-Kredsens Folketingsmand, blev hans Navne i Gudum valgt og genvalgte senere med store Stemmetal, ofte uden Modkandidat, lige til 1890, hvor han faldt for Redaktør Herman Bing, der havde sit nystiftede Blad »Aalborg Amtstidende« bag sig. Søren Pedersen hørte oprindeligt til Det folkelige Venstre, fra 1870 til Det forenede og siden 1878 til Det moderate Venstre.

Han døde 15. Marts 1911.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Pennetegninger 1870. Rigsdagskalender, 1887.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. A. Rasmussen: Aalborg 3die. Bælumkredsens politiske Historie 1848-1915, 1915.

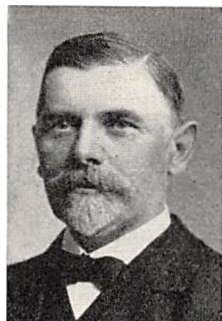
Pedersen-Nyskov, Niels, 1850-1922, Gaardejer, Statsrevisor. Folketingsmand for Randers Amts 5 Valgkreds (Grenaa) 9. April 1895 - 22. April 1918, for Randers Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Randers Amtskreds 26. April 1920 - 29. Marts 1922. — Venstre.

Født 8. April 1850 paa Damgaard ved Grenaa, Søn af Gaardejer Peder Larsen, besøgte Ryslinge, Askov og Skovgaard Højskoler, blev Ejer af Gaarden Nyskov i Thorsager Sogn Nord for Kalø Vig 1870-1917, Sognefoged 1877-80, Regnskabsfører og Kasserer for Thorsager Andelsmejeri 1888-95 og Landvæsenkommisær fra 1898.

Pedersen-Nyskov var Medlem af Amtsraadet 1877-1901, Sogneraadformand 1883-88, Næstformand i Ebeltoftkredsens Grundlovværneforening 1878, Formand for Kaløvig Landboforening og for Randers Amts Skytteforening 1892-95, i Kommissionen om Jordlodder til Landarbejdere i Randers Amt 1901-11, i Ebeltoftkredsens demokratiske Forening 1885 og for Dansk Spireselskabs Bestyrelse. Han var Medlem af Bestyrelsen for Randers Amts Plejelijensforening fra 1897 og Medstifter af »Randers Venstreblad« 1897.

Han stillede sig først i Ebeltoft-Kredsen til Folketingsvalg 1881, men trak sig tilbage inden Valghandlingen, derpaa 1887 uden større Held sammesteds og 1892 i Mariager, hvorefter han valgtes 1895 i Grenaa-Kredsen, som genvalgte ham til hans Død. Han var Medlem af Finansudvalget 1901-13, de sidste tre Aar dets Formand, hvorefter han valgtes til Formand for Folketinget, der genvalgte ham til hans Død. Desuden var han Statsrevisor 1914-18 og fra 1919, Medlem af Skattekommissionen 1900-03, af Finanslovkommissionen 1910, af Landbokommissionen 1911, af Universitetskommissionen 1912 og Formand for Kommissionen angaaende Udførsel af Flæsk m. v.

Han døde 29. Marts 1922 i Skjødstrup.

Mindestene med Portrætrelieffer i Grenaa og paa hans Grav i Thorsager.

R. 1905. DM. 1915.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1921. Mindetale i Folketinget (Næstformanden K. M. Klausen) 30-3-1922, Tidenden Sp. 6194.

Petersen, Børge, 1805-79, Hattemagermester. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 21. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 24. Februar 1805 i København, Søn af Hattemager Lars Petersen; gik i Borgerdydskolen 1815-19, lærte Hattemageriet hos sin Far, blev Svend 1822 og fik Børgerskab som Hattemagermester 1830. Efter Faderens Død bestyrede han 1825-31 dennes Forretning for sin Moder, hvorpaa han overtog Forretningen samt Forældrenes Hus i Adelgade.

B. Petersen var 1840 med til at stifte Haandværkerforeningen, blev Aaret efter Medlem af Bestyrelsen for Haandværkerstiftelsen, Formand for samme fra 1865 til sin Død. I 1845 blev han Medlem af Bestyrelsen for det forenede Velgørenhedsselskab, Formand siden 1864. Han valgtes til Borgerrepræsentant i 1842, genvalgtes til han 1858 blev borgerlig Raadmand, var 1850-57 Medlem af Den almindelige Komité og 1846-58 af Fattigdirektionen. Han var 1858-70 Medlem af Kommissionen for Brandvæsenet.

1848 udpegedes han til kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men opstilledes ikke ved Valgene til Rigsdagen Aaret efter eller senere.

Han døde 9. Februar 1879.

R. 1857. Justitsraad 1867. DM. 1871.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Petersen, Carl Nicolai, 1802-76, Justitsraad, Birkedommer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ringkøbing Amts 3. Distrikt (Holstebro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Ring-

købing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 4. August 1852 - 27. Maj 1853 og 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Nærmest nationalliberal.

Født 10. Juni 1802 i København, Søn af Silke- og Klædekræmmer Nicolai Petersen; blev Student fra Metropolitanskolen 1820, cand. jur. fire Aar efter, Volontør i Kancelliet 1826, Auditor i Aalborg 1828, Garnisonsauditor i København 1829, Overauditor 1833, By- og Herredsfoged i Holstebro 1838, forflyttedes herfra til Hjørring 1847, til han fire Aar senere udnævntes til Birkedommer og Politimester i Københavns Amts søndre Birk. 1871 tog han sin Afsked.

Carl Petersen var ledende Medlem af den store Dronninglundske Kommission 1841 samt af Kommissionen om Brandvæsenet paa Landet 1855 og om Besvigelserne paa Odense Herredskontor 1857. Som Birkedommer havde han væsentlig Del i Udarbejdelsen af de kommunale Vedtægter for Frederiksberg.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Holstebro, søgte 1849 forgæves Valg til Folketinget i Hjørring-Kredsen og 1850 til Landstinget ved et Suppleringsvalg i 8. Kreds, valgtes 1852 til Folketinget i Holstebro, genvalgtes i Februar Aaret efter, men trak sig tilbage ved Valget tre Maanedes senere. Han søgte godt en Uge efter forgæves Valg i 2. Landstingskreds, kaaredes 1855 i sin gamle Kreds, Holstebro, og trak sig 1858 ud af det politiske Liv; dog lod han sig 1865 kaare til Rigsraadets Folketing i Holstebro og stemte for den reviderede Grundlov.

Han døde 9. August 1876.

R. 1836. Justitsraad 1846. Etatsraad 1867. DM. 1871.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Petersen, Cornelius, 1806-76, Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 2. Distrikt (Højby) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 14. September 1854 - 20. September 1872 og

for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 20. September 1872 - 17. December 1876. — Venstre, derefter nærmest Nationalliberal, senest nærmest Højre.

Født 13. April 1806 i Davinde ved Odense, Søn af Gaardejer Peder Corneliussen; bestyrede efter Faderens Død 1829 sin Fødegård og fik Skøde paa den 1832. Aaret i Forvejen var han blevet valgt til Skole- og Fattigforstander. Han sluttede sig tidlig til Den fynske Vækkelse, optraadte en Tid selv som Lægprædikant, men sluttede sig 1849 til den Grundtvigske Retning.

Cornelius Petersen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-44 og 1851-55, af Odense Amtsraad 1851-68 og af Repræsentantskaberne for Fyns Stifts Sparekasse og for Fyns Discontokasse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Højby-Distriktet, stemte med Bondevennerne, men sluttede sig 1854 til de Naionaliberale, som han dog forlod 1865, blev en af »de syv vise Bønder« og var 1866 Medstifter af Mellem-partiet. Han søgte 1853 to Gange forgæves Valg til Folketinget i Nyborg, kaaredes ved et Suppleringsvalg Aaret efter i Verninge, som genvalgte ham ved Kaaring lige til 1869, hvor han fik 336 Stemmer mod 74. Han gik 1872 over i Kerteminde-Kredsen, som derpaa genvalgte ham til hans Død. Han var desuden Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-66.

Han døde 17. December 1876.

DM. 1861.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. C. P. Corneliussen: Omkring en fynsk Bonde, 1936. Mindetale i Folketinget (Krabbe) 18-12-1876, Tidenden Sp. 1324.

Petersen (Dame), Emil, 1860-1919, Lærer. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 30. Juni 1905 - 25. Maj 1909, for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Gudme) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Svend-

borg Amt 22. April 1918 - 2. Januar 1919. — Venstre.

Født 17. December 1860 i Røddinge, Søn af Gaardejer Peter Hansen; kom paa Gjedved Seminarium 1879 og tog herfra sin Lærereksamen to Aar efter, blev Hjelpe- og Vakancelærer 1882-87 og derefter Førstelærer i Store Dame paa det sydlige Møen. Desuden var han Sogneraadsekretær 1888-1900, Tiendekommissær samt Forretnings- og Regnskabsfører for Fanefjord Sparekasse i en Aarrække.

Emil Petersen var Formand for Fanefjord Husflidsforening 1888-99, for Møens Skytteforening siden 1894, for Fanefjord Arbejderforening fra 1906 og for Venstres Vælgerforening paa Møen 1898-1906.

Ved et Suppleringsvalg i Stege efter Folketingsmand, Gaardejer Jens Jensen Brændholts Død sejrede Emil Petersen 1905 over tre Modkandidater, genvalgte 1906, men faldt 1909 og 10 for den socialdemokratiske Overretssagfører L. Jessen fra København, opstilledes derpaa i Gudme-Kredsen 1913, hvor han valgtes til sin Død. Han sluttede sig 1905 til Det forhandlende Venstres Valgruppe, som i 1910 gik op i Partiet Venstre.

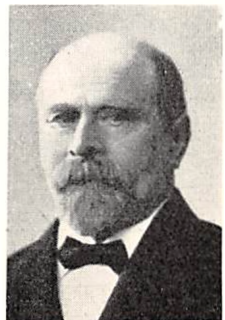
Han døde 2. Januar 1919.

R. 1912.

Medlemmerne af Folketinget 1906 og 14. Blaa Bog 1918. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Ny-skov) 14-1-1919, Tidenden Sp. 2699-2700.

Petersen, Frederik, 1853-1917, Provst. Landstingsmand for 12. Kreds 20. August 1894 - 6. August 1902, 8. August 1906 - 3. Juli 1914 og 26. August 1915 - 27. April 1917. — Højre.

Født 22. April 1853 i Saltnæs paa Østero i den færøske Øgruppe, Søn af Folketingsmand, Lærer Johannes Petersen, gik i Thorshavn Realskole 1865-69 og de følgende seks Aar i Reykja-

vik Latinskole, hvorfra han 1875 blev Student, tog teologisk Embedseksamen 1880, blev samme Aar Sognepræst for Sandø, 1885 for Suderø og fra 1900 for Østerø og samtidig Provst for Færøerne.

Fr. Petersen var Formand for Sandø Præstegælds Kommunalforstanderskab 1882-85 og for Kvalbø Sogns Forstanderskab 1887-93, valgtes 1890 til det færøske Lagting og var fra 1900 som Provst for Færøerne fast Medlem af dette. Han fik 1902 Sæde i dets kirkelige Udvalg og var fra 1910 Sektionsformand i Foreningen De danske Atlanterhavsoer. Han har skrevet den færøske Nationalsang.

Ved Valget 1894 blev han Medlem af Landstinget, faldt 1902 for Venstremanden, Amtmand C. Bærentsen, men valgtes paany, da denne fire Aar efter trak sig tilbage, genvalgtes 1910 uden Modkandidat, men faldt 1914 for Sysselmand Oliver Eifersøe. Denne traadte imidlertid Aaret efter ud af Tinget, hvorefter Provsten paany blev Øernes Landstingsmand i den danske Rigsdag, men døde knap to Aar efter. Han sluttede sig i Begyndelsen til Højre, stod 1908-09 udenfor Partierne, men fra 1910 i Valggruppe med sit gamle Parti. Paa Færøerne tilhørte han fra 1906 Sambandspartiet og var dets Formand ved sin Død.

Han døde 27. April 1917 paa Frederiksberg.

R. 1907. DM. 1913.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1906-15. Blaa Bog 1916. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen) 8-5-1917, Tidenden Sp. 1491.

Petersen, Gottlieb Gudmund, 1829-83, Redaktør. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 20. September 1872 - 9. Juli 1880. — Venstre.

Født 14. April 1829 paa Frederiksberg, Søn af kgl. Taffeldækker F. J. Petersen, kom 1844 i Handelslære i Rudkøbing og blev senere Handelsbetjent samme Steds. 1852 blev han Bestyrer af en Købmandsforretning i Svendborg og grundlagde et Par Aar efter en selvstændig Korn- og Kolonial-

handel, samt købte en større Købmandsgaard. Han nærede tidligt Interesse for Politik, og hans Kontor blev Samlingssted for de ledende Bondevenner paa Egnen. Han overtog 1865 »Sydiyensk Tidende«, senere »Svendborg Avis«, hvis Udgivelse og Redaktion han forestod til 1882, da Redaktionen gik over til A. C. Bondegaard. I en Aarrække var Gottlieb Petersen kommunal Revisor.

Han valgtes 1872 til Folketingsmand for Rudkøbing-Kredsen og genvalgtes, indtil han nedlagde Mandatet 9. Juli 1880. Han hørte til Det forenede Venstres radikaleste Medlemmer.

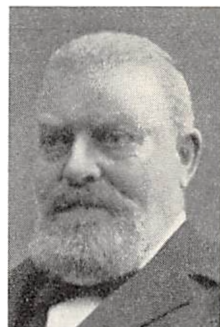
Han døde 6. Juli 1883 i Svendborg.

Pennetegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Petersen, Holger, 1843-1917, Fabrikejer. Landstingsmand for 1. Kreds 21. September 1898 - 26. Maj 1917. — Højre.

Født 9. Juni 1843 paa Laagegaard ved Vejle, Søn af Proprietær Holger Vilhelm Petersen; mistede tidligt sine Forældre, kom i Mariboers Realskole og efter Konfirmationen i Lære som Manufakturist, deltog som Frivillig i Krigen 1864, arbejdede nogle Aar som Handelsrejsende, til han 1868 etablerede sig i København som Grosserer i Manufaktur og ti Aar senere sammen med sin Broder startede en Baandfabrik, hvortil senere kom Spinderier, Farrier og Knapfabrikation med Filialer i Sverige, idet man 1887 overtog Københavns Knapfabrik, 1906 Rosengaard Fabrikker og 1909 et Kamgarntsspinderi i Fredericia.

Holger Petersen var Formand for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, for Foreningen af københavnske Manufakturgrossister og dennes Akkord- og Konkursafdeling, for Børnehjemmet af 1870, for Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning, for Plantningsselskabet Steen Blicher og for Plantageselskabet Dansk Vestindiens Bestyrelse, Repræsentant i Hede-selskabet og i Nationalbanken, Medlem af Grosserer-Societetets Komité, af Industriraadet, af Industriforeningens Repræsentantskab, af Bestyrelserne for Dansk Eksportforening,

Teknologisk Institut samt for en Del Aktieselskaber og en Aarrække Formand for Ø. K.s Bestyrelse.

Ved Landstingsvalgene 1898 valgtes han i 1. Kreds og genvalgtes til sin Død; han var blandt andet Medlem af Kommissionen af 1898 angaaende københavnske Banegaardsforhold, af Forsvarskommissionen af 1902, af Toldforordningskommissionen af 1912, af Rigsretten, af Toldraadet 1910 og af Københavns Havnebestyrelse 1911,

Han døde 26. Maj 1917 i Ordrup.

R. 1892. DM. 1901. K² 1911. FM. i Guld 1913.

Bricka I og II. Salmonsens II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen) 31-5-1917, Tidenden Sp. 1704. Heinberg: Danske Erhvervsmand, 1930. Holger Petersen: Min Slægtbog, 1918. Vibæk: Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse 1880-1930, S. 58 ff. H. Stein: Holger Petersen, 1943.

Petersen, Hans Mathias, 1819-80, Boelsmand. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 27. Maj 1853 - 7. Juni 1864, 4. Juni 1866 - 20. September 1872 og 20. September 1872 - 21. April 1873 (Valget blev forkastet). — Venstre, senere nærmest konservativ.

Født 31. Maj 1819 i Hølse Sydvest for Bogense, Søn af Boelsmand Peder Mathiasen, ved Daaben kaldet Pedersen; var 1837-41 Tjenestekar, derefter Soldat et Par Aar, Medejer af Fødestedet 1845 og ved Faderens Død 1860 Enejer. Han deltog i Krigen 1848. Han blev tidlig Repræsentant i det fynske Brandassuranceselskab for Udflyttere og var siden 1858 Næstformand. I 1854 var han Medstifter af Den fynske Brandforsikring for Tyvendeklassen og dens Formand til sin Død.

H. M. Petersen var Medlem af Sogneraadet 1865-79, Formand 1874-78, Voldgiftsmand ved Hoveriafløsninger og Vurderingsmand ved Udlaan af Umyndiges Midler samt Stifter af og Formand for en Forsikringsforening for Heste og Kvæg.

Ved Folketingsvalget 1853 valgtes han i

Bogense-Kredsen, genvalgtes ved Kaaring til 1864, da han fortrængtes af en Højremand. Han kaarede imidlertid paany i 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov og genvalgtes 1869 og 72. Det sidstnævnte Valg forkastedes, og ved Omvalget, der foretoges April 1873, sejrede Klaus Berntsen. H. M. Petersen søgte ved de ordinære Valg et halvt Aarstid senere forgæves Valg i Verringe-Kredsen, men ikke siden. Han sluttede sig i Begyndelsen til Bondevennerne, var en af »de syv vise Bønder« og sluttede sig 1866 til Mellempartiet. Han var Medlem af Fællesudvalget om Grundloven og af Finansudvalget fra 1859 med Afbrydelser til 1872, tillige af flere vigtige Udvalg. Han var endvidere Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-66.

Han døde 25. April 1880.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870.

Petersen, Jens, 1790-1863, Prokurator. Landstingsmand for 7. Kreds 29. December 1849 - 28. Februar 1863. — Konservativ.

Født 19. Marts 1790 i Suldrup ved Nibe, Søn af Lærer Peter Jensen, tjente til sit 16. Aar ved Landbruget, kom derefter paa Birkekontolet i Torstedlund, 1808 paa Aalborg Amtsstue, hvor han 1809-19 var Fuldmægtig, blev examinatus juris 1812, købte Gaard i Aalborg 1818, blev Underretsprokurator i Aalborg og Viborg Stifter 1820 og købte to Aar efter Ovegaard paa 32 Tdr. Htk. Nord for Mariager, bortforpagtede den 1844 og flyttede til Mariager.

Jens Petersen var Medlem af Aalborg Amtsraad 1842-48, Landvæsenkommissær fra 1842 og Tiendekommissær for Randers Amts vestre Distrikt siden 1850 samt valgtes til Viborg Stænderforsamling 1834 og gav Møde i Samlingerne 1836, 38 og 40.

Ved Landstingsvalget 1849 opstilledes han med 28 andre i 7. Kreds; efter et Omvalg, efterfulgt af »bundet Valg«, lykkedes det ham at blive valgt som Kredsens 5. og sidste Landstingsmand, genvalgtes 1853 og 55,

men døde nogle Maaneder før Valget 1863. Han valgtes bl. a. til Statsrevisor for Statsregnskaberne 1850-56 og 1857-60, var Formand for Statsrevisorerne 1858-59 samt Medlem af Rigsretten 1850-53.

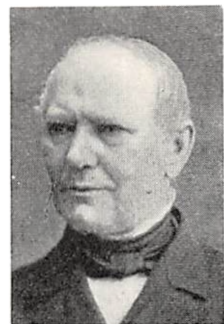
Han døde 28. Februar 1863.

Kammerraad 1843.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863, Fra Himmerland og Kjær Herred, 1924-26, S. 504-05.

Petersen, Johan Anton Frederik Wilhelm, 1812-80, Byfoged. Folketingsmand for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 21. November 1855 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født 18. April 1812 i Stege, Søn af senere Amtsforvalter og Godsinspektør i Ods herred, Etatsraad Jens Petersen; blev Student fra Frederiksborg 1830, juridisk Kandidat 1835, Volontør ved Københavns Politiretten 1836, Kopist i Politiretten 1838, Fuldmægtig 1841, Politiasistent 1843, Byfoged og Byskriver i Nibe samt Herredsfoged og Skriver i Hornum Herred 1849 og endelig Birkedommer og Skriver i Amager Birk 1861, til han 1877 tog sin Afsked.

Da Godsejer R. Westenholz kort efter sit Valg til Folketingsmand for Nibe-Kredsen 1855 trak sig tilbage, opstilledes Wilhelm Petersen sammen med Sognefogden fra Aarup, den senere Folketingsmand P. Christiansen, ved Suppleringsvalget og fik 144 Stemmer mod Christiansens 41. Wilhelm Petersen stillede sig ikke senere. Han var Formand for Limfjordsfiskeri-Kommissionen af 1860.

Han døde 23. Maj 1880 i København.

Kancelliraad 1852. R. 1860. Justitsraad 1866. Etatsraad 1877.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Petersen, Jeppe Findanus, 1818-1900, Urmager. Folketingsmand for Bornholms Amts 1. Valgkreds (Rønne) 19. September 1851 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 17. Februar 1818 paa Munkegaard

ved Aakirkeby som Dattersøn af Gaard-ejer, Løjtnant Peder Marcussen Munch og Adoptivsøn af sin Stedfader, Avlsbruger

H. P. Petersen i Neksø, var efter sin Konfirmation et halvt Aar paa et Kontor i Rønne, men lærte 1833 -39 Urmageriet i samme By, blev Svend 1839 og fik Borger-skab som Urmager i Rønne 1847, hvor han fik en stor Forretning, der ogsaa havde Eksport til fremmede

Lande. Han opgav den 1857 og blev Gaard-ejer i Neksø indtil 1867, da han flyttede til København. 1849 valgtes han til borgerlig Revisor i Rønne.

Findanus Petersen var Sergeant i Det bornholmske Artilleri 1842-51, Borgerrepræsentant i Neksø 1862-67, deraf flere Aar Formand, og paa samme Tid Medlem af Bornholms Amtsraad.

Rønne-Kredsens første Folketingsmand, Toldkasserer H. F. I. Heggelund, nedlagde allerede 1851 sit Mandat, og ved det paafølgende Suppleringsvalg sejrede Findanus Petersen overlegent og genvalgtes her, ofte ved Kaaring, til han 1858 trak sig tilbage efter at være flyttet til Neksø. Han søgte forgæves Valg til Landstinget i 9. Kreds som Bondevennernes Kandidat 1863, samt 1869 ved Valg til Folketinget i Bælum-Kredsen. Han sluttede sig nærmest til Tscherning.

Han døde 6. Marts 1900.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 1936, S. 133.

Petersen, Johannes, 1812-1901, Skolelærer. Folketingsmand for Færøerne 7. Juni 1864 - 23. Juli 1866. — Venstre.

Født 26. September 1812 i Vaag i den færøske Øgruppe, Søn af Kongsbonde Peter Eli- asen, deltog i Hjemmets sædvanlige Sysler, Jordbrug og Fiskeri, indtil han 1834 kom i Huset hos Sognepræst Kaarsberg paa Nordøerne for at forberede sig til Lærergerningen. 1837 kom han paa Jonstrup, tog Eksamen 1840 og ansattes som Lærer ved Skolen i Næs paa Østerø. Da Skolen op- hævdedes 1854, blev hans Lærergerning fore- løbig afsluttet, men da Skolen genoprettedes

1871, fortsatte han som Lærer til 1894. Desuden var han Degn i Næs 1840-88.

Fra 1854 drev han en lille Købmandshandel samme Steds. Johannes Petersen var Medlem af Lagtinget 1855-58 og 1863-90 og øvede en Række Aar en betydelig Indflydelse.

Ved Folketingsvalget paa Færøerne 1864 lykkedes det ham at fortrænge Højres Folketingsmand siden 1858, Sysselmand H. C.

Müller, med 140 Stemmer mod 105, men ved Valget til Rigsraadets Folketing Aaret efter gik O. P. Efferse af med Sejren, og Johannes Petersen stillede sig ikke ved det næste Rigsdagsvalg eller senere. Han stemte for den reviderede Grundlov.

Han døde 11. Oktober 1901.

DM. 1883.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Petersen, Niels, 1858-1933, Overretssagfører. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Frederiksborg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Frederiksborg Amtskreds 26. April 1920 - 24. April 1929. — Det radikale Venstre.

Født 13. Juli 1858 i Lumbaas ved Nykøbing S., Søn af Gaardejer Lars Pedersen, blev Student 1877, cand. jur. 1883, Overretssagfører i København 1887 og udenrigspolitisk Medarbejder ved »Politiken« fra dens Stiftelse 1884 til 1921.

Niels Petersen var Næstformand i Dansk Fredsforening 1895-1910 og derefter dens Formand til 1929, Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1908-17, dens Formand 1908-09, Redaktør af »Fredsbladet« siden 1910, Medlem af Kommissionen af 1912 til Forberedelse af Danmarks Deltagelse i Haager

Freds-konferencen samt af Overfredningsnævnet. Desuden var han Forfatter af flere udenrigspolitiske Smaaskrifter.

Ved Folketingsvalgene 1909 og 10 stillede han sig i Frederiksværk mod Højres Folketingsmand, Oberstløjtnant Parkov, som han først 1913 besejrede, hvorefter Niels Petersen genvalgte her, til han 1929 trak sig tilbage; han var i sin Rigsdagsperiode blandt andet Medlem af Militærkommissionen af 1919 og af Kommissionen til Organisationen af Udenrigsministeriet.

Han døde 11. Marts 1933 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1932.

Petersen, Nicolai Wilhelm, 1817-95, Grosserer, Etatsraad. Landstingsmand for 6. Kreds 18. Oktober 1866 - 19. September 1894. — Højre.

Født 6. Marts 1817 i København, Søn af Købmand Peter Petersen, der ti Aar efter flyttede sin Forretning til Odense; i Begyndelsen af Fyrreerne overtoges den af Sønnen, som i Mellemtiden havde lært Handelen i København. Han var Grosserer i Odense til 1875. Han var desuden i en Aar-række Formand for Fyns Stifts Sparekasses Repræsentantskab, for Fynske Købstæders Brandforsikring for rørlig Ejendom, som han var Medstifter af, for Købstædernes almindelige Brandforsikring samt Repræsentant i Direktionen for Fyens Diskontokasse.

N. W. Petersen var Medlem af Odense Byraad 1846-82, deraf Formand 1848-68, gennemførte Opførelsen af Vandværk og Gasværk i Odense som en af de første Byer i Danmark samt Anlæg af en Sukkerfabrik.

Ved Landstingsvalget i Efteraaret 1866 valgtes han i 6. Kreds, som genvalgte ham til 1894, da han trak sig tilbage. Han var tillige Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 i Aarene 1856-63.

Han døde 6. Maj 1895.

R. 1853. DM. 1861. Etatsraad 1872. K² 1892.

Bricka I. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ill. Tid. 1887, Nr. 23.

Petersen, Peter, 1821-62, Landinspektør. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 14. Juni 1861 - 1. August 1862. — Nærmest konservativ.

Født 8. Juli 1821 i Nørre Bjert, Søn af Gaardejer Peter Olsen; arbejdede i Fødegaarden indtil 1845, da han begyndte at tage Undervisning i Kolding og underkastede sig den almindelige Forberedelseseksamen. 1856 blev han Landmaaler og 1858 Landinspektør. 1859 ægtede han sin Broders Enke og blev saaledes Ejer af Fødegaarden.

Ved Folketingsvalget 1861 kaarede Kolding-Kredsens P. Petersen, der vel var konservativ, men ikke uden demokratiske Paa-virkninger. Han døde imidlertid et Aar efter og fik saaledes ikke megen Lejlighed til at gøre sig gældende i Rigsdagen. Han sluttede sig til De uafhængige.

Han døde 1. August 1862.

Philipsen, Gustav, 1853-1925, Boghandler, Raadmand. Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 5. April 1898 - 16. Juni 1903. — Venstrereformpartiet.

Født 27. Oktober 1853 i København, Søn af Forlagsboghandler Philip Gerson Philipsen; blev Student fra Metropolitanskolen 1871, cand. jur. 1875, Sagførerfuldmægtig og Volontør i Justitsministeriet de to følgende Aar, men indtraadte ved Faderens Død 1877 som Prokurist i dennes Forretning og var 1880-95 sammen

med en yngre Bror Ejer af Forlaget, hvorefter det overgik til Det nordiske Forlag, i hvis Bestyrelse han var Formand fra 1896 til 1903, hvor det sammensluttedes med Gyldendal. Ogsaa her blev han Medlem af Bestyrelsen, fra 1919 Formand.

Gustav Philipsen var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1893-1904, derefter Raadmand i Magistratens 4. Afdeling, Formand for Arbejdsraadet 1901-10, for Arbejderforsikringsraadet siden 1910 og for Dansk Forening for Socialpolitik, Dommer i Den faste Voldgiftsret 1901-19, Medstifter af Forening for Boghaandværk 1888, dens Formand siden 1922 samt Medlem af Bestyrel-

serne for Det danske Kunstindustrimuseum og Foreningen Fransk Kunst og for Mødrehjælpen. Han udgav 1923 en Slags Selvbio-grafi under Titlen »Af min Urtegaard«.

Ved Folketingsvalgene 1887, 1890, 1892 og 1895 stillede han sig forgæves i Københavns 4. Kreds mod Professor H. W. Scharling; ved sidstnævnte Valg manglede der kun 26 Stemmer i, at Philipsen havde sejret, og han opnaaede da ogsaa Valg 1898 og 1901, men faldt 1903 for L. V. Birch. Han lod sig ikke siden opstille. Han var bl. a. Medlem af Statsbanekommissionen af 1898 og af Finansudvalget 1901-03. Han var Medlem af Bestyrelsen for Den liberale Vælgerforening fra 1886 og sluttede sig til Det radikale Venstre ved Brudet 1905.

Han døde 3. Februar 1925.

K² 1923.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1901. Blaa Bog 1924.

Philipsen, Hans Peter, 1859-1925, Fabrikant. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 23. Marts 1859 i Ullerup Vest for Sønderborg, Søn af Skovfoged Christen Philipsen; flyttede til Danmark 1876, gik paa Vinding Højskole og var ved Landvæsenet indtil 1880, lærte Mejerivæsen paa Ladelund Landbrugsskole, hvis Mejeri han blev Bestyrer for, var Fællesmejerist og Gaardforpagter i Oustrup ved Varde fra 1883, Bestyrer for Mejeriet Kildevæld ved Tavlov mellem Kolding og Fredericia siden 1885, teknisk Mejerikon-sulent ved Firmaet H. C. Petersen & Co. i København 1889 og nedsatte sig 1892 som Maskinfabrikant navnlig af Mejerimaskiner, i Slagelse, hvorfra han senere oprettede Filialer i Rønne og Rudkøbing.

H. P. Philipsen var Medstifter af Dansk Mejeristforening og dens Formand 1887-91, Medlem af Slagelse Byraad 1897-1909, af Sorø Amts Overskatteraad 1903-12 samt af Bestyrelserne for Sorø Amts Mejeristfor-

ening 1895-1901, for Sønderjyds Forening 1895-1921, for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse i Sorø Amt 1902-17 og for Sorø Amts Rekykforp.

Ved Folketingsvalget 1910 valgtes han i Nykøbing F., men trak sig allerede tilbage ved næste Valg; 1918 søgte han forgæves Valg i Fredericia. Han var siden 1910 Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende Invaliditets- og Alderdomsforsikring.

Han døde 13. Januar 1925 i Slagelse.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1924.

Philipsen, Morits, Carl Teodor, 1814-77, Proprietær. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 1. December 1854-14. Juni 1855 samt Landstingsmand for 2. Kreds 23. Juni 1866-1. Oktober 1874. — Konservativ.

Født 13. Juli 1814 i København, Søn af Silke- og Klædehandler Aron Philipsen; gik i Kristianshavns Borgerdydskole indtil 1831, studerede det følgende Aar Landvæsen paa Frederikslund ved Sorø og paa Mariendal ved Eckernfælde 1832-37, hvorefter

han købte Højagergaard ved Slangerup, som han ejede til 1867. Desuden var han i en Aarrække Landvæsenkommissær, Repræsentant i Sjællands Stifts Brandassuranceforening, Direktør for Frederiksborg Amts Spare- og Laanekasse og til sin Død Branddirektør i Frederiksborg Amt.

Morits Philipsen var Fattigkommissær og Skolepatron i Slangerup fra 1838, Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-50 og 1856-58, deraf en Tid Formand, Medlem af Frederiksborg Amtsraad 1854-55 og 1856-68 samt Formand for Frederiksborg Amts Landboforening 1856-66.

Ved Folketingsvalget 1854 kaaredes han i Hillerød-Kredsen, søgte 1864 forgæves Valg til Rigsraadets Folketing i Frederikssund, men valgtes til Rigsraadets Landsting 1864-66. Han valgtes endvidere til Rigsdagens Landsting i Juni 1866, genvalgtes i Oktober og sad til 1874.

Han døde 24. Januar 1877 i Hillerød.

R. 1866.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Pingel, Johan Victorinus, 1834-1919, Dr. phil. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 25. Juni 1884-20. April 1892. — Venstre.

Født 25. Februar 1834 i København, Søn af Geologen, senere Museumsinspektør Peter Christian Pingel; blev Student fra det v. Westenske Institut 1850, filologisk Kandidat 1858, virkede som Lærer ved sin gamle Skole 1854-64, blev Dr. phil. 1864, deltog 1865-69 i Ledelsen af Strandmøllens Papirfabrik, blev Adjunkt ved Metropolitanskolen 1871, Overlærer 1882, men fik Aaret efter sin Afsked med Pension efter en Konflikt med Højreministeriet. Han fortsatte sine geologiske Studier, var saaledes i 1888 en virksom Medstifter af Danmarks geologiske Undersøgelse.

Pingel har desuden skrevet »Om Mangerne ved den lærde Skole«, 1878, »Nogle Bladartikler om politiske og filosofiske Emner«, 1880, »Et politisk Tilbageblik. Nogle Ord til Selvforsvar«, 1891, samt en Del Afhandlinger i »Studentersamfundets Smaaskrifter«. Han var Medstifter af Studentersamfundet 1882 og Formand for samme 1882-84, Medlem af Bestyrelsen for dets Arbejderundervisning 1883-90, Medstifter af Københavns liberale Vælgerforening 1883 og i dens Bestyrelse indtil 1891 samt Medlem af Kommissionen til Danmarks geologiske Undersøgelse til 1897.

Ved Folketingsvalget 1884 besejrede han Godsejer H. P. Ingerslev i Aarhus-Kredsen og genvalgtes, til han 1892 skuffet trak sig tilbage. Han havde i Begyndelsen tilhørt Folketingets Venstre og den Høruske Retning, nærmere sig senere Berg for tilsidst at slutte sig til Det forhandlende Venstre.

Han døde i København 18. Maj 1919.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. II, 1914. Rigsdagskalender 1887 og 90. Emmy Drachmann: Erindringer, 1925, S. 190-92. Victor Madsen: Victorinus Pingel, 1934. Blaa Bog 1919.

Pinstrup, Peder Pedersen, 1861-1934, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Kerteminde) 16. Juni 1903 - 25. Maj 1909, for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 20. Maj 1910 - 22. April 1918, for

Hjørring Amt 22. April 1918 - 21. April 1920, for Hjørring Amtskreds 26. April 1920 - 11. April 1924 samt 1. Juli 1924 - 16. November 1932. —

Venstre-reformpartiet, senere Venstre.

Født 14. December 1861 paa Godensgaard ved Nibe, Søn af Gaardejer Peder Pe-

dersen; gik i Nibe Realskole til 1875, paa Sønderholm Højskole 1878-79, Faurbogaard Landbrugsskole 1883-84 og paa Askov Højskole 1886-87, lærte iøvrigt Landvæsen paa sin Fødegaard, som han 1896 blev Ejer af efter i Mellemtiden at have drevet en Gaard i Binderup ved Nibe 1888-1896. Han var desuden Tiendekommissær fra 1905.

P. P. Pinstrup var Medlem af Voller Sogneraad fra 1897, Formand for den lokale Foredragsforening, Bogsamlingen og Forsamlingshuset, for Nibekredsens Venstre-forening 1890, for Aalborg Amts Landboforening 1902-23 og for Foreningen af jydsk Landboforeninger 1918-30, hvor han i Forvejen havde siddet i Bestyrelsen siden 1904 og været Næstformand fra 1913. Han var tillige Formand for Husmandsudvalg og Udvalg for Kursusunderstøttelser, Repræsentant i Agrarforeningen 1893-1902, Formand for Bestyrelsen for Nibe og Oplands Bank siden 1910, for De samvirkende danske Landboforeninger 1919-32 samt Præsident for Landbrugsraadet 1919-33.

Ved Folketingsvalget 1901 stillede han sig forgæves i Bælum-Kredsen, men i 1903 valgtes han i Kerteminde-Kredsen og genvalgtes her 1905. I 1909 søgte han Valg i Nørresundby-Kredsen, men Jensen-Sønderup sejrede med 70 Stemmers Overvægt. I 1910 valgtes Pinstrup i Sæby-Kredsen, og her blev han siddende til 1932, frasat et Par Maaneder i 1924. Han var blandt andet Medlem af Forsvarskommissionen af 1902, Lenskommissionen 1910, af Venstres Bestyrelse fra 1917, af Transportnævnet og Ernæringsraadet af 1917, af Hudenævnet og Militærkommissio-

nen af 1918, af Traktatkommissionen af 1919, af Finansudvalget 1920-24 og af Næringslovkommissionen af 1921, foruden at være Statsrevisor fra 1927 og 1. Viceformand i Folketinget 1926-28.

Han døde 30. Juni 1934.

R. 1908. DM. 1922.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Tillæget. Medlemmerne af Folketinget 1903-06 og 10-14. Blaa Bog 1934.

Piper, Emil Georg, 1856-1928, Proprietær. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Lyngby) 5. April 1898 - 3. April 1901 og 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906 samt Landstingsmand for 2. Kreds 21. September 1906 - 18. Februar 1928.

— Højre, Det konservative Folkeparti.

Født 13. Januar 1856 i København, Søn af Bagermester Gotlieb Ludvig Vilhelm Piper; gik i Haderslev Læreres Skole 1866-71, derefter paa Tune Landbrugsskole, blev 1876 Ejer af Faderens Gaard Holmegaard i

Virum og købte 1883 desuden Hummeltofte paa samme Egn; fra 1894 var han tillige Landvæsens- og Tiendeafløsningskommissær.

Piper var Medlem af Lyngby Sogneraad 1886-1913, Formand siden 1892, Medlem af Amsraadet for gl. Københavns Amt 1892-1922, af Epidemikkommissionen fra 1887, af Bestyrelserne for Lyngby Arbejderforening 1888-1908 (Formand 1890-1900) og for Københavns Amts Landboforening 1894-97, Medlem af Eksportudvalget til Udførsel af slagtede Kreaturer 1893-94 samt af Vandafledningskommissionen for København og Omegn.

Ved Folketingsvalget 1898 afløste han Oberst Colding i Lyngby-Kredsen, men faldt 1901 for Forretningsfører Wilmann, besejrede ham 1903, men faldt paany 1906, hvorefter han opnaaede Valg i 2. Landstingskreds, der genvalgte ham til hans Død. 1908 afløste han A. Hage som Formand for Højre i Landstinget og for Partiets Repræsentantskab. Ved Dannelsen af Det konservative Folkeparti efter Vedtagelsen af Grundloven 1915 var Piper en af de ledende Mænd, han

valgtes til Partiets Formand 1916 og blev i denne Stilling til sin Død. Desuden var han en af Landstingets Sekretærer 1907-09, og Formand for Landstingets Finansudvalg 1910-14, 2. Viceformand i Tinget fra 1917. Medlem af Rigsretten 1913 og af Medicinalkommissionen af 1908.

Der er rejst en Mindesten med Portrætrelief af ham ved Sorgenfri.

Han døde 18. Februar 1928.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-03. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog 1927. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 22-2-1928, Tidenden Sp. 753-754.

Pjetursson, Brynjolfur, 1810-51, Departementsdirektør. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 15. April 1810 paa Vidivellir i Skagafjorden paa Island, Søn af Provst Pjetur Pjetursson; blev Student fra Bessastad Skole 1828, hvorefter han rejste til København for at studere ved Universitetet og tog juridisk Embedseksamen 1837. Han blev Volontør i Rentekammerets islandske Departement 1839, udnævntes 1844 til Sysselemand i Skaptafell Sysselemand paa Island, men tiltraadte aldrig dette Embede, idet han forinden konstitueredes som Fuldmægtig i Rentekammerets danske Sekretariat, Aaret efter med fast Ansættelse, til han 1848 valgtes til Direktør for Det islandske Departement, en Stilling han beklædte til sin Død.

Pjetursson var Sekretær i Det islandske Selskab 1838-39 samt Medstifter af Nordisk Litteratursamfund 1847.

Efter Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 udpegedes han med fire andre til at repræsentere Island blandt de kongevalgte Medlemmer af Forsamlingen. Pjetursson, der her sluttede sig til højre Centrum, var en af Rigsforsamlingens Sekretærer og Medlem af Grundlovsudvalget.

Han døde 18. Oktober 1851 paa St. Hans Hospital ved Roskilde.

Kammerassessor 1847. Justitsraad 1848.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Plesner, Henning Christoffer, 1833-1915, Proprietær, Justitsraad. Folketingsmand for

Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 28. Juni 1887 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 25. Juni 1833

paa Hovedgaarden Langeslund Nordvest for Nørresundby, Søn af Proprietær, senere Stænderdeputeret

Arent Plesner; tog 1848 almindelig Forberedelseksamen og skulde derefter have taget dansk-juridisk Eksamen, men blev samme Aar hjemkaldt

for at medvirke ved Gaardens Drift, overtog den 1860, men delte den 1899 mellem sine to Sønner, idet han dog forbeholdt sig fast Bolig paa Langeslund.

Henning Plesner var Medlem af Sogneraadet 1863-70 og 1886-87, 1865-70 dets Formand, Medstifter af og Formand for Sogneraadetsforeningen for Han Herrederne 1868-70, Vurderingsmand ved Udlaan af Umyndiges Midler 1869-81 og 1884-87, Medlem af Bestyrelserne for Fjerritslev Sparekasse indtil 1877, for Aalborg og Hjørring Amters Brandforsikring fra 1891, siden 1899 Formand, og for Plejehjems-Foreningen for Aalborg Stifts østlige Del indtil 1909, senere Formand. Fremdeles var han Stifter af et Plantningsselskab i Skræm Sogn, Delegeret ved Landmandsbankens Afdeling i Aalborg 1873-90 og Medstifter af et Apotek i Brovst 1876, han afgav 1883 Grund til Opførelse af en Kirke i Sognet og senere var han Formand for dens Bestyrelse, han var Medlem af Udvalget for Havneanlæg i Hirtshals samt Repræsentant fra 1893 for Aagrarsforeningen og 1895-1906 for dens jydsk Afdeling.

Han valgtes 1887 ved et Suppleringsvalg i Aalborg-Kredsen til Folketingsmand, Sagfører J. K. Larsens Efterfølger, genvalgtes 1890, men faldt 1892 for Højremanden Ludvig Bramsen og lod sig ikke siden opstille. Han sluttede sig til Det forhandlende Venstre.

Han døde 2. Marts 1915.

Justitsraad 1883.

Rigsdagskalender 1887 og 90.

Ploug, Carl Parmo, 1813-94, Redaktør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 2. Distrikt (Kolding) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand

for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 8. September 1854 - 14. Juni 1858 samt Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni

1859 - 18. Oktober 1866 og for 1. Kreds 18. Oktober 1866 - 30. September 1890. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 29. Oktober 1813 i Kolding, Søn af Adjunkt, senere Overlærer Christian Frederik Ploug; blev Student fra Kolding 1829, begyndte at studere

Filologi, senere Historie og boede 1833-36 paa Regensen. Han maatte efter Faderens Død 1837 tjene til Livets Ophold ved Manuduktion samt ved Oversættelsesarbejde, til han 1841 blev Orla Lehmanns Efterfølger som Redaktør af Dagbladet »Fædrelandet«, som han ledede til 1881. Han skabte en Række Studenterkomedier »Atellaner«, en Forløber for Hostrup's Komedier, og udgav flere Digtsamlinger.

Carl Ploug var Medstifter af og en Tid Formand for Akademisk Læseforening 1839 samt af Studentersamfundet 1840, af Skandinavisk Samfund 1843 og en af Lederne af de kendte Studentertog til Uppsala 1843 og 56, ligesom han fik Sæde i Bestyrelserne for Det Holbergske Samfund fra 1844, for Dansk Forening 1854. Til Aaret før sin Død stod han som Leder af Højres Arbejder- og Vælgerforening, hvortil han valgtes 1883.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i sin Fødeby Kolding. I 1852 søgte han forgæves Valg til Folketinget i Svendborg, valgtes sammesteds to Aar senere ved et Suppleringsvalg, genvælgtes de to følgende Valg ved Kaaring, men trak sig 1858 tilbage. Han kom 1859 ind i Landstinget for 6. Kreds, fra 1866 til 1890 for 1. Kreds. Han var Næstformand i Landstinget 1884-90 og bl. a. Tilsynsførende ved Rigsdagens Bibliotek 1866-90. Han var tillige Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66.

Han døde 27. Oktober 1894 i København. Hans Buste findes udenfor Studenterforeningen og et Portrætrelief i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

Grundlovsmedaillen i Guld 1855. R. 1872. DM. 1874. Dr. phil. h. c. 1877. K² 1888.

Bricka I og II. Biografisk Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Topsøe: Politiske Portrætsstudier, 1878. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Se iverigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III Bd., 1917, S. 553-54.

Ploeyn, Christian, 1803-67, Amtmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Færøerne 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. Konservativ.

Født 12. Januar 1803 i København, Søn af Legationsraad Frederik Adeler Ploeyn; blev Student fra Metropolitanskolen 1821, cand. jur. 1826, Volontør i Rentekammeret Aaret efter, Kopist 1828, Landfoged paa Færøerne 1830, Amtmand og Kommandant sammesteds 1837, forflyttedes 1848 til Vejle, men ombyttede samme Aar dette Embede med Amtmandsposten i Holbæk til Fordel for Orla Lehmann. Her blev han til sin Død.

C. Ploeyn var desuden Medlem af Kommissionen om Det færøske Handelskompagnis Ophævelse 1840 og kongevalgt Deputeret til Stænderforsamlingen i Roskilde 1848. Han blev endvidere kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, men søgte forgæves Valg til Folketinget i Holbæk 1849 og 61 samt i Ruds Vedby 1858.

Han døde 9. Juni 1867.

R. 1845. Kammerherre 1850. DM. 1858. K. 1867.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922.

Poulsen, Christian, 1829-1912, Gaardejer, Sognefoged. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Søndersø) 14. November 1873 - 25. April 1876. — Højre.

Født 10. August 1829 i Spødsbjerg i Ubberud Sogn Vest for Odense, Søn af Gaardejer Poul Christiansen; oplærtes ved Landbruget og overtog ved Faderens Død 1847 sin Fødegård, 70 Tdr. Land, og ejede den til 1901, da han overlod den til sin ældste Søn. Han var tillige Sognefoged 1856-1909.

C. Poulsen var Sogneforstander og Skole-

patron 1856-61 og Formand for Sogneraadet 1868-73, samt paany 1880-91. Han var Repræsentant i Fyens Stifts Sparekasse fra 1877 til sin Død, Formand for Uubberud Mejeris Bestyrelse i 11 Aar og endvidere Formand for et Udvalg til at bedømme Husmandslodders Dyrkning i Odense Amt.

Ved Folketingsvalget 1873 opstilledes han i Sønder sø, den senere Otterup-Kreds, mod dennes Venstre-Folketingsmand, Lars Andersen, Seerup, der fik 532 Stemmer mod Poulsens 906, men 1876 trak han sig tilbage, og Venstre tilbageerobrede Kredsen. C. Poulsen hørte oprindeligt til Mellempartiet, senere til Højre, og var Formand for Kredsens Højre-Vælgerforening.

Han døde 28. Januar 1912.

DM. 1881. FM. i Sølv 1909.

Pennetegninger 1875.

Poulsen, Christian Marinus, 1818-85, Dr. phil., Embedsmand. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Strandby Kro) 4. December 1849 - 26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 14. Marts 1818 i Aalborg, Søn af Lærer og Kordegn Hans Poulsen, blev 1832 Lærling paa Han Herredernes Apotek, seks Aar efter cand. pharm. med Udmærkelse, Assistent ved Det akademiske Laboratorium i Kiel 1838-42, gjorde en Studierejse til Norge 1841, til Tyskland, Frankrig og Italien i Aarene 1843-45, tog

herunder Doktorgraden i Heidelberg. Han blev Lærer ved Rødding Højskole 1845, men Regeringen udpegede ham Aaret efter til Fabrikkontrollør for Hertugdømmerne, indtil 1848 med Bolig i Altona. 1854 blev han Regeringens Generalbefuldægtigede i Det slesvigske Jernbaneselskab, til dette 1867

overgik til Staten, og samme Stilling indtog han i Det dansk-engelske Gaskompagni. Fra 1862 var han Ejer af Linæ Vesterskov ved Silkeborg, hvor han foretog værdifulde Forsøgsplantninger.

C. M. Poulsen var Medlem af Krigsskades-Erstatningskomiteen 1850, af Stutterikommissionen 1851, konstitueret kongelig Kommitteret under Generaltolddirektoratet 1851-54, Medlem af Landhusholdningsselskabets Handelskommission 1852 samt af Bestyrelsen for Dampskibsselskabet for Slesvigs Vestkyst fra 1855.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han forgæves Valg i Bælum mod tre Modkandidater, men kaaredes ved de to første Folketingsvalg i Strandby Kro, den senere Esbjerg Kreds, hvorpaa han trak sig tilbage; han fik desuden 1858-63 Sæde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, valgt af den slesvigske Stænderforsamling ved et Suppleringsvalg.

Han døde 20. April 1885 i Nærheden af Silkeborg.

R. 1851. Justitsraad 1854.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Poulsen, Niels, 1814-1900, Gaardejer. Landstingsmand for 10. Kreds 20. Juni 1859 - 1. Oktober 1870. — Venstre.

Født 13. Marts 1814 i Røgen i Gl. Skanderborg Amt, Søn af Fæstegaardmand og Sognefoged Poul Nielsen. Han overtog Gaarden i Fæste 1840, købte den 1852 og drev den indtil 1875. Da der arbejdedes med Tanken om at rejse en Højskole i Røgen, var det Niels Poulsen, der gik i Spidsen og fik Sagen gennemført. Han var Distriktskommisær i Winthers Brandforsikring for rørlig Ejendomme 1852-55 og Medstifter af Sparekassen for Frijsenborg Birk 1866 samt Bestyrer af samme indtil 1887.

Poulsen var Sognefoged og Lægdsmand 1840-59, Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-53 og af Sogneraadet 1871-76, og For-

mand for samme fra 1874, Medlem af Skanderborg Amtsraad 1856-65, Forligsmægler i Tyendesager 1855-71 og i en Aarrække Formand for Jordboniteringsmændene.

Ved Landstingsvalget 1859 valgtes han i 10. Kreds, genvalgtes ved de to Grundlovvalg i 1866, men trak sig 1870 tilbage. Han stemte imod den gennemsete Grundlov.

Han døde 10. December 1900 og blev begravet paa Røgen Kirkegaard, hvor man Aaret efter rejste en Mindesten for ham.

N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Højskolebladet 1901, Sp. 615-18.

Povelsen, Povel, 1791-1850, Amtsforvalter. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 4. December 1849 - 14. April 1850. — Venstre.

Født 26. April 1791 i Sorø, Søn af Købmand Peder Christian Povelsen, blev 1809 Student, 1814 cand. jur., kort forinden Volontør i Rentekammerets Forst- og Jagtkontor og samme Aar Kopist, 1817 Fuldmægtig i Revisionskontoret, 1828 Revisor og Kontorchef her, 1840-45 Kommitteret ved Rentekammerets danske Revisionsvæsen og Amtsforvalter i Roskilde 1849; men han var da allerede syg og døde Aaret efter.

P. Povelsen var Medlem af Matrikelkomiteen 1840-48, af Københavns Amtsraad 1842-44, Formand for Frederiksberg Sogneforstanderskab 1842-43, Medstifter af og i Bestyrelserne for Københavns Amts Landkommunalforening 1843 og Bondevennernes Selskab 1846 samt en af Lederne for Hippodrommøderne.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves paa Frederiksberg mod den senere Konseilspræsident C. C. Hall, valgtes derimod med stort Stemmetal 1849 til Kalundborg-Samsø-Kredsens første Folketingsmand, men døde nogle Maaneder senere; han var ogsaa opstillet ved de første Valg i 2. Landstingskreds godt tre Uger efter Folketingsvalget, men opnaaede her kun 3 Stemmer.

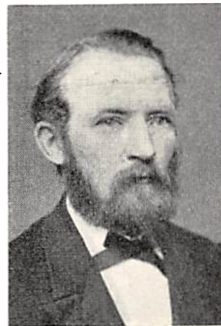
P. Povelsen naaede imidlertid ikke at deltage i Rigsdagens Forhandlinger; han døde allerede 14. April 1850.

Kammeraad 1829. Justitsraad 1840. Etatsraad 1841.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Povlsen, Anton Marinus, 1835-72, Lærer. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 4. Juni 1866-20. September 1872. — Venstre.

Født 10. April 1835 i Todbjerg ved Aarhus, Søn af Gaardejer Povl Jensen; tog Lærereksamen fra Jelling Seminarium 1858, var først Lærer ved Naskov Realskole, derefter Vikar for Sofus Høgsbro ved Rødding Højskole, Lærer ved Uldum Højskole 1861 og fra 1863 Kommune lærer i København. 1865 blev han Løjtnant ved det borgerlige Artilleri.

A. M. Povlsen, der blev gift med en Datter af Folketingsmand J. A. Hansen, sluttede sig til Oktoberforeningen, hvis Sekretær han var indtil 1870. Efter at have repræsenteret Hørningkredsens Rigsraadets Folketing fra 1865, valgtes han i 1866 til Rigsdagens Folketing, genvalgtes 1866 og 1869, men faldt 1872. Han fulgte som oftest sin Svigerfader i Afstemningerne, dog ikke i Grundlovssagen. 1870 sluttede han sig til Det forenede Venstre, men allerede samme Aar kom han i Strid med dets Ledere, hvorfor J. A. Hansen i 1872 hjalp med til at fortrænge ham fra hans Kreds. Skuffelsen over det lidte Nederlag fremkaldte Sindssyge hos Povlsen, og han døde et Par Maaneder senere. Povlsen var desuden Medlem af Rigsraadets Folketing i Randers 3. 1865-66.

Han døde i København 5. December 1872.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger 1870.

Povlsen, Thorvald Valdemar, 1868-1942, Sognepræst, Kirkeminister. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Hornslet) 20. Maj 1910-22. April 1918, for Randers Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Randers Amtskreds 26. April 1920-22. Oktober 1935. — Det radikale Venstre.

Født 22. August 1868 i Skaade ved Aarhus, Søn af Lærer Bent Kystrup Povlsen; blev Student 1886 fra Aarhus, Stenografassistent i Rigsdagen 1888-93 og cand. theol. 1894. Han var Højskolelærer i Dalbynder ved Randers det følgende Aar og Medforstander ved Elev

Højskole 1895-98, hvorefter han blev Sognepræst for Elsted-Elev Menigheder til 1906 og for Hvilsager-Lime fra 1906. Han nedlagde dette Embede, da han 1916 blev Kirkeminister.

Th. Povlsen var Medlem af Hvilsager-Lime Sogneraad i en Aarrække samt af Fællesledelsen for Hjælpekasserne i Randers Amt og Formand for Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig forgæves i Hornslet-Kredsen mod Amtsforvalter N. P. Jensen, men sejrede Aarefter

over den senere Folketingsmand i Aars J. P. Lillelund og genvalgte til han 1935 trak sig tilbage. Han afløste 28. April 1916 Keiser-Nielsen som Kirkeminister, idet Kultusministeriet da deltes, og Keiser-Nielsen fortsatte som Undervisningsminister. Th. Povlsen fik blandt andet gennemført tre Præstelønningslove og en særlig Kollatslov. Povlsen blev Formand for Rigsdagsgruppen, da Ministeriet dannedes i 1913, han var Viceformand i Folketinget 1913-16 og 1928-35, Medlem af Finansudvalget 1914-16 og 1929-35, af Arbejderforsikringsrådet 1915-16 og af Rigsdagens Grønlandsudvalg.

Han døde i Holte 5. December 1942.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Blaa Bog 1942. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14.

Puggaard, Hans, 1788-1866, Grosserer, Etatsraad. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 1. December 1854 - 14. Juni 1858 og 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Højre.

Født 3. September 1788 i København, Søn af Underkantor Thomas Puggaard; gik en Tid i det v. Westenske Institut, blev kort efter Aarhundredskiftet Skriver hos en Dispaichør, Kopist ved Frederiksværk Administrationskontor 1809-13, i hvilket Tidsrum han under forskellige Sendelser til Udlandet

udviklede sit Handelstalent og knyttede nyttige Forbindelser; desuden havde han 1810 taget Landmaalereksamen, nedsatte sig 1813 som Grosserer med en blandet Kommissionsforretning, optog 1832 Svogeren, den senere Folketingsmand Alfred Hage, i Forretningen og gjorde ham til Bestyrer for en Filial i Nakskov. Kornhandelen blev efterhaanden det overvejende, og den stadige Forbedring af Kornkvaliteten fik en stor Betydning for det danske Landbrugs Udvikling. Forholdet mellem de to Svogre og Kompagnoner blev efterhaanden noget spændt, og Puggaard trak sig efterhaanden ud af Firmaet, afviklede sine mange svenske Godskøb og købte Skovgaard ved Ordrup, der blev hans Sommerbolig, og hvor mange af Datidens betydelige Mænd samledes med Svigersønnen Orla Lehmann som Centrum. Puggaard stiftede 1853 et stort Legat til Fordel for trængende Børn i København.

Ved Folketingsvalgene 1854 og 55 kaaredes han i Ribe-Kredsen, faldt 1858 for Overlærer J. F. Kinch, men genvalgte næstfølgende Valg 1861. Ved Valgene til Rigsraadets Folketing 1864 fik han to Modkandidater, traadte tilbage inden Valghandlingen og søgte ikke Genvalg ved Folketingsvalget tre Maaneder senere. Derimod fik han samme Aar Sæde i Rigsraadets Landsting for 5. Kreds.

Han døde 8. April 1866 i København.

Etatsraad 1863.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. H. Lehmann: Hans Puggaard, 1888. C. C. Clausen: Vore store Mænd, 1897, S. 185-216.

Qvist, Johan Marius, 1804-75, Overauditor. Landstingsmand for 7. Kreds 28. August 1852 - September 1857. — Konservativ.

Født 1. Juli 1804 i Aalborg, Søn af Købmand senere Etatsraad Chr. Aug. Qvist: gik i Aalborg Latinskole, blev Student herfra 1821, cand. jur. 1826, Landvæsenskommissær samt 1829-45 Tiendekommissær for Aalborg Amts vestre Distrikt, Overkrigskommissær 1830, Auditor og Regnskabsfører ved 11. Infanteribataillon 1845, Over-

auditor 1851 og konstitueret Chef for 5. Udskrivningsdistrikt 1857. Han tog 1869 sin Afsked fra Hæren.

Qvist var Medlem af Borgerrepræsentationen fra 1839, en Tid Formand, borgerlig Raadmand i Aalborg siden 1847 samt Stænderdeputeret for Nørrejylland fra 1841 og gav som saadan Møde i Viborg 1842 og 44.

Ved Landstingsvalget 1849 stillede han sig forgæves i 7. Kreds, men tre Aar senere valgtes han ved et Suppleringsvalg, genvalgtes ved de ordinære Valg 1853 og 1855, men trak sig tilbage i September 1857, da han blev Udskrivningschef.

Han døde 17. September 1875 i Aalborg.

R. 1840. DM. 1856. Justitsraad 1858. Etatsraad 1869.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Qvistgaard, Hans Nikolaj, 1817-92, Gaard-ejer, Kammerraad. Folketingsmand for Hjørring Amts 4. Valgkreds (Vrejlev) 4. August 1852 - 26. Februar 1853 og for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 14. Juni 1858 - 12. Oktober 1866 samt Landstingsmand for 7. Kreds 15. Januar 1868 - 1. Oktober 1874. — Konservativ.

Født 14. September 1817 paa Hovedgaarden Nørgaard ved Skive, Søn af Proprietær Ivar Qvistgaard; var 1839-41 Avlsforvalter hos Balthazar Christensen paa Grøndal

ved København, blev 1843 Ejer af Tide- mandsholm Nordøst for Brønderslev, bort- byttede den 1858 med en Gaard paa Vester- bro i København, som han igen solgte 1885, men havde forinden i 1856 købt en mindre Gaard i Hjørring, som han drev indtil 1886. Desuden var han 1868-71 endnu engang Ejer af Tidemandsholm.

Qvistgaard var Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts Landboforening 1847-49, af Hjørring Amtsraad 1856-62, Landvæsen- kommissær 1859-71, Repræsentant i Hjørring Bank, 1860-66 i Landbygningernes almindelige Brandforsikring og 1876-84 i Køb- stædernes Brandforsikring samt Forligsmæg- ler 1874-88.

Han søgte forgæves Valg til Den grund-

lovgivende Rigsforsamling 1848 og ved det første Folketingsvalg henholdsvis i Hjørring Amts 4. Distrikt og Hjørring Amts 4. Valg- kreds (Vrejlev). Han blev valgt her ved det andet Folketingsvalg i 1852, men trak sig tilbage ved det tredje. I 1858 stillede han sig med Held i selve Hjørring-Kredsen, genvalgtes her 1861, 1864 og Juni 1866. Han blev ligeledes valgt til Medlem af Rigsraa- dets Folketing i samme Kreds 1864-66. Ende- lig valgtes han ved et Suppleringsvalg 1868 i 7. Landstingskreds, men trak sig tilbage ved Periodens Udløb. I 1879 stillede han sig mod Jungersen ved Folketingsvalget i sin gamle Kreds, men opnaaede ikke Valg.

Han døde 15. April 1892.

Kammerraad 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Raasløff, Waldemar Rudolf, 1815-83, Ge- neralløjtnant, Diplomat, Minister. Folketings- mand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 22. September 1869 - 9. Maj 1871. — Konservativ.

Født 6. November 1815 i Altona, Søn af Kaptajn løjtnant, Ind- rulleringschef Andre- as Raasløff; gik paa Sorø Akademi og si- den 1832 paa den mi- litære Højskole, indtil han 1838 blev Sekond- løjtnant i Artilleriet, 1840-41 Officer ved den franske Hær i Algier, derefter Pre- mierløjtnant og Adju- dant ved Tøjhusafde- lingen og 1848 Kaptajn, udmærkede sig i Krigen 1848-50, rejste 1851 til Nordame- rika som Civilingeniør, var medvirkende til, at Unionsregeringen 1855 gik med til Sundtoldens Afløsning og udnævntes til Løn herfor 1857 til Chargé d'Affaires og Gene- ralkonsul. Han blev 1859-61 Ministerresident i Washington, 1861-63 overordentlig Ges- sandt i Kina, fik 1866 Generalmajors Rang, og efter at have været Minister i Grev Frijs' Ministerium til 1870 drog han som uofficiel dansk Udsending til Paris. Han bosatte sig se- nere i Dresden, men overtog 1874 en ny Sen- delse til Østen for at ordne Store Nordiske Telegrafelskabs Forhold til Kina og Japan.

Den 29. September 1866 afløste han J. V. Neergaard som Krigsminister og 22. September 1869 O. F. Suenson som Marineminister i Ministeriet Frijs, gennemførte 1867 den nye Hærlov, hvorimod det ikke lykkedes ham at faa de fra dansk Side vedtagne Planer om Salg af De vestindiske Øer ratificerede i Amerika, hvor han opholdt sig i Vinteren 1868-69.

Han kaaredes 1869 til Folketingsmand i Helsingør, men de fejlslagne Salgsplaner var imidlertid medvirkende til, at han 19. April 1870 nedlagde sine Ministerportefeuiller og Aaret efter sit Folketingsmandat. Han var 1871 Formand for en Kommission om Helsingørs Havneforhold.

Han døde 14. Februar 1883 i Passy ved Paris.

R. 1841. DM. 1856. K. 1863. SK. 1868.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Pennetegninger 1870. Swalin. Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1866, Nr. 368. Breve til H. C. Andersen, 1877, S. 544-50. Nutiden, 1883, Nr. 336.

Raben, Julius, 1804-79, Greve, Embedsmand, Godsejer. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 12. September 1850 - 4. August 1852 og for Københavns 6. Valgkreds 4. August 1852 - 1. December 1854. — Konservativ.

Født 27. September 1804 paa Aalholm ved Nysted, Søn af Lensgreve Frederik Christian Raben; blev privat dimitteret som Student 1821, cand. jur. 1825, to Aar efter Volontør i Rentekammerets danske Sekretariat, hvor han derefter

var Auskultant 1829-48, rejste 1831 i Udlandet og var 1858-73 Ejer af Rydhavn Nordøst for Holstebro, men arvede derpaa ved sin ældre Broders Død 1875 Grevskabet Christiansholm.

Under Mærket G. V. pro Patria udsendte Raben 1857 et Flyveskrift med Titlen »En Analyse af den praktiske Skandinavismes Væsen og Betydning«. I 1864 sluttede han sig til Augustforeningen.

Ved de første Folketingsvalg 1849 stillede han sig forgæves i Saksøbing, men knap et

Aar efter kom han ved et Suppleringsvalg ind i Lyngby-Kredsen, hvor J. C. Drewsen var udtraadt. Ved de ordinære Valg to Aar efter valgtes han i Københavns 6. Kreds, hvor Overretssagfører Mourier havde trukket sig tilbage, genvalgtes ved Kaaring i Februar 1853, men bukkede ved Valget 1854 under for Professor A. Steen. I 1858 stillede han sig i samme Kreds mod Baron Blixen-Finecke, men uden Held. Heller ikke lykkedes det ham at komme ind i Rigsraadets Folketing i 1865, hvor han atter blev besejret af Professor Steen.

Han døde 2. Oktober 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Raben, Simon Peter, 1819-1907, Proprietær. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 4. Juni 1866 - 20. September 1872, Landstingsmand for 10. Kreds 15. December 1875 - 19. September 1894 samt kongevalgt Landstingsmand 24. Juli 1895 - 6. Februar 1907. — Højre.

Født 2. Oktober 1819 i Odense, Søn af Læreren Nis Christian Raben. Fra 1824 opdrages han af sin Moder, Gaardkone i Vonsild, styrede senere hendes Gaard paa 11 Tønder Hartkorn, som han købte 1845 og ejede til 1880. Han var Sandemand, paa een Gang Landvæsenskommissær og Meddommer i Straffesager 1856-67 og tog livlig Del i den sønderjyske Bevægelse, bl. a. i alle Skamlingsbankefesterne. Han var siden 1852 Sekretær (egl. Formand) for Skamlingsbankeselskabet og sørgede 1864 for Købet af Mindestenens enkelte Stykker og medvirkede til deres Genrejsning 1866.

Simon Raben var Medlem af Sognerepræsentationen 1845-67, Formand 1865-67 og 1874-79, og Suppleant i Slesvigs Stænderforsamling 1853-64.

Ved Folketingsvalget i Juni 1866 kaaredes han i Vonsild-Kredsen, stemte for den reviderede Grundlov, kaaredes paany i Oktober og genvalgtes 1869, men faldt 1872 for en Venstremand og ligeledes Aaret efter. Ved et Suppleringsvalg 1875 fik han derpaa Sæde i Landstinget for 10. Kreds, genvalgtes

1878 og 86, søgte ikke Valg 1894, men fik Aaret efter Plads blandt de kongevalgte Landstingsmænd. Han sluttede sig i Begyndelsen til Centrum og Mellempartiet i Folketinget, men hørte senere til Højre. Han var Sekretær i Landstinget 1876-91.

Han døde 6. Februar 1907.

R. 1889.

Bricka I. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Pennetegninger 1870. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 6-2-1907, Tidenden Sp. 595-96.

Rambusch, Edvard Johan Carl, 1846-1934, Oberstløjtnant. Landstingsmand for 1. Kreds 2. Oktober 1903 - 11. Maj 1918. — Højre.

Født 7. Maj 1846 i Korsør, Søn af Stationsforstander Carl Georg Anton Rambusch; tog 1863 Realeksamen fra Domsolen i Slesvig, blev Telegrafist 1863, Officersaspirant 1864, Landmand 1864-68, derefter Rekrut ved 6. Bataillon og Underkorporal 1868, Korporal Aaret efter, Sekondløjtnant 1870 og Premierløjtnant i Ingeniørkorpset 1874. I Mellemtiden gik han paa Officersskolen, hvorfra han 1876 tog Eksamen, blev 1883 Kaptajn, det følgende Aar Chef for Telegrafkompagniet og gik i 1898 af med Oberstløjtnantsrang. Han gjorde et stort Arbejde i Hedeplantningssagen og var Medejer af Hedeplantagerne Lerkenfeldts Bjerge, Anders Kjeldsen med flere i Himmerland. I 1927 blev der i Lerkenfeldts Bjerge rejst ham et Mindesmærke.

Edvard Rambusch udførte en Række Forbedringer ved Hærens Telegraf- og Signalmateriel, ligesom han organiserede Ballon-, Kystsignal- og Udkigstjenesten og blandt andet forestod Opførelsen af Bagsværd- og Fortunforterne. Desuden forfattede han en Del militære Skrifter og har i »Vort Værn« 1885 givet en Fremstilling af Forsvarssagens Udviklingshistorie 1850-84. Han var bl. a. Medlem af Komiteen for Garderhøjfortet, Bestyrelsesmedlem for Den konservative Vælgerforening i 5. Kreds 1890-1919, Formand 1908-10, Æresmedlem af denne Forening og

ligeledes af Sønderjyds Forening for København og Omegn.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig forgæves i Københavns 10. Valgkreds, 1898 i 5. Kreds, men kom derpaa ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1903 ind i Landstinget, genvalgte 1906, 14 og 15 og trak sig tilbage i 1918. Han var Sekretær i Tinget 1903-07.

Han døde 3. Januar 1934 paa en Sørejse.

R. 1892. DM. 1916.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Paul Hennings: Slægten Rambusch, 1926. Blaa Bog 1933.

Rammeskov, Niels, 1823-93, Brændevinsbrænder. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1878 - 1. Oktober 1886. — Venstre.

Født 5. Januar 1823 i Middelfart, Søn af Gæstgiver Søren Jensen Rammeskov; blev 1847 Brændevinsbrænder og

Avlsbruger i sin Fødeby. 1883 afstod han Virksomheden til en Svigerson, men han havde allerede i 1874 købt en Gaard i Lunge-Gjelsted Sogn og beplantet 40 Tønder Land med Naaleskov.

Rammeskov var Borgerrepræsentant i Middelfart 1860-72, deraf flere Aar Formand, var Skattekommissær, Overformynder, 1848-50 Medlem af Indkvarteringskommissionen og 1855-67 af Havnekommissionen. Siden 1873 var han Forligsmægler.

Ved Landstingsvalget 1878 valgtes han til Landstingsmand i 6. Kreds. Han var moderat Venstremand, men støttede ved Suppleringsvalget 1882 i Middelfart-Kredsen Biskop Monrads Kandidatur og blev ikke genvalgt i 1886.

Han døde 25. Juni 1893 i Middelfart.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Randløv, Niels Ingvor Marius Rasmus Peter, 1859-1944, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906. — Venstre.

Født 5. Marts 1859 i Taaning, Søn af Gaardejer, fhv. Folketingsmand Peter Ju-

lius Randløv; var Elev paa Gedved Højskole, ejede 1888-1919 Taaning Østergaard og var fra 1913 tillige Redaktionssekretær og Bogholder i Skanderborg. 1933 flyttede han til en Søn, der var Lærer i Sædding ved Esbjerg.

R. P. Randløv var i seks Aar Medlem af Ovsted-Taaning Sogneraad, dets Formand i 3 Aar, samt Medlem af Skolekommissionen og af Skanderborg Menighedsraad, hvis Formand han senere blev. Han var som gammel flittig Medarbejder ved den 1936 stiftede Hjemstavnsaarbog: Østjydske Hjemstavn.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig forgæves i Skanderborg, 1901 i Bjerre, men valgtes derefter i Skanderborg 1903, hvor han atter faldt ved de følgende Valg i 1906 og 09; paa Rigsdagen stod han uden for Partierne, men i Valggruppe med det tidligere forhandlende Venstre.

Han døde 26. November 1944 i Esbjerg.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1903. Østjydske Hjemstavn II, 1937, S. 80-81. Erindringer i Østjydske Hjemstavn IV-VII Bd.

Randløv, Peter Julius, 1818-1900, Gaardmand. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 3. November 1818 i Vium ved Viborg, Søn af Lærer Rasmus Randløv; flyttede 1825 med Faderen til Taaning Vest for Skanderborg, hvor denne 1828 købte en Gaard. Peter Randløv styrede Gaarden 1838-43, købte den da og drev den indtil 1888, da han afstod den til sin Søn.

Peter Randløv var Sogneforstander 1848-53, Skolepatron i 3 Aar, Formand for Sogneraadet 1871-76, Jordboniteringsmand fra 1850 i ca. 30 Aar og Distriktskommisær i den Wintherske Brandforsikring 1858-86.

Da Folketingsmand, Gaardejer Rasmus Mathiassen, Emborg, 1855 trak sig tilbage fra Brædstrup-Kredsen, valgtes Randløv til hans Afløser, men da Matthiassen 1858 vendte tilbage, kaarede man ham paany, og Randløv opstilledes ikke siden.

Han døde 7. Januar 1900 i Taaning.

Barfod: Dansk Rigsdagkalender, 1856. Østjydske Hjemstavn X, 1945, S. 67.

Rasmusen, Poul Gundersen, 1869-1917, Overretssagfører. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 3. April 1901-29. Maj 1906 og Landstingsmand for 1. Kreds 20. September 1910-9. September 1917. — Højre. Det konservative Folkeparti.

Født 16. Marts 1869 i Korsør, Søn af Konsul Th. Rasmussen; blev Student fra Sorø Akademi 1888, cand. jur. 1895, Assistent i Finansministeriet de følgende tre Aar og Overretssagfører siden 1899. Som ung var han en Tid Medarbejder ved det konservative Blad »Avisen«.

Poul Rasmusen blev tidlig Medlem af Bestyrelsen for Den konservative Klub i København, senere dens Formand, Medlem af Københavns Borgerrepræsentation siden 1909 og i en Aarrække Medlem af Toldraadet, Arbejdsløshedsnævnet og det saakaldte Sygekasseudvalg.

Ved Folketingsvalget 1901 afløste han Randers-Borgmesteren, G. C. V. H. Stemann, som Højres Kandidat i Randers Bykreds, hvor Forretningsfører P. Knudsen i 1898 var blevet Folketingsmand. Det lykkedes Rasmusen at besejre P. Knudsen 1901 og holde Kredsen ved Valget 1903, men i 1906 maatte han vige for Redaktør M. Mortensen. 1909 og 10 var han Borgbjergs Modkandidat i Københavns 5. Valgkreds og opstilledes 1913 mod Marott i Odense, alle Gange uden Held. Rasmusen var i Mellemtiden kommet ind i Landstinget ved et Suppleringsvalg i 1. Kreds 1910 ved Professor H. Matzens Død, han genvælgtes 1914 og 15, men døde inden Periodens Udløb.

Han var en af Landstingets Sekretærer 1910-17, Medlem af Kommissionen af 1905

om Tyendelovgivningens Revision og af Ædruelighedskommissionen af 1914, ligesom han var aktiv Deltager i Grundlovsforhandlingerne, som førte til Forliget i 1915.

Poul Rasmusen var ogsaa virksom for Højres Omdannelse til Det konservative Folkeparti.

Han døde 9. September 1917 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901 og 03. Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog 1917. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen) 13-9-1917. Tidenden Sp. 2024.

Rasmussen, Anders Ole, f. 1859, Gaardejer. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Roskilde) 20. Juli 1904 - 29. Maj 1906 og for Københavns Amts 7. Valgkreds (Lejre) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. Landstingsmand for 2. Kreds 11. April 1924 - 30. September 1928. — Venstre.

Født 29. November 1859 i Gundsølle Nord for Roskilde, Søn af Gaardejer Rasmus Andersen; blev ligesom denne Gaardejer, men i den Vest for Fødebyen liggende By Taagerup.

Senere flyttede han til Østrup. Han var Landvæsenkommissær, Distriktsvurderingsmand for Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne siden 1902 og en Aarrække Vurderingsmand.

A. O. Rasmussen var Medlem af Aagerup-Kirkerup Sogneraad 1889-95 og 1900-10, Formand 1889-92 og 1900-10, Formand for Roskilde Amts Sogneraadforening 1902-05, Næstformand i Roskilde Amts Landboforening 1893-96 samt Amsraadsmedlem 1910-22.

Ved et Supperingsvalg 1904 i Roskilde efter Folketingsmand Rosleffs Død valgtes han med 1124 Stemmer mod den socialdemokratiske Tobakshandler Henrik Nielsens 1009, men ved næste Valg sejrede Henrik Nielsen. Han blev derefter opstillet i Lejre-Kredsen, besejrede De radikales nyvalgte Folketingsmand, Lærer K. J. Møller, men allerede ved næste Valg tog Niels Frederiksen Kredsen tilbage for De radikale, og Rasmussen opstilledes ikke mere til Folketinget; derimod

indtraadte han som Suppleant for Dr. Krag i Landstinget, da denne blev valgt til Folketinget 11. April 1924, og sad Valgperioden ud.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Rasmussen, Christian, 1858-1916, Forretningsfører. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 25. September 1896 - 20. November 1916. — Socialdemokratiet.

Født 13. Juni 1858 i Helsingør, Søn af Arbejdsmand Jørgen Rasmussen; uddannedes i Maskinsmedefaget hos Tvede i Helsingør, kom til København som Svend og besøgte Industriforeningens tekniske Skole, men vendte i Begyndelsen af Firserne tilbage til Helsingør, hvor han i 1894 overtog Ekspeditionen af Socialdemokraten her. Senere blev han Lokalredaktør af Bladet.

Chr. Rasmussen var Formand for Helsingørs socialdemokratiske Forening 1886-1907, for Byens Smede- og Maskinarbejderforening 1891-97 og for Socialdemokratiets Agitationsudvalg i 1. Distrikt fra 1898. Han var Medlem af Byraadet fra 1894, af Skolekommissionen, af Frederiksborg Amts Skoleraad, af Bankraadet for Helsingør og Omegns Bank, af Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforeninger og for Arbejdernes Fællesbageri i Helsingør, Næstformand i Helsingør-Hornbæk Banens Bestyrelse siden 1906 samt Medlem af Bestyrelserne for Opdragelsesanstalten Godhavn ved Tisvilde og for Optagelseshjemmet i Fredensborg.

Ved Folketingsvalget 1895 opstilledes han forgæves i sin Fødeby mod daværende Krigsminister C. A. F. Thomsen, der siden 1873 havde repræsenteret Kredsen. Thomsen døde imidlertid Aaret efter, og ved Suppleringsvalget sejrede Rasmussen med 19 Stemmer over Højres Kandidat og genvalgtes til sin Død. Han var Medlem af Jernbanekommissionen af 1904, af Kommissionen af 1908 om Værdistigningsafgift, af Statsbaneudvalget af 1911 og af Udvalget af 1913 til Undersøgelse af Fiskeriforholdene i Øresund samt en af Tingets Sekretærer 1901-06.

Han døde 20. November 1916 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1916. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 21-11-1916, Tidenden Sp. 1133.

Rasmussen, Christian, 1815-94, Sognefoged, Gaardejer, Folketingsmand for Svendborg Amts 5. Valgkreds (Sønderbroby) 14. Juni 1861 - 4. Juni 1866, Landstingsmand for 6. Kreds 23. Juni 1866 - 1. Oktober 1870 samt kongevalgt Medlem af Landstinget 12. December 1873 - 14. Oktober 1894. — Højre.

Født 29. Juni 1815 i Ryslinge, Svendborg Amt, Søn af Gaardejer Rasmus Hansen; oplærtes ved Landbrug og blev ved Giftermaal Ejer af en 72 Tønder Land stor Gaard i sin Fødeby 1840-83. Han var Sognefoged 1852-61, Jordboniteringsmand 1860-88 og 1886 Medstifter af Ryslinge Folkehøjskole.

Christian Rasmussen var Medlem af Sogneraadet 1850-58, af Repræsentantskabet for Fyns Stifts Sparekasse siden 1869 og tillige i en Aarrække Repræsentant i fynsk Brandforsikring og Kredsformand i Svendborg Amts landøkonomiske Selskab.

Ved Folketingsvalget 1861 afløste han Professor L. F. H. Oppermann i Sønderbroby, den senere Højrup-Kreds, genvalgtes 1864, men faldt 1866 for Sofus Høgsbro. Ved Landstingsvalget tre Uger senere valgtes Rasmussen i 6. Kreds som Grundlovstilhænger, genvalgtes i Oktober, stillede sig ikke 1870, men blev tre Aar efter kongevalgt Medlem.

Han havde desuden søgt Valg til Rigsraadets Folketing i Sønderbroby, hvor Vilhelm Birkedal blev den foretrukne. 9. Januar 1866 nedlagde denne imidlertid sit Mandat, og Chr. Rasmussen kaaredes en Maaned efter til hans Efterfølger i de sidste Maaneder, Rigsraadet endnu eksisterede. Han var en af Landstingets Sekretærer 1874-76 og Medlem af Rigsretten fra 1874.

Han døde 14. Oktober 1894 i Ryslinge.

DM. 1882. R. 1892.

N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Matzen) 16-10-1894, Tidenden Sp. 120-21.

Rasmussen, Emil, f. 1870, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Præstø Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 10. April 1870 i Rue Hede pr. Langesø Nordvest for Odense, Søn af Husmand Rasmus Jensen, arbejdede ved det hjemlige Landbrug, til han byggede sit eget Hus, hvorfra han handlede med Træ samt kørte med Mælk, købte efterhaanden mere Jord til, men solgte 1915 Ejendommen og blev i Stedet Ejer af Hovedparcellen til Kalørgaarden ved Korup. I 1925 købte han Hovedparcellen af Hannesborg Syd for Kerteminde, omtrent 100 Tdr. Land, som han i det væsentlige udstykkede i de følgende Aar.

Emil Rasmussen var Medlem af Vigerslev Sogneraad, senere af Flødstrup-Ullerslev Sogneraad indtil 1933, af Bestyrelserne for Husmandsbrandkassen, Husmændenes Ulykkesforsikring, Sjællands og Fyens Stifts Udstykningsforening, Odense Eksportslagteri og Fyns Stifts Husmandsskole. Han var tidligere i en Aarrække Formand for De samvirkende iysenske Husmandsforeninger, 1906-11, for Husmandsskolen og for Fæsteflønnskommisjonen for Odense Amt og tillige Medlem af Statens Planteavljudvalg 1915-30.

Efter at han som det radikale Partis Kandidat forgæves havde søgt Valg til Folketinget 1909 i Bogense og 1910 i Ribe, valgtes han 1913 i Præstø, som han repræsenterede indtil 1920. Senere har han været opstillet i Odense 1920, i Svendborg 1924 og i Maribo Amtskreds 1926, men stadig uden Held. Han var Medlem af Fæstegodskommisjonen af 1910, af Finansudvalget 1915-1920 og af Statens Jordlovsudvalg fra 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Jens Damgaard: Den moderne Husmandsbevægelse, 1912. P. Jeppesen: Husmandsbevægelsens Historie, 1927. Blaa Bog 1949.

Rasmussen, Hans, 1779-1858, Gaardejer, Sognefoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Maribo Amts 6. Distrikt (Stubbekøbing) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 27. November 1779 i Egense paa Falster, Søn af Gaardfæster Rasmus Clausen; han lærte Landvæsen hos Faderen, overtog dennes Gaard 1799 og blev selv Ejer af den. Desuden bestyrede han 1826-27 for Staten 6-7 forladte Bøndergaarde i Fødesognet Vaalse samt ledede 1841 det store Udtørrings- og Inddæmningsarbejde ved Kippinge og Vaalse Vig, hvorved op mod 2000 Tønder Land inddroges fra Havet ved det nordvestligste Falster.

Hans Rasmussen var Sognefoged og Lægdsmand i Vaalse Sogn samt Distriktsformand i Bondevennernes Selskab.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 opstilledes han i Stubbekøbing mod Overretsprokurator L. T. C. Nyholm, der dog kun opnaaede 199 Stemmer mod Rasmussens 900, et af de højeste Stemmetal der blev noget Medlem af Rigsforsamlingen til Del. Hans Rasmussen stillede sig ikke senere.

Han døde 10. Februar 1858.

DM. 1837.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Rugaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 232. Lolland-Falsters historiske Samfunds Aarvog 1928, S. 102.

Rasmussen, Hans, 1873-1949, Redaktør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1913 og for Bornholms Amtskreds 21. September 1920 - 30. Oktober 1945. — Socialdemokratiet.

Født 23. Juni 1873 paa Øksnebjerg Øst for Assens, Søn af Skrædder Erik Rasmussen, lærte Skrædderfaget og arbejdede indenfor dette Fag 1884-1901, hvorefter han var Redaktør af »Social-Demokraten« i Skanderborg til 1920 og af »Social-Demokraten« i Rønne 1920-36.

Hans Rasmussen var Formand for De

samvirkende Fagforeninger i Fredericia 1895-1901, Medlem af Ligningskommissionen i Fredericia 1899-1901, af Værgeraadet i Skanderborg 1905, af Byraadet og Skolekommissionen 1906-20, og af Bestyrelsen for Det Store Nordiske Telegraf-Selskab siden 1936.

Ved Folketingsvalget 1903 opstilledes han i Skanderborg-Kredsen, som han dog først erobrede ved Valget 1906, genvalgte 1909 og 1910, men besejredes af den radikale Gaardejer Rasmus Rasmussen, Hvolbæk, i 1913. Efter forgæves at have søgt Valg i samme Kreds 1918 og i Aarhus Amtskreds April og Juli 1920, valgtes han paa Bornholm i September 1920 og blev her genvalgt til 1945, da han trak sig tilbage paa Grund af Alder.

Hans Rasmussen var bl. a. Medlem af Takstionskommissionen om Fæstningsarealers Afhændelse af 1909, af Det udenrigspolitiske Nævn fra 1924, Formand for dette 1935-45, af Det raadgivende Udvalg 1924-34, af Bestyrelsen for Den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe 1932-45, af Udvalget om Spiritus- og Gærordningen fra 1934. Folketingets Formand var han 1933-45.

Han døde i København 18. Marts 1949.

Bricka II. Medlemmerne af Folketinget 1906-10. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Blaa Bog 1948. Østjydsk Hjemstavn II.

Rasmussen (Dahlkild), Jens, 1805-55, Gaardfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 6. Distrikt (Korinth) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 14. Maj 1805 i Svanninge ved Faaborg, Søn af Gaardfæster Rasmus Christensen; blev Far til Folketingsmand, Gaardbestyrer J. J. Dahlkild, et Tilnavn, som Slægten fik kongelig Bevilling til at antage. Jens Rasmussen, som han endnu hed, mens han sad i Rigsforsamlingen, forlod 1820 Almueskolen, hjalp Faderen med Gaarden og bestyrede den efter hans Død 1828. I 1831 fik han Fæstebrev paa den af Godsejeren, Lensgreve P.

Bille-Brahe, Brahesminde. Rasmussen, der i sin Fritid havde studeret en Del paa egen Haand, indførte efterhaanden mange Forbedringer paa dette 83 Tønder Land store Brug, blandt andet ved Mergling, som den første paa sin Egn.

Han var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-44 og 1848-53, Brandfoged i en længere Aarrække, Lægdsmand siden 1854, hvortil kom endnu en Del kommunale Tillidshverv. Han sluttede sig tidligt til Bondevennernes Selskab og blev Medlem af Bestyrelsen for den lokale Grundlovsværneforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Svendborg Amts 6. Distrikt med 409 Stemmer mod 99, der faldt paa Herredsfogden i Faaborg, Kancelliraad H. S. Blom. Senere lod han sig ikke opstille, men udpegedes nogle Gange til Valgmand ved Landstingsvalg i Odense.

Han døde 11. November 1855.

Barfød: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslaw: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1871, S. 258-63.

Rasmussen, Jens, 1836-1908, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 19. September 1894 - 31. Januar 1908. — Venstrereformpartiet.

Født 1. Oktober 1836 i Snerthinge Nord for Vordingborg, Søn af Gaardfæster og Amtsraadsmedlem Rasmus Christoffersen. Efter Almueskolen kom han i Sværdborgs udvidede Skole og paa Hindholm Folkehøjskole, lærte Landvæsen og blev med Tiden Ejer af to Bøndergaarde i Fødebyen paa tilsammen omtrent 12 Tønder Hartkorn. 1872-94 var han Sognefoged og Lægdsmand og siden 1876 Landvæsenkommissær.

J. Rasmussen var Medlem af Sogneraadet 1868-74, deraf de 4 første Aar dets Formand, af Sognets Skolekommission 1871-95, af Amtsraadet 1871-1902, af Bestyrelserne for Præstø Amts Sygehus og Tvangsarbejdsanstalt i Næstved siden 1888 samt i en Aarrække for Landboforeningen for mindre Jordbrugere i Præstø Amt, for Masnedunds

Andels-Slagteri, af Repræsentantskaberne for De samvirkende sjællandske Landboforeninger og fra 1883 for Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, i hvis Tilsynsraad han ogsaa fik Sæde, ligesom han siden 1876 sad i Bestyrelsen for Den sjællandske Bondestands Sparekasse, fra 1888 som Næstformand.

Han valgtes ved Landstingsvalget 1894 i 3. Kreds, genvalgtes 1902, men døde inden Valgperiodens Udløb. Han var Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring.

Han døde 31. Januar 1908.

DM. 1894.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Mindetale i Landstinget (Steffensen) 7-2-1908, Tidenden Sp. 666.

Rasmussen, Jens, 1822-90, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 7. Juni 1864 - 10. September 1889. — Venstre

Født 28. August 1882 i Marke Vest for Holbæk, Søn af Husmand og Skrædder Rasmus Hansen, var fra sin tidlige Ungdom indtil 1864 Spillemand ved Bondegilder. Han forpagtede 1853 for 50 Aar en Gaard i Veddinge, Faarevejle Sogn, paa 1½ Tønder Hartkorn, og købte den 1870 til Arvefæste. Han var desuden fra 1861 Tillidsmand og siden 1863 Kontordagsbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse.

Jens Rasmussen var Medlem af og Formand for Faarevejle Sogneforstanderskab 1859-64, Medlem af 5. Juni Folkeforening og Kredsformand for Østifternes Folkeforening.

Ved Folketingsvalget kaaredes han i Nykøbing S. som Overretsassessor Chr. Rimestads Efterfølger i denne Kreds og genvalgtes lige til 1889, hvilket Aar han frivillig trak sig tilbage for at give Plads for K. P. Korsgaard. Da Balthazar Christensen i Januar 1865 udtraadte som Medlem af Rigsraadets Folketing, kaaredes Rasmussen til hans Efterfølger, baade ved Suppleringsvalget i April

og det paafølgende ordinære Valg i Maj. Han havde paa Rigsdagen først sluttet sig til Det nationale Venstre, derefter tilhørte han det forenede Venstre og fulgte efter dets Deling vedblivende C. Berg.

Han døde 18. December 1890.

Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Fra Holbæk Amt IX, Bd. 2, 1937.

Rasmussen, Jørgen, 1803-81, Exam. jur., Gaardejer, Kammerraad. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 4. December 1849 - 4. August 1852, Landstingsmand for 8. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1859 samt Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 11. November 1863 - 7. Juni 1864. — Nærmest Konservativ.

Født 1. August 1803 i Ammendrup Syd for Præstø, Søn af Gaardfæster, Sognefoged Rasmus Jørgensen; fik Ansættelse paa Byfogedkontoret i Præstø 1818, paa Amtskontoret i Vordingborg 1820-25, Fuldmægtig sammesteds 1827-30, blev examinatus juris 1827, Godsforvalter paa Høvdingsgaard og Stensby Mølle ved Vordingborg samt Distriktskommisær og Kystbefalingsmand 1830, Forpagter af Brattingsborg paa Samsø 1833-39, Ejer af Loviselyst ved Helsingør 1837 samt af Ørsholt. Denne Gaard solgte han 1853 for at købe Østergaard i Salling, solgte to Aar efter ogsaa denne og købte Flynderupgaard ved Helsingør, som han ejede til kort før sin Død, da han flyttede til en mindre Ejendom, Sølyst ved Skotterup. Han var i en Aarrække Landvæsenkommisær fra 1843 og Tiendekommisær i Nordsjælland indtil 1854.

Jørgen Rasmussen blev Medlem af Frederiksborg Amtsraad i 1845 samt var Medstifter af Østifternes Kreditforening og til sin Død Viceformand i dens Repræsentantskab.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 nægtedes han i første Omgang Fremstillingsret, fordi han havde anmeldt sin Kandidatur for sent, og ved Omvalget valgtes J. C. Drewsen. De første Fol-

ketingsvalg bragte ham ind i Rigsdagen som Repræsentant for Fredensborg. Han søgte ikke Genvalg her, men valgtes 1855 i 8. Landstingskreds, hvor han heller ikke ønskede Genvalg. Ved et Suppleringsvalg i Helsingør 1863 kom han paany ind i Folketinget, men næste Aar trak han sig helt ud af Politik. Han var en af Landstingets Sekretærer 1857-58.

Han døde 11. Januar 1881 paa Sølyst.

Kammerraad 1843.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Rasmussen, Lars, 1854-1907, Proprietær. Landstingsmand for 11. Kreds 19. September 1902 - 9. Oktober 1907. — Frikonservativ.

Født 21. Juni 1854 i Odense, Søn af Pakhusforvalter Rasmus Larsen, gik i Byens Borgerskole, fik efter Konfirmationen Plads paa en Gaard ved Odense, optoges paa Fyens Stifts patriotiske Selskabs Landvæsenkursus i Odense, tog Afgangseksamen herfra, blev Avlsforvalter paa Bygholm ved Horsens, købte 1887 Lindal ved Brædstrup Nordvest for Bygholm og solgte den nogle Maaneder efter med saa stor Fortjeneste, at han kunde købe Vanddamgaarden med ca. 225 Tønder Land ved Vejen, en Proprietærgaard paa godt en halv Snes Tønder Hartkorn. I en Aarrække var han Forligskommisær og siden 1888 kommunal Tilsynsmand ved Maskiner.

L. Rasmussen var Næstformand for Vejen Andelsmejeri fra dets Oprettelse 1891, Formand siden 1905, Medlem af Vejen Realskoles Bestyrelse, Formand for Vejen Kirkes Bestyrelse 1892-1900 og for Den landøkonomiske Forskudsforening for Vejen og Omegn.

Han valgtes ved Landstingsvalget 1902 i 11. Kreds, men døde inden Periodens Udløb. Han var blandt andet Medlem af Ædruelighedskommissionen af 1903 og af Jernbaneankommissionen af 1904.

Han døde 9. Oktober 1907.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903 og 06. Mindetale i Landstinget (Steffensen) 9-10-1907, Tiddenden Sp. 27.

Rasmussen, Laurids (Laust), 1850-1924, Husmand. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 21. Januar 1890 - 22. April 1918. — Venstre.

Født 21. November 1850 i Nollund Nord for Grindsted i Midtjylland, Søn af Landmand Rasmus Lauridsen; kom 1861 i Almueskole, hjalp Faderen paa Gaardbruget, til Gaarden 1869 blev solgt; først da kom han i Snedkerlære, ernærede sig som Landsnedker indtil 1886 og som Husmand i Aarene 1877-1912. I 1886 købte han en Del Englodder til Ejendommen. Han var desuden Regnskabsfører og Kasserer for Ribe Amtssygehus i Grindsted 1919-23.

Laust Rasmussen var Formand for Grindsted Afholdsforening 1883-88, for dens Skyttekreds 1885-87 og 1904-23, for et Andelsfarveri og -Spinderi 1889-90, Medlem af Sogneraadet 1886-92, Æresmedlem af Grindsted Borgerforening fra 1909, Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskabet Grindsted Mølle 1888-92, for Grindsted-Grene Sparerkasse 1883-1901, for Slaugs Herreds og Omegns Landboforening 1899-1905 og for Vridsløselille Fængselselskab til 1919, fremdeles Medlem af Repræsentantskabet for Wistofts Brandforsikring fra 1894, Revisor ved Grindsted Mejeris landøkonomiske Forskudsforening og Formand for Grindsted Sogns Venstrevælgerforening 1919.

Ved Folketingsvalget 1890 blev han i Bække-Kredsen foretrukket for dennes Folketingsmand gennem de sidste tolv Aar, Gaardejer Schelde, genvalgte de følgende Aar lige til 1918. Han var Medlem af Kommissionen af 1898 om Statsbanedriften, af Forsvarskommissionen af 1902, af Værdistigningsafgiftskommissionen af 1908 samt af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank siden 1908. Han sluttede sig i Begyndelsen til Det Bergske Venstre, stemte 1894 mod Forliget og sluttede sig derefter til Venstrereformpartiet, fra 1910 Venstre.

Han døde 14. December 1924 i Grindsted.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1924.

Rasmussen, Lauritz (Laust), 1862-1941, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Vejle Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Vejle Amtskreds 6. April 1920 - 22. Oktober 1935. — Socialdemokratiet.

Født 22. November 1862 i Højrup ved Fredericia, Søn af Husmand Rasmus Lauritzen; uddannedes som Typograf og arbejdede som saadan 1882-98, blandt andet ved »Demokraten« i Aarhus, hvorefter han var Redaktør af »Horsens Socialdemokrat« 1898-1918, en Tid med Aflæggere i Vejle og Fredericia. Han var Statsrevisor 1918-24 og Direktør for De kongelige Døvstummeinstitutter i samme Aaremaal, derefter Minister 1924-26 og 1929-32.

Laust Rasmussen var Formand for De samvirkende Fagforeninger i Aarhus 1894-98, Medlem af Horsens Byraad 1900-17 og i en Aarrække af Skanderborg Amts Skoleraad, Købstadforeningens Repræsentantskab, Horsens Skolekommission samt af Bestyrelserne for Juelsminde Kystsatorium og Horsens-Odder Jernbane. 1913 udgav han en »Haandbog for Socialdemokratiet vedr. politiske Sagers Behandling«.

Han havde været sit Partis Kandidat i Fredericia-Kredsen siden 1892, men blev først valgt i 1906, genvalgte 1909, faldt Aaret efter for en Venstremand, som han besejrede 1913, for derefter at opnaa Genvalg i Kredsen til han i 1935 trak sig tilbage. Ved et Suppleringsvalg 1912 i Aars-Kredsen var han Partiets Tællingskandidat.

Han var Medlem af Finansudvalget 1906-10, 1913-24 og 1927-29, blev 1919 Rigsdagsgruppens Næstformand og samme Aar Medlem af Militærkommissionen. Endelig blev han Forsvarsminister i Staunings Ministerier 23. April 1924 - 14. December 1926 og 30. April 1929 - 22. November 1932, hvorefter han trak sig tilbage paa Grund af Alder og afløstes som Minister af Folketingets daværende Formand H. P. Hansen.

Han døde i Horsens 16. April 1941.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906, 10 og 14. Blaa Bog.

Rasmussen, Lars Ditlev, 1868-1944, Typograf, Statsrevisor. Folketingsmand for Odense Amts 2. Valgkreds (Odense II) 20. Maj 1913-22. April 1918, for Odense Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Odense

Amtskreds 25. April 1920-3. April 1939. — Socialdemokratiet.

Født 2. Juli 1868 i Fraugde ved Odense, Søn af Kreaturhandler Jens Rasmussen; gik i Skole i Odense, kom i Bogtrykkerlære og uddannedes som Typograf paa »Fyens Stiftstidende«. Han virkede som saadan en Del Aar paa forskellige Trykkerier i Odense. 1934-42 var han Statsrevisor.

L. D. Rasmussen blev hurtigt Formand for sin Fagforening i Odense, Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Hovedbestyrelse og af Fagets Voldgiftsret for Provinsen 1898-1908, Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse 1903-13, Formand for Socialdemokratiets fynske Distrikt 1904-33 og Medlem af Odense Byraad 1906-33.

Ved Folketingsvalget 1906 stillede han sig forgæves mod Klaus Berntsen i Assens, 1909 mod Redaktør A. P. Andersen i Kerteminde-Kredsen, 1910 i Odense II mod Højremanden Kaptajn P. M. Madsen Halsted. Denne døde Aaret efter, og ved det paafølgende Suppleringsvalg fik L. D. Rasmussen 2288 Stemmer mod Dr. phil. H. L. Møllers 2346; først ved de ordinære Valg 1913 byttedes Rollerne om, og Rasmussen blev senere valgt her, til han i 1939 trak sig tilbage.

Han var Medlem af Finansudvalget 1924-27 og fra 1929, Formand 1932-35.

Han døde 21. Oktober 1944 i Odense.

Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1943.

Rasmussen, Mikkell, 1798-1859, Lærer, Fæstegaardsejer, Sognefoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 6. Distrikt (Næstved) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds Vedby) 4. August 1852-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 17. December 1798 i Nordby paa Samsø, Søn af Gaardmand Rasmus Nielsen; tog 1817 Eksamen fra Besser Seminarium

sammesteds, var Skolelærer i Herlufmagle ved Næstved 1818-45, fæstede 1840 en Gaard i Nabolandsbyen Torpe og var fra 1843 ogsaa Sognefoged.

M. Rasmussen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47 og paany fra 1856 og Medlem af Præstø Amtsraad fra 1856. Han sluttede sig i 1846 til Bondevennernes Selskab og blev Distriktsformand, blev i 1847 Herredskommissær for de mindre Landbygningers Brandforsikring i Præstø m. fl. Amter, og samme Aar valgtes han til Medlem af Østifternes Stænderforsamling og gav Møde i Roskilde 1848. Han var Formand for Bøndernes Møde i København 15. Februar 1848, hvor Krav fremsattes om almindelig Valgret.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Næstved med langt de overvejende Stemmer, 1849 foretrak man at kaare Parcellist L. A. Hækkerup til Kredsens Folketingsmand, men ved næste Valg til Folketinget stillede Rasmussen sig i Ruds Vedby, hvis Rigsdagsmand, Gleeurup, det lykkedes ham at fortrænge, dog kun med 18 Stemmers Overvægt. Han genvalgtes til 1858, da han efter at have sluttet sig til Geert Winthers Gruppe, vragedes til Fordel for en af J. A. Hansens Folk.

Han døde 25. Juli 1859.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender 1856. Fra Holbæk Amt 1924, S. 78.

Rasmussen, Niels, 1820-85, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 20. Juni 1863-30. September 1882. — Venstre.

Født 26. Juni 1820 i Lisbjerg Nord for Aarhus, Søn af Gaardejer Rasmus Sørensen; lærte efter den almindelige Almueskoleundervisning Landvæsen og fik 1843 Fødegaaarden overdraget, men solgte den 1854 og købte sig en større Gaard i Nabobyen Terp, hvortil 1863 kom en tilstødende Gaard, saaledes at hans Ejendom kom op paa 9½ Tønder Hartkorn. Han var 1845-49 Sognefoged og siden 1866 Landvæsenkommissær.

N. Rasmussen var Medlem af Sognefor-

standerskabet 1851-67, af Amdraadet 1859-83, af Bestyrelserne for Landbosparekassen i Aarhus 1862-66 og for Aarhus-Grenaa-Banen 1877-81, af Repræsentantskaberne for samme Sparekasse 1867-81 og for Det jysk-engelske Dampskibsselskab 1878-85. Han var Medstifter af Landbosparekassen i Aarhus 1862, af Sognets Sygekasse 1869, af dets Hesteforsikringsforening 1875, af Folkehøjskolen i Viby 1857, af »Aarhus Amtstidende« 1866, af »Aarhus Folkeblad« 1882 og samme Aar af Højskolehjemmet i Aarhus.

Ved Landstingsvalget 1863 valgtes han i 9. Kreds, som derpaa genvalgte ham indtil 1882. Han stemte 1866 mod den reviderede Grundlov, var Medlem af Kirkekommissionen 1868-70 og var Dommer i Rigsretten 1877.

Han døde 16. Januar 1885.

Bricka I og II. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Nutiden 1885, Nr. 436. Rasmus Nielsen: Landstingsmand Niels Rasmussen. Hans Liv og Gerning samt andre Træk af Aarhusegnens Historie, 1929.

Rasmussen, Niels, 1854-1921, Murermester. Landstingsmand for 1. Kreds 2. Oktober 1903 - 11. Maj 1918. — Højre.

Født 12. August 1854 i Veksø Vest for København, Søn af Tømrermester Rasmus Jensen; lærte Murerhaandværket, blev Svend 1873 og Mester 1882. Han tog gennem flere Aar Kursus i Matematik og Tegning, opholdt sig i Udlandet 1874-75 og gik paa Thorsøes Handelskursus 1878-79. Han var Revisor i Murerlavet 1892-94, Vurderingsmand for Grundejendomme i Københavns Kommune 1894-1903 og i Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger samt Direktør i Grundejernes Hypotekforening.

Niels Rasmussen var desuden Repræsentant i Murerlavet 1890-94, Bisidder 1894-1901, Medstifter af og i Hovedbestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen 1898-1901, Medlem af Grundejersbankens Tilsynsraad, af Arbejderforsikringsraadet 1898-1907 og af Bestyrelserne for Rejsestipendieforeningen for Haandværkere og Industridrivende siden

1897 og for Aktieselskabet Christian den 9.s Gade samt Formand i Repræsentantskabet for Arbejderforeningen af 1860 i Tiden 1906-10.

I 1903 døde to Landstingsmænd i 1. Kreds, Borgmester L. C. Borup og Højesteretsagfører Octavius Hansen, og ved Suppleringsvalget samme Aar valgtes Niels Rasmussen. Han genvalgtes 1906, 14 og 15, men trak sig 1918 tilbage. Han var en af Landstingets Sekretærer 1903-07 og 1916-17, var Medlem af Kommissionen af 1905 om Tyendelovens Revision og sad i Christiansborg Slots Byggeudvalg.

Han døde 1. Marts 1921 i Taormina paa Sicilien.

R. 1913.

Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog 1917.

Rasmussen, Niels Christian, 1860-1928, Husejer. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Otterup) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 30. Oktober 1860 i Kjøng Øst for Assens, Søn af Træskoemand og Husmand Rasmussen; gik efter endt Almueskoleundervisning i to Vintre til Regne- og Skrivekursus paa Aitenskole, uddannedes i Faderens Erhverv og blev Ejer af en Landejendom paa 3 Skæpper Hartkorn i Langsted pr. Naarup. Han var Revisor i Fyns Mejeriforening, for Sygeplejeforeningen og Husmændenes Griseforsikring i Verringe Sogn og for Fuglekilde Foderstofforening.

N. Chr. Rasmussen var desuden Repræsentant i Det fynske Brandassuranceselskab for Tyendeklassen i Kjøng og Verringe Sogne 1884-1909 samt Formand for Fuglekilde Mejeri fra 1898, Regnskabsfører for Verringe Sogneraad siden 1900 og Medlem af Bestyrelserne for Verringe Sogns kirkelige Forening, Hjelpekassen og Sygekassen, senere Formand for Odense Amts Sogneraadforening til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han i Otterup mod dennes radikale Folketings-

mand, Gaardejer Mads Larsen, som han besejrede med 1452 Stemmer mod 1136, genvalgte 1910, haardt trængt af de Radikales nye Kandidat, Redaktør Holger Kristiansen, som sejrede 1913. Rasmussen lod sig ikke siden opstille. Han sluttede sig i Begyndelsen til Det forhandlende Venstres Valggruppe, fra 1910 Venstre.

Han døde 22. September 1928 paa Odense Sygehus.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Rasmussen, Rasmus, 1810-73, Gaardejer, Sognefoged. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1859. — Nærmest Venstre.

Født 29. Marts 1810 i Ferritslev Vest for Nyborg, Søn af Gaardbestyrer Rasmus Hansen; maatte tidlig deltage i Hovarbejde paa Hovedgaarden Hellerup og var Avlskarl paa Juulskov 1831-34. Derpaa blev han Bestyrer af Vøjremosegaard i Birkinde, Bjerger Herred, en Gaard han derpaa ved Giftermaal blev Ejer af 1836-61. Han købte 1860 Kragstbjerggaard i Odense Frue Landsogn, som han igen solgte 1870, for at flytte ind til Odense. I en Række af Aar var han Medlem af Kommissionen til Afløsning af Hovriet, Jordboniteringsmand og Vandsynsmand.

R. Rasmussen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-48 og fra 1854-61, Formand 1859-51, Sognefoged 1846-61 og Suppleant til Odense Amtsråd 1848-54.

Ved Landstingsvalget 1855 valgtes han i 6. Kreds, genvalgte ikke 1859 og søgte forgæves Valg i Juni 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov.

Han døde 20. April 1873.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Folketidende 1873.

Rasmusen, Rasmus, f. 1869, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 20. Maj 1913 - 22. April 1918, tingvalgt Medlem af Landstinget 10. August 1920 - 17. September 1920, Folketingsmand for Skanderborg Amtskreds 11.

April 1924 - 2. December 1926 og paany tingvalgt Medlem af Landstinget 1. Oktober 1928 - 22. September 1936. — Det radikale Venstre.

Født 25. Marts 1869 i Hvolbæk Øst for Skanderborg, Søn af Gaardejer Rasmus Rasmussen; gik paa Vestbirk Højskole 1890 samt paa Askov 1892-93 og 1893-94, arbejdede ved Landbruget og blev 1908 Ejer af Fødegarden, som var paa ca. 3 Tønder Hartkorn.

Rasmus Rasmussen var i en Aarrække Medlem af Fruering Menighedsraad, af Bestyrelserne for Skanderborg Andelssvineslagteri, Mejeriet Skovkilde og for Fruering-Vitved Kommunes Sparekasse samt Medlem af Skanderborg Amtsråd 1910-42 og af Fruering Sogneraad fra 1921.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig forgæves i Skanderborg mod Redaktør Hans Rasmussen, som det lykkedes ham at besejre i 1913, hvorefter Venstre i 1918 erobrede Kredsen. Rasmus Rasmussen søgte forgæves Valg i 1920, valgtes 1924, faldt paany i 1926 og ved de følgende Valg indtil 1935. Efter at have været tingvalgt Landstingsmand en kort Periode i 1920, valgtes han som saadan i 1928 og sad til 1936.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Østjydske Hjemstavn, 1937, S. 85-86.

Rasmussen, Niels Jørgen David Vilhelm 1869-1939, Lærer, Forstander. Folketingsmand for Københavns 10. Valgkreds 9. Marts 1915 - 22. April 1918, Medlem for Hovedstaden 22. April 1918 - 21. April 1920 og for København-Frederiksberg østre Storkreds 26. April 1920 - 4. August 1939. — Socialdemokratiet.

Født 31. Juli 1869 i Ullerslev Nordvest for Nyborg, Søn af Kromand Hans Rasmussen; blev Student fra Odense i 1887 og cand. mag. i Naturhistorie

og Geografi 1894. Han blev Lærer ved De forenede Kirkeskoler 1891-1907, Leder af Den kommunale Mellemskole paa Frederiksberg 1907-11, derefter Lærer sammesteds til 1919, Rektor ved Sundby Gymnasium 1919-24 og siden 1924 Forstander for Statens Lærershøjskole.

Vilhelm Rasmussen tog Initiativet til Stiftelsen af Studentersamfundes Søndagsskole og dets Foredragsrækker 1901, af Højskolen for Arbejdsløse 1918 og af Arbejderhøjskolen 1920, var Formand i Komiteen for Barnets Hus, Medlem af Rask-Ørsted Fondets Komité, men er navnlig kendt for sine mange pædagogiske Værker, især om børnepsykologiske og geografiske Emner samt for sin Bog om »Menneskets Udvikling«, 1911, der i 1937 kom i ny Udgave. Kort før sin Død udgav han sine Barndomserindringer.

Efter Dr. phil. Gustav Bangs Død 1915 blev Vilhelm Rasmussen Folketingsmand for Københavns 10. Valgkreds, der i 1920 blev en Del af Østre Storkreds, hvor han genvalgtes til sin Død. Han var Medlem af Skolekommissionen af 1919.

Vilhelm Rasmussen døde under en Rejse i Belgien 4. August 1939 i Antwerpen.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Vilhelm Rasmussen: Drengeliv i Kroen, 1939. Blaa Bog 1939. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 1-9-1939, Tidenden Sp. 762-63.

Rasmussen (-Krøjerup), Peder, 1845-1915, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 19. September 1902 - 20. September 1910. — Venstre-reformpartiet.

Født 1. November 1845 i Bakkebølle ved Vordingborg, Søn af Gaardejer Rasmus Petersen; var Elev paa Hindholm Højskole 1862-63 og 1865-66 samt paa Artilleriets Korporalskole 1869, hvorefter han 1871 købte Taarnmosegaard i Krøjerup ved Sorø, udvidede den ved senere Tilkøb og forbedrede Driften betydeligt. Siden 1899 var han Landvæsenkommissær.

Rasmussen-Krøjerup var med tre Aars Af-

brydelse Medlem af Krøjerup Sogneraad 1879-1913, deraf Formand i Perioderne 1879-85, 1888-92 og 1895-1902, Medlem af Aamtsraadet fra 1892, af Skoledirektionen siden 1895, samt i en Aarrække Medlem af Oversundhedskommissionen, af Kommissionen om indenlandsk Remonteavl, af Hingsteskuekommissionen i 1. Skuekreds, senere Formand, Tiendekommissær, Tillidsmand ved Den sjællandske Bondestands Sparekasse og Medlem af Landsoverskatteraadet fra 1912.

Ved Folketingsvalget 1892 stillede han sig i Sorø mod Husmand Poul Christensen, der var blevet valgt 1890, men han trak sig tilbage inden den skriftlige Afstemning, for at Stemmerne ikke skulde splittes til Fordel for Højres Kandidat. Ti Aar senere valgtes han ved Landstingsvalget i 3. Kreds, men blev ikke genvalgt 1910 og stillede sig ikke siden. Han var Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende Invaliditets- og Alderdomsforsikring, og 1905-06 var han en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 13. Februar 1915.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903 og 06. Blaa Bog 1914.

Ravn, Christian, 1853-1914, Proprietær. Landstingsmand for 10. Kreds 2. Oktober 1908 - 22. Januar 1914. — Venstre.

Født 26. April 1853 paa Sjølundgaard ved Kolding, Søn af Landstingsmand, Gaardejer Nis Jensen Ravn; blev Student fra Odense 1871, cand. phil. Aaret efter, lærte Landvæsen, blev 1881 Forpagter og 1893 Ejer af Fødegaarden, som var paa godt 25 Tdr. Hartkorn.

Christian Ravn var Værge for Vejstrup Kirke siden 1887, Medlem af Bestyrelserne for Kolding Andelsslakteri og for Historisk Samfund for Vejle Amt samt Formand for Vejstrup-Hejls Mælkeri 1888-92 og fra 1894. Han var i en Aarrække Formand for Sognets Hjælpekasse, for Repræsentantskabet for Andels-Livsforsikringselskabet Koldinghus, for Bankraadet for Kolding Folkebank, for Andelsforeningernes Sanatorieforening og for Kolding Skatteraad.

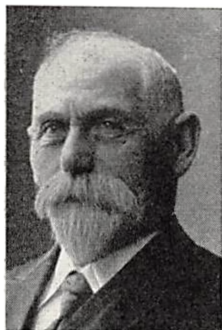

Ved Landstingsvalget 1902 fik han 4 Stemmer for lidt til at opnaa Valg i 10. Kreds; men da der her 6 Aar efter afholdtes Suppleringsvalg efter Gaardejer Ole Jensens Død, valgtes han, han genvalgtes 1910, men døde inden denne Perodes Udløb. Han var Medlem af Arvefæstekommissionen af 1907 og af Sparekasse- og Bankkommissionen af 1910.

Han døde 22. Januar 1914 i København.

Medlemmerne af Landstinget 1910. Blaa Bog 1913. Mindetale i Landstinget (Goos) 23-1-1914, Tidenden Sp. 468.

Ravn, Christian Henrik, 1844-1926, fhv. Lærer, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 3. Januar 1879 - 9. April 1895, for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 5. April 1898 - 16. Juni 1903 og for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Gudme) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 6. September 1844 paa Christianshavn i København, Søn af Kroejer Henrik Christensen Ravn, der Aaret efter blev Kromand i Jelling, hvor Chr. Ravn voksede

op. Han gik paa Jelling Seminarium 1861-64, blev Lærer i Sparkjær ved Viborg 1865, i Borup i Sognet Nord herfor ira 1870, til han 1885 fik sin Afsked som Deltager i Riffelbevægelsen samt dømtes for Majestætsfornærmelse. 1880 var han imidlertid blevet Ejer af en Gaard i Knud Syd for Borup, som han beholdt til 1911, og drev tillige Espemosegaard i Haraldsted ved Ringsted 1906-14. Han var Revisor i Brandforsikringen for Landejendomme i Nørrejylland 1880-1912 og i Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland 1891-1911.

Chr. Ravn, med Tilnavnet »10 Minuters-Ravn«, var Sogneraadsformand 1874-82, Medlem af Amtsrådet 1883-1901 og af Skoledirektionen 1892-1906.

Ved Folketingsvalgene 1873 og 1876 stillede han sig forgæves mod Højres Folketingsmænd i Viborg, valgtes 1879 i Nykøbing M., som genvalgte ham lige til 1895, hvor han faldt paa sin Stemmeafgivning til Fordel for det politiske Forlig. Han vendte saa tilbage til Viborg-Kredsen, som valgte ham 1898 og

1901, men vragede ham i 1903. Derefter forsøgte han sig i Gudme-Kredsen, i 1906 uden Held, for derpaa at opnaa Valg baade 1909 og 10. Han faldt i 1913 og traadte ud af dansk Politik. Han havde først tilhørt Folketingets Venstre, derpaa 1879-84 de Udtraadte, senere Det forhandlende Venstre. Han var Medlem af Finansudvalget 1892-95, af Lønningudvalget 1892, af Kommissionen om Københavns Banegaard 1898, 1909 af Invaliditets- og Alderdomsforsinkringskommissionen af 1903.

Han døde 17. August 1926 under et Besøg i Næstved.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899, 1901 og 1910. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Historisk Aarbog for Mors, 1930, S. 23-49. Blaa Bog 1926.

Ravn, Niels Frederik, 1826-1910, Søofficer, Minister. Folketingsmand for Københavns 8. Valgkreds 14. November 1873 - 3. April 1901. — Højre.

Født 18. Juni 1826 i København, Søn af Lærredshandler Stephan Christensen Ravn, gik paa Søkadetakademiet indtil 1844, blev Sekondløjtnant Aaret efter, deltog i Korvetten Galatheas Jordomsejling 1845-47, gjorde Tjeneste paa tre forskellige Skibe under Krigen 1848-50, blev Premierløjtnant 1851, Lærer ved Søkadetakademiet 1851-63 og ved den militære Højskole og Hærens Officersskole 1863-73, da han blev Minister. 1863 blev han kar. Kaptajn, var i 1864 Næstkommanderende paa Linjeskibet Frederik VI, blev 1868 Kaptajn, 1873 Kommandør, 1875-79 Direktør for Marineministeriet, 1885 Kontreadmiral og tog 1891 Afsked som kar. Viceadmiral.

N. F. Ravn var Medstifter af Det krigsvidenskabelige Selskab 1871, deltog i Arbejdet for Gradmaalingen, var Medlem af Kommissionen til Ledelse af Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelse 1878-90 samt Næstformand i Det kgl. geografiske Selskab 1898-1904.

Ved Folketingsvalgene 1873-81 kaaredes han til Folketingsmand i Københavns 8. Kreds og genvalgte, til han 1901 trak sig tilbage. 21. Maj 1873 afløste han C. A. F. Thomsen som Marineminister i Ministeriet Holstein-Holsteinborg, fortsatte som saadan i Ministeriet Fønnesbech til dettes Afgang 11. Juni 1875, var tillige dettes Krigsminister 14. Juli - 26. August 1874. Derefter indtraadte han som Marineminister i Ministeriet Estrup 4. Januar 1879 efter Dreyer og fortsatte som Marineminister baade under Estrup, Reedtz-Thott og Hørring til den sidste Afgang 27. April 1900. Han var tillige Krigsminister under Estrup 1. April 1881 - 12. September 1884 og Udenrigsminister i Ministeriet Hørring. Han gennemførte bl. a. Søværnsloven af 1881. Han døde 12. Juni 1910 i København.

R. 1857. DM. 1867. K² 1874. K¹ 1875. SK. 1881. RE. 1898.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Top-søe: Politiske Portrætsudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-1881. Nutiden, 1882, Nr. 288. Tidsskrift for Søvesen, 1911, S. 47-49. Blaa Bog 1910.

Ravn, Nis Jensen, 1828-1892, Proprietær. Landstingsmand for 10. Kreds 1. Oktober 1870 - 1. Oktober 1878. — Nærmest Venstre.

Født 23. Maj 1828 paa Lyksgaard i Sjølund Syd for Kolding, Søn af Proprietær Jørgen Jørgensen Ravn; efter Sogneskolen fik han Privatundervisning i Christiansfeld, var Karl paa Faderens Gaard et Par Aar, hvorefter han sendtes til København. Her tog han Almindelig Forberedelseseksamen 1847 og Veterinær-eksamen 1850. Han

var et Par Aar Dyr-læge ved 3. Dragonregiment i Aarhus, men blev kort derefter ved Giftermaal Ejer af en Gaard i sit Fodesogn, hvis Drift han udvidede og ved Tilkøb og Magelæg udviklede til den senere Sjølundsgaard paa 25 Tdr. Hartkorn og 280 Tdr. Land.

N. J. Ravn var Formand for Sogneraadet 1866-69, Skattekommissær 1867-69, Landvæsenkommissær 1867-73 og paany 1886-92, Medlem af Kolding Folkebanks Bankraad, Medstifter 1861 af Haderslev Amts Landboforening og 1869 af Kolding Herreds Landboforening, fremdeles Medstifter af et Par Skytteforeninger. Medarbejder ved Bladet »Dannevirke« 1855-64 og skrev indtil 1870 jævnlige Artikler i »Fædrelandet«.

Ved Landstingsvalget 1870 valgtes han med største Stemmetail i 10. Kreds, men genvalgte ikke ved Periodens Udløb. Han hørte til Mellempartiet, men sluttede sig senere til Venstre.

Han døde 26. November 1892.

Sønderjydske Aarbøger 1895, S. 205-06.

Recke, Johan Adolph von der, 1787-1861, Kaptajnløjtnant, Proprietær. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 8. December 1854 - 14. Juni 1855 og for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Nærmest Konservativ.

Født 21. Februar 1787 paa Fredensborg, Søn af Oberst Diedrich Adolph von der Recke, blev Sekondløjtnant i Søetaten 1804, forestod Bygningen af Karrebæksminde Havn 1805-07, var ansat paa den franske Flaade i Vliessingen 1808-10, blev Premierløjtnant 1810, men udtraadte af Tjenesten 1815 som kar. Kaptajnløjtnant. I Mellemtiden havde han rejst i Holland og Frankrig 1811, bygget Næsbyholm Kanal 1811-13, hvorefter han blev Ejer af Valdemarskilde ved Slagelse, som han ejede til 1843, da han solgte den for at købe Proprietærgaarden Sohngaardsholm i Nørre Tranders Sogn Øst for Aalborg. Denne solgte han 1856.

J. A. v. d. Recke var Stænderdeputeret for Øerne 1834 og mødte i Stænderforsamlingen i Roskilde 1835, 38 og 40. Han var Suppleant til Aalborg Amtsraad 1848-54.

Ved Folketingsvalget 1. December 1854 var Skolelærer H. J. Schou, Sæby-Kredsens Venstrefolketingsmand siden 1853, eneste Kandidat i Sæby, men faldt saa afgjort ved Kaa-

ringen, at skriftlig Afstemning ikke begæredes. Ved Omvalget en Ugestid senere stillede J. A. v. d. Recke sig og valgtes ved Kaaring; han lod sig dog ikke genopstille her ved Valget det følgende Aar, men kaaredes i Holbæk. Han søgte ikke siden Valg. Han tilhørte nærmest Højre, men var dog ikke uden demokratisk Paavirkning.

Han døde 4. December 1861 under et Besøg i Houg i Vardal i Norge.

R. 1815.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Rée Bernhard Philip, 1813-68, Redaktør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 6. Distrikt (Voldum) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 4. December 1849

- 4. August 1852, for Aalborgs Amts 5. Valgkreds (Nibe) 4. August 1852 - 1. December 1854 og 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866 samt Landstingsmand for 7. Kreds 23. Juni 1866 - November 1867. — Venstre.

Født 18. Juli 1813 i Aarhus, Søn af Grosserer Hartvig Philip Rée; blev Student fra Aarhus 1830, studerede Jura nogle Aar, men blev 1838 Redaktør ved Farbroderens Blad »Aalborg Stiftstidende«, giftede sig tre Aar efter med hans Enke og blev derved til sin Død Medudgiver af Bladet, var desuden 1841-47 Boghandler i Aalborg, fik 1845 Bevilling som Bogtrykker og udgav nogle underholdende Tidsskrifter.

Bernhard Rée var Medlem af Borgerrepræsentationen 1844-46 og 1860-68, arbejdede blandt andet for en bedre Forbindelse med Nørresundby, sad 1846-47 i Bestyrelsen for Aalborg Amts Landboforening og i den jydsk Stænderforsamling 1844-48

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Voldum, kaaredes ved de første Folketingsvalg 1849 i Bælum-Kredsen og 1852 og 53 i Nibe, søgte i Juni 1855 forgæves Valg til Landstinget baade i 7. og 9. Kreds, 1856 ved et Suppleringsvalg i Sønderving-Kredsen og 1857, 59 og 63 paa-

ny ved Valg i 7. Landstingskreds, hvor han 1866 omsider opnaede Valg, stemte mod den reviderede Grundlov, men blev Aaret efter umyndiggjort paa Grund af Sindssyge og udtraadte. Forinden havde han 1864-66 modtaget Valg som Folketingsmand for Nibe, som han desuden repræsenterede i Rigsraadets Folketing 1865-66. Han tilhørte nærmest det Tscherning'ske Venstre og stod Bondenvennerne nær, han var Medlem af Finansudvalget 1849-1850 og en af Folketingets Sekretærer 1850 og 1852-53.

Han døde 13. November 1868 paa Aarhus Sindssygehospital.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fra Himmerland og Kjær Herred, Bd. XVII, S. 346-47.

Rée, Julius, 1817-74, Grosserer. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers Bykreds) 7. Juni 1864 - 4. September 1874. — Nærmest Nationalliberal.

Født 1. Juni 1817 i Aarhus, Søn af Grosserer Hartvig Philip Rée og Broder til forannævnte Redaktør B. Rée, uddannedes ved Handelen og nedsatte sig som Købmand i Randers 1842, hvor han forblev, til han 1857 fik Grossererborgerkab i København.

I Randers havde J. Rée adskillige Tillidshverv, han var saaledes blandt andet Medlem af Borgerrepræsentationen 1855-57, af Havnekommissionen 1848-56, af Ligningskommissionen 1846-48, samt paany fra 1854, og af Gudena-Kommissionerne. Han blev 1849 Formand for Handelsforeningen, 1852 Medlem af Sparekassens Direktion, 1854 Medstifter af Diskontobanken og Formand for dens Repræsentantskab, samt Medlem af Repræsentantskabet for den mosaiske Menighed, der ved hans Bortrejse 1857 gjorde ham til Æresmedlem. I København var han Medstifter af Kreditforeningen for Landejendomme i Østifterne 1866 og Medlem af Direktionen indtil sin Død. Han var 1847-57 en flittig Medarbejder ved »Randers Amts Avis« og skrev nogle historiske Afhandlinger, saaledes en Undersøgelse »Om Selskabet for

Norges Vel og om Stiftelsen af det norske Universitet« 1862 og »Om Begivenhederne i Norge i 1814« 1860.

Efter at Randers-Kredsens Folketingsmand, Kontorchef Fr. A. G. Klee, 1864 var død, kaarede man Rée til hans Efterfølger og genvalgte ham til hans Død med stigende Stemmetal. Han repræsenterede ogsaa Kredsen i Rigsraadets Folketing 1864-66, valgt ved Kaaring, og stemte i 1866 Ja til den nye Grundlov.

Han døde 3. September 1874.

Bricka I. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870.

Reedtz, Holger Christian, 1800-57, Kammerherre, Diplomat, Minister. Landstingsmand for 10. Kreds 29. December 1849 - 18. Oktober 1851. — Konservativ.

Født 14. Februar 1800 i Odense, Søn af Godsejer Niels Juel

Reedtz; blev Student fra sin Fødeby 1818, cand. jur. 1823, vandt allerede to Aar forinden Universitetets Guldmedaille for en historisk Afhandling, rejste 1827 til München for at gøre Arkivstudier, blev Sekretær i Departementet for udenlandske Sager

1831-42, Depecheseekretær 1848, Direktør i Udenrigsministeriet 1850 og samme Aar Udenrigsminister. Han blev efter Faderens Død Medejjer af Palsgaard ved Juelsminde 1830-40, Eneejjer 1845 og trak sig tilbage hertil efter sin Ministertid, byggede sig et Observatorium her og genoptog en gammel Interesse for astronomiske Studier.

Holger Reedtz var Medlem af Selskabet for Fædrelandets Historie og Sprog fra 1828, af Den nørrejydske Stænderforsamling 1847-48, Formand for Kommissionen angaaende et astronomisk Observatorium i Altona 1853, kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 26. Juli 1854 samt af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvoraf han dog udtraadte knap et halvt Aar efter.

Ved de første Landstingsvalg 1849 valgtes han i 10. Kreds, men nedlagde et Par Aar efter sit Mandat; i Mellemtiden havde han 6. August 1850 afløst A. W. Moltke som Uden-

rigsminister i dennes 2. Ministerium, beholdt denne Post i Juli-Ministeriet 1851, indtil dette gik af 18. Oktober 1851. Reedtz, der allerede i Aarene forinden havde deltaget i Vaabenstilstands- og Fredsforhandlingerne 1848-50, afsluttede som Minister blandt andet en Konvention med Rusland. Han viste sig som udpræget Helstatsmand, men traadte hurtigt tilbage fra al Deltagelse i dansk Politik.

Han døde 6. Februar 1857 paa Palsgaard.

Kammerjunker 1824. R. 1833. DM. 1836. Kammerherre 1840. K. 1848. SK. 1850. Gehejmekonferensraad 1852.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Breve fra og til H. C. Ørsted, 2. Saml., 1870, S. 267-68

Reedtz-Thott, Kjeld Thor Tage Otto, 1839-1923, Lensbaron, Minister. Landstingsmand for 3. Kreds 1. Oktober 1886 - 20. September 1910. — Højre, senere Frikonservativ.

Født 13. Marts 1839 paa Gaunø ved Næstved, Søn af Lensbaron Otto Reedtz-Thott, dimitteredes privat som Student 1858, blev cand. phil. to Aar efter, studerede derefter Statsvidenskab i et Par Aar ved Universiteterne i Paris og Genf, til han ved Faderens Død 1862 overtog Baroniet. Han forbedrede Driften betydeligt, oprettede Husmandsbrug og solgte en Del Jord til Arvefæsteeje. Foruden sin nedenfor omtalte Ministergerning varetog han ogsaa Posten som Forstander for Herlufsholms Skole og Gods fra 1887.

Reedtz-Thott var Sogneraadformand fra 1867, Medlem af Amdraadet 1876-94, Formand for Repræsentantskabet for Den alm. Brandforsikring for Landbygninger 1886-91, for Godsejerforeningen indtil 1894, for Nationalindsamlingen til Mindesmærkerne for Christian IX og Dronning Louise og for Bestyrelserne for Aktieselskaberne De danske Sukkerfabrikker 1916-23 og Faxe Kalkbrud samt Medlem af disses Bestyrelser, henholdsvis 1872-94 samt fra 1902 og 1883-94 samt fra 1901, ligesom han sad i Bestyrelserne

for Københavns Byggeselskab, Gedser Jernbaneselskab, Dansk Folkemuseum og Det store Nordiske Telegrafelskab.

Ved Folketingsvalgene i Tidsrummet 1873-84 stillede han sig forgæves til Folketingsvalg i Vordingborg-Kredsen, og det lykkedes ham trods stigende Stemmetal ikke at fortrænge Venstre; desuden havde han 1875 stillet sig ved et Suppleringsvalg i 3. Landstingskreds, hvor han derpaa opnaaede Valg 1886. I 1910 trak han sig tilbage. Fra 1900 tilhørte han de Frikonservative, men anbefalede i 1909 at stemme paa Venstre ved Folketingsvalget i Vordingborg. Den 3. Juni 1892 afløste han O. D. Rosenørn-Lehn som Udenrigsminister i Ministeriet Estrup og beholdt denne Post, da han 7. August 1894 dannede sit eget Ministerium. Dette, som repræsenterede det forhandlingsvillige Højre, gik af 23. Maj 1897. Han var Medlem af Forsvarskommissionen af 1902, af Det kirkelige Udvalg 1903 og af Udenrigskommissionen af 1906.

Han døde 27. November 1923 paa Gaunø.

Hofjægermester 1864. Kammerherre 1874. R. 1875. DM. 1887. K² 1892. K¹ 1893. SK. 1896. Gehejmekonferensraad 1897. Storkors i Brillanter 1915. RE. 1923.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstirget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887 og 90. III. Tid. 1892, Nr. 38. Blaa Bog 1923.

Reisz, Ernst August Vilhelm Ferdinand, 1846-1907, Overretssagfører. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus I) 20. April 1892 - 5. April 1898. — Højre.

Født 1. Februar 1846 i Nakskov, Søn af praktiserende Læge O. B. Reisz; blev Student fra Viborg 1863, juridisk Kandidat 1870 og samme Aar Sagførerfuldmægtig i København, 1871-73 i Viborg, til han 1873 fik Bestalling som Overretssagfører i København.

Ved Folketingsvalget 1890 opstilledes han i Aarhus-Kredsen, der siden 1884 havde været repræsenteret af Venstremanden, Dr. phil. V. Pingel; Reisz fik 2703 Stemmer mod

Pingels 2844. Ved det følgende Valg to Aar senere trak Pingel sig tilbage, og Reisz valgtes, da Socialdemokraterne for første Gang mødte med en Kandidat. Ved Valget 1895, hvor Aarhus var delt i to Kredse, genvalgtes Reisz i den nordre, men stillede sig ikke 1898. Han var en af Folketingets Sekretærer 1893-94.

Han døde 18. August 1907 i København.

Juridisk Stat 1881 m. fl. Rigsdagskalender 1890, Tillæget.

Reventlow, Ludvig Alexander Eduard, 1848-1916, Greve, Godsejer. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 9. April 1895 - 20. Maj 1913. — Højre, senere Venstrereformpartiet og Venstre.

Født 5. November 1848 paa Pederstrup ved Nakskov, Søn af Grev Eduard Vilhelm Reventlow; gik som Dreng i Nykøbing F. Latinskole, 1858-61, undervistes derefter hjemme, til han begyndte sin Uddannelse som Landmand paa Havlykkegaard ved Bandholm og paa Schönhagen ved Kappel, blev Forpagter af Skjelstofte Hovedgaard lidt Syd for Fødegaarden 1872-91, hvorefter han blev Eier af Rudbjerggaard ved Nakskov.

Ludvig Reventlow var Medlem af Vesterborg Sogneraad 1876-84, Formand de sidste 4 Aar, af Maribo Amtsraad 1900-10, af den lollandske Digebestyrelse fra 1892, af Bestyrelsesraadet for Det kgl. danske Landhusholdningsselskab siden 1893 og af Administrationskommissionen for Grevskabet Knuthenborg 1889-1907, fremdeles Formand for Foreningen af Sukkerroedyrkere paa Vestlolland 1888-94, for Maribo Amts økonomiske Selskab 1892-1905, i Kommissionen om Jordlodder til Landarbejderne i Maribo Amt 1899-1910, for Husmands-Pligtarbejdets Afløsning fra 1898, for De samvirkende lollandfalsterske Landboforeninger 1896-1911, for Vestlollands Landmandsforening 1890-1903 og for Agrarforeningens lolland-falsterske Afdeling 1893 samt Medlem af Landmandsbankens Bankraad 1914-16.

Ved Folketingsvalget 1895 afløste han In-

geniør H. A. Hammerich i Nakskov-Kredsen, som valgte ham lige til 1913, da han trak sig tilbage. Han var oprindelig Højremand, stod de Frikonservative nær, var siden 1903 udenfor Partierne, fra 1906 i Valggruppe med Venstrereformpartiet, stod 1909 i 11-Mands-Gruppen og sluttede sig Aaret efter til Venstre. Han var Medlem af Kommissionen af 1901 om Oprettelse af en Husmandsskole.

Han døde 19. Juni 1916 i København.

Højjærgemester 1894. R. 1898. DM. 1907. Kammerherre 1909.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Blaa Bog 1916.

Reventlow, Peter Christian, f. 1867, Redaktør. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1910. — Udenfor Partierne, derefter i Det forhandlende Venstres Valggruppe.

Født 20. August 1867 i Grenaa, Søn af Skoleinspektør Helanius Reventlow, gik i Grenaa Kommuneskole indtil 1881, hvorefter han arbejdede ved Bog- og Papirhandelen i ni Aar, var Løjtnant ved Københavns Søforter 1891-93, en kort Tid Redaktør af »Vordingborg Avis«, derefter af »Hjørring Amtstidende« 1893-97, af »Nordjylland« i Aalborg 1897-1901 og endelig af »Lolland-Falsters Stiftstidende« 1901-14. De følgende syv Aar var han Gaardejer i Halland i Skaane, drev politiske Studier og modtog 1917 en Indbydelse om Ophold ved de engelske og tyske Krigsfronter. 1923 var han Regeringens Udsending i Kanada, hvor han skulde undersøge Mulighederne for dansk Indvandring.

Chr. Reventlows Interesser for og Indsigt i udenrigspolitiske Forhold samt hans personligt prægede Meninger om Danmarks Stilling hertil har givet sig Udslag i adskillige Skrifter som f. Eks. »Fra Versaillesfred til europæisk Elendighed« 1932. Han er ogsaa Forfatter af de to religionsfilosofiske Værker »Breve fra Skærsilden« 1924 og »Ai

en Eneboers Betragtninger« 1938; hertil kommer andre Bøger af forskelligt Indhold og talrige Artikler i Blade og Tidsskrifter.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig som forhandlingsvenlig Højremand i Hjørring-Kredsen mod dennes Venstrefolketingsmand siden 1872, Gaardejer M. C. Jungersen, men opnaaede ikke Valg. Han var nærmere ved det i 1903, hvor han opstilledes i Nykøbing F. med tre andre Kandidater, men Venstremanden sejrede. 1906 og 09 valgtes han som staaende udenfor Partierne i Maribo, men lod sig ikke genopstille 1910 eller siden. Chr. Reventlow var oprindelig Højremand, senere udenfor Partierne, men 1909 indmeldte han sig i Det forhandlende Venstre.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Medlemmerne af Folketinget 1906 og 10. Blaa Bog 1949.

Richelieu, Andreas du Plessis de, 1852-1932, Kammerherre, Admiral. Landstingsmand for 2. Kreds 21. Maj 1915 - 11. Maj 1918, tingvalgt Medlem 30. April 1919 - 10. August 1920. — Konservativ.

Født 24. Februar 1852 i Løjt Nord for Aabenraa, Søn af Præst Louis Armand Immanuel Septimanie du Plessis de Richelieu, gik i Roskilde og Aarhus Latinskoler 1862-67, tog de følgende fire Aar paa Kofardifart til Østasien. Han fik Styrmands-eksamen, gennemgik Søværnets Skoler og blev Reserveløjtnant i den danske Flaade 1872, ansattes derefter som Kaptajnlojtnant i den siamesiske Marine 1874, Generaladjutant 1883, Kontreadmiral 1890, Viceadmiral 1901 samt var 1899-1902 siamesisk Marineminister. Derpaa vendte han tilbage til Danmark, hvor han blev Ejer af Kokkedal ved Hørsholm.

A. Richelieu var Formand for Bestyrelserne for Det forenede Dampskibsselskab, for Burmeister og Wains Maskin- og Skibsbyggeri, for Landmandsbankens Bankraad, for Aktieselskabet Slangstrup-Banen og for Danmarks-Samfundet 1919-22. Han var Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskaberne De kø-

benhavnske Sporveje, Dansk Koloniallotteri, The Siam Electricity Compagny, Ø. K. og for Alumina.

Ved Landstingsvalget 1915 valgtes han i 2. Kreds, blev ved det paafølgende Valg 1918 1. Stedfortræder for De konservatives tingvalgte Medlemmer, rykkede som saadan ind i Tinget paany 1919-20, hvorefter han atter var Stedfortræder ved Augustvalgene, men trak sig helt tilbage ved Septembervalgene 1920.

Han døde 25. Marts 1932 paa Kokkedal.

K² 1883. K¹ 1891. SK. 1900. DM. 1905. Kammerherre 1907. SK. i Brillanter 1918.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Ill. Tid. 1900, Nr. 1, og 1912, Nr. 22. Maanedts-Magasinet 1909, S. 803-08. Bland Bog 1931.

Riegels, Hans Christian, 1793-1861, Kammerherre, Officer. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 4. August 1852-26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 7. Februar 1793 i Nordborg paa Als, Søn af Husfoged Hans Riegels, uddannedes ved Militæret, blev Sekondløjtnant 1808, Premierløjtnant 1810, Stabskaptajn 1822, Kompagnichef 1829, Major 1835 samt Land- og Søkrigskommisær for Fyn og Langeland 1835-44. Han købte 1839 Snoghøj ved Fredericia og

blev Postmester og Transportforvalter her, gjorde en Plantestudierejse til Tyskland 1845 og ledede derefter forskellige Plantningsforsøg herhjemme ved Heder og Klitter. 1848 blev han Oberst og Civilingeniør paa Als samt Chef for Folkevæbningen, som allerede frivilligt havde dannet sig under hans Ledelse. Han fik 1858 Overtilsynet med Klitplantningen i Vestjylland.

Riegels var 1839 Medstifter af Den slesvigske Forening for Almuebogsamlinger, 1843 af Haveselskabet for Jylland, Fyn og Hertugdømmet Slesvig, var Leder af Statens Skovplantningsforsøg paa Viborg Hede 1850 og blev 1857 Medlem af den nordslesvigske Jernbanekomité.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i

Bække-Kredsen, men ved Valgene det følgende Aar foretrak man Pastor Svejstrup, som valgtes ved Kaaring, og Riegels lod sig ikke senere opstille.

Han døde 9. Januar 1861 paa Snoghøj.

R. 1828. Generalkrigskommisær 1838. DM. og Kammerherre 1848. K. 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfød: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Hardsyssels Aarvog 1917, S. 33 ff.

Riis, Carl Frederik, 1824-99, Landinspektør, Løjtnant. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 7. Juni 1864-12. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 13. December 1824 i Slagelse, Søn af resid. Kapellan Peter Uldahl Anders Riis; lærte Landvæsenet og bestyrede sin Faders Præstegaard i Vejstrup paa Fyn. Han udskreves til Soldat 1849 og blev saaret i Slaget ved Fredericia. 1853 tog han Landmaaler- og 1856 Landinspektør-Eksamen og nedsatte sig i Varde, hvor han tjente sig saa stor en Formue, at en Datter i 1928 kunde efterlade et Legat med hans Navn paa 35.000 Kroner, der bestyres af Varde Byraad. Riis deltog som Frivillig i Krigen 1864 og blev Løjtnant, hvorefter han slog sig ned i København. Han blev her ansat i Matrikulskontoret og tog sin Afsked 1890.

Ved Folketingsvalget 1864 valgtes han ved Kaaring i Varde-Kredsen, hvor han tre Maaneder forinden var blevet kaaret til Rigsraadet Folketing. Han genvalgtes 1865 til Rigsraadet, ligesom han paany kaaredes til Rigsdagens Folketing ved Grundlovsvalget i Juni 1866. Riis stemte for den gennemsete Grundlov, men lod sig ikke genopstille ved Valgene godt fire Maaneder efter eller senere.

Han døde 23. April 1899 og begravedes fra Frederiksberg Kirke.

Rimestad, Christian, 1830-94, Højesterets-assessor. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 14. Juni 1861-7.

Juni 1864 og for Københavns 1. Valgkreds 7. Juni 1864 - 25. Juni 1884. — Højre.

Født 22. Marts 1830 i København, Søn af Birkedommer Christian Olsen Rimestad og Broder til Redaktør C. V. Rimestad; blev

Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1845, cand. jur. 1851, Volontør i Justitsministeriet og Notarius ved det juridiske Fakultet Aaret efter, Kancellist i Justitsministeriet 1855, Ekspeditionssekretær 1858, Assessor i Landsretten 1861 og i Højesteret 1878; han var

1859 paa en Studierejse i Tyskland og Belgien.

Christian Rimestad var Medlem af Proceskommissionerne af 1868 og 92, af Møntkommissionen af 1872 samt af Direktionen for Københavns Brandforsikring for faste Ejendomme fra 1885.

Ved Folketingsvalget 1861 valgtes han i Nykøbing S. med 676 Stemmer mod Lensbaron G. F. O. Zytphen-Adelers 482. Ved Valgene til Rigsraadets Folketing i Marts 1864 søgte han over i Københavns 1. Valgkreds, hvor han kaaredes, ligesom han kaaredes ved Folketingsvalget i Juni samme Aar. Næste Aar kaaredes han til Rigsraadet og ved følgende Valg til Rigsdagen i Københavns 1. Valgkreds, som genvalgte ham — hyppigst ved Kaaring — til 1884, da han faldt for Herman Trier. Han stemte 1866 med Tilhængerne af Grundlovsrevisionen, var siden 1879 Formand for Folketingets Højre. Han var bl. a. Medlem af Kommissionerne om Vallø og Vemmetofte Stiftelsers Forhold 1871-73 og om Ministeransvarligheden 1875-79.

Han døde 4. Oktober 1894 i København.

R. 1875. DM. 1877. K² 1888. K¹ 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Topsoe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ill. Tid. 1894, Nr. 2. Fra Holbæk Amt, 3. Aargang, S. 187.

Rimestad, Christian Vilhelm, 1816-79, Redaktør. Folketingsmand for Københavns 8. Valgkreds 1. December 1854 - 12. Oktober

1866 og for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Venstre, senere Højre.

Født 27. Januar 1816 i København, Broder til fornævnte; blev Student fra Borgerdydskolen i København 1832, cand. phil. Aaret efter og samtidig Lærer ved sin tidligere Skole, Inspektør 1844 og Bestyrer 1846-53. Desuden var han Lærer ved Borgerdydskolen paa Christianshavn 1838-45 efter i 1838 at have faaet Universitetets Guldmedalje for en geografisk Afhandling, i hvilket Fag han ogsaa senere

skrev en Del Lærebøger. Han udgav ogsaa et Par politiske Flyveskrifter: »Grundloven og det nye Grundlovsudkast«, 1853 og »De foreslaaede Forandringer i Fællesforfatningen og de tre Overdoktrinære i Rigsraadet«, 1862. Da »Dags-Telegraphen« oprettedes 1864, blev han dens Redaktør indtil 1875, hvorefter han i et Par Aar redigerede »Nationaltidende«.

C. V. Rimestad var Formand for Haandværkerdannelsesforeningen 1852-53, Medstifter af og Formand for en Arbejderforening i København 1853-56, Medlem af Bestyrelsen for Dansk Forening 1853-54, Stifter af og Formand for Arbejderforeningen af 1860, gennem hvilken han til sin Død gjorde en Indsats for Arbejdernes Oplysning. Endelig var han Næstformand for Foreningen til indenlandsk Industris Fremme siden 1862 og optraadte jævnlig som Taler ved Grundlovsfester og andre Møder.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Københavns 1. Distrikt og forgæves til Folketingsvalg i Københavns 2. Kreds 1849, i 7. Kreds 1852 og Februar 1853 i Frederikssund, hvorpaa han Aaret efter kaaredes i Københavns 8., som genvalgte ham til 1866 og ogsaa til Rigsraadets Folketing 1864 og 65. Han stemte for den reviderede Grundlov 1866, valgtes 1869 i Lyngby-Kredsen, men trak sig 1872 ud af Politik. Han sluttede sig i Begyndelsen til Bondevennerne, men senere til Mellempartiet, var 1858-59 Formand for Finansudvalget, Medlem til 1864, med Undtagelse af et Aar, og paany 1869-70.

Han døde 11. August 1879 i København, hvor man Aaret efter rejste et Mindesmærke paa hans Grav.

R. 1867.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870. Blad for Arbejderforeningen af 1860, 1879, Nr. 36-44. III. Tid. 1879, Nr. 1039. Nutiden 1879, Nr. 152.

Rode, Ove, 1867-1933, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910, for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 7. September 1910 - 22. April 1918, for Holbæk Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 samt for Holbæk Amtskreds 26. April 1920 - 30. September 1927. — Det radikale Venstre.

Født 31. August 1867 i København, Søn af Højskoleforstander, Dr. phil. Gotfred Benjamin Rode og Dattersøn af Orla Lehmann.

Han fulgte Moderen i dennes norske Ægteskab 1879, blev derfor Student fra Kristiania 1885 fra Aars' og Voss' Skole, Aaret efter cand. phil., var fra 1887 Medarbejder ved »Politiken«, 1889-92 Redaktør og Medudgiver af »København«, derefter paany Medarbejder samt Redaktionssekretær ved »Politiken« indtil 1905, hvorpaa han sad som Bladets politiske Redaktør til 1913, da han blev Indenrigsminister. Han var paany Bladets politiske Redaktør fra 1927 til sin Død.

Ove Rode var Næstformand i Journalistforeningen i 90erne, Medlem af Bestyrelsen for »Nordiske Pressemøder«, Formand for Studentersamfundet 1901-03, for Ordrupper-samfundet 1926, Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1907-13, af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank fra 1923 samt i en Aarrække af Bestyrelsen for Emma Gad-Fonden og af Repræsentantskabet for Foreningen Norden.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig forgæves i Stege mod Bojsen, ligeledes ved et Suppleringsvalg i Holbæk 1907, hvor han dog kun manglede 12 Stemmer. Ved det or-

dinære Valg 1909 sejrede han da ogsaa i denne Kreds, faldt Aaret efter for en Venstremand, men blev nogle Maaneder senere valgt som Kammerherre C. Krabbes Afløser i Kalundborg-Samsø-Kredsen, hvor han genvalgtes, til han 1927 nedlagde sit Mandat. Da Zahle 21. Juni 1913 dannede sit 2. Ministerium, blev Rode Indenrigsminister til dets Afgang 30. Marts 1920 og havde som saadan det store Arbejde med Verdenskrigens Rationerings- og Sociallovgivning herhjemme.

Desuden var Rode Medlem af Finansudvalget 1909-10, 11-13 og fra 1920, Formand for Partiet paa Rigsdagen 1909-10, Næstformand fra 1920, Medlem af dets Landsforbunds Bestyrelse fra 1905, Formand for dets Forretningsudvalg 1910-13, Medlem af Valglovkommissionen 1923, af Valutaraadet 1924 og af Indenrigsministeriets Udvalg om Administrationen af Statens faste Ejendomme samt havde Sæde i det norsk-svenske Undersøgelses- og Forligsnævnet 1925. Foruden en Del skønlitterære Arbejder har Rode blandt andet udgivet »Forsvarssagen« 1908, »I Krigens Vendetegn« 1921 og »Paaskekrisen 1920« 1926.

Han døde 11. Juli 1933 i Gentoite. Der er senere rejst Mindesmærker for ham i København, Kalundborg og i Tranebjerg paa Samsø.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Gunnar Føg-Petersen: Det radikale Venstres Historie, 1938. V. Koppel: Af Politikens Historie, 1946. Blaa Bog 1933.

Roed, Poul Hansen, 1845-1928, Købmand. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 26. Juli 1881 - 28. Januar 1887. — Venstre.

Født 17. November 1845 i Bølling, Søn af Gaardejer, senere Sognefoged Hans Roed; besøgte Uldum Højskole i Vinteren 1862-63 og i Vinteren 1865-66 Askov. Han drev 1869-72 en Kroforpagtning, købte 1871 en Ejendom i Kolding og havde her et Konditori til 1877, da han overtog en Broders Købmandsgaard og Forretning samme-

steds. 1882 flyttede han til København og havde en Aarrække et Ismejeri og en Smørhandel, senere blev han Klasselotterikollektor.

Ved Folketingsvalget i Maj 1881 lykkedes det Højremanden, Proprietær C. Bay, Follerupgaard, at erobre den tidligere Venstre-Kreds, Vonsild, men ved Valgene to Maaneder senere erobrede Købmand P. Roed den tilbage, genvalgtes 1884, men afløstes 1887 af den senere Kultusminister, Redaktør Enevold Sørensen, Roed stillede sig i 1892 i Fredensborg-Kredsen og 1918 i København-Frederiksberg, men opnaaede ikke Valg. Han hørte paa Rigsdagen til Bergs Gruppe og senere til Det danske Venstre.

Han døde 24. Maj 1928 i København.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Roepstorff, Johan Louis Adolph, 1819-81, Kaptajnløjtnant. Folketingsmand for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Nærmest Venstre.

Født 8. Februar 1819 i Trankebar, Søn af Kaptajn Pierre Roepstorff, der var ansat ved de dansk-ostindiske Tropper; kom 1830 paa Søkadetakademiet og blev Sekondløjtnant i Marinen 1838. Han rejste 1839 til Indien og tog 1841 sin Afsked med den Tanke at blive Missionær, men opgav den og vendte hjem, samt traadte 1842 paany i Tjeneste. Han deltog 1845 i Korvetten Galatheas Jordomsejling og forblev 1846-48 paa Nikobarerne. Efter at have deltaget i Krigen 1848-50, blev han 1851 Premierløjtnant, men afgik fra Marinen 1855 som Kaptajnløjtnant og blev Stempelpapirforvalter i Holsten med Bopæl i Neumünster. Herfra fordreves han i Begyndelsen af 1864. I Aarene 1866-69 drev han to Bryggerier i og ved Køge, købte 1870 Skognäs i Småland i Sverige paa 2-300 Tdr. Land, solgte den igen 1877 og boede siden i København.

Ved Folketingsvalget i Juni 1864 valgtes han i Kerteminde-Kredsen mod Prokurator Fr. Jespersen, Tre Maaneder forinden var Roepstorff blevet valgt til Rigsraadets Folketing, men ved Valget hertil 1865 sejrede Jespersen, og 1866 trak Roepstorff sig til-

bage fra det politiske Liv. Han stemte imod den gennemsete Grundlov.

Han døde 24. Marts 1881 paa Frederiksberg.

Topsøe-Jensen: Det danske Søofficerskorps 1801-1919.

Roesager, Andreas Kristensen, 1850-1924, Gaardejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Kværndrup, senere Gudme) 21. Januar 1890 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 15. Oktober 1850 i Vejstrup Nord-Øst for Svendborg paa Rosagergaard, som Faderen, Landstingsmand, Gaardejer Christen Hansen, ejede. Han oplærtes i en Friskole, der holdtes i hans eget Hjem, og besøgte Vejstrup Højskole 1867-68 og 69-70, derefter Rødkilde Højskole paa Møen 1874-75. Han bestyrede Fødegården, som var paa 6 Tønder Hartkorn, indtil 1886, var Forpagter af den til Faderens Død 1901 og sluttelig dens Ejer.

A. Rosager var Medlem af den lokale Skolekommission 1886-98, Medlem af Bestyrelsen for Dansk Landbrugsmuseum, af Administrationskommissionen for Baroniet Scheelenborg og Stamhuset Thorseng samt Formand for Sydfynske Landmandsforening 1887-90 og i Tilsynsraadet for Statsanstalten Vejstrup Pigeheim.

Han lod sig i 1890 opstille i Kværndrup-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem ni Aar, den moderate Venstremand, Lærer J. Hansen, Ølstykke. Rosager sejrede og genvalgtes, lige til han 1909 faldt for en forhandlingsvenlig Venstremand og stillede sig ikke op mere. Han sluttede sig i Begyndelsen til det Berg'ske Venstre, senere til Venstre-reformpartiet. Han var Medlem af Finansudvalget 1895-1909 og var dets Sekretær 1901-09.

Han døde 21. Februar 1924.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1923.

Rosen, Sophus Anthon Gottlieb Carl von, 1819-91, Landejendomsbesidder, Kammer-

herre, Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 25. April 1876 - 7. December 1891. — Højre.

Født 9. September 1819 i Segeberg i Holsten, Søn af Amtmand, Kammerherre

Wilhelm Carl Ludvig von Rosen; blev Student fra Lübeck 1840, studerede i Heidelberg de følgende to Aar og i Kiel 1842-44, hvorefter han tog juridisk Eksamen og straks efter blev Amtssekretær i sin Fødeby. 1845 blev han Auskultant i Finansdeputationen i København, 1848 ansat

i det slesvig-holstenske Kancelli, 1851 Chef for det slesvigske Ministeriums Sekretariat, 1852 Departementschef sammesteds og endelig 1854-64 Overpræsident i Flensborg. Han købte 1867 Gaarden Henriksholm paa 8 Tdr. Hartkorn ved Vedbæk.

Sophus v. Rosen var Formand for Sogneraadet fra 1869 til sin Død, fra 1878 Medlem af Københavns Amtsraad, Medlem af Bestyrelsen for Brandforsikringsselskabet Danmark fra 1869, Formand fra 1889, Kommissær ved Udleveringen af Hertugdømmernes Arkivsager 1873-76 og Formand for Afløsningen af Jagtretten for Københavns Amt fra 1881.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig forgæves i Lyngby mod den mere demokratiske Højremand, Gaardejer P. Hansen, Øverød; først da denne 1876 trak sig tilbage, valgtes v. Rosen med stor Majoritet og genvalgtes til sin Død.

Han døde 7. December 1891.

Kammerjunker 1846. R. 1851. DM. 1852. Kammerherre 1853. K. 1867.

Bricka I. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 7-12-1891, Tidenden Sp. 1863-64.

Rosen, Wilhelm Sophus Andreas von, 1820-66, Distriktlæge, Dr. med. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Uafhængig Højremand.

Født 15. Maj 1820 i Pløn i Holsten, Søn af Overførster Conrad Adam Johann von Ro-

sen; blev 1836 Student fra Sorø Akademi, var blandt andet nogle Aar Kandidat paa Almindeligt Hospital, tog Lægeeksamen 1844 og sejlede de følgende to Aar som Underlæge med Korvetten Galathea, var med til at ud-

arbejde Beretningen om denne Jordomsejling og udgav selv en forkortet Fremstilling herom paa Tysk 1852 samt en paa Dansk Aaret efter. Han fungerede under Krigen 1848-50 som Over-skibslæge paa en af vore Fregatter, var 1851-59 Læge ved Klampenborg Badeanstalt, derefter praktiserende Læge i Taarbæk, 1861-66 Distriktlæge i København, hvorefter han tog til St. Croix, hvor han skulde have overtaget Stillingen som Hospitals- og Arresthuslæge, men døde kort efter.

W. v. Rosen, som 1859 havde taget den medicinske Doktorgrad, har blandt andet udgivet »Die schleswig-holsteinische und die dänisch-deutsche Frage«, der kom anonymt i Wien 1864, samt »Kampen, som føres imod Grundloven af 5. Juni 1849 af den doktrinære Reaktion, med den danske Folkeforening og dens Formand, Hr. Orla Lehmann, i Spidsen«, 1865.

Ved Folketingsvalget 1861 valgtes han i Lyngby-Kredsen, men ved Valgene til Rigsraadets Folketing her 1864 faldt han for Proprietær C. Holstein, Dyrehavegaard, og søgte ikke mere Valg i Lyngby-Kredsen. Derimod blev han ved et Suppleringsvalg til Rigsraadets Folketing i Sorø i Marts 1865 Albertis Afløser for de resterende to Maaneder, søgte Valg til Rigsraadet i Roskilde 1865, hvor man imidlertid genvalgte Højesteretsadvokat Liebe. Ved de ordinære Folketingsvalg i Juni 1864 havde v. Rosen søgt Valg i Aarhus-Kredsen, men valgtes ikke. I Rigsdagen havde han forsøgt at danne en Gruppe uafhængige Højremænd mod de Nationalliberale, men sluttede sig senere til det Tscherningske Venstre.

Han døde 17. Juli 1866 i Christiansted paa St. Croix.

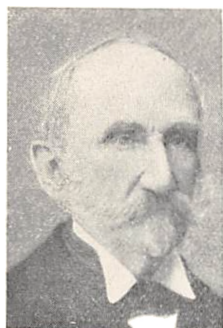
R. 1850.

Bricka I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Rosenkrantz, Iver Christian, 1808-87, Baron. Landstingsmand for 9. Kreds 3. Juni 1853 - 20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 13. September 1808 paa Rosenholm ved Aarhus, Søn af Baron Holger Rosenkrantz; dimitteredes privat som Student 1828, blev juridisk Kandidat otte Aar senere og Arvfæster af Balskov Gaard i Mørke Sogn, Randers Amt, indtil 1879. Senere flyttede han til Skanderborg. Han var 1863-80 Landvæsenskommissær.

Iver Rosenkrantz var 1848-54 Medlem af Randers Amdsraad, 1862-80 Formand for Landboforeningerne ved Kaløvig og 1874 Medlem af den foreløbige Komité for Aarhus-Ryomgaard Banen.

Ved Landstingsvalget 1853 opstilledes han i 9. Kreds og valgtes, men blev ikke senere genvalgt.

Han døde 22. Juni 1887 i Skanderborg.

Kammerjunker 1841. Hofjægermester 1861. R. 1873. Kammerherre 1880.

Bariefod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Rosenkrantz, Iver Holger, 1813-73, Baron. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 29. September 1868 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 1. Marts 1813 paa Hovedgaarden Vedø Vest for Grenaa midt i Djursland, Søn af Oberst Jørgen Rosenkrantz; gik en Tid paa Herluifsholm Skole, men forlod den efter Strid med en Lærer og dimitteredes privat som Student 1833, blev juridisk Kandidat 1840 og havde desuden slesvigsk juridisk Eksamen, arbejdede i Admiralitetet, blev 1843 Auditor i Hæren, 1845 ved Sætatens kombinerede Ret, 1846 tillige Auskultant i Rentekammeret, gjorde i Maanederne April - November 1848 Tjeneste som Intendant, først i Flensborg, se-

nere paa Als og Fyn. Han blev 1854 By- og Herredsfoged i Lemvig, 1858 Udskrivningschef i Korsør og endelig Ministerresident i Italien, hvor han blandt andet fik afsluttet en Handelstraktat med det nye Kongerige, inden han 1865 tog hjem og Aaret efter gik af med fuld Pension. Han slog sig derefter ned i Hillerød.

Iver Rosenkrantz, der gik under Navnet »den røde Baron« var Medstifter af Skodborg-Vandfuld Herreders Landboforening og blev dens første Formand 1855-58, fik i 1861 i Korsør stiftet en Vælgerforening for Sorø Amt, udgav 1872 en Samling »Juleæventyr« og skrev nogle »Efterladte Optegnelser«, der offentliggjordes tre Aar efter hans Død. Han sluttede sig nærmest til Oktoberforeningen og erklærede sig aabent for Antiskandinav.

Ved Folketingsvalget 1861 søgte han forgæves Valg i Skelskør, blev syv Aar senere ved et Suppleringsvalg Folketingsmand for Skanderborg-Kredsen for en enkelt Samling, søgte derpaa 1869 forgæves Valg i Fakse og 1872 i Skanderborg, hvor han dog traadte tilbage inden Valghandlingen.

Han døde 25. Januar 1873 i Vedbæk.

Kammerjunker 1841. R. 1848. Kammerherre 1863. DM. 1866.

Bricka II. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. J. V. Christensen: Midtsjællands Historie IV, S. 68-81. Ill. Tid. 1873, Nr. 700. Rosenkrantz: Nogle efterladte Papirer, 1876. Østjydske Hjemstavn I, 1936, S. 38-39.

Rosenørn, Ernst Emil, 1810-94, Godsejer, Minister, Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 14. Juni 1855 - 7. Juni 1864 og for Ribe Amts 2. Valgkreds (Hjerting) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869 samt kongevalgt Landstingsmand 22. September 1879 - 7. August 1894. — Højre.

Født 7. November 1810 paa Benzonslund ved Holbæk, Søn af Godsejer Cecilius Ulrik Andreas Rosenørn; blev Student fra Herluifsholm 1830, cand. jur. 1838, var paa Udenlandsrejse de to følgende Aar og var ved Hjemkomsten 1841 med til at købe Voergaard Øst for Brøn-

derslev, som han blev Eneejer af 1865-72. Desuden ejede han 1855-71 Østergaard i Salling. 1846 var han imidlertid flyttet til Frederiksberg, blev 1862-69 og 1870-72 Direktør for Landbohøjskolen, 1870-83 Overpræsident i København.

Emil Rosenørn var Formand for Voer Sogneraad 1842-46, for Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1862-69, for Diakonissestiftelsens Bestyrelse 1868-69 og 1870-72, for Fængselselskabet i København 1870-81, for Flakkebjerg og Lindevangshjemmet fra 1877, for Bibelselskabet siden 1869, for Selvbeskatningen til Fædrelandets Forsvar 1885, for Skov-Taksationskommissionen 1863, for Arbejder-Kommissionen 1875-78, for Arresokommissionen 1874, Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts landøkonomiske Forening 1845-47, Kurator for Vemmetoite 1869-94 og for Vallø 1875-93, Repræsentant i Nationalbanken 1863-68 og 70-75, Bestyrelsesmedlem i Forsikringsselskabet Danmark fra 1866 samt endelig Næstformand i Komiteen for den nordiske Industri- og Kunstudstilling i København 1872.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig med to andre i Sæby, men traadte tilbage inden Valghandlingen. Derimod kaaredes han 1855 til Vardekredsens Folketingsmand, genvalgte 1858 og 61, men lod sig ikke genopstille her. Ved Oktobervalget 1866 kaaredes han i Strandby Kro, den senere Esbjerg-Kreds, søgte heller ikke her Genvalg, men blev kongevalgt Medlem af Landstinget fra 1879 til sin Død. 22. September 1869 afløste han A. S. Hansen som Kirke- og Undervisningsminister i Ministeriet Frijs til dets Afgang 28. Maj 1870. Han var Medlem af Finansudvalget 1858-61, Ordfører for dettes Fællesudvalg 1859-60, Viceformand i Folketinget 1859-60 og 61-64 og Viceformand i Landstinget 1887-92. Han valgtes ved et Suppleringsvalg 1861 til Rigsraadet af 1855 og stemte for Novemberforfatningen 1863.

Han døde 7. August 1894 paa Villa Bona ved Hillerød.

Kammerjunker 1841. Kammerherre 1862. R. 1867. DM. 1870. K² 1872. K¹ 1874. SK. 1878. Gehejmekonferensraad 1883. FM. i Guld 1890.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1872, Nr. 665. Mindetale i Landstinget (Matzen) 1-10-1894, Tidenden Sp. 22-23.

Rosenørn, Matthias Hans, 1814-1902, Stiftamtmand, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 4. December 1849 - 4. August 1852, for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 4. August 1852 - 26. Februar 1853 og for Københavns 3. Valgkreds 27. Maj 1853 - 23. Maj 1854. — Højre.

Født 24. November 1814 i Randers, Søn af Ritmester, senere Generalalkrigskommissær Peder Otto Rosenørn; blev Student fra Sorø Akademi 1831, cand. jur. 1836, efter en Udenlandsrejse i Tyskland og Frankrig Viontør i det danske Kancelli 1837, Kancellist fire Aar efter, Referendar i Kabinetsekretariatet i Begyndelsen af 1843 og inden Aarets Udløb Kommitteret i Generaltoldkammeret, Stiftamtmand paa Island 1847-49, Indenrigsminister 1849-51, Kabinetsekretær 1852-53, Chef for statistisk Bureau 1854, Amtmand over Randers Amt 1854-85, kgl. Kommissarius for de jyske Statsbaner fra 1859 og tillige for en Række Privatbaner i Tiden fra 1875 til 1901.

Matthias Rosenørn var Medstifter af Københavns Laanebank 1853, Formand for en Kommission om Gudena 1857, om Vands Afledning 1877 og en om Ordning af Markederne 1875 og 82, Medstifter af og Bestyrelsesmedlem i Jysk historisk-topografisk Selskab 1865-95, Formand for Randers Amts Skytteforening 1868-84, Medlem af Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger 1871-81, Repræsentant i Forsikringsselskabet Danmark 1870-84, Formand for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personahistorie 1885-1902 og for Foreningen til Ædruelighedens Fremme 1885-93. Han udgav 1873-1901 et Værk om »Grev Gert og Niels Ebbesen«, 1864 et »Bidrag til Danmarks nuværende Stilling« samt 1888 sine Livsminder.

Ved de første Folketingsvalg 1849 kaaredes han i Roskilde, 1852 i Sønderving, hvor han faldt Aaret efter for en Venstremand, kaaredes tre Maaneder senere til Professor J. E. Larsens Efterfølger i Københavns 3. Kreds, men udtraadte Aaret efter ved sin Udnævnelse til Amtmand. I 1884 søgte han

forgæves Valg i Randers-Kredsen. Han var Medlem af Finansudvalget 1852-54, af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 i Tiden 1856-61 og Formand for dettes Finansudvalg 1859. Endelig afløste han 21. September 1849 P. G. Bang som Indenrigsminister i Moltkes 2. Ministerium til dettes Afgang 13. Juli 1851.

Han døde 30. Marts 1902 i København.

Kammerjunker 1838. R. 1847. Kammerherre 1850. K. 1852. DM. 1862. SK. 1871. Gehejmekonferensraad 1885.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1902, Nr. 29. Saml. til jydsk Historie og Topografi 3. Række III, 1902, S. 273-78. Udvalg af Breve til P. Hjort, Ny Saml. 1869, S. 439-40, 512-14, 538-39. M. H. Rosenørn: Løsrevne Blade og Livsminder, 1888.

Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev, 1821-92, Lensbaron, Minister. Landstingsmand for 5. Kreds 18. Oktober 1866 - 21. Maj 1892. — Højre.

Født 28. Maj 1821 paa Hovedgaarden Orebygaard ved Saksøbing, Søn af Baron, Major Henrik Christian Rosenørn-Lehn; blev Student fra Sorø Akademi 1841, læste Jura og foretog Udenlandsrejser, der afbrødes 1847 ved Faderens Død og Overtagelsen af Baroniet Guldborgland paa Lolland, som han 1860 blev

Ejer af tilligemed Baroniet Lehn i Sydfyn, Røssjøholm i Skaane, hvortil 1862 kom Kiding og Aarup, begge af de Augustenborgske Godser mellem Aabenraa og Flensborg. Han ombyggede Orebygaard 1872-74, foretog vigtige Inddæmninger og bortsolgte det meste af Fæstegodset paa Guldborgland. Han var Direktør for Den kgl. Malerisamling 1870 og for Kobberstiksamlingen fire Aar efter samt Udenrigsminister fra 1870 til sin Død.

Rosenørn-Lehn var Medstifter af Maribo Diskontobank 1854, senere Medlem og 1861-76 Formand for dens Repræsentantskab, var 1856-92 Medlem af Maribo Amtsraad, 1869 Formand i Udvalget for den lolland-falsteriske Bane samt Medlem af dens Bestyrelse 1874-80 og fra 1886, Formand i Repræsen-

tantskabet for Kreditkassen for Østifterne 1867-88, Medlem af Direktionerne for Det Raben-Levetzsauske Fond fra 1878 og for Det Classenske Fideikommiss siden 1879 samt af Bestyrelsen for Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot fra 1887, ligesom han en Tid var Formand for Godsejerforeningen.

Efter at have siddet i Rigsraadets Landsdning 1864-66 valgtes han i 5. Kreds til Rigsdagens Landsting, hvor han sad til sin Død. Da Holstein-Holsteinborg 28. Maj 1870 dannede Ministerium blev Rosenørn-Lehn paa Halls Opfordring dets Udenrigsminister, gik som saadan 1874 over i Fønnesbechs Ministerium til dettes Fald 11. Juni 1875 og blev efter Lensgreve F. G. J. Moltkes Død fire Maaneder senere dennes Afløser som Udenrigsminister i Ministeriet Estrup indtil sin Død.

Han døde 21. Maj 1892 i København.

Kammerherre 1860. R. 1864. DM. 1867. K² 1870. K¹ 1871. SK. 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Graae: Moderne Profiler, 1892. Penne-tegninger 1870. Rigsdagskalender 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Danmark 1893, S. 41-47. III. Tid. 1892, Nr. 37. Mindetale i Landstinget (Liebe) 3-10-1892, Tidenden Sp. 14.

Rosenørn-Teilmann, Christian Peter Theodor, 1817-79, Godsejer, Minister. Landstingsmand for 11. Kreds 20. Juni 1859 - 18. Oktober 1866 og kongevalgt Landstingsmand 26. September 1868 - 10. Januar 1879. — Højre.

Født 17. September 1817 paa Rindumgaard ved Ringkøbing, Søn af Amtmand, Kammerherre Peder Otto Rosenørn; blev Student fra Sorø Akademi 1833, cand. jur. 1841, derefter Volontør i Rentekammeret, Auskultant her 1846, adjungeret Amtmanden over Lolland-Falster 1847-48, konstitueret som Amtmand for

Bornholm 1849, som Sekretær hos Indenrigsministeren Aaret efter, blev 1851 Borgmester i Fredericia og 1853-59 Herredsfoged i Skads Herred, men opgav sin Karriere, da han gennem en Faste 1861 blev Ejer af

Stamhuset Nørholm ved Varde, ifølge hvis Erektionspatent han samtidig føjede Teilmann til sit eget Navn. Som Godsejer tog han blandt andet fat paa store Plantningsarbejder og blev som nedenfor nævnt ogsaa Minister 1865-67.

Rosenørn-Teilmann var Medlem af Privatbankens Bankraad, af Bestyrelsen for Landbygningernes Brandforsikring samt Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 efter et Suppleringsvalg 1861, fra 1864 ogsaa af dettes Landsting.

Ved de ordinære Landstingsvalg 1859 valgtes han i 11. Kreds, genvalgtes Juni 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men faldt samme Aar i Oktober for en Venstremand. 1868 blev han derpaa kongevalgt Medlem af Landstinget indtil sin Død. Han var Viceformand 1863-66 og 1875-79 og blev Medlem af Rigsretten 1874. Han var Kultusminister i Ministeriet Frijs 6. November 1865 - 4. September 1867, afløste 21. Juli 1867 den sygemeldte C. P. G. Leuning som Justitsminister, men maatte ogsaa selv paa Grund af Helbredet nedlægge dette Hverv 10. August Aaret efter.

Han døde 10. Januar 1879 paa Orebygaard ved Saksøbing og ligger begravet i Torstrup ved Varde.

Kammerjunker 1846. Kammerherre 1862. R. 1865. K¹ 1866. DM. 1868.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1879, Nr. 1008. Mindetale i Landstinget (fung. Formand Krieger) 31-1-1879, Tiden Sp 281-282.

Rosleff, Hans Jensen, 1847-1904, Mejerier. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Roskilde) 9. April 1895 - 2. Juni 1904. — Venstrereformpartiet.

Født 15. Juli 1847 i Møgeltorum i Salling, Søn af Gaardejer Jens Christensen Rosleff; gik i Almueskole, hjalp til i Hjemmet, bestyrede 1865-67 sin Søsters Gaard Thorumgaard, aftjente sin Værnepligt og gik paa Hindholm Højskole 1872-73. Han var derefter et Aarstid Forvalter paa Frisenfeldt

paa Falster, kom til Grev Moltke paa Lystrup, sammen med hvis Mejeribestyrelse han 1874 oprettede et Fællesmejeri i Assingløse ved Viby Station. 1876 trak han sig dog ud heraf, studerede samme Sommer Mejerivæsen paa Ourupgaard og Gedsergaard og oprettede om Efteraaret sit eget Mejeri i Lille Karleby Nord for Roskilde. 1890 købte han desuden en Gaard i Karleby og 1893 en anden Gaard, hvilke han slog sammen.

Rosleff var Sogneraadformand 1886-91, Medlem af Bestyrelsen for Gl. Roskilde Amts Landboforening siden 1885, af Amtsraadet fra 1890, Formand for Roskilde Andels-Svineslagteri siden dets Oprettelse 1894 samt Tilsynsmand for Landbohøjskolen.

Ved Folketingsvalgene 1890 og 92 stillede han sig forgæves i Roskilde mod Kredens Højre-Folketingsmand, Grev F. C. R. Scheel, som siden 1879 havde repræsenteret Kredsen, men ved Valget 1895 sejrede Rosleff og blev genvalgt til sin Død. Han var med til at stifte Venstrereformpartiet, i hvis Bestyrelse han fik Sæde, desuden var han Medlem af Finansudvalget 1900-1904.

Han døde 2. Juni 1904 i København.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. Mindetale i Folketinget (Trier) 3-10-1904, Tiden Sp. 18-19.

Rothe, Viggo, 1814-91, Jernbanedirektor. Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 4. December 1849 - 1. December 1854. — Nærmest nationalliberal.

Født 20. Januar 1814 i København, Søn af Kontorchef, Kommitteret i Rentekammeret Christian Rothe; blev Student fra Sorø Akademi 1832, cand. polyt. 1836, Volontør i Generaltoldkammeret, derefter først Kopist, 1841 Fuldmægtig og 1845 Kontorchef for Kanal-, Havne- og Fyr- samt Industri- og Fabrikskontoret indtil Udgangen af 1848, da Regeringskollegierne nedlagdes. Han havde i Mellemtiden gjort Studierejser, udgivet en Agerdyrkningskemi og holdt Forelæsninger paa Universitetet om statistiske og økonomiske

Spørgsmaal. 1848 blev han teknisk Direktør for Det sjællandske Jernbaneselskab og 1876 administrerende Direktør, altsaa en Slags Generaldirektør for det hastigt voksende sjællandske Banenet. Da Staten overtog Selskabet, vedblev Rothe at være Direktør de næste fire Aar. Endelig havde han 1850-52 været tingvalgt Statsrevisor, det første Aar tillige Formand, samt 1851-55 sammen med forannævnte Folketingsmand C. I. Glahn Ejer af Østre Kalkbrænderi. Han udgav 1843-45 »Danmarks industrielle Forhold« og »Mit Livs Erindringer« 1888.

Viggo Rothe var Sekretær i den nystiftede Industriforening 1839-40, Repræsentant 1841-54, deraf Formand for Repræsentantskabet 1847-48, Borgerrepræsentant 1858-62, i Aarenes Løb Medlem af adskillige Trafikkommissioner samt 1854-58 af Gas- og Vandværksudvalget i København.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Ringsted, opnaaede derimod Aaret efter Valg til Folketinget i Københavns 4. Kreds, som derpaa genvalgte ham ved Kaaring, til han 1854 trak sig tilbage til Fordel for sin Kompagnon i Kalkbrænderiet C. I. Glahn. Han var Medlem af Finansudvalget 1852-53.

Han døde 10. Maj 1891 i København.

R. 1852. Justitsraad 1856. Etatsraad 1859. DM. 1864. K² 1872. K¹ 1875. Konferensraad 1885.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tid. 1891, Nr. 33. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi III, 1917.

Rottbøll, Christian Michael, 1854-1928, Gods ejer. Landstingsmand for 7. Kreds 19. September 1894 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 10. August 1920. — Højre, Frikonservativ, konservativ Løs-gænger.

Født 7. Juli 1854 paa Børglumkloster i Vendsyssel, Søn af Godsejer Christian Michael Rottbøll; blev Student fra Haderslev Læreres "Skole, studerede Landvæsen i Skotland, blev 1877 Forpagter af Faderens Gaard Christiansdal, 1882 tillige af Nielsminde, begge Af-

læggergaarde fra Børglumkloster, som han 1910 blev Ejer af. Allerede 1894 ved Faderens Død var han blevet Ejer af Christiansdal og Nielsminde.

Chr. Rottbøll var Medlem af Børglum-Furreby Sogneraad 1889-96, deraf dets Formand siden 1891, var i en Aarrække Repræsentant i Hjørring Bank, Medlem af Bestyrelserne for Fællesforeningen af jydsk Landboforeninger 1900-03 og for Eksportforeningen 1895-99 samt Formand for Tyendekommissionen i Hjørring Amt fra 1902 og i Bestyrelserne for Forsikringsselskaberne »Dan« og »National«.

Han valgtes ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds 1894 efter Statsrevisor Dresings Død, genvalgte 1898, 1906, 14 og 15 og blev tingvalgt Medicin 1918-20, hvorefter han trak sig tilbage. Han hørte i Begyndelsen til Det forhandlingsvenlige Højre, senere til de Frikonservative fra 1902, til Det konservative Folkeparti siden 1915, ekskluderedes 1917 og stod senere i Valggruppe med Venstre. 30. September 1916 indtraadte han som de Konservatives Kontrolminister i Ministeriet Zahle, nægtede Aaret efter at fratræde trods stærke Opfordringer af Partiet, hvorfor han ekskluderedes, og nedlagde først sin Portefølje 18. Januar 1918 samtidig med J. C. Christensen. Rottbøll var Medlem af Kommissionerne af 1905 om Tyendelovgivningen og af 1909 om Tilladeligheden af at forene offentlige og private Hverv samt af Sygekasseudvalget; han var de Frikonservatives Ordfører ved Grundlovsforhandlingerne 1912-15.

Han døde 4. December 1928.

R. 1903. DM. 1922. K² 1926.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid II, 1922. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. P. Riemann: Børglum Klosters Historie, Hjørring 1941. Blaa Bog 1928.

Rotwitt, Carl Edvard, 1812-60, Amtmand, Minister. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 4. December 1849 - 8. Februar 1860. — Venstre.

Født 2. Marts 1812 i Hillerød, Søn af Toldkasserer Johan Otto Rotwitt; blev Student fra Frederiksborg 1828, cand. jur. 1833 og 1834, Prøveprokurator i Thisted 1836, Underretsprokurator to Aar efter, 1841 tillige Land-

væsens- og Tiendekommissær, 1842 Højeretsadvokat og 1855 Amtmand over Frederiksborg Amt, hvorved han kom til at staa i et ret nært Forhold til Kongen og Grevinde Danner, hvilket sikkert var medvirkende til,

at han blev Konseilspræsident 1859.

Rotwitt var 1848 blevet Medlem af Bestyrelsen for Hippodrommoderne og blev Kandidat ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling samme Aar i Thisted, hvor Højremanden, Proprietær H. D. Lützhøft, sejrede med kun seks Stemmers Overvægt. Ved Folketingsvalgene Aaret efter kaaredes Rotwitt imidlertid i Frederikssund-Kredsen, som derefter genvalgte ham til hans Død, som oftest ved Kaaring.

Han sluttede sig nærmest til Bøndevennerne, havde blandt andet Sæde i Finansudvalget 1850-51 og 52-53, i Udvalget om Toldgrænsens Flytning 1850-51 og var tillige dets Formand, valgtes 1853 til Madvig's Efterfølger som Folketingets Formand, et Tilidsliverv han beholdt, til han 1859 blev Minister. Han støttede Fællesforfatningen 1855 og valgtes 1856 blandt Folketingets Medlemmer til at indtræde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855. Da Halls 1. Ministerium 2. December 1859 traadte tilbage, blev det Rotwitt, der fik det Hverv at danne det nye Ministerium, nogle Steder benævnt som »det første Venstreministerium«, fordi det, i Modsætning til sine Forgængere havde to Venstrømænd, nemlig foruden Rotwitt V. A. Borgen. Konseilspræsidenten overtog selv Posterne som Justitsminister og som Minister for Holsten og Lauenborg, men han døde godt to Maaneder senere, og Ministeriet opløstes.

Han døde 8. Februar 1860 i København. Paa hans Grav rejstes et Mindesmærke af »Frederik VII, det menige Folk og dets Venner«.

R. 1853. Justitsraad 1854. DM. og Kammerherre 1858.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Pennetegninger 1870. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Swalin: Det danske Stats-

raad 1800-1881. Ili. Tid. 1860, Nr. 20. D. E. Ruugaard: Nordisk personalhistorisk Folkkekalender, 1863, S. 58.

Rotwitt, Elisius Marius, 1820-94, Højskoleforstander. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjolddelev) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864 og 4. Juni 1866 - 20. September 1872. — Venstre.

Født 9. Marts 1820 i Aarhus, hvor hans Far, den norskfødte Kaptajn Augustinus Meldahl Rotwitt, havde bosat sig 1814. Sønnen kom efter endt Skolegang paa et Kontor i Fødebyen, det var Mening, han skulde have været Jurist, men han foretrak Lærergerningen, blev 1840 Huslærer, 1841-46 paa Ørskovgaard ved

Horsens, hvorpaa han dimitteredes privat fra Lyngby Seminarium, var de følgende fem Aar Hjælperlærer i Laasby ved Skanderborg, overtog 1851 Rasmus Sørensens Folkehøjskole i Uldum ved Vejle indtil 1871, oprettede desuden 1864 en Højskole i Sæby i Nordvestsjælland, flyttede den to Aar senere til det nærliggende Høng og bestyrede den iøvrigt indtil 1872, da han stiftede en Højskole i Sjørøsløv Syd for Viborg. Denne bestyrede han i fem Aar, hvorpaa den flyttedes til Nabosognet Almind. Efter at have opgivet sin Højskolegerning flyttede han til Gjørlev og ledede her en Friskole for større Børn 1878-91, hvorefter han modtog en aarlig Understøttelse paa Finansloven.

E. M. Rotwitt var desuden medvirkende ved Oprettelsen af Gjedved Højskole 1854 og ved dens Overdragelse til P. Bojsen fem Aar senere, var Førligsmægler i Tyende- og Aftægtssager 1854-72, Distriktskommisær i G. Winthers Brandforsikring 1852-72, Medlem af Uldum-Langskov Sogneraad 1859-72, dets Formand fra 1860, blev Medlem af Den jyske Folkeforenings Bestyrelse fra 1864 og Revisor i Danmarks Lærereforening 1874-94.

Ved Folketingsvalget 1861 afløste han Jens Pedersen i Skjolddelev-Kredsen, faldt ved Valget i 1864, men kaaredes ved begge Valg i 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov, genvalgte 1869, men faldt 1872,

efter 1870 at have sluttet sig til Det forenede Venstre. Desuden var han ved Kaarings valgt til Kredsens Repræsentant i Rigsraadets Folketing 1864-66.

Han døde 28. Juli 1894.

Bricka I og II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Højskolebladet 1888, Sp. 1409-14, 1473-78, 1540-47 og 1618-22 samt 1889, Sp. 22-23.

Rovsing, Kristen, 1812-89, Lærer. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 3. December 1812 i Mariager, Søn af

Organist og Lærer Niels Christensen Rovsing, blev Seminarist fra Lyngby Seminarium 1831, dimitteredes fem Aar efter privat som Student, blev cand. theol. 1841, Lærer ved Borgerdydskolen i København 1844-52 og efter en Studierejse til Tyskland og Schweiz 1853

dens Bestyrer indtil 1868. Han var tillige Lærer i Dansk ved Den militære Højskole 1854-69 og derefter ved Officersskolen, hvorfra han afskedigedes i 1872, samt siden 1882 Eksaminator ved Skolelærerexamen.

Kristen Rovsing var Medlem af Studenter-samfundets Bestyrelse 1840, — Samfundet ophævedes samme Aar —, udgav adskillige pædagogiske Skrifter, blandt andet fra sine Udenlandsrejser 1871 i Sverige og 1873-74 i Nordamerika, ligesom han var interesseret i Retskrivningsproblemer og udgav Skrifter derom.

Ved de første Valg til Folketinget 1849 stillede han sig i sin Fødeby mod Provst Valentin fra Spentrup, der senere blev Folketingsmand i Randers, og sejrede overlegent. Rovsing, der oprindeligt tilhørte Venstre, nærmede sig ligesom Svogeren H. E. Schack efterhaanden de Nationalliberale, men han søgte ikke Genvalg 1852 eller senere.

Han døde 16. Januar 1889 i København.

Titulær Professor 1858. R. 1887.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Salmonsens. Ers-

lew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tid. 1889, Nr. 18. K. Rovsing: Til Belysning af den gaadefulde Afskedigelse under Krigsministeriet, 1872.

Rugaard, Daniel Eiler, 1806-75, Lærer, Redaktør. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 26. Oktober 1852 - 1. December 1854 og for Københavns Amts 5. Valgkreds (Blæsenborg) 1. December 1854 - 20. September 1872.

— Venstre.

Født 9. November 1806 i Græse Nord for Frederikssund, Søn af Degn og Lærer Peder Andersen Rugaard, tog Eksamen fra Jonstrup Seminarium 1827, blev konstitueret Tredielærer i Store-Heddinge, Hjælpe-lærer paa Jægersborg 1829,

Huslærer paa Heslegaard ved Gentofte Aaret efter, hvorpaa han fik Lyst til at uddanne sig til Missionær, var paa Missionsanstalten i Basel 1832-33, men maatte opgive Tanken paa Grund af svigtende Helbred. Han blev derefter Lærer i Sandby ved Ringsted 1834 og i Krøjerup ved Sorø 1841, hvorfra han Aaret efter tog til København, ernærede sig som Regne- og Skrivelærer ved forskellige Skoler, blandt andet ved Det v. Westenske Institut, udgav Lærebøger og redigerede adskillige Skoleblade, men ogsaa andre Blade, saaledes »Morgenposten« 1854-56 og »Tiden« 1856-62. Mest kendt er dog hans Værk om »Fremragende danske Bønder før og nu. Smaa Livsskildringer og Tidsbilleder« 1871-72. I hans Blade var Tonen af og til haard og bitter, 1854 idømtes han 3 Maaneders Fængsel for Fornærmelser mod Arveprins Ferdinand, men benaadedes af Kongen. Han udgav 1864 »Nordisk personalhistorisk Folkekalender« og 1865 »Folkebevægelsen i 1865 for Opretholdelsen af Grundloven af 5. Juni 1849«.

Ved Folketingsvalget i August 1852 stillede han sig forgæves i Mariager, hvor Herredsfoged Ammitzbøll blev den foretrukne. Denne døde imidlertid godt en Maanedes Tid efter, og ved Suppleringsvalget sejrede Rugaard over Professor A. F. Krieger med 74 Stemmers Overvægt. Rugaard genvalgte 1853, kaaredes Aaret efter i Blæsenborg, den senere Lejre-Kreds, hvor han genvalgte til

1872. Desuden valgtes han 1865 i samme Kreds til Rigsraadets Folketing, efter at være faldet 1864. Han var Medlem af Rigsraadet for Præstø Marts-Maj 1865. Han sluttede sig 1857 nærmest til G. Winters Gruppe, fra 1865 til J. A. Hansen, 1870 til Det forenede Venstre, hvoraf han udmeldte sig Aaret efter. Han stemte 1866 mod Grundlovens Revision, var en af Folketingets Sekretærer 1853-55, 56-57 og Medlem af Finansudvalget 1853-55.

Han døde 27. Maj 1875 i København.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870. Troels Lund: Et Liv, 1924, S. 134-35. Hans Sønnesøn D. E. Rugaard udgav 1901 nogle »Rigsdagsviser«, der sandsynligvis skyldes hans Bedstefader, og »Slægtbogsoptegnelser«, 1. Hefte, 1909.

Rump, Nicolai Reimer, 1834-1900, Amtmand, Minister, Landstingsmand for 3. Kreds 1. Oktober 1878 - 19. September 1894, derefter kongevalgt Medlem af Landstinget 29. September 1894 - 16. August 1900. — Højre.

Født 26. Juni 1834 i Hillerød, Søn af Glarmester Carl David Rump; blev Student fra Frederiksborg 1852, cand. jur. 1859, Assistent og konstitueret Kancellist i det slesvigske Ministerium 1859-64, slesvigsk Jurist 1861, Manuduktør 1864-66, Sørenskriver paa Færøerne 1866, Byfoged og Borgmester i Korsør 1871, Amtmand over Hjørring Amt 1887, Minister 1896-99 og Amtmand i Holbæk 1899-1900.

Ved et Suppleringsvalg til Folketinget i Næstved-Kredsen 1876, hvor Husmand Hans Albretsen var død, søgte Rump forgæves Valg mod Venstremanden, Overretsprokurator Leth, kom to Aar efter ind i Landstinget, valgt i 3. Kreds, genvalgtes 1886, men maatte 1894 trække sig tilbage, da han i Mellemtiden havde faaet Bopæl i Hjørring. Han blev derefter kongevalgt Medlem af Tinget til sin Død 1900.

N. R. Rump afløste 13. Juni 1896 Nelle-

mann som Justitsminister og Minister for Island i Ministeriet Reedtz-Thott og gik som saadan over i Hørrings Ministerium 23. Maj 1897, men maatte af Helbredshensyn tage sin Afsked 28. August 1899.

Han døde 16. August 1900 paa Kavalergaarden ved Vallø.

R. 1887. DM. 1890. K² 1898. K¹ 1900.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon-I og II. Medlemmerne af Landstinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1896, Nr. 39, og 1900, Nr. 49. Mindetale i Landstinget (Matzen) 1-10-1900, Tidenden Sp. 20.

Ræder, Nicolai Ditlev Amund, 1790-1867, Borgmester. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Skanderborg Amts 1. Distrikt (Horsens) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 6. Juli 1790 paa Gaarden Næs i Romsdalen i Norge, Søn af Kaptajn Johan Georg Ræder; blev 1809 Student fra Herlufsholm, cand. jur. 1812, Auditor ved det holstenske Infanteriregiment i Rendsborg to Aar efter, Overauditor 1820, hvorefter han var Borgmester og Byfoged i Horsens 1827-58. Desuden var han Direktør for Horsens Straffeanstalt 1853-57.

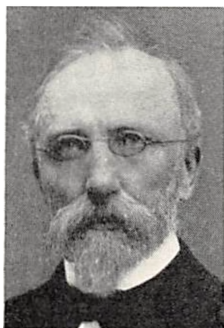
Som Borgmester havde han stor Andel i Byjordernes Udstykning 1851, Havnens Udvivelse 1856-57, i Opførelse af Raadhuset 1854 og Sygehuset 1858, og han blev ved sin Afsked samme Aar Æresborger i Horsens. Han var fra 1845 Medlem af Kommissionen om den nye Straffeanstalts Opførelse, valgtes 1847 til Stænderdeputeret i den nørre-tydske Stænderforsamling og gav som saadan Møde i Viborg 1848.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaarede han i Horsens og sluttede sig til de Konservative. Ved Landstingsvalgene Aaret efter fik han i 10. Kreds kun 7 Stemmer og søgte ikke siden Valg.

Han døde 20. November 1867 i København.

Justitsraad 1836. R. 1840. Etatsraad 1849. DM. 1857.

Bricka I og II. Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Rørdam, Holger, 1863-1941, Læge. Folke­tingsmand for Maribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 9. April 1895 - 22. April 1918. Venstrereformpartiet, senere Det radikale Venstre.

Født 23. December 1863 i Satrup ved Flensborg, Søn af Sognepræst Holger Frederik Rørdam, gik i Roskilde Latinskole 1875-77, i Odense Latinskole 1877-81, hvorefter han tog Studentereksamen fra Lyceum, opholdt sig paa Testrup Højskole 1883, tog Lægeeksamen 1888, var Kandidat

paa forskellige kø­ben­avnske Hospitaler 1887-89, praktiserende Læge i Sakskøbing 1889-96, Korpsslæge i Søværnet, Overlæge paa Garnisons Sygehus 1906-09, Chef for Hærens og Flaadens Epidemihospital 1911-13, Overlæge i Søværnet fra 1913, Stabslæge Aaret efter. Han tog sin Afsked 1918, blev Skibslæge, boede en Tid i Paris, nedsatte sig siden i Hørby ved Sæby til 1924, var nogle Aar Sessionslæge, praktiserede derefter forskellige Steder i Sønderjylland, bl. a. i Skodborg. Den sidste Tid boede han i Hjordkær. Han har skrevet en Erindringsbog 1929.

Rørdam var lægekyndigt Medlem af Arbejdsraadet fra 1901, Formand 1910-19, Medstifter af Nationalforeningen til Tuberkulosisens Bekæmpelse 1901, hvor han desuden var Medlem af Centralbestyrelsen og indtil 1909 Formand i Forretningsudvalget samt lægekyndig Direktør 1909-16. I en Aarrække var han Medlem af Forretningsudvalget og Bestyrelsen for den internationale Tuberkuloseforening, Medudgiver af »Tuberculosis« og Regeringens Konsulent i Sundhedsstyrelsen.

Ved Folketingsvalget 1895 valgtes han i Sakskøbing-Kredsen, der genvalgte ham, til han 1918 trak sig tilbage. Han sluttede sig i Begyndelsen til Det forhandlende Venstre, derpaa til Venstrereformpartiet, tilsidst til de Radikale, som han dog siden 1911 kun stod i Valggruppe med. Han var Medlem af Finansudvalget 1909-11 og var blandt andet Medlem af følgende Kommissioner: Tuberkulosisens Bekæmpelse 1901, Invaliditets- og Alderdomsforsikring 1903, Tandlægeskolen

1904, Banker og Sparekasser 1910 samt af Medicinalkommissionen af 1908.

Han døde 10. Maj 1941.

R. 1902. DM. 1918.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerre af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1918. Holger Rørdam: En lang Omvej, 1929.

Sabroe, Rasmus Peter, 1867-1913, Redaktør. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus I) 3. April 1901 - 26. Juli 1913. — Socialdemokratiet.

Født 23. Januar 1867 i Sølund ved Silkeborg, Søn af Forpagter Anders Sabroe; kom tidligt ud at tjene, derefter i Skomagerlære i København, senere ved Hattemageriet, men endte ved Journalistikken. Han blev først Medarbejder ved »Randers Folkeblad« 1887, ved »Demokraten« i Aarhus Aaret efter, Bladets Medredaktør 1895-1908, Redaktør af »Kolding Socialdemokrat« de to følgende Aar, Medarbejder en kort Tid ved »Social-Demokraten« i København; derefter startede han sin egen Avs »Sabroes Blad«, der efter hans Død fortsattes som »Lille Paul«.

Peter Sabroe var Medlem af Aarhus Byraad 1900-1908, Stifter af Samaritanen og Feriebørns Beklædning i Aarhus, Formand for De samvirkende frie Fattiggasser i Aarhus 1896-1908 og Medlem af Centralbestyrelsen for Nationalforeningen til Tuberkulosisens Bekæmpelse. 1909 meldte han sig ind i Afholdsbevægelsen.

Ved Folketingsvalget 1892, stillede han sig uden Held i Ebeltoft, 1895 afløste han Marott som Socialdemokratiets Kandidat i Aarhus, der nu var delt i to Kredse. Han kæmpede i den nordre Kreds med Højremanden Høegh-Guldberg, som han besejrede 1901. Han genvalgtes til sin Død med stadig stigende Stemmetal. Han var Medlem af Kommissionen om Tyendelovens Revision 1905 og af et Udvalg af 1910 angaaende Loven om Behandling af forbryderiske og forsømte Børn og unge Mennesker, og som Politiker optraadte han adskillige Gange

ge mod Mishandlinger paa Børnehjem og Skoler.

Han dræbtes ved en Jernbaneulykke ved Bramminge 26. Juli 1913. Hans Statue er rejst i Aarhus.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-10. V. Ahrnell: Peter Sabroe, 1913. Blaa Bog 1913. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 15-9-1913, Tidenden, Sp. 18. Sven Sabroe: Peter Sabroe, 1943.

Sager, Hans Carl, 1808—85, Borgmester. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Højre.

Født 21. April 1808 i Thisted, Søn af Distriktskirurg A. A.

Sager; blev 1826 Student fra Borgerdydskolen i København, juridisk Kandidat 1831, arvede sin Morfaders Bageri og var Bagermester i København 1836-46, lønnet Fattigdirektør sammesteds 1841-49, Overretsprøveprokurator

1847, Borgmester og

Byfoged i Rudkøbing samt Herredsfoged paa Langeland siden 1849, fra 1867 tillige By- og Herredsskriver. 1883 tog han sin Afsked.

H. C. Sager var Medstifter af Foreningen til forsømte Børns Frelse 1837, i dens Bestyrelse indtil 1848, Medlem af Bestyrelsen for Trykkefriheds-Selskabet 1838-39, Repræsentant i Industriforeningen 1838, Medstifter af Haandværkerforeningen 1840 og dens første Formand, Borgerrepræsentant og Medlem af Fattigvæsenets Direktion 1840, sad 1840-43 i en af ham selv foreslaaet Komité til Undersøgelse af Laugforholdene i København, skrev 1846, »Om Kjøbenhavn som Stad og Fæstning« og 1865 »Minister Bluhme. Et politisk Tilbageblik« samt forskellige andre Skrifter. 1841 blev han Stænderdeputeret for København.

Ved de første Folketingsvalg 1849 stillede han sig forgæves i Rudkøbing-Kredsen, og han var paa Valg i Landstingets 6. Kreds 1853 og 54, men ogsaa uden Held. Ved

Folketingsvalget 1869 stillede han sig paany i Rudkøbing-Kredsen og erobrede den fra Venstre, men maatte allerede ved det følgende Valg 1872 afgive den til en Venstremand.

Han døde 23. November 1885.

Kancelliraad 1850, men frasagde sig Titlen 1870. R. 1883.

Pennetegninger 1870. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Samuelson, Andreas, f. 1873, Sysselmand. Folketingsmand for Færøerne 16. Juni 1913 - 12. Maj 1915, Landstingsmand for 12. Kreds 21. August 1917 - 22. April 1918 og paany Folketingsmand for Færøerne 22. April 1918 - 21.

April 1920 og for Færø Amtskreds 26. April 1920 - 19. April 1939. — Venstre.

Født 1. Juli 1873 i Haldersvig paa Nordstrøm i den færøske Øgruppe, Søn af Husmand Samuel Joensen; blev Kontorist paa Strømø Syssels Kontor og Assistent ved Thorshavns Postekspedition 1894-98, Kontorist paa Færøernes Landfogedkontor 1896-99. Fuldmægtig sammesteds 1899-1910 og i denne Periode to Gange konstitueret som Landfoged. Han var Sysselmand for Østerø 1910-1941, og da den ny Ordning af Forholdet med Danmark og Færøerne var blevet gennemført i 1948, udnævntes han til Færøernes Lagmand.

Samuelson har været Medlem af Lagtinget siden 1906. Han var samme Aar med til at stifte Sambandspartiet, hvis Formand han var fra 1932. Han var Medlem af Amtsskolelederkontoret 1908-13 samt i en Aarrække Formand for Thorshavns Sygekasse, for Østerø Præstegælds Forligskommission, for Valgnævnet, for Vælgerforeningen Føroya val, for den lokale Afholdsforening i Fuglebjerg og for Fællesudvalget for de færøske Afholdsorganisationer; tillige har han været Medlem af Bestyrelserne for Thorshavns Afholdsforening og »Føringafelag« samt Revisor i Færø Amts Sparekasse. Han var Formand for Lagtingets Udvalg for Færøernes offentlige Vareforsyning i Verdenskrigsaarene 1939-45.

Ved Folketingsvalget til Færøerne 1913 afløste han Oliver Effersøe, men faldt 1915 for cand. jur. E. E. Mortensen (Mitens), der stod udenfor Partierne, medens Samuelsen havde sluttet sig til Partiet Venstre. 1917 døde Færøernes Landstingsmand, Provst Fr. Petersen, der ligeledes var fra Østersø, og til at erstatte ham valgtes Samuelsen af Lagtinget. Ved Folketingsvalget 1918 blev han paany valgt til Færøernes Repræsentant og genvalgtes, til han i 1939 trak sig tilbage.

R. 1921. DM. 1935. K² 1946.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Gunnar Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Blaa Bog 1949.

Samuelsen, Frederik Ferdinand, 1865-1929, Maskinarbejder. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Aarhus II) 30. Oktober 1906 - 22. April 1918. — Socialdemokratiet.

Født 12. April 1865 i Sundbyvester paa Amager, Søn af Detailhandler Lars Samuelsen; kom i Kleinsmedelære og blev Maskinarbejder ved De danske Statsbaner, til han 1918 udvandrede til Amerika, efter at have sluttet sig til Mormonerne.

Samuelsen var Næstformand for Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Aarhus 1891, fra 1897 dens Formand, Medlem af De samvirkende Fagforeningers Forretningsudvalg og af Kontrollkomiteen for Bladet »Demokraten« i Aarhus fra 1897, af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab Aaret efter, af Amtskredsbestyrelsen for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, af Bestyrelsen for Arbejdernes Spare- og Laanekasse for Aarhus og Omegn siden 1900 og sad fra samme Tidspunkt i Aarhus Byraad.

Ved Suppleringsvalget i Aarhus søndre Kreds 1906, efter at Kredens Folketingsmand, Redaktør Harald Jensen, var blevet Medlem af Landstinget, valgtes Samuelsen uden Afstemning til dennes Afløser og

genvalgtes med stigende Stemmetal, lige til han 1918 trak sig tilbage og, som ovenfor nævnt, rejste til U. S. A.

Han døde i Salt Lake City i Utah 9. Maj 1929.

Medlemmerne af Folketinget 1906-14.

Sandbæk, Elias Petersen, 1852-1918, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 5. April 1898 - 14. April 1918. — Venstrereformpartiet, Venstre.

Født 13. Juli 1852 i Nes Sogn ved Nissum Fjord, Søn af Gaardejer Peter Fjordside; lærte Landbruget og var en Tid paa Askov Højskole. 1877 blev han Ejer af en Gaard paa omkring 4 Tønder Hartkorn i Fødesognet, men solgte den 1902.

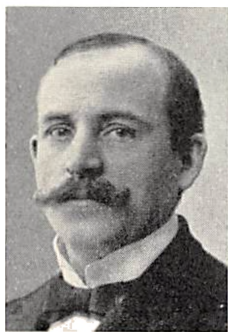
Elias Sandbæk var en lang Aarrække Medlem af Sogneraadet, Formand i 4 Aar, Medlem af Skolekommissionen og Den frie Fattiggasses Bestyrelse samt Tiendekommissær.

1897 døde Lemvig-Kredsens Folketingsmand, Gaardejer Aaberg, som havde repræsenteret Kredsen siden 1861, og ved Suppleringsvalget sejrede Højres Kandidat med 150 Stemmers Overvægt over Sandbæk. Denne valgtes derimod ved det ordinære Valg Aaret efter og genvalgtes til sin Død. Han var Medlem af Den parlamentariske Skattekommission af 1900 og af Invaliditets- og Alderdomsforsikrings-Kommissionen af 1903.

Han døde 14. April 1918 paa Rigshospitalet.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 30. Maj 1918, Tidenden Sp. 34-35.

Scavenius, Jakob Frederik, 1838-1915, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Præstø Amts 1. Valgkreds (Storehedinge) 4. Juni 1866 - 9. April 1895 og for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 5. April 1898 - 3. April 1901. — Venstre, senere Højre.

Født 12. September 1838 i København, Søn af Godsejer Peder Brønnum Scavenius, Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling. Blev Student fra Metropolitanskolen 1857, cand. polit. 1863, deltog som frivillig Officersaspirant i Krigen

1864. Han overtog ved Faderens Død 1868 Gjorslev, Søholm og Bredelykke, et udstrakt Gods Nord for Store-Heddinge. Han var flere Aar Minister i Estrups Ministerium.

Jacob Scavenius var Præsident for Association franco-scandinave, Formand i Bestyrelsen for Aktieselskabet Kolindsund samt Medlem af Bestyrelserne for Københavns Handelsbank 1875—94, for Den østsjællandske Jernbane fra dens Aabning 1879 og for Plantageselskabet Dansk Vestindien. 1893 udgav han »Forliget og dets Betingelser«, 1894 »Danmark og det danske Folks Fremtid«, 1898 »Dansk Politik« og 1905 »Til Situationen«.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing 1865 sejrede han i Store-Heddinge over Kredens gamle Venstre-Folketingsmand, Gaardejer L. Hansen, Bjælkerup, og ved Valget Aaret efter til Rigsdagen ligesaa, idet han som Tilhænger af Grundlovsrevisionen valgtes med 1066 Stemmer mod Hansens 719, hvorefter Scavenius genvalgtes, til han 1895 trak sig tilbage, misfornøjet med det politiske Forlig, som han kun modvilligt havde stemt for. Han søgte dog allerede Aaret efter uden Held Valg i Valby-Kredsen ved et Suppleringsvalg, blev 1898 valgt i Odense, men søgte forgæves at komme ind i Folketinget 1901 i Thisted-Kredsen og 1903 og 06 i sin gamle Kreds Store-Heddinge.

Scavenius, der i Begyndelsen stod Bondevennerne nær, var i 70'erne nærmest udenfor Partierne, men nærmede sig stærkt Højre, blev en af dets mest kamplystne Ledere, 24. August 1880 J. C. H. Fischers Afløser som Kultusminister i Ministeriet Estrup, til han 6. Juli 1891 gik af som »det første betydelige Offer, Estrup bragte Forhandlingspolitikken«. Han stiftede 1896 sit eget Parti »Højres Fremskridtsgruppe«. Han var Medlem af Finansudvalget næsten

hele Tiden fra 1866 til han blev Minister og fra 1898-1901.

Han døde 26. November 1915 i København.

DM. 1864. Kammerherre 1875. R. 1878. K² 1881. K¹ 1884. SK. 1888. FM. i Guld 1903.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens Graae: Moderne Profiler, 1892. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen II, 1914. Kieler: Forende konservative Skikkelser, 1924. Medlemmerne af Folketinget 1899. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 1881, Nr. 118. Nutiden 1880, Nr. 207. Ingemann-Petersen: En Redegørelse i Anledning af Interpellationen i Storeheddinge, 1887. Blaa Bog 1915.

Scavenius, Otto Jakob Brønnum, 1849-1913, Godsejer. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 21. Januar 1890-5. April 1898. — Højre.

Født 19. Maj 1849 paa Hovedgaarden

Basnæs ved Skelskør, Søn af Stænderdeputeret, Hofjægermester Jakob Brønnum Scavenius (1811-50); blev Student fra Herlufsholm 1867, aftjente sin Værnepligt 1868-69, blev cand. phil. 1870, gjorde en Udenlandsrejse 1872-73, men overtog saa Styrelsen af Basnæs, som han var blevet Ejer af i 1867. Han bortsolgte efterhaanden det meste af Fæstegodset, opgav Ledelsen af Driften 1902, solgte 1907 Hovedgaarden og overdrog Resten af Godset til sin Søn.

Otto Scavenius var Formand for Frederiksborg Fuldblodsstutteri 1878-98, for Foreningen til den ædle Hesteavl's Fremme 1879-1901 samt i en Aarrække Formand for Foreningen for rationel Halvblodsavl i Sjælland, for Sorø Amts Hesteavl'sforening, for De samvirkende sjællandske Landboforeningers Udvalg for Hesteavl, for Hingste-skuekommissionen, for Statsdyrskuekommissionen og Dommer for Heste ved talrige Dyrskuer 1878-1901. Fremdeles var han Medlem af Sorø Amtsraad 1883-1901, af Sorø Amts landøkonomiske Selskabs Bestyrelse 1885-1901, af Det kgl. Landhus-

holdningsselskabs Bestyrelse 1886-1901, Formand for Tjæreby Sogns Husflidsforening 1876-1901, for Tjæreby Sogneraad 1879-85 og for Sorø Amts landøkonomiske Selskab 1898-1901. Gennem mange Aar var han ivrig Deltager i Væddeløb og havde Stald fælles med Lensbaron Reedtz-Thott.

Ved Folketingsvalget 1890 afløste han Lensgreve Holstein-Holsteinborg som Skel-skør-Kredsens Folketingsmand, genvalgtes 1892 og 95, men faldt 1898 for Venstremanden, Partikulier P. Andersen. Otto Scavenius hørte til Højre, den sidste Samling til Dinesens Gruppe.

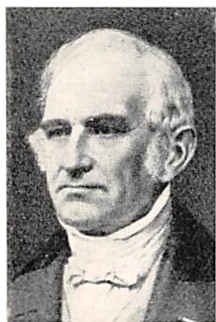
Han døde 29. Oktober 1913 i København.

Højjægermester 1876. R. 1886. Kammerherre 1888. DM. 1893.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1913.

Scavenius, Peder Brønnum, 1795-1868, Kammerherre, Godsejer, Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 6. Januar 1795 i København, ældste Søn af Godsejer Jacob Brønnum Scavenius; blev Student 1812, privat dimitteret, cand. jur. 1816 og derefter Auskultant i Rentekammeret indtil 1834; efter Moderens Død 1825 overtog han Gjorslev, Søholm og flere Hovedgaarde i Stevns Herred, købte 1826 Klintholm paa

Møen, lod 1847-49 anlægge Mole og ti Aar efter Havn ved Rødvig, var tillige astronomisk interesseret og ejede en udmærket Bog- og Kortsamling. Han optoges 1843 i den danske Adelsstand.

P. B. Scavenius var Repræsentant i Nationalbanken næsten uafbrudt i Tiden 1828-58, Medstifter af og første Formand for Præstø Ams landøkonomiske Forening 1839-42, Medlem af Præstø Amtsraad 1842-54, Medstifter af Privatbanken 1857 og Medlem af dens Bankraad til sin Død, Medstifter af og i Bestyrelsen for Oktoberforeningen, Medlem af Roskilde Stænderforsamling 1834-48,

kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 26. Juli 1854 samt af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvoraf han dog udtraadte 1859.

Han blev kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, blev Medlem af dennes Værnepligtsudvalg, talte skarpt mod Grundlovsudkastet og var iblandt de ti, der protesterede mod Grundlovens Vedtagelse. Han søgte Aaret efter forgæves Valg til Landstinget i 3. Kreds, hvor han kun opnaaede 36 Stemmer og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 4. December 1868 paa Gjorslev, hvor Bønderne to Aar efter rejste en Mindestøtte over ham.

Kammerjunker 1818. Kammerherre 1840. R. 1845. K. 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856, Illustreret Tidende 1869, Nr. 484. Johs. Hansen Stage: Nogle Oplysninger om afdøde Hr. Kammerherre Scavenius' Forhold til sine Godsbeboere, 1870.

Schack, Carl Georg, 1855-1930, Kaptajn, Folketingsmand for Københavns 8. Kreds 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Højre.

Født 14. Oktober 1855 i Ring Nordvest for Horsens, Søn af Sognepræst, Dr. phil. Marcus Andreas Tage Schack, der var en Broder til efternævnte Forfatter Hans Egede Schack. Georg Schack gik paa Søofficersskolen 1873-77, tog Afgangseksamen og blev Sekondløjtnant i Flaaden 1877, Premierløjtnant 1880, Kaptajn 1894 og tog sin Afsked 1906.

Georg Schack var i en Aarrække Forretningsfører for, senere Medlem af Bestyrelsen for Dronning Louises Børnehospital, Sekretær i Foreningen Det røde Kors 1909, Formand i Januarforeningen, i Sønderjydske Forening for København og Omegn, for Den konservative Vælgerforenings 10. Kreds, Medlem af Bestyrelserne for Det dansk-norske Dampskibsselskab, for Aktieselskabet The United Danish Butter Preserving Co. samt af Kontrolkomiteen for Aktieselskabet Nordisk Automobil- og Transportforsikring.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Københavns 8 Valgkreds mod den socialdemokratiske Folketingsmand Martin Olsen, som han besejrede 1909, men paany maatte vige for i 1910. Senere lod Schack sig ikke opstille.

Han døde 2. Januar 1930.

R. 1899. DM. 1905.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1929.

Schack, Hans Egede, 1820-59, cand. jur. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 3. Distrikt (Vallø) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 4. Februar 1850 - 4. August 1852 samt for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Nærmest Venstre, senere Højre.

Født 2. Februar 1820 i Sengeløse Nordøst for Roskilde, Søn af Sognepræst Nicolai Clausen Schack; der 1833 forflyttedes til

Frelsers Kirke paa Christianshavn, hvor Sønnen kom i Borgerdydskolen, blev Student herfra 1837, cand. jur. 1844, ernærede sig en Tid som Manuduktur, studerede ved Uppsala Universitet, deltog 1848 i Krigen som Frivillig og blev Underofficer. Efter Hjemkomsten kom han ind i dansk Politik, blev 1856 Sekretær hos Konsejlspræsidenten og var desuden 1857-58 Lærer i Dansk ved Borgerdydskolen i København.

H. E. Schack var Medlem af Studenter-samfundets Bestyrelse fra 1840, deltog i Studentertog til Uppsala 1843 og 56, Medlem af Valgreform-Selskabets Bestyrelse, en af Lederne for Hippodrommøderne og 1853 Medstifter af »Dansk Forening«. Mest kendt er han dog som Forfatter til Romanen »Phantasterne« 1857, men har blandt andet ogsaa udgivet »Om Slesvigs Deling«, 1849, »1848. Ugeblad for Politik og Litteratur«, 1849-50, »Bidrag til Bedømmelsen af Rigsdagens Virksomhed«, 1852, »Bondevennernes Virksomhed«, 1853 og »Bondevennernes Parti og Forfatnings-Udkastet«, 1855.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Vallø som dens yngste Medlem, faldt Aaret efter ved Folketingsvalget i Store-Heddinge, men kom to Maaneder senere ved et Suppleringsvalg i Fakse ind i Tinget, valgtes 1852 i Thisted. Genvalgtes her i Februar 1853, men søgte ikke Valg tre Maaneder senere. Han havde i Begyndelsen sluttet sig til Bondevennerne, senere til Højre, i hvis Bestyrelse i Tinget han fik Sæde. Sammen med A. C. Glerup var han den første, der i Rigsdagen fremsatte Tanken om »Digtergæge«; 1854 valgtes han til Landstingssekretær.

Han døde 20. Juli 1859 ved det tyske Bade-sted Schlangenbad, 39 Aar gammel.

Justitsraad 1858.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Historisk Bibliografi III, 1917.

Schade, Johan Stefan, 1801-81, Sognepræst. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Strandby Kro) 27. Maj - 6. September 1853. — Konservativ.

Født 8. December 1801 i Esrom Kro i Nordsjælland, hvor Faderen, Jens Tang Schade, var Kroejer. Han blev Student fra Helsingør Skole 1821, var derefter Huslærer forskellige Steder, blev theologisk Kandidat 1839, var Huslærer i Nordby paa Samsø 1840-42 og blev Sognepræst til Grimstrup og Aarre i Ribe Amt 1842. Han fik paa Grund af vaklende Helbred 1853 Kapellan, og 1859 fik han sin Afsked. Han vendte senere tilbage til Samsø og døde her.

Ved Folketingsvalget Maj 1853 opstilledes han i Strandby Kro-Kredsen, den senere Esbjerg-Kreds, hvor han besejrede Professor F. E. A. Schiern. Af Helbredshensyn nedlagde Schade imidlertid allerede et Par Maaneder efter sit Mandat.

Han døde 1. Oktober 1881 paa Samsø.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. I., 1870.

Scharling, Hans William, 1837-1911, Professor, Minister. Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 25. April 1876 - 5. April 1898. — Højre.

Født 22. September 1837 i København, Søn

af Professor Carl Emil Scharling; Student fra Metropolitanskolen 1855, cand. jur. 1861, fik Universitetets Guldmedalje Aaret efter, konkurrerede 1863 til et Professorat i Statsøkonomi, var paa Studierejse i Udlandet

1865-66, ansattes efter Hjemkomsten i Indenrigsministeriet og blev 1869 efter en ny Konkurrence Professor i Nationaløkonomi og Statistik ved Universitetet 1869-1911, kun afbrudt af sin Ministerperiode 1900-01.

William Scharling var Medstifter af og i Bestyrelsen for Nationaløkonomisk Forening 1872-1900, Medudgiver af Nationaløkonomisk Tidsskrift 1873-81, Medlem af Møntkommissionen 1872, Repræsentant i Nationalbanken 1873-77, 79-84, 86-91 og fra 1893, Formand 1896, Inspektør ved Universitetets Kvæstur, kontrollerende Direktør for Det kgl. octr. almindelige Brandassurance Comp. siden 1891, Formand i Repræsentantskabet for den gensidige Livsforsikringsforening Fremtiden 1892-94, Medlem af Bestyrelsen fra 1894 og senere Direktør for Statsanstalten for Livsforsikring samt i en Aarrække Formand for Nordisk Forening til økonomisk Samarbejde, for Repræsentantskabet for Laane- og Spareforeningen for Embeds- og Bestillingsmænd samt Formand i Bestyrelserne for De danske Spritfabrikker og for Foreningen for Alderdoms Friboliger. Han var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1873-81, og iøvrigt Forfatter af adskillige nationaløkonomiske Værker, blandt andet af »Handels- og Toldpolitik« 1905 samt var Medudgiver af det store 5-Binds Værk om »Danmarks Statistik« 1878-87 og 1891.

Han søgte forgæves Valg til Folketinget 1872 og 73 i Grenaa-Kredsen, han blev Professor C. E. Fengers Efterfølger i Københavns 4. Valgkreds 1876 og genvalgtes her til han 1898 trak sig tilbage. Han var Medlem af Theaterkommissionen 1893, af Toldkommissionen 1895, af Finansudvalget 1878-95, Viceformand i Folketinget 1894-95, siden 1894 Fører for Folketingets Højre og Formand for dets Repræsentantskab fra 1895. Han anslog at indtræde i Ministeriet Hørring 1897, men da dette gik af 27. April 1900 tog

han mod Finansministerposten i Sehesteds Ministerium.

Han døde 29. April 1911 i København.

Dr. jur. h. c. i Uppsala 1877. R. 1878. DM. 1888. K² 1892. K¹ 1901. Dr. polit. h. c. 1909.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Rigsdagskalender 1887 og 90. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 1911, Nr. 32. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Historisk Bibliografi III, 1917.

Scheel, Frederik (Fritz) Christian Rosenkrantz, 1833-1912, Greve, Kammerherre. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 3. Januar 1879 - 9. April 1895 og kongevalgt Landstingsmand 24. Juli 1895 - 3. Marts 1912. — Højre.

Født 17. November 1833 i København, Søn af Kaptajnløjtnant, Greve Henrik Jørgen Scheel, gik paa Sorø Akademi 1849-51, og overtog 1862 efter Faderens Død Stamhuset Rosenkrantz med Hovedgaardene Ryegaard og Trudsholm m. m.

Scheel var Medlem af Sogneraadet fra 1862 til sin Død, af Amtsraadet 1865-1901, Repræsentant i Nationalbanken 1872-76, Formand for Roskilde Amtsskytteforening 1872-85, for Københavns Amts Skytteforening 1886-98 samt Medlem af Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger 1881-85. Han var Medlem af Landmandsbankens Bankraad siden 1878, i Bestyrelsen for Brandforsikringsselskabet Danmark 1880-1904, Næstformand i Bestyrelsen for Røde Kors 1896-1909, Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse for Roskilde Amt 1873-97 samt for Dansk Folkemuseum siden 1885 og Medlem af Komiteen for Dansk Vestindien.

Ved Folketingsvalget 1879 stillede han sig mod to Venstremænd i Roskilde-Kredsen, nemlig dennes Folketingsmand, Gaardejer H. Sørensen, og den senere Landstingsmand Niels Hansen. Sidstnævnte traadte tilbage inden Valghandlingen, H. Sørensen fik 701 Stemmer, men Scheel valgtes med 790 og genvalgtes til han i 1895 faldt for Mejeriejer Rosleff. Samme Aar valgtes Scheel imidler-

tid til kongevalgt Landstingsmand og sad som saadan til sin Død. Han var Medlem af Finansudvalget 1894-95, en af Landstingets Sekretærer 1895-96 og Medlem af Rigsretten fra 1900.

Han døde 3. Marts 1912 paa Rygaard.

Hofjægermester 1865. Kammerherre 1878. R. 1880. DM, 1887. K² 1894. K¹ 1909.

Bricka I og II (under Skeel). Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Rigsdagskalendarer 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1911. Mindetale i Landstinget (Goos) 6. Marts 1912, Tidenden Sp. 769-770.

Schelde, Laurids Jepsen, 1837-98, Gaardjer. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 30. Oktober 1878 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 7. September 1837 i Ferup i Lejrskov Sogn Nordvest for Kolding, Søn af Gaardejer J.L.Schelde, gik paa Rødding Højskole i Vinteren 1855-56, hvorefter han blev Gaardejer i sin Fødeby.

Schelde var Medlem af Lejrskov Sogneraad 1865-76 og fra 1886, deraf Formand i Aarene 1867-76. Han var tillige i en Aar-

række Formand for Sognets Sparekasse.

Ved Folketingsvalget 1876 søgte han forøves Valg i Bække-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem de sidste næsten 20 Aar, N. J. Termansen, men ved det paafølgende Suppleringsvalg, da Termansen var blevet valgt til Landstinget, opnaaede Schelde at blive den foretrukne, genvalgtes indtil 1890, hvor han faldt for det Bergske Venstres Mand, Husmand Laurids Rasmussen.

Han døde 15. November 1898 i Ferup.

Rigsdagskalendarer 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Scherfig, Christian Jakob Adolf, 1800-1880, Bagermester. Folketingsmand for København 4. Valgkreds 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 26. Februar 1800 i Barth i svensk Pommern, hvor hans Far, Christian Frede-

rik Scherfig, var Bagermester. 1817 kom A. Scherfig til København som Bagersvend, blev Bagermester 1822 og købte Bagergaarden paa Nørregade 1825. Han udviklede sit Bageri til et af de største i Byen, men solgte det 1856 og drev senere et Skibsbrødsbageri i Hellerup.

Adolf Scherfig blev seks Gange valgt til Oldermænd, et Æres-hverv han sad inde med ialt i 11 Aar, var tillige seks Gange Bissidder i Lauget, 1838 Medstifter af Industrieforeningen, var en af dens første Repræsentanter, men ikke fornøjet med dens Udvikling, hvorfor han var ivrig for Stiftelsen af Haandværkerforeningen, hvis første Formand han blev 1841-45, var Medstifter af Trykkefrihedsselskabet 1835 og Repræsentant indtil 1841 samt Medlem af Borgerrepræsentationen 1840-59.

Som Følge af Haandværkerens Uvilje mod Næringsloven 1857 valgtes Scherfig 1858 til Folketingsmand for Københavns 4. Kreds, men trak sig tilbage ved næste Valg og opstilledes ikke siden.

Han døde 22. Juli 1880.

R. 1872.

Erslew: Forfatterlexicon. Suppl.

Schiern, Frederik Eginhard Amadeus Høst, 1816-1882, Professor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 4. Distrikt (Nyborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Hjerting) 26. Februar - 27. Maj 1853 og for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1861. — Liberal.

Født 22. November 1816 i København, Søn af Historikeren, fhv. Assessor Jens Kragh Høst, der 1825 blev skilt fra sin Hustru, som derpaa giftede sig med Overfinansbog-

holder N. F. B. Schiern, efter hvem flere af Stedbørnene tog Navn. Han tog Studentereksamen fra Borgerdydskolen i København 1834, fik Universitetets Guldmedalje 1837 og blev cand. jur. 1839. Han studerede derefter Historie, var i nogle Aar Historielærer ved sin gamle Skole, tog Magistergraden 1842, blev efter et Par Aars Udenlandsrejse Privatdocent ved Universitetet 1844, Lektor i Historie 1847 og Professor 1851.

Fr. Schiern skrev adskillige historiske Værker og 1853 det politiske Flyveskrift »Om Londoner-Traktatens Forhold til det danske Kongehuses gamle Arverettigheder og det russiske Kejsers Huses fornyede Arvpræntioner«. Han var Medlem af Videnskaberne Selskab siden 1839, i Bestyrelsen for Dansk historisk Forening siden 1845, fra 1870 som Formand, og Medlem af Selskabet for Fædrelandets Historie.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Nyborg, søgte 1849 Valg til Folketinget i Københavns 1. Kreds og 1852 i 6. Kreds, men trak sig begge Gange tilbage før Afstemningen, valgtes derimod i Februar 1853 i Hjerting-Kredsen, den senere Esbjerg-Kreds, faldt imidlertid ved Valgene tre Maaneder efter, men kaaredes 1855 i Faaborg, genvalgtes knebent 1858 og trak sig 1861 tilbage. Han stemte 1855 imod Fællesforfatningen.

Han døde 16. December 1882 paa Frederiksberg.

R. 1858. DM. 1879.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Illustreret Tidende 28-I-1883.

Schiøtt, Peter Ulrik Frederik, 1802-73, Sognepræst. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Nærmest Konservativ.

Født 31. August 1802 paa Kølholt i Skibet Sogn ved Vejle, Søn af Proprietær Søren Schiøtt; blev Student fra Kolding Skole 1821 og teologisk Kandidat 1830. Han købte samme Aar sin Fødegaard, bortforpagtede den allerede 1832 og solgte den næste Aar. Han købte derefter en Bondegaard i Asperup ved Middelfart og boede her, indtil han blev personel Kapellan i Vissenbjerg mellem Odense

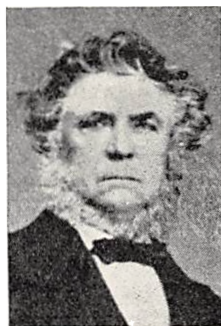
og Middelfart 1835-38. I 1839 blev han Redaktør af »Fyensposten« og boede nogle Aar i Odense som Hjælpepræst for syge Præster, til han i 1843 blev Sognepræst paa Askø, hvorfra han 1851 forflyttedes til Skallerup og Vennebjerg i Hjørring Amt, hvor han blev til sin Død.

Frederik Schiøtt var en halv Snes Aar Medlem af Sogneforstanderskabet og tog sig med Iver af Skolevæsenet. Han udgav Digt-samlinger 1828 og 1842.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Maribo Amts 2. Distrikt mod Venstremanden, Arvfæster Christen Jensen Blak, men ved de første Valg til Folketinget Aaret efter valgtes han i Maribo. 1852 trak han sig tilbage og stillede sig ikke mere.

Han døde 11. December 1873.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Schjørring, Caspar Peter Charles, 1831-1913, Borgmester. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 12. Oktober 1866 - 25. April 1876. — Venstre.

Født 1. Januar 1831 i Vandborg ved Lemvig, Søn af Sognepræst Matthias Jacob Schjørring; blev Student fra Horsens Skole 1848, cand. jur. 1854, var derefter juridisk Manuduktør, blev 1858 Kancellist i Justitsministeriet, 1860 Protokolsekretær i Højesteret, 1869 Byfoged og Borgmester i Skelskør, men forflyttedes til Kolding 1877. Her var han Borgmester indtil 1909, da han gik af og udnævntes til Æresborger.

Peter Schjørring var Medudgiver af »Samling af Reskripter, Resolutioner m. m. af mere almindelig Interesse 1660-1860«

I-II, 1862-65, samt af »Tidsskrift for Retsvæsen« 1863-66, skrev desuden adskillige juridiske Afhandlinger og Artikler. Han var i en Aarrække Formand for De forenede sydjydske Telefonselskaber, i Bestyrelsen for Koldinghus Museum, Medlem af Bestyrelsen for Kolding og Omegns Kunstforening samt Medstifter af og i Bestyrelsen for Dannevirkeforeningen 1861.

Han valgtes ved Oktobervalget 1866 i Nykøbing M.-Kredsen, genvalgtes 1869, 72 og 73, men trak sig tilbage 1876 og søgte uden Held i Maj 1881 at tilbageerobre Mandatet. Han sluttede sig straks til Det nationale Venstre, men vilde 1870 ikke gaa med i Det forenede Venstre og hørte i de følgende Aar til de nationale Løsgængere. Han stod efter 1873 temmelig ene i Tinget sammen med Termansen, var 1867-73 Medlem af Finansudvalget, 1871-72 Formand og 1866-67 Medlem af Fællesudvalget om Valgloven.

Han døde 2. April 1913.

R. 1892. DM. 1900.

Bricka I og II, Pennetegninger 1870 og 75. Historisk Aarbog for Mors 1930, S. 23-49. Blaa Bog 1912.

Schjøttz, Emil Edvard Harald, 1848-1901, Overretssagfører. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 25. Oktober 1882 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 2. November 1848 i København, Søn af Urmager, Parcel-list C. E. Schjøttz, dimitteredes privat som Student 1866; blev juridisk Kandidat 1871, Assistent i Finansministeriet (Revisionen) 1872-79 og Kopist i Københavns Landsover- samt Hof- og Stadsret 1874-81, var derefter Sagførerfuldmægtig i tre Aar, hvorpaa han 1884 nedsatte sig som Overretssagfører i København.

Schjøttz fik 1872 Accessit for Besvarelsen af Universitetets retsvidenskabelige Prisopgave og udgav 1875 en Række retshistoriske Meddelelser »Fra Sjællandsfars Landsthing.«

Ved et Suppleringsvalg 1882 i Mariager-

Kredsen, stillede han sig mod Gaardejer Søren Kjær, og fik over dobbelt saa mange Stemmer som denne, genvalgtes 1884 og 87, men trak sig derefter tilbage. Han sluttede sig straks til Det radikale Venstre og fulgte Hørup.

Han døde 15. Juni 1901 i København.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat 1881. Rigsdagskalender 1887.

Schlegel, Carl Otto Emil, 1794-1864, Oberstløjtnant. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 21. Oktober 1794 paa Christianshavn i København, Søn af Justitsraad, Kommitteret i Økonomi- og Kommercekollegiet Henrik Frederik Schlegel; udnævntes allerede 1809 til Frikorporal, blev Sekondløjtnant ved danske Livregiment til Fods 1810, Aaret efter ved Ingeniørkorpset, Premierløjtnant

1814 med Ansættelse ved Københavns Fæstning til 1820. Han knyttedes derpaa til Major Prangen indtil 1825, var med denne fire Aar i Frankfurt, kom 1828 som Volontør med det franske Armékorpset til Morea i den græske Frihedskrig; blev 1829 Kaptajn og vendte atter tilbage til Københavns Fæstning, var 1834-37 ansat ved Vejtjenesten, fik Majors Rang 1841, virkelig Major 1844, Oberstløjtnant 1848, var i Krigen Kommandør for Feltingeniørdetachmentet, blev Oberst 1849, Generalmajor og Chef for Ingeniørkorpset 1850, Generalløjtnant 1861 samt i nogle Vintermaaneder 1863-64 midlertidig kommanderende General i 1. Generalkommandodistrikt, medens de Meza havde Overkommandoen.

Carl Schlegel var Medlem af Krigsministeriets raadgivende Komité 1848-56, af Defensionskommissionen 1851, af Kommissionen angaaende Monarkiets Befæstningssystem 1855, Præsæs i Kommissionen angaaende Hærens fremtidige Organisation 1851, Chef for Københavns Brandkorps 1850-58, Præsident for Krigsministeriets raadgivende Komité 1860, ledsagede Prins Christian

(senere Christian IX) til Paris 1858 og var hans Udsending, da Kongeskiftet 1863 skulde notificeres i Paris.

Han blev kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, men var en Del af Tiden borte som diplomatisk Udsending til Paris og søgte ikke Valg til Rigsdagen.

Han døde 30. Juli 1864 i København.

R. 1826. DM. 1840. K. 1849. SK. 1858.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schlegel, Niels Frederik, 1824-91, Justitiarius. Landstingsmand for 2 Kreds 1. Oktober 1874 - 3. Marts 1891. — Højre.

Født 9. Oktober 1824 i København, Søn af Major, Stadskonduktør Carl Frederik Adolf Schlegel; blev Student fra Det v. Westenske Institut 1842, cand. jur. 1848, Volontør i Justitsministeriet Aaret efter, blev Kancellist og tog slesvigsk juridisk Eksamen 1852, Protokolsekretær i Højesteret 1854, Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten

1860, Formand i Sø- og Handelsretten 1872, ekstraordinær Assessor i Højesteret 1877 og Justitiarius i Landsoverretten fra 1880 til sin Død.

N. F. Schlegel var fra 1869 Medlem af og 1870-1891 Formand for Frederiksberg Kommunalbestyrelse, Repræsentant fra 1860 og siden 1880 Direktør i Det kgl. octr. almindelige Brandassurance-Kompagni og Medlem af Bestyrelsen for Det Skeel'ske Fideikommiss fra 1869. Desuden var han Censor ved de juridiske Eksaminer 1871-86, Formand for Dispachørkommissionen 1873-81, for den af ham stiftede Forening for Alderdomsfrivoliger 1871, Medlem af Overbestyrelsen for Opdragelsesanstalterne Flakkebjerg og Landerupgaard fra 1875, af Bestyrelsen for Frederik VII's Stiftelse i København fra 1875 og i Kontrolkomiteen for Kreditkassen for Husejere i København siden 1879. Schlegel udgav en Del juridiske Skrif-

ter, hvoraf særlig »Skifteretten efter den danske Lovgivning« 1868 var af Betydning.

Ved Landstingsvalget 1874 valgtes han i 2. Kreds og genvalgtes 1882 og 1890.

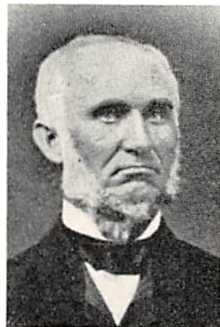
Han døde 3. Marts 1891 i København.

R. 1874. DM. 1878. K² 1884. K¹ 1888.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 1891, Nr. 24. Mindetale i Landstinget (Liebe) 6. Marts 1891. Tidenden Sp. 1652.

Schlepppegrell, Julius Carl Gerhard, 1811-72, Præst. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 22. September 1869 - 24. Juli 1872. — Konservativ.

Født 17. Januar 1811 i Slagelse, Søn af Major G. C. L. von Schlepppegrell; blev Student fra Slagelse lærde Skole 1832, cand. theol. 1842, Katteket 1845, var en Tid Privatlærer i sin Fødeby, blev 1847 Lærer ved Borgerskolen sammesteds og var en af de første Frivillige, der meldte sig ved Krigens Udbrud 1848. Han kæmpede allerede ved Bov og Slesvig, blev 1848 Sekondløjtnant, 1849 Premierløjtnant og afskedigedes med Kaptajns Karakter i Juni 1850 paa Grund af sin Ud nævnelse til et Præstekald, men gik igen til Hæren ved Meddelelse om, at Krigen var udbrudt paany. I November 1852 blev Schlepppegrell Diakon i Broager ved Sønderborg, men fængsledes i Februar 1864 af Slesvig-Holstenerne og afsattes i April samme Aar. Senere var han Lærer i København, først ved private Skoler, fra 1866 ved Kommuneskolerne.

Schlepppegrell, der optraadte ved Casino-mødet 27. Marts 1863, stillede sig forgæves ved Oktobervalget 1866 i Hillerød-Kredsen, men valgtes 1869 i Nykøbing-Kredsen paa Falster. Han opnaaede ikke at sidde Valgperioden ud.

Han døde 24. Juli 1872 i København.

R. 1848.

Pennetegninger 1870. Dansk Folketidende 1872, Nr. 31. Indbydelsesskrift til de offentlige Examina i Roskilde Kathedralskole, 1863.

Schmidt, Christen Andersen, 1848-1927, Snedker. Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds 16. Juni 1903 - 25. Maj 1909 og 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Socialdemokratiet.

Født 3. April 1848 i Egholt i Lejrskov Sogn Vest for Kolding, Søn af Smed og Gaardejer Anders Schmidt, lærte Snedker- og Tømrerfaget, kom til København 1871, var fra 1878 beskæftiget ved Børstetræsfabrikation, senere som Baandsavskærer og Maskinsnedker og var en Tid Inkassator ved »Social-Demokraten« i København.

C. A. Schmidt var Formand for Savværksarbejdernes og Maskinsnedkernes Fagforening i København 1887-90 og 1901-08 samt Formand for Socialdemokratisk Vælgerforening i 7. Kreds 1896-1903.

Ved Folketingsvalget 1903 opstilledes han i Københavns 7. Kreds mod Venstremanden, Grosserer C. Hage, som da i 13 Aar havde været Kredsens Folketingsmand og besejrede denne. Han genvalgtes 1906, faldt 1909 for den tidligere Krigsminister V. H. O. Madsen, som det dog lykkedes ham at fortrænge Aaret efter. Ved Valget 1913 bukkede Schmidt imidlertid under for Højremanden Dr. phil Arnold Fraenkel og stillede sig ikke mere.

Han døde 16. Januar 1927.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. Blaa Bog 1913.

Schou, Hans Henrik, 1797-1870, Agent. Landstingsmand for 3. Kreds 28. September 1854 - 20. Juni 1859. — Nærmest Konservativ.

Født 17. Marts 1797 i Præstø Mølle, Søn af Mølleforpagter, senere Købmand og Brændevinsbrænder Hans Abelin Schou, som samme Aar flyttede til Slagelse, hvor han foruden en Købmandshandel købte og drev en Hestemølle med tilhørende Jorder. Med alt dette hjalp Sønnen til, lærte saaledes Handelen og overtog 1826 Købmandsforretningen, idet han de første fire Aar var i Kom-

pagni med sin Broder. Han startede senere en udstrakt Handel med Korn, anlagde 1834 en Kornudskibningsplads i Bisserup ved Sydvestsjællandss Kyst, 1839 en anden ved Mullerup Nord for Korsør, hvor han desuden 1849 byggede en Havn med Stenmøler. 1855 optog han sin ældste Søn i Forretningen, trak sig 1859 tilbage til Gl. Antvorskovs Slotsparcel, som han tre Aar forinden havde erhvervet og bebygget med et Teglværk og en Bolig; han købte senere Herthallund Syd for Slagelse.

H. H. Schou var Formand for Slagelse Borgerrepræsentation 1838-58, Medstifter af Slagelse Theater 1846 og af Slagelse Bank 1857, siden 1855 Medlem af Bestyrelsen for Slagelse Sparekasse. Han blev 1840 Stændersuppleant og gav Møde i Roskilde Stændersforsamling 1842-46.

Han valgtes ved et Suppleringsvalg i 3. Landstingskreds 1854, genvalgtes 1855, men faldt 1859, hvor Venstre erobrede samtlige Mandater i Kredsen, og lod sig ikke siden opstille. Han var Medlem af Toldkommissionen af 1857.

Han døde 17. Marts 1870 paa sin Ejendom i Gl. Antvorskov.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hans Henrik Schou: Livserindringer og Stamtavle, 1897.

Schou, Hartvig Jacobi, 1816-83, Skolelærer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 26. Februar 1853 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 7. December 1816 i Aalborg, Søn af Toldbetjent Ole Jacobsen Schou; blev 1831 Skriver paa Byfogedkontoret i Frederikshavn, gik paa Snedsted Seminarium, hvorfra han 1836 tog Eksamen, var i nogle Aar derefter Huslærer

flere Steder og udnævntes 1842 til Lærer i Albæk ved Sæby, hvor han boede til sin Død.

Hartvig Schou var 1854-56 Distriktskommisær i Geert Winthers Brandforsikring, og 1870 Stifter og senere Medbestyrer af Sparekassen i Albæk.

Da Birkedommer H. T. Gad ved Folketingsvalget i Februar 1853 trak sig tilbage som Sæby-Kredsens Folketingsmand, stillede Schou sig og opnaaede Valg ved Kaaring, genvalgtes ved Majvalget samme Aar, ligeledes ved Kaaring til Trods for, at Gad stillede sig paany. Ved Valget 1854 var han eneste Kandidat, men faldt saa afgjort ved Kaaringen, at skriftlig Afstemning ikke begæredes, og ved Omvalget Ugen efter søgte han ikke Valg.

Han hørte til Tschernings Gruppe og stemte 1854 ikke imod Mistillids-Adressen til Ministeriet Ørsted. Han var i lang Tid Statsrevisor Fischers Stiller ved Valgene i Kredsen, og nærmede sig stedse mere til Højre, stillede sig 1869 igen, men trak sig tilbage før Valget for den konservative Dyr-læge Mørck, der valgtes.

Han døde 27. Januar 1883 i Albæk.

DM. 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II.

Schou, Philip Julius, 1838-1922, Fabrik-direktør. Folketingsmand for Københavns Amts 1. Valgkreds (Frederiksberg I) 24. Maj 1881 - 19. April 1883. — Højre.

Født 10. Juli 1838 i Slagelse, Søn af for-annævnte Landstingsmand, Købmand Hans Henrik Schou; blev Student fra Sorø 1857, cand. polyt. 1862, var en kort Tid Ingeniør ved de jydskes Jernbaner, overtog Faderens Købmandsforretning i Bisserup Ladeplads ved Holsteinborg 1863-67, blev derpaa Medindehaver af en lille

Fajancefabrik paa Christianshavn 1868, fik den flyttet til Frederiksberg, overdrog den 1872 til et Aktieselskab Alumina, hvis Direktør han blev. Hertil kom 1882 Den kgl.

Porcellænsfabrik, som han blev Direktør for indtil 1902 og forbedrede og udvidede betydeligt.

Philip Schou var Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1872-78, af en Kommission om Københavns og Frederiksbergs Politi og stemte 1877 for de to Kommuners Sammenslutning, af Bestyrelserne for Soransk Samfund 1871-80 og 1895-99 (den første Periode som Kasserer, den anden som Formand). Han var ligeledes Medlem af Bestyrelsen for Opførelse af Alderdomsboliger paa Frederiksberg 1873-77, for Dansk Husflidsselskab 1874-75, for Teknisk Selskabs Skole fra 1893 og for Kunstindustrimuseet 1894-98, for Københavns Amts Forsvarsforening og for Forsvarsforeningen paa Frederiksberg, som han 1880 var Medstifter af. Fremdeles var han Repræsentant i Industriforeningen 1873-74, dens Formand 1883-90, Regeringens Delegerede ved Teknisk Selskabs Skole 1874-87, Formand 1900-05, Vicepræsident for Den nordiske Udstilling i København 1888 samt Formand for Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk 1883-89.

Da C. C. Hall i Foraaret 1881 trak sig tilbage som Folketingsmand for 1. Frederiksbergskreds, blev Schou hans Efterfølger, genvalgtes ved Kaaring ved Valgene to Maaneder senere, men udtraadte knap to Aar efter, utilfreds med den standende politiske Strid, og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 19. September 1922 paa Frederiksberg.

R. 1880. K² 1888. Etatsraad 1890, DM. 1897. Konferensraad 1906.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 1888, Nr. 30 og 1902, Nr. 16. Tidsskrift for Kunstindustri 1888, S. 65-71. Mindekrift for Philip Schou, 1911.

Schoubye, Peter, 1828-63, Adjunkt. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 27. Oktober 1857 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født 31. December 1828 i Balling Vest for Skive, Søn af Sognepræst Jens Peter Schoubye; blev Student fra Aarhus Skole 1847, derefter cand. phil., søgte forgæves at blive Officer, blev Lærer i Matematik ved Horsens lærde Skole 1851-53, Redaktør af »Fyens Avis« 1853 til December 1855 og der-

efter Adjunkt ved Randers Skole. Desuden var han Medredaktør af »Randers Avis« fra 1858.

P. Schoubye var Medindbyder til Dansk Købstadforening 1856, udgav dens Blad 1856-57 og blev derefter Medlem af dens Bestyrelse, var ligeledes Medindbyder til Forsikringsforening for værnepligtige 1857 og var dens Bogholder og Sekretær til sin Død. Endelig blev han 1861 Medlem af Randers Borgerrepræsentation.

Ved et Suppleringsvalg 1857 i Randers-Kredsen, hvor Provst Vallentin var udtraadt i September, kaaredes Schoubye til hans Efterfølger, men søgte ikke Genvalg.

Han døde 14. August 1863.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schouw, Joakim Frederik, 1789-1852, Etatsraad, Professor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 1. Distrikt (Mariager) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849 - 13. September 1850. — Nationalliberal.

Født 7. Februar 1789 i København, Søn af Vinhandler Paul Schou, hvis Forretning det var Meningen han skulde oplæres i; imidlertid døde Faderen 1800 og fire Aar efter kom Sønnen som Skriversvend til Prokurator Bjerring. Han læste ved Siden af, blev Student 1808, privat dimitteret, cand. jur. 1811, rejste 1812 i Norge, blev Underkancellist og kastede sig samtidig over sin Hovedinteresse: de naturvidenskabelige Studier, blev Dr. phil. 1816 og var de følgende fire Aar paa en Studierejse. 1821 blev han Professor i Botanik ved Universitetet. 1822 udkom hans betydningsfuldste Arbejde »Grundtræk til en almindelig Plantegeografi«. 1822. Han blev Direktør for Botanisk Have

1841, men nedlagde dette Hverv samt sin Professorpost 1852, en Maaned før sin Død.

Joakim Frederik Schou, der allerede 1823 var blevet Medlem af Videnskabernes Selskab, blev 1826 ogsaa dets Arkivar, var 1824 Medstifter af Athenæum, blev dets Formand, stiftede og redigerede 1831-36 »Dansk Ugeskrift«, paany 1842-46, samt 1847-51 dets Fortsættelse »Dansk Tidsskrift«, var Medudgiver af »Flora danica«, Medstifter af Naturhistorisk Forening 1833, Trykkefrihedsselskabet 1835 (Formand), af De skandinaviske Naturforskeres Selskab 1839, af Den slesvigske Hjelpeforening 1844, af Nordisk Litteratursamfund 1847 samt var Formand for Haveselskabet 1835-49. Endelig var Schouw 1835-41 kongevalgt Repræsentant for Universitetet i Stænderforsamlingerne i Viborg og Roskilde, samtidig Præsident for begge Stænderforsamlinger og gjorde som saadan en stor Indsats; 1847 blev han folkevalgt Medlem af de samme to Forsamlinger og afsluttede April-Juni 1848 som Formand disses Virksomhed. Han har udgivet en Del Flyveskrifter blandt andet om det slesvigholstenske Spørgsmaal samt 1849 »Nogle Bemærkninger om Forfatningsværket« og 1848 sammen med H. N. Clausen »Ved Tronskiftet 1848«.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Mariager, blev Forsamlingens Formand, afslog at indtræde i Novemberministeriet, stemte for den nye Grundlov og havde forinden udtalt sig for en Deling af Slesvig efter Sproggrænse. Ved de første Valg til Landstinget valgtes han baade i 1. og 9. Kreds, modtog det sidstnævnte Mandat, men afslog Formandsposten, blev derimod Medlem af Finansudvalget og Rigsretten, men maatte Aaret efter nedlægge sit Mandat af Helbredshensyn.

Han døde 28. April 1852 i København, hvor hans Buste blandt andet findes paa Frue Plads. Portrætrelief i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

R. 1836. DM. 1840. Etatsraad 1847. K. 1849.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1836. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Historisk Bibliografi, III, 1917.

Schovelin, Julius Thorvaldsen, 1821-70, Kaptajn, Etatsraad. Folketingsmand for

Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 4. August 1852 - 14. Juni 1861. — Liberal.

Født 1. Oktober 1821 i København, Søn af Boghandler Peter Thorsen Schovelin, der var af islandsk Byrd og egentlig havde heddet Skogalin; Sønnen blev Landkadet 1835, Sekondløjtnant 1839, indtraadte Aaret efter paa den militære Højskole og blev 1844 Premierløjtnant i Ingeniørkorpsen. Efter en Udenlandsrejse 1845-

46 blev han derpaa Lærer ved Højskolen i Land-, Vand- og Vejbygning og udnævntes 1848 og 50 til Kaptajn henholdsvis af 1. og 2. Klasse. Schovelin sluttede sig som Medlem af Folketinget til Regeringsoppositionen, hvilket havde til Følge, at Krigsministeriet 1853 beordrede ham til at overtage Vejinspektoratet i Lauenborg, hvorpaa han krævede sin Afsked og slog sig ned som Civilingeniør, udnævntes efter Ministeriets Afgang til Direktør for Statsgælds-Departementet 1855, blev Aaret efter tillige Direktør i Livrente- og Forsørgelsesanstalten samt overtog 1859 Ledelsen af Statens udenlandske Betalinger.

Schovelin, der desuden havde været Statsrevisor 1853-54, blev ogsaa Medlem af adskillige Kommissioner, saaledes 1851 angaaende Polyteknisk Lærestalt, 1857 om Øresundstoldens Ophør og Gammelholms Flytning, 1858 om Bebyggelsen af Københavns Fæstningsterræn samt fik 1858 Sæde i Den sjællandske Jernbanes Plenarbestyrelse, 1861 i Direktionen for Livsorsikringsanstalten og 1864 i den internationale Finanskommission. Han skrev 1854 et militært Flyveskrift om »Rigsdagen og Hæren« og var 1855-63 Medredaktør af »Tidsskrift for Krigsvæsen«.

Ved Folketingsvalget 1852 kaaredes han i Odense til Justitsminister Bardenfleths Efterfølger, genvalgtes hyppigst ved Kaa-ring, til han 1861 trak sig tilbage. Han var Medlem af og Ordfører for Finansudvalget 1852-55, for Udvalg om Jernbane til Helsingør 1856-57 og 1860-61, for Udvalg om jydsk Jernbane 1860-61 og tillige disse to Udvalgs Formand; 1856 var han Viceformand i Tinget.

Han døde 15. Oktober 1870 i København. Etatsraad 1855. R. 1856. DM. 1860. Konferensraad 1866.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schovelin, Julius Vilhelm, 1860-1933, Børskonsulent, Børskommisær, Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 20. Maj 1910 - 22. April 1918 og Landstingsmand for 1. Kreds 11. Maj 1918 - 22. September 1932. — Højre. Det konservative Folkeparti.

Født 6. Januar 1860 paa Frederiksberg, Søn af Landskabsmaler Axel Thorsen Schovelin og Brodersøn til forannævnte Landstingsmand J. T. S.; blev Student fra Borgerdydskolen 1877, cand. polit. 1882, fik to Aar efter Universitetets Guldmedalje, var Stenograf i Rigsdagen 1883-88, Sekretær ved Grosserer-Societetets Komité 1888-1910 og ved den danske Handelsstands Fællesrepræsentation 1888-1911, Chef for Børskontoret 1888-1910, nationaløkonomisk Konsulent for Grosserer-Societetets Komité 1910-18 og for Fællesrepræsentationen 1911-18, Direktør i Dansk Hypothekforsikringsbank 1917-20 samt kgl. Børskommisær 1920-30.

Julius Schovelin var Medarbejder ved »Berlingske Tidende« 1890-94, ved »Vort Land« 1896-1904, og ved »Jyllandsposten« til sin Død. Han har skrevet adskillige Selskabers Jubilæumsskrifter og Beretninger, navnlig handelshistoriske, bl. a. »Fra den danske Handels Empire« I-II, 1899-1900, samt udgivet »Den tyske Toldforening og en nordisk Toldunion« 1888, om »Ølskattens Virkninger« 1893, »Inkquisitionens sidste Offer. Tilfældet Thorup« 1925, et opsigtsvækkende Angreb paa Landsdommer Thorup, hvilket Aaret efter kom til at koste Schovelin 4 Maaneders simpelt Fængsel. Endelig udgav han 1931 »Blade af Højres Historie. Hovedstadens konservative Vælgerforening 1881-1931.« Han var Medlem af Borgerrepræsentationen 1909-17, af Vælgerforeningens Hovedbestyrelse fra 1910, af Toldraadet 1917, af Tilsynsraadet for Kongeriget

Danmarks Hypotekbank siden 1918 samt Formand i Bestyrelsen for Københavns Fondsbørs 1924-1930.

Ved Folketingsvalgene 1901 og 03 søgte han forgæves at fortrænge M. C. Lyngsies fra Horsens-Kredsen, afløste 1910 L. V. Birch i Københavns 4., som genvalgte ham til 1918, hvorefter han blev Landstingsmand for 1. Kreds, til de Konservative 1932 bestemte ikke at ville genopstille Landstingsmænd over 70 Aar. Han var Medlem af det udenrigspolitiske Nævn siden 1923.

Han døde 8. April 1933.

R. 1901. DM. 1909. K² 1924.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. Blaa Bog 1932.

Schroll, Christian, 1807-1890, Arvfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 5. Distrikt (Vordingborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Præstø Amts 5. Valgkreds (Vordingborg) 4. December 1849 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 8. Oktober 1807 paa Lykkenssæde ved Brahetrolleborg nær Faaborg, Søn af Hørbereder Henning Schroll, oplærtes i Faderens Erhverv og blev 1833-43 Bestyrer af Kjøng Hørfabrik,

var paa Forretningsrejse i Tyskland, Belgien og Holland 1841-42, blev derefter Medforpagter af Mogenstrup Brænderi ved Næstved 1843, Arvfæster af en Gaard i Basnæs 1846-57, hvorpaa han aflændede sin Fæstetret og flyttede til Kjøng. 1859 bosatte han sig i Løgstør og blev Gaardejer der 1856. Sine sidste Aar fra 1876 levede han i Strandby ved Frederikshavn, hvor en Søn af ham var Lærer. Han fik siden 1879 en Aarpenge af Statskassen paa 600 Kr. for sin tidligere Ansættelse ved Kjøng Hørfabrik, som indtil 1838 var Statsejendom.

Chr. Schroll var 1856-59 Medlem af Præstø Amtsraad.

Ved Valgene til Den grundlovgivende

Rigsforsamling 1848 valgtes han med et stort Stemmetail i Vordingborg-Distriktet, og ved de paafølgende Valg til Folketinget genvalgtes han i samme Kreds, oftest ved Kaaring, til han 1879 trak sig tilbage. Han repræsenterede ogsaa Vordingborg i Rigsraadets Folketing 1864-66. Schroll hørte oprindeligt til Bondevennerne, senere til I. A. Hansens Gruppe og siden 1870 til Det forenede Venstre.

Han døde 23. Juli 1890 i Strandby ved Frederikshavn.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75.

Schroll, Gustav, 1803-63, Arvfæster, Kammerraad. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 20. Juni 1859. — Nationalliberal.

Født 6. April 1803 paa Lykkenssæde ved Brahetrolleborg i Svendborg Amt, Søn af Hørbereder Henning Schroll og Broder til Folketingsmand Chr. Schroll, oplærtes ligesom denne i Faderens Erhverv og tiltraadte ved Faderens Død 1833 Arvefæstegaarden Lykkenssæde (17 Tdr. Hartkorn) med det tilhørende Institut for Høravl og Hørberedning.

Gustav Schroll var Formand for Husmandshoveriafløsningen i Svendborg Amt siden 1851. Han valgtes 1841 til Stænder-suppleant for Øerne og mødte i Roskilde Stænderforsamling 1844 og 46.

Ved de første Landstingsvalg 1849 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1853 og 55, men frabad sig Genvalg 1859. Han hørte til det nationalliberale Parti. Stemte i 1853 imod Arvefølgeoven og 1855 for Fællesforfatningen. Han var en af Landstingets Sekretærer 1850-58.

Han døde 7. Oktober 1863 paa sin Ejendom Lykkenssæde.

Kammerrad 1856.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schrøder, Ludvig Peter, 1836-1908, Høj-skoleforstander. Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober 1886-14. Juli 1890. — Venstre.

Født 19. Januar 1836 i Christianssæde Skovriderbolig paa Midtjylland, Søn af Skovrider Jens Peter Schrøder; blev Student fra Herlufsholm 1854, cand. theol. 1860, Lærer ved Rødding Højskole Aaret efter og dens Forstander 1862-64, indtil Krigen kom. 1865 oprettede han sammen med Nutzhorn Askov Fol-

kehøjskole; 1878 udvidedes Skolen med to-aarige Kursus og blev 1898 selvejende Institution. 1906 trak han sig tilbage som Forstander, men fortsatte som Lærer til sin Død.

Ludvig Schrøder var endvidere Medstifter og Leder af Studenterklubben »Lille Theologicum« 1858, kom senere i Bestyrelsen for »Store Theologicum«, var Medudgiver af »Nordisk Maanedsskrift« 1871-83, af »Historisk Maanedsskrift« 1883-88 og af »Danskeren« 1888-94, skrev adskillige Biografier og historiske Afhandlinger, blev Medlem af Bestyrelserne for De nordiske Skolemøder 1885, for Dansk Skoleforening 1886 og for Hedeselskabet samt havde blandt andet Sæde i Det kirkelige Udvalg 1904-08.

Ved Landstingsvalget 1886 valgtes han i 11. Kreds, men følte sig skuffet over den politiske Udvikling og nedlagde fire Aar efter sit Mandat og samtidig sin Bestyrelsespost i A/S »Morgenbladet«.

Han døde 8. Februar 1908 i Askov; et Granitmindesmærke rejstes 1910 i Skibslund Krat.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Rigsdagskalender, 1887. H. Begtrup: Ludvig Schrøder, 1913. E. Marstrand: Omkring Askov, 1924. S. Nielsen: Fem af den danske Folkehøjskoles Banebrydere, 1925. J. Nissen: Ti Levnedsløb, 1919, S. 272-307. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Historisk Bibliografi, III Bd., 1917. F. Schrøder: Ludvig Schrøders Liv og Gerning, 1935-36, Bd. I-II.

Schrøter, Johan Hendrik, 1842-1911, Odelsbonde. Folketingsmand for Færøerne 6.

August 1884-15. Marts 1887. — Venstre.

Født 13. Februar 1842 i Trangisvaag paa Suderø, Søn af Skolelærer Ole Jespersen. Han kom i 1856 i Hørkræmmerlære i København, blev Svend 1861 og blev 1863 Bestyrer af en Købmandshandel i Vaag. Han bosatte sig 1867 i Kvalbø paa Suderø og drev her en lille Købmandshandel indtil 1880. Senere blev han Landmand (Odelsbonde).

J. H. Schrøter var 1878-81 Formand for Kvalbø Kommunes Forstanderskab, valgtes

1891 til Landvæsenkommisær for Suderø og var Medlem af Lagtinget 1873-1905. Det skyldtes nærmest ham, at Bladet »Dimmalætting« oprettedes 1873, 1898-1910 var han Sysselmand for Sandø Syssel.

Han søgte i Juni 1881 forgæves Valg til Folketinget, valgtes 1884, men faldt 1887. Baade i 1890 og i 1898 stillede han sig uden Held mod den konservative Overretssagfører Thomsen fra København, med hvilken han geraadede i en voldsom Polemik i sit politiske Flyveskrift »Tjaldre« 1892-93. Desuden var Schrøter Forfatter til »Den danske Forfatningskamp«, 1889.

Han døde 16. April 1911 paa Sandø.

Schulin, Johan Sigismund, 1808-80, Greve, Amtmand. Landstingsmand for 11. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1855 og Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 1. September 1859-14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 8. September 1808 paa Frederiksdal ved Lyngby, Søn af Fideikommisbesidder, Amtmand Sigismund Ludvig Schulin, blev Student fra Sorø Akademi 1828, cand. jur. 1833, Auskultant i Rentekammeret 1834, arvede Frederiksdal efter Faderens Død 1836, var konstitueret Amtmand i Hol-

bæk 1840-41, Kommitteret i Rentekammeret 1841-43, hvorefter han udnævntes til Amtmand over Ringkøbing Amt. 1860 forflyttedes han til Frederiksborg Amt. Han afskedigedes paa Grund af Sygdom 1880 og døde faa Maaneder senere.

Sigismund Schulin var Medlem af Direktionen for den vest- og sønderjydske Kreditforening 1860-74, Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse i Frederiksborg Amt, Medlem af Københavns Amdsraad 1842-43 og valgtes 1840 som Stænderdeputeret til Roskilde Stænderforsamling, hvor han gav Møde 1842-46.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han forgæves Valg. Den samme Skæbne havde han ved de første Landstingsvalg Aaret efter, hvor han stillede sig i 11. Kreds, valgtes derimod ved de næste Valg, 1853, men genvalgtes ikke 1855, hvor han kun opnaaede een Stemme. Alligevel forsøgte han sig her endnu engang 1859, men kom nogle Maaneder senere ved et Suppleringsvalg i Lemvig ind i Folketinget. Han stillede sig ikke senere.

Han døde 14. November 1880 i Hillerød.

Kammerherre 1843. R. 1847. DM. 1852. K. 1856. SK. 1877.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922.

Schultz, Andreas, 1838-1915, Smedemester. Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1894 - 20. September 1910. — Højre.

Født 23. Februar 1838 i Fredericia, Søn af Smedemester Folmar Schultz, gik i Fredericia Borgerskole samt til forskellige private Kursus, lærte Smede- og Maskinfaget hos Faderen, blev Smedesvend 1856, Smedemester 1864 og overtog samtidig Forretningen i Fredericia, som han udvidede betydeligt.

A. Schultz var Medlem af Haandværkerforeningens Bestyrelse fra 1882, senere dens Formand, Medlem af Bestyrelsen for Den tekniske Skole, for Sønderjyds Forening og for den nystiftede Forening for rejsende Haandværkssvende, for Fredericia Grund-

erforening fra dens Stiftelse, derefter dens Formand, og Medlem af Byraadet 1886-94. Han var Formand i Bankraadet 1891-1902, for Foreningen af jydske Smedemestre 1896, for Taksationen i det sydlige Jylland for Kreditforeningen af industrielle Ejendomme, Medlem af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Hovedbestyrelse 1898-1911, Taksationsmand ved Laan af Umyndiges Midler, Hovedagent i Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring for Fredericia og Omegn og Kasserer for Menighedsplejen. Schultz udarbejdede et Forslag til en Rørtunnel under Lillebælt og slog til Lyd for dets Gennemførelse.

Ved Landstingsvalget 1894 valgtes han i 10. Kreds, genvalgtes 1902, men søgte ikke Genvalg 1910. Han sluttede sig straks til Højre og var en af Landstingets Sekretærer 1896-97.

Han døde 18. Juni 1915.

R. 1898.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Blaa Bog 1915.

Schurmann, Jens Christopher, 1812-91, Sognepræst, Seminarieførstander. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aalborg Amts 2. Distrikt (Aalborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest Venstre.

Født 16. Juni 1812 paa Sollerupgaard ved Faaborg, Søn af Forpagter Johannes Nicolai Schurmann, blev Student fra Nyborg Skole 1830, cand.theol. 1835, optoges paa Borchs Kollegium, var en Tid Pronotar ved det theologiske Fakultet og ernærede sig iøvrigt som theologisk

Manuduktør, indtil han 1846 blev residende Kapellan ved Vor Frue Kirke i Aalborg samt Sognepræst til Sønder Tranders. 1851 opfordrede Madvig ham imidlertid til at søge den ledige Stilling som Førstander for Skaarup Seminarium samt Sognepræst for Skaarup, og her forblev han, til han i 1891 tog sin Afsked, skønt han i Mellemtiden baade havde faaet Tilbud om at blive

Landstingsmand, Biskop over Ribe og Kultusminister.

J. C. Schurmann var Medlem af Repræsentantskabet, der i 1840 stiftede og kort Tid efter maatte ophæve et Studentsamfund, var Medlem af Kirkekommissionen af 1868 og udgav blandt andet historiske Efterretninger om Skaarup Seminarium 1853-78 i to Bind, der udkom henholdsvis 1853 og 78, samt en Del andre Skolepjecer og Afhandlinger.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig sammen med den senere Folketingsmand i Ringsted, Etatsraad Spandet, i Aalborg og sejrede, men søgte forgæves Valg til Folketinget sammesteds det følgende Aar. I Rigsforsamlingen havde han Sæde i Grundlovsudvalget.

Han døde 10. December 1891 i Skaarup, hvor der er rejst en Mindesten med Portrætmedaillon af ham.

Titulær Professor 1859. R. 1862. DM. 1869. Dr. theol. h. c. 1879. K² 1891.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schytte, Carl Frederik Vilhelm, 1832-99, Amtsfuldægtig. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født 20. Oktober 1832 i Horsens, Søn af efternævnte Godsejer F. V. Schytte, blev Student fra Horsens 1851, juridisk Kandidat 1859 og samme Aar Fuldmægtig paa Nørvang-Tørrild Herreders Kontor, Underretssagfører i Vejle 1866, var konstitueret By- og Herredsfoged i Holstebro 1867-69,

men blev Aaret efter Overretssagfører i København og Medejer af Bryggeriet Rabeshave, tillige var han Censor ved »Casino« 1880-93. Han flyttede senere til Nykøbing S. og købte her Gaarden Rugholm, hvor han levede sine sidste Aar.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing stillede han sig i Januar 1865 sammen med

C. Berg i Kolding, hvis Folketingsmand, Hospitalsforstander Fønss, var blevet syg, og Berg gik af med Sejren. Ved Folketingsvalget et halvt Aar tidligere opstilledes Schytte i Vejle, valgtes ved Kaaring samt valgtes ogsaa Aaret efter til Rigsraadet i samme Kreds, men faldt 1866 ved Grundlovsvalget for en Modstander af den reviderede Grundlov, Højskoleforstander P. Bojsen. Ved Valgene godt fire Maaneder efter søgte han forgæves at tilbageerobre Kredsen og stillede sig ikke siden.

Han døde 25. Juli 1899 paa sin Gaard Rugholm.

Juridisk Stat.

Schytte, Frederik Vilhelm, 1800-73, Olie-møller, Godsejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Skanderborg Amts 2. Distrikt (Skanderborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 10. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og Folketingsmand for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 14. Juni 1858 - 7. Juni 1864. — Nationalliberal.

Født 26. Juni 1800 i Odense, Søn af Prokurator, Regimentskvartermester Carl Gustav Schiøtte, blev tidlig forældreløs og opvoksede i smaa Kaar, var 1816-18 Skriver hos Byskriveren i Odense, Historikeren G. L. Baden, samt fulgte denne 1818-20 til Hørsholm Birkedommerkontor. Schytte tog 1824 dansk juridisk Eksamen, var 1827-29 Fuldmægtig hos Børgmesteren i Horsens, men købte derefter en Oliemølle her, som han ejede til 1851, da han begyndte at handle med Herregaarde. Han ejede saaledes 1851-53 Matstrup Vest for Horsens, 1853-54 Vedbygaard ved Slagelse, 1854-62 Søborggaard, 1854-57 Grøitebjerggaard ved Odense og fra 1858 Mørkhøjgaard ved København. 1860 købte han Fabrikken Rabeshave med Bryggeri i København og ejede ved sin Død tillige Sindshvile paa Frederiksberg.

F. Schytte var Formand for Forplejningskommissionen i Horsens 1849, Medstifter

af den nørrejydske Kreditforening 1850 og af Kreaturforsikringen for de danske Østifter 1858. Han havde Sæde i Den nørrejydske Stænderforsamling 1838-48, hvor han blandt andet var Medlem af Skattebevilningskomiteen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Skanderborg og blev Medlem af Forsamlingens Finansudvalg, valgtes Aaret efter i 10. Landstingskreds, men genvalgtes ikke, kaaredes derimod 1858 til Grundtvigs Efterfølger i Kerteminde-Kredsen, som genvalgte ham 1861. I 1864 trak han sig tilbage.

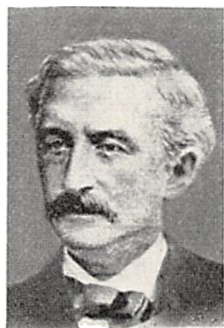
Han døde 30. Januar 1873 paa Frederiksberg.

R. 1864.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Illustreret Tidende 23-II-1873. Østjydske Hjemstavn 1936, Bd. I, S. 26.

Schütte, Ludvig Theodor, 1835-1915, Proprietær, cand. jur. Landstingsmand for 8. Kreds 17. Marts 1875 - 1. Oktober 1878. — Højre.

Født 13. Januar 1835 paa Hovedgaarden Haraldskjær ved Vejle, Søn af Godsejer August Theodor Schütte; blev Student fra Horsens 1853, cand. jur. 1860, Ejer af Hovedgaarden Eskjær i Salling 1870 og tillige af Bygholm ved Horsens 1889, hvor han levede sine sidste Aar.

Da Gaardejer Jens Jørgensen, Bjerregaard, 1869 trak sig

tilbage fra Horsens-Kredsen, stillede Schütte sig mod Redaktør Tauber, som sejrede med 859 Stemmer mod 523. Men ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds blev Schütte valgt, fik ikke nok Stemmer ved det ordinære Valg i 1878 og søgte ikke oftere Valg til Rigsdagen. Han var en af Landstingets Sekretærer 1875-76.

Han døde 30. Januar 1915 paa Bygholm.

R. 1892.

Juridisk Stat 1897, Blaa Bog 1914.

Schøler, Hans Vilhelm Riber, 1811-75, Sognepræst. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 4. December 1849 - 27. Februar 1855. — Nærmest Konservativ.

Født 18. August 1811 i Hammel, Søn af Skolelærer Nicolaj Peter Schøler, blev 1831 Student fra Aarhus Skole, 1839 cand. theol., rejste udenlands 1840-42 og blev ved Hjemkomsten Sognepræst for Vodder Menighed Syd for Ribe, forflyttedes 1846 til Staby og

Madum Nord for Ringkøbing, 1857 til Frelseres Kirke paa Christianshavn, hvor han blev residerende Kapellan, og blev 1862 Sognepræst til Vester og Øster Hassing i Aalborg Amt.

Vilhelm Schøler var Medstifter af Studenteramfundet 1840, Medlem af Bestyrelsen for Rødding Højskole 1844, oprettede 1852 en Folkehøjskole i Staby, som 1859 omdannedes til en Skole for Biskolelærere. I sine »Skitser og Breve om det slesvigske Spørgsmaal«, 1871 søgte han at fremkalde en Udsoning med Tyskland paa Grundlag af Slesvigs Deling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig forgæves i Ringkøbing, hvor han imidlertid valgtes ved Folketingsvalget Aaret efter og genvalgtes, til han 1855 nedlagde sit Mandat. 1861 søgte han forgæves Valg i Lyngby-Kredsen og 1864 i Nørresundby. I denne Kreds var han forøvrigt valgt nogle Maaneder før til Medlem af Rigsraadets Folketing og blev genvalgt 1865. Derimod havde han ikke Held med sig ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds 1865 og ved Oktobervalget 1866 i Nørresundby-Kredsen. Schøler var nærmest konservativ, men sluttede sig til Tider til Venstre.

Han døde 29. Marts 1875.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863.

Schøler, Laurids Sommer, 1805-1875, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg

Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 21. September 1850 - 4. Juni 1866 og Landstingsmand for 10. Kreds 1. Oktober 1870 - 26. Oktober 1875. — Venstre.

Født 24. Juni 1805 i Hammel, Søn af Skolelærer Nicolaj Peter Schøler, og Broder til forannævnte. Han lærte Landvæsen paa Sindinggaard ved Herning 1823-24, blev Bestyrer af Kideris Mølle paa samme Egn. Ladefoged paa Vil-

helmsborg 1826 og Bestyrer af Jernit og Ladefoged paa Frijsendal ved Fødebyen det følgende Aar, men fæstede i 1830 en af Frijsenborgs Gaarde ved Hammel og blev Ejer af den 1853 til kort før sin Død, da han afstod den til en Søn.

Laurids Schøler var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47, Medstifter af G. Winthers Brandforsikring 1851 samt Distriktskommisær og Næstformand til 1877.

Ved et Suppleringsvalg 1850 i Skanderborg valgtes han og genvalgtes — i Reglen ved Kaaring — lige til 1866, da han trak sig tilbage for Landmaaler Reinhold Jensen. Da denne i 1868 udtraadte af Tinget, stillede Schøler sig forgæves ved Suppleringsvalget, ligesom han heller ikke havde Held med sig ved Folketingsvalget Aaret efter, hvor han i Skjoldelev-Kredsen søgte at fortrænge Højskoleforstander Rotwitt. 1870 valgtes han derimod i 10. Landstingskreds, men døde inden Periodens Udløb. Han repræsenterede Skanderborg-Kredsen i Rigsraadets Folketing 1864-66. Han tilhørte Venstre (Bondevenerne); i Landstinget sluttede han sig til venstre Centrum under Plougs Ledelse.

Han døde 26. Oktober 1875.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Østjydske Hjemstavn, 1936, Bd. I, S. 27-34. Aarbøger for Aarhus Amt 1919.

Schönberg, Christian Vilhelm Sigismund, 1821-1859, Overauditor, Byfoged. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 14. Juni 1858 - 17. Maj 1859. — Nærmest Konservativ.

Født 26. August 1821 i København,

Søn af Sekretær og Overretsprokurator Henrik Christian Schönberg; blev 1839 Student, cand. jur. 1844, derefter Fuldmægtig hos Faderen.

Han var Fuldmægtig i Krigsministeriet 1848, Auditor i Armeen 1851, tillige Sekretær hos Krigsministeren fra 1853, karakteriseret Overauditor 1856 og udnævntes samme Aar til Byfoged i Høbro.

Christian Vilhelm Schönberg var en vittig og frisindet Publicist, allerede 1842-45 var han Medarbejder ved »Corsaren«, skrev senere i »Fædrelandet« (1849-51), »Berlingske Tidende« (1852-55), »Kjøbenhavnsposten« (1853) og »Dagbladet« (1855-56); han har udgivet en Del juridiske Skrifter, blandt andet udkom 1846 et Værk om »Den nye danske Arvelov«, og 1856 deltog han i Diskussionen om Rigsretssagen mod Ministeriet samme Aar med den ironiske Pjece »Rigsretssagen belyst ved Etatsraad Salicaths Fremstilling. Med stadigt Hensyn til den sunde Menneskeforstand«. Den udkom under Pseudonymet »en Lovkyndig«.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Mariager-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand, Skolelærer og Gaardejer Anders Juncker, men opnaede ikke at spille nogen Rolle.

Han døde 17. Maj 1859 i Høbro.

Bricka I. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Schönheider, Christian Wilhelm, 1820-97, Kommandør. Folketingsmand for Københavns 8. Valgkreds 22. September 1869 - 14. November 1873. — Højre.

Født 15. November 1820 i København, Søn af Admiral Ulrik Anton Schönheyder, og valgte ligesom denne den militære Løbane; blev 1840 Sekondløjtnant og 1849 Premierløjtnant i Flaaden, deltog som Næstkommanderende paa Dampskibet »Hekla« 1850 i Træningen i Neustadt-Bugten, hvor et holstensk Dampskib sprængtes i Luften, men havde i Krigen 1848-50 ogsaa gjort Tjeneste paa Briggen »Mercurius« og paa Fregatten »Freia«. Han førte 1855-58 et Postdampskib, blev 1861 Kaptajn løjtnant og send-

tes Aaret efter til Nordamerika for at samle Erfaringer angaaende Panserskibe og flydende Batterier; under Krigen 1864 var han Adjutant hos Marineminister Lütken samt Ekspeditionssekretær i Marineministeriet,

blev Kaptajn og Kommandør i 1868, var 1880 Chef for Øvelsescskadren, 1881 Kontreadmiral og 1884 Flaadeinspektør, hvorpaa han tog sin Afsked 1885.

Christian Schönheyder var Medlem af den dansk-norsk svenske Kommission i Stockholm om nyere Skyts

og Skibsbygning, af Kommissionen om den saakaldte Krølnke'ske Jernbanepan 1865 og af en Kommission om flydende Forter 1873, fremdeles var han Formand for Foreningen til Tilvejebringelse af en Alderdomsstiftelse for Søværnets Underklasser af 1873 samt Formand i Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger 1885-87.

Ved Folketingsvalget 1869 afløste han sin Broder, efternævnte Gottlieb Schönheyder, som Folketingsmand for Københavns 8. Kreds, genvalgtes 1872, men trak sig Aaret efter tilbage. Han tilhørte i Begyndelsen Højre, nærmede sig mere og mere Venstre og stillede sig forgæves som Venstremand i Roskilde 1887 mod Grev Scheel, men blev slaaet. Han stillede sig derefter ikke mere.

Han døde 8. Februar 1897 i København.

R. 1850. DM. 1865, K² 1878. K¹ 1881.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Penne-tegninger 1870. Tidsskrift for Søværnen 1898, S. 4-6.

Schönheyder, Gottlieb Peter, 1818-91, Kaptajnløjtnant, Underfabrikmester, Folketingsmand for Københavns 8. Kreds 12. Oktober 1856 - 22. September 1869. — Konservativ.

Født 25. Juli 1818 i København, Søn af Kommandørkaptajn Ulrich Anton Schönheyder; blev Sekondløjtnant 1837, Premierløjtnant i Flaaden 1847, var Lærer ved Søkadetakademiet 1847-51. Han deltog 1848-49 i Blokaden paa Elben; blev Underfabrikmester ved Orlogsværftet 1852, Underdirek-

tør 1868 og 1880 Chef for dets Regnskabsvæsen. I Mellemtiden var han 1853-54 paa Udenlandsrejse i England, blev Kaptajnløjtnant 1857, forestod 1861-62 i England Bygningen af de to Panserskonnerter »Absalon« og »Esbern Snare« samt af Panserbatteriet »Rolf Krake« og 1864 i Bordeaux af Panserskibet »Stærkødder«.

Ved Oktobervalget 1866 opstilledes han i Københavns 8. Valgekreds mod dennes Folketingsmand siden 1854, Redaktør C. V. Rimestad, og valgtes med stort Overtal af Stemmer, men overlod 1869 Kredsen til Broderen, Kommandør Chr. Schönheyder.

Han døde 19. Juli 1891.

R. 1856. DM. 1862. K² 1877, K¹ 1885. FM. i Guld 1887.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Tidsskrift for Søværnen 1892, S. 10-12.

Sehested, Hannibal, 1842-1924, Stamhusbesidder, Minister. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1886 - 20. September 1910. — Højre.

Født 16. November 1842 paa Broholm Syd for Nyborg, Søn af Godsejer, Hofjægermester Niels Frederik Bernhard Sehested; blev Student fra Herlufsholm 1850, cand. jur. 1869, fæstede Tangegaard under Broholm 1873 og forpagtede desuden 1877-83 Brændskovgaard samt blev Medejjer af Holt Plantage i Ringkøbing Amt. Efter Faderens Død 1882 overtog han Bestyrelsen af Broholms Skove, og 1894 overtog han Stamhuset, som han udvidede med flere Nybygninger. Han var i en Aarrække Medejjer af Skarpholt Plantage i Hjørring Amt og af Mäströda Gods i Sverige.

Hannibal Sehested var Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse siden 1882, af Repræsentantskabet for Svendborg

Bank og af Amtets Skoledirektion fra 1882, af Privatbankens Bankraad 1887-1916, af Landbohøjskolens Tilsynsraad 1889-1913, Formand for Fyns Hagelskadeforsikring 1886-1920, for Afløsningen af Jagtretten i Svendborg Amt 1874-1900 og for Dansk Skovforening 1902-06.

Ved Landstingsvalget 1886 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1894 og 1902, men lod sig ikke genopstille 1910. Han var en af Landstingets Sekretærer 1888-89, Medlem af Højres Repræsentantskab fra 1892, dets Næstformand 1898, Medlem af Rigsretten 1891-1900, af Landbokommissionen 1894 og Viceformand i Landstinget 1892-1900 og 1901-02. Efter stærke Opfordringer lod han sig den 27. April 1900 overtale til at danne Ministerium (det sidste Højreministerium), overtog her selv Udenrigsminister-Posten, men følte sig skuffet over den Støtte han fik og demissionerede 24. Juli 1901.

Han døde 19. September 1924 paa Broholm.

Kammerjunker 1874. Hofjægermester 1883. R. 1891. Kammerherre 1897. DM. 1898. K. 1901. SK. 1901.

Bricka I og II Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstirget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887 og 90. Blaa Bog 1924.

Sehestedt-Juul, Christian, 1806-61, Gods ejer, Kammerherre. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 26. Marts 1806 paa Herregaarden Ravnholdt ved Nyborg, Søn af Godsejer Ove Christian Sehestedt-Juul; blev 1823 Student fra Roskilde, cand. phil. Aaret efter, blev Sekondløjtnant ved Hestgarden 1824, Premierløjtnant ved Kavalleriet 1833, kar. Ritmester 1842 og fik Major-Titel 1860. Al-lerede 1818 arvede han

Stamhuset Ravnholdt, men overtog først 1833 Styrelsen og tilbagekøbte 1836 Herregaarden Hellerup, som en Tid havde tilhørt Staten, ligesom han ønskede, at alt Fæstegodset skulde blive ved Stamhuset.

Sehestedt-Juul var Medstifter af og Formand for Fyns Stifts Brandassuranceelskab, den saakaldte Ravnholdtkasse, fra 1838, Medstifter af og Formand i Repræsentantskabet for Fyns Diskontokasse siden 1846, Medstifter af og i Bankraadet for Privatbanken fra 1857. Han var Medlem af Odense Amtsraad 1842-45, Svendborg Amtsraad 1848-61, af Stutterikommissionen 1851, af Kommissionen om Brandvæsenet paa Landet 1855, Repræsentant for Landbygningernes almindelige Brandforsikring 1858, Administrator for Stamhuset Hverringe 1851, Præsident for Landmandsforsamlingerne i København 1852 og i Flensborg 1854 samt Deputeret til Stænderforsamlingen i Roskilde 1841-48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Sønder Broby i Svendborg Amt, blev derimod kongevalgt Medlem af Forsamlingen og sluttede sig til den yderste højre Fløj. Ved de første Valg til Landstinget forsøgte han sig uden Held i 6. Kreds baade 1849 og 53 samt ved Suppleringsvalgene 1852 og 53. Han blev kongevalgt Medlem af Rigsraadene 1854 og 55, hvor han sad til sin Død og blandt andet var med til at underskrive de ni Helstatsmænds Erklæring 1859.

Han døde 2. September 1861.

Kammerjunker 1827. Kammerherre 1840. R. 1845.

Bricka I og II (under Juul). Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fiona I, 1863, S. 137-38. Illustreret Tidende 1861, Nr. 105.

Sehestedt-Juul, Ove, 1830-1882, Kammerherre, Godsejer. Landstingsmand for 6. Kreds 18. Oktober 1866 - 21. August 1875. — Højre.

Født 5. November 1830 i København, Søn af forannævnte Kammerherre Christian Sehestedt-Juul; blev 1850 Student fra Frederiksborg Skole, var Rytterofficer i den østrigske Hær 1852-59, arvede 1851 Stamhuset Ravnholdt paa Sydfyn og købte hertil 1868 Hovedgaarden Villestrup Nord for Mariager paa 75 Tønder Hartkorn, der i sin Tid havde tilhørt hans Slægt, bortsolgte efterhaanden det me-

ste af sit Fæstegods og ombyggede 1865-70 Hovedgaarden Ravnholt, hvor han blandt andet ogsaa indrettede sig en Vildsvinepark.

Ove Sehestedt-Juul arvede i 1861 ogsaa Faderens Post som Formand for det af denne stiftede Fyns Stifts Brandassuranceelskab, blev desuden Formand for Fyns Discountkasses Repræsentantskab 1867, for Fyns Stifts patriotiske Selskab 1864 samt i en Aarrække for Hellerup Sogneraad og Dansk Forening for Lystsejlad. Tillige var han Medlem af Landhusholdningsselskabets Kommission 1869-72 og derefter af dets Bestyrelsesraad indtil 1877, af Svendborg Amtsråd fra 1871, af Privatbankens Bankraad 1873-77, af Landbohøjskolens Tilsynsraad samt var Medstifter af Folkehøjskolen i Ryslinge 1866, af De danske Sukkerfabrikker 1872 og havde Sæde i Bestyrelserne for Foreningen for den ædle Hesteavl's Fremme 1867-71, for Sukkerfabrikkerne, for Godsejerforeningen fra 1866 og endelig var han Præsident for Landmandsforeningen i Nykøbing F. 1872.

Ved Landstingsvalget Oktober 1866 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1870, men trak sig 1875 tilbage, idet han nedlagde sit Mandat for ikke mere at søge Valg til Rigsdagen.

Han døde 3. December 1882 paa Madeira.

Kammerherre 1864. R. 1869. K² 1872. K¹ 1882.

Illustreret Tidende 1872, Nr. 671.

Sidenius, Didrik Nikolaj Blicher, 1805-53, Skolelærer. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 4. December 1849 - 26. Februar 1853. — Venstre.

Født 12. November 1805 i Skovby paa Falster, Søn af Skolelærer Christian Ulrik Sidenius; tog Eksamen fra Vesterborg Seminarium 1826 og blev samme Aar Huslærer i Skjelby Nord for Gedser, Skolelærer i Sundby 1827 og i Skovby 1840-52, begge paa Nordfalster, men forlod Øen, da han 1852 købte Mejlgaard

og Sundbygaard paa Amager.

Didrik Sidenius var Formand for Den falterske Landboforening 1842-45.

Ved de første Folketingsvalg i Stubbekøbing stillede han sig 1849 sammen med den senere Landstingsmand, Pastor A. H. Bluhme, og kaaredes til Kredens Folketingsmand, genvalgtes 1852 med samme Modkandidat, men ved Valget det følgende Aar trak han sig tilbage inden Valghandlingen og døde en Maaned senere. Han hørte til Bondevennerne og var en af Tingets Sekretærer 1850.

Han døde 6. April 1853 i København.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Imm. Barfod: Stamtavle over Familien Sidenius, 1890 S. 30.

Sidenius, Knud Bredenberg, 1802-56, Købmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 5. Kreds 29. December 1849 - 18. Juli 1850. — Konservativ.

Født 27. Marts 1802 i Maribo, Søn af Købmand Edvard Sidenius; blev ca. 1825 Købmand i sin Fødeby indtil 1851, da han nedlagde Forretningen. 1854 var han Medstifter og blev Bogholder og Medbestyrer i Maribo Diskonto- og Laanebank, men døde to Aar senere.

Knud Sidenius var Medlem af Borgerrepræsentationen 1838, siden 1844 dens Formand, og samme Aar var han med til at stifte Købstadbrandforsikringen for Maribo Stift og var dens Formand indtil sin Død. Fra 1854 var han Formand for Grundlovsforeningens lollandske Afdeling. Han valgtes 1834 til Stænderdeputeret og mødte som saadan til Forsamlingen i Roskilde 1835-46.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling blev han kongevalgt Medlem og stillede sig til de første Landstingsvalg i 5. Kreds og valgtes; men godt et halvt Aar efter nedlagde han sit Mandat og stillede sig ikke siden til Rigsdagsvalg. Han hørte til højre Mellemparti.

Han døde 30. November 1856.

R. 1851.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Imm. Barfod: Stamtavle over Familien Sidenius, 1890 S. 53.

Sigurdsson, Jon, 1811-79, Altingsmand, Arkivar. Kongevalgt Medlem for Island af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest Venstre.

Født 17. Juni 1811 paa Rafnseyri i det

nordvestlige Island, Søn af Pastor Sigurdur Jonsson; undervistes i Hjemmet og dimitteredes privat som Student 1829, var i Handelslære i Reykjavik det følgende Aar, ansat paa Bispekontoret 1830-33, hvorpaa han tog til København for at studere Filologi og Hi-

storie, kastede sig navnlig over Islands Historie, men tog ingen afsluttende Eksamen. Han blev arnamagnæansk Stipendiat 1835, Medarbejder ved Regesta diplomatica 1838, Sekretær i Det islandske litterære Selskab 1840-51, derefter Formand og var paa Studierejse i Sverige 1841. Han var samtidig Medlem af Oldskriftselskabet, hvis Arkivar og Bibliotekar han var 1847-65, blev Arkivsekretær i historisk-arkæologisk Arkiv 1845, Arkivar sammesteds 1847-49 og endelig Sekretær ved Den Arnamagnæanske Kommission siden 1848.

Desuden var Sigurdsson Altingsmand for Isafjord Syssel fra 1844, Formand 1849 og fra 53, Medlem af den islandske Nationalforsamling 1850, hvor han fik stor Indflydelse paa den islandske Forfatningssag, stiftede og udgav 1841-73 sit eget Tidsskrift »Ny Fjølagsrit«, hvorigennem han blandt andet fik stor Indflydelse paa Islands nyere Historie, hvorfor han da ogsaa nævnes som en af de betydeligste Personligheder paa den Tid. Til Støtte for hans politiske Virksomhed stiftedes 1871 det islandske Folkevenneselskab, hvorfra han oppebar Understøttelse, til det første lovgivende Alting 1875 bevilgede ham en aarlig Hædersbelønning. Han har skrevet og udgivet talrige filologiske og historiske Værker om og fra Island, blandt andet en islandsk Lovsamling, og bearbejdede med stor Kyndighed de islandske Oldskrifter.

I den grundlovgivende Rigsforsamling 1848-49 sad han som kongevalgt Medlem for Island.

Han døde 7. December 1879 i København, hvor han boede en stor Del af sit Liv, og hvor hans Hjem var Samlingssted for Islændinge i Danmark.

R, 1859.

Bricka I. Salmonsens. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. Olason, P. E.: Jón Sigurðsson, Islands politiske Fører, 1940.

Simonsen, Anders, 1817-1905, Gaardejer, Landvæsenskommissær, Landstingsmand for 11. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1878. — Venstre.

Født 2. September 1817 i Gesten, Ribe

Amt, Søn af Gaardejer Simon Andersen; lærte Landvæsen og blev ved Giftermaal Ejer af en Gaard i Ravnholt i sit Fødesogn. Han var en af de første paa sin Egn, der deltog i Arbejdet med Hedens Beplantning, og opdyrkede efterhaanden 150 Tdr. Land

ren Hedejord, foruden 80 Tdr. Ld. i Nabosognet Bække, som han købte og efter Opdyrkningen solgte til sin Svigersøn. 1882 flyttede Simonsen til Skjødberg Nygaard i Vorbasse Sogn, hvor han opførte en ny Gaard og begyndte Opdyrkningen af over 200 Tdr. Land Hedejord. Desuden var han 1861-86 Repræsentant i den vest- og sønderjydske Kreditforening, Formand for Andst Herreds Brandforsikring 1856-71, Distriktskommissær i Winthers Brandforsikring 1860-66 og i 1858-87 Landvæsenskommissær.

A. Simonsen var 1848-53 Medlem af Gesten Sogneforstanderskab og af Ribe Amtsråd 1856-65. Han var Medindbyder til Hedeselskabet 1866 og var Repræsentant indtil 1885, endvidere Grundlægger af Aktieselskabet Hovborg Plantage og Medlem af Bestyrelsen indtil 1876, endelig ca. 1880 Medlem af Bestyrelsen for Slaughede Plantageselskab.

Han stillede sig til Junivalget 1866 i 11. Landstingskreds, men valgtes ikke. Bedre Held havde han ved Oktobervalget samme Aar, genvalgtes 1870, men trak sig 1878 til-

bage for ikke senere at søge Valg til Rigsdagen.

Han, der levede sine sidste Aar hos en Søn i Skovgaard, døde her 21. Juli 1905.

DM. 1888.

Kolding Folkeblad 22. Juli 1905.

Simonsen, Hans, 1803-73, Proprietær, exam. jur. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 4. December 1849 - 4. August 1852 og 7. Juli 1854 - 14. Juni 1858. — Konservativ, senere Venstre.

Født i Vejrup Mølle ved Odense 23. Maj 1803, Søn af Møller Simon Larsen; blev 16 Aar gammel Skriver hos Forvalteren paa Sandholt ved Odense, derefter hos Godsforvalteren paa Stensgaard 1822, Fuldmægtig hos Godsforvalteren paa Frederiksgave og Flenstoft

1829, tog 1831 til København, hvor han det følgende Aar blev examinatus juris og straks efter Fuldmægtig hos Godsinspektøren over de kongelige jyske Godser, blev Godsforvalter paa Dronninggaard og Nyvraa 1834, paa Aagaard i Hanherred 1835-38, ejede Aalegaard ved Aalborg til 1841, hvorpaa han i ca. et halvt Aar forpagtede Gammelvraa. 1842 købte han Proprietærgaarden Aagaard i Sejlstrup Sogn ved Hjørring.

H. Simonsen var Medlem af Hjørring Amtsraad i en Aarrække samt af Viborg Stænderforsamling 1846-48 og mødte som Deputeret i Forsamlingen 1846 og 48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Vrejlev i Hjørring Amt, men ved de første Valg til Folketinget valgtes han i Hjørring-Kredsen, søgte ikke Valg 1852 og 53, valgtes paany ved et Suppleringsvalg i samme Kreds Juli 1854, genvalgtes ved Kaa-ring 1854 og 55, men faldt 1858 og 1861 for Quistgaard og stillede sig saa ikke siden. Simonsen var i Begyndelsen Konservativ, men nærmede sig mere og mere til Venstre, hvor han hørte til den Tscherningske Gruppe.

Han døde 17. November 1873 i Smidstrup.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Simony, Carl Frederik, 1806-72, Stiftamtmand, Minister. Landstingsmand for 7. Kreds 29. December 1849 - 23. Juni 1866. — Nationalliberal.

Født 28. April 1806 i Aalborg, Søn af Købmand Frederik Simony; kom i Aalborg Katedralskole 1816, blev Student 1824, cand. jur. 1829, Volontør i Statsgælds-kontoret Aaret efter, senere i Kancelliet, lærte samtidig Bogholderi ved Gylden-dals Boghandel og bestyrede en Fabrik for Ejeren, blev Kancelist 1837, Fuldmægtig 1841, Kontorchef 1843 og Departementschef i Indenrigsministeriet 1848, senere Direktør sammesteds. 1860 blev han Stiftamtmand for Sjælland og Amtmand over Københavns Amt til sin Død, idet han 1870 afslag at blive Overpræsident for København.

Carl Simony var Medarbejder ved Sterms »Statistisk-topografisk Beskrivelse over Københavns Amt« 1834-38, fik Sæde i adskillige vigtige Kommissioner samt i Bestyrelserne for Bikuben 1864, Dansk Søfartsselskab 1865, D. F. D. S. 1866 og Forsikrings-selskabet Danmark 1861, hvor han senere blev Præsident, var Censor ved statsvidenskabelig Eksamen 1852, ekstraordinær Assessor i Højesteret 1861 og Medlem af Privatbankens Bankraad fra 1863.

Ved de første Landstingsvalg valgtes han 1849 i 7. Kreds, hvor han genvalgtes indtil 1866, kom desuden ved et Suppleringsvalg ind i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvor han sad 1858-66, samt valgtes 1864 til Rigsraadets Landsting for 2. Kreds. 3. Juni 1852 afløste han P. G. Bang som Kultusminister i Bluhmes 1. Ministerium til dets Afgang 21. April 1853, derefter A. W. Scheel 15. Januar 1855 som Justitsminister i Ministeriet Bang, beholdt denne Post i de to følgende Ministerier Andræ og Hall indtil 2. December 1859, var tillige 18. Februar - 4. Juni 1856 Indenrigsminister i P. G. Bangs Ministerium samt endelig Minister for Slesvig 31. December 1863 - 24. Januar 1864 i Ministeriet Monrad.

Han døde 30. November 1872 i København. Kancelliraad 1842. Justitsraad 1848. R. 1850.

Etatsraad 1851. DM. 1853. K. 1855. Kammerherre 1860.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Er-slew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Jonassen: Stift-
amtmand og Amtmænd 1848-1922. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Illustreret Tidende 1872, Nr. 690. E. Collin: Fremragende Frimurere, 1875, Bd. II, S. 191-200.

Skaarup, Knud Peter Carl, 1846-1924, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Randers Landkreds) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 16. Juni 1846 i Krstrup ved Randers, Søn af Gaardejer Jakob N. E. Skaarup; blev Seminarist fra Lyngby Seminarium 1866, derefter Lærer ved Opdragelsesanstalterne paa Flakkebjerg og Landerupgaard indtil 1869 samt Skolelærer i Haslund i Randers Amt 1871-77. I 1877 blev han ved Giitermaal

Ejer af en Gaard i Haslund paa 7 Tdr. Htk., som han solgte 1905. Han flyttede til Randers, hvor han 1909 blev Direktør for Landbrugssparekassen.

Peter Skaarup var 1880-85 Medlem af Sogneraadet, Formand 1880-82, Stifter af Sognets Sygekasse 1884 og dens Formand indtil 1891, Medlem af Bestyrelsen for Hadsten og Omegns Landboforening 1878-93 og af Bestyrelsen for Randers Amts Husholdningsselskab 1886-1911. Han var Medlem af De forenede jyske Landboforeningers Husmandsudvalg 1893-1907 og 1900-09 Medlem af Kommissionen om Husmandslodder. Endvidere var han Formand for Randers Andels-svineslagteri fra dets Stiftelse 1890 indtil 1895, Medlem af De forenede Svineslagteriers Fællesstyrelse og af Eksporthoreningens Styrelse, Medlem af Komiteen for Landmandsforsamlingen i Randers 1894 og siden 1907 Formand for Amtets Tyendespareforening.

Ved det første Valg i den nyoprettede Randers Landkreds i 1895 valgtes han i Tilslutning til Det forhandlende Venstre, men faldt ved næste Valg for P. Bjerre. Skaarup

søgte derefter baade i 1901 og 03 forgæves Valg i Brædstrup-Kredsen, men ikke siden. Han var Medlem af Kommissionen angaaende Fiskeriet i Randers Fjord og Gudena. Han døde 12. August 1924 i Randers.

DM. 1894.

Skau, Laurids Pedersen, 1817-64, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 22. Maj 1817 i Sommersted ved Haderslev, Søn af Gaardejer, Sognefoged Jens Lauritz Skau, gik i Almue-skole og læste en Del paa egen Haand, købte 1836 en Gaard i sin Fødeby, 1846 en i Houst Syd for Haderslev og 1855 Mariegaard paa samme Egn, og her levede han til sin Død; 1852 udnævntes han til Amtsforvalter for Haderslev Vesteramt.

Iøvrigt vil Skau i første Række være velkendt som en af Danskhedens Førere i Sønderjylland, som en fremragende Folketaler blandt andet ved Festerne paa Skamlingsbanken og i de lovgivende Forsamlinger. Han blev Formand for Den slesvigske Forening 1846, var Medstifter af og Formand for Haderslev Amts Landboforening og Den nordslesvigske Kreaturforsikringsforening. Medlem af Bestyrelsen for Rødding Højskole 1844-53 og Medstifter af Dansk Folkeskriiftselskab 1852. I 1851 blev han Medlem af Notabelforsamlingen i Flensborg, 1853 af den slesvigske Stænderforsamling, senere kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 26. Juli 1854 og af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, stadig repræsenterende Slesvigs Interesser i Skrift og Tale, ikke mindst i de slesvigske Stænderforsamlinger, hvor han var Mindretallets Fører.

Ved det første Valg til Folketinget i Brædstrup opstilledes han mod H. E. Schacks Broder, Præsten Dr. phil. M. A. T. Schack, som han besejrede stort, men stillede sig ikke mere.

Han døde 11. Maj 1864 paa Mariegaard.

Hans Mindestøtte med Portrætmedaillon paa Skamlingsbanken.

DM. 1848. R. 1857.

Bricka I og II. Biografisk Haandleksikon. Salmonsens. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. III. Tid. 1864, Nr. 119. L. Skau: Hvor vidt ere vi komne?, 1848.

Skeel, Erik Vilhelm Robert, 1818-84, Gods ejer, Minister. Landstingsmand for 7. Kreds 21. August 1859 - 23. Juni 1866 og 18. Oktober 1866 - 5. November 1884. — Højre.

Født 22. Februar 1818 i Rørby Præstegaard ved Kalundborg hos Morfaderen, da hans Fader, Underretsprøkurator Jørgen Erik Skeel, kort forinden var død, voksede op i Rørby, kom senere i Huset hos General Fr. Bülow, blev Student 1835, cand. jur. 1841, Volontør paa Sjællands Stiftamts Kontor 1841-44, hvorpaa han blev Ejer af Hovedgaarden Dronninglund i Østvendssyssel.

Erik Skeel var Medlem af Hjørring Amtsraad, af Bestyrelserne for Landhusholdningsselskabet og for Landbygningernes almindelige Brandforsikring, af Forsvarskommissionen af 1866, Formand for Hjørring Amts Landboforening, Præsident for Den 13. danske Landmandsforsamling 1875 samt Patron for Roskilde adelige Jomfrukloster fra 1880.

Ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds 1859 valgtes han til Landstingsmand og genvalgtes til sin Død, kun med fire Maaneders Afbrydelse i 1866. Han var ogsaa Medlem af Rigsraadets Landsting for samme Kreds 1864-66 samt valgtes 1869-75 til Viceformand i Landstinget. Han aaslog 1875 at danne Ministerium, men indtraadte i Stedet som den første Indenrigsminister i Estrups Ministerium 11. Juni 1875, til han 29. August 1884 af Helbredsgrunde maatte nedlægge denne Post. Han fik som Minister blandt andet gennemført Sparekasseloven, Husmandskreditforeningsloven samt flere Love af trafikal Betydning.

Han døde 5. November 1884 i København.

Kammerherre 1859. R. 1866. DM. 1871. K² 1875. K¹ 1876. SK. 1878. Gehejmekonferensraad 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Regering og Rigsdag 1879-1881, 1882. Illustreret Tidende, 1884, Nr. 7. Mindetale i Landstinget (Liebe) 10. November 1884, Tidenden Sp. 30-31.

Skeel, Jørgen Erik Frederik, 1802-49, Godsejer, Kammerherre. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Nærmest Konservativ.

Født 20. Maj 1802 i Odense, Søn af Kammerherre, Major Sophus Peter Frederik Skeel; opvoksede paa Brobygaard ved Faaborg, indtil hans Fader 1815 arvede Stamhuset Birkelse. Han gik ogsaa den militære Vej, blev Sekondløjtnant i Fodgarden 1825, Premierløjtnant 1832 og overtog Aaret efter Styrelsen af Stamhuset, som han allerede havde arvet 1826 ved Faderens Død. Han var en af de første, der afløste Hovet, solgte Jord til Arvefæste og gjorde en Indsats paa Kvægavlens Omraade. For at helige sig dette Landbrugsarbejde var han efter Ønske blevet sat à la suite i Hæren 1833, fra 1839 med Kaptajns Karakter.

Jørgen Skeel var Patron for Roskilde Kloster fra 1838, Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts Landboforening, valgtes 1841 til 1. Suppleant til Stænderforsamlingen i Viborg og gav Møde her 1846 og 48.

1848 fik han Sæde i Den grundlovgivende Rigsforsamling som kongevalgt Medlem, blev imidlertid syg Aaret efter, var fraværende den sidste Tid, Forsamlingen var inde, og døde inden Aarets Udgang.

Han døde 22. December 1849 paa Birkelse.

Kammerjunker 1826. Kammerherre 1841.

Bricka I og II. Salmonsens. Barfod: Dansk Rigsdagskalender 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Selmers Nekrolog, 2. Samling, 1852, S. 570-77.

Skeel, Sophus Frederik Erik Otto, 1836-97, Kammerherre, Godsejer. Landstingsmand for 7. Kreds 22. Juli 1885 - 2. August 1897. — Højre.

Født 29. Januar 1836 paa Birkelse Nordvest for Nørresundby, Søn af Stamhusbesidder, Kaptajn Jørgen Erik Frederik Skeel; gik i Aalborg Katedralskole 1846-52 og opholdt sig i Udlandet i flere Aar, inden han i 1858 overtog Stamhuset Birkelse, som han havde arvet 1849. Han forbedrede Bedriften betydeligt og lod blandt andet store Dele af Stamhusets Part i Vildmosen opdyrke. Han solgte over $\frac{3}{4}$ af sit Fæstegods.

Sophus Skeel var Formand for Hjørring Amts Landboforening 1860-68, for Aalborg Amts Landboforening 1874-84, for Foreningen af jydsk Landboforeninger 1875-83, Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse 1875-85, af Aalborg Amtsraad fra 1877, Formand for Repræsentantskabet for Husmandskreditforeningen i Jylland fra dens Stiftelse 1880 og Formand for Landmandsforsamlingen i Aalborg 1883, Medlem af Repræsentantskaberne for Forsikringsselskabet Danmark og for Landbygningernes almindelige Brandforsikring samt Næstformand i Jernbaneraadet 1880-93. Endvidere var han Medlem af Landmandsbankens Bankraad og Medlem af Bestyrelsen for Turistforeningen.

Da Smed Søren Pedersen fra Jetsmark 1885 trak sig tilbage som Landstingsmand for 7. Kreds, stillede Skeel sig sammen med den tidligere Folketingsmand i Frederikshavn, Proprietær Tutein, ved Suppleringsvalget og sejrede med 138 Stemmer mod 136, genvælgtes 1890, men døde inden Mandatets Udløb. Han var en af Tingets Sekretærer 1886-87, Medlem af Kommissionen om Landbohøjskolens Udvidelse og Formand for Højres Repræsentantskab efter Ploug 1893-95.

Han døde 2. August 1897 i Karlsbad. Mindestøtte ved Birkelse.

Hofjægermester 1864. Kammerherre 1875. R. 1878. DM. 1883. K² 1894.

Bricka I og II. Salmonsens. Rigsdagskalender 1887 og 90. Illustreret Tidende 1897, Nr. 45. Uge-

skrift for Landmænd 1897, S. 442-44. Mindetale i Landstinget (Matzen) 4. Oktober 1897, Tidenden Sp. 18-19.

Skeel, Vilhelm Samuel, 1810-87, Overretsassessor, Landstingsmand for 8. Kreds 7. Juli 1852 - 3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 6. August 1810 i Slagelse, Søn af Overretsprokurator Holger Frederik Skeel; blev Student fra Odense 1830, cand. jur. 1834 og samtidig Volontør paa Søndre Birks Kontor i Københavns Amt, Amtsfuldmægtig i Sorø 1836, Kopist i Kancelitiets Revisionsdepartement 1839-46, tillige Auditor i Armeen 1841, konstitueret Assessor i Landsoverretten i Viborg 1846 og Aaret efter virkelig Assessor, dernæst Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten i København 1852 og endelig Justitiarius i samme Ret og ekstraordinær Assessor i Højesteret 1879. Aaret efter tog han sin Afsked.

Vilhelm Skeel var Medlem af Administrationen for det Skeel'ske Fideikommiss, det Skeel'ske Majorat og de Bertouch-Linstowske Legater fra 1838, Medlem af Viborg Borgerrepræsentation 1849-52 (Formand), Patron for Roskilde Jomfrukloster 1850-80, Formand for Jagtrettens Afløsning i Viborg Amt 1851-52, valgtes til Repræsentant i Nationalbanken 1868 og paany 1877 samt blev Patron for de Skeel'ske Universitetslegater 1880. Han udgav »Optegnelser om Roeskilde Adelige Jomfrukloster«, 1867, og »Optegnelser om Familien Skeel«, 1871.

Han valgtes ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds 1852, men det lykkedes ham ikke at blive genvælgte ved de ordinære Valg i 1853. Han var meget virksom for at knytte Forbindelse mellem Højre og Bondevennerne imod det nationalliberale Parti.

Han døde 24. November 1887 i København.

Kammerherre 1866. R. 1870. DM. og K² 1880.

Bricka I og II. Salmonsens. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Skov, Laurids Pedersen, 1845-1920, Gaardsejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts

4. Valgkreds (Vinderup) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 11. Juli 1845 i Vejrum, Ringkøbing Amt, Søn af Smedemester Peder Nielsen; gik i tre Vintre paa Aftenskole hos den senere Folketingsmand, Lærer H. J. Hansen, Sir, købte 1872 Gaarden Skov i Fabjerg Syd for Lemvig, efter hvilken han antog sit Efternavn. 1878 bortbyttede han den med en anden

Gaard i Karby paa Mors, solgte den 1888 og købte Offersgaard i Naur Sogn Vest for Holstebro. Han blev 1897 Branddirektør i Landbygningernes almindelige Brandforsikring i Varde, hvor han levede til sin Død.

L. Skov var 1874-75 Medlem af Fabjerg Sogneraad, 1876-78 af Ringkøbing Amtsråd, 1885-88 af Karby Sogneraad, 1883-85 Medlem af Bestyrelsen for Morsø Landboforening og 1890 Formand for Hjerm-Ginding Herreders Landboforening. 1892-97 var han Repræsentant i Alm. Brandforsikring for Landbygninger og i den Sønderjydske Kreditforening og Medlem af Agrarforeningens Overbestyrelse fra dens Stiftelse indtil 1895.

Han stillede sig forgæves i Lemvig-Kredsen 1876 og i Thisted-Kredsen 1884 og 1887, valgtes 1895 i Vinderup-Kredsen, men sad kun Valgperioden ud og stillede sig ikke mere. Han tilhørte den moderate Fløj af Venstre.

Han døde 11. Oktober 1920 i Varde.

Skytte, Hans Peter Larsen, 1842-1928, Gaardejer. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 3. Januar 1879 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født 15. November 1842 i Bregninge i Horbelev Sogn ved Stubbekøbing, Søn af Gaardmand og Sognefoged Lars Mortensen Skytte; lærte Landvæsen og maatte overtage Styrelsen af Fædrengaarden 1859. Han blev Ejer af den 1862 og solgte den 1894. Han var siden 1868 Medlem af Bestyrelsen for Sparekassen for Aastrup og Omegn, i 1893 blev han Formand og Bogholder for samme, og 1916 trak han sig tilbage fra

disse Hverv og nedsatte sig som Rentier i Stubbekøbing.

Skytte var 1886-91 Medlem af Sogneraadet, Formand for en stedlig Foredragsforening samt Medstifter af Nørre Ørslev Højskole paa Falster 1878.

Ved Folketingsvalget 1879 opstilledes han i Stubbekøbing mod Kredsens Folketingsmand i over 25 Aar, Husejer Rasmus Olsen, og besejrede denne, men stillede sig ikke mere. Han var en ivrig Tilhænger af C. Berg.

Han døde 12. Januar 1928 i Stubbekøbing.

R. 1907.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Skytte, Peder Larsen, 1803-78, Gaardmand. Landstingsmand for 5. Kreds 18. Oktober 1866 - 20. Juni 1878. -- Venstre.

Født 11. December 1803 i Nørre Alslev, Søn af Gaardarvefæster Lars Pedersen Skytte; overtog Gaarden efter Faderens Død, ca. 1823, men bortsolgte Størstedelen og byggede derefter paa den Lod, der blev tilbage, 18 Tdr. Land. Han drev tillige Hestehandel og boede her indtil 1846, da han købte en Gaard i Havnsø i Nabsognet Gundslev. Den ejede han til sin Død.

P. L. Skytte var Sogneforstander 1854-58 og paany 1862-67, Medlem af Maribo Amtsråd 1865-71 og var 1854 Overbringer af den lolland-falsterske Adresse mod Ministeriet Ørsted.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing i Marts 1864 stillede han sig forgæves i Maribo-Kredsen, og paa samme Maade gik det ham, da han tre Maaneder efter stillede sig til Folketingsvalg i Nakskov-Kredsen, hvor han ogsaa uden Held søgte Valg til Rigsraadets Folketing Aaret efter. Desuden havde han forsøgt sig i den lolland-falsterske Landstingskreds 1859, 1864 og Juni 1866, var

Modstander af Grundlovsrevisionen og valgtes endelig ved Efteraarsvalget 1866, genvalgtes 1870, men døde kort før denne Perodes Udløb 1878.

Han døde 20. Juni 1878.

Slebsager, Marius Abel Nielsen, f. 1874, Skolebestyrer, Direktør, Minister. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Esbjerg) 25. Maj 1909 - 22. April 1918, for Ribe Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Ribe Amtskreds 26. April 1920 - 30. April 1932. — Venstre.

Født 13. November 1874 i Slebsager i Faaborg Kommune Nordøst for Esbjerg, Søn af Gaardejer Laurids (Laust) Nielsen, tog Navneforandring 1906; uddannedes i Mejeribruget i Starup, Outrup og Aarre 1888-

92, tog Præliminæreksamen i Korsør 1895, Læreksamen fra Silkeborg Aaret efter og var derpaa Lærer ved Silkeborg Realskole, til han 1900 oprettede Vejen private Realskole, som han bestyrede til 1914. Endvidere var han Medejer og Medudgiver af »Esbjerg Avis« og »Landbodagbladet« 1910-14, Medlem af Direktionen for Andelsanstalten Tryg 1913-17 og Formand for Københavns Telefon-Aktieselskab 1928. Siden 1932 deltager han som Formand og Kommitteret i den daglige Ledelse af Selskabet.

M. N. Slebsager var Formand for Venstres Organisation i Ribe Amts 4. Valgkreds 1904-12, for Forretningsudvalget for Ugeskriftet »Dansk Landbrug« 1904-07 og for Dansk Trafik Forening fra 1932, Bestyrelsesmedlem i talrige Aktieselskaber samt Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Husflidselskab og Foreningen Dansk Samvirke.

Ved Folketingsvalget 1909 afløste han Kommandør Bluhme i Esbjerg-Kredsen, genvalgtes lige til 1932, men nedlagde sit Mandat inden de ordinære Valg for ikke at lade sig genopstille før til Grundlovsfolketingsvalget April 1939 i Aarhus Amtskreds, hvor han dog ikke opnaede Valg. Da Neergaard 5. Maj 1920 dannede Ministerium, blev Slebsager Trafikminister, til det gik af 23. April

1924. To Aar efter blev han Handelsminister i Ministeriet Madsen-Mygdal af 14. December 1926, men udtraadte af Ministeriet 3. Oktober 1928 paa Grund af Uoverensstemmelse med det øvrige Ministerium om Privatbankens Rekonstruktion. Han var Sekretær for Folketingsgruppen 1910-20, Medlem af Toldraadet 1910-20, af den vestindiske Kommission 1916, af Boligkommissionen 1918-20 og af Jernbaneraadet 1925-27 og fra 1930. Som Minister gennemførte han blandt andet Lovforslaget om Lillebæltsbroens Bygning 1924.

K² 1920. DM. 1928. K¹ 1940.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1949.

Slengerik, Carl August Vilhelm, 1859-1923, Redaktør, Statsrevisor. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Middelfart) 3. April 1901 - 22. April 1918, for Odense Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Odense Amtskreds fra 26. April 1920 - 2. Oktober 1923. — Venstrereformpartiet, senere Det radikale Venstre.

Født 18. Februar 1859 i Lund Nordvest for Horsens, Søn af Teglværksejer og Gartner, senere Redaktør Hans Vilhelm Slengerik, der i 1858' overtog »Stubbekøbing Avis«, hvor Sønnen lærte Typografi og Journalistik; var paa Gjedved Højskole 1873-74, lærte Bogbinderi paa Samsø, gik paa Skovgaard Højskole 1877-78, tog derefter 4. Klasses Hovedeksamen og blev Medarbejder ved »Roskilde Dagblad« 1878. Han aftjente sin Værnepligt og blev Sekondløjtnant 1882, var Aaret efter Lærer ved Voldby Højskole, men blev 1883 Redaktør af Faderens Blad, 1887 tillige Ejer af det, forlod det ti Aar efter for at overtage Redaktionen af »Fyns Venstreblad« i Odense, som han ledede indtil 1903. Han blev Statsrevisor 1910, Formand for Statsrevisionen 1918-23.

Slengerik var Medlem af Stubbekøbing Byraad 1894-97.

Allerede 1890 deltog han i sin første Valgkamp, idet han i Stubbekøbing opstilledes

mod N. J. Larsen, der dog genvalgte med næsten dobbelt saa mange Stemmer som Slengerik. Han opnaede derimod Valg i 1901, da han opstilledes mod Det forhandlende Venstres Mand i Middelfart-Kredsen, Gaardejer Lohmann, sluttede sig straks til Det radikale Venstre 1905 og genvalgte til sin Død. Han var Medlem af Forsvarskommissionen af 1902, af Kommissionen om Værdistigningsafgift af 1908, af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank, af Toldraadet 1910-13, af Finansudvalget 1913-20, af Det radikale Venstres Hovedbestyrelse og Formand for Folketingsgruppen 1916-20.

Han døde 2. Oktober 1923 i Vedbæk, og Aaret efter afsløredes et Mindesmærke for ham og hans Hustru paa Søllerød Kirkegaard.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-14. Blaa Bog 1923. Mindetale i Folketinget (Jensen-Kleis) 2. Oktober 1923, Tidenden Sp. 2-3.

Sloth, Anders Kristensen, 1852-1918, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kellerup) 20. April 1892 - 3. April 1901. — Venstre.

Født 18. September 1852 paa Styvelgaard ved Thisted, Søn af Gaardejer C. K. Sloth; besøgte Oddense Højskole i Salling 1869-70 og 1870-71 og styrede derefter Fødegaarden for sin Moder 1873-77. Han købte 1877 Gaarden Ravnholt i Højbjerg Sogn Syd for Viborg og var fra 1895 Landvæsenskommissær.

A. K. Sloth var Medlem af Sogneraadet 1883-89, Formand 1886-89, Medlem af Bestyrelsen for Silkeborg og Lysgaard-Hids Herreders Landbrugsforening fra 1884, Næstformand siden 1888, Medlem af Amtsraadet 1889-1901, Repræsentant i Viborg Kreditforening fra 1906 og dens Næstformand fra 1913.

Ved Folketingsvalget 1892 valgtes han i Levring-Kredsen. Han sluttede sig til Det forhandlende Venstre, genvalgte indtil 1901, da han faldt for en Tilhænger af Venstre-reformpartiet. Ved Valget 1898 fik han gan-

ske vist kun to Stemmer mere end sin Modkandidat, og Valget kasseredes, men ved Omvalget et halvt Aars Tid efter var de to Stemmer blevet til omtrent to Hundrede. Ved et Suppleringsvalg i Skive 1902 søgte han paany at komme ind i Folketinget, men blev besejret af Carl Hansen, Vinde, og det gik ham ikke bedre, da han 1906 forsøgte endnu engang at stille sig i Kellerup mod Jensen-Knudstrup, der havde besejret ham 1901. Han stillede sig ikke oftere.

Han døde 28. Juni 1918 paa Ravnholt.

Medlemmerne af Folketinget 1899, Rigsdagskalender 1890, Tillægget.

Smith, Hother, 1821-1902, Højesteretsassessor. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 3. Januar 1879 - 24. Maj 1881. — Højre.

Født 22. Marts 1821 i Sønderborg, Søn af Læge, Regimentskirurg Henrik Smith; blev Student fra Sorø 1839, juridisk Kandidat 1845, hvorefter han i nogle Aar var juridisk Manuduktør, til han 1848 af Regeringskommissionen i Haderslev konstitueredes først som Politimester i denne By, senere som Herredsfoged i Frøs og Kalvslund Herreder, til Kriegen fordrev ham herfra. Han blev 1849 Auditør i Hæren og i den kommende Vinter ansat paa Flensborg Amtshus, konstitueredes 1850 som Aktuar for Flensborg Amt, udnævntes Aaret efter til Justitiarius for de Graasten'ske Godser samt til Herredsfoged i Lundtoft og Birkefoged i Varnæs ved Aabenraa. Han blev Medlem af Appellationsretten i Flensborg 1862-64, Herredsfoged i Brusik, Elbo og Holmans Herreder ved Fredericia 1866 og udnævntes 1874 til Assessor i Højesteret.

H. Smith var Medstifter af Vejle Amts Skytteforening 1868 og Formand indtil 1871, Medlem af Københavns Overligningskommission 1877-80, Repræsentant i Nationalbanken 1888-93, deraf Formand fra 1890.

Ved Folketingsvalget 1879 lod han sig overtale til at stille sig i Fredericia, hvor den gamle Højrekreds ved foregaaende Valg

var blevet erobret af Venstres Kandidat, Gaardejer J. Lomholt. Det lykkedes Smith med et lille Overtal af Stemmer at vinde Kredsen tilbage for Højre, men han lod sig ikke genopstille ved Valgene to Aar senere.

Han døde 23. Oktober 1902.

R. 1859. DM. 1881. K² 1884. K¹ 1888. SK. 1898.

Bricka I. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Juridisk Stat 1881.

Sonne, Ole Christian Saxtorph, 1859-1941, Forpagter. Landstingsmand for 5. Kreds 19. September 1902 - 11. Maj 1918. — Udenfor Partierne, senere Frikonservativ.

Født 21. April 1859 i Møgeltønder, Søn af Pastor Hans Christian Sonne; tog Præliminæreksamen 1873, kom til Landbruget, tjente blandt andet paa Duelund og som Forvalter paa Lerchenfeldt og Ellingegaard, blev Landbrugskandidat 1880, derefter Inspektør paa Dronninggaard, Frederikslund og Kaningaarden, Leder af Landhusholdningsselskabets Hvede- og Maltbygforsøg 1883-1902, Sekretær for Landbrugs- og Maskinafdelingen ved Den nordiske Udstilling 1888, Forpagter paa Knuthenborg 1889-1907 og paa Rosenlund ved Saksjøbing 1905-19, tog derefter ud paa en Verdensrejse, bosatte sig i Charlottenlund og var senere knyttet til forskellige Virksomheder som nævnt nedenfor. Minister 1920.

Chr. Sonne var Formand for Hunseby Sogneraad 1898-1907, for Vildmosekommissionen fra 1920, for Præstegaardskommissionerne i Lolland-Falsters Stift fra 1913, for Landbrugsmuseet 1921-35 samt for Østasiatisk Industri- og Plantagekompagni siden 1923, Præsident i Landhusholdningsselskabet fra 1919, Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskaberne C. A. Qvade & Co., Maribo, Grængegaardens Teglværk, Trifolium, for Dansk Frøavlsskompagni, Landbrugskandidatforeningen, Andelselskabet Maribo Svineslagteri, af Landmandsbankens Bankraad og Bestyrelse 1917-22, af Frøkontrollkommissionen (Formand fra 1927), af Landbohøj-

skolens Tilsynsraad 1911-35, af Landsudvalget for Anvendelse af udenlandske Landarbejdere, af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad samt Næstformand i Hedeselskabet 1921-35.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig forgæves i Rudkøbing, men valgtes 1902 i 5. Landstingskreds, hvor han genvalgtes, til han 1918 trak sig tilbage. Han stod i Begyndelsen udenfor Partierne men i Højres Valgruppe, indmeldte sig 1904 i den frikonservative Gruppe, hvor han blev med en enkelt Afbrydelse 1908-09, var ofte Ordfører i Tinget samt 1908-10 dets Formand. Han har blandt andet haft Sæde i Landbrugstoldkommissionen af 1899, i Kommissionen af 1903 om Invaliditets- og Alderdomsforsikring fra 1906 og i Erhvervenes Fællesudvalg under Verdenskrigen; endelig var han Landbrugsminister i Friis' Forretningsministerium 5. April - 5. Maj 1920. Sonne har blandt andet udgivet et Par Skrifter om Toldspørgsmaalet, sine politiske Afskedsbetragtninger 1918 og sine Erindringer 1938.

Han døde 25. Juli 1941 i Pasadena i Californien.

FM. i Guld 1888. R. 1900. K² 1919. K¹ 1929. SK. 1936.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Gads danske Magasin 1930, S. 141. Chr. Sonne: Min Livsmelodi, 1938. Blaa Bog 1941.

Sonne, Ole Edvard, 1821-1910, Kaptajn, Farver. Folketingsmand for Bornholms 2. Valgkreds (Aakirkeby) 26. Februar 1853 - 14. Juni 1855 samt Landstingsmand for 4. Kreds 12. September 1862 - 1. Oktober 1874. — Højre.

Født 15. Maj 1821 i Neksø, Søn af Snedker og Farver Lars Mahler Sonne; gik i Borgerskolen indtil 1834, hjalp Aaret efter Bedstemoderen med hendes afdøde Mands Farveri til hendes Død 1837, hvorpaa han overtog det i Arv, købte 1847 en Gaard i Rønne og gav sig til at drive Agerbrug, fik 1854 Part i Pedersker

Cementværk og blev dets Forretningsfører, 1856 Part i Nørremark Granitbrud og Stenhuggeri, som udvidedes. 1861 startede han et Stenhuggeri i Svaneke sammen med en Broder, 1866 fik han Part i Frederiks Stenbrud, senere ogsaa i et Dampbrænderi, et Kalkværk m. m., der stod i Forbindelse med hans Hovederhverv, som efterhaanden blev Granitstensbedriften, idet han 1870 solgte sit Farveri.

O. E. Sonne var Medlem af Borgerrepræsentationen i Neksø 1847-53 og fra 1856-78, af Amsraadet 1851-56 og 1862-68, han var Medstifter af Neksø Syge- og Begravelseskasse 1858, af Neksø og Omegns Skytteforening 1863 samt dens Formand, af Neksø Sparekasse 1866 og fungerede som dens Regnskabsfører. Tillige var han Medstifter af Forbrugsforeningen i Neksø 1875, i Aarsdale 1880, af Sømandsforeningen 1879 og stærkt medvirkende ved Udvidelsen af Neksø Havn og ved Stiftelsen af Det østbornholmske Dampskibsselskab. Han blev 1838 Underofficer i Neksø Borgerkompagni under Bornholms Militz, Sekondløjtnant 1853 og Kaptajn og Mønstringsbestyrer i Neksø 1861. 1867 ophævedes Militzen, men Sonne fungerede som Mønstringsbestyrer lige til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig forgæves i Aakirkeby, valgtes derimod 1853 og 54, men trak sig 1855 tilbage; 1862 valgtes han ved et Suppleringsvalg i 4. Landstingskreds, genvalgtes 1862 og 66, men faldt 1874 for Kammerherre Fallesen. Han søgte 1881 forgæves Valg til Folketinget i sin gamle Kreds Aakirkeby. Han blev Medlem af Rigsraadets Landsting 1864. Sonne stemte 1856 for den reviderede Grundlov og var en af Landstingets Sekretærer 1863-71.

Han døde 23. Marts 1910 i Neksø.

R. 1892.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Bornholmske Samlinger 1912-13, (Kaptajn O. E. Sonnes Optegnelser). K. H. Kofod i Bornholms politiske Historie II. Bd. S. 13-20, 1937.

Spandet, Niels Møller, 1788-1858, Etatsraad, Overretsassessor. Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 4. December 1849 - 27. Maj 1853 — Venstre.

Født 11. Februar 1788 paa Øen Alrø i Horsens Fjord, Søn af Sognepræst Niels Spandet; blev Student fra Horsens 1807, ju-

ridisk Kandidat 1811 og samme Aar Volontør i Kancelliet, blev Underkancellist 1815, Kancellist og Kancellisekretær 1819, Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten Aaret efter og var desuden Kongens Føged 1831-45.

Spandet vakte en Del Opsigt ved sin Deltagelse 1826-28 i de kirkelige Stridigheder, hans Standpunkt var præget af hans nære Bekendtskab med Grundtvig, ligesom der senere paa Rigsdagen opstod Røre ved hans Forslag om Religionsfrihed i 1850. Han var Medlem af Valgreformforeningens Bestyrelse fra 1848, tog Del i Hippodrommøderne og var Medstifter af og i Bestyrelsen for Dansk Forening 1853-54. Han var Dirigent ved Grundlovsfesten paa Eremitagen 1854, og 1. December samme Aar var han Medlem af Deputationen til Kongen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Aalborg mod Sognepræst Schurmann, kaarede derimod ved Folketingsvalgene Aaret efter i Ringsted-Kredsen, som genvalgte ham, til han 1853 trak sig tilbage, efter at han havde brudt med Bondevennerne, som han ellers havde sluttet sig til. Han søgte derpaa samme Aar forgæves Valg i 1. og 6. Landstingskreds samt ved et Suppleringsvalg 1854 i 3. Kreds. I næsten hele sin Rigsdagstid var han en af Folketingets Viceformænd, og tillige i den forenede Rigsdag 1852-53. Han indbragte sammen med H. E. Schack i 1850 det Forslag om Forbedring af Tyendets Kaar, der gav Stødet til den senere Tyendelov.

Han døde 9. November 1858 i København.

Justitsraad 1831. Etatsraad 1840.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexikon, Suppl. I. V. Christensen: Midtsjællands Historie, 1910, Bd. II, S. 256-59. Kirkehistoriske Samlinger, 1881-82, S. 702-08. Folke Bd. I, 1859, S. 109-201 (Autobiografi med en Efterskrift af Fr. Barfod).

Sponeck, Wilhelm Carl Eppingen, 1815-88, Rigsgreve, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober - 11. November 1848, Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 4. December 1849 - 27. Maj 1853 og for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Konservativ.

Født 16. Februar 1815 i Ringkøbing, Søn af Herredsioged, senere Stiftamtmand, Rigs-greve Marcus Sabinus Wilhelm Spønneck; blev Student fra Sorø Akademi 1832, cand. jur. 1836, Auskultant i Generaltold-

kammer- og Kommer-cikkellegiet 1838, rejste i Tyskland og Frankrig 1838-40. Efter Hjemkomsten blev han Kammersekretær og Kommitteret for Toldkammerets 1. Sektion, dets Chef 1843, Overbestyrer for Karantænevæsenet 1848, Generaltolddirektør 1854-

63, hvorefter han fulgte Kong Georg til Grækenland som politisk Raadgiver, vendte tilbage efter to Aars Forløb, blev Nationalbankdirektør 1868-73 og derefter til sin Død Direktør for den nystiftede Handelsbank. Han var Ejer af en Gaard i Kronprinsessegade 1845-56 og af Hestegaard i Hellerup 1868-80.

Wilhelm Spønneck var Medlem af Kommissionen for det statistiske Tabelværk 1844, af Kontrolkomiteen for de sjællandske Jernbaner fra 1866, Formand siden 1871, blev Medlem af Bestyrelsen for Det store nordiske Telegrafselskab 1868, Formand i Bestyrelsesraadet for Forsikringsselskabet Danmark 1870, for den danske og for den fælles nordiske Møntkommission 1872 og stærkt medvirkende til Gennemførelsen af Møntreformen. Han var i en Aarrække Formand for Gentoftes Sogneraad, Medlem af Københavns Amsraad 1858-80 og Præsident for det 3. skandinaviske Nationaløkonom-Møde i København 1872. Endelig var han kongelig Kommissarius ved Østifternes samt ved Nørrejylland Stænderforsamling 1848.

Til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han blandt de kongevalgte, men blev kort efter udnævnt til Minister og traadte ud, kaaredes ved Folketingsvalgene 1849 i Ribe, genvalgtes 1852 og i Februar 1853, men trak sig tilbage ved Majvalget 1853 og søgte først Valg 1866 i Aalborg, valgtes, men trak sig tilbage ved næste Valg, utilfreds med den politiske Udvikling. Han var Finansminister 16. November 1848-12. December 1854, nemlig i Moltkes 2., 3. og 4. Ministerium, i Bluhmes 1. Ministerium og i Ministeriet Ørsted, og gennemførte adskillige vig-

tige Love, har desuden skrevet et større Værk om Toldvæsen samt i 1859 om »Den holstenske Stænderforsamling og Forfatningssagen«. I 1866 afslog han Posten som Krigs- og Marineminister i Grev Frijs Ministerium.

Han døde 29. Februar 1888 i Hellerup.

Kammerjunker 1837. R. 1843. Kammerherre 1846. K. 1848. SK. 1850. DM. 1854. Gehejmekonferensraad 1863.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Er-slew: Forfatter-Lexikon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III, 1917.

Sporon-Fiedler, Frederik, 1861-1933, Gods-ejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 7. Valgkreds (Ærøskøbing) 30. Januar 1914-22. April 1918, for Svendborg Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Svendborg Amtskreds 26. April 1920-11. April 1924. — Højre. Det konservative Folkeparti.

Født 11. Marts 1861 paa Frederiksberg, Søn af Justitiarius Frederik Julius Fiedler, uddannedes ved Landvæsenet, var blandt andet Forvalter paa Frederiksberg paa Langeland 1880-81, var inde som Løjtnant ved Artilleriet; blev Landbrugskandidat 1885, Forvalter paa Hverringe Nord for Kerteminde 1886-87, Forpagter af Bonderup ved Ringsted 1889-1901 og Ejer af Hovedgaarden Nordskov ved Ringe paa Fyn ira 1900.

Frederik Sporon-Fiedler var Krigsministeriets Delegerede i Mønstringskommissionen for Odense Amt 1903-14, Medlem af Gjesteløv Sogneraad 1909-17, Formand for Foreningen af danske Kirkeejere 1915-22, for Banken for Ringe og Omegn, Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskabet Horsens Dampmølle og for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse samt var Medlem af Højres, senere Det konservative Folkepartis Repræsentantskab fra 1914 og af Landmandsbankens Bankraad siden 1923.

Han stillede sig forgæves ved Folketingsvalg i Kalundborg-Samsø-Kredsen 1906 mod

Christopher Krabbe og i 1909 og 10 i Ringsted mod Konsejlspræsident Zahle. 1913 opstilledes han paa Ærø mod Øens Folketingsmand gennem den sidste Snes Aar, Venstremanden, Gaardejer Jørgen Frederiksen, som kun fik 22 Stemmer flere end Sporon-Fiedler. Et halvt Aar efter nedlagde Frederiksen sit Mandat og ved Suppleringsvalget erobrede Sporon-Fiedler Kredsen og beholdt den, til han 1924 trak sig tilbage. Han var Medlem af Finansudvalget 1920-22 samt af den militære Straffelovskommission.

Han døde 6. Marts 1933 paa sit Gods.

Jægermester 1901. Hofjægermester 1914. R. 1921. DM. 1931.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1932.

Stampe, Henrik, 1803-60, Godsejer. Landstingsmand for 5. Kreds 29. December 1849-3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 14. September 1803 paa Nebøllegaard i Nørre Kirkeby Sogn Vest for Stubbekø-

bing, Søn af Godsejer Carl Adolph Stampe; blev Student fra Nykøbing F. 1821, juridisk Kandidat 1826, Auskultant i Rentekammeret 1829-32 og overtog 1831 Styrelsen af Hovedgaarden Skjørringe i Falkerslev Sogn, Falsters Søndre Herred, men arvede den først ved Moderens Død 1845. Han var desuden Landvæsenkommisær og Tiendekommissær for Falster 1832-45 og var 1845 og 1846 i kort Tid konstitueret Stiftamtmand. I Aarene 1850-55 bortsolgte han alt sit Fæstegods, omtrent 380 Tdr. Htk.

H. Stampe var Medlem af Maribo Amtsråd fra 1842, mødte som kongevalgt Stænderdeputeret i Roskilde Stænderforsamling 1846 og var Medlem af den overordentlige Tiendekommission af 1850.

Ved de første Valg til Landstinget 1849 valgtes han i 5. Kreds, men søgte ikke Genvalg 1853 eller siden.

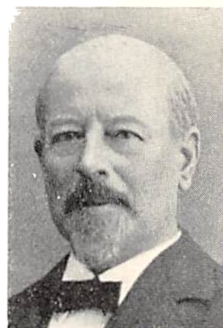
Han døde 21. Marts 1860 paa Skjørringe.

Kammerraad 1832. Justitsraad 1843. Etatsraad 1851. R. 1859.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Starcke, Carl Nicolaj, 1858-1926, Dr. phil., Professor. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 20. Maj 1913-22. April 1918. — Venstre.

Født 29. Marts 1858 i København, Søn af Grosserer Carl Anton Frederik Starcke, blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1876, cand. mag. i Filosofi 1881, Dr. phil. paa en Afhandling om Feuerbach to Aar efter, ernærede sig derpaa i nogle Aar som Privatdocent og Lærer i Hovedstaden, var Forstander for Det Danske Selskabs Skole 1899-1911 og blev 1916 Professor i Filosofi ved Københavns Universitet.

C. N. Starcke var Formand for Overbestyrelsen for Dansk stenografisk Forening, 1894-95 ledende Senior i Studenterforeningen, Formand for Henry George Foreningens Københavns-Kreds 1913-16 og stærkt medvirkende ved Dannelsen af Retsforbundet som politisk Parti. Han har udgivet adskillige Skrifter om dette og andre social-politiske Emner, hvortil kommer en Del filosofiske Værker samt Bogen om »Frimureriet, dets Oprindelse og Formaal«.

Ved Folketingsvalget 1898 opstilledes han i Københavns 2. Kreds mod den konservative Oberstløjtnant Wagner, men uden Held. Paa samme Maade gik det ham i 1909 overfor Th. Stauning i Fakse-Kredsen, derimod lykkedes det ham 1913 at fortrænge Højres Folketingsmand i Faaborg-Kredsen, og han blev valgt her, til han 1918 trak sig tilbage. Starcke stod i sit første Rigsdagsaar udenfor Partierne, men i Valggruppe med Venstre, indmeldte sig 1914 i Partiet, udtraadte 1922 og var 1924 Retsstatspartiets Kandidat i Svendborg Amt. Han stemte i 1916 mod de vestindiske Øers Salg.

Han døde 7. Marts 1926.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens Medlemmerne af Folketinget 1914. Tilskueren 1926, Bd. I, S. 237 f. Blaa Bog 1925.

Stauning, Thorvald August Marinus, 1873-1942, Forretningsfører, Statsminister. Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds

(Fakse) 29. Maj 1906 - 22. April 1918, 1. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918 - 21.

April 1920 og Folketingsmand for København-Frederiksberg søndre Storkreds 26. April 1920 - 3. Maj 1942. — Socialdemokratiet.

Født 26. Oktober 1873 i København, Søn af Karetmagersvend Peter August Stauning; tjente tidligt som Bydreng, blev derpaa

Cigarsorterer, Formand for Fagets Fagforening 1896-1908, Redaktør af Tobaksarbejderforbundets Fagblad og De danske Fagbladets Fælleskorrespondance 1905-10 samt af Medlemsbladet »Samarbejdet« 1897-1905, Hovedkasserer for Socialdemokratisk Forbund 1898-1910 og dets Forretningsfører — altsaa Formand for Socialdemokratiet — 1910-39, Medarbejder ved »Social-Demokraten« 1897-1916, 1920-24 og 1926-29, Minister 1916-20, Statsminister 1924-26 og fra 1929 til sin Død.

Th. Stauning var Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1913-25, dens Formand 1919-24, Medlem af Forretningsudvalgene for De samvirkende Fagforbund og for Arbejdernes Fællesorganisation i København, af Det internationale socialistiske Bureau indtil 1929, af Bestyrelserne for Foreningen for Socialpolitik, for Ensomme Gamlers Værn, for Dansk Hospitalsfond i Hamborg samt 1928-29 for Landmandsbankens Afviklingsafdeling, Formand for Dansk interparlamentarisk Gruppe fra 1930 og kgl. Bankkommissær 1924-26. Han har udgivet en Del mindre Skrifter, Skuespillet »Livets Løgne« 1904 og Bogen »Min Grønlandsfærd«.

Ved Folketingsvalgene 1901 og 03 stillede han sig forgæves i den udprægede Venstre-Kreds, Fakse, men hans Stemmatal steg, og 1906 sejrede Stauning. Han beholdt Kredsen indtil 1918, da han skiftede over til Hovedstadens søndre Storkreds, som siden valgte ham med meget store Stemmatal. Han var Formand for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe 1910-24 og 1926-29, Viceformand i Folketinget 1912-13, Medlem fra 1909 af Invaliditets- og Alderdomsforsikringskommissionen af 1903, af Valglovskommissionen af 1921 og af Grønlandsdelegationen 1923-24.

Han blev Minister uden Portefeuille 30. September 1916 i Zahles Ministerium og ledede fra 1918 de sociale Forretninger under Indenrigsministeriet indtil Zahles Afgang 29. Marts 1920. Stauning dannede den første socialdemokratiske Regering og overtog selv det nydannede Erhvervsministerium 23. April 1924 til 14. December 1926, dannede paany Ministerium 30. April 1929 og var tillige Minister for Søfart og Fiskeri indtil 31. Maj 1933, hvor han overtog Forsvarsministeriet, som han ledede i omtrent 2½ Aar til 4. November 1935; fra 1935 til sin Død varetog han alene Statsministeriet.

Han døde 3. Maj 1942 i København.

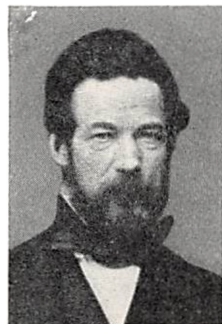
FM. i Guld 1933.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-14. Statsminister Th. Stauning, 1873 - 26. Oktober - 1933, 1933. Th. Stauning: Tanker og Taler, 1931, og Af Tidens Strid, Taler, 1933. Johs. Lehmann: Fra Bydreng til Statsminister, 1937. O. Bertolt og H. C. Hansen: Th. Stauning, Folkets Søn, Danmarks Statsminister, 1942. Blaa Bog 1941. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 6. Maj 1942, Tidenden Sp. 1891.

Steen, Adolph, 1816-86, Docent, Professor. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 4. December 1849 - 4. August 1852 og for Københavns 6. Valgkreds 1. December 1854 - 14. Juni 1858 samt 7. Juni 1864 - 22. September 1869. —

Venstre, senere Nationalliberal.

Født 7. Oktober 1816 i København, Søn af Fuldmægtig ved Søetaten Adam Reutz Steen; gik i Schouboes Institut og blev privat dimitteret som Student 1834, cand. polyt. 1839, var Alumne paa Ehlers Kollegium 1838

og paa Borchus 1839-43, Lærer ved Mariboers Realskole fra 1842, ved Friis' Realskole 1845-46, Repetent i Matematik ved Polyteknisk Læreanstalt 1841-46, tog 1845 Magistergraden og rejste i Udlandet 1846-47, var Sekondløjtnant i Krigsreserven 1848-49, konstitueret Docent ved polyteknisk Læreanstalt 1850, fast ansat 1857-85, Professor i Matematik ved Universitetet 1861 og desuden Lærer ved Den militære Højskole 1854-62. Han udgav en Række Lærebøger og videnskabelige Afhandlinger.

Adolph Steen var ledende Senior i Studenterforeningen 1843, Repræsentant i Industriforeningen 1850-51 og 1859-62, Formand for Arbejderforeningens Repræsentantskab 1853-56, Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1858-61, af Overligningskommissionen 1862-65, Medstifter af Frihandelsforeningen 1862, af Martsforeningen 1864, Medlem af Bestyrelsen for Den danske Folkeforening 1865-67, Medstifter af og i Bestyrelsen for Bikuben fra 1857 til sin Død. Han var ligeledes Medstifter af Nye Danske Brandforsikringsselskab af 1864 og senere stadig Medlem af dets Bestyrelse, Medlem af Kontrolkomiteen for Livsforsikringsselskabet Hafnia 1872, Medlem af Eksamenskommissionerne for Landinspektører 1855-62 og for Forstmænd 1855-63 samt Medlem af Konsistorium siden 1869, Formand for Undervisningsinspektionen 1875-86, blev 1880 Formand for Frederiksberg Forsvarsforening og 1881-86 for Den sjællandske Forsvarsforening.

Han søgte forgæves Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 i Korsør, valgtes derimod ved de første Folketingsvalg i Slagelse, faldt her 1852 og Februar 1853, manglede i Maj samme Aar kun 4 Stemmer i at slaa Grev Raben i Københavns 6., hvilket imidlertid skete Aaret efter. Steen genvalgtes 1855, trak sig tilbage 1858, skuffet over ikke at opnaa Sæde i Rigsraadet af 1854, kaaredes dog paany 1864 og 66, ogsaa til Rigsraadets Folketing, men trak sig 1869 tilbage. Han tilhørte i Begyndelsen Bondevennerne, senere Det intelligente Venstre og fra 1852 De Nationalliberale, valgtes til Finansudvalget 1850-52, 1854-57 og 1865-66.

Han døde 10. September 1886 i København.

Titulær Professor 1852. R. 1862. DM. 1864. K. 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erlew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917.

Steensen-Leth, Ludvig August Gustav, 1845-1917, Godsejer, Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1900 - 19. September 1902. — Højre, Frikonservativ.

Født 16. Januar 1845 paa Steensgaard paa Langeland, Søn af Godsejer, Kammerherre Vincens Steensen-Leth; blev Student, privat

dimitteret, 1865, og tog Filosofikum Aaret efter og blev 1870 Godsejer til Hvolgaard Nord for Vejle i Langskov Sogn.

Gustav Steensen-Leth var desuden en Aarrække Formand for Hagelskadeforeningen i Nørrejylland samt havde en Del lokale Tillidshverv.

I Sommeren 1900 døde en af Venstres Landstingsmænd i 10. Kreds, Gaardejer P. Jensen, Store Lysholt, og ved Suppleringsvalget et Par Maaneder senere stod Kampen mellem Steensen-Leth og en Venstremand, Proprietær N. Dall, Bækklund. Efter et Par Omvalg blev Resultatet, at Steensen-Leth valgtes med 133 Stemmer mod Dalls 130. Steensen-Leth, som i Begyndelsen nærmest var Højremand, dog ikke uden demokratisk Paavirkning, havde 1902 sluttet sig til de Frikonservative og stillede sig som Frikonservativ ved de ordinære Landstingsvalg 1902, men opnaede kun seks Stemmer og søgte ikke siden Valg til Rigsdagen. Han var en af Landstingets Sekretærer 1900-01.

Han døde 26. Juli 1917.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Blaa Bog 1917.

Steenstrup, Birger Nicolaj Eeg, 1826-1909, Overretssagfører. Folketingsmand for Svendborg Amts 7. Valgkreds (Ærøskøbing) 11. April 1866 - 24. Maj 1881 og 26. Juli 1881 - 28. Januar 1887. — Konservativ, senere Venstre.

Født 18. Juli 1826 i Store Hillerslev Nord for Thisted, Søn af Sognepræst Johan Vogelius Steenstrup; blev Student fra Randers 1846, juridisk Kandidat 1850 og to Aar efter ogsaa slesvigsk Jurist samt cand. polit., Assessor og Aktuar i Stads- og Landsretten paa Ærø 1853. Han tog sin Afsked herfra 1867 og blev samme Aar Underretsprøvepro-

kurator i Ærøskøbing, Underretsprøkurator 1869 og Overretssagfører 1872.

Nicolaj Steenstrup var Medlem af Æreskøbing Byraad, Direktør for den derværende Sparekasse og Formand for Ærø Landboforening. Da Ærø, som indtil Fredsslutningen havde hørt under Slesvig, 1864 oprettedes som Svendborg Amts 7. Kreds, valgtes Steenstrup til Rigsraadets Folketing 1864 og 65, kaaredes derpaa ogsaa til Rigsdagens Folketing og genvalgtes indtil Maj 1881, hvor en Højremand erobrede Kredsen for to Maaneder efter paany at tage den til Steenstrup. Denne faldt endelig for Grev Brockenhuus-Schack 1887. Steenstrup, som allerede 1852 forgæves havde søgt Valg i Bælum-Kredsen, prøvede 1898 og 1901 at tilbageerobre den tabte Kreds i Ærøskøbing, men uden Held. Han tilhørte i Begyndelsen Mellempartiet og stemte 1866 for den gennemsete Grundlov, men sluttede sig i 70'erne til Venstre. Mest bekendt var han for det heftige Sammenstød, han havde med daværende Referent for »Dagbladet«, senere Redaktør V. Topsøe, efter at have fremsat stærke Bebrejdelser mod Referenter for forvansket Fremstilling.

Han døde 4. Februar 1909.

Juridisk Stat. Pennetegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Steenstrup, Michael Voglius, 1809-55, Byfoged. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 4. August 1852 - 26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 12. Juni 1809 i Vang Præstegaard ved Thisted, Søn af Sognepræst Joh. Voglius; blev Student fra Aalborg 1828, juridisk Kandidat 1834, Volontør hos Birke-dommeren ved Københavns søndre Birk 1836, Kancellist hos Generalauditøren 1839, Auditor ved 1. Livregiment 1841-42 og Auditor ved Københavns

Borgervæbning samt Sekretær ved Stads-hauptmandskabet 1843, Overauditor 1845 og endelig Byfoged og Byskriver i Frederikshavn samt Herredsfoged i Horns Herred fra 1850 til sin Død.

Michael Steenstrup var i en Aarrække Medlem af Bestyrelsen for Det forenede Velgørenhedsselskab.

Ved de første Folketingsvalg 1849 søgte han forgæves Valg til Folketinget i Københavns 4. Valgkreds, men valgtes 1852 i Frederikshavns-Kredsen, hvor han i Mellemtiden var blevet Byfoged. Han stillede sig ikke senere.

Han døde 12. Juni 1855 i Frederikshavn. R. 1847.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. Juridisk Stat 1881.

Steffensen, Hans Christian, 1837-1912, Generalauditor. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 3. Januar 1879 - 24. Maj 1881 og for Københavns Amts 1. Valgkreds (Frederiksborg) 29. Maj 1883 - 25. Juni 1884 samt kongevalgt Landstingsmand 4. Januar 1888 - 4. September 1912. — Højre. Frikonservativ.

Født 22. December 1837 i Hammelev ved Haderslev, Søn af Gaardejer og Sognefoged Nis Steffensen; blev Student fra Haderslev 1859, cand. jur. 1864, Referent i Folketinget for »Fædrelandet« 1865-06, Fuldmægtig paa Øster Flakkebjerg Herreds Kontor 1867, By- og Birkefuldmægtig i Sorø 1869 og Assistent i Kultusministeriet 1871-73. Udnævnt til Auditor 1872, men gjorde først Tjeneste fra 1873, i Aalborg 1873-80, derefter i København, fra 1883 som Generalauditor, hvilket Embede han varetog til 1910. Han blev tillige Medlem af Overkrigsretten og af Overadmiralitetetsretten.

H. C. Steffensen valgtes 1879 i Aalborg-Kredsen, faldt i 1881 og paany i Juli 1882 ved et Suppleringsvalg. Ved et Suppleringsvalg paa Frederiksberg Aaret efter sejrede han over Venstremanden C. C. V. Nyholm, men Valget blev ikke godkendt i den følgende Samling, saa at han kun var tavs Deltager i denne; 1884 faldt han for Nyholm, og han stillede sig ikke mere. Januar 1888 blev han udnævnt til kongevalgt Landstingsmand.

Han var Medlem af Rigsretten fra 1890 og Medlem af Kommissionen om den militære Retspleje 1901, siden 1890 en af Tingets Viceformænd og 1907-09 dets Formand. Desuden var Steffensen fra 1890 Medlem af Højres Forretningsudvalg, fra 1893 Næstformand i Repræsentantskabet, tog 1894 meget virksom Del i det politiske Forlig, og da ikke alle billigede hans Standpunkt her, udtraadte han Aaret efter af Repræsentantskabet og sluttede sig i 1902 til de Frikonservative.

Han døde 4. September 1912 i København. Hans Portrætrelief findes i Læseværelset i Rigsdagens Bibliotek, for hvilket han var Tilsynsførende 1894-1907.

R. 1883. DM. 1886. K² 1891. K¹ 1897.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1890. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. [H. C. Steffensen]: Et Tilbageblik, 1895. Blaa Bog 1912. Mindetale i Landstinget (Goos) 7. Oktober 1912, Tidenden Sp. 18-19.

Steffensen, Jørgen Svendsen, 1831-1920, Gaardejer. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 14. November 1873-26. Juli 1881. — Højre.

Født 11. Februar 1831 i Høgsmark, Lollands Nørre Herred, Søn af Gaardejer Simon Steffensen, gik i Almueskolen og 1844-46 i Nakskov Realskole. Efter at have lært Landvæsenet i to Aar bestyrede han 1848-60 Fædregaarden og købte 1860 en Gaard i Vester Karleby i Herderskirke Sogn Nord for Nakskov. Denne solgte han 1876 og flyttede til København, hvor han levede til sin Død.

J. S. Steffensen var Medlem af Sogneraadet 1862-68 og paany 1874-76 og tillige Formand for Landboforeningen for Vestlolland 1869-73.

Ved Landstingsvalgene Oktober 1866 og i 1870 stilledes han forgæves i 5. Landstingskreds, men valgtes til Folketinget i Nakskov-Kredsen 1873. Her genvalgtes han, til han ved Julivalget 1881 faldt for en Venstremand og stillede sig ikke siden. Han slut-

tede sig i Begyndelsen til de nationale Løsgængere, men gik 1876 over til Højre. Han var en af Folketingets Sekretærer 1878-81.

Han døde 7. April 1920 i Hellerup.

Pennetegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Steffensen, Peder Hansen, 1799-1868, Gaardmand, Landstingsmand for 5. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Venstre.

Født 18. Marts 1799 i Alstrup paa Falster, Søn af Gaardmand Hans Steffensen, fritoges 1821 for Soldatertjeneste, for at han som eneste Søn kunde vedblive at hjælpe sin Far med Gaardens Driift, bestyrede i flere Aar Fødegaarden og arvede den 1831; desuden var han Sognefoged i Brarup Sogn 1830-33.

P. H. Steffensen var Skolepatron 1833-48, Formand for Aktieselskabet til Inddæmning af Vaalse Vig fra 1841, Medlem af Sogneforstanderskabet fra 1842, Formand 1848-50, Medstifter af Den falsterske Folkeforening 1849, af Nordfalsters Landboforening 1854 og af Stubbekøbing Sparekasse 1857 samt Medlem af Bestyrelsen for denne sidste indtil 1860. Han valgtes 1841 til Stændersuppleant, blev 1847 Deputeret og mødte i Roskilde Stændersamling 1846 og 48. Han tog tidlig Del i det politiske Røre, overbragte Marts 1848 sammen med H. Olesen Adressen til Kong Frederik VII fra Lollands og Falsters Bønder og var 1860 virksom for Oprettelsen af »Stubbekøbing Avis«.

Ved de første Landstingsvalg i Maribo Amt valgtes han, men faldt baade i 1853, 55 og Juni 66 samt ved Suppleringsvalg i 1856. Han sluttede sig tidligt til Bondevennerne og var deres Kandidat ved Valgene fra 1853. Han var Modstander af den reviderede Grundlov.

Han døde 31. August 1868.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Stenbæk, Christian Rasmussen, 1839-1908, Lærer. Folketingsmand for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Kværndrup) 25. April 1876-24. Maj 1881. — Venstre.

Født 1. Januar 1839 i Ormslev, Slagelse Herred, Søn af Gaardmand Rasmus Markussen; arbejdede i Hjemmet i sin Ungdom, besøgte Kolds Højskole i Dalby 1860-62 og i Hjallesø ved Odense 1862-63 og deltog i Krigen 1864.

Han oprettede 1865 en Friskole i sin Fødeby og styrede den indtil 1882. Han havde derefter en lignende Skole i Elmelunde paa Møen til 1887. Ved Siden deraf havde han et ikke ringe Arbejde med Aftenskole og Foredrag, samt virkede for Skyttesagen,

for Forbrugsforeningerne og for den første Forsvarsadresse 1874. Efter at have opgivet sin Skolegerning var Stenbæk Redaktør ved »Assens Amts Avis« 1887-88, ved »Nyborg Dagblad« 1888-91 og efter den Tid ved »Bornholms Dagblad«. 1897 blev han Bogholder ved »Sorø Amtstidende« i Slagelse, flyttede 1907 til Aarhus, hvor han døde Aaret efter.

Ved Folketingsvalget 1873 stillede han sig forgæves i Skelskør mod Konseilspræsident Holstein-Holsteinborg, valgtes derimod 1876 i Kværndrup, den senere Gudme-Kreds, genvalgtes 1879, men faldt ved Majvalget i 1881. I Juli 1881 og i 1884 søgte han Valg i Kerteminde-Kredsen og 1890 i Varde-Kredsen, men uden Held. Han sluttede sig straks til Det forenede Venstre og efter dettes Deling til den moderate Fløj.

Han døde 17. April 1908 i Aarhus.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Baunen, 1908, S. 149-50.

Stender, Adolph Schoubye, 1803-1862, cand. jur., Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Bornholms Aants 1. Distrikt (Rønne) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 3. April 1803 i Rønne, Søn af Købmand Jørgen Stender; blev Student fra Rønne Skole 1823 og juridisk Kandidat 1833, men foretrak at blive Landmand, boede de første Aar paa 20. Selvejergaards Stæl i Klemensker Nordøst for Rønne og købte Januar 1839 Store Gadegaard i Vestermarie

Sogn, som han ejede til sin Død. Fra 1846 var han Landvæsenkommissær og fra 1861 Formand for Afløsning af Jagtretten og af Husmandshoveriet.

A. S. Stender var uafbrudt Formand for Vestermarie Sogneforstanderskab fra 1840 og var ligeledes Medlem af Amsraadet fra første Færd. Han valgtes 1847 til Stænderdeputeret, i hvilken Egenskab han 1848 gav Møde i Roskilde Stænderforsamling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Rønne-Distriktet. Han tilhørte Venstre, talte kun en enkelt Gang i Rigsforsamlingen og lod sig ikke opstille til Rigsdagsvalg Aaret efter eller senere.

Han døde 30. September 1862.

Kancelliraad.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 1. Bd., 1936, S. 19-20.

Stensballe, Niels Pedersen, 1846-1935, Driftsbestyrer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 5. Valgkreds (Silkeborg) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 3. April 1846 i Stensballe i Vær Sogn ved Horsens, Søn af Gaardejer Peder Nielsen; gik paa Gjedved Højskole og Seminarium, blev Seminarist 1866 og samme Aar Huslærer i Sejling Præstegaard ved Silkeborg, og paa Gaarden Sparresminde paa Møen fra Eiteraaret 1866 til Foraaret 1869, var derefter et Par Aar Lærer ved Vestkær Højskole, ved Askov Højskole 1871-72, ved Vinding Højskole 1872-77, Forstander for Uldum Højskole 1877-86 og endelig Lærer ved Silkeborg Seminarium 1886-89. Derpaa uddannedes han i Jernbanens Tjeneste i to Aar og blev Driftsbestyrer ved Horsens-Tørring Jernbane 1891 til nogle Aar før sin Død.

N. P. Stensballe var Medlem af Uldum-Langskov Sogneraad 1879-85, Formand for Udvalget om Tilvejebringelse af Horsens-Tørring Jernbane 1882-89, for Bestyrelsen for Tørring Sogns Plejehjemsforening siden 1902 og for Sognets Sygeplejeforening fra 1904, samt Medlem af Tørring Menighedsraad 1903-09.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han forgæves mod den socialdemokratiske Folketingsmand i Fredericia-Kredsen, Redaktør L. Rasmussen, men valgtes Aaret efter i Silkeborg, hvor det lykkedes ham med godt 100 Stemmer at fortrænge Redaktør Jacob Christensen, der der dog atter valgtes ved Valget 1913. Stensballe søgte ikke senere Valg.

Han døde 23. December 1935.

R. 1921.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1910.

Sthyr, Hans Valdemar, 1838-1905, Professor, Biskop, Minister. Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober 1886 - 19. September 1894. — Højre.

Født 3. Oktober 1838 i Frederikshavn, Søn af Apoteker Hans Hald Sthyr; blev Student fra Aalborg 1856, cand. theol. 1861, Manuduktør 1861-63 og 67-70 og var i Mellemtiden paa Studierejse i Udlandet 1863-66, tog den teologiske Licentiatgrad 1870, var Lærer ved den danske Missionsskole 1869-70, derefter Privatdocent i tre Aar samt Censor ved teologisk Eksamen 1871-77. Han blev Sognepræst for Alslev og Hostrup Menigheder i Ribe Amt 1873-77, Professor i nytestamentlige Eksegese 1877-87, Redaktør af »Theologisk Tidsskrift« 1883-96, Biskop over Lolland-Falsters Stift 1887-97 og over Fyns Stift 1900-03.

H. V. Sthyr var Medstifter af og Formand for Den danske Sømandsmission 1868, Medlem af Direktionen for Pastoralseminariet fra 1882, ejede en Tid en mindre Gaard i Alslev Sogn og var Medstifter af og i Be-

styrelsen for Bethelskibet. Han har udgivet en Del teologiske Værker.

Ved Folketingsvalget Juli 1881 søgte han forgæves Valg i Esbjerg-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand Lærer A. Hviid, men valgtes 1886 i 11. Landstingskreds, sad Perioden ud og søgte ikke Valg 1894 eller senere. Han blev Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Ministeriet Hørring 1897-1900 og fik som saadan blandt andet gennemført Skoleloven af 1899.

Han døde 5. Marts 1905 i Charlottenlund.

R. 1888. DM. 1892, Dr. phil. h. c. 1894. K² 1896. K¹. 1898.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Dansk Præstehistorie. Rigsdagskalender 1887 og 90.

Stilling, Albert, 1872-1921, Kommunalærer. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus I) 9. September 1913 - 22. April 1918, for Aarhus Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Aarhus Amtskreds 26. April 1920 - 31. Oktober 1921. — Socialdemokratiet.

Født 20. November 1872 i Silkeborg, Søn af Bagermester A. Stilling; tog Skolelærerexamen fra Fødebyen 1892 og blev Aaret efter Lærer ved Aarhus Kommuneskoler, i hvis Tjeneste han forblev til sin Død 1921.

A. Stilling var Medlem af Aarhus Ligningskommission 1906-13, det sidste Aar dens Formand, Medstifter af og første Formand for Aarhus Kommunelærerforening, Medlem af Bestyrelsen for Aarhus tekniske Skole fra 1906, Formand for Socialdemokratisk Forbund i Aarhus 1909-13 og for Foreningen af danske Købstæders Ligningskommissioner.

Ved Folketingsvalget i Maj 1913 stillede han sig forgæves i Ebeltoft mod daværende Finansminister Neergaard. To Maaneder efter døde imidlertid Socialdemokratiets Folketingsmand for Aarhus nordre Kreds, Redaktør Sabroe, og ved Suppleringsvalget valgtes Stilling som hans Afløser og genvalgtes til sin Død. Han var Medlem af Tilsynsraa-

det for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og af den store Skolekommission af 1919.

Han døde 31. Oktober 1921.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1921. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 8-11-1921, Tidenden Sp. 1242.

Stilling, Joachim Frantz Herman, 1843-1925, Bagermester. Landstingsmand for 9. Kreds 30. September 1890 - 11. Maj 1918. — Højre.

Født 9. Juni 1843 i Randers, Søn af Bagermester Christian Vilhelm Stilling; gik i den Bay-Kirketerpske Borger- og Realskole i Randers 1850-57, lærte Handelen i de følgende seks Aar, gik 1864 over til Bageriet, blev Svend 1867 og overtog 1870 Faderens Forretning.

Herman Stilling var Medstifter af og Formand for den Nørrejydske Bagerforening 1875-1909, Medstifter af Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk 1879 og Medlem af dens Hovedbestyrelse samt Formand for dens jyske Afdeling, Medlem af Ligningskommissionen 1872-78, af Byraadet 1876-1900, af Randers Amts Skoleraad fra 1896, af Randers Haandværkerforenings Bestyrelse siden 1875, Næstformand i 3 Aar, Formand fra 1888 og Æresformand 1921, Medlem af Bestyrelsen for Banken for Randers og Omegn fra 1875. Han blev Formand i Bankraadet 1888, Næstformand i Teknisk Skole og for Haandværkerstiftelsen, Formand for Den danske Bagerstands Fællesorganisation 1919, Medlem af Formandskabet for de samvirkende Byerhvervs-Organisationer, af Hovedbestyrelsen for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og Formand for dens jyske Afdeling 1899-1918, Medlem af Bestyrelserne for Teknologisk Institut fra 1909 og for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, Formand i Direktionen for Kreditforeningen af Købstadsgrundejere i Nørrejylland fra 1898 samt Ministeriets Tilsynshavende ved Varlotteriet fra 1914.

Ved Landstingsvalget 1890 valgtes han i 9. Kreds og genvalgtes indtil 1918. Han stemte for den nye Grundlov 1915, mod de

vestindiske Øers Salg, var Medlem af Næringslovkommissionen af 1890, af Toldkommissionen af 1895, af Forsvarskommissionen af 1902 og af Meterkommissionen af 1907 samt sad i Arbejdsraadet og 1910-22 i Toldraadet.

Han døde 10. Februar 1925 i Randers.

R. 1892. DM. 1909. K² 1919. Æresborger i Randers 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender 1890. E. Bjørnbak: Herman Stilling, 1926. Heiberg: Danske Erhvervsmænd, 1930. Blaa Bog 1924.

Stockfleth, Villiam Walker, 1802-85, Herredsfoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 3. Distrikt (Vejle) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 4. December 1849 - 20. August 1851. — Konservativ.

Født 18. Oktober 1802 i København, Søn af Kaptajn, senere Oberst Hannibal Stockfleth; blev Student fra Herlufsholm 1822, cand. jur. 1828, Auditor 1830, først i Slesvig, 1835 i Rendsborg, Overauditor

1836, Herredsfoged i Nørvang-Tørrild Herreder 1845, konstitueret Amtmand i Vejle April - August 1849 under Orla Lehmanns Fængsling, og Amtmand for Haderslev Amt 1850-64. Han fordroves herfra 2. Marts 1864 og flyttede til København.

Villiam Stockfleth, som 1850 havde afslaaet den tilbudte Post som Guvernør i Vestindien og 1854 Posten som Minister for Slesvig, blev 1852 kongelig Kommissær for Godserne Gram og Nybøl.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling kaaredes han i Vejle 1848, og ved de første Valg til Folketinget Aaret efter valgtes han i samme Kreds, men udtraadte knap to Aar senere ved sin Udnævnelse til Amtmand og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 9. Maj 1885 i København.

R. 1845. DM. 1849. Kammerherre 1851. K. 1867. Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Strandskov, Mads Christoffersen, 1823-95, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 1. Oktober 1878 - 19. September 1894. — Venstre.

Født 4. August 1823 i Bidsinge Strandskov ved Stege, Søn af Gaardejer Christoffer Madsen; ernærede sig som Fisker og Sømand indtil 1844, derefter som Jernbanearbejder. 1848 købte han en Gaard paa 5 Tdr. Hartkorn i Hjertebjerg, Elmelunde Sogn paa Møen.

M. C. Strandskov var Medlem af Sogneforstanderskabet 1854-67 og af Præstø Amtsraad 1868-80. Han var tillige Repræsentant i Kreditkassen for Landejendomme 1888-95.

Han stillede sig 1873 til Folketingsvalget i Københavns Amts 5, Kreds, Blæsenborg, senere Lejre-Kredsen, mod Grev Holstein-Ledreborg, men uden Held. Derimod valgtes han 1878 i Landstingets 3. Kreds, genvalgtes 1886, men ikke 1894. Han tilhørte Venstre.

Han døde 15. Marts 1895 i Stege.

Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. »Danmark« 13. Oktober 1882.

Strøm, Gollich Frederik Peter, 1819-98, Sognepræst. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 3. April 1819 i Odense, Søn af Gæstgiver Samuel Henrik Strøm; blev Student fra sin Fødeby 1835 og cand. theol. 1840. Efter i et Par Aar at have været Lærer ved Københavns Almueskoler blev han 1842 ansat ved Odense Katedralskole og 1844 Adjunkt, 1848 kaldet til Sognepræst til Marslev og Birkende, forblev i dette Kald i næsten 50 Aar nemlig til 1897, i hvilket Aar han tog sin Afsked. Han fik i 1868 Tilbud om at blive Kultusmi-

nister efter P. C. Kierkegaard, men afslog dette, ligesom han senere afslog at blive hans Efterfølger som Biskop i Aalborg.

Gollich Strøm var Medlem af Kirkekommissionen fra 1868 og af Kommissionen om Naadensaaret 1891, skrev en Del kirkelige Skrifter samt 1842 en Danmarkshistorie til Brug i Almueskolen og i »Samlinger til Fyns Historie og Topografi«, flere Afhandlinger om fynske Sognes Præstehistorie. Han var medvirkende til, at der 1894 blev rejst en Mindestøtte for Hans Tausen i dennes Fødeby Birkende.

Strøm valgtes 1859 til Landstinget for 6. Kreds, genvalgtes i Juni 1866 og stemte for den reviderede Grundlov, men stillede sig ikke oftere. Han var Medlem af Rigsraadets Landsting for samme Kreds 1864-66, tilhørte nærmest Højre. I religiøs Henseende stod han meget forstaaende overfor de Grundtvig'ske Synspunkter.

Han døde 2. December 1898 i Odense.

R. 1867. DM. 1892.

Bricka I og II. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landsthingets Medlemmer, 1863. Højskolebladet, 1899, S. 305-16.

Strøm, Rasmus Nyerup, 1842-1918, Højesteretssagfører. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887. — Højre.

Født 4. Juni 1842 i Vordingborg, Søn af Distriktslæge Ole Strøm; blev Student fra Herlufsholm 1860, cand. jur. 1868 og samme Aar Sagførerfuldmægtig i København, 1870-72 tillige Assistent i Finansministeriet, Overretssagfører 1871, juridisk Sekretær ved Landmandsbanken 1872-84, Højesteretssagfører

1880 og Direktør i Nationalbanken 1888-1913.

Strøm var de danske Studenteres Ordfører paa Studentertoget i Uppsala 1875, Medlem af Direktionen for Bombøbøssen 1882-1907, Medlem af Københavns Borgerrrepræsentation 1884-1908, dens Viceformand 1893-95 og derefter Formand i tre Aar. Han var Administrator i Velgørenhedsselskabet Borger-

vennen 1888-93, Medlem af Hovedbestyrelsen for Københavns Understøttelsesforening og dens Formand 1893-1904, sad i Bankraadet for Dansk-vestindisk Nationalbank, var Formand i Repræsentantskabet for Dansk Koncertforening indtil 1909, Medstifter af Genealogisk Institut 1887 og dets Næstformand i en Aarrække, Medlem af Kuratelet for det Oehlenschläger-Tegnerske Stipendium fra 1894 og af Kontrolkomiteen i Nye danske Brandforsikringsselskab siden 1896 samt var i Bestyrelsen for Aktieselskabet Frihavnen fra 1893 og 1888 Generalsekretær for den første nordiske Musikfest, Endelig havde han Sæde i Teaterkommissionen 1893-97 og i den 1899 nedsatte Glyptothekkommission.

Ved Folketingsvalget 1884 afløste han Professor V. A. Falbe-Hansen som Højres Folketingsmand i Odense, havde ingen Modkandidat, men stillede sig ikke ved Valget 1887 eller senere.

Han døde 25. December 1918 i København.

Etatsraad 1894. R. 1897. DM. 1901. K² 1912.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Juridisk Stat. Blaa Bog 1918.

Stub, Jens Christian Jakobsen, 1857-1927, Gaardejer. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 16. Juni 1903-29. Maj 1906. — Venstrereformpartiet.

Født 28. Marts 1857 i Nørre Alslev paa Nordfalster, Søn af Gaardejer, Sognefoged Morten Jakobsen Stub; oplært ved Landbruget og blev Ejer af en Gaard i sin Fødeby paa godt 2 Tønder Hartkorn.

Jens Stub var Medlem af Nørre Vedby-Nørre Alslev Sogneraad og af Direktionen for Nordfalsters Land-

bohank i en Aarrække, Formand for Nørre Alslev Sogns Brugsforening 1897-1901, for Andelsmejeriet Nordfalster 1901-03 og for Nørre Alslev Sogns Foredragsforening 1902-03 samt Medlem af Bestyrelsen for Lolland-Falsters Mejeristforening 1901-02.

Ved Folketingsvalgene 1895 og 1898 stillede han sig forgæves i Stubbekøbing mod Det forhandlende Venstres Folketingsmand

N. J. Larsen, men da denne 1903 trak sig tilbage, fik Stub de fleste Stemmer og var Kredsens Folketingsmand til næste Valg 1906, hvor han faldt for den moderate Gaardejer Kr. Jensen, Højby. Stub stillede sig ikke mere.

Han døde 21. December 1927.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903.

Stürup, Julius Peter Adam, 1820-96, Forretningsmand, Konsul. Folketingsmand for Maribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 3. Januar 1879-24. Maj 1881. — Højre.

Født 15. Oktober 1820 i Skanderup Sogn Vest for Kolding, Søn af Grænsetoldkontrolør senere Toldinspektør Jens Wilhelm Stürup, lærte Handelen i Nysted, hvor han ca. 1847 købte en Stivelsesfabrik. Fabrikken gik tilbage under Krigen 1848-50, og han rejste 1853 til Australien for at grave Guld.

Han havde ikke Held med sig, vendte tre Aar efter tilbage til Danmark, skrev en Bog om denne Rejse, drog 1858 til Caracas i Venezuela, hvor han blev Medhjælper hos sin Broder, der var Generalkonsul og Apoteker der. 1859 blev han selv Apoteker i Puerto Cabella, tjente en stor Formue og optraadte 1870 med Held som Mægler under Borgerkrigen. Han blev dansk Vicekonsul i Pto Cabello 1861-77, tog tilbage til Danmark, hvor han tog fast Bopæl i København og samtidig blev Konsul for Venezuela.

Ved Folketingsvalget 1879 valgtes han som Højremand i Sakskøbing-Kredsen, men faldt ved Maj-Valget 1881. Han sluttede sig 1883 til den liberale Bevægelse i Hovedstaden og stillede sig 1887 til Valg i Lyngby-Kredsen mod Kammerherre Rosen, men uden Held.

Han døde 17. Oktober 1896 paa Frederiksberg.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Stöcken, Carl Christian von, 1799-1874, Proprietær. Landstingsmand for 7. Kreds 20. Juni 1855-20. Juni 1863. — Konservativ.

Født 2. Maj 1799 i Holstebro, Søn af Konsumptionsforvalter senere Toldinspektør Carl

Hartvig von Støcken, og Broder til efterfølgende Landstingsmand F. H. v. Støcken; tog

Landmaalereksamen

1818, blev examinatus juris 1826, derefter

kongelig Forvalter paa Hovedgaarden

Kokkedal i Øster Hanherred. Han købte

1836 Nibstrup i Børglum Herred Øst for

Brønderslev, solgte den 1858, men maatte 1863 paany overtage den indtil 1873, skønt han allerede 1856 var flyttet til København. Han var tillige Medejer af Bjørumgaard ved Aalborg 1847-51 og Landvæsens- og Tiendekommissær i Hjørring Amt 1843-56. Han var Statsrevisor 1856-58 og 1862-64 samt Revisor i Østifternes Kreditforening 1867-74.

C. C. v. Støcken var Medlem af Hjørring Amtsraad 1842-56, Deputeret til Viborg Stænderforsamling 1842-48, Formand for Børglum og Dronninglund Herreders Tiendekommission 1854, Medlem af Hjørring Amts Landboforening i en Aarrække og fra 1860 af Bikubens Repræsentantskab i København, hvis Formand han blev 1863.

Ved de første Valg til Folketinget stillede han sig med tre andre i Sæby-Kredsen, men trak sig tilbage inden Valghandlingen. Han stillede sig ogsaa forgæves godt tre Maaneder senere til Landstingsvalget i 7. Kreds, hvor han først valgtes 1855. Han sad Perioden ud, men stillede sig ikke mere.

Han døde 19. Januar 1874.

Kammerraad 1843. Justitsraad 1856.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Støcken, Frederik Hansen von, 1796-1868, Apoteker. Landstingsmand for 11. Kreds 26. Juni 1851 - 3. Juni 1853. — Nationalliberal.

Født 9. November 1796 i Seest ved Kolding, Broder til forannævnte Landstingsmand C. C. v. Støcken; var Discipel paa Svane-Apoteket i Viborg 1811-16, fik Privatundervisning i København det følgende Aar og blev 1817 farmaceutisk Kandidat. 1830 kom han som Provisor til Ribe Apotek, hvis Inde-

haver lige var død; han giftede sig med Enken og fik 1832 Bevilling til at drive Apoteket; han oprettede

1848 desuden et Jern-

støberi, købte en Gaard

lige ovenfor Raadhuset og skænkede dermed

Byen Pladsen til det Torv, der blev op-

kaldt efter ham. Apoteket solgte han 1859.

Frederik v. Støcken

var 1846 Medstifter af Ribe Sparekasse og Medbestyrer til sin

Død, ligeledes Medstifter af Laanc- og Diskontobanken 1855. Han var ivrig for Digesagen og udsatte 1856 en Prisbelønning for en Plan hertil. Han valgtes 1841 til Suppleant i Stænderforsamlingen.

Ved et Suppleringsvalg til 11. Landstingskreds 1851 indvalgtes han i Landstinget, hvod han sad i to Aar, men søgte ikke Genvalg 1853 eller senere. Han sluttede sig til de Nationalliberale.

Han døde 14. August 1868.

R. 1859. Kancelliraad 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. E. Dam og A. Schæffer: De danske Apotekers Historie, 1925, Bd. I, S. 234-35.

Suenson, Otto Fredrik, 1810-88, Kaptajn-løjtnant, Minister. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 4. August 1852-26. Februar 1853 og kongevalgt Landstingsmand (udnævnt 9. December 1861), 28. Juli 1866-9. December 1873. — Konservativ.

Født 19. November

1810 i København,

Søn af Kommandør

Jean André Suenson;

blev Sekondløjtnant i

Søetaten 1829, Lærer i

Matematik og Naviga-

tion ved Søkadetakademiet 1834-39 og 1843

-45, Auskultant i Konstruktions- og Regle-

ringskommissionen 1836, Medlem fra 1841,

udnævntes til Premierløjtnant 1839, Under-

fabrikmester ved Holmen 1846, Kaptajn-løj-

nant 1847, Fabrikmester ved Orlogsværftets Skibsbyggeri 1848-64 og Kaptajn 1855. Skibsbyggeri var hans Speciale, og han blev 1858 Direktør for Marinens Skibsbyggeri, forestod Flaadens Overgang fra Sejl- til Dampskibe og har konstrueret Skrueskibene »Sjælland«, »Jylland« og »Niels Juel« samt ledede Ombygningerne af flere andre. 1864 afgik han som Direktør, var derefter i et Par Aar Departementsdirektør i Marineministeriet og Marineminister 1867-69.

Otto Fr. Suenson var Medlem af Kommissionen for de studerende Søofficerers Undervisning fra 1848, af Københavns Borgerrepræsentation 1857-63 og samtidig af Byens Havneraad. Han var kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 fra 1861, gik som saadan over i Rigsraadets Landsting og derfra ind i Rigsdagens Landsting 1866.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Kalundborg-Samsø-Kredsen, men søgte ikke Genvalg Aaret efter, kom 1866 ind i Landstinget som kongevalgt Medlem. Han afløste 1. November 1857 van Dockum som Marineminister i Ministeriet Frijs, sad til 22. September 1869 og fik blandt andet gennemført den nye Lov om Søværnets Ordning 1868 samt Afhændelsen af det gamle Søkadet-akademi.

Han døde 19. November 1888 i København.

R. 1848. DM. 1851. K. 1858. Rang med Konferensraader 1866.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1888, Nr. 9. Tidsskrift for Søværnen 1889, S. 14-21.

Sveistrup, Hans Kristian Janus Nikolaj Balthasar Krarup, 1815-93, Sognepræst. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 26. Februar - 27. Maj 1853. — Konservativ.

Født 20. Januar 1815 i Maltbæk Sydvest for Vejen nær Kongeaen, Søn af Sognepræst Poul Sveistrup; blev Student fra Kolding Skole 1832, Huslærer i Idum Præstegaard ved Holstebro 1833-35, var Alumne paa Regensen og blev 1839 cand. theol. Han tog straks

derpaa hjem til sin Far, hjalp denne, blev ved hans Død det følgende Aar hans Efterfølger som Sognepræst til Nørup og Randbøl. Her traadte han i nøje Forbindelse med Vilh. Birkedal og P. Larsen Skræppenborg, blev 1861 Sognepræst i Rødding, men afsattes 1867 paa Grund af Edsnægtelse til den preussiske Konge. Han blev knyttet til Rødding Folkehøjskole, hvor han boede indtil 1870 og lagde Grunden til den senere Frimenighed. 1870 blev han kaldet til Vejen og Læborg Menigheder, fik Forbindelse med Askov Højskole, men vedblev samtidig at prædike Syd for Kongeaen, til det blev forbudt 1873.

Hans Sveistrup var Medlem af Bestyrelserne for den dansk-amerikanske Mission og for Dansk Højskoleforening, Medarbejder ved »Nordslesvigsk Søndagsblad« og udgav 1870 en Postil, særlig beregnet for Sønderjyderne.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 kaaredes han til Bække-Kredsens Folketingsmand, men da der tre Maanedere senere paany afholdtes Valg til Rigsdagen, stillede han sig ikke. En af de faa Sager, han naaede at deltage i, var Behandlingen af det kongelige Budskab om Arvefølgen, som han stemte imod.

Han døde 31. Juli 1893 i Vejen. Aaret efter rejstes en Mindesten for ham i Skibelund Krat.

R. 1890.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Jørgen Nielsen: Ti Levnedsløb, 1919, S. 206-37. Nutzhorn: Præsten H. Sveistrup. Et Mindeskrift, 1914. S. F. Sveistrup: Stamtavle over den Sveistrupske Slægt, 1927. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917.

Sveistrup, Poul, 1848-1911, Birkedommer. Folketingsmand for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 16. Juni 1903 - 25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 2. Juni 1848 i Rind ved Herning, Søn af Sognepræst Peter Sveistrup, der var Broder til forannævnte; blev Student fra Horsens 1865, fik Universitetets Guldmedalje for en Afhandling om Pascal 1869, blev cand. theol. 1871, men opgav Teologien og blev cand. jur. 1875, var i et Par Aar Sagførerfuldmægtig, derpaa Revisionsassistent

1877-95 og tillige Protokolsekretær i Folketinget 1889-95 og en Tid juridisk Manuduktør. 1895 blev han Birkedommer paa Samsø, 1902 Herredsfoged i Fjends-Nørlyng Herreder ved Viborg og fra 1906 Birkedommer i

Kronborg Vestre Birk med Bopæl i Helsingø.

Poul Sveistrup var Redaktør af »Kvinden og Samfundet« 1887-89, Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Fredsforening 1888-94, deraf et Aars Formand, samt Danmarks Repræsentant paa Fredskongressen i Paris 1900.

Paa Samsø var han Medstifter af og Formand for Tyendespareforening, Folkebogsamling og folkelig Universitetsforening samt Formand for Øens Husmandsforening; ogsaa i Viborg blev han Medstifter af en Universitetsforening og Folkebogsamling, blev Formand for den første og Bestyrelsesmedlem for den anden, samt var i en Aarrække Medlem af Dansk Kvindesamfunds Bestyrelse, Formand for Kagerup-Helsingø Jernbaneselskab og Redaktør af Værket »Bestaaende Forfatningslove« I—IV, Rigsdagskalendrene 1887 og 90 samt af Fredsvennernes Katekismus.

Han stillede sig forgæves ved Folketingsvalg i Odense-Kredsen 1890 og 92, i Viborg-Kredsen 1898, i Kerteminde-Kredsen 1901 og valgtes endelig 1903 i Viborg, opnaaede 1906 med Nød og næppe Genvalg, trak sig 1909 tilbage og søgte 1910 paany at komme ind i Folketinget ved at stille sig til Valg i Næstved-Kredsen, men uden Held. Han var Medlem af Straffelovskommissionen af 1905.

Han døde 18. April 1911 i København.

R. 1908.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon, Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1903 og 06. R. K. Bertelsen: Viborgkredsens Folketingsmænd, 1918. Blaa Bog 1911.

Svendsen, Søren Christensen, 1859-1934, Husejer. Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 21. Januar 1890 - 9. April 1895, for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Vinderup) 5. April 1898 - 29. Maj 1906,

for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds Vedby) 20. Maj 1910 - 22. April 1918, for Holbæk Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Holbæk Amtskreds 26. April 1920 - 2. December 1926. — Venstre.

Født 15. November 1859 i Nøddelund Sydøst for Viborg, Søn af Gaardejer Christen Iversen, men kaldte sig Svendsen efter sin Morfader, besøgte 1879-80 Viby Højskole og overtog 1881 Fodegaarden paa godt 5 Tønder Hartkorn, men solgte den 1906 og blev Husejer i Bjer-

ringbro. Fra 1909 var han tillige Revisor i Den nordjyske Kreditforening og blev senere Præstegaardskonsulent for Viborg Amt.

Søren Svendsen var Formand for Sognets demokratiske Forening, 1885 for Riffelforeningen i Houlbjerg Herred, 1900-1910 i Kommissionen for Tilvebringelse af Jordlodder til Landarbejdere i Viborg Amt og Medlem af Gullev Sogneraad 1909-13.

Han stillede sig forgæves til Folketinget i Levring-Kredsen 1887, valgtes i Sønderving-Kredsen 1890, genvalgtes 1892, men faldt 1895 for Rasmus Hansen, Mammen, efter at han som Medlem af Det forhandlende Venstre 1894 havde stemt for Forliget, blev 1898 paany Medlem af Folketinget for den nyoprettede Vinderup-Kreds, genvalgtes 1901 og 03, men faldt 1906. Han stillede sig 1909 forgæves i sin gamle Kreds, Sønderving, men valgtes 1910 til Gaardejer H. L. Jørgensens Efterfølger i Ruds Vedby-Kredsen, hvor han genvalgtes, lige til han 1926 trak sig tilbage. Svendsen var en af Folketingets Sekretærer 1890-92, Medlem af Finansudvalget 1912-15 og 1916-20, Formand for Lønningsudvalget 1920-24, Medlem af Landbokommissionen af 1911 til dens Ophævelse 1920 samt i en Aarrække Medlem af Lønningskommissionen af 1917, af Statens Lønningsraad, Statens Luftfartskommission og af Overbevillingsnævnet.

Han døde 25. Februar 1934 i Bjerringbro.

R. 1927.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon, Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903, 1910 og 14. Rigsdagskalender 1890. Fra Holbæk Amt 1924, S. 128. Blaa Bog 1933.

Sylow, Nicolai Christian Herholdt, 1849-1913, Birkedommer. Landstingsmand for 2. Kreds 26. September 1911 - 12. Februar 1913. — Højre.

Født 11. August 1849 i Korsør, Søn af Byfoged Christian Edward Sylow; blev Student fra Roskilde 1867, cand. jur. 1873, Kopist i Kriminal- og Politiretten i København to Aar efter, fik 1876 Universitetets Guldmedalje; blev Dr. jur. 1880 og skrev i denne Periode en Del retshistoriske Værker.

1879 havde han efter Professor Aagesens Død med tre andre konkurreret om det ledigblevne Embede, men da Jul. Lassen blev udnævnt, afbrød Sylow sin Løbebane som Videnskabsmand og blev 1884 Assessor i Kriminal- og Politiretten, 1887 Borgmester og Byfoged i sin Fødeby og 1898 Birkedommer i Frederiksberg Birk og Formand for Frederiksberg Kommunalbestyrelse.

H. Sylow virkede 1885-96 som Kommissionsdommer, særlig i Brandstiftelsessager. 1899 blev han Medlem af Bankraadet for Frederiksberg Bank.

1911 døde Højesteretssagfører P. G. C. Jensen, som da i tyve Aar havde været Højres Landstingsmand i 2. Kreds, og ved det paafølgende Suppleringsvalg valgtes Sylow til hans Efterfølger her, men døde inden Valgperiodens Udløb. Han tilhørte det yderste Højre.

Han døde 12. Februar 1913 i København.

R. 1890. DM. 1894.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Juridisk Stat. Blaa Bog 1912. Mindetale i Landstinget (Goos) 12.-2.-1913, Tidenden Sp. 917.

Sønderby, Christen Christensen, 1828-85, Gaardmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skern) 1. December 1854 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 2. April 1828 i Sønderby i Stavning Sogn Syd for Ringkøbing, Søn af Gaardejer Christensen, tog Navn efter Fødegaarden, som han blev Ejer af 1852, købte 1857 tillige Tarm Kro, men gik Fallit Aaret efter.

Sønderby, almindelig kaldt paa Egnen

Kræn Sønderby, var Autodidakt, med sjældne Evner paa flere Omraader, han var saaledes i mange Aar en søgt Benbrudslæge. Han konstitueredes, skønt uden Eksamen, 1859 som Lærer og Kirkesanger i Nørre Vium i samme Amt, fastansattes 1865, men fik sin Afsked 1874. Hans Sind formørkedes mere og mere, og han tilbragte med Mellemrum ilere Maaneder paa et Sygehus ved Aarhus, hvor han døde under sit sidste Op'hold.

Chr. Sønderby, der havde deltaget i Istedslaget 1850, var 1854-55 Redaktør af Bladet »Almeenheden«, fra 1849 Medlem af Bestyrelsen for en Brandassuranceforening paa sin Hjemegn og Formand for Bølling Herredsforening 1854-55.

Ved Folketingsvalget Maj 1853 stillede han sig i Skern, men traadte tilbage inden Valg handlingen, hvorpaa Kredens tidligere Repræsentant i Folketinget, Gaardejer J. A. Clausager, genvalgtes. Ved de to følgende Valg, 1854 og 55, kaaredes Sønderby imidlertid for 1858 paany at overlade Clausager Kredsen.

Han døde 3. November 1885 ved Aarhus.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. H. P. Hansen: Kloge Folk II, 1943, S. 201-209.

Sørensen, Andreas Ammentorp, 1793-1881, Sognepræst. Landstingsmand for 3. Kreds 29. December 1849 - 30. Juni 1854. — Konservativ.

Født 20. December 1793 i Sundby Præstegaard paa Falster, Søn af Sognepræst Jens Sørensen; blev Student fra Nyborg Skole 1814, var en Tid Huslærer og tog 1821 sin teologiske Embedseksamen, blev derpaa Sognepræst i Durup og Tøndering i Salling 1822, Aaret efter i Nordrup og Farringløse ved Ringsted, kom 1830 til Førsløv og Snesløv og 1853 til

Terslev og Ørslev paa samme Egn, tog Afsked 1874 og flyttede til København. Han skrev 1844 »Et Forslag til en mulig Forbedring i Husmandsstandens Vilkaar«.

Ved Valgene til den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Sorø Amts 3. Distrikt Hollose Mølle, hvor man imidlertid foretrak Venstremanden, Skoleinspektør Frølund fra København, men ved de paafølgende Valg til Landstinget 1849 valgte man Sørensen. Han genvalgte 1853, nedlagde sit Mandat Aaret efter og lod sig ikke senere opstille. Han var en af Landstingets Sekretærer 1850-51 og 1853-54 og Medlem af Rigsetten 1853-54.

Han døde 7. September 1881 paa Frederiksberg.

R. 1872.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Sørensen, Anders Kjærsgaard, 1841-1896, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 9. April 1895-19. Maj 1896. — Venstre.

Født 31. Maj 1841 i Romalt i Kristrup Sogn Øst for Randers, Søn af Husmand Rasmus Sørensen; kom paa Lyngby Seminarium, hvorfra han 1863 tog Lærereksamen, blev Lærer i Tostrup ved Nibe 1865-76, derefter i Annekssognet Frejlev i otte Aar, hvorpaa han 1884 tog sin Afsked. Han købte 1883 en

Gaard i Povlstrup, Dal Sogn, Syd for Aalborg. 1878 blev han Distriktskommissær i G. Winthers Brandforsikring. Paa Landmandsmødet i Aalborg 1880 holdt han efter Opfordring et Foredrag om »Mindre Jordloddere Drift«, som blev trykt og omdelt til Husmænd, og i Aarene 1883-86 rejste han rundt for at bedømme præmiesøgende Husmænds Dyrkning.

A. K. Sørensen var Medlem af Sogneraadet 1886-91, Revisor for Landbosparekassen i Aalborg, Formand for Nordjyllands Frøavlerforening 1888 og Medlem af Overbestyrelsen for Agrarforeningen.

Ved et Suppleringsvalg i Nørresundby-Kredsen stillede han sig forgæves mod Sagfører J. K. Larsen, men besejrede ham ved de ordinære Folketingsvalg halvandet Aar efter. Han sluttede sig til det Bergske Venstre, men hans Rigsdagstid blev kun kort.

Han døde 19. Maj 1896 i Aalborg.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II.

Sørensen (Schou), Andreas, 1848-1933, Redaktør, Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 25. Juni 1884-9. April 1895. — Venstre.

Født 16. Februar 1848 paa Herredstoft i Staby Sogn Nord for Ringkøbing, Søn af Gaardmand Søren Petersen; kom efter sin Konfirmation 1863 paa Staby Højskole og skulde uddannes som Seminarist. Han var et Par Vintre Hjelpepædagog i det nordlige Jylland, men opgav Tanken og arbejdede hjemme paa Fædrengaarden. Ved Siden heraf rejste han omkring i Landet og forsøgte sig som Journalist. 1874 tog han dansk-juridisk Eksamen, blev Sagførerfuldmægtig i København, var samtidig Medarbejder ved »Morgenbladet«, men kom et Par Aar efter som Fuldmægtig til en Sagfører i Kalundborg, hvor hans Blad-Interesser hurtigt gav sig Udslag, idet han ved Aktietegning fik startet »Kalundborg Dagblad«. Det begyndte at udkomme 1. Januar 1876 med Andreas Sørensen som Redaktør, senere tillige som Ejer, idet han efterhaanden saa sig i Stand til at indfri Aktierne. 1903-04 optog han den senere Generalkonsul Marinus L. Yde som Medredaktør, overdrog 1907 Bladet, som nu var blevet radikalt, til et Andelsselskab og levede Resten af sit Liv i København som Partikulier.

Andreas Sørensen var 1882-88 Medlem af Kalundborg Byraad. Da Kalundborg-Samsø-Kredsen Folketingsmand siden 1864, Christopher Krabbe, 1884 ønskede at trække sig tilbage, blev Andreas Sørensen hans Afløser indtil 1895, da han Aaret før havde skuffet en Del af sine Vælgere ved at stemme mod Forliget. Man

henvendte sig til Krabbe, der besejrede Sørensen med en lille Overvægt af Stemmer. Andreas Sørensen, der ikke stillede sig mere, tilhørte kun den moderate Del af Venstre nogle faa Aar, iøvrigt var han nærmest radikal. Han var en af Folketingets Sekretærer 1885-87 og Medlem af Finansudvalget 1894-95.

Han døde 31. Juli 1933 i København.

Rigsdagskalender 1887 og 90.

Sørensen, Carl, 1857-1937, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrømmen) 3. April 1901 - 22. April 1918, for Hjørring Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Hjørring Amtskreds 26. April 1920 - 11. April 1924.

— Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 23. November 1857 i Brovst Sogn i det sydvestligste Hjørne af Hjørring Amt, Søn af Gaardejer Søren Christian Nielsen, der ti Aar efter købte en Gaard i Østerby paa det Syd for liggende Øland i Lim-

fjorden. Her voksede Sønnen op, lærte Landvæsen og overtog senere Gaarden, som var paa 4 Tønder Hartkorn; desuden var han Formand, Regnskabsfører og Kasserer for Andelsmejeriet Toftlund i Fødesognet 1893-98 og Formand og Bogholder for Øland Sogns Spare- og Laanekasse 1900-01.

Carl Sørensen var Medlem af Øland Sogns Menighedsraad 1904-10, af Spare- og Laanekassens Bestyrelse fra 1900 og i en Aarrække Formand for Bestyrelsen for Digelaget Øland-Gjøl og for Digelaget Øland-Attrup samt Medlem af Bestyrelsen for Han-Herredernes Udstykningsforening, fra 1924 af Tilsynsraadet for Han-Herredernes Sparekasse i Fjerritslev.

Ved Folketingsvalget 1901 valgtes han i Halvrømmen-Kredsen og genvalgtes, til han faldt ved Valget 1924. Han var Medlem af Kommissionen af 1909 om Tilladeligheden af at forene offentlige og private Hverv og af Overskyldraadet 1924-33.

Han døde 20. August 1937.

R. 1932.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-14. Blaa Bog 1937.

Sørensen, Enevold Frederik Adolf, 1850-1920, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 28. Januar 1887 - 20. April 1892 og for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 5. April 1898 - 20. Maj 1910 samt kongevalgt Landstingsmand 14. Oktober 1910 - 15. Marts 1918. — Venstre.

Født 21. September 1850 i Karrebæksminde ved Næstved, Søn af Skibsfører Ernst Adolph Sørensen; opdroges hos sin Morfader, der var Lærer i Byen, og kom derved ind paa at forberede sig til Lærergerningen, medens alle hans Brødre blev Sømænd. Efter tre Aars Ophold paa Blaagaard Seminarium tog han 1869 Lærereksamen, var en Tid Huslærer, men søgte og fik 1872 Redaktør-Stillingen ved det af C. Berg nystiftede »Kolding Folkeblad« og blev dets Leder i næsten 30 Aar, samt varetog desuden 1879-99 Udgivelsen af de syv vestjyske Blade, som Berg efterhaanden grundlagde. Da han 1901 blev Minister, opgav han Bladvirksomheden.

Enevold Sørensen var Medlem af Kolding Byraad 1882-1901, af Vejle Amts Skoleraad 1885-1901 samt i en Aarrække af Stipendiebestyrelsen for Vejle Amts Latin- og Realskoler, af Bestyrelsen for Kolding Folkebibliotek, Formand i Bestyrelsen for Kolding kommunale Slagtehuse og Kødkontrol og Formand for Foreningen af Venstreblade i Danmark 1894-1901.

I 1887 valgtes han til Folketingsmand for Vonsild-Kredsen, genvalgtes 1890, men faldt 1892 og 1895 for Højremanden J. Paulin. I 1898 valgtes han i Kolding, C. Bergs gamle Kreds, og genvalgtes her til 1910, da han trak sig tilbage for i Efteraaret af modtage Mandatet som kongevalgt Landstingsmand. Marts 1918 trak han sig tilbage fra det politiske Liv.

Da det første Venstre-Ministerium 24. Juli 1901 dannedes, blev han dets Indenrigsminister, gik 14. Januar 1905 over i J. C. Christensens Ministerium som Kultusminister og beholdt denne Post i Ministeriet Neergaard til dets Afgang 16. August 1909 og derefter i Holstein-Ledreborgs Ministerium til 28.

Oktober 1909. Han var Medlem af Finansudvalget 1898-1901 og 1909-10, af Københavns Havnebestyrelse og af Christiansborg Slots Byggeudvalg fra 1911.

Han døde 1. Februar 1920 i København.

R. 1902. DM. 1903. K² 1905. K¹ 1908.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Rigsdagskalender 1887 og 90. Blaa Bog 1919.

Sørensen, Hans, 1834-1906, Gaardejer. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 26. Juli 1834 paa Reerslevgaarden i Reerslev, Roskilde Amt, Søn af Gaardejer Søren Andersen; forblev i Hjemmet indtil 1857, da Faderen solgte Gaarden. Han besøgte Hindholm Højskole 1857-58 og 1858-59, giftede sig 1860 og var et Aars Tid Mælkeforhandler i København. 1861 købte han en

Gaard i Brøndbyvester og ejede den til 1872. Han købte og solgte igen i Løbet af tre Aars Tid tre andre Gaarde i samme Egn, inden han 1875 købte en Gaard i Klovtøfte, Høje Taastrup Sogn, byttede den 1880 med en i Smørumovre, og denne igen 1885 med en anden i Venslev i Horns Herred. Ved disse Byttehandler tabte han sin halve Formue, flyttede 1887 til Roskilde og derfra 1893 til København, hvor han henlevede sine sidste Aar hos en Søn.

H. Sørensen var 1865-70 Medlem af Brøndbyvester Sogneraad og 1880 Formand for Høje Taastrup Sogneraad.

Ved Folketingsvalget 1876 valgtes han i Roskilde, men da Højre ved Valget 1879 opstillede Grev Scheel fra Rygaard, maatte Sørensen vige Pladsen. Han forsøgte 1881 og 84 at tilbageerobre Mandatet, men uden Held. Han hørte til det moderate Venstre.

Han døde 9. Oktober 1906 i København.

Sørensen, Hans, 1838-84, Lærer. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 14. November 1873 - 29. Januar 1884. — Venstre.

Født 24. Februar 1838 i Vollund, Egtved Sogn, Vejle Amt, Søn af Gaardejer Søren Hansen; tog 1860 Eksamen fra Jelling Seminarium og blev Skolelærer i Angel 1860-64, hvorefter han kom til Breth Syd for Horsens, hvor han var til sin Død 1884.

Da Bjerre-Kredsens Folketingsmand, Gaardejer Jens Jørgensen 1873 forlod Kredsen for at lade sig opstille mod Læreren Thomas Nielsen i Vejle-Kredsen, blev H. Sørensen hans Efterfølger og genvalgtes her til sin Død.

Han sluttede sig til den Bergske Gruppe og var Medlem af Finansudvalget 1878-79.

Han døde 29. Januar 1884.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Folketinget (Berg) 30-1-1884, Tiderden Sp. 1135.

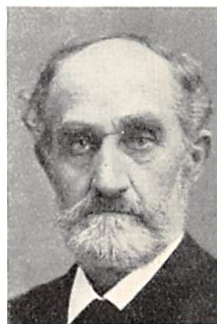

Sørensen, Jørgen Christian, 1836-1915, Gaardejer, Landvæsenskommisær. Landstingsmand for 2. Kreds 14. Oktober 1891 - 21. September 1906. — Højre.

Født 26. Marts 1836 i Brøndbyvester ved København, Søn af Gaardejer Søren Jørgensen; besøgte Grundtvigs Højskole 1856-57, arvede 1857 Kirkebjerggaard i samme Sogn efter en Morbroder og ejede den til 1912, var tillige Repræsentant i Østifternes Kreditforening 1875-1913 og Formand for Repræsentantskabet 1892-96, Repræsentant i Den alm.

Brandforsikring og Medlem af Tilsynsraadet fra 1884 og Landvæsenskommisær i Københavns Amtsraadsdistrikt siden 1874.

J. C. Sørensen var Medlem af Sogneraadet 1864-70, Formand fra 1867, Medlem af Københavns Amtsraad 1871-95, Formand for Brøndbyvester Skyttekreds 1867-1902, for Brøndbyvester Asyl 1871-1909, for Repræsentantskabet for Frederiksberg og Omegns

Sparekasse 1894-1907, Medlem af Bestyrelserne for Københavns Amts Landboforening fra 1878 og for Frederiksberg Forsvarsforening fra 1880 samt Medstifter af Landbo-skolen i Lyngby 1867, af Glostrup Borger- og Realskole 1891 og Medlem af Ekspropriationskommissionen om Grundes Afstaaelse til Vandanlæg og af Vandafledningskommissionen.

Ved Folketingsvalget 1884 stillede han sig forgæves i Køge mod Viggo Hørup, men valgtes ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds 1891, genvalgtes 1898, men trak sig tilbage 1906. Han var Medlem af Toldkommissionen 1895 og af Kommissionen om Invaliditets-Forsikring 1903.

Han døde 1. Marts 1915.

R. 1892. DM. 1909.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Blaa Bog 1914.

Sørensen, Jens, 1840-1904, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 3. Januar 1879 - 20. April 1892 og 22. April 1896 - 16. Juni 1903 samt kongevalgt Landstingsmand 14. September 1903 - 25. April 1904. — Venstre, Venstrereformpartiet.

Født 24. Februar 1840 paa Vitved Overgaard Øst for Skanderborg, Søn af Gaardejer Søren Jørgensen; eiter Almueskoleundervisningen hjalp han Faderen ved Landbruget, del-

tog i Krigen 1864, og da han vendte tilbage herfra, var Faderen død, og Jens Sørensen overtog 1865 sin Fødegaard paa godt 4 Tønder Hartkorn.

J. Sørensen var Sekretær i Egnens Landboforening, som 1886 var blevet oprettet ved Ny Solbjerg Kro, senere dens Formand, ligesom han fra 1877 var Formand for den stedlige Grundlovsværneforening.

Skanderborg-Kredsen valgte ham 1879 mod den mere moderate Venstremand Niels Jensen, Toustrup, og han genvalgtes ved de følgende Folketingsvalg, ofte ved Kaaring,

til han 1892 faldt for Byriel Jensen. 1895 manglede han 13 Stemmer i at tilbageerobre Kredsen, Valget blev kasseret, og ved Omvalget et Aar senere sejrede han, genvalgtes 1898 og 1901, men faldt atter 1903. Tre Maaneder senere udnævntes han til kongevalgt Medlem af Landstinget, men døde godt et halvt Aar efter. Han, der i Begyndelsen havde tilhørt Folketingets Venstre, sluttede sig til Venstrereformpartiet.

Han døde 25. April 1904.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 3-10-1904, Tidenden Sp. 18-19. Østjydske Hjemstavn, Bd. I, 1936, S. 45-50 og Bd. II, 1937, S. 74-80.

Sørensen, Lars Kristian, 1863-1928, Lærer. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 28. Maj 1907 - 25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 19. Oktober 1863 paa Limegaard i Randers Amt, Søn af Gaardejer R. Sørensen; blev Seminarist fra Gjedved Seminarium 1882, aittjente sin Værnepligt og avancerede til Sekondløjtnant, blev 1890-93 Lærer i Mesballe i Djursland, 1893-1909 i Munkebjergby ved Sorø, hvorefter han blev Forstander for Holsteinsminde Opdragelsesanstalt indtil 1922. Han flyttede til Hellerup, hvor han levede sine sidste Aar.

Kr. Sørensen var i en Aarrække Medlem af Sogneraadet.

Ved Folketingsvalgene 1898, 1901 og 03 stillede han, der hørte til Venstrereformpartiet, sig forgæves i Ruds Vedby-Kredsen mod H. L. Jørgensen, Ougtvadgaard. I 1906 blev han stillet op i Holbæk-Kredsen og naaede dens mangeaarige radikale Folketingsmand Fogtmann ret nær ind paa Livet. Da Fogtmann døde et Aars Tid efter, valgtes Kr. Sørensen, men trak sig tilbage ved næste Valg.

Han døde 29. Juli 1928 i Hellerup.

Blaa Bog 1922.

Sørensen, Martin Peter, 1838-1916, Sparekassedirektør. Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1894 - 19. September 1902. — Højre.

Født 12. Maj 1838 i Thisted, Søn af Kæmner S. C. Sørensen; tog Forberedelseksamen, blev under Krigen 1864 Sekondløjtnant og gjorde Tjeneste i Hæren til 1869, blev derefter overført til Forstærkningen og afgik fra Krigstjenesten 1883. Da han laa ved Garnisonen i Nyborg i 60erne, lagde han sig samtidig

efter Maskin- og Jærnstøberi, optoges 1870 som Kompagnon i Firmaet C. H. Prams Jærnstøberi og Maskinfabrik i Nyborg og blev Ejer af Forretningen 1872. Han blev tillige 1881 Repræsentant, 1886 Direktør og 1889 adm. Direktør og Formand for Bestyrelsen for Sparekassen for Nyborg By og Omegn. Han solgte Fabriken 1889.

Martin Sørensen var Medlem af Nyborg Byraad 1879-1903, blev 1883 Formand for Teknisk Udvalg, 1894 Formand i Forretningsudvalget for den østfynske Industriudstilling og 1895 en af Koncessionshaverne ved Anlægget af Jernbanen Svendborg-Nyborg.

Han valgtes ved Landstingsvalget 1894 i 6. Landstingskreds, men genvælgtes ikke 1902. Han var en af Landstingets Sekretærer til 1898.

Han døde 6. Januar 1916 i Nyborg.

Kancelliraad 1888. Kaptajns Titel 1892. R. 1898. Justitsraad 1900.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899.

Sørensen, Rasmus, 1796-1873, Landmaaler. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 25. Februar - 27. Maj 1853. — Nationalliberal.

Født 28. Januar 1796 i Morsholt Syd for Odder; var Landmaalerassistent 1812-15, Landmaaler ved Matrikuleringen til 1818, fortsatte Landmaalerforretningerne til 1822, hvorefter han blev Gods- og Avlsforvalter paa Bredehave ved Præstø, senere Forvalter paa Ravnstrup, Holmegaard og Peters-

minde ved Næstved 1829-41. Han købte 1841 Kallestrupgaard ved Hobro, opdyrkede store Strækninger af Hede og Kær og satte Ejendommen i god Stand. Han overdrog 1868 Gaarden til en Svigersøn, men blev selv boende paa Gaarden til sin Død.

R. Sørensen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1845-50, af Amtsrådet 1859-62, Forligskommissær 1842-60 og Sandflugtskommissær 1853-59.

Han valgtes ved Februarvalget 1853 til Folketinget i Løvel-Kredsen, men stillede sig ikke ved Majvalget samme Aar eller senere. Han tilhørte De Nationalliberale og stemte imod Arvefølgeoven.

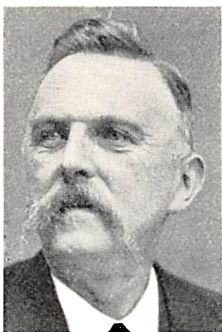
Han døde 21. Marts 1873 paa Kallestrupgaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Sørensen, Rasmus Møller, 1799-1865, Skolelærer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 8. Marts 1799 i Jelling, Søn af Gaardmand Søren Hendriksen; var allerede 1813 -16 Hjælpelærer i sin Fødeby, gik paa Vesterborg Seminarium de to følgende Aar, blev i Mellemtiden 1817 midlertidig Lærer og Kirkesanger i Skjørringe paa Lolland, Andenlærer ved Frueskole i Aarhus 1818-21, Lærer ved Brandstrup Skole paa Lolland 1821-27 og 1827-44 i Venslev ved Skelskør. Han var i 30erne en af Lederne for de gudelige Forsamlinger, startede 1842 sammen med J. A. Hansen Bladet »Almuevennen«, men trak sig Aaret efter tilbage som Udgiver, flyttede 1844 til København, holdt Aftenskole der 1846-47 og rejste 1852 til Wisconsin i Amerika, hvor flere af hans Børn opholdt sig. Han var nogle Gange paa Besøg i Hjemlandet og døde under et saadant i København.

Rasmus Sørensen var Medstifter af Brandassuranceforeningen for Holbæk Amt 1845, af Haandværkerdannelsesforeningen i København kort efter samt af den første Højskole udenfor Sønderjylland, nemlig i Uldum

ved Vejle 1848. Han udgav adskillige Skrifter, blandt andet »Mit Levnetsløb«, 1847, »En historisk Beretning og Oversigt af Forhandlingerne ved Stændermødet i Roeskilde i 1846«, 1846, »Et probat Lægemedel imod Rystelsen for Bondevenneselskabet«, 1849 og et Skrift mod Krig: »Hvad bør det Folket i Danmark at tænke og gøre i denne ulykkelige Krigstid«, 1864.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Nørresundby, valgtes derimod det følgende Aar til Sæby-Kredsens Folketingsmand, men stillede sig ikke mere.

Han døde i København 23. Maj 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917.

Sørensen (Allesø), Rasmus Christian, 1858-1936, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Søndersø) 5. April 1898 - 3. April 1901. — Højre.

Født 30. Maj 1858 i Allesø Nord for Odense, Søn af Gaardejer Søren Christensen Allesø; lærte Landvæsen og blev Ejer af Landejendommen Søskilde, beliggende i Fødebyen.

Sørensen-Allesø, som han ofte kaldtes, var Medlem af Sogneraad og Skolekommission 1892-97 samt fra 1896 Medlem af Bestyrelsen for Den fynske Brandforsikring for Løsøre.

Ved Folketingsvalgene 1887 og 90 stillede han sig forgæves i Kværndrup, den senere Gudme-Kreds, valgtes i Søndersø, den senere Otterup-Kreds, i 1898, men faldt 1901 for en Venstremand. Han søgte derefter forgæves Valg i Skelskør 1903, Kalundborg-Samsø 1910 og i Ruds-Vedby 1913. Han tilhørte Højre og var en af Folketingets Sekretærer hele sin Rigsdagstid.

Han døde 25. December 1936.

Medlemmerne af Folketinget 1899.

Sørensen, Søren, 1801-92, Skoleforstander. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Nærmest konservativ.

Født 17. Oktober 1801 i Overby ved Horsens, Søn af Fæstegaardmand Søren Mortensen, var Skriver paa Palsgaard Godskontor ved Juelsminde 1816-21, kom paa Brahetrolleborg Seminarium, hvorfra han tog Eksamen 1824, var Huslærer i Dalum Præstegaard de to følgende Aar, men oprettede 1826 en Drengekole i Odense, forenede den 1837 med endnu en Skole til Odense Realskole, som han derpaa var Medbestyrer af til 1855, da han blev Branddirektor for Odense og Aasum Herreder og kort efter midlertidig Forstander for Det teoretiske Landvæseninstitut i Odense. 1872 tog han sin Afsked og levede sine sidste Aar paa Frederiksberg.

Søren Sørensen var Stifter af og Formand for Fyns Stifts Skolelærerforening 1840, af Sangforeningen i Odense, Medlem af Odense Borgerrepræsentation i en Aarrække siden 1841, dens Formand 1845, og Grundlægger af Stiftets Købstadkommunalforening. 1834-39 var han Medudgiver af det første danske Skoleblad »Tidsskrift for Almueskolevæsen« og har desuden udgivet en Del Skolebøger samt Skrifter om Undervisning.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Søndersø paa Fyn, valgtes ved de første Landstingsvalg i 6. Kreds, men genvalgtes ikke. Han var en af Landstingets Sekretærer 1850.

Han døde 8. November 1892 paa Frederiksberg.

Brica I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Vor Ungdom, 1892, S. 173-80.

Sørensen, Søren, 1848-1923, Lærer, Gaardejer. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 21. Januar 1890-22. April 1918. — Venstre.

Født 10. September 1848 i Aadum ved Tarm, Søn af Lærer Anders Sørensen; var

paa Jelling Seminarium 1867-68, men tog kun første Del af Eksamen, var 1870-86 Vinterlærer i Hodde-Tistrup Kommune Syd for hans Fødeegn, blev derefter Andenlærer ved Nørre Nebel Skole 1859-1913. Han købte 1880

en Gaard i Sognet, som han 1904 solgte til en Søn, og bestyrede fra 1894 Løsørebrandforsikringen for Nørre Nebel med flere Sogne.

Søren Sørensen var Formand for Sognets Foredragsforening 1882-98, Medlem af Bestyrelserne for Brandforsikringen for

mindre Landbygninger 1882-85, for Hesteforsikringen i Nørre Nebel med flere Sogne 1887-91 og for Aktieselskabet Nørre Nebel Plantage fra 1906, dets Formand siden 1919, samt Formand for Varde-Nørre Nebel Jernbaneselskab fra 1905 og for det kommunale Huslejenævn siden 1920.

Ved Folketingsvalget 1890 valgtes han med stort Stemmetal i Varde-Kredsen og genvalgtes til 1918. Han sluttede sig til den Bergske Gruppe og overgik med den til Venstrereformpartiet 1895. Han var en af Tingets Sekretærer 1892-94 og 1902-18. Medlem af Jernbanekommissionen 1904-08, af Børnelovskommissionen 1910 og af Væрге-raadet.

Han døde 13. April 1923 i Ringkøbing. Mindesmærke paa Graven.

R. 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1922.

Sørensen(-Egaa), Niels Rasmussen, 1847-1929, Gaardejer, Partikulier. Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1898 - 21. September 1906, kongevalgt Medlem af Landstinget 5. Oktober 1907 - 20. Marts 1918 og tingvalgt 20. Marts 1918 - 3. April 1929. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 4. August 1847 i Egaa Nord for Aarhus, Søn af Gaardejer Søren Nielsen; kom paa Viby højere Landboskole og Testrup Højskole, uddannedes iøvrigt ved Landbruget og blev 1872 Ejer af Gaarden Dalsgaard paa

sin Fødeegn, overtog 1877 tillige den godt 6 Tønder Hartkorn store Ejendom Sølyst sammesteds, som han beholdt til 1908. 1880 havde han skilt sig af med Dalsgaard. En Tid boede han paa Frederiksberg, senere i Taastrup, sidst i Roskilde som Partikulier.

Sørensen-Egaa var Stifter af og i flere Aar Formand for Egnens Folkebibliotek, Friskole og Skytteforening samt sad i en Aarrække som Formand for Aarhus Valgmenighed og for Bestyrelsen for Egaa Brugsforening.

Han stillede sig forgæves ved Folketingsvalgene 1884 og 87 i den hjemlige Valgkreds, Høring, 1895 og 98 i den nyoprettede Vinderup-Kreds ved Ringkøbing, men valgtes 1898 i 9. Landstingskreds, hvor han dog ikke opnaaede Genvalg 1906. Aaret efter blev han kongevalgt og fra 1918 tingvalgt Medlem af Landstinget. Han hørte til Venstrereformpartiet, senere Venstre. Han var en af Tingets Sekretærer 1898-1906.

Han døde 3. April 1929.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-03 og 1910-15. Mindetale i Landstinget (Jensen-Kleis) 14-5-1929, Tidenden Sp. 1242. Blaa Bog 1928.

Sørensen-Saksager, Jens, 1849-1934, Gaardejer. Landstingsmand for 7. Kreds 21. September 1906 - 10. Juli 1914. — Venstre.

Født 31. Marts 1849 i Budolfi Landsogn ved Aalborg, Søn af

Gaardejer Søren Jensen; lærte Landvæsen, besøgte Vallekilde Højskole 1866-67, styrede fra 1868 baade Fødegården og en mindre Gaard for sin Mor, til han 1872 købte Saksager-Gaard i Vraa i Midtvevssyssel. Kort efter sin Indtræden i Rigsdagen 1906 tog han Navn efter denne Gaard og afhændede den samtidig til en Søn.

Sørensen-Saksager var Medlem af Sogne-

raadet fra 1876, dets Formand 1878-82, Vurderingsmand for Viborg Kreditforening 1879-89, Medlem af Bestyrelsen for Hjørring Amts Landboforening 1882-1907, dens Formand 1896-1907, Medlem af Amsraadet 1883-1907, Landvæsenkommissær fra 1889, Medlem af Bestyrelsen for Udlaan af offentlige Midler 1889-1913, Formand for Hjørring Andelsslagteri 1890-1914, Formand i Kommissionen om Jordlodder til Landarbejdere i Hjørring Amt 1899-1912, Medlem af Skoledirektionen 1901-13, Næstformand i Foreningen af jydsk Landboforeninger 1902-13, Medlem af Hingsteskuekommissionen for Hjørring Amt fra 1905, Formand siden 1912, Næstformand i Repræsentantskabet for Viborg Kreditforening fra 1905, Formand 1911 og Medlem af Direktionen siden 1913, Repræsentant i Hedeselskabet fra 1910, Formand for De samvirkende danske Andelsslagterier 1908-15, Medlem af Bestyrelsesraadet for Landhusholdningsselskabet 1906-13, Medlem af Andelsudvalget indtil 1917 og af Repræsentantskab og Forretningsudvalg for Hjørring Laane- og Diskontobank fra 1921.

Han valgtes ved det ordinære Valg i 7. Landstingskreds 1906, men søgte ikke Genvalg 1914. Han tilhørte i Begyndelsen Det forhandlende Venstre, men stod sammen med tre andre Landstingsmænd i Valggruppe med Venstreformpartiet, til Grupperne sluttede sig sammen i 1910. Han var Medlem af Kommissionen af 1909 om Len, Stamhuse og Fideikommissgodser.

Han døde 18. Januar 1934 i Vraa.

R. 1898. DM. 1924.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1906 og 10. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922, Blaa Bog 1933.

Tang, Andreas Evald Meinert, 1803-68, Godsejer, Etatsraad. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ringkøbing Amts 1. Distrikt (Ringkøbing) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 8. Kreds 29. December 1849 - 18. Oktober 1866. — Nationalliberal.

Født 26. Maj 1803 paa Nørre Vosborg Nord for Ringkøbing nær Nissum Fjord, Søn af Godsejer Niels Kjær Tang og Søstersøn af Landstingsmand Meinert. 1814 døde Faderen, Moderen giftede sig to Aar efter med Stiftsprovsten, den senere Biskop i Ribe, C.

D. Kofoed. Tang kom saaledes i Ribe Latinskole 1816-21, tog ikke Eksamen, men gik i Landbrugslære i Holsten 1821-23, foretog allerede i dette Tidsrum, men navnlig senere adskillige Rejser i Udlandet, overtog 1825 Fødegården, som han ejede til sin Død. Han, der var Landvæsenkommissær fra 1840, købte flere Ejendomme i Sognet, blandt andet Skjærum Mølle, hvor han 1845 indrettede et Brænderi, samt nogle Kirketjender i Hjerm Herred.

A. E. M. Tang var Medlem af Amsraadet 1842-62, mødte 1842, 46 og 48 som Suppleant i Stænderforsamlingen i Viborg, stiftede 1845 et Selskab til Opdyrkning af raa Jorder, var en Tid Formand for Holstebro Sparekasse og for en stedlig Brandassurancesforening og et Træplantningsselskab, blev 1851 Medlem af Stutterikommisionen, 1855 af Kommissionen om Brandvæsenet paa Landet, 1858 Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring og 1860 Medlem af Landhusholdningsselskabets Kommission.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Ringkøbing. Aaret efter til Landstingsmand for 8. Kreds og genvalgtes, til han 1866 trak sig tilbage. Han var Formand for Udvalget om Jernbaner i Jylland 1861, stemte 1853 imod Arvefølgeoven, 1855 for den nye Fællesforfatning. Desuden var han 1864-66 Medlem af Rigsraadets Landsting.

Han døde 12. August 1868 paa Nørre Vosborg.

Justitsraad 1845. Etatsraad 1856. R. 1859. DM. 1862.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Hardsyssels Aarvog 1921, S. 1-37. Breve til og fra B. S. Ingemann, 1879, S. 541-43. Udvalg af Breve til P. Hjorth, ny Samling, 1869, S. 453.

Tang, Jeppe Tang Andersen, 1828-1904. Seminarieforstander. Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 27. Juni 1877 - 20. April 1892. -- Venstre.

Født 8. December 1828 i Staby ved Ringkøbing, Søn af Gaardejer Anders Jepsen Østergaard. Som Dreng var han om Sommeren Vogterdreng og fik om Vinteren Undervisning af Faderen, var efter Konfirmationen

Omgangslærer i Vinterhalvaarene og arbejdede ved Engvanding det andet halve Aar samt drev nogen Faarchandel, kom 1848-50 paa Ranum Seminarium, underviste ved offentlige Skoler i København de følgende 5-6 Aar, til han 1856 blev Lærer ved Grundtvigs Højskole

paa Marienlyst, oprettede 1859 Seminarium i København, der 1863 fik egen Bygning paa det Sted, hvor det gamle Blaagaard Seminarium havde ligget, og hertil kom baade Realskole og Artiumskursus samt en Folkehøjskole, som fra 1872 flyttede til Emdrupborg Højskole, som han havde købt.

Jeppe Tang udgav desuden adskillige Skole- og Lærebøger samt 1870 et »Forslag til Omdannelse af Almueskolen paa Landet« og var 1869-72 Formand i Bestyrelsen for Almindeligt dansk Folkeskolesamfund.

Ved Folketingsvalget 1876 stillede han sig forgæves i Store-Heddinge mod Godsejer J. F. Scavenius, men da J. A. Hansen Aaret efter døde, blev Tang hans Efterfølger i Svendborg-Kredsen og genvalgtes her, til han 1892 trak sig tilbage. Han hørte i Begyndelsen til Folketingets Venstre, senere Det danske Venstre, de sidste Aar den Bergske Gruppe.

Han døde 1. Juni 1904 i København, Mindesmærke med Portrætrelief paa Graven.

R. 1893. Justitsraad 1898.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv. 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. F. Thomassen: Om J. T. A. Tang (Om og fra Blaagaard Seminarium), 1898, S. 1-21.

Tange, Anders Hansen, 1839-83, Gaardejer, Gjestelev. Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 20. September 1872 - 3. Januar 1879 og 10. Juni 1879 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født 21. Juli 1839 i Gjestelev mellem Odense og Svendborg, Søn af Gaardejer Hans Henriksen. Efter Konfirmationen hjalp han Faderen med Gaardens Drift, var paa Sødinge Højskole i Vintrene 1858-59 og 59-

60, deltog i Krigen 1864 og var en Tid lang Medarbejder ved »Dansk Folketidende«. Han overtog sidst i 60'erne Fødegaarden. A. H. Tange var Medlem af Gjestelev Sogneraad siden 1873, af Svendborg Amtsråd 1874-81 samt Kredsforstander for Gjestelev Skyttekreds og Medstifter af Fyns Folkebank.

Ved Folketingsvalget 1872 sejrede han over C. C. V. Nyholm, genvalgtes 1873 og 76, men faldt 1879 for Højremanden, Forpagter R. Christiansen, der fik syv Stemmers Overvægt. Valget blev forkastet, og ved Omvalget et halvt Aars Tid senere valgtes Tange med 76 Stemmers Overvægt, men ved Valget 1881 sejrede R. Christiansen, hvorpaa Tange trak sig tilbage og ikke stillede sig mere. Han tilhørte i Begyndelsen Det forenede Venstre, senere Det forhandlende Venstre og havde 1878-79 Sæde i Finansudvalget.

Han døde 16. Maj 1883 efter længere Tids Svaghed. Der rejstes et Mindesmærke for ham paa hans Grav i Fødebyen Gjestelev, hvor han ogsaa døde.

Pennetegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Baunen, Bd. I, 1904, S. 380-83. Jørgen Nielsen: Anders Tange. En Levnedstegning, 1907.

Tange, Mads Pedersen, 1871-1943, Husmand. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913, for Svendborg Amtskreds 6. Juli 1920 - 11. April 1924 samt for Vejle Amtskreds 2. December 1926 - 16. November 1932. — Venstre.

Født 6. Marts 1871 i Torup i Skallerup Sogn paa Mors, Søn af Tømrer Peder Christian Christensen; tjente som Hyrdedreng indtil sit 17. Aar, var derefter Mejerist i syv Aar, fik 1897 et Husmandssted i Palleshave ved Ringe paa Midtjylland, en Ejendom paa 7

Skæpper Hartkorn, senere blev han Gaardejer i Ringe.

M. P. Tange var Medlem af Sogneraad og Skolekommission, Revisor i Andelsmejeriet, Formand for Brugsforeningen og for Ringe

Hotel, Medlem af Overfredningsnævnet, af Overskyldraadet samt af Bestyrelserne for Landbosparekassen for Fyn og for »Fyns Tidende«.

Han stillede sig for-gæves til Folketinget i Nyborg-Kredsen 1903, i Sorø-Kredsen 1906 og i Fredensborg-Kredsen 1909, hvori-mod det Aaret efter lykkedes ham at for-trænge Ove Rode fra Holbæk-Kredsen. Ved det følgende Valg i 1913 fik han imidlertid tre Modkandidater, og de Radikale erobrede Kredsen tilbage. Ved Rigsdagsvalgene 1918 opstilledes han uden Held i Otterup-Kredsen i April og i 4. Landstingskreds i Maj samt April 1920 i Svendborg Amtskreds. I denne opnaaede han dog Valg i Juli samme Aar, men faldt i 1924, valgtes 1926 og 1929 i Vejle Amtskreds, men faldt her 1932 og stillede sig ikke oftere. Han var Medlem af Kommissionen af 1905 om Tyendelovgivningens Revision og af det af Indenrigsministeriets ned-satte Udvalg til Udarbejdelse af Forslag til Ulykkesforsikring for Landarbejdere.

Han døde 8. August 1943 i Ringe.

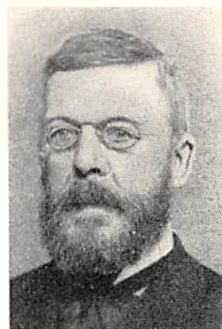
R. 1935.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1943.

Tauber, Johannes Henrik Georg, 1827-92, Redaktør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 22. September 1869 - 20. September 1872, for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 20. September 1872 - 3. Januar 1879 samt for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds Vedby) 1. Oktober 1879 - 24. Oktober 1892. — Venstre.

Født 9. December 1827 i Vallø, hvor Faderen, Frederik Bagger Tauber, da var Stifts-præst; blev Student fra Vordingborg Skole 1844, studerede Teologi, men brød af og tog 1853 statsvidenskabelig Eksamen. Han havde det meste af Tiden desuden drevet Journali-

stik, saaledes 1849 ved »Fædrelandet«, 1853-55 ved »Dagbladet«, var 1856-59 Redaktør af »Fyns Avis«, kom derefter paany til »Fædrelandet«, til han 1863 blev Redaktør ved »Dannevirke« i Haderslev. Han fordreves herfra ved Krigen, var Marts-August 1864 midlertidig Redaktør af »Fyns Stiftstidende«, 1866-69 Redaktionssekretær ved »Berlingske Tiden-de«, købte 1871 »Sorø Amtstidende« i Slagelse, overdrog den 1874 til et Aktieselskab, men var selv dens Redaktør indtil 1884, hvorpaa han overgav Ledelse til andre.

Johannes Tauber var 1861 Repræsentant i Dannevirkeforeningen, oprettede 1872 Vestsjællands Folkebank, der 1877 maatte gaa fallit, antagelig som et Led i den økonomiske Krig, der førtes imod ham.

Ved et Suppleringsvalg 1868 i Middelfart-Kredsen lykkedes det ham ikke at blive valgt, men Aaret efter afløste han Gaardejer Jens Jørgensen i Horsens-Kredsen, skiftede 1872 over til Slagelse-Kredsen, hvor han genvalgtes indtil 1879, da han faldt for Højremanden Rektor Dahl. Men da Niels Larsen, Ørslev, samme Aar udtraadte af Ruds Vedby-Kredsen, blev Tauber hans Efterfølger her og genvalgtes til sin Død. Han sluttede sig i Begyndelsen til Det nationale Venstre, 1870 til Det forenede Venstre, i hvis Bestyrelse han sad i Vinteren 1877-78, hørte til de Udtraadte 1879-81, stod fra 1884 Hørup nær, var Sekretær i Lønningsudvalget 1869-70 og 1870-71 og Medlem af Finansudvalget næsten hele Tiden.

Han døde 24. Oktober 1892 i København. Et Mindesmærke rejstes 1897 tæt udenfor Slagelse.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Ersløv: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Danmark, 1893, S. 49-53. Fra Holbæk Amt, 1924, S. 113-20. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 25-10-1892, Tidenden Sp. 545.

Termansen, Niels Jokum, 1824-92, Gaardejer, Branddirektør. Folketingsmand for Ribe

Amts 4. Valgkreds (Bække) 14. Juni 1858 - 1. Oktober 1878 og Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober 1878 - 1. Oktober 1886. — Venstre.

Født 15. Marts 1824 i Vejen Sogn Nord for Kongeaen, Søn af Toldbetjent Terman Termansen, opdroges hos en barnløs Moster i Nabosagnet Læborg; kom i Almueskole, men læste iøvrigt paa egen Haand og overværede de offentlige Møder paa Rødding Højskole samt Skamlingsbanke-Mødet 1844, hvor Grundtvig ved sin Tale gjorde stærkt Indtryk paa ham. Han overtog 1853 sine Plejeforældres Gaard i Gammelby Nord for Vejen, afslog efter at være blevet Folketingsmand gentagne Gange Tilbud om at blive Højskoleforstander, men tog 1884 mod et Branddirektør-Hverv med Bopæl i Holsted, byggede sig et Hus og levede her til sin Død.

N. J. Termansen var 1853-58 Medlem af Sogneraadet. Han var en skattet Foredragsholder, udgav 1894 sine »Foredrag og Optegnelser«, skrev 1868 en Bog om Blicher og 1893 en om Lincoln samt en Række politiske Breve i »Dansk Kirketidende« 1892.

Ved Folketingsvalget 1858 kaaredes han paa Høgsbros Anbefaling i Bække-Kredsen og genvaltes her, oftest ved Kaaring, til han 1878 overgik til Landstinget. Det lykkedes ham ikke at blive genvalgt her i 1886 eller ved et Suppleringsvalg sammesteds knap et halvt Aar senere, og han stillede sig derefter ikke mere. Han holdt sig i sine første Rigsdagsaar udenfor Partierne, hørte en Tid til det uafhængige Mellemparti, stemte 1866 mod Grundlovsrevisionen og sluttede sig derefter til Det nationale Venstre, stod fra 1870 blandt de nationale Løsgængere, men i Landstinget sluttede han sig paany til Venstre. Han var Medlem af Kirkekommissionen 1868-70 og i Fællesudvalget om Oprettelse af Valgmenigheder 1873.

Han døde 9. Maj 1892 i Holsted. En Mindesten for ham findes i Skibelund Krat.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Jørgen Nielsen: N. J.

Termansen, 1915. F. Nørgaard: Breve fra N. J. Termansen til Fru Skibsted, 1914. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd., 1917.

Tesdorpf, Edvard Frederik Jakob, 1854-1937, Godsejer. Landstingsmand for 5. Kreds 19. September 1902 - 20. September 1910. — Det frikonservative Parti.

Født 3. December 1854 paa Ourupgaard ved Nykøbing F., Søn af Godsejer, Gehejmekonferensraad Edvard Tesdorpf; gik i Schneekloth's Skole, men uddannedes derefter i Landbruget, først paa Fødegaarden og paa Sæddingegaard ved Rødby samt under halvandet Aars Ophold i Tyskland og England, fik 1880 Sæddingegaard i Forpagtning og arvede 1890 efter Faderens Død Ourupgaard med Brændte Ege og Kringelborg ved Nykøbing F., ialt 300 Tønder Hartkorn.

Frederik Tesdorpf var Medlem af Sædding-Nebbelunde Sogneraad i ti Aar, flere Gange dets Formand, var kendt som en dygtig Væddeløbsrytter, i en Aarrække Formand for Idestrup Andelsbageri og Mølle, Interessentskabet Bøtø Nors Udtørring, for Falsters Digebestyrelse, for Landbrugets Toldbeskyttelsesforening og for Sukkerfabrikken Nykøbings Bestyrelse samt Medlem af Bestyrelserne for Maribo Amts økonomiske Selskab, det Lolland-Falsterske Jernbaneselskab og Københavns Sukkerraffinaderi, Medlem af Statshingsteskue-Kommissionen og Landbrugstold-Kommissionen.

Ved Landstingsvalget 1902 valgtes han i 5. Kreds, sluttede sig hurtigt til de Frikonservative og Grev Frijs. Han stemte mod Salget af de vestindiske Øer, og genvalgtes ikke 1910.

Han døde 23. Maj 1937.

Kammerjunker 1879. Højjærgemester 1890. Kammerherre 1909. R. 1900. DM. 1923. K² 1934.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903 og 06. Blaa Bog 1937.

Thaarup, Peder Gjermansen, 1816-85, Gaardmand, Sognefoged, Landstingsmand for 9. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 22. August 1816 i Lille Torup, Vester-Velling Sogn, Viborg Amt, Søn af Gaardfæster Gjerman Pedersen Smed, mistede tidlig sin Fader og flyttede 1836 til Søndervinge. Han fik ved Giftermaal (hans Svigerfader hed N. Thaarup) en Gaard i Søndervinge i Fæste og købte den 1848 til Selveje. Han var Sognefoged siden 1845.

P. G. Thaarup var Medlem af Sogneraadet 1871, Forligsmægler i Tyendesager siden 1855 i ca. 30 Aar, Formand for Sparekassen i Langaa-Torup og Vinge siden 1872, Distriktskommisær i G. Winthers Brandforsikring 1873-85, Herreds-vurderingsmand for Husmands-Kreditforeningen fra 1881 og Taksationsmand for de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring for rørlig Ejendom siden 1851.

Ved Grundlovvalget Juni 1866 valgtes han i 9. Kreds og stemte imod den gennemsete Grundlov. Han, der tilhørte Venstre, stillede sig ikke oftere.

Han døde 16. April 1885.

Thalbitzer, Carl Vilhelm, 1801-67, Justitsraad, Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 3. Distrikt (Roskilde Kro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849 - 11. September 1867. — Venstre, senere Nationalliberal.

Født 17. Marts 1801 i Helsingør, Søn af Konsul Henry Thalbitzer, flyttede ni Aar gammel med sine Forældre til Frederiksberg, tog 1824 dansk-juridisk Eksamen, købte 1826 Hovedgaarden

Kathrinebjerg i Sengeløse Sogn Øst for Roskilde og tilkøbte 1844 Frederiksholm i sam-

me Sogn, ialt 56 Tønder Hartkorn. Siden 1848 var han Landvæsenskommisær.

C. V. Thalbitzer var Medlem af Bestyrelsen for Edelgave Sparekasse fra 1834, blev Formand for Sogneforstanderskabet 1842, Medlem af Amsraadet 1842-62, Medstifter af Amtets Landboforening 1842, af Den frisisindede Landkommunalforening 1843 og Aaret efter dens Formand, Medstifter af Østifternes Kreditforening 1851 og Formand for dens Repræsentantskab, Formand for Aflysningen af Gaardmandshoveriet og af Husmændenes Pligtarbejde i Amtet 1862, Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring 1866 og samme Aar Medstifter af Højskolen, den senere Landbrugsskole, i Tune. 1847 valgtes han til Stænderdeputeret og mødte 1848 i Roskilde. Han var Medlem af Bestyrelsen for Bondevennernes Selskab 1848-51.

Han valgtes til Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 for Roskilde-Distriktet og ved de første Valg i 2. Landstingskreds og genvalgtes til sin Død. Han sluttede sig de første Aar til Bondevennerne, men gik 1855 over til de Nationalliberale, var Formand for Udvalget om Fæstevæsenet 1857, Medlem af Rigsretten 1853-55, og han stemte 1855 for Fællesforfatningen samt for den gennemsete Grundlov 1866. Han var endvidere Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66.

Han døde 11. September 1867.

R. 1859, Justitsraad 1862, Etatsraad 1867.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Theill, Vilhelm Christoph Johannes, 1823-78, Fuldmægtig, Branddirektør. Folketingsmand for Svendborg Amt 2. Valgkreds (Kværndrup) 27. Maj 1853 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 24. Maj 1823 i Svendborg, Søn af Branddirektør, senere Justitsraad C. A. Theill; blev tidlig Fuldmægtig hos sin Far, var desuden en Tid Hospitalsforstander i Svendborg og konstitueredes 1854 som Brand-

direktør i Ramsø-Tune Herreder Syd for Roskilde med Bopæl i Havdrup. I 1857 blev han Branddirektør i Smørum og Sokkelunds Herreder med Bopæl paa Frederiksberg.

Ved Folketingsvalget Maj 1853 valgtes han til Gaardfæster Jens Jensens Afløser i Kværndrup, den senere Gudme-Kreds, men da Jens Jensen vendte tilbage ved Valget i 1854, stillede Theill sig ikke, ej heller senere. Han sluttede sig til Bondevennerne.

Han døde 2. November 1878.

Kammerraad 1859. Justitsraad 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Theilmann, Hans Peter, 1793-1854, Godsforvalter. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 2. Distrikt (Sæby) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 26. Juli 1793 i Løgstør, Søn af Snekker J. Theilmann: blev 1808 Skriver hos Byskriveren i Thisted og tjente som Delta-ger i et Kaperskib saa mange Penge, at han 1816 kunde tage dansk juridisk Eksamen. Han var derefter Fuldmægtig paa Amtskontoret i Thisted, blev

1819 Godsforvalter paa Voergaard og 1821 Godsforvalter paa Sæbygaard samt Fæster af Møllen sammesteds og boede her til sin Død.

Hans Theilmann var Forligskommissær, fra 1833 Landvæsenkommissær i Hjørring Amt samt Tiendekommissær fra 1842, de første elleve Aar Tiendekommissionens Formand.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Sæby-Distriktet. Han hørte til Højre, men ikke til de mest yderliggaaende.

Han døde 24. November 1854 paa Sæbygaards Mølle.

Kammerraad 1833.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922, S. 37 og 40-41.

Theilmann, Jens, 1865-1938, Forpagter. Landstingsmand for 6. Kreds 20. September 1910 - 11. Maj 1918. — Det frikonservative Parti, senere Det konservative Folkeparti.

Født 21. Juli 1865 i Løgstør, Søn af Købmand og Brygger Hans Christian Theilmann, tog Præliminæreksamen og Sekondløjtnanteksamen: uddannedes derefter som Landmand, først paa en mindre Gaard, saa i et Par Aar paa Skærvad Vest for Grenaa og siden som Forvalter paa Gesinggaard og Jensgaard, til han 1891-1927 overtog Forpagtningen af Hvidkilde Ladegaard ved Svendborg. 1927-31 ejede han desuden Bjergbygaard mellem Kalundborg og Holbæk, men flyttede derpaa til København.

J. Theilmann var Formand for Svendborg Andelsslagteri 1897-1927, for Bedømmelsesudvalget for Svineavlscener paa Fyn 1911-27, i De samvirkende Andelsslagteriernes Fællesbestyrelse 1922-32 samt var i en Aarrække Medlem af Fællesbestyrelsen for danske Andelsslagterier, af Repræsentantskabet for Kreaturforsikringsforeningen Kustos og for Handels- og Landbrugsbanken i Svendborg, af Bestyrelserne for Fyns Stifts patriotiske Selskab, for De samvirkende fynske Landboforeninger, for Det forenede Dampskibsselskab fra 1929 og for Dansk-Engelsk Selskab fra 1931 samt havde Sæde i Statens Husdyrbrugsudvalg, Landbrugsraadets Præsidium, Andelsudvalgets Forretningsudvalg (til 1932), Kontrolraadet for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, Landmandsbankens Bankraad, Krisefondens Bestyrelse og fra 1931 i Statsministeriets økonomiske Raad.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, søgte ikke Valg 1918, men blev Stedfortræder for en af de tingvalgte Medlemmer. Han sluttede sig til De Frikonservative, gik 1915 ind i Det konservative Folkeparti, men meldte sig med flere andre ud igen 1917 efter Rottbølls Eksklusion.

Han døde 11. Januar 1938.

R. 1920. DM. 1928. K² 1932.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog 1937.

Therkelsen, Therkel, 1804-83, Gaardmand. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 4. August 1852 - 14. Juni 1855 og 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født 20. April 1804 i Kalhave i Hornborg Sogn Vest for Horsens; oplærtes ved Landbruget og blev Gaardmand i sin Fødeby, hvor han boede til sin Død.

Therkel Therkelsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-51, deraf en Tids Formand, og var

Medlem af Skanderborg Amtsraad 1851-56.

Da Bjerre-Kredsens første Folketingsmand, Herredsfoged J. P. With, Stjernholm, 1852 trak sig tilbage, kaaredes Therkelsen til hans Afløser, genvalgtes ved Kaaring ved begge Valg i 1853, men trak sig tilbage ved Valget i 1854. Her blev saa den senere Folketingsmand i Horsens-Kredsen, Proprietær H. I. Linddahl, eneste Kandidat, men opnaaede kun 60 Stemmer mod 155, og ved Omvalget Ugen efter stillede Therkelsen sig paany og valgtes med 240 Stemmer mod Linddahls 160. Han stillede sig ikke 1855, men 1858 valgtes han ved Kaaring og trak sig tilbage 1861.

Han døde 5. Juni 1883 i Kalhave.

Bariod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Østjydske Hjemstavn 1938, S. 33.

Thomsen, Anders, 1842-1920, Lærer, Statsrevisor, Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Aars) 20. April 1892 - 14. Marts 1912, kongevalgt Medlem af Landstinget 14. Marts 1912 - 11. Maj 1918 og tingvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 11. Juli 1920. — Venstre.

Født 14. September 1842 i Nørby ved Ringkøbing, Søn af Gaardejer Thomas Christensen; var 1857 -61 Vinterlærer i Vestjylland, kom derefter paa Ranum Seminarium, hvorfra han

1864 tog Eksamen, blev Hjælpelærer i Kjeldstrup-Brund ved Thisted de følgende tre Aar, hvorfra han kom til Havbro ved Aars i Himmerland 1867-1903, ejede desuden til 1903 en Gaard i Holme i Nabosognet og var i en Aarrække Tiendekommissær og Kredsforstander i den Wistoftske Brandforsikring samt Statsrevisor 1908-19, de sidste otte Aar Formand.

Anders Thomsen var Medstifter af Sparekassen for Aars og Omegn 1871, Formand for den fri Fattiggasse i Havbro gennem 35 Aar, samt medvirkende til Dannelsen af et Andelsmejeri paa sin Egn.

Ved Folketingsvalget 1892 afløste han Gaardejer J. P. K. Vestergaard i Brorstrup, den senere Aars-Kreds, og genvalgtes, til han 1912 overgik til Landstinget som kongevalgt Medlem, fra 1918 som tingvalgt. Han sluttede sig til Det Bergske Venstre og 1895 til Venstreformpartiet. Han var Folketingets 2. Viceformand 1901-05 og dets Formand 1905-12. Landstinget valgte ham ligeledes til Formand fra 1914 til hans Død 1920. Han var desuden Medlem af Venstres Bestyrelse fra 1902, af Forsvarskommissionen 1902-08 (Formand 1906-08), af den dansk-islandske Kommission af 1907, af det Kirkelige Udvalg, af Christiansborg Slots Byggeudvalg til 1912 og Medlem af Rigsretten fra 1917.

Han døde 11. Juli 1920 i Krstrup ved Randers. Et Mindesmærke afløredes Aaret efter for ham.

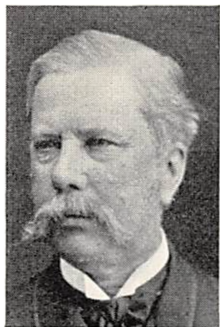
R. 1906. DM. 1915.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Medlemmerne af Folketinget 1899-1919. Medlemmerne af Landstinget 1915. Rigsdagskalender 1890, Tillæget. Blaa Bog 1920. Mindetale i Landsstinget (Bülöw) 19-8-1920, Tidenden Sp. 7.

Thomsen, Christian Albert Frederik, 1827-96, Minister, Generalløjtnant. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 12. Marts 1873 - 28. Juni 1896. — Højre.

Født 31. Maj 1827 i København, Søn af Justitarius i Overretten Andreas Peter Thomsen; gik paa Efterslægstens Realskole 1834-42 og dimitteredes privat som Student to Aar efter, studerede Teologi 1844-48, men meldte sig derpaa som Frivillig, ansattes som Underofficer ved Centralskolen og blev samme Aar Sekondløjtnant i Reserven, deltog i Kri-

gen 1849 og 1850, gik paa den militære Højskole 1851-55, blev 1856 Premierløjtnant, 1858 Kaptajn i Generalstaben, fra 1860 i Krigsministeriet, og 1868 Direktør for samme. Han deltog i Krigen 1864, først som

Souschef, senere som Stabschef, blev Major 1864, Oberst i Generalstaben 1867, Minister 1872-74 og General udenfor Nummer 1874. Han blev 1884-94 Direktør for Landbohøjskolen, 1890 Generalløjtnant, Minister 1894-96, søgte 1896 sin Afsked fra Hæren og døde to Maaneder efter.

C. A. F. Thomsen var Formand i Militærkommissionen af 1872, Formand for Røde Kors fra 1877, for Jernbaneraadet 1886-93 samt Medlem af Direktionen for Det Classenske Fideikommis fra 1879. Han skrev 1875 to Pjecer om Forsvarssagen »Et Par Ord til Overvejelse vedrørende Spørgsmaalene angaaende Landets Forsvarsvæsen« og »En militær-finansiel Indsigelse«.

Han valgtes efter Hother Hages Død til Folketingsmand for Helsingør-Kredsen ved et Suppleringsvalg i 1873 og genvalgtes lige til sin Død, ofte ved Kaaring. Den 23. December 1872 udnævntes han til Krigs- og Marineminister i Ministeriet Holstein-Holsteinborg, nedlagde 21. Maj 1873 Marineministerposten, men blev som Krigsminister til Ministeriets Afgang 14. Juli 1874. Han var stærkt medvirkende til det politiske Forlig 1894 og blev Krigsminister i Reedtz-Thotts Ministerium 7. August 1894, men maatte af Helbredshensyn gaa af 25. April 1896. Han blev 1883 Medlem af Højres Repræsentantskab, 1884 Formand for Partiet i Folketinget, 1880-92 Medlem af Finansudvalget og 1887 Formand for Kommissionen angaaende Landbohøjskolen.

Han døde 28. Juni 1896 i København.

R. 1861. DM. 1864. K² 1865. K¹ 1869. SK. 1882.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887. og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1896, Nr. 40.

Thomsen, Ove Thomas, 1801-62, Postmester. Folketingsmand for Odense Amts 3.

Valgkreds (Assens) 4. December 1849 - 4. August 1852 og for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 27. Maj 1853 - 6. August 1854. — Konservativ.

Født 6. Januar 1801 i Aarhus, Søn af Raadstuebud Nikolaj Thomsen; blev Student fra Aarhus Latinskole 1820, tog 2. Eksamen Aaret efter og var Amanuensis ved Universitetsbiblioteket i København 1821-28. Han udgav 1826 »Nyt Aftenblad« var Medredaktør af »Kjøbenhavnsposten« 1827 og af »Dagen« indtil 1834, tillige Bibliotekar ved Det Moltkeske Bibliotek 1831-34. Han blev 1834 Redaktør af »Hempøls Avis« (Stiftstidende) i Odense, men købte 1836 Iversens Trykkeri i Odense og fik Privilegium paa Udgivelsen af »Fyens Avis« indtil 1847. Han blev Postmester i Assens 1849.

Ove Thomsen var Medlem af Borgerrepræsentationen fra 1838, blev samme Aar først dens Viceformand, derefter dens Formand til 1845, var borgerlig Raadmand fra 1845, konstitueredes 1845 som hannoveransk Vicekonsul og foretog 1847 en Rejse i Tyskland. 1844 valgtes han til Stændersuppleant og mødte i Roskilde samme Aar.

Ved de første Valg til Folketinget 1849 valgtes han i Assens-Kredsen, stillede sig ikke 1852, men valgtes ved Majvalget i 1853 i Verninge-Kredsen. Han udtraadte et Aar senere og stillede sig ikke mere. Han var valgt som Tilhænger af Ministeriet, men sluttede sig senere til Oppositionen. Dette var Grunden til hans Mandatnedlæggelse 1854.

Han døde 25. Marts 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Ersløw: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Thomsen, Peder Christian, 1834-69, Husmand. Folketingsmand for Hjørring Amts 4. Valgkreds (Vrejlev) 4. Juni 1866 - 28. Februar 1869. — Venstre.

Født 4. Juni 1834 i Vester Brønderslev, Søn af Boelsmand Thomas Nielsen Yding, der senere flyttede til Øster Brønderslev. Han blev 1853 Andenlærer ved Vester Brønderslev Skole, men forlod den 1860, da han

giftede sig og overtog sit Barndomshjem i Øster Brønderslev.

Ved Grundlovsvalget i Juni 1866 valgtes han i Vrejlev, den senere Vraa-Kreds, som Modstander af den reviderede Grundlov, genvalgtes i Oktober samme Aar, men en tiltagende Brystsvaghed hindrede ham ofte i at passe Rigsdagsgerningen, og han døde før Valgperiodens Udløb.

Peder Chr. Thomsen, der var Grundtvigianer, stod den Tscherning'ske Gruppe nær, men sluttede sig ogsaa en Tid til den Geert-

Wintherske Partidannelse. Sammen med to andre Folketingsmænd stillede han Krav om Skolemulkternes Afskaffelse og havde Sæde i forskellige Udvalg, blandt andet et om Kvinders Adgang til at blive Lærere ved offentlige Skoler.

Han døde 28. Februar 1869.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Thomsen, Thomas, 1861-1905, Overretssagfører. Folketingsmand for Færøerne 10. Marts 1890 - 20. Maj 1898. — Højre.

Født 19. Maj 1861 i Sandevaag paa Vaagø blandt Færøerne, Søn af Købmand og Odelsbonde Thomas Haraldsen; blev Student fra Sorø Akademi 1881, juridisk Kandidat 1886, Herredsfuldmægtig i Varde 1886-87, derefter i tre Aar Sagførerfuldmægtig i København, hvor han 1890 nedsatte sig som Overretssagfører.

Han var i flere Aar Formand for færøsk Forening her.

Da den godt 71-aarige Sysselmand H. C. Müller 1890 trak sig tilbage som Folketingsmand for Færøerne, blev Thomsen hans Efterfølger som Højres Kandidat og blev valgt, 1892 og 1895 genvalgtes han uden Modkan-

didat, men trak sig 1898 tilbage. Han var Sekretær i Folketinget 1893-94.

Han døde 4. Februar 1905 i København.

Juridisk Stat. Rigsdagskalender 1890.

Thomsen, Thomas Flensburg, 1807-1900. Landstingsmand for 10. Kreds 12. Juli 1855 - 20. Juni 1859. — Nationalliberal.

Født 28. April 1807 i Fredericia, Søn af Købmand, Stadshauptmand C. T. Thomsen; gik i sin Fødeby's Latinskole og var bestemt til at studere, men kom efter Konfirmationen i Huset hos sin Morbroder, Pastor Flensburg i Eltang og lærte Landvæsenet. Derefter gik han et Aar paa Veterinærskolen i København og købte 1831 Eltangaard ved Kolding, som han drev indtil 1875, da han afstod den til en Søn. Derpaa flyttede han til Kolding, hvor han byggede sig et Hus.

Th. Thomsen var Medlem af Sogneforstanderskabet, dets Formand fra 1851 til hen i 70'erne, Tiendekommissær for Vejle Amt 1855-64, Landvæsenkommissær 1858-87, og 1856 Medstifter af Kolding Sparc- og Laanekasse. Han var senere Medlem af Bestyrelsen for Sparekassen, 1880-85 administrerende Direktør, derefter Formand for Repræsentantskabet til sin Død.

Ved Landstingsvalget 1853 stillede han sig forgæves i 10. Kreds, ligesaa i 1855, men da en af de valgte, Fabrikejer M. Drewsen, ikke modtog Valget, blev Thomsen den foretrukne ved Suppleringsvalget, men genvalgtes ikke i 1859. Han tilhørte de Nationalliberale og var stadig en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 5. Marts 1900 i Kolding.

Kammerraad 1867. R. 1897.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Thorbrøgger, Skule Theodor, 1794-1870, Toldkasserer. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 26. Februar - 20. August 1853. — Konservativ.

Født 26. Februar 1794 i København, Søn af Sadelmagermester Lorentz Thorbrøgger;

blev Volontør i Generaltoldkammeret 1808, eksaminatus juris 1810, Aaret efter Kopist og 1813 Fuldmægtig i Kanal-, Havne- og Fyrdirektionens Ekspeditionskontor, forflyttedes 1816 til Generaltoldkammer- og Kommercekollegiet, konstitueredes 1824 som Toldkas-

serer i Aalborg, hvor han 1830 fast ansattes. 1856 blev han Toldinspektør; 1869 tog han sin Afsked.

Thorbrøgger var Medlem af Aalborg Borgerrepræsentation 1839, blev samme Aar borgerlig Raadmand til 1847, Stændersuppleant 1834 og 44 og mødte i Viborg 1836; i 1848

blev han kongevalgt Medlem. Han var Medlem af Bestyrelserne for Aalborg Sparekasse 1838 og for Kunstforeningen 1851 samt Medstifter af Aalborg Sangforening 1843 og dens Formand indtil 1860.

Ved de første Landstingsvalg 1849 stillede han sig forgæves i 7. Landstingskreds. Derimod kaaredes han ved begge Valgene til Folketinget 1853 i Aalborg-Kredsen, men udtraadte i August Maaned samme Aar og stillede sig ikke siden. Han hørte til det ministerielle Parti og var Viceformand i Folketinget.

Han døde 14. Februar 1870.

R. 1840. Justitsraad 1842. DM. 1853. Etatsraad 1859.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fra Himmerland og Kjær Herred Bd. V, 1924-26, S. 499. Tidsskrift for Toldvæsen 1883, S. 17-31.

Thorup, Jens Andersen, 1834-1911, Gaard ejer. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 22. September 1869 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 11. September 1834 i Thorupgaarde i Vammen Sogn Nordøst for Viborg, Søn af Husfæster Anders Sørensen Thorup; oplærtes til Landmand og blev 1862 Gaardejer i Skals Vest for Fødebyen, hvor han købte en Gaard med 2 Tønder Hartkorn, og her levede han til sin Død. Han gjorde Tjeneste som Soldat i Krigen 1864.

J. A. Thorup var 1876 Medstifter og senere Medbestyrer af Herredets Sparekasse,

Repræsentant i Husmandskreditforeningen 1880-1888 samt i en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Viborg Amts landøkonomiske Forening, for Skals Sparekasse og Viborg Vaabenbroderaideling.

Ved Folketingsvalget 1869 valgtes han i Løvel-Kredsen og genvalgtes lige til 1890, da han faldt for Anders Nielsen, Tapdrup. Thorup søgte uden Held at erobre Mandatet tilbage ved Valget 1892 og ved Valget 1895 at fortrænge Lærer A. Thomsen i Brorstrup (Aars)-Kredsen. Thorup sluttede sig først til Det folkelige Venstre, 1870 til Det forenede Venstre, og ved dettes Deling 1878 til den moderate Gruppe. Han var i mange Aar Medlem af Gruppens Bestyrelse.

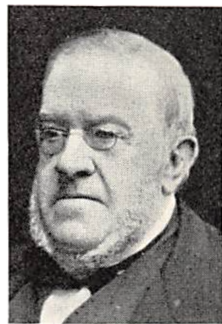
Han døde 18. November 1911 i Skals.

Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Thune, Carl Edvard, 1810-85, Grosserer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 14. Juni 1858 - 1. Oktober 1863. — Konservativ.

Født 21. Marts 1810 i København, Søn af Driiftsbestyrer, senere

Overgraver ved Garnisons Kirke Jens Christian Thune; gik i det v. Westenske Institut indtil 1825, hvorpaa han kom i Handelslære i Helsingør, blev 1835 Købmand her og overtog i 1842 en ældre, ret forsømt Skibsklærerforretning, som han

arbejdede op. Han maatte dog opgive den i 1857 efter Øresundstoldens Ophævelse, flyttede til København og fik en solid Grossererforretning med en vis Indflydelse i Handelsverdenen paa Grund af sin Sagkundskab i Søfarts- og Søforsikringsforhold.

C. E. Thune var Medlem af Sø- og Handelsretten 1863, Eksaminator ved Dispa- cheureksamen 1865 og Medlem af Grosserer-

Societetets Komité 1866. Ligesom han 1841-57 havde haft Sæde i Helsingør Borgerrepræsentation, de sidste tre Aar endda som Formand, kom han 1863-80 i Københavns Borgerrepræsentation og blev 1871 Medlem af Havneraadet og Overligningskommissionen. Desuden blev han Medlem af en Række Kommissioner, navnlig om Havne- og Søforhold, var 1863 Medstifter af Det fjerde Søforsikringsselskab, kom senere i dets Bestyrelse, ligesom han sad i Bestyrelsen for Frihandelsforeningen fra 1862, i Kontrolkomiteerne for Livsforsikringsselskabet Hafnia og for De sjællandske Jernbaner siden 1873, i Industribankens Bankraad indtil 1876, fra 1869 som Næstformand, samt i Landmandsbankens Bankraad fra 1873.

Ved Folketingsvalget 1858 kaaredes han i Helsingør-Kredsen, genvalgtes ved Kaaring 1861, men nedlagde sit Mandat og stillede sig ikke mere. Han var Medlem af Finansudvalget 1861-63 og af Udvalget om de jyske Jernbaner 1859-60 og 1860-61.

Han døde 6. Oktober 1885.

R. 1874. DM. 1882. Etatsraad 1885.

Bricka I. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. III. Tid. 1885-86, Nr. 3. Galschiøt: Helsingør, 1901, S. 308.

Thurah, Christian Henrik de, 1830-98, cand. theol., Sognepræst. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 7. Juni 1864-22. September 1869. — Venstre.

Født 9. Juli 1830 i Ribe, Søn af Sognepræst Christian Erik de Thurah; blev Student fra Ribe 1847, cand. theol. 1856, Lærer ved Enkedronning Caroline Amalies Asylskole samme Aar og dens Inspektør 1858-62 samt Lærer ved Frk. Zahles Skole. Han tog 1862 paa en Udenlandsrejse, var derefter optaget af sin

Rigsdagsgerning 1864-69. Han blev 1869 Inspektør og Lærer ved Hindholm Folkehøjskole, som han hurtigt fik Ledelsen af. 1879 blev han imidlertid Sognepræst paa Drejø og fra 1887 i Hesselager paa Østfyn.

Chr. Thurah begyndte tidligt at skrive, udgav religiøse Skrifter og Pjecer, skrev Artikler i flere Blade og Tidsskrifter og danske

Bearbejdelser af ældre Bibeltekster samt af Matthias Claudius' Værker.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing i Marts 1864 stillede han sig forgæves i Stege mod Kredsens Folketingsmand, Byfoged Hother Hage, men valgtes ved de almindelige Folketingsvalg tre Maaneder senere, hvorpaa han genvalgtes ved de to Valg 1866, men trak sig tilbage 1869. Han valgtes ogsaa til Rigsraadets Folketing 1865, stemte 1866 imod Grundlovsændringen og tilhørte Venstre.

Han døde 16. November 1898 i Hesselager.

Bricka I og II. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Thygeson, Thyge Georg Carl Frederik de, 1806-1905, Kammerherre, Godsejer. Kongevalgt Medlem af Landstinget 26. September 1868-31. Marts 1905. — Højre.

Født 7. April 1806 i Kristianssand i Norge, hvor Faderen, Niels E. de Thygeson var Amtmand, kom 1814 til Danmark, gik i Sorø Skole og blev 1826 Student fra Sorø Akademi, lærte Skovbrug hos en Skovrider i Nordsjælland og købte 1829 Herregaarden Mattrup med Vaabenholm Gods Vest for Horsens af Faderen, som var blevet nødt til at sælge, forbedrede Ejendommen betydeligt, solgte den 1851 og købte 1854 Damgaard og Hønebjerg Ladegaard Syd for Fredericia, som han foruden det Thygesonske Fideikommis ejede til sin Død. Han deltog som Frivillig i Krigen 1848-50, blev Bestyrer af Vandel Plantage i Thisted Amt, fik 1861 Tilsynet med Klitplantningen og blev 1867 Klitinspektør og anlagde ialt 22 Plantager.

Thyge Thygeson var Medlem af Skanderborg Amtsraad 1842-51, af Landhusholdningsselskabets Agerbrugskommission 1850-57, af Vejle Amtsraad 1856-59, af Erritsø Sogneraad 1856-66, de sidste fire Aar dets Formand, af Stutterikommissionen 1862-63, Repræsentant i Hedeselskabet 1866-75, Medlem af Bestyrelsen for Aktieselskabet Hedernes Beplantning 1868-77 og Formand for Den jyske Kystsikringskommission 1874-84.

Efter at have været Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66 blev han 1868 kongevalgt Medlem af Landstinget, hvor han sad til sin Død. Han tilhørte Højre, tog sjældent Del i Forhandlingerne og stemte 1902 imod de vestindiske Øers Salg.

Han døde 31. Marts 1905. Et Mindesmærke for ham rejstes ved Skagen.

Jægermester 1840. Højjægermester 1846. R. 1850. DM. 1861. Kammerherre 1869. K² 1871. K¹ 1878. FM. i Guld 1896.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Hedeselskabets Tidsskrift 1905, S. 89-93 og 111-12. Højskolebladet 1896, S. 467-74. Ill. Tid. 1902, Nr. 5. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 1-4-1905, Tidenden Sp. 1114-15.

Tiemroth, Christian, 1799-1888, Regeringsraad. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1858. — Nærmest National-liberal.

Født 22. December 1799 i København, Søn af Koncertmester Johan Henrik Christian Tiemroth; blev Student fra Metropolitan-skolen 1818, cand. jur. 1826, var paa Generalauditørens Kontor Aaret efter og udnævntes 1828 til Fuldmægtig ved Gouvernementet Trankebar, var inden sin Afrejse fra København en kort Tid Auditor i Hæren, ankom til Trankebar 1829 og blev Assistent i Retten der, blev Aaret efter forflyttet til Serampore og blev Sekretær ved Raadet, Medlem 1831, forestod Dommerembedet 1833-35 samt fungerede som Bogholder, Ekvipagemester og Auktionsdirektør paa Stedet siden 1834. To Aar efter begærede han paa Grund af nogle Stridigheder at blive suspenderet og rejste til København, men genindsattes i Embedet, da Myndighederne gav ham Medhold, gjorde ham til Medlem af Gouvernementet samt til Justitiarius i Trankebar 1838. Han var i 1841 samt 1844-45 Interimgouvernør for de ostindiske Øer; i 1845 solgte man Øerne til England,

hvorpaa Tiemroth drog tilbage til Danmark, udnævntes til Regeringsraad og bosatte sig i København. Han var 1859 Redaktør af »Advertissementstidende« i København.

C. Tiemroth udgav en Del politiske Flyveskrifter, saaledes 1853 et Par om Arvefølgesagen, Aaret efter »Sendebrev til Hs. Excellence Gehejmekonferensraad A. S. Ørsted«, 1855 »Om og i Anledning af Fællesforfatningsudkastet«, 1858 kom »Danmarks nærværende Stilling, belyst ved et Henblik paa Fællesforfatningen og de sex Holsteneres Andragende i Rigsraadet« og i 1859 »Ministeriets Politik afsløret, med Tillæg. Udkast til en ny Fællesforfatning, som kan paatænkes indført«.

Ved Folketingsvalget i Maj 1853 kaaredes han til Folketingsmand for Helsingør-Kredsen, genvalgtes ved Kaaring 1854 og 55, men faldt 1858 i Københavns 3. Valgkreds og stillede sig ikke siden. Han nægtede 1853 at stemme for Arvefølgeoven, stemte 1855 mod Fællesforfatningen og 1857 imod Næringsloven. Han var nærmest Nationalliberal, men med udprægede Særstandpunkter.

Han døde 4. September 1888 paa Frederiksberg.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Tillisch, Frederik (Frits) Ferdinand, 1801-89, Gehejmerraad, Minister. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 17. September 1851 - 26. Februar 1853 og for Københavns 5. Valgkreds 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 15. April 1801 paa Baarsbøllegaard ved Haderslev, Søn af Oberst Georg Frederik Tillisch; blev Student fra Herlufsholm 1820, cand. jur. 1825, Auditor i Rendsborg 1826-30, Amtmand og Kommandant paa Færøerne 1830-37, Amtmand over Ringkøbing Amt 1837-43, derpaa Stiftamtmand i Aalborg et Aar, 1844 midlertidig og fra 1845 virkelig Kabinetssekretær til 1849 og paany 1853-54, blev

1849 Medlem af Regeringskommissionen i Slesvig og Aaret efter overordentlig Kommissær for Slesvig med udstrakt Myndighed, var som nedenfor nævnt adskillige Gange Minister, blev 1854 Medlem af Gehejmestatsraadet, Direktør for Det Classenske Fideikommiss 1847-89 og var Chef for Det kgl. Teater 1859-64. Han ejede fra 1855 Høveltegaard ved Hillerød.

Frits Tillisch var Formand for Københavns Fængselselskab 1846-58, Præsident for Landhusholdningsselskabet 1855-60, Patron for Skt. Petri Kirke 1864-81, Stormester for Selskabet Kjæden fra 1862 og Ordenskansler siden 1874. Han blev ekstraordinær Højesteretsassessor 1846 og 1851 Æresborger i Flensborg. 1841-44 var han kongevalgt Stænderdeputeret.

Ved et Suppleringsvalg 1851 i Aalborg sejrede han over den senere Minister P. G. Bang, genvalgte ved Kaaring 1852, søgte forgæves Valg til Landstinget i 1. Kreds 1853 og i 10. Kreds 1857, men blev 1858 Folketingsmand for Københavns 5. Kreds og søgte ikke siden Valg. Han havde Sæde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855 i Tiden 1856-63 og stemte imod Novemberforfatningen 1863. 5. Marts 1851 udnævntes han til Minister for Slesvig i Moltkes 2. Ministerium, gik over i det 3. Ministerium 13. Juli 1851 som Indenrigsminister, en Post han beholdt i Moltkes 4. Ministerium til dets Afgang 27. Januar 1852, afløste 29. April 1854 Ørsted som Indenrigsminister i dennes Ministerium, til det faldt 12. December 1854, og endelig var Tillisch paany Indenrigsminister i Bluhmes 2. Ministerium 11. Juli 1864 - 6. November 1865. Han døde 16. Februar 1889 i København.

Kammerjunker 1826. R. 1841. Kammerherre 1843. DM. 1845. K. 1847. SK. 1848. Gehejmekonferensraad 1850. RE. 1851.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Danmark 1890, S. 17-25. Ill. Tid. 1889, Nr. 21. Nordslesvigs Søndagsblad, 1904, Nr. 30.

Tillisch, Georg Flemming, 1807-72, Herredsfoged. Landstingsmand for 11. Kreds 26. Juni 1851 - 2. September 1854. — Nationalliberal.

Født 6. Marts 1807 paa Viskindegaard ved Kalundborg, Søn af Oberst Georg Frederik Tillisch og Broder til forannævnte Frits Tillisch; blev Student fra Sorø 1828, juridisk

Kandidat 1837, Volontør i Kancelliet samme Aar og var samtidig paa Højesteretsadvokat Blechingbergs Kontor, Fuldmægtig i Kancelliets Kassererkontor 1839, Sørenskriver paa Færøerne to Aar senere indtil 1849, da han udnævntes til Herredsfoged og Skriver i Hammerum Herred med Bopæl i Herning. Han forflyttedes 1856 til Bjerre Herred, tog 1870 sin Afsked og levede sine to sidste Aar paa Aldershvile ved Horsens.

Efter sit Ophold paa Færøerne udarbejdede han 1851 en »Fortegnelse over de paa Færøerne til 31. Maj 1850 thinglæste Anordninger«.

Ved de første Folketingsvalg 1849 opstilledes han forgæves i Herning mod Venstremanden, Gaardejer P. Knudsen, derimod opnaaede han ved Suppleringsvalg i 11. Landstingskreds 1851 Valg og ved de ordinære Valg to Aar efter Genvalg, men udtraadte 1854 for ikke mere at søge Valg. Han sluttede sig til De Nationalliberale.

Han døde 5. Juni 1872 paa Aldershvile ved Horsens.

Kammerjunker 1842. Kammerherre 1870.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Timm, Frederik Ulrik, 1801-60, Herredsfoged. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 2. Juni 1801 i København, Søn af Hoi-klejnsmød Georg Frederik Timm; blev Student fra Metropolitan-skolen 1820, cand. jur. 1824, Auditor ved fynske Infanteriregiment 1828, derefter ved jydsk Dragonregiment samt Regimentskvartermester 1831, Overauditor to Aar senere, var 1842-43 tillige Regnskabsfører ved 5. Dragonregiment, blev Herredsfoged

og Skriver i Kjær Herred i Vendsyssel 1843, Byfoged og Skriver i Hjørring samt Herredsfoged i Vennebjerg Herred 1851 og endelig Borgmester og Auktionsdirektør i Randers 1856 til sin Død. Han efterlod sig en betydelig Samling Kobberstik.

Ved de første Folketingsvalg 1849 opnaaede han Valg i Nørresundby-Kredsen, men stillede sig ikke 1852. Derimod søgte han at komme ind i Landstinget 1855, men uden Held.

Han døde 8. April 1860 i Randers.

Justitsraad 1852.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II. Breve til og fra Chr. Winther, 1880, S. 75-77.

Tobiesen, Christoffer Leberecht, 1807-93, Provst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ribe Amts 1. Distrikt (Varde) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 1. April 1807 i Vindinge Vest for Nyborg, Søn af derværende Sognepræst Frederik Holmsted Tobiesen; blev Student fra Vordingborg Skole 1827, teologisk Kandidat 1833 og samme Aar personel Kapellan i Stenstrup og Lunde paa Fyn, Sognepræst til Hodde og Tistrup ved Varde 1836, derefter i Thor-

strup og Horne 1845 og samme Aar Provst for Øster Horne, Vester Horne og Skads Herreder. 1856 blev han kaldet til Herslev ved Fredericia, men fritoges efter eget Ønske for dette Embede, kom to Aar efter til Danemarre og Tillitse Syd for Nakskov, blev 1864 tillige Provst for Lollands Sønder og Nørre Herreder og 1884 Stiftsprovst for Lolland-Falsters Stift. Han tog sin Afsked 1885.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Varde, men stillede sig ikke mere. Han var konservativ.

Han døde 16. Juni 1893.

R. 1867. DM. 1883.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie.

Tobiesen, Frederik (Fritz) Christian Heinrich Emil, 1829-1908, Borgmester, Kammerherre, Minister. Landstingsmand for 3. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1878. — Højre.

Født 14. Maj 1829 i København, Søn af Oberst Frederik Vilhelm Carl Tobiesen; blev privat dimitteret som Student 1847, cand. jur. 1853 og Aaret efter Assistent i Indenrigsministeriet, 1855 i Ministeriet for Monarkiets fælles indre Anliggender, 1857 Auditor, 1863 Overauditor, 1864 Byfoged i Præstø samt Birke-

dommer i Vordingborg nordre Birk, 1869 tillige Borgmester i Vordingborg og 1872 Departementschef i Indenrigsministeriet. Han var 1873-84 kgl. Kommissarius ved den lolland-falsterske Jernbane samt fra 1875 for den østsjællandske, 1876 for de sjællandske, 1879 for Gribskovbanen, 1880 for Faksebanen, 1884 for De fynske Statsbaner og Odense-Svendborg-Banen og senere for flere andre af Banerne paa Øerne. Endelig blev han 1874 Generaldirektør for Post- og Telegrafvæsenet samt Statsbanerne og 1891 kgl. Kommissarius ved Ekspropriationerne i Anledning af Frihavnens Bygning i København.

Fritz Tobiesen var i en Aarrække Medlem af Bestyrelsen for Det store nordiske Telegrafselskab, Formand for Vurderingskommissionerne om Telefon- og Telegraf-Spørgsmaal fra 1897 samt fra 1870 Medlem af Kommissionen angaaende Provinskøbstædernes Forhold.

Ved Landstingsvalget Oktober 1866 indvalgte han i 3. Kreds, genvalgte 1870, men maatte 1878 trække sig tilbage, da han var fraflyttet Kredsen. Han blev Indenrigsminister i Ministeriet Fønnesbech 1874-75. Han tilhørte Højre, men indtog af og til Særstandpunkter. Han var en af Landstingets Sekretærer 1866-68.

Han døde 19. Maj 1908 i København.

Justitsraad 1869 (frasaede sig senere denne Titel). R. 1873. DM. 1874. Kammerherre 1875. K² 1885. K¹ 1888. SK. 1899.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Juridisk Stat 1881. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1908, Nr. 35.

Tolderlund, Hans Vandal, 1836-1928, Købmand, Etatsraad. Landstingsmand for 3. Kreds 19. September 1894-20. September 1910. — Højre.

Født 10. Januar 1836 i Vallensved Nordvest for Næstved, Søn af Lærer Laurits Nicolaj Vilhelm Tolderlund; gik paa Næstved Realskole og S. Langkjers Handelsakademi, tog Vekselmæglereksamen, etablerede sig som Købmand i Næstved 1862, overtog en større Forretning i Præstø 1871, som han 1895 afstod med tilhørende Skibsrederi og Avlsbrug. Desuden var han 1869-1900 Overligningskommissær, 1871-1900 Direktør for Sydsjællands Laane- og Sparebank, svensk-norsk Vicekonsul 1884-1900, i en Aarrække Formand for Repræsentantskabet for Brandassuranceforeningen for rørlige Ejendele i Sjællands Stifts Købstæder indtil 1900, hvorpaa han blev Foreningens Direktør til 1918 med Bopæl i Næstved. Han boede derefter i fire Aar i Præstø, hvor han en Tid havde ejet Antonii Bryggeri og Ejendommen Skovly, og levede sine sidste Aar i Straarup ved Kolding.

H. V. Tolderlund var 1867-97 Byraadsmedlem dels i Næstved, dels i Præstø med en enkelt kort Afrydelse, 1884-94 Formand for Centralforeningen for Sjællands Stifts Handelsforeninger og Medlem af Bestyrelsen for De samvirkende Handelsforeninger, for Købstadforeningen indtil 1898 og af Centralbestyrelsen for Nationalforeningen til Tuberkulose Bekæmpelse til 1910.

Ved Landstingsvalget 1894 indvalgte han i 3. Kreds, genvælgtes 1902 og trak sig tilbage 1910. Han var Medlem af Kommissionerne angaaende Næringsloven af 1890, Toldloven 1895, Statsbanedriften 1898, Tuberkulosebekæmpelsen 1901, om Ribe Bys økonomiske Forhold 1904. Han var tillige Medlem af Rigsretten, Næstformand i Højres Repræsentantskab 1903-08 og Formand for Partiets Forretningsudvalg 1905-08.

Han døde 20. Oktober 1928.

R. 1892. Etatsraad 1901. DM. 1909.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Blaa Bog 1928.

Tramp, Christian Johan Frederik, 1842-1918, Greve, Marineløjtnant. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 7. September 1842 i København, Søn af Auditor, senere Hofchef, Grev August Tramp, tog ud som Skibsdreng 1857, var som Søkadet med i Træfningen ved Helgoland 1864 og mistede her det ene Ben, blev 1866 Løjtnant, men fik næste Aar sin Afsked. Han havde 1863 arvet Hovedgaarden Kyø i Ajstrup Sogn Sydvest for Nibe, tog 1884 Plads som Postekspedient i København, blev Postkontrollør 1901, Postmester Aaret efter ved Rømersgades Postkontor og 1906-18 Postmester i Odense, hvorpaa han flyttede tilbage til sin Gaard.

Christian Tramp var Formand for De danske Krigsinvaliders Selskab og for Foreningen Helgoland.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han i Nibe-Kredsen mod Villads Holm, men uden Held, valgtes derimod 1876 i Aalborg-Kredsen imod Klein. Han fortrængtes dog allerede 1879 af H. C. Steffensen og søgte ikke senere Valg. Han var Medlem af Forsvarsudvalget 1876 og paany 1877-78 og rettede skarpe Angreb paa Marineministeriets Styrelse.

Han døde 29. August 1918 i Sebbesund ved Nibe.

R. 1866. DM. 1904.

Topsøe-Jensen: Det danske Soofficerskorps 1801-1919. Blaa Bog 1918.

Trampe, Jørgen Ditlev, 1807-68, Stiftamtmand, Greve. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født 7. Maj 1807 i Korsør, Søn af Premierløjtnant, senere Kommandør Fr. Chr. J. G. Trampe; blev privat dimitteret som Student 1825, cand. jur. 1833, Auditor i Hæren 1840, Overauditor 1845, Stiftamtmand paa Island og Amtmand i Islands Sønderamt 1850 og Amtmand i Ringkøbing Amt fra 1860.

J. D. Trampe var Regeringens Kommissær

ved den i Sommeren 1851 nyvalgte Forsamling, der skulde raadslaa om Islands fremtidige Ordning, men opløste den, da den stillede overdrevede Krav om Landets selvstændige Stilling til Danmark.

Efter at han 1862 forgæves havde søgt Valg til Folketinget ved et Suppleringsvalg i Herning-Kredsen mod Baron Blixen-Finecke, valgtes han i Marts 1864 i samme Kreds til Rigsraadets Folketing og kort efter ogsaa til Rigsdagens Folketing, men da han ved Valget til

Rigsraadets Folketing 1865 faldt for Gaardejer P. Nielsen, søgte han ikke Genvalg til Folketinget her i Juni 1866. P. Nielsen valgtes ved Kaaring; Trampe stillede sig ikke mere.

Han døde 5. Marts 1868 paa Rindomgaard ved Ringkøbing.

R. 1847. DM. 1848. Kammerherre 1861.

Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922. Juridisk Stat 1881.

Treschow, Willum Frederik, 1786-1869, Højesteretsadvokat, Konferensraad. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Landstingsmand for 1. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 15. September 1786 i København, Søn af Højesteretsassessor Michael Treschow; blev 1803 Student fra Roskilde, cand. jur. tre Aar efter, Overretsprokurator 1809 og Højesteretsadvokat 1811, Generalfiskal 1828-46, ekstraordinær As-

essor i Højesteret 1849 og førte mange betydelige Sager. Han var Ejer af Brahesborg paa Fyn 1828-54 og af Grevskabet Laurvig i Norge 1835-54, idet han i sidstnævnte Aar overlod Godserne til sine to Sønner.

W. F. Treschow var Repræsentant i

Nationalbanken 1828-33, 1840-45, 1849-54 og 1858-63, kongevalgt Medlem af Roskilde Stænderforsamling 1835-40 og 1848 og dens Viceformand 1838. Han var diplomatisk Udsending i Berlin 1848-49 og i London 1849, Medlem af Tontinens Direktion 1831-47, af Bestyrelsen for Det kgl. octroierede Brandassurancekompagni 1823-53, Bestyrer af flere Legater, hvoraf flere oprettedes af ham selv, saaledes 1859 det rige Treschowske Fideikommis, var tillige 1837 Medlem af Komiteen for Thorvaldsens Museum, Præsident i Landhusholdningsselskabet 1850-55 og Kurator for Vemmetofte siden 1853.

1848 blev han kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling og valgtes 1849 ved de første Landstingsvalg i 1. Kreds, men fik ikke Stemmer nok ved Valgene 1853. Han sad 1854-63 som kongevalgt Medlem af Rigsraadet, hvor han blandt andet i 1855 blev Formand for Udvalget om Helstatforfatningens Omarbejdelse i konstitutionel Retning og var Mellemand ved flere Ministeriers Dannelselse.

Han døde 2. April 1869 i København.

Justitsraad 1824. Etatsraad 1829. R. 1838. DM. 1840. Konferensraad 1846. K. 1848. SK. 1850. Gehejmekonferensraad 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslow: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881. III. Tid. 1869. Nr. 498.

Trier, Herman Martin, 1845-1925, cand. phil., Pædagog. Folketingsmand for Københavns 1. Valgkreds 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887 og 21. Januar 1890 - 25. Maj 1909 samt kongevalgt Medlem af Landstinget 19. Januar 1910 - 11. Maj 1918 og tingvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 1. September 1925. — Venstre, Det radikale Venstre.

Født 10. Maj 1845 i København, Søn af Grosserer Adolph Meyer Trier; blev Student fra Det v. Westenske Institut 1862, cand. phil. 1863, studerede Jura, senere Pædagogik, i hvilket Fag det var hans Mening at tage Magisterkonferens 1868, men Fakultetet vilde ikke anerkende det som en særlig Videnskab. Trier

var allerede forinden begyndt at tage Timer som Lærer i Skoler og paa Kursus i København, blandt andet ved Bohrs, Den Spangske og Fru Rumps Skoler, aftjente 1868-69 sin Værnepligt, underviste særlig i Dansk og Pædagogik, saaledes 1870-1900 ved Femmers Kvindeseminarium og var iøvrigt optaget af offentlig Virksomhed.

Herman Trier var Medstifter og Medudgiver af Tidsskriftet »Vor Ungdom« 1879-1903, Medstifter af Studentersamfundet 1872, Grundlægger og Leder af dets Arbejder- og Aftenundervisning 1882-1907 og Samfundets Formand 1884-89, var med til at indføre Sløjdundervisningen herhjemme, Medlem af Bestyrelsen for Dansk Sløjdforening siden 1886, Formand for Afholdssamfundet 1889-1902, Medlem af Københavns Børgerrepræsentation 1893-1917 og dens Formand 1898-1907, Formand for Dansk Sløjdlærerskole 1888-1918, for Dansk interparlamentarisk Gruppe 1902-05, for Studentersamfundets Smaaskriftsudvalg 1888-94, Medlem af Skolekommissionen for Friskolen paa Enghavevej fra 1895, af Bestyrelsen for Ny Carlsberg-Glyptoteket fra 1907, Formand 1923, Medlem af Bestyrelsen for Københavns Kommunes Folkebiblioteker og udgav desuden flere historiske og pædagogiske Skrifter.

Ved Folketingsvalget 1884 lykkedes det ham at fortrænge Chr. Rimstedt, der de sidste tyve Aar havde repræsenteret Københavns 1. Kreds i Folketinget. 1887 faldt Trier for Florian Larsen, men erobrede Kredsen tilbage 1890 og beholdt den til 1909, da de Konservative atter sejrede; knap et Aar efter blev Trier saa kongevalgt Medlem af Landstinget, senere tingvalgt lige til sin Død. Han tilhørte i Begyndelsen Venstre, stod en Tid udenfor Partierne, sluttede sig 1895 til Venstreformpartiet efter at have stemt mod Forliget og endte i Det radikale Venstre, der 1913 valgte ham til Gruppens Formand i Landstinget og 1918-20 til Tingets Næstformand. Iøvrigt havde Trier bl. a. været Folketingets 2. Viceformand 1894-1901, dets Formand 1901-05, Formand i Forsvarskommissionen 1902-06 og Medlem af Rigsretten 1918.

Han døde 1. September 1925 i København. Et Portrætrelicaf af ham findes i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

FM. i Guld 1899.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigs-

dag 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. II, 1914. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Rigsdagskalender 1890. III. Tid. 1901, Nr. 52. Nutiden, 1885, Nr. 434. Tilskueren 1906, S. 887-900. J. Marstrand: Herman Trier, 1936, Blaa Bog 1925. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 6-10-1925, Tidenden Sp. 2-3.

Trolle Carl Ludvig August, 1856-1919, Kaptajn. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 9. April 1895 - 3. April 1901. — Højre.

Født 7. Marts 1856 i Aabenraa i Slesvig, Søn af Toldassistent senere Toldkasserer J. C. Herluf Trolle; gik paa Nørrebros Latin- og Realskole, paa Bokkenheusers Kursus og paa Søofficersskolen, blev Sekondløjtnant 1877, Premierløjtnant 1880, Kaptajn 1893 og tog sin Afsked 1905. Han var i seks Aar ansat ved

Fiskeriinspektionerne forskellige Steder, dels som subaltern Officer, dels som Chef og førte Skoleskibet »Georg Stage« 1892. Han blev 1897 Driftsdirektør ved Aktieselskabet til Fremme af dansk Ferskvandskultur, i to Aar Yachtkaptajn hos Kongen af Siam samt i en Aarrække Direktør for Forsikringselskabet Mannheimers Afdeling for Island med Bopæl i Reykjavik, Næstkommanderende ved Søtransportvæsenet fra 1905 og Forretningsfører for Forsikring af danske Sejlfartøjer til Fiskeribrug indtil 1909.

Carl Trolle var 1884 Medstifter af Foreningen til Fiskeriernes Fremme i Danmark og Bilande, det første Aar tillige dens Konsulent, og siden 1898 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Fiskeriforening. 1884-86 redigerede han »Nationaltidende«s Fiskeritidende og var siden 1893 Medarbejder ved den nye »Dansk Søfartstidende«.

Ved Folketingsvalget 1895 afløste han i Thisted-Kredsen dennes mangeaarige Folketingsmand, Kaptajn Jagd, genvælgtes 1898, men stillede sig ikke 1901 eller siden. Han var Medlem af Kommissionen om Aalefiskeri.

Han døde 5. August 1919 under et Besøg i Gedser.

R. 1899.

Medlemmerne af Folketinget 1899. Topsøe-Jensen: Det danske Søofficerskorps 1801-1919. Blaa Bog 1919.

Tronier, Carl Christian, 1809-77, Depotforvalter, Branddirektør. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Blæsenborg) 31. August 1853 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 8. September 1809 i Helsingør, Søn af Materialskriver paa Kronborg Georg Christian Tronier; blev Kopist i Vejkontoret 1836, Skriver ved Artilleribrigaden 1848, Depotforvalter i Odense 1848-50, Branddirektør i Merløse Herred 1855, forflyttet til Sorø Amts søndre Distrikt 1857 og fra 1861 tillige i en Del af

Præstø Amt med Bopæl i Næstved.

Carl Tronier var Sekretær i Bondevennernes Selskab 1852-54, Medstifter af og i Bestyrelserne for Folkevennernes Selskab fra 1853 og Den danske Haandværkerforening siden 1854.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig forgæves i Verninge paa Fyn og Aaret efter i Gudme-Kredsen, men da Balthazar Christensen kort efter indvalgte i Landstinget, blev Tronier valgt ved et Suppleringsvalg i Blæsenborg-Kredsen. Han opstilledes imidlertid ikke ved de ordinære Valg Aaret efter eller senere. Han sluttede sig til den Tscherningske Gruppe.

Han døde 7. August 1877.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Trydemand, Hans Jørgensen, 1801-87, Gaardmand. Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Venstre.

Født 27. April 1801 i Fjelsted Øst for Middelfart, Søn af Gaardejer Jørgen Larsen (Trydemand); overtog 1825 sin Fødeggaard og drev den indtil 1871, da han afstod den til sin Svigersøn. Han var Medstifter af Brandkassen for Vends og Baag Herreder 1847 og

Formand 1852-58. Han levede sine sidste Aar som Aftægtsmand i sin Fødeby.

H. J. Trydemand var 1842-47 Formand for Sogneforstanderskabet og 1856-57 Medlem af Assens Amtsraad, blev 1845 Distriktsformand i Bondevennernes Selskab og var meget ivrig for Agitationen for dets Udbredelse. Han valgtes til Stænderdeputeret for Øernes 12. Landdistrikt 1847 og gav Møde i Roskilde Stænderforsamling 1848.

Han stillede sig forgæves i Sønderløse paa Fyn ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, men valgtes 1852 i Middelfart-Kredsen, genvalgtes ved Februarvalget 1853, men faldt ved Majvalget samme Aar og stillede sig ikke senere.

Han døde 24. Februar 1887 i Fjelsted.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Tscherning, Anton Frederik, 1795-1874, Oberst, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 16. November 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 4. December 1849 - 26. Februar 1853 og 27. Maj 1853 - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 12. December 1795 i Frederiksværk, Søn af Kaptajn, senere Oberst, Inspektør Eilert Peter Tscherning; blev 1809 Kadet og 1813 Sekondløjtnant i Artilleriet, kom

med et dansk Troppkontingent til Frankrig 1816-18, hvor han studerede Artilleri og Naturlære, blev Premierløjtnant 1820 og Assistent hos sin Fader paa Krudtværket i Frederiksværk de følgende 8 Aar. Han blev 1828-29 sammen med andre lovende Officerer sendt til Grækenland og blev ved sin Hjemkomst Kaptajn og Lærer ved Artillerikadetskolen, var desuden 1830 med til at indrette Den militære Højskole, hvor han i tre Aar

var 1. Skoleofficer, til han 1833 sendtes i en femaarig »mild Landsforvisning« — en lang Udenlandsrejse — for nogle ret skarpe Pjecer mod »Det danske Væbningssystem«, traadte i 1838 uden for Nummer, var to Aar Ingeniør i Frankrig, blev 1841 Batterichef, men gik samtidig af efter Ansøgning og med Pension. 1848 blev han karakteriseret Oberst.

Tscherning var Medstifter af og Formand for Bondevennernes Selskab 1846-48, sad paany i dets Bestyrelse 1849-54, ønskede ikke Valg til Stænderforsamlingerne, men blev 1854 kongevalgt Medlem af Rigsraadet og overgik som saadan i Rigsraadet af 2. Oktober 1855 og i November-Rigsraadet 1863 (Rigsraadets Landsting), hvoraf han udtraadte 1865; han var imod baade Fælles- og Novemberforfatningen. Der foreligger mange politiske Pjecer fra hans Haand, og hans efterladte Papirer udgaves i 3 Bind, 1876-78.

Da Moltke 22. Marts 1848 dannede sit første Ministerium, blev Tscherning dets Krigsminister og ledede Mobiliseringen i 1848 samt de første Operationer, men afgik med de øvrige Ministre 16. November samme Aar, blev straks kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling og fik blandt andet Sæde i dennes Værnepligtsudvalg. Han kaaredes Aaret efter til Svinninge-Kredsens første Folketingsmand og genvælt ved Kaaring, til han 1866 trak sig tilbage skuffet over den reviderede Grundlovs Vedtagelse. I tre Maaneder sad han dog udenfor Tinget, fordi han Februar 1853 forlod sin sikre Kreds for at forsøge at fortrænge Professor Kayser i Lyngby-Kredsen, hvilket ikke lykkedes ham. Tscherning var en af Venstres Førere, havde stadig Sæde i Finansudvalget, hvis Formand han blev 1859, ligesom han i nogle Aar var en af Tingets Viceformænd. Han afslog 1868 Valg til Statsrevisor.

Han døde 29. Juni 1874 i København. Der findes Mindesmærker for ham i Svinninge og paa Himmelsbjerg, ligesom hans Mar-morbuste findes paa Rigsdagen.

R. 1841.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Fra Holbæk Amt 1927, S. 5-83, og 1928, S. 18-51. Vor Fortid 1918. Tormod Jørgensen: Anthon Frederik Tscherning,

1938. H. J. H. Glædemark: A. F. Tscherning, Hist. Tidsskr., 10. R. 5. Bd. 1941. Se iøvrigt Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917.

Tutein, Frederik Christian Ferdinand, 1830-1912, Proprietær, Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 4. Juni-12. Oktober 1866 og for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 28. Januar 1887-September 1893. — Nationalliberal, senere Venstre.

Født 17. November 1830 paa Marienborg paa Møen, Søn af Godsejer, Folketingsmand Peter Adolph Tutein; tog 1847 til Søs og deltog i Kri-

Herregaardsskytte. Han blev Aaret efter Student, 1850 cand. phil., studerede i nogle Aar Retsvidenskab, drev 1861-65 en Fiskeeksportforretning i Skagen og blev derpaa Ejer af Hovedgaarden Høgholt 1865-99. Økonomiske Vanskeligheder tvang ham til at sælge den, hvorpaa han 1901 blev Klasse-lotterikollektor i Randers.

Ferdinand Tutein var Medstifter af Dansk Forening for Lystsejlad 1866 samt dens Formand de første tre Aar, Formand for Hjørring Amts Landboforening 1887-94, Medlem af Bestyrelserne for Landhusholdningsselskabet 1890-93 og for Foreningen af jydsk Landboforeninger 1889-95.

Ved Valget til Rigsraadets Folketing Marts 1864 valgtes han i Frederikshavn-Kredsen og ved Folketingsvalget tre Maaneder senere var han eneste Kandidat i samme Kreds, men opnaede kun 156 Stemmer mod 252 og faldt ved Omvalget i September. Derimod kaaredes han til Rigsraadets Folketing Aaret efter og endelig ogsaa til Folketinget Juni 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov. Han stillede sig forgæves ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds 1885 og manglede kun 3 Stemmer i at slaa Højres Kandidat, men valgtes 1887 i Nørresundby-Kredsen, genvælt 1890 og 1892, men maatte 1893 trække sig tilbage paa Grund af Sygdom. Han gjorde dog i 1898 et forgæves Forsøg paa at erobre Kredsen tilbage. Han hørte oprindeligt til de Nationalliberale, se-

nerer til det moderate Venstre og var 1887-93 Medlem af Finansudvalget.

Han døde 25. September 1912 i Randers.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1887 og 90. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, 1922, Bd. II.

Tutein, Peter Adolph, 1797-1885, Godsejer, Hofjægermester. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 25. September 1854 - April 1856. — Konservativ.

Født 10. December 1797 i København, Søn af Grosserer, Etatsraad Friederich Johan Tutein, dimitteredes privat som Student 1815, blev cand. jur. 1818, men gik derefter over til Landbruget, købte 1821 Marienborg paa Møen, afhændede over Halvdelen af Fæstegodset, opførte 1853-54 en ny Hovedbygning og tilkøbte 1874

den tørlagte Kostervig. 1849-52 var han i Schweiz.

P. A. Tutein var Medstifter af Møens Sparerkasse 1827 og af Sjællands Stifts Brandassuranceforening 1839, Repræsentant i Nationalbanken 1828-32, 1837-41 og 1846-49, Tiendekommissær 1834-64, Landvæsenskommissær 1839-62, Medlem af Bestyrelsen for Præstø Amts Landboforening fra 1839, af Præstø Amtsraad 1842-48, Stifter af og i en Aarrække Formand for Marienborg Skytteforening 1867, Medlem af De danske Skytteforeningers Overbestyrelse 1871-77 samt fra 1834 Stænderdeputeret i Roskilde Stænderforsamling, hvor han gav Møde 1835, 38, 40, 44, 46 og 48. Han udgav en Del Pjeecer, saaledes i 1842 »Om de constitutionelle Bestræbelsers Værd og Betydning«, 1849 »Om Valgloven« og 1854 om »Rigsdagens Behandling af Sagen om Fællesforfatningen«.

Ved Folketingsvalget 1852 søgte han forgæves Valg i Stege-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Fr. Barfod, men da Adjunkt Bohr 1854 udtraadte af Horsens-Kredsen, kaaredes Tutein til hans Afløser og genvælttes, ligeledes ved Kaaring, ved de ordinære Valg 1854 og 55, men udtraadte det følgende Aar. Han var Medlem af Finansudvalget 1854-55, og han blev 1856 valgt til at ind-

træde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, men nedlagde ogsaa dette Mandat inden Udgangen af 1857.

Han døde 16. Juli 1885 paa Marienborg.

R. 1840. Hofjægermester 1847. K² 1881, K¹ 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen, Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Tuxen, Christian Frederik August, 1797-1850, Major. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 28. Maj - 27. November 1850. — Konservativ.

Født 12. Oktober 1797 i København, Søn af Kaptajnløjtnant Elias Tuxen; (blev Fader til den senere Krigsminister C. F. F. E. Tuxen og Farbroder til Rigsdagsmand N. E. Tuxen), gik den militære Vej, blev 1814 Sekondløjtnant, tog Landmaalereksamen 1815, blev kgl. Landmaaler Aaret efter, Premierløjtnant 1824 og afgik

som Kaptajn 1842. I 1848 blev han Kompagnikommandør ved 5. Reservebataillon, gjorde Tjeneste i de to første Krigsaar, udnævntes til Major 1849, men døde 1850.

Christian Tuxen var Medstifter af Det forenede Velgørenhedsselskab 1832 og i en lang Aarrække Bestyrelsens Formand.

Ved det første Folketingsvalg stillede han sig forgæves i Københavns 8. Valgkreds, men valgtes ved et Suppleringsvalg i Kalundborg-Kredsen i Maj 1850. Han døde et halvt Aars Tid senere.

Han døde 27. November 1850 i København.

R. 1842.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Tuxen, Johan Cornelius, 1820-83, Kommandør. Folketingsmand for Københavns 9. Valgkreds 7. Juni 1864 - 3. Januar 1879. — Højre.

Født 12. Maj 1820 i København, Søn af Kaptajnløjtnant, senere Kommandørkaptajn P. M. Tuxen; blev 1834 Søkadett, 1840 Sekondløjtnant i Flaaden, tog 1848 Eksamen for studerende Søofficerer og blev Aaret efter Premierløjtnant, 1861 Kaptajnløjtnant,

1868 Kaptajn og afgik 1875 med Kommandørs Titel. Han var 1854-67 Lærer paa Søkadetakademiet i Navigation, om hvilket Emne han ogsaa har udgivet en Del Bøger, og han var

1856-64 Redaktør af »Tidsskrift for Søvæsen«.

Johan Tuxen var Medstifter af Foreningen til Søfartens Fremme, blev 1849 Medlem af Bestyrelsen og var 1858-79 dens Formand. Han var 1867-68 Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, 1867-83 af

Havneraadet, flyttede 1868 til Frederiksberg, i hvis Kommunalbestyrelse han sad 1872-81. Han var Medlem af Kommissionerne om Søkadetakademiet og om Flaadens Taktik 1865, om Helsingørs Havn 1871 samt om usødygtige Skibe 1876, var Næstformand i Industrieforeningens Bestyrelse 1875-81, Medlem af Teknisk Skoles Bestyrelse fra 1876 og siden 1872 Kontrolkommitteret i Livsforsikringselskabet Hafnia.

Ved Valgene til Rigsraadets Folketing Marts 1864 og Maj 1865 var Tuxen blevet kaaret i Københavns 9. Valgkreds, og han kaaredes ligeledes ved de følgende almindelige Folketingsvalg og holdt Kredsen, lige til han 1879 trak sig tilbage. Han var Medlem af Finansudvalget 1869-77.

Han døde 29. Januar 1883 i København.

R. 1856. DM. 1865. K² 1879.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870 og 75. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. III. Tid. 1883, Nr. 1220. Tidsskrift for Søvæsen, 1883, S. 15-17.

Tuxen, Nicolai Elias, 1810-91, Kaptajnløjtnant. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 11. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns 9. Valgkreds 4. August 1852 - 24. August 1854 og for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858 samt kongevalgt Landstingsmand 12. December 1873 - 10. December 1891. — Højre.

Født 21. November 1810 i Frederikshavn, Søn af Løjtnant, senere Kommandørkaptajn

P. M. Tuxen og Broder til forannævnte Johan T.; blev Søkadet 1822, Sekondløjtnant i Flaaden 1829, var Lærer i Matematik for Søkadetterne 1832-46, tog selv Søofficerseksamen 1835, blev Dok-

inspektør 1838, Premierløjtnant 1839, Kaptajnløjtnant 1847 og Kaptajn 1854. Paa Orlogstogter og senere paa en Studierejse 1843-45 dygtiggjorde han sig saaledes, at han 1846 blev Forstander for Flaadens Mekanik- og Vandbygningsvæsen, fra 1858 med Titel af Direktør for Maskinvæsenet, 1864-78 tilige for Skibsbyggeriet. Han organiserede 1851 Maskinistkorpset, fik 1869 oprettet en Maskinist-Skole, som han selv bestyrede, blev 1880 Chef for Haandværkskorpset og tog 1883 sin Afsked med Rang som Kontre-admiral.

Nicolai Tuxen var Medstifter af Københavns Laanebank 1853, Repræsentant 1856-71 og derefter Direktør i Det alm. Brandassurancekompagni for Varer samt var Medlem af talrige Kommissioner angaaende maritime Sager og Forsvarsspørgsmaal.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Københavns 11. Distrikt, afløste 1852 C. E. Fenger i Københavns 9., udtraadte 1854, valgtes Aaret efter i Frederiksværk-Kredsen, søgte ikke Genvalg 1858, men udnævntes til kongevalgt Landstingsmand 1873. Han indvalgtes i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvor han sad til 1863. Han var Medlem af Finansudvalget 1853-54 og 1857.

Han døde 10. December 1891 i København.

R. 1846. DM. 1851. K. 1858. FM. i Guld 1879.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1883, Nr. 1228, og 1891, Nr. 12. Tidsskrift for Søvæsen, 1892, S. 2-7. Mindetale i Landstinget (Liebe) 11-12-1891, Tidenden Sp. 675.

Tvede, Charles Martin Fritz, 1862-1931, Direktør. Landstingsmand for 2. Kreds 2. Oktober 1908 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 14. Oktober 1931. — Højre, Det konservative Folkeparti.

Født 21. Februar 1862 i Helsingør, Søn af Landstingsmand, Brygger og Kaptajn Jens Levin Tvede; gik først i Helsingørs højere Realskole, dernæst paa Teknisk Skole i København, hvor han lærte Murerhaandværket og tog Svendeprøve 1879, uddannedes derefter paa Landbohøjskolens Laboratorium, paa forskellige danske Bryggerier og paa Gær- og Spritfabrikker i Tyskland, blev 1882 Inspektør, fra 1889-1920 Direktør ved Aktieselskabet Helsingørs Spritfabrik og fra 1920 Direktør for

Aktieselskabet J. L. Tvede.

C. Tvede var Medlem af Helsingør Byraad 1892-1909, af Bestyrelsen for Byens offentlige Laanekontor 1892-1919, Formand for Helsingør Skydeselskab 1900-24, derefter Æresmedlem, Formand for Foreningen af danske Spiritusfabrikanter fra 1898, for dennes Arbejdsgiverafdeling fra 1904, for Gær- og Spritsammenslutningens Fællesraad 1918-23 og for A/S De danske Spritfabrikkers Bestyrelse siden 1923. Endvidere udnævntes han 1908 til Overligningskommissær, var Delegeret ved Landmandsbankens Helsingør-Afdeling 1904, Repræsentant for K.T.A.S. i Helsingør 1906, Medlem af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse 1907, af dennes Ulykkesforsikrings Repræsentantskab 1909 og af dens Bestyrelse fra 1912.

Ved et Suppleringsvalg 1908 i 2. Landstingskreds ved H. E. Høst's Død, blev Tvede valgt til hans Efterfølger, genvalgtes 1914 og 18 og var derefter tingvalgt Medlem til sin Død. Han var Medlem af Toldraadet 1912 samt af dettes Appeludvalg 1918, af Jernbaneraadet 1915, af Arbejdsløshedsnævnet 1917, af Jernbanefuldet af 1920, af den sønderjydske Jernbanekommission og af den sønderjydske Realkreditkommission samt var fra 1927 Næstformand i Landstinget. Han valgtes 1928 — efter Pipers Død — til Formand for Det konservative Folkepartis Rigsdagsgruppe og dets Landsorganisation.

Han døde 14. Oktober 1931.

R. 1905. DM. 1916, K² 1924.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog 1931. Minde-

tale i Landstinget (Jensen-Klejs) 16-10-1931. Tidenden Sp. 172-173.

Tvede, Jens Levin, 1830-91, Brænderiejer, Kaptajn. Landstingsmand for 2. Kreds 24. Marts 1886 - 11. Marts 1891. — Højre.

Født 7. April 1830 i København, Søn af Brænderiejer Jørgen Martin Hans Tvede; kom efter sin Skolegang 1845 paa Polyteknisk Lærestanst. Faderen var forinden flyttet til Helsingør med sit Brænderi, og da han døde 1849, maatte Sønnen forlade Hovedstaden for at hjælpe Moderen med Forretningen, som han 1854 selv overtog. Brænderiet blev 1864

ødelagt ved en Brand, hvorpaa Tvede opførte et nyt og bedre, der efterhaanden udvidedes med et Hvidtølsbryggeri og med en Gærfabrik. I 1889 omdannedes hele Forretningen til et Aktieselskab med hans Søn Charles Tvede som Direktør.

J. L. Tvede blev 1857 Sekondløjtnant og var 1860-70 Premierløjtnant ved Helsingør borgerlige Artilleri, siden 1866 med Kaptajns Karakter; han var Medlem af Helsingørs Borgerrepræsentation, senere Byraad, fra 1857 til sin Død, Medlem af Overformyndets Laanebestyrelse for Frederiksborg Amt fra 1869, Repræsentant i Købstædernes Brandforsikring fra 1871, Medstifter af og Formand for Hellebæk Klædefabrik 1873, Medstifter af Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri 1881, Medstifter af Helsingør Teleionselskab og Formand fra 1883, Medlem af Købstadforeningens Bestyrelse 1889 samt en Aarrække Formand for Foreningen af Spritfabrikanter i Danmark.

Tvede, der var Formand for Helsingør konservative Forening, valgtes ved et Suppleringsvalg 1886 i 2. Landstingskreds, genvalgtes 1890, men opnaede ikke at sidde eet Aar af Valgperioden.

Han døde 11. Marts 1891 i Helsingør.

R. 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1887 og 90. Kaptajn J. L. Tvede 1830-1891, Mindetale i Landstinget (Liebe) 13-3-1891, Tidenden Sp. 1750.

Tvede, Peter Hansen, 1801-57, Underretsprokurator, Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ribe Amts 3. Distrikt (Ribe) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. --- Kon-servativ.

Født 20. April 1801 i København, Søn af Brændevinsbrænder Hans Jørgensen Tvede, tog dansk-juridisk Eksamen 1819 og blev derefter Fuldmægtig paa Amtstuen i Ringkøbing, Prøveprokurator i Ribe Stift 1823 og virkelig Prokurator 1830. Han købte 1825 Hovedgaarden Tandrup ved Herning, men kunde ikke faa den

store Hedegaard til at betale sig, hvorfor han 1835 atter solgte den, flyttede til Ribe og blev Amanuensis hos Biskop Tage Müller, Hospitalsforstander 1848 og Aaret efter tillige By- og Raadstueskriver samt Raadmand og Birkeskriver i Riberhus Birk.

P. H. Tvede var 1846 Medstifter af Ribe Sparekasse og dens første Formand, Medstifter af Laane- og Diskontobanken i Ribe 1855 og senere Formand for dens Bestyrelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 opstilledes han uden Modkandidat i Ribe og valgtes ved Kaaring. Han hørte til højre Side, stemte imod Grundloven 1849 og søgte ikke Valg til noget af Rigsdagens Ting.

Han døde 6. December 1857 i Ribe.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Tvermoes, Carl Madsenius Villhelm, 1830-98, Officer, Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 20. September 1872 - 20. April 1892. --- Højre.

Født 23. Juni 1830 i København, Søn af Hørkræmmer Carl Frederik Ferdinand Tvermocs; blev Landkadet 1845, Sekondløjtnant ved Fodfolket 1848, deltog i Krigen 1848-50, blev Premierløjtnant 1849, gik paa Den kgl. militære Højskole 1851-55, ansattes ved Generalstabens, hvor han 1858 blev Kaptajn. Han var 1855 paa en længere Udenlandsrejse, blev 1863 Souschef ved 3. Division og deltog i Krigen 1864, blev Oberst og Chef for Generalstabens taktiske Afdeling 1870-

79, Chef for Krigsøringdepotet 1867-70, Stabschef ved Lejrdivisionen 1875 og 77, Chef for 1. Bataillon 1879, for -. Regiment Aaret efter, Generalmajor og Chef for 1. sjællandske Brigade 1885, Generalinspektør for Fodfolket 1887, Generalløjtnant og kommanderende General i 1. Generalkommandodistrikt 1891, men tog 1894 sin Afsked.

Carl Tvermoes var med til at udarbejde en udførlig Fremstilling af den 1. slesvigske Krig, hvis 1. Bind udkom 1867, blev 1879

Medlem af den Kommission, der skulde undersøge Forholdene i Vestindien efter Oprøret paa St. Croix, blev 1888 Formand i Geværkommissionen og havde Sæde i flere andre Kommissioner.

Da Borgmester L. C. Larsen 1872 trak sig tilbage som Folketingsmand for Københavns 3., blev Tvermoes hans Efterfølger, genvalgte derefter ved Kaaring til 1884, hævdede ved de tre følgende Valg Kredsen mod Venstre, til han 1892 frivillig trak sig tilbage af Helbredshensyn.

Han døde 3. April 1898 i København.

R. 1850. DM. 1864. K² 1877. K¹ 1879. SK. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen, Penne-tegninger 1875. Rigsdagskalender 1887 og 90. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1898, Nr. 29.

Uhre, Jens Nielsen, 1808-53, Gaardmand. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. --- Venstre.

Født 21. Februar 1808 i Ure, Tistrup Sogn, Nordøst for Varde, Søn af Gaardejer Niels Christian Bertelsen; blev Landmand og 1845 Ejer af en Gaard i Galtho i samme Sogn. Han var Sogneforstander 1848-53.

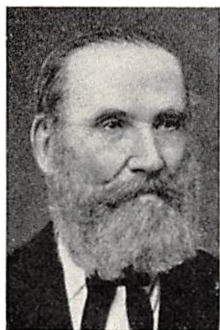
Han valgtes 1852 af Venstre i Varde-Kredsen mod Højres Kandidat, N. E. Grooss, og ved næste Valg i 1853 genvalgte han ved Kaaring. Ved Valget i Maj 1853 opstilledes han ikke, antagelig paa Grund af Sygdom.

Han døde 20. Juli 1853 i Galtho.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Ulstrup, Regner Lauritz, 1818-1906, Konsul. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 2. August 1871 - 20. September 1872. — Konservativ.

Født 12. Februar 1818 i Helsingør, Søn af Fuldmægtig C. M. Ulstrup; blev 1832 ansat paa Skibsprovianterings-Firmaet Fenwick & Co.s Kontor i Helsingør, blev 1857 Deltager i Firmaet og 1873 Enebesidder. Han fortsatte Forretningen under sit eget Navn, blev 1853 hannoversk Vicekonsul og 1863 Konsul. 1878 blev

han tillige nordamerikansk Konsularagent.

Regner Ulstrup var 1870-81 Medlem af Helsingør Byraad, 1865-78 Medlem af og 1878-87 Formand for Handelsforeningens Bestyrelse, Medstifter af Understøttelsesforeningen for Handels- og Industridrivende, Medlem af Bestyrelsen for det helsingørske Dampskibsselskab siden 1871 og for Jernskibsværftet siden 1881 samt 1869-91 Formand for Haandværker-Sangforeningen. Han var tillige Medstifter af den konservative Forening og senere Medlem af dens Bestyrelse. Han forfattede og komponerede en Del Sange, udgav 1856 et Skrift om »Helsingør og Øresundstolden 1856« og var flittig Medarbejder ved »Helsingør Avis« og andre Blade.

I Foraaret 1871 udtraadte Krigsminister Raasløff af Folketinget, og ved Suppleringsvalget nogle Maaneder senere valgtes Ulstrup med den hjemvendte Biskop Monrad som Modkandidat. Ved Folketingsvalget næste Aar stillede Ulstrup sig ikke, heller ikke senere.

Han døde 12. Februar 1906 i Helsingør.

R. 1886.

Unsgaard, Ivar Johan, 1798-1872, Stiftamtmand, Minister. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 3. Maj 1854, 9. Januar 1855 - 20. Juni 1859 samt 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Nærmest National-liberal.

Født 4. September 1798 i København, Søn af Landinspektør Iver Unsgaard, af norsk

Æt; blev Student fra Metropolitanskolen 1817, cand. jur. 1820, Volontør i Rentekammeret 1818, Kopist 1822, Fuldmægtig i Rentekammerets danske Sekretariat 1826, Kammersekretær 1831, Kommitteret 1835, Deputeret og Chef for 1. Sektion 1840, Stiftamtmand for Fyn og Amtmand i Odense 1848-56 og paany 1859 -69, hvorpaa han tog sin Afsked og flyttede til en Søn i Thisted.

Ved sin Embedsstilling havde Unsgaard væsentlig Del i de vigtige Landbolove, der forberedtes under Christian VIII, ligesom han havde Sæde i flere herhen hørende Kommissioner, blandt andet var han Formand for Landbokommissionen 1849. Desuden var han Formand for Industriforeningen 1839-40, Præsident i Landhusholdningsselskabet 1839-48, Formand for Krigsskadeserstatningskomiteen 1850, Medstifter af Bikuben 1857 og af Odense Amts Skytteforening 1866, af hvis Forretningsudvalg han var Medlem indtil 1869.

Ved de første Valg til Landstinget 1849 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1853, udtraadte Aaret efter, men afløste ved et Suppleringsvalg 1855 Bardenfleth i samme Kreds, genvalgtes ved de ordinære Valg samme Aar, men fik 3 Stemmer for lidt 1859. Han valgtes dog endnu engang 1866 som Tilhænger af den gennemsete Grundlov, men søgte ikke senere Valg. Han valgtes 1853 til Landstingets Formand, men afslog Valget, 1855 valgtes han til Rigsretten og deltog i dens Kendelse over Ministeriet Ørsted. Han var Medlem af Rigsraadet af 1855 fra 1856 til 63 og af Rigsraadets Landsting 1864-66.

I Efteraaret 1849 afslog han Tilbud om at blive Indenrigsminister i Novemberministeriet, modtog samme Post i Ministeriet Bang som Simonys Afløser 4. Juni - 18. Oktober 1856, gik nævnte Dato herfra over i Ministerierne Andræ og senere Hall I som Minister for Monarkiets fælles indre Anliggender indtil 26. Juli 1858; desuden afløste han Krieger som Indenrigsminister 26. Juli 1858 - 6. Maj 1859 og var iøvrigt Minister for Holsten og Lauenborg i hele Ministeriet Halls Levetid 13. Maj 1857 - 2. December 1859.

Han døde 16. September 1872 i Thisted.

Justitsraad 1835. Etatsraad 1836. R. 1840. DM. 1841. Konferensraad 1847. K. 1848. Kammerherre 1854. SK. 1858. Gehejmekonferensraad 1859.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon, Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1872, Nr. 684.

Ussing, August Frederik Christian, 1825-97, Provst. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Konservativ.

Født 23. Februar 1825 i København, Søn af Kontorchef senere Etatsraad i Københavns Magistrat Johannes Hjort Ussing, Broder til J. L. og W. Ussing; blev Student fra Metropolitanskolen 1841, cand. theol. 1847, deltog som Frivillig i Krigen 1848, var Alumne paa Borchs Kollegium 1848-51, tillige Inspector her, gav Undervisning, til han 1855 blev personel Kapellan i Gamtofte ved Assens, kom godt halvandet Aar efter som Præst og Missionær til St. Croix, hvor han blev kongevalgt Medlem af Kolonialraadet for de vestindiske Øer 1859. Han vendte tilbage til Danmark 1863, blev Sognepræst til Mariager, 1868 Provst for Nørhald, Gjerlev og Onsild Herreder, 1872 Sognepræst til Spentrup-Gassum Syd for Mariager og fra 1880 til sin Død Præst i Skelskør, hvor han fra 1889 tillige var Provst for Ø. og V. Flakkebjerg Herreder.

August Ussing udgav 1853 »Forsøg paa en fri Oversættelse af Davids Psalmer«, 1860 »Prædikener« og 1885 »Lidt om den russiske Kirke og dens Gudstjeneste«.

Ved Folketingsvalget 1869 valgtes han i Mariager-Kredsen mod Venstremanden Jac. Jensen. Han stillede sig ikke ved næste Valg eller senere.

Han døde 1. Marts 1897 paa Frederiksberg.

DM. 1848. R. 1878.

Danmarks Præstehistorie, Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870.

Ussing, Johan Louis, 1820-1905, Professor. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 7. September 1864 - 4. Juni 1866. — Nationalliberal.

Født 10. April 1820 i København, Broder til foregaaende og efterfølgende; blev Student fra Metropolitanskolen 1836, tog filologisk Eksamen 1842 og Magistergraden to Aar efter, var paa en Studierejse i Grækenland og Italien 1844-46, blev efter Hjemkomsten Lektor i klassisk Filologi og Arkæologi, rejste 1848 til Paris og London og blev efter Hjemkomsten Professor. Han tog sin Afsked 1896. Desuden var han fra 1877 Regensprovst, 1875 og 85 Universitetets Rektor samt Undervisningsinspektør 1875-78. Han var i sine sidste Leveaar med til at lede de danske Udgravninger paa Rhodos.

J. L. Ussing var Medlem af Videnskaberne Selskab fra 1851, Medlem af Martsforeningen 1864 og Repræsentant i den danske Folkeforening, Medlem af Direktionen for Carlsberg-Fondet 1888-1902 og Forfatter til en lang Række videnskabelige Værker, navnlig af filologisk og ærkæologisk Indhold, men ogsaa til Skildringer fra sine mange Udenlandsrejser og en enkelt politisk Pjece: »Et Par Ord om Forholdet imellem Konge og Folk«, udgivet af Den danske Folkeforening 1865.

Ved Folketingsvalget 1864 kaarede han i Københavns 2. Valgkreds til Professor C. I. H. Kayser's Afløser, men stillede sig ikke siden. Han sluttede sig tidligt til de Nationalliberale.

Han døde 28. Oktober 1905 i København.

R. 1858. DM. 1877. Dr. jur. h. c. 1884. K² 1885. K¹ 1890.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen, Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. J. L. Ussing: Af mit Levned, 1906. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, 1917.

Ussing, Werner Jasper Andreas, 1818-87, Nationalbankdirektør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Viborg Amts 5. Distrikt (Løvel) 5. Oktober 1848 - 5. Juni

1849, Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 4. December 1849 - 26. Februar 1853 samt kongevalgt Landstingsmand 5. November 1866 - 2. December 1887. — Nationalliberal, Højre.

Født 4. Marts 1818 i København, Broder til de to foregaaende; blev Student fra Metropolitanskolen 1834, cand. jur. 1838, Volontør i Kancelliet 1841, Kancellist 1846 og efter en Studierejse i Udlandet Assessor i Landsoverretten i Viborg 1847. Han underkastede sig 1853 slesvigske-juridisk Eksamen for at kunne bli-

ve Medlem af Appellationsretten i Flensborg, afsattes i Marts 1864 af de tyske Myndigheder, men blev samme Aar Højesteretsassessor, 1873 blev han Direktør i Nationalbanken og ekstraordinær Højesteretsassessor til sin Død.

W. Ussing var Medlem af Kommissionerne om Slesvigs Stempelovgivning af 1856, om Processpørgsmaalet 1868-77 og om Møntordningen af 1872. Han var Formand for de faste Censorer ved juridisk Eksamen fra 1871 og udgav 1847 et prisbelønnet Skrift om »De danske Landboforhold, med fortrinligt Hensyn til den danske Bondes Forfatning«.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Løvel-Distriktet, blev en af Forsamlingens Sekretærer, valgtes sammesteds ved de to første Valg til Folketinget 1849 og 52, men trak sig tilbage 1853. Han udnævntes til kongevalgt Landstingsmand 1866 og var Medlem af Rigsretten fra 1876. Han tilhørte de Nationalliberale, senere Højre, men indtog ofte Særstandpunkter.

Han døde 2. December 1887 i København.

R. 1862. DM. 1877. Dr. jur. h. c. 1879. K² 1881. K¹ 1886.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1887, Nr. 11. Mindetale i Landstinget (Liebe) 5-12-1887, Tidenden Sp. 118-19.

Wad, Peder Christian Holm, 1817-76, Skolelærer. Folketingsmand for Randers Amts

4. Valgkreds (Grenaa) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Liberal.

Født 25. Januar 1817 i Arnsbjerg, Raasted Sogn, Ringkøbing Amt, Søn af Gaardejer P. Christensen Wad; underviste i Aarene 1831-36 i forskellige Skoler i Sognene Tvis, Fajbjerg og Staby, gik de følgende to Aar paa Snedsted Seminarium, hvorfra han 1838 tog Lærercksamen, var derpaa Huslærer hos Præsten Hassenfeldt paa Holmsland, til han 1846 blev Skolelærer i Veggerslev ved Grenaa, hvor han levede til sin Død.

Peder Wad var Medlem af Veggerslev Sogneraad fra 1868, Formand 1871-76, Medstifter af Landbosparekassen i Grenaa 1868 og senere Repræsentant i samme, Formand for en Hesteforsikring i Herredets østlige Del. Han var ogsaa virksom for Højskole- og Skyttesagen, samt for Jernbanens Anlæg.

Han valgtes 1852 til Folketinget i Grenaa-Kredsen, genvulgtes i Februar 1853, men opgav at søge Valg i Maj samme Aar til Bedste for sin personlige Ven, Fr. Barfod, og Wad stillede sig ikke senere. Han sluttede sig til de frisindede, og som ivrig Grundtvigianer stemte han baade imod Told- og Arvefølgeoven. Han var en af Folketingets Sekretærer 1852-53.

Han døde 13. December 1876 i Veggerslev.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Wagner, Carl August, 1847-1906, Oberstløjtnant. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 28. Januar 1887 - 3. April 1901. — Højre.

Født 12. Januar 1847 i København, Søn af Major, senere Oberstløjtnant Moritz Carl Frederich August Wagner; blev Student fra Borgerdydskolen i København 1864, meldte sig som Frivillig i Krigen 1864, blev cand. phil. 1865, Reserveofficersaspirant i Artilleriet Aaret efter, Sekondløjtnant 1867, men hjemsendtes 1868. Han

studerede ved Kristiania Universitet 1869-70, mødte sig ved den fransk-tyske Krigs Udbrud ved sit Regiment i København, rejste i September som Frivillig i fransk Tjeneste, hvor han blev Kaptajn og Batterichef, vendte

tilbage 1871 og gennemgik Officersskolens næstældste Klasse 1872-74, udnævntes derefter til Premierløjtnant, 1882 til Kaptajn, 1895 til Oberstløjtnant og 1904 til Oberst; siden 1900 var han Chef for Fæstningsartilleri-Regimentet.

Carl Wagner var Medlem af Bestyrelsen for Københavns Skytteforening 1868-69 samt dens Formand siden 1884; Medlem af Skytteforeningernes Overbestyrelse 1871-86, Chef for Elevskolen 1889-95 og Lærer i Fransk ved Officersskolens ældste Klasse fra 1900. Han skrev 1869 en Pjece om »Skytteforeningerne og deres Forhold til Hæren« samt flere Afhandlinger i »Militært Tidsskrift«.

Da Professor C. C. Brix 1887 trak sig tilbage som Folketingsmand for Københavns 2. Kreds valgtes Carl Wagner i Stedet af Højre, genvalgtes ved Kaaring i 1890 og 1892, men kæmpede haardt for Kredens Bevarelse 1895 og 98 og trak sig 1901 tilbage.

Han døde 8. Oktober 1906 i København.

R. 1887. DM. 1897. K² 1906.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. III. Tid. 1906, Nr. 2. Vort Forsvar 1906, Nr. 674.

Vallentin, Jacob, 1804-72, Provst. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 4. August 1852 - 1. December 1854 og 14. Juni 1855 - September 1857. — Nationalliberal.

Født 13. August 1804 i Skelskør, Søn af Købmand Johan Otto Vallentin; blev Student fra Roskilde Skole 1821, cand. theol. 1826, Sognepræst til Tvede og Linde Syd for Mariager i 1831 samt Provst for Nørhald, Gjerlev og Onsild Herreder 1846-67. Han blev 1847 forflyttet til Spentrup i samme Herred og saaledes

Steen Steensen Blichers Efterfølger.

Jacob Vallentin var Præsident for Den 3. danske Landmandsforsamling i Aarhus 1847, Medlem af Landhusholdningsselskabets 2. Agerdyrkningskommission 1847 og udsendes af samme Selskab baade til Den tyske Landmandsforsamling i Breslau 1845 og til Ver-

densudstillingen i Paris 1855. Han var Medlem af Randers Amdsraad 1842-54, Formand for Husmandshoveriafløsningen i Randers Amt 1850-62 og for Gaardmands-Hoveriafløsningen i 9. Landstingskreds 1852-62.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Mariager, samt ved Folketingsvalget det følgende Aar. Stort bedre gik det ham ikke ved Landstingsvalgene tre Uger senere i 9. Kreds, hvor han iøvrigt endnu engang forsøgte sig ved et Suppleringsvalg 1850. Derimod lykkedes det ham 1852 at blive Herredsfoged Ammitzbølls Efterfølger i Randers, og han genvalgtes her ved begge Valg det følgende Aar, afløstes 1854-55 af den senere Konsejlspræsident Estrup, men kaaredes paany 1855 for to Aar efter at nedlægge sit Mandat. Han stillede sig ikke mere. Han hørte til de Nationalliberale og var Medlem af Finansudvalget 1852-53.

Han døde 10. Februar 1872 i Spentrup Præstegaard.

R. 1858. DM. 1868.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Walther, Frederik, 1810-79, Overkontrollør, cand. phil. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født 7. Januar 1810 i Vallekilde Vest for Holbæk, Søn af Sognepræst Jens Walther, flyttede 1824 med sine Forældre til Ballum, gik i Ribe Katedralskole 1825-29, derefter i Kolding Skole, hvorfra han 1830 tog Studentereksamen, blev cand. phil. 1831 og var i de følgende Aar Lærer flere forskellige Steder, Inspektør og Førstelærer ved Dreng-Asylskolen i København 1844-55 og samtidig ogsaa Lærer ved andre københavnske Skoler. Han blev 1844 Overkontrollør ved Det kgl. Teater og Inspektør for Kongens private Inventariegenstande 1855. Endelig blev han 1860 Toldforvalter i Skagen og 1869 Toldinspektør i Ringkøbing.

F. Walther blev 1866 Medlem af Skagens Borgerrepræsentation og valgte til dens Formand. 1877 udgav han et Skrift: »Hvad skal der blive af det kgl. Theater? Et Nutidsspørgsmaal til Overvejelse af Rigsdagen og Overhofmarskallatet«, og i 1851 udgav han under Mærket K. W. Flyveskrifterne: »Kan Danmark endnu frelses af den Fare, hvori vort uheldige Diplomati har bragt det? I Anledning af Ministerskiftet« og »Slesvigholsternes Fremskridt i Kjøbenhavn. Et Ord til Rigsdagen« og 1852 »Bidrag til at oplyse det kgl. Theaters Betydning som Nationalinstitut«.

Da Grundtvig 1855 forlod Præstø-Kredsen, kaaredes Walther til hans Eiterfølger, genvalgte ved Kaaring 1858, men opstilledes ikke 1861. Han stillede sig derimod forgæves ved begge 1866-Valgene i Frederikshavn, hvor man første Gang kaarede Kredsen gamle Folketingsmand F. C. F. Tutein og anden Gang Redaktør M. Vogelius, samt ved et Suppleringsvalg 1868 i Middelfart.

Han døde 16. Maj 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II. 1922.

Vandborg, Jens Andreas, 1806-81, Kammeraad, Gaardejer. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 12. Oktober 1866 - 25. Februar 1868. — Nærmest Konservativ.

Født 14. Januar 1806 i København, Søn af Sognepræst S. B. Vandborg; købte meget tidligt en Gaard i Ølgod Sogn, men overtog 1827 en Gaard i Jandrup Vest for Varde, hvor hans Fader var Sognepræst fra 1807. Denne Gaard drev han til 1875, da han afstod den til sin Plejesøn. 1830 blev han tillige Organist ved Kirken og var det indtil sin Død. 1834 tog han Skolelærereksamen ved Lyngby Seminarium.

Vandborg blev Medlem af Sogneforstanderskabet 1842 og Formand 1848 og beholdt denne Post til sin Død. Han var Tiendekommissær 1838-64, Sandflugtskommissær 1844-67, Landvæsenskommissær siden 1848, Formand for Afløsning af Gaardmandshoveriet 1850 og af Husmandshoveriet 1852 og ledede endvidere Reguleringen af Amtets Vandløb samt var Forligskommissær.

Da Varde-Kredsen Folketingsmand, Løjtnant C. F. Riis, ved Oktober-Valget 1866

trak sig tilbage, blev Vandborg hans Afløser, men udtraadte knap halvandet Aar senere, for ikke mere at lade sig opstille. Han var konservativ, dog ikke uden demokratisk Paavirkning.

Han døde 22. Januar 1881.

Kammeraad 1856.

Vanggaard, Jens Sørensen, 1875-1945, Gaardejer, Statsrevisor. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 20. Maj 1910-22. April 1918, for Hjørring Amt 22. April 1918-21. April 1920 og Hjørring Amtskreds 26. April 1920 - 23. Marts 1943. — Venstre.

Født 25. December 1875 i Bagterp i St. Hans Sogn ved Hjørring, Søn af Lærer Søren Jensen Sørensen, kom paa Tune Landboskole 1894-95, blev Landbrugskandidat 1899 og købte Vanggaard ved Hjørring 1901, en Gaard paa godt 10 Tønder Hartkorn, som han senere tog Navn efter, og som han ejede indtil 1918. Desuden ejede han i kortere Tid Højskolegaarden i Aabybro. Han var Statsrevisor 1934-45.

J. S. Vanggaard var Formand for Hjørring Amts Skytte- og Gymnastikforening 1915-29, Medlem af Bestyrelserne for Sønderjydsk Fond, Grænseforeningen, Vendsyssel historiske Museum, Løkken-Aabybrobanen, Naturfredningsforeningen og for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse samt havde Sæde i Sønderjydsk Fonds Centralkomité, i Repræsentantskaberne for Nordisk Livsforsikrings Aktieselskab af 1897, Nordisk Ulykkesforsikrings Aktieselskab af 1898 og for Hedeselskabet og endelig i De danske Privatbaners Fællesrepræsentation.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han i Hjørring-Kredsen mod den radikale Gaardejer M. C. Jungersen, der havde repræsenteret Kredsen siden 1872; han holdt den med Nød og næppe 1909, men faldt allerede næste Aar for Vanggaard, som genvalgte til 1943, da han trak sig tilbage. Han var Medlem af Partiets Bestyrelse i Folketinget fra 1926, 1. Næstformand i Folketinget fra 1932, Medlem af Det udenrigspolitiske Nævn fra

dets Oprettelse til 1935, deraf dets Formand 1926-29 og 1932-35, Medlem af Rigsdagens interparlamentariske Gruppens Bestyrelse, af Statens Administrationsudvalg i Hirtshals og Hanstholm, Formand for Rigsdagens Grønlands-Delegation 1923, Medlem af Rigsdagens permanente Grønlandsudvalg og af Landbohøjskolens Tilsynsraad samt Formand for Udvalget til Bedømmelse af Byggeplaner for Nationalmuseet.

Han døde 30. December 1945 i Hjørring.

R. 1922. DM. 1929. K² 1936.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. J. S. Vanggaard: Med Gertrud Rask til Grønland, Rigsdagsdelegationens Rejse Sommeren 1923, 1923. Oplevelser, Mennecker, Synspunkter, 1945. Blaa Bog 1943.

Varberg, Rudolf Peter Christian, 1828-69, Justitssekretær. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Nationalliberal.

Født 28. Februar 1828 i Aarhus, Søn af Boghandler Sebastian Varberg; blev Student fra Aarhus Skole 1845, deltog som Frivillig i Krigen 1848, men genoptog derpaa sine Studier og blev 1854 juridisk Kandidat, Aaret efter Revisionsassistent ved Landstinget, 1859 Landstingssekretær og 1862 Justitssekretær i Sø- og Handelsretten.

Rudolf Varberg fik tidlig Tilknytning til Frederik Dreier og hans Kreds, gav 1845-47 Bidrag til »Corsaren«, var 1848-51 Medarbejder ved »Kjøbenhavnsposten«, gik 1852 over til »Dagbladet«, men knyttedes 1860-67 til Redaktionen af »Folkets Avis«. Desuden udgav han i 1855 Skrifterne »Hvad har Rigsdagen udrettet? Constitutionelle Bidrag, udgivne af Foreningen til at værne Grundloven« og paa Tysk og under Pseudonym »Ein Wort an die Holsteiner über den dänischen Verfassungskampf«.

Ved Folketingsvalget 1864 fortrængte han Frederiksværk-Kredsens Venstre-Folketingsmand siden 1858, Gaardejer J. Nielsen, men søgte forgæves Valg til Rigsraadets Folke-

ting baade 1864 og 65. Han trak sig tilbage i Frederiksværk-Kredsen inden Junivalget 1866 og ligeledes i Hjørring-Kredsen, hvor han havde tænkt at stille sig, inden Oktobervalget 1866. Han hørte til det nationalliberale Partis venstre Fløj og var imod den reviderede Grundlov.

I Martsforeningen 1864 rejste han under Londoner-Konferencen Spørgsmaalet om at drøfte Slesvigs Deling som en mulig Løsning, men fandt ingen Tilslutning.

Han døde 8. Maj 1869 i København.

Bricka I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Warming, Mathias Christian Christensen, 1806-78, Agent. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861 og 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født 16. Marts 1806 i Landsbyen Warming i Seem ved Ribe; blev Seminarist fra Skaarup 1829 og samme Aar Huslærer. Senere blev han Hjælpe lærer i Dalby og overtog 1835 en Skole i Kolding. Han maatte imidlertid opgive den og nedsatte sig derefter 1839 som Købmand i Kolding. 1851 blev han Klasselotterikollektør sammesteds.

Mathias Warming var Medlem af Borgerrepræsentationen 1849-54 og af Vejle Amts Skoleraad 1865-78. Fra Kolding Sparekasses Start 1856 og til sin Død var han Medlem af Direktionen. Under den fjendtlige Okkupation 1849 var han Medlem af den lokale Forplejningskommission og var meget virksom som Brandkaptajn under Bombardementet 23. April 1849.

Ved de første Folketingsvalg i 1849 opstilledes han i Kolding-Kredsen og ved Valget 1852 i Bække-Kredsen, men begge Steder uden Held. Da han senere — i 1858 — stillede sig i Kolding og ligeledes 1864 sammesteds, blev han valgt. 1865 bukkede han under for C. Berg ved Valget til Rigsraadets Folketing, og derefter stillede han sig ikke mere. Han var Medlem af Finansudvalget 1859-61.

Han døde 3. Maj 1878 i Kolding.

Agent 1849.

Wassard, Christian Skeel, 1842-1918, Overretssagfører, Raadmand, Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 20. April 1892 - 9. April 1895. — Højre.

Født 18. Oktober 1842 paa Marienlyst ved Vordingborg, Søn af Godsejer Matthias Wassard; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1861, cand. jur. 1867, Sagførerfuldmægtig i København 1868-71, foretog Rejser i Europa og Nordamerika 1872-73 og blev Overretssagfører i København 1876.

Samme Aar overtog han imidlertid Stillingen som Forretningsfører for St. Croix Fællessukkerkogerier og var senere Eneidirektør for disse indtil 1887, da han vendte tilbage til København.

Christian Wassard var under sit Ophold i Vestindien 1881-83 blevet kongevalgt og derefter folkevalgt Medlem af St. Croix Kolonialraad. December 1890 valgtes han til Raadmand i København og genvalgtes til 1902. Han var endvidere Repræsentant i Nationalbanken 1895-1900, 1903-06 og 1907-12, i en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Kysthospitalet paa Refsnæs, Finsens medicinske Lysinstitut, Plantageselskabet Dansk Vestindien, Laane- og Spareforeningen for Embeds- og Bestillingsmænd og for Poliklinikken for ubemidlede.

Da Oberst Tvermoes 1892 trak sig tilbage som Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 1892, valgte Højre i hans Sted Wassard, men han bukkede i 1895 under for Alfr. Christensen og lod sig ikke siden opstille.

Han døde 5. Juni 1918.

R. 1888. Etatsraad 1899. DM. 1903.

Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Blaa Bog 1918.

Wederkinch-Madsen, Julius, 1847-1920, Dr. phil., Translatør, Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 26. Juli 1881 - 28. Januar 1887. — Venstre.

Født 23. Juni 1847 i Sønder Aaby paa Fyn, Søn af Kysttoldbetjent senere Toldkontrollør Rasmus Frants Christopher Madsen og

Hustru født Wederkinch; besøgte Skaarup Seminarium 1863-65, rejste derefter til Nordamerika, hvor han bosatte sig i Charleston i Syd-Carolina og overtog en ældre Broders Tobaksfabrik, som han ledede 1865-74. Han blev 1871 Dr. phil. og Magister ved Universitetet i Philadelphia, men længtes hjem til Europa, solgte Virksomheden 1874 og rejste til England. Her opholdt han sig et Aarstid og foretog en Del Rejser, kom 1875 til Danmark, blev samme Aar kongelig Translatør og Tolk i Engelsk og Tysk, stiftede en Handelsskole med Undervisning i disse Sprog samt i Handelskorrespondance. Han ledede denne Skole 1875-81, tilgiftede sig 1885 en Gaard paa Femø, men flyttede to Aar efter til Frederiksberg.

J. Wederkinch-Madsen skrev politiske Artikler i forskellige Blade, udgav i sidste Kvartal af 1888 »Maribo Amtstidende«, hvis Udgivelse han dog maatte standse. Han virkede ogsaa, navnlig i Aarene 1877-80, som Foredragsholder, ligesom han udgav »Det italienske dobbelte Bogholderi« 1876 og »100 Timer i Engelsk« 1881.

Ved Folketingsvalget Maj 1881 opstillede Venstre ham i Maribo mod P. M. Lund, der i første Omgang bevarede sit Mandat, men ved Valgene to Maaneder senere maatte vige for Wederkinch-Madsen. Han genvalgtes i 1884, men faldt i 1887 og stillede sig ikke mere.

Han døde 20. April 1920 paa Frederiksberg.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Danmark 19. I. 1883.

Weeke, Christian Frederik, 1835-1901, Sagfører, Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887. — Højre.

Født 18. September 1835 i Odense, Søn af Købmand H. H. Weeke; gik i Odense Realskole og tog 1855 dansk-juridisk Eksamen. Han var ansat paa Odense Herreds Kontor og senere paa Københavns Amts nordre Birks Kontor, hvorefter han 1859-84 var første Fuldmægtig paa Lollands Nørre Herreds

Kontor i Nakskov. 1885 blev han Sagfører i København. — C. F. Weeke var Medlem af Nakskov Byraad 1876-85.

Han døde 13. December 1901.

Wegener, Caspar Frederik, 1802-93, Gehejmearkivar, Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 21. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 13. December 1802 i Gudbjerg paa Sydfyn, Søn af Sognepræst Hans Christian Wegener; gik i Nyborg lærde Skole indtil 1818, Student fra Roskilde 1821, cand. theol. 1828, men allerede to Aar før havde han taget den filosofiske Doktorgrad og var blevet Adjunkt ved Sorø Akademi. Han blev Overlærer her

1830 og Lektor i Historie, Geografi og Statistik 1837, kongelig Historiograf 1847 og Gehejmearkivar Aaret derpaa til Udgangen af 1882. Han ejede Datidens største private Bogsamling, som efter hans Død erhvervedes til Statsbiblioteket i Aarhus. Bibliotheca Wegeneriana udgjorde over 40.000 Bind.

C. F. Wegener var Medlem af Videnskabernes Selskab siden 1843, Sekretær i Det danske Selskab for Historie og Sprog 1848 og var dets Forstander 1851-66 og Vicepræsident i Oldskriftselskabet 1849-64. Han afsluttede Arkiv-Konventionen med Norge 1851 og udgav adskillige historiske Skrifter, saaledes 1849 »Om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenske Oprør«, men vakte navnlig Røre med sit »Forsvar for Danmarks Kongers og Kongehuses, navnlig Prins Chri-

stians og Gemalindes fulde Arveret efter Lex Regia«, der udkom i 1852. Der blev rejst Sag imod ham, Regeringen nødte Kongen til at give Wegener en Irettesættelse, men han frifandt ved Højesteret 1854.

Han blev kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 og protesterede her mod den nye Grundlov, navnlig paa Grund af dens udstrakte Valgret, men deltog ellers ikke i dansk Politik.

Han døde 9. Maj 1893 i København.

R. 1843. Tit. Professor 1848. Etatsraad 1849. K. 1850. DM. 1851. Konferensraad 1852. SK. 1862: Gehejmekonferensraad 1882.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tid. 1892-93, Nr. 34. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd. 1917.

Wegener, Johan Jørgen Stillér, 1811-83, Sognepræst, Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 4. December 1849 - 26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 3. August 1811 i Gudbjerg ved Svendborg, Broder til foranævnte Gehejmearkivar C. F. Wegener; gik i Nyborg Skole 1823-26, dimitteredes privat som Student 1831, blev teologisk Kandidat 1838, hjalp derefter sin Farbroder med Bestyrelsen af Jonstrup Seminarium, var Huslærer hos Provst Plesner i Humble paa Langeland 1840-44, deltog i Studentertoget til Uppsala 1843, blev Forstander for Rødding Folkehøjskole 1844-45 og dernæst til sin Død Sognepræst til Halsted og Avnede paa Lolland.

Johan Wegener var anonym Forfatter til den bekendte »Protokolextrakt«, som Den slesvigske Forening 1844 udsendte i Anledning af Patentet af 29. Marts 1844, der voldte Foreningen mange Ubelaegeligheder og gav Stødet til Foreningens Ophævelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig forgæves i Juelinge-Distriktet i Maribo Amt, men kaaredes Aaret efter til Folketingsmand for Nakskov og genvalgtes 1852. Han faldt ved næste

Valg for den mere venstre-sindede Præst I. C. Lindberg og stillede sig ikke mere.

Han døde 20. August 1883 i Halsted.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Aar-bog for dansk Kulturhistorie, 1898, S. 142-46 og 148-58.

Wejhe, Johan Henrik, 1786-1868, Kongsleilænding. Landstingsmand for 12. Kreds (Færøerne) 11. August 1851 - 26. Juli 1853. — Konservativ.

Født 14. Oktober 1786 i Solmonde paa det sydøstlige Østerø i Færøernes Øgruppe, Søn af Kongsbonde Joan Weihe; gik 1808 til Søs, sejlede først mellem København og Færøerne, senere paa længere Rejser, tog i 1814 Navigationseksamen i København og var i de følgende Aar Styrmand. 1820 blev han Kongsleilænding

paa den ene af Faderens Gaarde, som han 1853 afstod til en Søn. Han sejlede dog ai og til som Skibsfører og foretog 1857 Rejser som Styrmand til Hetland. Sine sidste Aar levede han som Aftægtsmand i Solmondefjord.

Johan Weihe, der blev Fader til den færøske Sprogmand Alexander Weihe, var et Par Gange konstitueret Sysselmand, blandt andet i 1858.

Han valgtes ved det første Landstingsvalg paa Færøerne 1851, men stillede sig ikke ved Landstingsvalget 1853. Derimod søgte han, forresten uden Held, Valg til Folketinget 1857 og 1858. Han var nærmest konservativ.

Han døde 1. April 1868 i Solmondefjord.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Vejstrup, Johannes, 1870-1940, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 20. September 1910 - 11. Maj 1918 og for 4. Kreds 11. Maj 1918 - 30. September 1940. — Det radikale Venstre.

Født 25. September 1870 i V. Aaby mellem Faaborg og Svendborg, Søn af Gaardejer Rasmus Vejstrup; lærte Landvæsen og Mølleri, tjente som Møllersvend forskellige

Steder, blandt andet i Tyskland, til han 1898 blev Ejer af Stenløse Mølle en Milsvej fra Odense, hvortil 1905 kom Annexgaarden sammesteds. Under Verdenskrigen opgav han begge Dele og blev Ejer af et Hus i Dalum.

Johs. Vejstrup var Formand for Den fyenske Bondestands Sygeförening 1904-17, for Aktieselskabet »Fyns Venstreblad« 1905-07 og for Stenløse-Fangel Sogneraad 1909-17. Desuden var han i en Aarrække Formand for Venstrereformpartiets Sogneforening, men sluttede sig til de Radikale ved dette Partis Dannelse 1905. Han var Statens Repræsentant i Tilsynsraadet for Landbosparekassen paa Fyn.

1910 valgtes han i 6. Landstingskreds, genvalgtes 1914 og 15 og siden i 4. Kreds. Han udtraadte 30. September 1940 og døde et Par Dage efter. Han var en af Tingets Sekretærer 1917-19, Medlem af Statens Lønningssraad fra 1919, af Militærkommissionen fra 1920 og af Udenrigsministeriets Udetillægsnævn. Han var Formand for Partiets Landstingsgruppe siden 1925, Medlem af Rigsretten 1925, af Overfredningsnævnet 1933, af Forfatningskommissionen af 1937 og Tingets 1. Næstformand 1939-40. Han var flere Gange Partiets Kandidat ved Folketingsvalgene 1920-39.

Han døde 2. Oktober 1940.

Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1937. Blaa Bog 1940.

Velschow, Hans Mathias, 1796-1862, Professor. Folketingsmand for Københavns 1. Valgkreds 26. Februar - 27. Maj 1853. — Nærmest konservativ.

Født 22. November 1796 i København, Søn af Snedkermester, senere Brygger Christian Velschow; blev Student fra Metropolitanskolen 1815, vandt 1818 Universitetets og 1824 Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for historiske Afhandlinger, blev 1822 cand. theol., Magister 1831 og foretog de følgende to Aar paa Stipendium en Studierejse til Udlandet; ved Hjemkomsten udnævntes

han til Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns Universitet, den første efter de Rostgaardske Midler. 1850 blev han ordi-
nær Professor.

H. M. Velschow var Medlem af Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog fra 1836, af Videnskabernes Selskab siden 1841, Medstifter af Dansk historisk Forening 1839 og dens Formand 1841-50, Medlem af Bestyrelsen for Den patriotiske Forening 1849 og Medlem af Kommissionen om Grænsen mellem Slesvig og Holsten 1851. Han har iøvrigt udgivet en Del historiske Værker.

Ved Folketingsvalget 1849 stillede han sig forgæves i Københavns 4. Kreds mod Jernbanedirektør Rothe; i Foraaret 1853 lykkedes det ham derimod at fortrænge sin Kollega, Prof. Wilckens, fra 1. Kreds, men allerede tre Maaneder efter udskreves nye Valg, og Rollerne byttedes om med det Resultat, at Velschow ikke stillede sig tiere. Han talte og stemte i Den forenede Rigsdag for Regeringens Budskab om Arvefølgen.

Han døde 8. Juli 1862 i København.

R. 1847.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Nordisk Universitets Tidsskrift, 1863, S. 140-42.

Wessely, Abraham, 1800-1875, Dispachør. Landstingsmand for 3. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og for 1. Kreds 16. Juni 1853 - 23. Juni 1866. — Nationalliberal.

Født 6. November 1800 i København, Søn af Stadsmægler Moses Wessely; gik 1810-17 i Metropolitanskolen, blev privat dimitteret som Student 1818, cand. jur. 1824, tog Dispachøreksamen 1830, lod sig Aaret efter døbe og blev Dispachør i København, var Medstifter af Dagbladet »Fædrelandet«

1839 og Medudgiver de første Par Aar. Han var Statsrevisor 1850-55, deraf det sidste Aar Formand.

Abraham Wessely var Medlem af Udvalg om Statutudkast for Østifternes Kreditforening 1850, Medindbyder til Københavns Laanebank 1853, Medstifter af Bikuben 1857 og i dens Bestyrelse til 1860, var ligeledes med til at oprette Dansk Arbejderbank samt havde Sæde i Kommissionen om Brandvæsen paa Landet 1855.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Københavns 2. Distrikt, derimod lykkedes det ham ved de første Valg til Landstinget det følgende Aar at blive valgt i 3. Kreds, faldt 1853, men havde samtidig stillet sig i 1. Kreds, hvor han ved et umiddelbart paafølgende Suppleringsvalg blev Højesteretsassessor P. D. Bruuns Afløser. Wessely genvalgtes her indtil Juni 1866. Han var Viceformand 1854-55, Medlem af Rigsretten 1854-66, ofte Ordfører for Statsrevisionens Betænkning og stemte i 1855 mod Grundlovens Indskrænkning. Han var tillige Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66.

Han døde 5. Maj 1875 i København.

R. 1862.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Westenholz, Regnar, 1815-66, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 26. Februar - 27. Maj 1853 og for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 1. December 1854 - 29. September 1855. — Nærmest Venstre.

Født 10. December 1815 i Skagen, Søn af Overretsprøkurator, senere Byfoged Thomas Frederik Westenholz; lærte Handelen i Løgstør og senere i Aalborg, blev 1843 Købmand i Hamburg og traadte to Aar efter i Kompagni med den kendte danske Forretningsmand Hendrik Pontoppidan, blev 1848 konstitueret dansk Generalkonsul, men flyttede samme Aar til

London, hvor han drev Kornhandel indtil 1852 og i det hele søgte at udvide Handels-samkvemmet mellem Danmark og England. 1853 købte han Hovedgaarden Mattrup ved Horsens, hvortil tre Aar efter kom Avls-gaarden Løvenholt paa samme Egn, som han dog solgte igen 1861 samt efterhaanden det meste af sit Fæstegods. 1851 kom han i Forbindelse med en engelsk Stor-Entreprenør M. Peto, blev Direktør for dennes sydslesvigske Bane til 1864 og var hans Mellemmand under For-handlingerne med den danske Regering om den nørrejske Længdebane.

Regnar Westenholz var Medstifter af og i Bestyrelsen for Horsens Laane- og Diskontobank 1856, Medlem af Tyrstrup Sogneforstanderskab 1854-65, af Skanderborg Ams-raad 1862-66, Medstifter af Horsens Landboforening 1862, af Hedeselskabet 1866, af Brandforsikringsselskabet Danmark 1861, af Frihandelsforeningen og af Foreningen for Blindes Selvvirksomhed 1862.

Han kaaredes ved Folketingsvalget i Frederikshavn-Kredsen 1853, men blev ikke valgt ved Majvalget og søgte ved et Supple-ringsvalg i 10. Landstingskreds Aaret efter forgæves at blive valgt. Derimod kaaredes han kort efter til Redaktør Rées Efterfølger i Nibc, genvulgetes Juni 1855, men nedlagde tre Maaneder senere dette Mandat og søgte ikke mere Valg til Rigsdagen. Han var nær-mest Venstremand, men med konservative Sympatier. Han blev Finansminister i Mini-steriet Rotwitt 2. December 1859, der blev opløst ved dennes Død 8. Februar Aaret efter. Westenholz overtog da tillige Ministeriet for Holsten og Lauenborg, til et nyt Ministerium var udnævnt 24. Februar. Han var Medlem af Finansudvalget 1854-55 og forøvrigt Medlem af Rigsraadet 1856-57 og 1865. Han nedlagde sit Mandat begge Gange.

Han døde 12. April 1866 paa Mattrup.

R. 1850. Etatsraad 1852. DM. 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1866, Nr. 345.

Westergaard, Andreas, 1796-1879, Gaard-ejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1855. — Nærmest Venstre.

Født 12. Marts 1796 i Holstebro, Søn af Skolelærer Niels Westergaard; blev 1821

Købmand i Struer, men flyttede 1831 til sin Gaard i Struerdal i Struer-Ginding Sogn, som han drev indtil sin Død; dog solgte han 1874 Størstedelen af Jorden. I hans Hjem holdtes gudelige Forsamlinger, og han ud-gav nogle religiøse Skrifter.

A. Westergaard var Medejer af Kompagni-gaarden ved Struer, hvortil hørte Losse- og Liggepenge af alle Fartøjer, som anløb Struer, og 1832 anlagde han en Plantage ved Struer. Han var Skolepatron og Medlem af Kommissionen til Afløsning af Hoveriet paa Stamhuset Ausumgaard.

Ved Folketingsvalget i Februar 1853 stil-lede han sig forgæves i Holstebro-Kredsen, men ved Nyvalgene tre Maaneder efter valgtes han sammesteds og genvulgetes ved Kaa-ring 1854. I 1855 kaaredes en anden, og da han forsøgte sig igen i 1858, trak han sig til-bage inden Valghandlingen og stillede sig ikke mere. Han stemte i Reglen med Venstre, men havde konservative Sympatier.

Han døde 1. Juli 1879 paa sin Gaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. O. Nielsen: Historisk-topografiske Efterretninger om Hjerm og Ginding Herreder, 1895, S. 26 og 27.

Westergaard, Anders Hansen, 1818-89, Kammerraad, Proprietær. Landstingsmand for 9. Kreds 20. Juni 1863 - 23. Juni 1866. — Konservativ.

Født 5. April 1818 i Øster Obeling, Roager Sogn, Haderslev Amt, hvor hans Fader var Gaardejer; kom 1838 paa Lyngby Semina-rium og tog 1841 Eks-amen. Han blev derefter Huslærer paa Lyk-kesholm i Lyngby Sogn ved Grenaa og en kort Tid Lærer et-steds ved Aarhus, indtil han 1843 ved Gif-termaal blev Ejer af Lykkesholm, som han 1874 afstod til en Stedson.

Anders Westergaard var Medlem af Sog-neforstanderskabet 1845-71, Formand 1856-64, Landvæsenskommissær fra 1857 og Tien-dekommissær 1856-64; han var Medstifter af og Medlem af Bestyrelserne for Grenaa Landbrugsforening og Landbosparekassen

i Grenaa, som begge stiftedes 1868. Han var Næstformand i Bestyrelsen for Landbrugsforeningen indtil 1876, dernæst Æresmedlem, fra 1872 var han Formand i Repræsentantskabet for Sparekassen.

Han søgte forgæves Valg til Folketinget i Grenaa-Kredsen 1861, men var Landstingsmand 1863-65 for 9. Kreds, men blev som Tilhænger af den reviderede Grundlov ikke genvalgt ved Junivalget 1866.

Han døde 6. April 1889.

Kammerraad 1858. Justitsraad 1877.

Westergaard, Christian Brix Pedersen, 1817-1902, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Nærmest Venstre.

Født 7. December 1817 i Fjerritslev Vester-

Han-
Herred, Søn af Gaardejer Peder Christen Christensen; tjente sig en Del Penge som Kræmmer og købte 1845 300 Tønder Land Eng og Kærjord Vest for sin Fødeegn og dannede heraf Tinglauggaard, hvor han boede til 1884, da han

overlod den til en Svi-

gersøn. Derefter købte han 1886 212 Tønder Land Hede og oprettede deraf Faldhedegaard ved Løgstør, hvor han siden boede.

Christian Westergaard var Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-53 og paany 1856-61 (Formand), samt af Sogneraadet 1874-79, Formand 1874-76, samt Medlem af Thisted Amdsraad 1854-55.

Ved Landstingsvalget Oktober 1866 valgtes han i 8. Kreds. Han sad Perioden ud, men opstilledes ikke 1870 eller senere, tilhørte nærmest Venstre og var blandt de femten Landstingsmænd, som stemte imod den reviderede Grundlov. Han hørte til Oktoberforeningen, var 1873 Stiller for I. A. Bach, men blev senere Højremænd.

Han døde 15. Marts 1902.

Westergaard, Jens, 1866-1932, Driftsbestyrer, Afdelingsleder. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Herning) 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Ringkøbing

Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Ringkøbing Amtskreds 26. April 1920 - 11. April 1924. — Venstre.

Født 5. December 1866 i Otting ved Skive, Søn af Gaardejer Peder Nielsen; var

Elev paa Salling Højskole 1887-88, paa Tune Landbrugsskole den følgende Vinter og paa den udvidede Højskole i Askov 1890-91, studerede Landbrug paa flere Udenlandsrejser, navnlig i Tyskland og Holland, blev Landbrugskandidat 1895 og samme Aar Distriktsbestyrer

ved Hedeselskabet, fra 1918 tillige Afdelingsleder ved dets Eng-, Mose- og Mergelvæsen og siden 1909 Forretningsfører for Selskabet Hedebruget. Sine sidste Aar levede han i Viborg som Afdelingsleder for Hedeselskabets Grundforbedringsvæsen.

Jens Westergaard var Formand for De samvirkende Landboforeninger i Ringkøbing Amt og for Hammerum Herreds Landboforening samt Medlem af Repræsentantskabet for Jydsk Haveselskab, af Skolekommissionen for Herning Købstad og af Bestyrelserne for Tyendespareforeningen og for Herning Hede- og Diskontobank.

Ved Folketingsvalget 1913 valgtes Venstre ham som Afløser for Herning-Kredsens Folketingsmand siden 1879, Gaardejer Rasmus Nielsen. Westergaard genvalgtes, lige til han 1924 trak sig tilbage.

Han døde 25. April 1932 i Viborg.

R. 1926.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1931.

Vestergaard, Jens Peter Kristensen, 1847-1905, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Brorstrup) 28. Januar 1887 - 20. April 1892 og Landstingsmand for 7. Kreds 21. September 1898 - 9. November 1905. — Venstre.

Født 11. December 1847 i Gjøttrup i det vestlige Himmerland et Par Mil Syd for Løgstør, Søn af Gaardejer Christen Pedersen Vestergaard; overtog 1872 sin Fødegaard paa 6 Tønder Hartkorn, som han ejede til sin Død.

J. P. K. Vestergaard var Medlem af Sogneraadet i to Perioder 1874-80 og 1886-92, af Aalborg Amtsraad siden 1880 samt af Repræsentantskabet for Andelsslagteriet for Aalborg Amt fra 1895, dets Formand fra

1897, ligesom han siden 1895 var Formand for Landboforeningen for Nibe, Løgstør og Omegn og i en Aarrække Taksationsmand for Husmandskreditforeningen.

Ved Folketingsvalget 1887, samt paany 1890 kaaredes han i Brorstrup-Kredsen, sluttede sig til Det Bergske Venstre, men trak sig tilbage ved det første Valg efter Bergs Død. Ved to Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds faldt han for Højres Kandidater og først ved de ordinære Valg 1898 valgtes han til Landstingsmand, men døde inden Periodens Udløb. Han sluttede sig til Venstrereformpartiet.

Han døde 9. November 1905.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1903. Rigsdagskalender 1887 og 90. Ill. Tid. 1905, Nr. 8. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 15-11-1905, Tidenden Sp. 132.

Vestergaard, Jens Simonsen. 1847-1913, Gaardejer. Landstingsmand for 8. Kreds 25. September 1901 - April 1905. — Venstrereformpartiet.

Født 21. Marts 1847 paa Vestergaard i Klim Vest for Fjerritslev i Thisted Amt, Søn af Gaardejer Kr. Levisen Vestergaard; opdroges ved Landbruget og besøgte Galtrup Højskole paa Mors samt Askov Højskole. Han overtog sin Fødegaard, der var paa 4½ Tønder Hartkorn.

J. Simonsen Vestergaard var Sogneraadsformand siden 1883, Medlem af Tilsynsraadet for Thisted Amts Brandforsikringsforening fra 1888, blev Landvæsenskommissær 1896, Medlem af en

Regeringskommission angaaende Bygholm og Vesløs Vejlers Udtørring 1898, Formand for Han Herredernes Landboforening samt Medlem af Thisted Amtsraad siden 1901.

Da Proprietær C. Brejnholt, Vestervig Nødergaard, 1901 døde, valgtes han ved Suppleringsvalget mod en Konservativ og en Fri-konservativ, genvalgtes ved de ordinære Valg Aaret efter, men maatte 1905 paa Grund af Sygdom nedlægge sit Mandat.

Han døde 10. December 1913 i sin Fødeby Klim.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903.

Westergaard, Niels Ludvig, 1815-78, Professor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 1. Distrikt (Holbæk) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 27. Oktober 1815 i København, Søn af

Tømremester Niels

Nielsen Westergaard;

blev Student fra Kø-

benhavns Borgerdyd-

skole 1833 og gav sig

straks til at studere

Sprog, navnlig indiske

Sprog og specielt

Sanskrit, først her-

hjemme, senere i Bonn

1838 og i England

1839. Han rejste, efter

at have udgivet et

Værk om Sanskrit 1841, til Indien, hvor han

studerede indiske Sprog, Indskrifter og der-

igennem Landets Historie, videre til Persien

og gennem Rusland hjem 1844. Han blev ved

Hjemkomsten straks Lektor i indisk-orient-

alsk Filologi, 1845 overordentlig og 1850 ord-

entlig Professor til sin Død 1878.

N. L. Westergaard var Medstifter af og i

Bestyrelsen for Det nordiske Litteratursam-

fund 1847, senere dets Formand, samtidig

Medlem af Videnskabernes Selskab, fra 1850

tillige Medlem af dettes Ordbogskommis-

sion. Han var 1853-65 Sekretær i Den danske

historiske Forening og redigerede »Historisk

Tidsskrift«, var fra 1856 en af Eforene for

den Arnamagnæanske Stiftelse, 1867-68 Uni-

versitetets Rektor og gennem Aarene Udgi-

ver af en lang Række sproglige og historiske

Værker af stor videnskabelig Betydning.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Holbæk-Distriktet. Han, der var en af Forsamlingens fire Sekretærer, tilhørte Højre Centrum. Han stillede sig ikke senere til Valg.

Han døde 9. September 1878 i København.

R. 1852. Dr. phil. h. c. i Lund 1868. Etatsraad 1869. DM. 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. III. Tid. 1878, Nr. 991. Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1878, S. 87-114.

Wiborg, Niels, 1785-1863, Departementsdirektør, Generalkrigskommissær. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 15. November 1853 - 1. December 1854. — Konservativ.

Født 4. November 1785 i Liunge ved Sorø, Søn af Lærer, senere Gaardejer S. Christian Wiborg; blev Skriverdreng paa en Tømmerplads paa Amager, 1802 ansat i Admiralitets- og Kommisariatskollegiets Kontor, Skriver 1803, eksaminatus juris 1810 og samme Aar først en kort Tid Fuldmægtig i Generalpostdirektionens norske Sekretariat, derefter Kancellist i Admiralitetet, 1813 Kontorchef, 1828 Admiralitetskommissær, 1833 Assessor og Aaret efter 2. Civildeputeret samt endelig 1848 Departementsdirektør i Marineministeriet.

Niels Wiborg var Medlem af en Kommission om Embedsmænds Pensionering 1840, af Kommissionen om Flaadens Størrelse og Sættelse 1857 og om Orlogsværftet 1860-61. Fremdeles var han Medlem af Direktionerne for Søetatens Hospital, Søkvæsthuset, samt for Assistenshuset fra 1826, af Bestyrelsen for Blindeinstituttet siden 1856, fra 1858 Formand, 1859-61 Stormester for Selskabet Kjæden og 1862 Medstifter af Selskabet for Blindes Selvvirksomhed.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Københavns 5. Distrikt og 1852 til Folketinget i Københavns 6. Kreds, men valgtes i November 1853 ved et Suppleringsvalg i Aalborg-Kredsen. Allerede et Aars Tid efter faldt han dog her ved de ordinære Valg og stillede sig ikke siden. Han hørte til det ministerielle Parti og stemte baade mod Mistillidsadressen og Rigsretsanklagen.

Han døde 4. September 1863.

Krigskancellisekretær 1810. Overkrigskommissær 1813. Justitsraad 1815. R. 1828. DM. 1836. Generalkrigskommissær 1841. K. 1847. SK. 1860.

Bricka II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Wichfeld, Jørgen, 1800-88, Kammerhere, Stamhusbesidder. Kongevalgt Landstingsmand (udnævnt 14. November 1864) 28. Juli 1866 - 14. November 1876. — Konservativ.

Født 30. November 1800 paa Herregaarden Engestofte paa Lolland, Søn af Stamhusbesidder Henning de Wichfeld; blev 1818 Student fra Roskilde, 1824 juridisk Kandidat, 1826-45 Auskultant i Rentekammeret og arvede ved Fadrens Død 1846 Stamhuset Engestofte og Ulriksdal ved Maribo, hvoraf han i Tiden Løb bortsolgte det meste af Fæstegodset.

Wichfeld var Medlem af Maribo Amtsraad 1848-54, Formand for Lolland-Falsters Brandforsikring for rørlig Ejendom 1848-58, Repræsentant i Maribo Diskontobank 1854-78, Formand 1856-57 og derpaa Direktør, Medlem af Landhusholdningsselskabet 1856-72, Repræsentant i Forsikringsselskabet Danmark siden 1870 og Medstifter af Landbrugsskolen Søgaard ved Kongeaaen 1865. Han sluttede sig 1864 til Augustforeningen og var 1865 Medstifter af Oktoberforeningen, i hvis Bestyrelse han fik Sæde. 1848 var han Stænderdeputeret i Roskilde Stænderforsamling. Han udgav 1862 »Fortidsminder fra Egnen om Maribo Sø« samt 1865 en Biografi om Niels Steensen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig forgæves i Sakskøbing-Distriktet, og han opnaede heller ikke Valg til Landstinget i 5. Kreds 1849 og 1853, hvor han var opstillet, eller til Folketinget i Sakskøbing-Kredsen 1861, hvor han søgte at fortrænge Fr. Barfod. November 1864 blev han kongevalgt Medlem af Rigsraadet Landsting, gik derfra 1866 over i Rigsdagens Landsting, hvor han sad den 12-aarige Periode ud.

Han døde 3. Maj 1888.

Kammerjunker 1827. Kammerherre 1847. R. 1852.

Bricka I. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Juridisk Stat 1881.

Wiedemann, Ole, 1802-86, Sognepræst, Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Æbeltoft) 4. August 1852-26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 17. August 1802 i København, Søn af Skræddermester Jacob Gustav Wiedemann; blev Student fra Metropolitanskolen 1820, teologisk Kandidat 1825, Kateket i Ringsted 1827, Sognepræst i Sal og Eising i Ringkøbing Amt 1834, i Æbeltoft og Draaby 1844, i Bregninge og Bjergsted ved Kalundborg

1854 og endelig i Asminderød, Grønholt og Fredensborg Slotskapel siden 1858. Han medvirkede til, at der i 1866 blev et Kapel i Humlebæk, tog 1878 sin Afsked og flyttede til København.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Æbeltoft-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand, Overlærer L. F. H. Oppermann, som han besejrede, men sad kun til næste Valg og stillede sig ikke siden.

Han døde 27. Januar 1886 i København.

R. 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie.

Wiinblad, Eduard Emil, 1854-1935, Redaktør. Folketingsmand for Københavns 12. Valgkreds 9. April 1895-22. April 1918, 6. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918-21. April 1920 og for København-Frederiksberg østre Storkreds 26. April 1920-30. September 1928 samt tingvalgt Medlem af Landstinget 1. Oktober 1928-30. September 1934. — Socialdemokratiet.

Født 15. Maj 1854 i København, Søn af Skræddersvend Bernt Eduard Olof Wiinblad (af fransk Afstamning). Allerede fra sit tiende Aar var han med i Arbejdet paa at holde det fattige Hjem oppe, idet han i sin

Fritid tjente baade som Blikkenslager-, Kunstdrejer-, Opvarter- og Stentrykker-Medhjælper, kom 1868 i Bogtrykkerlære hos Bianco Luno og blev Svend 1873. Han besøgte de to sidste Læreaar De Massmannske Søndagsskoler, hvor han vandt 2 Sølvmedailler for sin Flid, og var derefter en Tid i London. Derfra kom han til Svendborg, men vendte tilbage til København 1876, hvor han kort efter blev Typograf ved »Social-Demokraten«. Her begyndte han efter Pios Flugt

1877 at deltage i Redaktionsarbejdet og blev 1881 Bladets Redaktør. Han ledede derefter Bladet i 30 Aar til April 1911.

Emil Wiinblad sluttede sig 1871 til Internationale og blev Aaret efter Sektionsformand, Formand for Typografisk Forening i Svendborg 1875 og Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse fra 1878. Han var sammen med Alsing Andersen Forfatter til Jubilæumsskriftet 1921 om »Det danske Socialdemokratis Historie fra 1871 til 1921« i to Bind.

Ved Folketingsvalget 1895 valgtes han i den nyoprettede 12. københavnske Valgkreds, hvor han stadig genvalgtes med meget stor Stemmemajoritet, til han 1928 overgik til Landstinget som tingvalgt Medlem. Han nedlagde Mandatet 1934 efter at være fyldt 80 Aar.

Han døde 22. December 1935. Hans Portrætelief findes i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. R. Wiinblad: Redaktør E. Wiinblad. Træk af hans Liv, 1929.

Wilde, Otto Alexander Klemme, 1815-96, Kaptajnløjtnant. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 12. Marts-30. Marts 1860 (Valget blev forkastet). — Konservativ.

Født 5. August 1815 i Nyborg, Søn af Toldinspektør, senere Kommandørkaptajn Thevis Wilde; blev Kadet 1828, Sekondløjtnant i Søetaten 1837, var med paa Fregatten, der

1838 hjembragte Thorvaldsens Billedhuggerarbejder fra Italien, paa Togt til Vestindien Aaret efter, Fører af Dampskibsforbindelsen mellem København og Helsingør 1842-44, deltog i Krigen 1848-50 blandt andet som Chef for

Damperen Slesvig, var kort forinden 1847 blevet udnænt til Premierløjtnant, blev Kaptajnløjtnant 1855 og samtidig Adjutant hos Flaadeinspektøren, forlod den aktive Tjeneste 1868, men fik Karakter af Kommandør 1874.

Alexander Wilde var kongevalgt Medlem af Københavns Havneraad siden 1866. Han var Forfatter af adskillige Værker om sit Liv og sine Rejser; det sidste af disse udgav han 80 Aar gammel 1895 med Titlen »Lyse og mørke Livserindringer«.

Ved Folketingsvalget 1858 opstilledes han i Ebeltoft-Kredsen, men trak sig tilbage inden Valghandlingen; 1860 døde Frederikssund-Kredsens Folketingsmand C. E. Rotwitt, og ved det paafølgende Suppleringsvalg valgtes Wilde med 520 Stemmer mod 444, der faldt paa den tidligere Folketingsmand i Slagelse-Kredsen, Proprietær Hasle; der indsendtes kort efter en Klage over Valget, der resulterede i et Omvalg tre Maaneder senere, og her lykkedes det Venstre at samle 508 Stemmer paa Hasle, medens Wilde fik 506. Han stillede sig ikke mere.

Han døde 11. Januar 1896 paa Frederiksberg.

R. 1860.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Topsøe-Jensen: Det danske Søofficerskorps 1801-1919, S. 414.

Wilkens, Julius Frederik Christian Emil, 1812-92, Professor. Folketingsmand for Københavns 1. Valgkreds 4. December 1849 - 26. Februar 1853 og 27. Maj 1853 - 31. August 1854. — Konservativ.

Født 29. Februar 1812 i København, Søn af senere Kontorchef i Nationalbanken J. N. H. Wilkens; gik i Københavns Borgerdydsskole 1821-25, kom derefter i Kunstdrejlerlære og blev Svend 1829, var paa Den polytekniske

Læreanstalt og blev Kandidat i Mekanik og Kemi 1832. Han sendtes det følgende Aar af Selskabet for Naturlærens Udbredelse til Aalborg for at holde fysiske Forelæsningsder, fik et Rejsestipendium og gjorde en Rejse i Nordeuropa 1833-35, blev straks efter Hjemkomsten Lektor i mekanisk Teknologi ved Polyteknisk Læreanstalt og 1849 Professor. I 1886 tog han sin Afsked. Forinden sin Ansættelse ved Læreanstalten havde han systemet med Planer om Dyrkning af Sukkerroer samt Oprettelse af en Sømfabrik. Han var desuden Lærer ved Den militære Højskole 1842-68.

Julius Wilkens var Repræsentant i Industriforeningen fra dens Stiftelse 1838, Redaktør af dens Tidsskrift 1841-45 og var stærkt medvirkende til, at Foreningen 1844 fik Koncession paa Jernbanen fra København til Roskilde, sad 1851 i Kommissionen om Den polytekniske Læreanstalt og var den, der herhjemme udviklede Teknologien til en Videnskab, ligesom han er Grundlægger af den teknologiske Samling paa Læreanstalten.

Han valgtes ved det første Folketingsvalg i Københavns 1. Valgkreds, genvalgtes ved Kaaring 1852, faldt i Februar Aaret efter for H. M. Velschow, men tilbageerobrede Kredsen tre Maaneder efter for i 1854 at nedlægge sit Mandat som Protest mod Rigsretsanklagen mod Ministeriet Ørsted. Han var en af Tingets Sekretærer 1851-53.

Han døde 21. April 1892 i Helsingør.

R. 1862. DM. 1885. Etatsraad 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. J. T. Lundbye: Den polytekniske Læreanstalt 1829-1929, S. 409. Teknologisk Forenings Tidsskrift 1892-93, S. 35-36. Museum 1893, Bd. II, S. 1-11. H. J. Hannover: Mindetale, 1912.

Wilmann, Johan Carl Thorvald, 1866-1928, Forretningsfører. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Lyngby) 3. April 1901 - 16. Juni 1903, 29. Maj 1906 - 25. Maj 1909 og 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913, for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 7. Maj 1915 - 22. April 1918, for Københavns

Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Københavns Amtskreds 26. April 1920 - 15. November 1928. — Socialdemokratiet.

Født 7. Juni 1866 i Søllerød, Søn af Arbejdsformand paa Ørholm Papirfabrik Emil Thorvald Wilmann; gik i den private Borger- og Realskole i Lyngby til 1880, derpaa i Smedelære, senere i Maskinlære paa en Fabrik i København, tog Maskinisteksamen 1887, arbejdede paa forskellige Fabrikker indtil 1890, da han blev Forretningsfører for »Social-Demokraten« i Lyngby og Omegn og Redaktør fra 1899.

J. Wilmann var Medlem af Bestyrelsen for De Fattiges Kasse i Søllerød Sogn 1894-1903, Formand fra 1899, Medlem af Søllerød Sogneraad og Skolekommission 1898-1903, af Lyngby-Taarbæk Sogneraad og Skolekommission fra 1907, Formand fra 1913. Tillige var han Medlem af Bestyrelserne for Lyngby-Nærum Banen, for De samvirkende Sogneraadforeninger, for De sjællandske Aandsvageanstalter og Formand for Københavns Amts Sogneraadforening 1919.

Ved Folketingsvalget 1901 valgtes han i Lyngby-Kredsen, faldt 1903 for Piper, valgtes 1906, faldt paany 1909 og valgtes 1910. Da han faldt 1913, skiftede han ved Valget 1915 over til Hillerød-Kredsen, hvor hans Kollega Vald. Jensen lige var død, valgtes der, men vendte i 1918 tilbage til sin gamle Kreds og blev valgt her til sin Død. Han var Medlem af Forsvarskommissionen 1906-08, af Militærkommissionen 1919-22 og af Kommissionerne om Skovpolitiloven af 1920 og om de nordsjællandske Statsskove af 1923. Han sad i Overskyldraadet fra 1909 og i Finansudvalget 1924-26.

Han døde 15. November 1928.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901, 06 og 10. Blaa Bog 1928. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen) 16-11-1928, Tidenden Sp. 1584.

Windfeld-Hansen, Hans, 1847-1931, Bankdirektør, Landstingsmand for 11. Kreds 20. September 1910 - 11. Maj 1918. — Højre.

Født 16. December 1847 i Nørre Farup ved Ribe, Søn af Møller Hans Hansen; gik i Ribe Latinskole til sin Konfirmation og uddannedes derefter som Møller og blev Ejer af Ribe Stampemølle og Kornmølle med tilhørende Elektricitetsværk samt af Ribe Savværk og Tømmerhandel. Desuden var han Brandinspektør 1880-1910 og Direktør for Ribe Diskontobank siden 1888.

H. Windfeld-Hansen var Medlem af Ribe Byraad 1885-97 og 1899-1909 samt Repræsentant i Købstædernes Brandforsikring fra 1905.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han i 11. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, men opstilledes ikke 1918.

Han døde 9. Januar 1931.

R. 1904. DM. 1928.

Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog 1930.

Winther, Geert Henrik, 1813-1905, Dr. phil. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aarhus Amts 1. Distrikt (Odder) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 4. December 1849 - 25. Juni 1884. — Venstre.

Født 20. November 1813 i Hundslund ved Horsens, Søn af Sognepræst Peter Winther, der døde 1816; Sønnen optoges i Husset hos en Morbroder, der var Birkedommer i Vilhelmsborg, blev Student fra Aarhus 1833, tog 1840 teologisk Embedseksamen, 1844 Magisterkonferens og to Aar efter Magistergrad, fra 1854 med Titlen Dr. phil. Han ernærede sig i Aarene 1835-45 som Manuduktør til Studentereksamen og rejste 1847-48 i Italien og Frankrig. Han redigerede »Nørrejdsk Tidende« 1850-85 samt stiftede og var Formand for to Brandfor-

sikringsforeninger for mindre Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, den ene for Løsøre 1851-86, den anden for Bygninger 1855-82. Da han i 80'erne mistede sin Formue, tildeltes der ham en Pension fra disse Foreninger og tillige fra 1889 Aarpenge fra Rigsdagen.

Geert Winther var Medstifter af Den jydsk Folkeforening 1862 og senere dens Formand indtil 1874, ligesom han 1862 stiftede den første venstrepolitiske Organisation i Jylland.

Han valgtes til Rigsforsamlingen 1848 i Odder-Distriktet og ved de første Folketingsvalg i Odder-Kredsen. Han genvalgtes her, som Regel ved Kaaring, lige til 1884, da han faldt for Viggo Bjørnbak, og lod sig ikke siden opstille. Desuden var han Medlem af Rigsraadet af 1855 i Aarene 1856-63 og af Rigsraadets Folketing 1864-66. Han tilhørte i Begyndelsen Bondevennerne, var en Tid sammen med Tscherning Fører for en Fløj af Partiet, stod i Det forenede Venstre 1870-71, men meldte sig ud efter forskellige Uoverensstemmelser og blev Leder af den lille Bjørnbakske Gruppe. Han var Medlem af Finansudvalget 1853-54 og siden 1858 med faa Afbrydelser og stemte 1866 mod den gennemsete Grundlov.

Han døde 28. Marts 1905 paa Frederiksberg.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon, Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folkethingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870 og 75. Wulfi: Den danske Rigsdag 1879-81. 1882. Kjeld Jensen: Odderkredsen og Geert Winther (Østjydske Hjemstavn, IV. Bd. 1939).

Winther, Niels Christopher, 1822-92, Sagfører. Folketingsmand for Færøerne 1. Juli 1851 - Juni 1857. — Venstre.

Født 2. Juli 1822 i Thorshavn paa Færøerne, Søn af Snedker Niels Winther; kom ganske ung paa Kontor hos Sørenskriver Niels Hunderup. 1840 rejste Winther til København, hvor han to Aar efter tog dansk juridisk Eksamen, læste i fire Aar til Studentereksamen, dog uden at tage den, og ernærede sig ved Af-skrivning, blev 1846-

47 Fuldmægtig hos Hunderup paa Tyrsting-Vrads Herredskontor og 1848-49 paa Kronborg Birks Kontor, konstitueredes 1849 som Sagfører paa Færøerne. Han lærte 1850 Bogtrykkeri i København og fik Privilegium paa at oprette et Trykkeri i Thorshavn, blev 1856 Prøve- og to Aar efter virkelig Prokurator i Hjørring, hvor han boede til sin Død. Winther, der 1852 havde udgivet Ugebladet »Færingetidende«, ialt 9 Numre, købte 1868 »Hjørring Amtstidende«, som han redigerede indtil 1885 og solgte 1887.

Niels Winther var Medlem af Lagtinget 1852-53 og 1855, af Bestyrelsen for Hjørring Amts Vælgerforening fra 1860, for Skytteforeningen siden 1878 og Formand for Dansk Folkeforenings Hjørring-Afdeling 1865. Han udgav 1850 Flyveskriftet »Et embedsaristokratisk Udkast til en Kommunallov for Færøerne«, »Hjørring Bys Historie«, 1885 og »Færøernes Oldtidshistorie«, 1858-75.

1851 valgtes han til Færøernes første Folketingsmand, hævdede under Valgkampe med senere Færø-Rigsdagsmænd navnlig i Begyndelsen dette Mandat, til han ved sin Fraflytning 1857 nedlagde det. Han havde desuden 1854 forgæves søgt Valg i Ebeltoft-Kredsen, hvor han da var eneste Kandidat, men faldt med 96 Ja mod 252 Nej. I sin Rigsdagstid sluttede han sig til Venstre, senere blev han ivrig Højremand.

Han døde 24. Februar 1892 i Hjørring.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Visby, Carl Holger, 1801-71, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 6. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 30. Marts 1801 i Helsingør, Søn af Lærer Hans Jensen Visby; blev Student fra Frederiksborg Skole 1818, teologisk Kandidat 1823, var 1823-30 Medbestyrer af et privat Undervisningsinstitut under Undervisningsdirektionen, blev Alumne paa Elers Kollegium 1822-26, vandt 1825 Uni-

versitetets Guldmedalje for en historisk Afhandling om Karl den Store, blev 1826 Fængselspræst i København, 1830 desuden residende Kapellan ved Frelsers Kirke og fra 1844 Sognepræst. 1854 forflyttedes han til Store-Heddinge, hvor han forblev til sin Død 1871.

Visby var Medbestyrer af Præmieselskabet for den mosaiske Ungdoms Anbringelse ved Haandværk 1831-56, Medstifter af Døtreskolen til Frederik VI.s Minde 1834 og Medbestyrer indtil 1852, Medstifter af Institutet paa Flakkebjerg 1836 og i Bestyrelsen til sin Død, Medstifter af Maadeholdsforeningen 1843 og senere Formand, 1845 Medstifter af Bospisningsforeningen paa Christianshavn og dens Formand de første ni Aar, ligeledes Medstifter af Foreningen for billige Arbejderboliger 1850 og Medlem af Blindeinstituttets Direktion 1848-54. I Store-Heddinge var han Medlem af Borgerrepræsentationen fra 1864 til sin Død og ligeledes af Direktionen for Sparekassen og for den frie Fattigkasse samt Forligsmægler. Visby, der var høj Frimurer, har skrevet adskillige Sange og Artikler.

Han blev valgt til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 i Københavns 6. Distrikt, men stillede sig forgæves ved det første Folketingsvalg i Hovedstadens 9. Valgkreds og i Store-Heddinge-Kredsen 1864. Samme Aar indtraadte han i Augustforeningen.

Han døde 10. Marts 1871 i Store-Heddinge.

R. 1840. DM. 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. E. Collin: Fremragende danske Frimurere, Bd. II, 1875, S. 149-66.

Wistoft, Jens Nikolaj Christen, 1831-1910, Assurancebestyrer, Folketingsmand for Randers Amts 5. (fra 9. April 1895 6.) Valgkreds (Ebeltoft) 20. April 1892 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 3. Maj 1831 i Le mellem Viborg og Randers, Søn af Lærer, senere Møller Jens Peter Wistoft; gik i Almueskolen indtil 1846, fik derefter nogen Privatundervisning og kom i Farverlære, blev 1850 Svend og arbejdede som saadan nogle Aar, var Farver og Tøjfabrikant i Aarhus 1855-61, Købmand og Kornhandler i Boulstrup ved Odder 1861-67 og Landmand og Ejer af Lægsgaard i Ikast Sogn 1866-82. Han blev 1863 Distriktskommisær i Geert Winthers to

Brandforsikringer i Boulstrup indtil 1867 og i Ikast 1867-84. I 1882 blev han Formand for den ene af disse Brandforsikringer, nemlig den for Bygninger, som Winther ikke havde formaaet at skaffe Fremgang; 1880 blev han Næstformand i den anden og 1886 Formand. Han overgav 1909 den første og 1910 den anden Forsikringsforening til sin Søn. Endelig havde han 1903 stiftet en Forsikringsforening mod Stormskader. Han var sammen med Lars Bjørnbak Stifter og Ejer af »Aarhus Amtstidende« 1866-70, overtog Udgivelsen 1884 af »Nørrejydsk Tidende« efter Geert Winther og var 1887-89 Medudgiver af Ugebladet »Den danske Folkeven«.

Wistoft var Medlem af Ikast Sogneraad 1871-82, de fleste Aar dets Formand, Vurderingsmand i Den vest- og sønderjydske Kreditforening 1872-82, Formand for Jydsk Folkeforening 1878-80, i hvis Bestyrelse han havde siddet siden 1866, og Medlem af Bestyrelsen for Venstres Organisation 1890-92.

Ved Folketingsvalget 1892 valgtes han i Ebeltoft-Kredsen, genvalgtes 1895, men trak sig 1898 tilbage til Fordel for Niels Neergaard. Han sluttede sig tidlig til de jydsk Bondevenner, var 1863 Geert Winthers ordførende Stiller; som Rigsdagsmand hørte han til Det forhandlende Venstre og var meget ivrig for det politiske Forlig 1894.

Han døde 16. September 1910 i Aarhus.

R. 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1890, Tillægget.

With, Jesper Peter, 1791-1854, Herredsfoged, Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 6. Distrikt (Bjerre) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Nærmest Konservativ.

Født 16. Marts 1791 paa Christianshavn, Søn af Skibskaptajn Mourits With; blev Student, privat dimitteret, 1808, cand. jur. 1812, derefter en kort Tid Sagføreruldmægtig og samme Aar Kopist i Københavns

Politiret, tillige i Sætatens kombinerede Ret fra 1814 og Auditør sammesteds 1815-22, derefter Assessor i Landsover- samt

Hof- og Stadsretten, til 1826 blev Herredsfoged og Skriver i Bjerre og Hatting Herreder. 1821 foretog han en Udenlandsrejse i Tyskland og var Juni-September 1848 konstitueret Amtmand for Vejle Amt. Han ejede 1827-43 Avlsgaarden Daugaard Øst for

Veje, derefter Stjernholm ved Horsens. Han har udgivet nogle historiske og økonomiske Skrifter.

J. P. With var Medlem af Overkrigskommissionen af 1825, af Vejle Amtsraad siden 1842 og Formand for Gaardmandshoveriaf- løsningen i Sydøstjylland. Han valgtes til Deputeret til Viborg Stænderforsamling 1834-48 som Repræsentant for de mindre Landejendomsbesiddere og fremsatte i Forsamlingen 1842 Tanken om Slesvigs Deling efter Sprog og Nationalitet, men vandt ikke Gehør.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Bjerre-Distriktet, var egentlig talt venstresindet, mens hans nationale Synspunkter var de fremherskende og nærmede ham til højre Centrum, men hverken her eller i Folketinget, hvortil han valgtes i samme Krdes 1849, kom han til at spille nogen fremtrædende Rolle. Han trak sig tilbage 1852.

Han døde 5. Februar 1854 i Ørum ved Vejle.

Justitsraad 1840.

Bricka I. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. C. L. With: Mindetale over Justitsraad J. P. With i Anledning af hans 100aarige Fødselsdag 16. Marts 1891, 1891.

Vogelius, Michael, 1826-1910, Redaktør. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 12. Oktober 1866-22. September 1869, 14. November 1873-25. April 1876 og 3. Januar 1879-24. Maj 1881. — Højre.

Født 20. Februar 1826 i Klovborg Nordvest for Horsens, Søn af Farmaceut, senere Land-

bruger Johannes Hildebrandt Vogelius; kom efter Konfirmationen i Bogtrykkerlære i Horsens og tog derefter som Typograf til København, hvor han først havde Ansættelse hos Bianco Luno, senere i Rigsdagens Trykkeri, til han 1853 blev Bogtrykker i Frederikshavn og samme Aar Redaktør og Udgiver af »Frederikshavns Avis«. 1886 overdrog han Bladet til sin ældste Søn og flyttede til København.

M. Vogelius var Borgerrepræsentant og Byraadsmedlem i Frederikshavn 1861-78, Medlem af Skolekommissionen sammesteds og 1868-86 Medlem af Hjørring Amts Skoleraad.

Ved Folketingsvalget i Eiteraaret 1866 valgtes han ved Kaaring i Frederikshavn-Kredsen, stillede sig ikke i 1869, men slog den i 1872 valgte Venstremand, Gaardejer Hauerslev, i 1873, bukkede under for en anden Venstremand 1876, men valgtes paany 1879. Han opgav derefter midlertidig at stille sig og overgav til andre Højrekandidater at kæmpe mod Godsejer Nyholm; dog stillede han sig i 1887 og bragte Højres Stemmetal meget, men ikke tilstrækkeligt i Vejret. Saa opgav han helt at stille sig.

Han døde 7. Oktober 1910 i København.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Thomas Larsen, Bd. II, S. 284.

Voigt, Johan Christopher, 1804-71, Byfoged. Landstingsmand for 8. Kreds 29. December 1849-26. August 1850. — Konservativ.

Født 12. Oktober 1804 i Tranekjær paa Langeland, Søn af Forpagter Johan S. Voigt; blev Student fra Roskilde Skole 1822, juridisk Kandidat 1827 (2. Kar.) og 1830 (1. Kar.), Kopist i Landsoversamt Hof- og Stadsrettens Justitskontor 1832, Sysselmand i Søndermule Syssel paa Island 1838, Byfoged i

Lemvig samt Herredsfoged i Skodborg og Vandfuld Herreder 1847, var i Slutningen af 1852 i et Par Maaneder Herredsfoged og Skriver i Bølling og Nørre Horne ved Skjern, men fik 1854 samme Stilling i Hasing og Refs Herreder Syd for Thisted, tog sin Afsked 1871 og døde samme Aar.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han forgæves Valg i Lemvig-Distriktet, valgtes til Landstinget i 8. Kreds 1849, men nedlagde sit Mandat 8 Maaneder senere. Han var en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 13. September 1871 i Vestervig.

Kancelliraad 1850. Justitsraad 1859. R. 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk Stat 1881.

Wulff, Frederik Elkan, 1798-1871, Kæmner. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 18. August 1798 i Assens, Søn af Købmand Wulff Jonas Wulff; var en Aarrække Fuldmægtig paa Aalborg Postkontor samt Opsynsmand ved Befordringsvæsenet.

1828-62 var han Kæmner og 1842-66 Vejer og Maaler i Aalborg. Derefter flyttede han til en Søn, der ejede Svenstrup Øster Mølle Syd for Aalborg.

Frederik Wulff var 1851-56 Medlem af Bestyrelsen for Grundejerforeningen i Aalborg og valgtes 1846 til Stenderdeputeret og gav Møde i Viborg samme Aar.

Han blev kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 og hørte til højre Side, men stillede sig ikke til Rigsdagsvalg senere.

Han døde 8. November 1871 i Svenstrup Østermølle.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Wulff, Johan Frederik Julius, 1852-1924, Sekretær. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens Bykreds) 9. April 1895 - 5. April 1898 og for Københavns

1. Valgkreds 25. Maj 1909 - 22. April 1918. — Højre.

Født 22. Februar 1852 i Køge, Søn af Bagermester Jens Vilhelm Wulff; blev Student 1869 og samme Aar Assistent ved Zoologisk Museum. Han var i disse Aar tillige Time-lærer ved forskellige københavnske Skoler, blev derpaa Lærer i Engelsk og Naturhistorie ved Hjørring Realskole 1879-87 samt Redaktør af »Hjørring Amtstidende« 1885-93. Han vendte tilbage til København 1893 og blev Sekretær

for Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk 1893-1913 og siden sammes Konsulent og Redaktør af dens Tidsskrift, senere Dagblad »For Industri og Haandværk«.

Julius Wulff var Formand for Hjørring konservative Klub og de forenede konservative Klubber i Vendsyssel og Medlem af Skoleraadet for den tekniske Undervisning i en Aarrække. Han udgav »Er Tiden ikke moden for en Byerhvervspolitik?«, 1899, og i Aarene 1905-07 en Del Smaaskrifter om Toldspørgsmaalet.

Ved Folketingsvalget 1887 stillede han sig forgæves i Hjørring-Kredsen, men da Landsognene 1894 blev skilt ud fra selve Horsens By, stillede Wulff sig i Bykredsen og blev valgt 1895. I 1898 bukkede han imidlertid under for Lyngsø og stillede sig i Aalborg-Kredsen 1903 og i Odense 1. Kreds 1906, men uden Held. I 1909 besejrede han Herman Trier i Københavns 1. Kreds og blev genvalgt her til 1918. Han stemte i 1915 som den eneste Folketingsmand mod den nye Grundlov og stillede sig ikke mere. Han var en af Folketingets Sekretærer 1896-97, sad næsten uafbrudt i Finansudvalget fra 1909, var Medlem af Toldraadet fra 1910 og senere af Traktatkommissionen.

Han døde 29. April 1924 i Charlottenlund. R. 1900. DM. 1919.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1923.

Wulff, Peter Wilhelm, 1805-66, Købmand. Landstingsmand for 5. Kreds 28. Februar 1856 - 20. Juni 1859. — Nærmest Konservativ.

Født 17. December 1805 i Stubbekøbing, Søn af Købmand W. M. Wulff; lærte Handlen hjemme hos sin Fader og overtog Forretningen efter ham, desuden et Brændevinsbrænderi og et Avlsbrug paa 50 Tdr. Land.

P. W. Wulff var Borgerrepræsentant 1840-51, Brandinspektør 1843-62, Medstifter af Købstadforeningen 1856, Medstifter af Brandforsikringsselskabet for rørlig Ejendom i Lollands, Falsters og Langelands Købstæder 1846 og Repræsentant til sin Død, ligeledes Repræsentant i Østifternes Kreditforening 1855-59. Han tog livlig Del i den politiske Bevægelse i Fyrreterne og overbragte 1841 Orla Lehmann Gulddaasen fra Vælgere paa Falster.

Ved de første Landstingsvalg 1849 i 5. Kreds søgte han forgæves at blive valgt, men valgtes ved et Suppleringsvalg 1856 og sad til det ordinære Valg 1859.

Han døde 13. Marts 1866 i Stubbekøbing.

Erslow: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Wøller, Anton Bernhard, 1828-1925, Købmand, Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Nationalliberal.

Født 8. Oktober 1828 i Nykøbing paa Mors, Søn af Farver Johan Christian Wøller, der var indvandret fra Rügen; lærte Farveriet i Aalborg og senere Handel i Nykøbing M. Han overtog 1853 Faderens Farveri, men bortforpagtede det 1857 og oprettede en Købmandshandel, hvortil der 1873 knyttedes et Brændevinsbrænderi.

Samme Aar blev han Bestyrer for en Filial af Landmandsbanken, 1876 Direktør for den nystiftede Morsø Bank, men 1879 rejstes der Bedragerisigtelse imod ham, han fik 1/2 Aars Fængsel, forlod Landet og tog til Sve-

rige. Her opholdt han sig i nogle Aar under Navnet Møller. I Begyndelsen handlede han med Bøger i Göteborg, men kom senere til Stockholm, hvor han indførte de i Sverige ukendte 50-Øres-Forretninger, havde flere Butikker og tjente en Tid mange Penge. Han vendte derpaa tilbage til Danmark og bosatte sig i Gentofte, hvor han døde i en Alder af næsten 97 Aar.

A. B. Wøller var 1861-79 Borgerrepræsentant, senere Medlem af Byraadet og Medlem af Amtsskoleraadet i samme Tidsrum. Han valgtes til Folketingsmand for Nykøbing-Kredsen 1864 og genvalgtes 1866, stemte for den reviderede Grundlov, men stillede sig ikke ved Oktober-Valget 1866. Han sluttede sig nærmest til de Nationalliberale. Han var ligeledes Medlem af Rigsraadet 1864 og 1865.

Han døde 19. Juni 1925.

Zahle, Carl Theodor, 1866-1946, Overretssagfører, Statsminister, Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 9. April 1895 - 22. April 1918, for Sorø Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Sorø Amtskreds 26. April 1920 - 30. September 1928, samt tingvalgt Medlem af Landstinget 1. Oktober 1928 - 3. Oktober 1939. — Venstrereformpartiet, Det radikale Venstre.

Født 19. Januar 1866 i Roskilde, Søn af Skomagermester Christian Laurits Gottlieb Zahle; blev Student fra Roskilde Latinskole 1884, cand. jur. 1890, Redaktør af »Aarhus Amtstidende« 1890-91, Medarbejder ved »Politiken« 1891-1909, Sagfører-fuldmægtig i København 1891-94, derefter Overretssagfører. Han var Borgmester i Stege og Herredsfoged paa Møen 1911-13 og 1923-29 Formand for Bestyrelsen og juridisk Direktør i Husmandskreditforeningen for Østifterne.

C. Th. Zahle var Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Fredsforening fra 1896. Han udgav 1901 »Den danske Husmand. En historisk politisk Skildring«, der ni Aar efter kom i forøget Udgave, og 1905 en politisk Redegørelse om »Venstres Sprængning«.

Ved Folketingsvalget 1895 afløste han J. K.

Lauridsen i Ringsted-Kredsen og blev siden genvalgt, til han 1928 blev tingvalgt Medlem af Landstinget. Han sad her til 1939, da han nedlagde sit Mandat. Han var Medlem af Finansudvalget 1901-09 og 1910-13, af Kommissionen af 1901 om Oprettelse af en Husmandsskole, Formand for Ædruelighedskommissionen af 1903, Formand for sit Parti i Folketinget 1905-09, 1910-13 og 1920-28, Folketingets 3. Viceformand 1925-28, Formand for Landstinget 7. Oktober 1936 - 3. Oktober 1939 og Medlem af Rigsretten fra 1936.

Zahle blev straks Medlem af Reformpartiet 1895, men da Systemskifteministeriet i Januar 1905 blev omdannet og kom under J. C. Christensens Ledelse, dannedes der med Zahle som Formand et nyt Parti af utilfredse, »Folketingets Venstre«, og i Maj 1905 stiftedes ved et Landsmøde i Odense »Det radikale Venstre« med Folketingets Venstre som Rigsdagsparti.

Da Ministeriet Holstein-Ledreborg blev styrtet 1909, dannede Zahle 28. Oktober sit første Ministerium, hvori han tillige var Justitsminister, men efter Valget 1910 maatte han 5. Juli 1910 vige for Venstre. Han blev paany Stats- og Justitsminister 21. Juni 1913 - 29. Marts 1920 samt Justitsminister i Ministeriet Stauning 30. April 1929 - 4. November 1935. Under Zahles sidste Ministerium gennemførtes vigtige Love, bl. a. Grundloven 1915, Salget af de vestindiske Øer 1916, den islandske Forbundslov 1918, Retsplejereformen af 1916 og Loven om Len og Stamhusenes Overgang til fri Ejendom 1919.

Han døde 3. Februar 1946 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1937. Blaa Bog 1943. Mindetaler i Folketinget (Bomholt) 3-2-1946, Tidenden Sp. 2249 og i Landstinget (Ch. Petersen) 6-2-1946, Tidenden Sp. 427.

Zahle, Peter Christian, 1825-98, Præst, Redaktør. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 26. Februar 1853 - 1. December 1854, for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1861 og 4. Juni 1866 - 20. September 1872 samt for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 20. September 1872 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født 15. November 1825 i Assens ved Horsens, Søn af Sognepræst Ernst Sophus Wil-

helm Zahle; blev Student fra Herlufsholm 1844, kom derpaa i Huset hos Landstingsmand, Nationalbankdirektør L. N. Hvidt, blev cand. theol. 1850, studerede i nogle Aar Jura og Nationaløkonomi, blandt andet paa mindre Udenlandsrejser i 60'erne. Han udgav Tidsskriftet »Ret og Pligt« 1859-60 og de to følgende Aar som en Slags Fortsættelse Ugebladet »Staten«, samt var Medarbejder ved et Par andre Blade. Han grundlagde og redigerede »Folketidende for Midtsjælland«, senere »Ringsted Folketidende«, 1871-77. Han blev omsider træet af sin politiske Virksomhed, der havde optaget ham stærkt fra Begyndelsen af Halvtredserne, og søgte Præstekald. Han blev Sognepræst i Rubjerg Sydvest for Hjørring 1879, hvorfra han to Aar efter forflyttedes til Vallensved nær Næstved. Han tog sin Afsked 1896.

P. Chr. Zahle var Medlem af Augustforeningen fra 1864, Stifter af den første Bladudgiverforening 1872 samt Formand i Femte-Juni-Folkeforeningen efter J. A. Hansens Død 1877. Desuden var han anonym Forfatter til en Række politiske Flyveskrifter fra Aarene 1853-64, bl. a. »Lidt om Januarministeriet, dets Formænd og Eftermænd«, 1855, og »Om Holstens Udsondring«, 1858, »Ministeriet Bang-Andræ-Hall«, 1860, »Danmarks Arvefølgeorden«, 1864, og han var Forfatter til flere andre Skrifter.

I Februar 1853 valgtes han til Folketinget i Holbæk-Kredsen og genvalgtes ved Kaaring tre Maaneder efter. I 1854 søgte han at blive valgt i Ebeltoft-Kredsen, men traadte tilbage inden Valget. 1855 afløste han Pastor Hass i Nørresundby-Kredsen, genvalgtes 1858, men søgte forgæves Valg sammesteds 1861 og ved et Omvalg 1864 samt i Vraa-Kredsen 1864. Derimod valgtes han paany i Nørresundby 1866 og 1869, hvorefter han 1872 stillede sig i Ringsted-Kredsen, hvor han blev valgt og genvalgtes, til han 1881 trak sig ud af Politik. Han sluttede sig i Begyndelsen til Bondevenerne, tilhørte derefter den Wintherske Gruppe, fra 1870 Det forenede Venstre og 1878 Bergs Gruppe. 1866 stemte han imod Grundlovsrevisionen.

Han døde 30. April 1898 paa Langevraa-gaard ved Haslev.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Dansk Præstehistorie. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Pennetegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. J. V. Christensen: Midt sjællands Historie, Bd. II, S. 295-98. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Zahn, Marno Friederik Christian, 1836-1919, Prokurator. Landstingsmand for 10. Kreds 30. Juli 1884 - 1. Oktober 1886. — Højre.

Født 22. Juni 1836 i Kolding, Søn af Købmand, senere Havnefoged Jens Christian Zahn; blev Skriver paa Andst m. fl. Herreders Kontor i Kolding 1852 og tog 1857 dansk juridisk Eksamen. Han blev 1861 Fuldmægtig paa samme Herredskontor, Prøveprokurator ved Underretterne i Vejle Amt med Bopæl i Kolding 1868 og to Aar efter Prokurator. 1886-1912 var han Direktør for Sparekassen i Kolding og 1888-1911 Ejer af Hovedgaarden Aggersbøl ved Vejle.

Zahn var Medlem af Kolding Byraad 1873-85, Repræsentant for Vejle Amt i Det gensidige Forsikringsselskab Danmark siden 1873 og Medlem af dets Bestyrelsesraad samt Repræsentant i Kreditforeningen for Købstad-Grundejere i Nørrejylland.

I Juli 1881 søgte han forgæves Valg til Folketinget i Kolding-Kredsen, men valgtes ved et Suppleringsvalg i 10. Landstingskreds efter Borgmester J. C. Jessens Død til hans Afløser. Derimod lykkedes det ham ikke at blive valgt ved de ordinære Valg to Aar senere, og han stillede sig ikke oftere. Han tilhørte Højre og var en af Landstingets Sekretærer 1885-86.

Han døde 29. Juni 1919 i Kolding.

R. 1880.

Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer 1660-1869. 1935, S. 356.

Zeilau, Carl Frederik Theodor, 1829-1901, Kaptajn, Folketingsmand for Svendborg

Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Konservativ.

Født 9. November 1829 i København, Søn af Sadelmagermester J. C. Zeilau; gik i Petri tyske Kirkeskole og gjorde Tjeneste i Hoi- og Stadsrettens Skiftekontor, medens han forberedte sig til Studentereksamen. 1848 gik han i Krigen som Frivillig, var med i Slaget ved Slesvig og blev i Oktober Løjtnant.

Han deltog 1849-50 i forskellige Slag og blev 1849 ansat i Linien. Han blev 1856 Premierløjtnant, var 1856-60 ansat ved Tropperne i Vestindien og fulgte 1860 med Dampskibet Fox's Ekspedition over Færøerne, Island og Grønland for at undersøge Muligheden af et nordatlantisk Telegrafanlæg. 1863-67 var han Havneingeniør paa St. Thomas, blev Kaptajn 1867, Oberstløjtnant og Chef for 25. Bataillon 1880. Han tog sin Afsked 1890, men udnævntes kort efter til Oberstløjtnant i Fodfolkets Forstærkning og Chef for Københavns Væbnings 1. Bataillon, hvorfra han 1894 blev afskediget som Oberst.

Th. Zeilau udgav »De dansk-tydske Differenter fra 1850-52. Aktstykker og Bemærkninger«, 1857, og »Fox-Expeditionen i Aaret 1860 over Færøerne, Island og Grønland«, 1861.

Han valgtes 1869 til Folketinget i Faaborg-Kredsen, men trak sig tilbage ved næste Valg. 1873 stillede han sig i Kværndrup-Kredsen, men traadte tilbage inden Valghandlingen og søgte ikke siden Valg. Han tilhørte Mellempartiet.

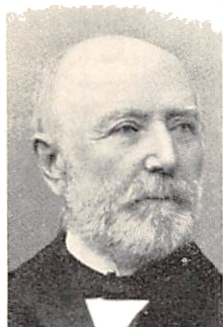
Han døde 20. Februar 1901 i København.

DM. 1848. R. 1876. Svensk Guldmedaille »pro litteris et artibus« 1876.

Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. 2. Del.

Zeuthen, Christian Frederik, 1794-1850, Kammerherre, Lensbaron. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 14. December 1794 i København, Søn

af Godsejer Peter Christian Zeuthen; blev privat dimitteret som Student 1811, cand. jur. 1815, Gesandtskabsattaché i Wien 1817,

Legationssekretær i Stockholm 1823 og Chargé d'affaires sammesteds 1827-28. Han købte 1828 sine Fædre-gaarde Tølløse, Søgaard og Sonnerupgaard ved Roskilde, som han 1843 fik oprettet til Baroniet Zeuthen.

Chr. Zeuthen var Repræsentant i Nationalbanken 1837-41 og 1844-49, Medlem af Holbæk Amtsraad 1845-48, Medstifter af Kreditkassen til Selvejendoms Fremme 1850 og Deputeret til Stænderforsamlingen i Roskilde, hvor han gav Møde i Samlingerne 1842-48.

1848 blev han kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men søgte ikke Valg til nogen af Rigsdagens Ting. Han hørte til det yderste Højre, stemte imod Grundlovens Vedtagelse og afgav Indsigelse mod dens Indførelse.

Han døde 12. November 1850 paa Tølløsegaard ved Roskilde.

Kammerjunker 1818. R. 1826. Hofjægermester 1830. Kammerherre 1845.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender. 1856. Juridisk Stat 1881. Baron C. Zeuthens Dagbog fra den grundlovgivende Rigsforsamlings Tid, Danske Magazin, 7. R. 4. Bd.

Zytphen-Adeler, Georg Frederik Otto, 1810-78, Kammerherre, Lensbaron. Lands-tingsmand for 2. Kreds 18. Oktober 1866 - 18. April 1878. — Venstre.

Født 10. Maj 1810 i København, Søn af Major, senere Generalmajor Ernst Frederik v. Zytphen, der var af nederlandsk Adel, kom 1823 paa Landkadetakademiet, blev Lojtnant 1829 og gjorde Tjeneste i Livgarden 1833-36, blev derefter ved Ægteskab med Arvingen til Adelsborg Ejer af dette

Gods, der senere kaldtes Dragsholm, optoges 1838 i dansk Adel som Zytphen-Adeler, og Godset blev 1843 Baroni. Den nye Ejer overtog 1839 Hovedgaardens Styrelse og viste sig paa talrige Omraader som en Foregangsmand, idet han saaledes blandt andet gav sine Arbejdere Andel i Driftoverskuddet. 1848-50 var han Adjutant hos Frederik VII og blev 1849 Kaptajn.

Zytphen-Adeler var Medlem af Holbæk Amtsraad 1845-51 og 1859-71, Formand for Holbæk Amts landøkonomiske Forening 1853-67, Medstifter af og Formand i Foreningen for den ædle Hesteavl 1859-76, Formand for Haveselskabet 1862-75, for Husflidsselskabet 1873-76, Medstifter af og Formand for Søgaard Landbrugsskole 1865-70 og Medstifter af Foreningen til Forbedring af Husmændenes og Arbejdernes Kaar 1869. Han blev Repræsentant i Dannevirkeforeningen 1861, i Brandforsikringen Danmark 1870, Tilsynsmand ved Landbohøjskolen 1869, Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad 1872 og af Arbejderkommissionen 1875. Det var ham, der 1852-62 fremkaldte Udtørringen af Svinninge Vejle i Odsherred og 1872 gav Stødet til Lammefjordens Udtørring og blev Formand for Aktieselskabet, der blev stiftet til Gennemførelsen af denne Opgave.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig forgæves i Nykøbing S., opnaede derimod 1865 Valg i Holbæk til Rigsraadets Folke-ting, fik her Sæde i Grundlovs-Fællesudvalget, blev Medlem af Venstres Bestyrelse og desuden Medstifter af og Formand for Oktoberforeningen. Han søgte Oktober 1866 paany forgæves Valg i Nykøbing S., men valgtes knap en Uge efter i 2. Landstingskreds og sad her til sin Død.

Han døde 18. April 1878 i København. Mindesmærke ved Vejrhøj.

Kammerjunker 1834. Kammerherre 1846. R. 1849. DM. 1869.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon, Salmonsen. III. Ugeblad, Bd. II, 1871, S. 217-18. J. J. Nielsen: G. F. O. Lensbaron Zytphen-Adeler, 1810-10. Maj-1910, 1910.

Øllgaard, Christian, 1804-52, Amtsfuldmægtig. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 7. Januar 1851 - 4. August 1852. Nationalliberal.

Født 24. August 1804 i København, Søn af Kontorchef Rasmus Nielsen Øllgaard; var

ansat paa Svendborg Amtsstue 1823-24, blev examinatus juris 1829 og Fuldmægtig ved Amtsstuen i Kalundborg. Han var tillige gennem en Aarrække Forligskommissær i Kalundborg, hvor han levede til sin Død.

Ved et Suppleringsvalg i Kalundborg-Kredsen 1851 kaaredes han til Folketingsmand, men stillede sig ikke ved det ordinære Valg 1852. Han sluttede sig til de Nationalliberale.

Han døde 12. Oktober 1852 i Kalundborg.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Ørsleff, Henrik Carstens, 1801-58, Vejinspektør. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 27. Maj 1853 - 1. December 1854. — Nærmest Venstre.

Født 7. April 1801 i Præstø, Søn af Klokker Peder Andreas Ørsleff; blev midt i 20erne Skriver, senere Fuldmægtig hos Amtmand Knuth i Præstø Amt og fulgte 1836 med denne til Frederiksborg. Han tilgiftede sig 1839 en Købmandsgaard i Hillerød og tog Borgerskab som Købmand, var tillige 1842-47 Vejinspektør, Forligskommissær i en Aarrække og Landvæsenskommissær fra 1843.

H. C. Ørsleff blev 1847 Borgerrepræsentant og var Formand for Borgerrepræsentationen indtil 1854.

I Februar 1853 stillede han sig til Valg til Folketinget i Hillerød-Kredsen, men trak sig tilbage inden Valghandlingen; derimod valgtes han ved Majvalget samme Aar, men stillede sig ikke oftere. Han var nærmest Venstremand, dog med konservative Sympatier.

Han døde 5. September 1858.

Kammerraad 1853.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Ørsted, Anders Sandøe, 1778-1860, Generalprokurør, Statsminister. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 3. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 1. Kreds 25. Januar 1850 - 3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 21. December 1778 i Rudkøbing, Søn af Apoteker Søren Christian Ørsted; undervistes hjemme og var en Tid i Apoteket, men kom 1793 til København, tog Studentereksamen Aaret efter og blev 1795 Alumne paa Elers Kollegium. Han studerede Jura og Filosofi, fik 1798 Guldmedalje for en filosofisk Afhandling, blev Aaret efter cand. jur., Assessor i Hof- og Stadsretten 1801, Assessor i Højesteret 1810-13, tillige Med-

direktør ved Pastoralseminariet og Lærer i Kirkeret 1809-26, Deputeret i det danske Kancelli 1813-48, Generalprokurør 1825-48, kongelig Kommissarius ved begge Stænderforsamlinger 1835-44, Statsminister 1842-48.

A. S. Ørsted var Medlem af talrige Regerings-Kommissioner, blev Præsides for Videnskaberne Selskab 1848, Præsident i Landhusholdningsselskabets Skriftkommission 1817-55, Meddirektør i Bibelselskabet 1815, Vicepræsident

1835 og Præsident 1844. Han hædredes ved sit Embeds jubilæum 1851 med en Guldmedalje fra Elever og Medborgere. Foruden sin store videnskabelige Produktion udgav han bl. a. »Prøvelse af de Rigsforsamlingen forelagte Udkast til en Grundlov og en Valglov«, 1849, »Over det den forenede Rigsdag forelagte Kongelige Budskab om Arvefølgen«, 1852 og »Til rigtig Bedømmelse af Folketingets Opløsning«, 1853, »Om Kongens og Rigsdagens indbyrdes Myndighed, hvad Fællesforfatningen angaar«, 1854, og »Til Belysning af den nyeste Tids skandinaviske Politik«, 1857.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Københavns 3. Distrikt, faldt ved de første Valg 1849 i 1. Landstingskreds, blev ved et Suppleringsvalg her den følgende Maaned Landstingsmand, men søgte ikke siden Valg; han stemte mod Grundlovens Vedtagelse. 21. April 1853 afløste han Bluhme som Premierminister, overtog selv Kirke- og Undervisningsministeriet, var desuden Indenrigsminister til 29. April 1854 og vikarierede som Justitsminister fra 10. Maj 1854 til Ministeriets Afgang 12. December samme Aar; en paafølgende Rigsretsanklage frifandttes han for.

Han døde 1. Maj 1860 i København, hvor hans Statue er rejst i Ørstedsparken.

R. 1810. DM. og Etatsraad 1813. Dr. jur. h. c. 1815. Konferensraad 1828. K. 1829. SK. 1836. Gehejmekonferensraad 1841. RE. 1847.

Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Salmonsen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Fr. Dahl: A. S. Ørsted som Retslærd. 1927. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III. Bd., 1917.

Østergaard, Peder Christensen, 1797-1882, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 27. Maj 1853 - 22. Juni 1854. — Venstre.

Født 3. November 1797 paa Østergaard i Silstrup, Thisted Amt, Søn af Gaardmand Christen Pedersen; udlærtes som Smed. Han tilgiftede sig 1823 Overgaard i Sundby paa Mors samt Sundby Mølle, som han 1852 overdrog til sin Søn, efter at han Aaret i Forvejen havde købt en Bondegaard i Tøving i samme Herred. Denne solgte han 1871 og flyttede til Overgaard, hvor han boede hos Sønnen til sin Død.

P. C. Østergaard var 1842-51 Medlem af Sogneforstanderskabet, Medstifter af og Meddirektør i Spare- og Laanekassen for Nykøbing M. siden dens Oprettelse 1852 samt Medstiiter af Morsø landøkonomiske Forening og Medlem af Bestyrelsen. Han valgtes 1841 til Stændersuppleant og gav Møde i Stænderforsamlingen i Viborg 1844 og 46.

Ved Majvalget 1853 valgtes han til Folketinget i Nykøbing M.-Kredsen, men udtraadte allerede i Sommeren næste Aar og stillede sig ikke siden. Han tilhørte Bondevennerne.

Han døde 13. Juni 1882 i Sundby.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

